Bibl. Bergm.
№ 371.

5 Ug

1 fo

Inhalt:

1) Tractatus de episcopo Jo. Ber Fachini de Firmo (defect). — s. l. 1533.

2) Tractatus de jure patronatus Rochi de Curte. s. l. 1532.

Parchys. IX. Stuver.

Tractatus de episcopo

Illustrissimi. I. V. monarche do. Joan. Bertachini de Firmo Tractatus de epo ecclesiastice facultati admodũ cõueniẽs. Nuperrime haud modicis mẽdis eradicatis veritati restitutus: cui nõ incõmoda sunt annexa summaria. Preposito putili Repertorio speciales totius Trac. sentẽtias indicãte.

VINCENTIVS DE PORTONARIIS · DE TRIDINO · DE MONTE · FERRATO

1533

2344.

EPiscoporum materiam passim per sacri iuris codices descriptam in vno colligendam esse duxi reuerende domine quam summis vigilijs breui tamē tempore sub hoc non longo libello clausi ego Joānes Bertachin⁹ de Firmo minimus Juris doctor seruus tuus existimans alijs nō minorem expletionem ob varios vtriusq; iuris articulos miro quodam ordine declaratos: quam vtilitatem ob eorum frequentem necessariumq; christiane religioni vsum protinus allaturam. Libellum igitur almo nomini tuo dicaui. quem reuerēda dominatio tua libens suscipiat: corrigat: et emendet. quippe si ore tuo laudatus vel emendatus extiterit. ceterorum reprehensiones non metuēs perpetuum autori nomen acquiret. Itaq; munusculum hoc libēs suscipe quod reuerendissime. do. tue seruus libens offero ratus seruitutis mee futurum apud eam perpetuum pignus. Si ne libelli ordo legentem lateat. scias velim reuerendissime domine opusculum ipsum in quatuor libros esse distinctum. Causam enim efficientem continet primus in quo/quando/vbi/a quibus creetur episcopus plene tractatur. ¶Secundus materialē causam cōplectens quis possit a debeat vel non creari episcopus apte docebit. ¶Tertius formalem causam perstringens qualiter creetur/confirmetur/cōsecreturq; episcopus enarrabit. ¶Quartus vero de finali causa tractans quanta sit episcoporum potestas: autoritas: dignitas: a priuilegia copiose ostendet degradationesq; eorum simul attingens. Rubrice autem per singulos libros singulorum distinctiones materiamq; monstrabunt. In primis pleraq; premittā: que mihi necessaria a visa sunt pro intelligentia dicendorum. que quidem etiam ad decorem tractatus plurium conferre videbuntur.

Buem.A
TNÜ Knjižnica
3246
C4954023

Index Alphabeticus.

¶Index alphabeticus tractatus perutilis de eō domini Joannis de Firmo singulas huius operis materias continens.

¶De litera.A.

ABbas in eēm electus per quem sit confirmandus.in.ij.parte lib.iiij.nume.3. fo.xlj.
Abbas pōt ad episcopatū promoueri.in.j.pte li.ij.nu.55. fol.xvij.
Abbas inutilis vel peccator notorius pōt per episcopum deponi.in.ij. parte libri iiij.nu.57. fo.lv.
Abbas a quibus deponi possit.in.j.parte viij.ptis li.iiij.nu.4. fo.cxxix.
Absens in eēm eligi potest.in.j.parte libri ij.nume.32. fo.xvij.
Absentes reēsiti si interesse noluerint vocibus priuari possunt.in tertia parte libri.j.nu.27. fo.viij.
Aditio hereditatis importatur per verba volo adire.in.j.p.li.iij.nu.39.fo.xxix.
Affectio p̄sumpta diminuit aliquid de fide testiū.in.v.parte li.iij.nu.13. fo.cv.
Agens alieno nōie debet mandatum ostēdere.in.v.pte li.iiij.nu.2. fo.cv.
Alienare phibitus qñ alienanti cōsentire possit.in.iiij.pte li.iij.nu.91. fo.lxxix.
Alienare prohibitus actiōes in iudicio intentare non potest.in quarta parte li.iiij.nume.92. fo.lxxix.
Alienare prohibitus in ecclesiā alienare potest.in.iiij.pte li.iij.nu.93. fo.lxxix.
Alienare qui prohibetur curare debet ne per alium alienetur.in.iij.parte li.iiij. numero.95. fo.co.
Alienare prohibitus in extraneū irreuocabiliter alienare potest.in.iiij.parte libri.iij.nu.95. fo.co.
Alienatio rei ecclesie facta in casu phibito non valet.in quarta parte lib.iij.numero.76. fo.lxxix.
Alienatio rei ecclesie quam solennitatem requirat.in quarta parte libri quarti numero.72. fo.lxxix.
Ambitiosus non potest eligi episcopo.in prima parte li.ij.nu.82. fo.xvij.
Apostata electus per papam confirmari potest.in secunda parte libri.iij. numero.14. fo.xlj.
Apostata non potest in episcopum eligi.in prima pte lib.ij.nu.45. fo.xvij.
Appellari potest a grauamine futuro.in prima parte lib.iij.nu.55. fo.xxix.
Appellari non potest ab electione fienda ne scilicet fiat.in.j.parte lib.tertij. nume.53. fo.xxix.
Appellans ab electione episcopi non potest renuntiare appellationi.in.ij.parte li.iij.nu.20. folio.xlj.
Appellatio an valeat ne relapsus in heresim tradatur iudici seculari.in.j.parte lib.iij.nu.54. fo.xxix.
Arbitri causa suspicionis electi tribunal ad nutum sibi eligere possunt.in.v.parte lib.iiij.nu.47. fo.cv.
Arbitri in electione qualiter debeant procedere.in prima parte lib.tertij.numero.69. fo.xxix.
Arbitris non eligentibus episcopum infra terminum debitum electio deuoluitur ad superiorem.in tertia parte libri primi.nu.33. fo.viij.
Archiepiscopus dicitur ordinari⁹ episcoporum in sua prouincia existentium.in prelud.nu.12. fo.j.
Autoritas requisita in ipso actu adhiberi debet.in quarta pte libri quarti.numero.70. fo.lxxix.
Autoritas episcopi in alienatione rerum ecclesiasticarum requritur.in quarta parte libri quarti.nu.68. fo.lxxix.

¶De litera.B.

BAptismus non est iterandus.in secūda parte.iij.ptis principa.lib.iij.numero.4. fo.xlviij.
Baptismus a laico cōferri pōt.in.ij.pte.iij.part. princip.libri.ij.numero.5. fol.xlviij.
Baptismus in sola aqua fieri debet.in.ij.p.ij.partis prin.li.iij.nume.6. fo.xlviij.
Bastardus electus dispensatiue confirmari potest.in.ij.parte lib.iij.nu.10.folio.xlj.
Bastardus nō est ad eēm promouēd⁹.in j.pte lib.ij.nu.59. fo.xvij.

Beneficiū curatuz qđ dicak. in. j. pte. lib. ij. nu. 23. fo. xvij.
Bigamus nō potest esse epūs. in. j. pte lib. ij. nu. 30. fo. xvij.
Bigamus matrimoniū ptrahēs an sit rursus in eccl'ia bñdicendus. in. j. pte lib. ij. nume. 31. fo. xvij.
Bona epi eccl'ie plūmūtur esse. in. iiij. pte li. iiij. nu. 6. fo. lxxix.

¶ De litera. C.

Cadauer debitoris defuncti nō debet a sepultura suspendi. in. iij. pte li. iiij. nu. 19. fo. lxxiiij.
Canonicus pupill⁹ z minor an debeat citari ad electionē epi. in. iij. parte libri. j. numero. 16. fo. viij.
Canonicus nondum in sacris an habeat vocē in electione epi. in. iij. pte lib. j. numero. 17. fo. viij.
Canonicus non existens in sacris mortis episcopi tpe sed bene tpe electionis fiēde. an habeat vocē in electione episcopi. in. iij. pte lib. j. nu. 18. fo. viij.
Canonicus supernumerarius an habeat vocē in electione epi. in. iij. parte libri. j. nu. 21. fo. viij.
Canonicus supernumerarius quotidianas distributiones habere dz z ex qbus fructibus. i. iij. parte libri. j. numero. 22. folio. viij.
Canonicus vagabūdus an debeat ad electionē epi citari. in. iij. pte libri. j. numero. iij. fo. viij.
Canonicus excōicatus qñ epm eligere possit. in. iij. pte lib. j. nu. 42. fo. viij.
Canonicus absens an per literas possit vocem dare. in tertia parte lib. j. nume ra. 25. fo. viij.
Canonicus vel quilibet alius de capło in cā epi vel capli pōt testificari. in. v. pte lib. iiij. nu. 12. fo. cv.
Canonici electionarij episcopi post electionem factam variare non possunt. in iij. parte libri. j. numero. 37. fo. viij.
Canonici sciēter indignū eligētes ep̄z iure eligēdi priuātur. i. iij. parte lib. j. numero. 38. fo. viij.
Canonici absentes moniti vel citati si sint cōtumaces possunt de benignitate expectari. in. iij. pte. libz. j. nu. 29. fo. viij.
Canonici qualiter probent se in quasi possessione eligendi. in tertia parte. libri. j. numero. 8. fo. viij.
Canonici absentes in electiōe episcopi debent vocari. in tertia parte. libri. j. nume. 9. fo. viij.
Canonici existentes in ciuitate qualiter sint citandi. in tertia parte. libri. j. numero. 10. fo. viij.
Canonici pro episcopi electione congregati quid in primis agere debeant. in. j. pte. lib. iij. nume. 1. fo. xxix.
Canonici absentes citati z cōtumaces electionem epi a presentibus factam ratificare non possunt. in tertia parte. lib. j. nume. 36. fo. viij.
Cananici absentes z venire non valentes sine periculo an ad electionem episcopi sint citandi. in tertia parte. lib. j. numero. 13. fo. viij.
Canonici absentes an possint alteri voces suas committere. in tertia parte. lib. j. nume. 24. fo. viij.
Canonici episcopum debēt reuereri. in. ij. parte. lib. iij. nu. 19. fo. lv.
Canonici an prescribere possint nos eligē di episcopum. in tertia parte lib. j. numero. 7. fo. viij.
Canonici singuli instrumento electionis scrutatorum debent subscribi. in. j. parte lib. iij. nu. 4. fo. xxix.
Canonici sunt i quasi possessione iuris epi eligendi. in tertia parte libri. j. numero. 47. fo. viij.
Canonici eligentes an presumantur scire qualitates electi. in tertia parte lib. j. nume. 4. fo. viij.
Canonicis indignum eligētibus potestas ad papam deuoluitur. in tertia parte lib. j. nu. 39. fo. viij.
Canonicis in episcopi electione discordantibus quid agendum z qualiter procedendum sit. in tertia parte libri primi. nu. 44. folio. viij.
Calculatores petere potest qui rationem reddere debet. in sexta parte libri. iiij. nu. 32. folio. cxviij.
Carceratus pro debito relaxari potest fideiussore prestito. in. iij. parte libri. iiij. nu. 4. fo. lxxiiij.
Cardinalis regularis testari nequit. in quarta parte. libri. iiij. numero. 5. folio. lxxix.
Cardinalis constitutiones facere potest. in secunda parte libri. iiij. numero. 25. folio. lv.
Cardinalis legatus absoluere pōt capiētem se. in. ij. parte lib. iiij. numero. 76. folio. lv.
Cardinalis ad inferiorem dignitatem eligere potest. in. j. parte lib. ij. nume. 54. fo. xvij.
Cardinali credit absq; iuramento. in. ij. p. li. iij. nu. 16. fo. lv.
Carnibus prohibitis prohibentur ouа caseus z lac. in. ij. parte lib. iij. nume. 78. fo. eodem.
Carnium nomine non venit sanguinem seu lardus. in. ij. parte libri. iij. numero. 79. fo. eo.
Caplm an pdat ius eligendi episcopum si per tempus longissimum non elegerit. in tertia parte libri. j. numero. 34. folio. viij.
Capitulum an succedat in officio exequendi episcopo legitimo executore mortuo. in. vj. pte li. iij. nu. 36. fo. cxviij.
Capitulum agere nequit absq; epi cōsensu. in. v. parte libri quarti. numero. 59. folio. cv.
Capitulum in electione episcopi eum qui de iure non potest interesse. potest admittere. in. iij. parte libri. j. numero. 4. folio. viij.
Causa quelibet ad recusandum delegatum sufficiens non sufficit contra ordinarium. in quarta parte lib. iiij. nume ro. 25. fo. lxxix.
Cause suspitionis que dicank. in. iiij. parte li. iij. nu. 24. fo. eo.
Citatio in notorijs nō est necessaria. in. ij. parte. viij. partis. li. iij. nu. 7. fo. cxix.
Citatio canonicorū absentiū in quo loco fieri debeat. in tertia parte lib. j. nu. 11. folio. viij.
Citatio ad quā domū fieri debeat. in. iij. parte lib. j. nu. 12. fo. viij.
Citatio quando semper ad domum fieri debeat. in tertia parte lib. j. nume. 13. folio. viij.
Citatio seu cōmissio de citando an valeat facta tempore feriato. in. j. parte li b. j. nu. 22. fo. ij.
Citationi canonicorum absentium inseri debet hora certa electionis fiēde. in. iij. pte lib. j. nn. 28. fo. viij.
Ciuitas metropolitana que dicak. in plu. nu. 6 fo. j.
Clausula ex certa scientia quid in dubio operetur. in secunda parte lib. iiij. nume. 43. fo. lv.
Clericus adulter in quo puniatur z qualiter. in. ij. parte. viij. partis lib. iij. nume ro. 23. fo. cxix.
Clericus coram laico cōueniri nequit. i. v. parte. li. iij. nu. 64. fo. cv.
Clericus in minoribus cōstitutus ab vno tantum episcopo deponi potest. in. j. pte. viij. ptis. lib. iij. nu. 6. fo. cxix.
Clericus secularis potest in epm pmoueri regularium. in. j. parte. lib. ij. numero. 71. fo. vij.
Clericus contra interdictum celebrans qualiter sit puninendus. in. ij. parte. lib. iij. nu. 54. fo. lv.
Clericus procurator generalis laici esse nequit. in prima parte lib. iij. numero. 23. fo. l.
Clericus vnde dicatur z quare. in plud. nume. 8. fo. j.
Clericus qñ testari possit. in. iij. pte. li. iij. nu. 14. fo. lxxix.
Clericus an cum canonicis debeat interesse electioni episcopo. in tertia parte libri. j. nu. 2. fo. xviij.
Clericus aliene diocesis electus episcop⁹ absq; sui episcopi licentia transire non debet. in prima parte libri. ij. numero 66. fo. xvij.
Clericus histrio vel buffonus non gaudet priuilegijs clericalibus. in. j. parte lib. ij. nu. 74. fo. xvij.
Clericus plura beneficia curata tenere nequit. in. j. pte lib. ij. nu. 20. fo. xvij.
Clericus volens duo beneficia curata retinere priuabitur vtroq; in prima parte lib. ij. nu. 21. fo. xvij.
Clerici qui electioni episcopi non debent interesse an possint admitti. in tertia pte. lib. j. nu. 5. fo. viij.

Clerici forēses nō pñt absq; epi licētia officia sacerdotalia exercere.i.ij.pte.li.iiij. numero.59. fol.lv.
Clericicum in fraudem factum non potest punire iudex laicus.in.v.parte lib.iiij. nume.34. fo.cv.
Clericorū species quot ꝛ que.in plud.numero.9. fo.j.
Collatio facta aliquibus absentibus ratificari pōt.in.j.parte li.iij.nu.5.fo.xxix.
Collatio ctiā fieri debet quando vnus tātum eligitur.in.j.parte.lib.ij.nume.3. folio.xvij.
Collegiū cardinalium cū infamibus dispēsare pōt.in.iij.pte li.iiij.nu.10.fo.lxxiij.
Compromissum super causa appellationis an tollat iurisditionē iudici appellationis.in.j.parte lib.j.nu.28. fo.iij.
Cōpromissum factum in epm non transit ad successorez.in.v.parte lib.iiij.nume ro.40. fo.cv.
Compromissum an suspendat instantiam cause principalis.in.j.parte lib.j.nume.27. fo.iij.
Compromissum terminum probatorium a iudice prefixum suspendit.in.j.parte li.j. nu.29. fo.iij.
Concessio castri qualiter censeatur p principē fieri in.iij.parte lib.iiij. nume.50. folio.lxxix.
Concubinarius non pōt esse epūs.in.j.pte li.ij.nu.6. fo.xvij.
Confessio de recepto facta a procuratore ad preiudicium domini non valet in iiij.parte li.iiij.nu.113. fo.lxxix.
Cōfirmatus semel potest iterum confirmari.in secunda parte lib.iij.numero.17. folio.xlij.
Confirmatus per errorē remoueri debet. in secunda parte lib.iij.nu.15. fo.xlj.
Confirmatio an habeat vim sententie,diffinitiue vel interlocutorie.in.iiij.parte ij.partis principalis.lib.iij.numero.2. folio.xlv.
Confirmatio electi an prosit electorib⁹.in iiij.pte.ij.partis prin.li.iij.nu.9. fo.xlv.
Confirmatio electi an possit per capitulū fieri.in secunda parte.lib.ij.numero.2. folio.xlj.
Confirmatio per metum facta est invalida.in secūda parte.lib.ij.numero.16. folio.xlij.
Confirmatio episcopi electi quādo debeat fieri.in.ij.parte.lib.ij.numero.1. folio.xl.
Confirmatio electi priusq; consecratio debet fieri.in.ij.parte.libri.ij.numero.2. folio.xl.
Confirmatio electi post mortem eligentiū debet fieri in secunda parte.lib.iij.numero.3. fo.eodē.
Confirmatio an prius peti possit ꝙ cassatio electionis alterius in.ij. parte lib. iij.nu.5. fo.xl.
Confirmatio electi fieri debet citatis quorum interest.in.ij.parte lib.ij.numero.11. fo.xlij.
Confirmatio rite facta: electionem pficit. in.iiij.parte.ij.partis prin.lib.ij.numero.13. fo.xlv.
Cōfirmatio electionis quo iure peti possit in.ij.parte li.iij.nu.1. fo.xlij.
Consecratio episcopi per vnuz incepta an possit per aliuz compleri.in.j.parte.iij. partis principalis lib.ij. numero.13. folio.xlvij.
Consecratio episcopi ab excommunicatis hereticis vel schismaticis non debet fieri.in.j.parte.ij.partis princi.lib. iij.nu.9. fo.xlvij.
Consecratio episcopi requirit consensum populi.in.j.parte.ij.partis prin.lib.ij. nu.8. fo.xlvij.
Consecratio fieri debet post electi confirmationem.in.j.parte.ij.partis prin.li. iij.nu.1. fo.xlvij.
Consecratio episcopi potest differri ꝓpter pallium metropolitano non traditum in.j.parte.ij.partis princip.lib.ij.numero.2. fo.xlvij.
Consensus non per solam prestatur presentiam.in.v. parte lib.iiij.numero.55. folio.cv.
Consensus si in vna causa filij et generaliter in qualibet alia causa presetur de causa presente intelligitur.in.v.parte li.iiij.nu.54. fo.ciij.
Consensus epi non requiritur quādo clericus agit in iudicio.in.v.parte.li.iiij. nu.50. fo.eodem.
Consensus epi requisitus in actu aliquo requisitus post actum adhiberi nō pōt in.j.parte li.j.nu.67. fo.xxix.
Cōsensus populi requiritur dum metropolitanus consecratur.in.j.pte.ij.partis punci.li.iij.nu.12. fo.xlvij.
Consentiens alienationi an possit cōtra eam venire.in.iij.parte lib.iiij.numero.81. fo.lxxix.
Consilium eius an sit sequendum qō fuit requirendum.in.j.parte lib.iij.numero.64. fo.xxix.
Constitutio epi scripturā non requirit.in ij.parte li.iiij.nu.23. fo.lv.
Constitutio epi ad casus veteres nō trahitur.in.ij.parte.li.iiij.nu.24. fo.lv.
Consuetudo an faciat in electione epi recipi eos que als non debent admitti.in iij.parte lib.j.nu.6. fo.viij.
Contestatio litis non requiritur in causa confirmationis.in.ij. parte lib.ij. numme.3. fo.xlij.
Conuersi an sint vocandi ad electionem episcopi.in.ij.parte li.j.nu.19. fo.viij.
Conuersi religiosi non sunt sed matrimonium contrahere possunt.in.ij. parte lib.j.nu.20. fo.viij.
Curator qñ in cā adulti possit procuratoꝛ instituere.in.v.parte li.iiij.nu.9.fo.cv.
Curator bonorum debet cōficere inuentarium.in.iiij.parte lib.iiij.numero.31. folio.lxxix.

De litera D.

Decanus ꝛ archidiacon⁹ seu ali⁹ quiuis ecclesie rector quindecim annorum esse debet in.j.parte lib.ij.nu.39. fo.xvij.
Decime sunt i bonis ecclesie.in.ij.parte.li.iiij.nu.64. fo.lv.
Decime in ipso fundo solui debēt.in.ij.parte li.iiij.nu.65. fo.lv.
Decimas in aliena dioceſi possidens ex quasi possessione non iunatur.in.ij.pte li.iiij.nu.63. fo.lv.
Decretū iudicis an possit die feriata interponi.in.j.parte lib.j.nu.21. fo.iij.
Degradatus cōsecrans an cōficiat corp⁹ xpi.in.iiij.parte.viij.partis li.iiij.numero.2. fo.cxxiiij.
Degradatio qd sit.in.viij.parte li.iiij.numero.1. fo.cxxviij.
Degradatio i quo differat a depositione. in.viij.parte li.iiij.nu.2. fo.cxxviij.
Degradatio quotuplex sit. in. viij.parte li.iiij.nu.3 fo.cxxviij.
Degradatio p papā ꝛ ei⁹ cōmissariū fieri pōt.in.j.parte.viij.partis princip.lib. iiij.nu.1. fo.cxxix.
Degradatio ad quē finē fiat in.iiij.pt.viij. ptis li.iiij.nu.1. fo.cxxxiiij.
Degradatio nō remouet characteres de alia.in.iiij.pte.viij.p.li.iiij.nu.3. fo.eo.
Degradatio verbalis q̄ sit ꝛ qualr fiat.in iij.pte.viij.ptis li.iiij.nu.1. fo.cxxiij.
Delegatus in cā ordinaria sibi an dicat ordinarius an vero delegat⁹.in.v.parte lib.iiij.nu.49. fo.cv.
Delegat⁹ prior an remoueat p cōstitutiō posteriorem.i.vij.p.li.iiij.n.16.f.cxxvj.
Delictū patris filio nō nocet i feudo i.iij. pte li.iiij.nu.108. fo.lxxix.
Delictū pris i maiestatē principis nocet filijs.in.iiij.pte li.iiij.nu.109. fo.eodē.
Demoniacus nō potest esse epūs.in.j.pte li.ij.nu.70. fo.xvij.
Depositio pp q̄ crimina fiat.ꝛ nu.sequēti bus.i.ij.pte.viij.pt.li.iiij.nu.8.fo.cxxix.
Depositio fit ꝓpter homicidiū.in.ij.parte viij.ptis li.iiij.nu.6. fo.eoō.
Dies rogationū quare feriati dicant.in j.pte li.j.nu.25. fo.iij.
Dies egyptiaci nō sūt seruādi.in.ij.parte viij.partis li.iiij.nu.2. fo.cxxix.
Dignitas epalis que sibi pertinētia habeat.in.ij.parte libri.iiij.nu. 39. fo.lv.
Dignitates duas habens in capitulo an habeat duas voces in electionib⁹.i.iij. parte lib.j.nu. 3. fo.viij.
Dominiuz non transfertur ex venditione executoris.i.vj.pte li.iiij.n.10.fo.cxviij.

De litera E.

Ecclesia semel consecrata qñ possit reconsecrari.in ij.parte.iij.partis princip.lib.iij.numero.7. fo.xlviij.
Ecclesia quibus casibus reconsecrari debeat.in ij.parte.iij.partis princip.lib.iij.numero.7. fo.xlviij.

Ecclesia ad inuentarium conficiendum non tenetur.in.iiij.parte lib.iiij.nu.34. folio.lxxix.
Ecclesia ab intestato succedit clericis et episcopo.in.iiij.parte lib.iiij.nume.15. folio.lxxix.
Ecclesie non censentur interdicte clero interdicto.in.ij.parte libri.iiij.nume.52. folio.lv.
Ecclesie ex quibus causis sint de loco ad locum transferende.in.ij.parte lib.iiij. nu.56. fo.lv.
Edictū generale proponi debet qñ restitutio vsurarū fienda est.in.vj.parte.lib. iiij.nu.24. fo.cxviij.
Electus qui semp fuit bonus an ꝑferatur electo qui aliqñ fuit malus.in.ij.parte.li.iij.nn.13. fo.xlj.
Electus an possit administrari lite contra electionē mota pendēte.in.iiij.parte.ij. partis prin.lib.iij.nu.6. fo.xlv.
Electus nondum confirmat⁹ an possit administrare bona ecclesie.iiij.parte.ij. partis principalis.libri.iij.numero.3. folio.xlv.
Electus an possit cōfirmari mortuis electionarijs.in.ij.parte lib.iij.numero.8. folio.xlj.
Electus volēs cōfirmari qd facere debeat in.ij.parte.lib.iij.nu.4. fo.xlij.
Electus in eccl̄m ante acceptationē episcopatui nō pōt renūtiare.in.j.parte.li.ij. nu.37. fo.xvij.
Electus simoniace cōfirmari pōt.in.ij.pte lib.iij.nu.11. fo.xlj.
Electus in eccl̄m quid ante cōsecrationē iurare debeat.in.j.parte.lib.iij.nume.60. fo.xxix.
Electus in eccl̄m qualiter possessionem acq rat ꝓpatus.in.j.parte.li.iij.nume.72. fo.xxix.
Electus ꝛ cōfirmatus sed consecratus de causa criminali minorum clericorū cognoscere nequit.in.iiij.parte.ij.partis prin.li.iij.nu.14. fo.xlv.
Electus pōpose portat⁹ ꝛ intronizat⁹ non punitur vt ambitiosus.in.j.parte lib. ij.nu.9. fo.xxix.
Electus quis cōfirmetur eps.in.ij.pte.li. iij.nu.1. fo.xlj.
Electus quōdam schismaticus cōfirmari pōt.in.ij.pte libri.iij.nu.2. fo.xlj.
Electus nulliter vel indignus confirmari nequit.in.ij. parte libri.iij.numero.3. fo.xlj.
Electus ꝓ maiori parte capli an sit ceteris preferendus.in.j.parte libri.iij.nume ro.62. fo.xxix.
Electus nōdum cōfirmatus eps nō ōt.in iij.pte.ij.prin.lib.iij.nu.1. fo.xlv.
Electus ꝓ arbitros cōfirmari debet in.ij. pte lib.iij.nu.5. fo.xlj.
Electus ꝓ papā cōfirmatus corā inferiore cōueniri pōt.in.iiij.pte.ij.ptis prin. lib.iij.nu.10. fo.xlv.
Electus an possit ante cōfirmationē inuestire.in.iiij.pte.ij.ptis princi.libri.iij.numero.11. fo.xlv.
Electus immediate subiectus pape ab eo solo cōfirmari pōt.in.ij.pte lib.iij.nume ro.22. fo.xlij.
Electus in eccl̄m an debeat corporaliter apprehendere possessionē bonorum.in.j. pte lib.iij.nu.74. fo.xxix.
Electis duobus in eodē eccl̄atu vter eorum confirmabit.in.ij.pte lib.iij.numero.12. folio.xlj.
Electo in causa cōfirmationis ꝓcuratorem comparente qualiter debeant concipi verba sententie in.ij.parte.libr.iij. numero.13. fo.xlij.
Electio episcopi ad quē olim ptinebat.in iij.pte lib.j.nu.1. fo.viij.
Electio facta ꝓ iracūdiā est inualida.in.j. pte lib.iij.nu.50. fo.xxix.
Electio clandestina est inualida.in.j.parte.lib.iij.nu.51. fo.xxix.
Electio eps ab oibus electoribus simul in eodē loco ꝓstitutis debet fieri.in.ij.parte lib.j.nu.43. fo.viij.
Electio eps aliter q̄s ꝓ scrutiniū pōt fieri.in j.pte.lib.iij.nu.68. fo.xxix.
Electio facta per papam pronuntiantem talem episcopū talis ecclesie an valeat. in.j.parte.lib.iij.nu.40. fo.xxix.
Electio facta per metum nō valet.in.j.pte lib.iij.nu.41. fo.xxix.
Electio an debeat simul ꝛ semel ꝓ omnes electionarios fieri.in prima parte lib. iij.nu.42. fo.xxix.
Electio est presentanda electo.in.j. parte lib.iij.nu.43. fo.xxix.

Electio facta per verbum est valida etiaꝫ si non dicatur in episcopum.in.j.parte lib iij.nume.44. fo.xxix.
Electio aliquibus commissa nomine committentium fieri non debet.in.j.parte lib.iij.nu.45. fol.eo.
Electio episcopi an possit per laicum notarium scribi.in prima parte lib.iij.nume ro.46. fo.eo.
Electio episcopi potest per vnum fieri.in iij.parte.lib.j.nu.55. fol.viij.
Electio episcopi valet facta ab electore violento.in tertia parte lib.j.numero.56. folio.viij.
Electio episcopi facta a falso procuratore est inualida.in.iij.parte lib.j.nume.57. folio.viij.
Electio episcopi facta per eum qui est in mala fide quasi possessionis iuris eligēdi quando valeat.in.iij.parte lib.j.numero.58. fo.viij.
Electio episcopi in ecclesia debet fieri.in secunda parte libri primi.numero.1. folio.vj.
Electio episcopi alibi q̄s in ecclesia potest fieri.in secunda parte lib.j.numero.2. folio.vj.
Electio episcopi si in ecclesia nequeat fieri an debeat in citatione locus inseri. in secūda parte libri primi.numero.3. folio.vj.
Electio episcopi quando fieri possit in tera tyranni.in secunda parte lib.j.nume ro.4. fol.vj.
Electio episcopi ad tempus certum commissa an eo elapso facta valeat.in.j.pte lib.j.nume.11. fo.iij.
Electio episcopi ꝓ tempore certo cōmissa ante illud fieri nequit.in.j.parte.lib.j. nume.12. fol.iij.
Electio episcopi tempore feriato potest fieri.in prima parte libri primi.nume.13. folio.iij.
Electio episcopi an possit conditionaliter vel alternatiue fieri.in.iij.parte lib.j. nu.48. fo.viij.
Electio episcopi potest fieri ab existente in peccato mortali.in.iij.parte lib.j.numero.49. fo.viij.
Electio episcopi quando possit iterari.in tertia parte libri primi.numero.50. folio.viij.
Electio facta contra ius publicum non debet confirmari.in secunda parte lib.iij. nume.9. fol.xlj.
Electio inualida an possit per confirmationem validari.in.iiij.parte.ij.ptis principi.lib.iij.nu.12. fol.xlv.
Electio an valeat si eligendus postuletur. in prima parte libri secundi.nume.67. folio.xvij.
Electio alicuius in episcopum sine cognominis expressione an valeat.in.j.parte lib.ij.nu.68. fo.xvij.
Electio episcopi valet facta vno citando rum contempto.in.iij.parte lib.j.nume ro.61. fo.viij.
Electio facta a duobus quorum alter ius eligendi non habet est inualida.in.iij. parte lib.j.nu.62. fo.viij.
Electio an sit valida collatione conferendorum omissa.in.j.parte lib.iij.nu.63. folio.xxix.
Electio an debeat publicari scrutinio ꝛ collatione facta.in.j.parte lib.iij.nume.61. folio.xxix.
Electio episcopi est inualida facta alio viuente quamuis sit fama eius mortuum esse.in prima parte libri primi.nuꝫ.4. folio.iij.
Electio fit expensis electi.in.j.parte lib.iij. numero.56. fo.xxix.
Electio episcopi facta per possessorem iuris eligendi an cassetur si eligēs in causa sibi sup canonicatu mota succubuerit.in tertia parte libri primi.nuꝫ.60. folio.viij.
Electio facta per inspirationem non eget confirmatione.in secunda parte lib.iij. numero.6. fo.xlj.
Electio facta per verba eligo postulandū vel postulo eligendum:non debet confirmari.in secunda parte lib.iij.nu.7. folio.xlj.
Electio nondum facta confirmari potest. in secunda parte libri tertij.numero.4. folio.xl.
Electio absq; patriarche superioris assensu potest fieri.in tertia parte lib.j.numero.52. fol.viij.
Electio episcopi potest ꝓ arbitros fieri.in iij.parte lib.j.nu.30. fo.viij.

Electio episcopi potest per superiorem fieri.in tertia parte libri primi. nume.31. folio.viij.

Electio per inspirationem an possit per vnius contradictionem impediri. in prima parte libri tertij. numero. 71. folio.xxix.

Electio episcopi an possit per extraneū fieri.in tertia parte libri primi.nume.41. folio.viij.

Electio episcopi quot vicibus et locis debeat publicari. in prima parte lib.iij. nume.6. fo.xxix.

Electio episcopi infra quantum tempus debeat fieri. in.j.parte lib.j.numero.2. folio.xij.

Electionis facta publicatione populo ad vlterius agendum sit.in.j.parte lib.iij. nume.8. fo.xxix.

Electionarius seipsum eligere nequit. in iij.parte lib.j.nu.35. fo.viij.

Electionarij episcopi si eligendi potestate priuentur et postea restituantur an habeant integrum tempus ad eligendum.in prima parte libri primi.numero.30. fo.iij.

Emens rem fideicommisso subiectam quevendi non potest pretium potest repetere.in quarta parte libri quarti.numero.77. fo.lxxix.

Emens scienter rem alienam pretium repetere nequit.in.iij.parte.lib.xij.numero.78. fo.lxxix.

Emphiteota naturalem possessionem habet in emphiteosi.in.iiij.parte lib.xij.numero.126. fo.lxxix.

Episcopus solus sine capitulo potest alicquem inuestire de feudo.in.iij.pte lib. iij.nu.43. fo.lxxix.

Electio per que verba fieri debeat.in prima. parte libri tertij. numero.36. folio.xxix.

Electio secunda an valeat priore nulla nō cassata. in prima parte libri.iij.numero.37. fo.xxix.

Electio non potest fieri per verba volo eligere.in prima parte lib.iij. numero.38. folio.xxix.

Episcopus agens tanq̄ episcopus respondere tenetur.in quinta parte lib.iiij.numero.24. fo.cciij.

Episcopus iniuriam clerico vel subdito illatam remittere potest.in.xij. parte lib. iiij.nu.17. fo.lxxiiij.

Episcopus non potest aliene diocesis clericos ordinare.in.j.parte.iij.partis pncipi.lib.iij.nu.5. fo.xlvij.

Episcopus electꝰ et ad altare intronizatꝰ an possit impune benedicere.in.j.parte lib.iij.nu.11. fo.xxix.

Episcopo electo et intronizato quid agendum sit.in prima parte lib.iij.nume.12. folio.xxix.

Episcopo clericum asserenti quem a iudice laico repetit creditur.in.iij.parte lib. iiij.nu.14. fo.lxxiiij.

Episcopus pro iniuria suo vicario illata agere potest in.xij.parte.lib.iiij.numero.15. fo.lxxiij.

Episcopus sine superioris autoritate potest mutuare pecuniam ecclesie.in.xij. parte lib.iij.nu.87. fo.lxxix.

Episcopus qui iurauit bona ecclesie fructus possessionum poterit vendere. in iij.parte lib.iij.nu.103. fo.lxxix.

Episcopus esse potest etiā is qui filios habet.in prima parte libri secundi numero.27. fo.xvij.

Episcopus vinens successorem sibi eligere nequit.in tertia parte lib.j.numero.51. fo.viij.

Episcopus quando filij loco sit habendus in.xij.pte lib.iij.nu.110. fo.lxxix.

Episcopus relictum ad certum vsum pius non potest conuerti in alium.in.iiij.pte lib.iij.nu.52. fo.lxxix.

Episcopus in fabricam ecclesie relictum pauperibus potest conuertere. in.xij. parte lib.iij.nu.53. fo.lxxix.

Episcopꝰ potest de causa vsuraria cognoscere.in secunda parte libri quarti.numero.3. fo.lv.

Episcopus est iudex laicorum in causa peccati.in secunda parte libri quarti.numero.4. fo.lv.

Episcopus in quibus casibus inter laicos cognoscere possit.in secunda parte lib. iij.nu.5. fo.lv.

Episcopus ecclesiam alteri subijcere potest.in secunda parte lib.iij.nume.60. folio.lv.

Episcopus non nisi pro bene meritis bona ecclesie potest donare.in.iiij.pte lib.iij. nume.129. fo.lxxix.

Episcopus curam rerum ecclesie non potest laico committere.in.iij.pte lib.iij. numero.130. fo.lxxix.

Episcopus papa inconsulto bona que desierunt esse de mensa alienare potest iuramento nō obstante.in.iij.parte li. iij.numero.131. fo.lxxix.

Episcopus agens pro sua ecclesia repelli potest exceptione q̄ non sit legitime electus.in quinta parte.iij.lib.numero.1. folio.ciij.

Episcopus non consecratus ecclesiam pleno iure non dicitur habere .in tertia parte.iij.partis principa.libr.ij.numero.1. fo.l.

Episcopus non consecratus sua prima beneficia conferre potest.in.xij. parte.iij. partis prin.li.iij.nume.2. fo.l.

Episcopus non consecratus clericos ordinare non potest.in.xij.parte.ij.partis prin.li.iij.nume.3. fo.l.

Episcopus non dicitur quis antēq̄ consecratus.in.iij.parte.iij.partis principa. li.ij.nume.iiij. fo.l.

Episcopus laborās morbo epelentico vel caduco nec celebrare nec sacramenta conferre potest.in.xij.parte.iij. partis princip.lib.iij.numero.5. fo.l.

Episcopus dum conferatur acolitum nequit ordinare nec potest.in.xij. parte tertie partis principalis.lib.ij.numero.6. fo.l.

Episcopus consecratus ordinans inhabilem qualiter punitur.in.xij.parte.iij. partis prin.lib.iij.nu.7. fo.l.

Episcopus qualiter primo ciuitatem suam ingredi debeat.in.j. parte.iiij.libr. numero.1. fo.l.

Episcopus a pape curia nō recedet absq̄ licentia.in.j.pte.lib.iij.nume.2. fo.l.

Episcopus qualiter in diocesi propria viuere debeat.in prima parte lib.iij.numero.3. fo.l.

Episcopus vbi residere debeat.in prima parte.li.iij.nume.3. fo.l.

Episcopꝰ crucē ferens pre se eā debet deponere ꝓsente legato de latere.in.j.parte.lib.iiij.numero.5. fo.l.

Episcopus emphiteosim antequam finitā successoribus eiusdem emphiteote tenetur concedere.in.iiij.parte libr.iij.numero.44. fo.lxxix.

Episcopus censum potest augere colono. in.iij.pte li.iij.nu.45. fo.lxxix.

Episcopus rem solitam dari in emphiteosim ad tempus an possit concedere in perpetuum.in.iij.parte.li.iij.numero.46. fo.lxxix.

Episcopus pro rebus ecclesie sibi subiecte potest agere.in.iij.parte.lib.iij.numero.47. fo.lxxix.

Episcopus potest inquirere pro rebus ecclesiarum contra detentatores.in.iij. parte.lib.iij.nu.47. fo.lxxix.

Episcopus concedens castrum cum iuribus suis non intelligitur de spiritualibus.in.xij.parte.lib.iij.numero.48. fo.lxxix.

Episcopus patiens prescribi ratio ecclesie eam tenetur indēnem conseruare.in iij.parte lib.iij.nume.16. fo.lxxix.

Episcopus prescriptioni et appellationi renuntiare potest in preiudicium ecclesie in.iij.parte.lib.iiij.nu.17. fo.lxxix.

Episcopus legatum rei quam possidet sibi eccclesie tenetur restituere.in.iij.parte li.iij.nume.19. fo.lxxix.

Episcopus contemplatione ecclesie heres institutus inuentarium conficere non tenetur.in.iij.parte libr.iij.nume.20. fo.lxxix.

Episcopus legatum sibi vel ecclesie factus repudiare.pōt.in.iij.parte.li.iij.nu.21. fo.lxxix.

Eps dissipens bona ecclesie remoueri pōt. in.iiij.parte.li.iij.nume.22. fo.lxxix.

Eps de dilapidatione suspectus nō remouet donec de causa sinpitionis cognoscit.in.iij.pte.li.iij.nu.23. fo.lxxix.

Episcopus esse nequit qui fuit inimicus hospitalitatis.in.j.parte libr.ij.nu.56. fo.xvij.

Eps an possit eligi ad clamorem populi. in.j.pte.lib.ij.nu.57. fo.xvij.

Scismaticus non debet fieri eps.in.i.pte lib.ij.nu.58. fo.xvij.

Episcopus esse nequit qui pactum iuratū electoribus fecit.in.j.parte.lib.ij.numero.13. fo.xvij.

Episcopus per simoniam non potest pro-

moueri de iure.in.ſ. parte lib.ij.numero.14. fo.xvij.

Episcopus potest eligi existens in minoribus. in prima parte lib.ij.numero.15. folio.xvij.

Episcopus an debeat eligi vnus de canonicorum numero,in prima parte.lib.ij. numero.16, fo.xvij.

Episcopus per papam electus an possit p populum recusari.in prima parte.lib. ij.numero.17. fo.xvij.

Episcopus non potest duarum dioceſum sedem tenere.in prima parte.lib.ij.numero.18. fo.xvij.

Episcopus eligi potest qui plura beneficia obtinet.in prima parte lib.ij.numero.19. fo.xvij.

Episcopus non scom̃ suam conscientiã iudicare tenetur,in.v.parte lib.iiij.numero.17, fo.cv.

Episcopus extra dioceſim existens an possit causam delegare,in.v.parte li.iiij.numero.18. fo.cv.

Episcopus est iudex scholariũ in locis studiorum.in quinta parte lib.iiij.numero.19. folio.co.

Episcopus est iudici laico iungendus ordinario recusato velut suspect⁹,in.v.parte.lib.iiij.numero.20. fo.co.

Episcopus pro pupulo suo appellare põt sine mandato.in quinta parte lib.iiij. nume.21. fo.co.

Episcopus qualibus debeat vti vestibus. in.j.parte lib.iiij.numero.11. fo.l.

Episcopus causa sanguinis interesse non potest.in prima parte,lib.iiij.nume.12, folio.l.

Episcopus episcopum honorare debet.in prima parte.li.iiij.numero.13. fo.l.

Episcopus arma mouere non debet.in.j. parte lib.iiij.numero.14. fo.l.

Episcopus potest esse principis secularis legatus.in prima parte libr.iiij.numero.15. fo.l.

Episcopus principem laicum dioceſis sue potest excommunicare.in prima parte lib.iiij.numero.16. fo.l.

Episcopus bona principis administrans pro ratione reddẽda non potest carcerari.in prima parte libri.iiij.numero.17. fo.co.

Episcopus in quib⁹ se possit immiscere negotijs.in prima parte lib.iiij.nume.18, folio.l.

Episcopus depositus expensas factas in rebus ecclesie potest repetere.in quarta parte.viij.partis lib.iiij.numero.4. fo.cxxxiij.

Episcopus depositus ad quem iudicẽ debeat appellare.in.iiij.pte.viij.partis li. iiij.nu,5. fo.co.

Episcopus a suis subditis accusari potest in.iiij.parte.viij.partis lib.iiij.numero.6. fo.eodem.

Episcopus accusatus de dilapidatione nõ potest lite pendente agere vel conueniri.in.iiij.parte.viij.partis lib.iiij.numero.7. fo.cxxxiiij.

Episcopus de positus an possit declarare super contractibus initis per ipsum tẽpore prelature.in.iiij.parte.viij.partis lib.iiij.nume.8, fo.co.

Episcopus an teneatur exequi sententiaz iudicis laici.in quinta parte lib.iiij.numero.35, fo.cv.

Episcopus contra compositionem factam cum suo vicario venire potest.in.v.parte.lib.iiij.nu,36. fo.cv.

Episcopus sententiam archidiaconi potest exequi.in quinta parte lib.iiij.numero.37. fo.cv.

Episcopus nil preter solitũ a subditis exigere potest.in.iiij. parte.lib.ij. numero.111. fo.lxxix.

Episcopus in quib⁹ casibus obligetur per procuratorem mutuum recipientez.in iiij.parte lib.iiij.nu.112. fo.lxxix.

Episcopus potest esse iudex in causa sue ecclesie.inquinta parte lib.iiij.nume.14. folio,cv.

Episcopus de causa sue ecclesie arbitrari potest.in quinta parte lib.iiij.nume.15. folio.cv.

Episcopus circa pauperũ defensionẽ negligens corrigi debet.in.ij.parte.viij. partis lib.iiij.nu,16. fo.cxxix.

Episcopus in dioceſi aliena clericos ordinans deponitur.in.ij.parte.viij.partis lib.iiij.numero.17. fo.eod.

Episcopus deponi debet querens loco vi uentis promoueri.in.ij.parte.viij.partis lib.iiij.nu.18. fo.eodem.

Episcopus pro quibus deponitur criminibus.in.ij.parte.viij.partis lib.iiij. numero.19, fo.cxxix.

Episcopus dignitatem indigno conferens potestate cõferendi priuatur.in.ij.parte.viij.partis lib.iiij.nu.13. fo.cxxix.

Eps vel cleric⁹ tabernã frequẽtãs deponi potest.in.ij.parte.viij.partis lib.iiij.numero.14. fo.cxxix.

Episcopus deponitur qui per fauorez episcopatum adipiscitur.in.ij. parte.viij. partis.lib.iiij.numero.15. fo.cxxix.

Episcopus presentatum a patrono ecclesie debet instituere. in.ij.parte libr.iiij.numero.44. fo.lv.

Episcopus non confirmans presentatum deponitur.in secunda parte lib.iiij.numero.45. fo.lv.

Episcopus interdicto vnde vi tenetur decimas solui plebano prohibens. in secunda parte libri quarti. numero.46. folio.lv.

Episcopus excommunicatũ absoluere potest motu proprio.in.ij.parte lib.iiij.numero.47. fo.co.

Episcopus ab omni excommunicatione lata a iure potest absoluere. in.ij. parte lib.iiij.nu.48. fo.co.

Episcopus licentiã celebrandi in loco interdicto concedere nequit.in.ij.parte.lib. iiij.nu.49. fo.co.

Episcopus tenetur stare compromisso predecessoris. in.iiij. parte.lib.iiij.nu.121. fo.lxxix.

Episcopus in legato successori facto succedit.in quarta parte.lib.iiij.numero.122. fo.lxxix.

Episcopus habens bona cum alio communia an possit diuidere illa.in.iiij.parte lib.iiij.nume.123. fo.lxxix.

Episcopus non potest emere bona sue ecclesie.in.iiij.parte lib.iiij.numero.124. fo.lxxix.

Episcop⁹ an z qualiter possideat bona ecclesie. in quarta parte. libr.iiij.numero.125. fo.lxxix.

Episcopus clericum suum ab alio detentũ repetere potest.in.iij.parte. lib.iiij.numero.1. fo.lxxiij.

Episcopus ciuem vel comitatiuum suum ab alio detentũ repetere potest.in.ij. parte lib.iiij.nu.2. fo.lxxiij.

Episcopus clericuz carcerare potest.in.ij. parte.lib.iiij.numero.3. fo.lxxiij.

Episcopus contra libertatem ecclesie inferioris pscribere potest.in.ij.parte li. iiij.numero.40. fo.lv.

Episcopus extra dioceſim habens decimas non iuuat sua quasi possessione.in secunda parte lib.iiij.numero.41.folio.lv.

Episcopus promouens scientes excommunicat non censetur cum eo dispensare. in secunda parte lib.iiij.numero.42.folio eodem.

Episcop⁹ animas a peccatis liberat.in.ij. pte lib.iiij.nu.1. fo.co.

Episcopus absoluere potest a iuramento cõtractui adiecto.in.ij.parte lib.iiij.numero.2. fo.co.

Episcopus excommunicatus ordines sacros conferre potest.in.ij.parte.lib.iiij. numero.74. fo.lv.

Episcopus in quibus possit dispẽsare casibus.in secunda parte lib.iiij.nume.75. folio eo.

Episcopus non ligatur suis constitutionibus.in.ij.parte lib.iiij.nu.27. fo.co.

Episcopus excõmunicat⁹ seipsum absoluere nequit.in secũda parte lib.iiij.numero.28. fo.co.

Episcopus ecclesiam suam defendere tenetur.in quinta parte lib.iiij.nume.25. folio.cv.

Episcopus ecclesias ab alio detẽtas auctoritate propria non occupabit.in.v. parte lib.iiij.nu.26. fo.cv.

Episcopus absq; mandato speciali petere potest ecclesiam in integrum restitui. in quinta parte lib.quarti.nume.27, folio eodem.

Episcopus an possit transire ad episcopatum pinguiorem.in.j.parte lib.ij.numero.83. fo.xvij.

Episcopus ob aliquorum infestationẽ non debet episcopatui renuntiare.in.j.parte lib.ij.numero.84. fo.xvij.

Episcopus non debet cum mulieribus cõuersare.in prima parte lib.iiij.numero.6. fo.l.

Eps quare hodie nõ possit vxorẽ habere.in j.pte lib.iiij.nu.7. fo.l.

Epſ non debet ludere.in.j.parte lib.iiij.numero.8. fo.l.

Epſ ludis ꝛ ſpectaculis hiſtrionū itereſſe non debet.in.j.parte lib.iiij.numero.9. folio.l.

Epſ inquirere pōt ꝓ legatis pijs pauperibꝰ factis.i.iiij.pte.lib.iiij.numero.39. folio.lxxix.

Epſ quartā ſibi debitā de legatis pijs remittere poteſt.in.iiij.parte lib.iiij.numero.40. fo.lxxix.

Epſ electus cū ſuperioris cōſenſu renūtiare poteſt.in.j.parte lib.ij.numero.34. folio.xvij.

Epſ vt onera ꝛ eorum ꝓſtationē euitet an poſſit epiſcopatui renuntiare.in.j.parte lib.ij.nu.35. fo.xvij.

Epiſcopus quolibet anno dioceſim ſuā viſitare tenetur.in.ij.parte lib.iiij.numero.9. fo.lv.

Epſ viſitās de quo inquirere debeat.in.ij.parte lib.iiij.nu.10. fo.lv.

Epſ viſitās dioceſim nō debet violēter hoſpitium capere.in.ij.parte libr.iiij.numero.11. fo.lv.

Epſ qualiter iuramentū preſtare debeat.in.ij.pte.li.iiij.nu.12. fo.lv.

Epiſcopus qualiter clericos corrigere debeat.in.iij.parte.libri.iiij.numero.25. folio.lxxiiij.

Epſ exemptum delinquentem punire poteſt.in tertia parte.lib.iiij.numero.26. folio.lxxiiij.

Epſ auxiliū ſuum ꝛ eccleſie ꝛ implorātes tueri debet.in.iij.parte lib.iiij.numero.27. fo.lxxiij.

Epſ trāſigere nō pōt de clerico vel cōuerſo eccleſie ſine decreto.in.iij.pte.lib.iiij.nume.28. fo.lxxiij.

Epſ nō ōr eccleſie ſue dōs.in.iiij.pte.iij.lib.nume.1. fo.lxxix.

Epſ cum ſua familia de bonis eccleſie ſue ali debet.in quarta parte.lib.iiij.nu.2. folio.lxxix.

Epſ irregularis non efficitur ſi clericus carceratus moriatur.in.iij.parte libr.iiij.nu.5. fo.lxxiiij.

Epiſcopus in clericū manus non debet injicere.in.iij.parte.lib.iiij.numero.6. folio.lxxiiij.

Epſ ſubditum ſuum in curia pape reptā citare poteſt.in.iij.parte lib.iiij.numero.7. fo.lxxiiij.

Epſ abſq; capitulo non poteſt ſuos corrigere clericos.in.iij.parte lib.iiij.numero.8. fo.lxxiiij.

Epiſcopus infamiam remittere poteſt infamibus.in.iij.parte.li.iiij.numero.9. folio.lxxiiij.

Epſ quis ꝛ qualis eligi debeat.in.j.pte li.ij.nume.1. fo.xvij.

Epiſcopus electus talis eſſe debet in quo numeri ad numerum poſſit fieri collatio.in prima parte libri ſecundi.num.2. folio.xvij.

Epiſcopus quibus ex cauſis bona eccleſie poſſit alienare.in.iiij.parte li.iij.numero.74. fo.lxxix.

Epiſcopus non poteſt eſſe negotiator.in.j.parte.lib.iiij.nume.20. fo.l.

Epiſcopꝰ fideiuſſor eſſe nō poteſt.in.j.parte.lib.iiij.nume.21. fo.l.

Epiſcopus procurator eſſet non poteſt.in.j.parte.li.iiij.nu.22 fo.l.

Epiſcopus dioceſis ſue caput cuius membra ſunt ſubditi.in prelud.numero.10. folio.j.

Epiſcopus iuriſditionem non perdit legato cardinali in ſuam aduenientē pronunciam in prelud.nume.11. fo.j.

Epiſcopus an ſit citandꝰ ad defenſionem alīs confectionem inuentarij ꝓ heredē fiendi.in.vj.parte libr.iiij.numero.21. fo.cxv.ij.

Epiſcopus abbati prefertur idem ius ſe habere ꝓbant.in.ij.parte.lib.iiij.numero.18. fo.lv.

Epiſcopus vnus non eſt duabus eccleſijs vandus.in.j.parte.libr.ij.numero.79. folio.xvij.

Epiſcopus eccleſias ſue dioceſis vnire poteſt.in ſecunda parte.li.iiij.numero.61. folio.lv.

Epiſcopus decimarum cōmoditatē laico locare poteſt.in.ij.parte.lib.iiij.numero.62. fo.lv.

Epiſcopus alium in locum executoris teſtamentarij defuncti ſubrogare poteſt. in ſexta parte libri quarti.numero.26. folio.cxviij.

Epiſcopus quando in cauſa eccleſie poſſit procuratorē conſtituere.in.v.parte lib.iiij.num.7. fo.ciiij.

Epiſcopus in quocūq; loco ſue dioceſis tribunal erigere poteſt.in.v.parte.li.iiij.nume.45. fo.cv.

Epiſcopus curare debet ne per teſtamentarios executores trans committatur. in.vj.parte.libri quarti numero.15, folio.cxviij.

Epiſcopus rerum venalium pretia taxare poteſt.in.iiij.parte lib.iiij.numero.67. fo.lxxix.

Epiſcopus iurans bona eccleſie non alienare pōt ea eccleſie donare.in.iiij.pte li.iiij.nume.90. fo.lxxix.

Epiſcopus an teneatur ſtare locationi per predeceſſorem facte.in.iiij.pte lib.iiij.nume.114. fo.lxxix.

Epiſcopus ſtatuta ꝛ alia dubia coram ſe occurrētia interpretari poteſt.in.v.pte lib.iiij.nu.30. fo.ciiij.

Epiſcopus eſſe nequit qui literas penitus neſcit.in prima parte lib.ij.numero.62. folio.xvij.

Epiſcopus libris incumbens poeticis corripi debet.in.j.parte lib.ij.numero.63. folio.xvij.

Epiſcopus feudatarius feloniam committens feudum perdit.in.iiij.parte li.iij.nume.106. fo.lxxix.

Epiſcopus non ſoluēs quod debet feudo priuatur.in quarta parte lib.iiij.numero.107. fo.lxxix.

Epiſcopus degradans ſtare nō debet indutus habitu pontificali.in.iij.pte.viij.partis lib.iiij.nu.2. fo.cxxiij.

Epiſcopus de rebus eccleſie tenetur inuētarium facere.in.iij.parte lib.iiij.numero.28. fo.lxxix.

Epiſcopus ſimoniacus deponitur.in.ij.pte viij.ptis lib.iiij.nu.25. fo.cxxix.

Epiſcopus extra dioceſim eligi poteſt.in.j.pte lib.ij.nu.65. fo.xvij.

Epiſcopꝰ poteſt eſſe ꝓcurator capituli.in v.pte lib.iiij.nu.10. fo.ciij.

Epiſcopus iuris ignorantia non excuſatur.in quarta parte.libri quarti.numero.127. fo.lxxix.

Epiſcopus non eligitur inuitus.in.j.parte lib.ij.nu.11. fo.xvij.

Epiſcopus eligi nequit qui data opera epiſcopatum queſiuit.in.j.parte lib.ij.numero.12. fo.xvij.

Epiſcopus cōſtitutiones concilij nō ſeruās deponi debet.in.ij.parte viij.ptis li.iiij.nume.28. fo.cxxix.

Epiſcopus abſq; capituli conſenſu res pretioſas eccleſie non debet alienare. in quarta parte libri quarti.numero.71. folio.lxxix.

Epiſcopus quando ꝛ quam ob rem ſit eligendus.in prima parte lib.j.numero.3. folio.iij.

Epiſcopus alienans deponendus eſt. in ſecūda pte octaue partis lib.iij.numero.29. fo.cxxix.

Epiſcopus in cauſa ſue eccleſie poteſt teſtis eſſe.in quinta parte libri.iij.numero.11. fo.ciij.

Epiſcopus cum homicida diſpenſare nequit.in ſecunda parte libri quarti.numero.80. fo.lv.

Epiſcopus conſtitutiones in ſua dioceſi facere poteſt.in ſecunda parte lib.iiij.numero.22. fo.lv.

Epiſcopus de cauſa ſuo vicario delegata cognoſcere poteſt.in.v.parte lib.iiij.nume.39. fo.ciij.

Epiſcopus iudicem laicum prohibere poteſt ne teſtamentum illicitum exequatur.in quinta parte libri quarti.numero.43. fo.ciij.

Epiſcopus ſolus non poteſt clericos ordinare.in.j.parte.ij.partis princi.lib.ij.nume.6. fo.xlvij.

Epiſcopus clericum inuitum ordinare poteſt.in.j.parte.ij.partis princip lib.ij.nume.7. fo.xlvij.

Epiſcopus prebendam epiſcopatui annexam habere poteſt.in.j.parte lib.ij.numero.24. fo.xvij.

Epiſcopus ſine titulo epiſcopali pōt creari.in prima parte lib.ij.nu.25. fo.xvij.

Epiſcopus eligi poteſt aliquando exiſtens in mortali peccato. in.j.parte lib.ij.numero.42. fo.co.

Epiſcopus cauſam coram vicario ſuo vertentem ad ſe poteſt aduocare. in.v.pte lib.iiij.nu.41. fo.ciij.

Epiſcopus eſſe nequit qui ante electionē requiſitus electioni conſenſit in.j.pte lib.ij.nu.7. fo.xvij.

Epiſcopus in voluntatibus vltimis dece-

dentiū se intromittere potest.in.vj.pte lib.iiij.nu.1. fo.cxviij.

Episcopus celebrās quos z quot habere debeat presentes.in.ij.parte lib.iiij.numero.71. fo.lv.

Episcopus a principe ordinari nequit.in iij.pte lib.j.nu.64. fo.viij.

Episcopus esse nequit is qui meretricem in vxorē duxit.in.j.pte li.ij.nu.7.fo.xvij.

Episcopus iudicis laici sententiā seruare dz z exequi.in.v.pte lib.iiij.nu48.fo.cv.

Episcopus semel consecratus non potest denuo consecrari.in.ij.parte.ij.partis prin.lib.iij.nu.3. fo.xlviij.

Episcopus per tyrannum expulsus an retineat possessionem ep̄atus.in.j.parte lib.iij.nu.79. fo.xxix.

Episcopus dispensare potest cum illegitimo vt ad ordines sacros ꝓmoueret.in j.pte lib.ij.nu.60. fo.xvij.

Episcopus de quauis ratione potest esse in.j.parte.lib.ij.numero.75. fo.xvij.

Episcopus electus per quem sit confirmādus.in.ij.parte.lib.ij.nu.1. fo.xlj.

Episcopus confirmatus sed non consecratus quid facere possit.in quarta parte ij.partis prin.lib.iij.nu.8. fo.xlv.

Episcopus monachus testari non potest. in.iiij.pte.lib.iiij.numero.9. fo.lxxix.

Episcopus subditum suum extra suā diocesim existētem excommunicare potest. in.ij.parte li.iiij.nu.34. fo.lv.

Episcopus consecrandus legatum de latere se honorare debet iurare.in.iij.pte iij.ptis prin.lib.iij.nu.3. fo.xlix.

Episcopus de crimine inquisitus innocentiam suam per domesticos suos probare potest.in.v.pte lib.iiij.nu.60. fol.cv.

Episcopus quo tempore consecrari debeat.in.j.pte.iij.p.pn.ii.iij.nu 3.fo.xlvij.

Episcopus consecrari debet ieiunus.in.j. pte.iij.ptis princ.lib.iij.nu.4. fo.xlvij.

Episcopus per papam creatus a quo sit confirmandus . in prima parte tertie partis principalis. lib.ij.nu.1. fo.xlvij.

Episcopus nondum mortuo z sepulto predecessore non est eligendus.in prima parte lib.j.nume.3. fo.iij.

Episcopus pro crimine enormi deponitur. in.ij.pte.viij.ptis lib.iij.nu.1. fo. cxxix.

Ep̄s qualiter se ep̄m ꝓbet.in.v.parte.lib. iiij.nume.5. fo.cv.

Ep̄s bona peregrini defuncti intestati in pauperes erogare p̄ot.in.vj.pte li.iiij. nu.25. fo.cxviij.

Ep̄s cōsecrari nō p̄ot nisi examinat⁹.in.ij. pte.iij.pt.prin.lib.ij.nume.1. fo.xlviij.

Ep̄s p legatū deponi p̄ot.in.j.pte.viij.ptis princi.lib.iij.nu.2. fo.cxxix.

Ep̄s an possit exequi testamētū cōtra testatoris ꝓhibitionē.in.vj.pte.li.iiij.numero.8. fo.cxviij.

Executor testamēti an possit de bonis hereditarijs vēdere ꝓ testamēti satisfactione.in.vj.pte lib.iiij.nu.9. fo.cxviij.

Ep̄s est iudex totⁱ collegij ex clericis z laicis mixti.i.v.pte li.iiij.nu.62. fo.cv.

Ep̄s ad fori iudicis secularis trahi nō debet.in.v.pte lib.iij. nu.63. fo.cv.

Ep̄s non tenetur de vicarij sui imperitia in.vij.pte lib.iiij.nu.5. fo.cxxvj.

Ep̄s testamēti executionez ad se deuolutā alteri cōmittere nequit.in.vj.parte lib. iiij.nu.3. fo.cxviij.

Ep̄s sociū vsurarij ad restitutionē cogere p̄ot.in.vj.pte.li.iiij.nu.23. fo.cxviij.

Ep̄s sine cōsensu capituli agere nequit.in v.parte lib.iiij.nu.58. fo.cv.

Ep̄s succedit executori testamētario inhabili.in.vj.pte lib.iiij.nu.6. fo.cxviij.

Ep̄s in sua dioceſi pōtifex z sacerdos sum mus dici p̄ot.in prelud.nu.13. fo.j.

Ep̄s executor testamentarius inuentariū cora iudice laico conficere debet.in.vj. pte lib.iiij.nu.19. fo.cxviij.

Ep̄s in testamēto executor dari p̄ot.in.vj. pte li.iiij.nu.17. fo.cxviij.

Ep̄s qualiter,alimēta inter pauperes distribuat.in.vj.pte.li.iiij.nu.39. fo.co.

Ep̄s succedit in locū executoris testamētarij defuncti.in.vj.pte li.iiij.nu. 27.fo.co.

Ep̄s testari nō p̄ot.in.iiij.parte lib.iij.numero.4. fo.lxxix.

Ep̄s expulsus an possit agere interdicto possessionis recuperāde.in.v.pte.lib.iiij. numero.65. fo.cv.

Ep̄i multi nō debēt in eadē ecclesia eligi.in j.parte lib.ij.nu.78. fo.xvj.

Ep̄i appellatione q̄ possint venire.in prelud.nume.14. fo.j.

Ep̄i aplꝰcoz loco fuerūt suffecti.in prelud. nume.4. fo.j.

Ep̄i tres

Ep̄i tres requirunt ad aliū ꝓsecrādū.in.j. pte.ij.ptis pn.lib.iij.nu.4. fo.xlvij.

Ep̄i intrusi gesta q̄ sint valida.in.iiij.pte lib.iiij.nu.104. fo.lxxix.

Ep̄i eligendi modus tertius qualiter fiat. in.j.pte.lib.iij.nu.70. fo.xxix.

Ep̄i sex requirunt in ꝓsbyteri depositione.in.j.pte.viij.pt.lib.iiij.nu.5.fo.cxxix.

Ep̄i studiorū sunt cācellarij.in.j.pte lib.ij. nume.64. fo.xvij.

Ep̄o furioso datur coadiutor.in.ij.pte lib. iiij.nume.20. fo.lv.

Ep̄o spectat ius ordinādi ecclias sibi subditas.in.ij.pte lib.iiij.nu.73. fo.lv.

Ep̄o deposito infra ętū tps debeat eligi alius.in.j.pte.lib.j.nu.10. fo.iij.

Excōicatus an possit in episcopū eligi.in.j. pte lib.ij.nu.4. fol.xvij.

Examinatio requirit in ep̄o consecrādo.in iij.pte.iij.ptis prin.lib.iij.nu.1. fo.xlix.

Examinatio doctorādi p septē doctores dz fieri.in.ij.pte li.iij.nu.6. fo.xlij.

Exceptio canonis nō soluti nō p̄ot p tertiū opponi.i.iiij.pt.li.iiij.nu.38. fol.lxxix.

Exceptio nullitatis snie executionē nō impedit.in.v.pte li.iiij.nu.38. fo.ciiij.

Excōicatio lata ab existēte in quasi possessione ꝑlature est nulla.in.iiij.parte lib. iiij.nu.105 fo.lxxix.

Excōicatio iniusta est etiam timēda.in.ij. pte li.iij.nu.58. fo.lv.

Excōicati z heretici conficere z sacramēta conferre possunt.in.j.pte.iij.partis pnc. lib.iij.nu.10. fo.xlvij.

Executor testamēti vēdēs ꝓ satisfactione cause pie nō potest de ptio fidē habere. in iiij.pte lib.iiij.nu.83. fol.lxxix.

Executor testamēti inuentariū qñ debeat cōficere.in iiij.pte li.iiij.nu.31. fo.codē.

Executor testamētarius ꝓ substitutū nō p̄ot exequi.in.vj.pte.li.iiij.nu.4. fo.cxviij.

Executor si in exequēdo male arbitrer an possit ep̄s corrigere.in.vj.pte.lib.iiij. nume.14. fo.cxviij.

Executor testamenti an possit fundum dare pauperibus quē eisdē testator dari iussit.in.vj.pte li.iiij.nu.41. fo.cxviij.

Executor testamētarius contra heredem acturus cora quo iudice debeat eū cōuenire.in.vj.pte li.iiij.nu.28. fo.cxviij.

Executor testamēti ep̄s rōnēreddere dz.in vj.parte li.iiij.nu.29. fo.cxviij.

Executor datus ad piā cāz añ restitutionē fideicōmissi agere p̄ot ꝑ debitores hereditatis.in.iiij.pte lib.iiij.nu.65.fo.lxxix.

Executor reivēdicatiōe nō gaudet sꝫ potⁱ iudicis offō.in.vj.p.li.iiij.nu.11.fo.cxviij.

Executor testamēti qualiter possit cogi.in vj.pte lib.iiij.nu.12. fo.co.

Executor mouet ad exequēdū p mortē testātis.in.vj.pte.lib.iiij.nu.38. fo.co.

Executor testamēti an possit inuito heredē exequi.in.vj.pte li.iiij.nu.40. fo.co.

Executores testamētarij nō p̄nt sibi applicare de bonis hereditarijs.in.vj.pte li. iiij.nu.16. fo.co.

Executores testamenti si plures sint p̄ot alter alteri vices committere.in.vj.pte lib.iiij.nu.5. fo.cxviij.

Expense facte pro inuenienda re alterius perdita qua actione petātur.in.j.pte lib.iij.nu.57. fo.xxix.

Expense ꝓ inuētarij cōfectione fiunt de hereditate.in.j.pte.li.ij.nu.58. fo.co.

De litera. F

Fēriato tpe q̄ fieri possint. et nu.seq.in.j.pte. lib.j. nu.14.z seq. fo.ij.

Falcidia non est de legatis pijs detrahēda.i.iiij. pte.li.iiij.nu.63.fo.lxxix.

Ferie messiū vel vindemiaꝝ qñ reis ꝓsint in.j.pte lib.j.nu.24. fo.ij.

Fideicōmissarij inuētariū cōficere nō tenetur.in.iiij.pte li.iiij.nu.36. fo.lxxix.

Fides qñ dicat haberi de ptio z q̄ illā habeāt.in.iiij.pte li.iij.nu.84. fo.co.

Filius abs ꝙ patris assensu in iudicio stare nō p̄ot.in.v.pte li.iiij.nu.52. fo.cv.

Filiusfamilias in aduētitijs patre absente p̄ot agere.in.v.pte li.iiij.nu. 53. fo.cv.

Filius viuo patre dz feudū possidere.in.j. pte.li ij.nu.75. fo.xxix.

Filiusfamilias sepulturaz sibi eligere p̄ot. in.iij.pte.lib.iiij.nu.22. fo.lxxiij.

Filiusfamilias potest in episcopuz eligi.in j.pte lib.ij.nu.8. fo.xvij.

Filiusfamilias ep̄s patri reuerentiam debet.in.j.pte lib.ij.nu.9. fo.co

Filius de bonis patris acquirere ꝓsumit

in.iiij.pte lib.iiij.nu.8. fo.lxxix.
Filius curatoꝛ patris furiosi rōnē reddere teneꝛi. in.vj.p.li.iiij.nu.34.fo.cxviij.
Filiusfamilias de qb⁹ bonis testari possit. in.ij.pte.lib.iiij.nu.37. fo.lv.
Filius epi in eccliā patris pōt p̄bēdari.in j.pte.lib.ij.nu.28. fo.xvij.
Fiscus inuentariū conficere non teneꝛ.in v.ij.pte li.iiij.nu.33. fo.lxxix.
Forma epi p̄secrādi q̄ sit.in.iij.pte.vj. ptis prin.li.ij.nu.2. fo.xlv.
Forma electiōis epi seruāda est in electione decani.in.j.pte lib.iij.nu.52. fo.xxix.
Forma scrutinij in electione epi que sit.in j.pte.lib.ij.nume.2. fol.xxix.
Fratres minores nō p̄nt esse testamētoꝝ executores.i.vj.pt li.iiij.nu.18.fo.cxviij.
Fructus ecclie sunt pauperibus erogādi. in.iiij.pte.viij.ptis li.iiij.nu.3. fo.lxxix.

De litera. G.

Gesta p epm depositum suaꝝ depositionē ignoꝛētē anvaleant. in. iij. parte octaue ptis lib.iiij.nu.9.fo.cxxxiij.
Gesta p procuratoꝛē renocatū q̄n valeāt.in.iiij.parte.viij.partis lib.iiij.nume.10. fo.cxxxiij.
Gesta p vicariū nō valēt nisi de eⁱ⁹ mādato p̄stet.in.vij.pte li.iiij.nu.7. fo.cxxvj.

De litera. H.

Heremita testari potest.in iiij.parte lib.iiij. numeꝛo.13. fo.lxxix.
Heremita potest in epm eligi.in prima parte lib. ij.nu.80. fo.xvij.
Heres inuentarium cōficere debet.in.iiij. pte lib.iiij.nu.29. fo.lxxix.
Heres sine executoꝛe legatum soluens an possit per epm cogi ad soluendum iterū.in.vj.pte.li.iiij.nu.13. fo.cxviij.
Hereticus ad fidem reuersus consecrari debet factus eps.in.ij.pte.ij.ptis princ. lib.ij.nu.2. fo.xlviij.
Heretici epm eligere non possunt .in.iij. parte.li.j.nu.54. fo.viij.
Histrio ab epatu alienus est.in.j. pte.li.ij. numē.73. fo.xvij.
Homicida eps eligi nō potest.in.j.pte.lib. ij.nu.46. fo.xviij.
Hospitalarius inuentariū conficere debet .in.iiij. parte libri.iiij .numero.37. folio.lxxix.

De litera I.

Iacobus iust⁹ primus in hierosolymis eps fuit.in pncipio.nu.ij. fo.j.
Ieiunus quis dicatur .in ij.parte libri.iiij. nu.68. folio.lv.
Illegitim⁹ nō potest ad sacros ordines promoueri.in.j.parte . libri.ij.nume.61.folio.xvij.
Imperatoꝛ iure electionis theutonicus est se debet.in.j.parte libri.ij.numero.76. folio.xvij.
Imperatoꝛ solus eximitur a legibus. in.ij. pte.li.iiij.nu.29. fo.lv.
Imperatoꝛ vel rex ante coronationē habet iurisditionem.in.iiij.pte.ij.ptis pn. lib.iij.nu.5. fo.xlv.
Imperatoꝛ a quo seu p quē deponi possit. in.j.parte.8.partis libri.iiij.numero.7. folio. cxxix.
Imperatoꝛ incorrigibilis pro quolibet peccato deponi potest.in.j.pte.8. part . libri.iiij.nu.8. fo.cxxix.
Imperij possessio qualiter queratur . in.j. pte.li.ij.nu.73. fo.xxix.
Infans de consilio ex de poribus esse pōt. in.j.pte li.ij.nu.41. fo.xvij.
Infirmus ex morbo epilētico nō potest efficiepiscopus.in.j.parte libri.ij.numeꝛo.69. folio.xvij.
Ingressus religionē an possit testm̄ pus factuꝝ corrigere vel reuocare.in.iiij.parte lib.iiij.nu.11. fo.lxxix.
Inquisitio de persona electi in quo loco a quibus p quē ⁊ quō fieri debeat.in.ij. parte libri.ij.nu.7.8.9.10. folio.xlij.
Inquisitio de p̄sona electi aū cōfirmationē dz fieri.in.ij. pte li.ij.nu.5. fo.xlij.
Instantia nō currit pendēte causa a p̄silio sapientis penes quē sunt acta cause.in j.pte.lib.ij.nu.66. fo.xxix.
Instrumenta an possint fieri die feriata. in.j.parte lib.j.nu.23. fo.iij.
Interdictū non est cōtra personas singulares ferendū.in.ij.pte.li.iiij.nu.50. fo.lv.
Interdictū suspensum suspensione sublata est idem dicendū.in.ij.parte lib.iiij. nu.53. fo.lv.
Interdictuꝝ vti possidetis contra iudicem primā iurisditionē occupātē datur.i.v. pte li.iiij.nu.66. fo.cv.
Interdicto q̄ cōtra populuꝝ fertur clerus non afficitur.in.ij.parte lib.iiij. numeꝛo.51. fo.lv.
Iudeus p Iesum vel sancta euangelia iurare non debet in.ij.parte lib.iiij.numeꝛo.15. fo.lv.
Iudei ad decimas tenētur.in.ij.parte li. iiij.nu.66. fo.lv.
Iudex nō pōt recusari sine causa.in.iiij.pt. li.iiij.nu.27. fo.lxxix.
Iudex laicus ordinarius in loco consueto ius reddere debet.in.v.parte li.iiij.nu mero.46. fo.cv.
Iudex laicus de delicti laici in clericū cōmisso cognoscet.in.ij.parte li.iiij.numeꝛo.6. fo.lv.
Iudex laicus quando clericū condēnare possit.in.v.parte lib.iiij.nume.33.fo.cv.
Iudex in sententiando an teneatur p̄silū sequi.in.j.parte li.ij.nu.65. fo.xxix.
Iudex delegatus ex causa recusari pōt. in.iiij.pte li.iiij.nu.26. fo.lxxix.
Iurare licet p deos alienos.in.ij.pte.li.iiij. nu.14. fo.lv.
Iuramentum epi nō impedit ecclesiam in integrum restitui.in.v.parte li.iiij.numero.28. fo.cv.
Iurisdictio epi firmioꝛ q̄ sui vicarij.in.v. parte.lib.iiij.nu.32. fo.cv.
Ius eligēdi pauperes ad epm nō deuoluitur i.ij.pte li.j.nu.32. fo.viij.
Ius fisci nō tollit p remissionē iniurie ab offenso factā.in.ij.pte.li.iiij.nu.7.fo.lv.

De litera L.

Laicus qualiter iurare debeat.in.iiij.parte.li.iiij. nu.13. fo.lv.
Laicus falsum deponens cora nō suo iudice per eū dē punuri pōt.in.v.parte lib.iiij.nu.42. fo.cv.
Laici an possint interesse electioni prelati. in.j.pte lib.iij.nu.47. fo.xxix.
Legata pia que ⁊ quot modis dicantur. in.iiij.parte li.iiij.nu.57. fo.lxxix.
Legata pia sunt ante omnia deducenda. in quarta parte libri . iiij . numero.58. folio.lxxix.
Legata pia persolui quilibet petere potest in.iiij.pte li.iiij.nu.59. fo.lxxix.
Legata pia valent facta in testamento in stitutionem heredis non continente.in iiij.pte li.iiij.nu.60. fo.lxxix.
Legata pia legitimam iure nature debitam non minuunt.in.iiij.parte lib.iiij. num.62. fo.lxxix.
Legatus cōstitutiones in puincia facere pōt.in.ij.parte li.iiij.nu.26. fo.lv.
Legatū pium effectum caducum an possit verti in alium vsum.in.iiij . parte li.iiij. nu.56. fo.lxxix.
Libellus quando concipiendus sit episcopo ad iura episcopalia agente.in.v. parte.li.iiij.nu.22. fo.cv.
Libellus generalis non procedit hoc modo factus: Titius est mihi obligatus non expressa quantitate vel causa . in j.pte.lib.iij.nu.48. fo.xxix.
Libellus in pretenda electionis confirmatione.non est necessarius.in.ij.parte.iij. lib.nu.2. fo.xlij.
Literas alterius retinens de mora tenetur.in prima parte libri.iij.numero.29. folio.29.
Literas alteri scriptas lacerans tenetur crimine falsi. in.j.parte libri.ij. numeꝛo.30. fo.xxix.
Locatio ad tempus nō dicitur alienatio. in.iiij . parte . libri.iiij. numero.116.folio.lxxix.

De litera M.

Manchus vel aliter corpore vitiatus non potest fieri episcopus.in.j.parte libri.ij.nu.29. fo.xvij.
Mandatoꝛ homicidij potest in episcopum eligi. in p̄ma parte libri.ij. numero.47. folio.xvij.

Watthias primus presbyter ordinatus. i plud. nu. 3. fo. j.
Watricida qua afficiatur pena. in. ij. parte li. iiij. nu. 77. fo. lv.
Watrimoniū an sit dissoluendū ppter impotētiā coeundi. in. ij. pte. viij. part. lib. iiij. nu. 3. fo. cxxix.
Wendicans non debet ad opinionem eligi episcopatum. in. j. parte lib. ij. nu. 48. folio. xvij.
Wēsa epi qualis esse debat. in. j. parte. lib. iiij. nu. 10. fo. l.
Wetropolitanus a suffraganeis cōsecrari pōt. in. j. parte. iij. partis princ. lib. iij. nume. 2. fo. xlvij.
Wetropolianus quā potestatē habeat in ij. parte lib. iiij. nu. 72. fo. lv.
Wetropolitanus confirmatus ante pallij receptionē administrare pōt. in. iiij. pte ij. ptis prin. li. ij. nu. 7. fo. xlv.
Wilites tēpli possunt testari. in. iij. parte li. iiij. nu. 12. fo. lxxix.
Winor triginta annis in eōm electus qñ cōfirmari possit. in. ij. parte lib. iij. numero. 4. fo. xlj.
Winor triginta annorū eps esse nequit. in j. pte li. ij. nu. 38. fo. xvij.
Wissa ab epo incepta p aliū pfici pōt. i. ij. pte li. iiij. nu. 67. fo. lv.
Wonachus epo psentare pōt a patrono. in. j. parte lib. ij. nu. 53. fo. xvij.
Wonachus in iudicio sine abbatis consensu nec agere nec cōuenire pōt. in. v. parte. li. iiij. nu. 51. fo. cv.
Wonachus fieri nequit ante decimūquartū annū. in. j. parte lib. ij. numero. 40. folio. xvij.
Wonachus ad episcopatum pmoueri pōt in. j. parte lib. ij. nu. 49. fo. eodē.
Wonachus ad episcopatum promotus a regula monastica est solut⁹. in. j. parte lib. ij. nu. 50. fo. eodem.
Wonachus factus eps cui ecclesie dicatur querere. in prima parte li. ij. numero. 51. fo. xvij.
Wonasteria diocesis quo ad quid sunt episcopo subiecta. in. ij. parte lib. iiij. numero. 55. fo. lv.
Wulier in piam causam sine consensu pinquiorum alienare potest. in quarta parte libri quarti nu. 66. fo. lxxix.

De litera N.

Omen domini an inuocādum in electione epi. in. j. parte lib. ij. nume. 49. folio. xxix.
Nouitius abbas esse nequit. in. j. parte. lib. ij. numero. 52. fo. xvij.
Notarius p quo mercede recipere teneatur. in. ij. parte. viij. partis. li. iiij. numero. 26. fo. cxxij.
Notarius doctor effect⁹ non ytek notariatu. i. v. pte li. iiij. nu. 16. fo. cv.
Notificatio reuocationis per procuratorem reuocari potest. in. iiij. pte. viij. partis li. iiij. nu. 11. fo. cxxxiiij.

De litera O.

Offenso offendentem in articulo mortis excusanti non credit. i. ij. parte lib. iiij. nu. 8. fo. lv.

De litera P.

Apa electus ilico administrare potest. in. iij. parte. ij. partis princ. lib. iij. nu. 4. fo. xlv.
Papa sibi de epo pusionem reseruante an ipm possint canonici eligere. in. iij. parte li. j. nu. 46. fo. viij.
Papa non potest per imperatorem iudicari. in. j. parte. viij. partis li. iiij. numero. 9. fo. cxxix.
Papa sine consensu cardinalium non potest ecclesia ciuitates dare in feudum. in quarta parte libri quarti. num. 73. folio. lxxix.
Papa/rex ꝛ ciuitates superiorem non recognoscentes cum infamia dispensare possunt. ꝛ nume. sequentibus. in. ij. parte li. iiij. nu. 11. fo. lxxiij.
Papa in mari mortuo an in terra vicina mari possit electio successoris fieri. in secunda parte libri primi. numero. 5. folio. vj.
Paganus non debet in ecclesia sepeliri. in. ij. pte. ij. pt. prin. li. iij. nu. 7. fo. xlviij.

Pater administrator legitim⁹ bonoꝝ filij inuētariū cōficere nō tenetur. in. iij. pte lib. iij. nu. 35. fo. lxxix.
Pater in cā filij procuratorem constituere pōt. in. v. pte lib. iij. nu. 8. fo. cv.
Pater pro iniuria filio illata agere pōt. in iij. pte lib. iiij. nu. 16. fo. lxxiij.
Pater iniuriā filio illatam remittere potest. in. iij. parte. lib. iij. nu. 18. fo. lxxiij.
Pater rationē administratiōis filio de aduentitijs reddere nō tenet. in. vj. parte lib. iij. nu. 33. fo. cxviij.
Patria potestas p monachationē solui. in. j. pte lib. ij. nu. 10. fo. xvij.
Pecunie verbū in scriptis positum stricte est intelligendum. in. ij. pte. viij. partis lib. iij. nu. 23. fo. cxxix.
Perjurus qñ possit esse eps. in. j. parte lib. ij. nu. 44. fo. xvij.
Petrus apls antiochenā primus rexit ecclesiā vbi ꝛ christianoꝝ nomē exortum. in prelud. nu. 1. fo. j.
Pontifex qui ꝛ sacerdotū princeps seu sacerdos summ⁹ vel pōtifex maximus dr sup oēs esse putat. in plud. nu. 7. fo. j.
Possessio an transeat in filiū sine apprehēsione. in. j. pte. li. iij. nu. 76. fo. xxix.
Possessio bonoꝝ dotaliū an sine apprehensione trāseat in maritum. in. j. parte li. iij. nu. 77. fo. xxix.
Possessio sine traditione pōt in ecclesiam trāsire. in. j. pte lib. iij. nu. 78. fo. xxix.
Potestas ciuitas cū ipsa cōdēs statuta ipsis tenetur. in. ij. pte lib. iij. nu. 32. fo. lv.
Potestas de gestis per officiales extra officium non tenet. in. vij. pte. lib. iij. numero. 6. fo. cxxvj.
Prebendam duplicem nemo hꝫe pōt. in. j. pte lib. ij. nu. 22. fo. xvij.
Preceptū heredi factū de non alienēdo nō semp sibi prindicat. in. iij. parte lib. iij. nume. 102. fo. lxxix.
Prelat⁹ nō tenet stare colono p̄decessoris sui. in. iij. pte lib. iij. nu. 117. fo. lxxix.
Prelatus ecclesie tenet gesta p̄decessoris ratificare. in. iij. pte li. iij. nu. 119. fo. eo.
Prelatus cōtra formā iuris alienās rem ecclesie eius quam alienauit pōt possessionē apprehēdere. in. iij. parte. li. iij. nu. 79. fo. lxxix.
Prelatus res ecclesie nō pōt in ꝓpetuum locare. in. iij. pte. li. iij. nu. 115. fo. lxxix.
Prelat⁹ vendēs res ecclesie nō pōt de ꝓtio fidē habere. i. iij. pte. li. iij. n. 82. fo. lxxix.
Prelatus inferior epo autorari potest in alienatione rei ecclesie pleno iure sibi subiecte. in. iij. pte li. iij. n. 69. fo. lxxix.
Prelati splendide viuentes ppter hoc redarguēdi. in. j. pte lib. iij. nu. 10. fo. xxix.
Prelatoꝝ ordo triplex primo institutus. in prelud. nu. 5. fo. j.
Procurator post litis cōtestationē cogitur mandatū ostendere. in. v. pte. li. iij. numero. 3. fo. cv.
Procurator inuentariū ꝓficere tenetur. in iij. pte. li. iij. nu. 30. fo. lxxix.
Procurator q̄lis reqrat ad petēdā in integrū restitutionē. i. v. pte li. iij. n. 28. f. cv.
Priuilegia epoꝝ que sint. in. ij. parte. li. iij. nu. 81. fo. lv.
Prohibitus alienare non potest iuramētum deferre. in. iij. parte. lib. iij. numero. 96. fo. lxxix.
Prohibitus alienare certā rem de ea pōt trāsigere. i. iij. pte. li. iij. nu. 97. fo. lxxix.
Prohibitus alienare nō pōt vsumfructus constituere. in. iij. parte lib. iij. numero. 98. fo. lxxix.
Prohibitus alienare nō patit ꝓscriptionē. in. iij. pte li. iij. nu. 99. fo. lxxix.
Prohibit⁹ alienare nō pōt heredē instituere. in. iij. pte. li. iij. nu. 100. fo. lxxix.
Prohibitus alienare pōt ex causa necessitatis alienare. in. iij. pte. lib. iij. numero. 101. fo. lxxix.

De litera Q.

Uarta epalis a quibus peti debeat. in. iij. parte lib. iiij. nu. 42. fo. lxxix.
Quarta eorum que relinquuntur quibus casib⁹ nō debeat. in. iij. pte. li. iij. nu. 41. fo. lxxix.

De litera R.

Eges oēs subsunt imperatori. in. ij. parte. lib. iij. numero. 30. fo. lv.
Reges cuncti pape sunt subditi. in. ij. parte. lib. iij.

numero.31. fo.lv.
Rector ecclie sepulchrū vni⁹ nō pōt alteri cōcedere. in.iij.pte.li.iij.n.21.fo.lxxiij.
Reddito rationis vt valeat q̄ requirat. in.vj.parte.li.iij.nu.31. fo.cxvij.
Relictū pro ecclesia cōstruenda potest conuerti in vsum ecclesie tam cōstructe.in iij.parte.libr.iij.nu.54. fo.lxxix.
Relictū pro sustentatione pauperum non debet cōuerti in redēptionē captiuorū. in.iij.pte.li.iij.nu.55. fo.lxxix.
Religiosus disparis cultus potest eligi ecclesie eps.in.j.pte li.ij.nu.33. fo.xvij.
Remedium quod det aduersus maliā matrimonij copulā impedientē.in.ij.parte viij.partis.li.iij.nu.4. fo.cxxix.
Redempta de pecunia dotis censet dotatis.in.iij.parte li.iij.nu.88. fo.lxxix.
Res empta exptio pignoris efficit creditoris.in.iij.parte lib.iij.nu.89. fo.lxix.
Restitutio in integrū a pretore ciuitatis cōcedi dz.in.v.pte lib.iij.nu.44.fo.cv.
Restitutio male ablatoꝝ p eos fieri debet in.vj.parte.libr.iij.nu.7. fo.cxviij.
Reuelās furē p incātationē actione inuriarū nō tenetur.in.ij.parte.li.iij.numero.33. fo.lv.
Res criminis mortuus lite pēdēte nō suspēdit a sepultura.in.iij.parte.libr.iij.numero.20. fo.lxxiij.
Rusticus iuris ignorātia nō excusat.i.iij. parte lib.iij.nu.128. fo.lxxix.

De litera.S.

Sacerdos celebraturus a peccato mortali debet esse ieiunus.in.ij.parte lib.iij. nu.69. fo.lv.
Sacerdos nudo capite debet celebrare.in parte.ij.lib.iij.numero.70. fol.lv.
Sacerdos excōicat⁹ priuatim offīm dicere pōt.i.j.pte.iij.ptis pn.li.ij.nu.11.f.xlvij.
Sacerdos cōfessionē reuelās deponit. in ij.pte.viij.ptis lib.iij.nu.24. fo.cxxix.
Sacerdos iferioꝝ penitētiā p eīm iuūctā minure nō potest.in.ij.parte lib.iij.numero.21. fo.lv.
Sacerdotis nomine qui veniat.in prelud. nume.15. fo.j.
Scismaticus electus qñ possit cōfirmari & per quē.in.ij.pte lib.iij.nu.4. fo.xlj.
Scriptura priuata nō necessario est sigillanda.in.j.pte lib.iij.nu.19. fo.xxix.
Scrutator electionē publicās an debeat vti verbo singularis numeri.in.j parte lib.iij.nu.7. fo.xxix.
Scrutatores congregati quid facere debeant.in.j.pte lib.iij.nu.3. fo.xxix.
Sepultura vbiq; esse pōt.in.iij.parte lib. iij.nu.23. fo.lxxiij.
Seruꝰ nō pōt esse sacerdos vel eps.in.j. pte lib.ij.nu.77. fo.xvij.
Sententia eporꝝ cōcordātiū cōtra eīm nō valet.in.j. pte.viij. partis.li.iij.num.3. fo.cxxix.
Sententia tpe feriato lata qñ valeat.in.j. parte lib.j.nu.18. fo.iij.
Sententia cōtra cōiunctā psonam lata cōtra principalē sortit executionem.in.ij. parte.li.iij.nu.14. fo.xlij.
Sigillatio pōt fieri cū alieno sigillo.i.j.pte li.iij.nume.21. fo.xxix.
Sigillū cōis nō autēticat literas alias inualidas.in.j.pte lib.ij.nu.24. fo.xxix.
Sigillū qualiter alicuⁱ esse ꝑbeat.in.j.pte lib.ij.nu.25. fo.xxix.
Sigillū doctoris nō censetur publicū.in.j. pte lib.ij.nu.31. fo eo.
Sigillū cōis negari non debet.in.j.pte lib. ij.nu.32. fo.eo.
Sigillū papę quale debeat esse.in.j.parte lib.iij.nu.33. fo.eo.
Sigillū imperatoris quā formam habeat. in.j.pte lib.ij.nu.34. fo.eo.
Sigillum quotuplex sit.in.j.pte lib.ij.numero.35. fo.eo.
Sigillū iudicis non est necessariū in lr̄is citatorijs.in.j.pte lib.iij.nu.20. fo.eo.
Sigillū penes quē manere debeat sociorū.in.j.pte lib.iij.nu.27. fo.eo.
Sigillū de literis alterius remouēs de falso teneꝫ.in.j.pte lib.ij.nu.28. fo.eo.
Sigillū quid sit ⁊ an obliget sigillantē.in j.pte lib.ij.nu.15. fo.eo.
Sigillū nō probat mādatū.in.j.parte lib. ij.nu.16. fo.eo.
Sigillum pōt alteri cōmitti.in.j.pte lib.iij. nu.17. fo.eo.
Sigillū vim cōmissiōis obtinet.in.j.parte lib.iij.nu.18. fo.eo.

Sigillo cōis vel alterius magni vsi creditur.in.j.pte li.iij.nu.22. fo.xxix.
Sigillo eīi credit.i.j.pte li.iij.nu.23.fo.
Sigilla plura potest hr̄e pp̄ius vel
alius.in.j.pte lib.iij.nu.26.
Spurius pōt esse executor testam
terni.in.vj.pte li.iij.nu.20.
Statutū semnas excludēs stātib
lis territoriū nō egreditur.in
iij.nu.35.
Statutū dictās instrm sine certa
te nō valere nō exit territoriū.
lib.iij.nu.36.
Subscriptio in testimoniū scriptoꝝ
censet.in.j.pte lib.iij.nu.13. fo.
Subscriptio i scriptura fctā manu pp
nō ē necessaria.i.j.pte li.iij.nu.14.f.
Successor an teneat sta dationi
cte p ꝑdecessorē.in
mero.118.
Successor eīi exe
succedit in o
li.iij.nu.3
Successor an
ris.in.iij
Successor
redita
iij.nu
Superic
eīi in
neat.
Superior
cū eisdē
bus de
in.iij
Suspen
te lib
Suspēsu
lib.j.nu
Suspensi
electione
Statutū d
ritoriū
Statutum
nētē fa
alteriu
Statutū a iure cōi interpretationem reci
pit.in.v.pte li iij.nu.31.
De litera.T.

Abellio qualiter quis esse probetur.in.v.pte.li.iij.nu mero.6. fo.cv.

requirit cū res ecclesie aliena iij.pte.li.iij.nu.75. fo.lxxix. de crimine vim cōfessionis hz̄s.in viij.ptis li.iij.nu.5. fo.cxxix. a ꝑ legatis pp̄s nō detrahit. iij.nu.64. fo.lxxix. adeptionē eīpatus .in.j. fo.l. patus in rōne com putabit quod t ctus .in.j.pte.li iij.nu.59. fo. Tutor rationē reddere re.in.vj.pte.li.iij.nu.30. fo.cx Tutor agēs pro pupillo mandatum ostendere debet.in.v.parte lib.iij.nume.4. folio.cx.

¶ De litera. A.

Vidua qñ de bonis viri requirere ꝓsumatur. in. iij. pte. li. iij. nu. 7. fo. lxxix.

Vicarius epi tribunal sibi [illegible] uij. pte lib. iij. nu. 50. fo. co.

[illegible] vj. Venditor cõtra cõtractũ simulatũ venire [illegible] in. iij. pte. li. iij. nu. 80. fo. co.

[illegible] an possit renuntiare vsui putei [illegible] ant vt ad refectionẽ nõ teneat. [illegible] lib. ij. nu. 36. fo. xvj.

[illegible] nis ꝓsumit nisi mortuus ꝓbet. in [illegible] i. iij. nu. 56. fo. cv.

[illegible] preferẽ heremitice. in. j. pte lib. [illegible] .81. fo. xvij.

[illegible] sacra põtiterari. in. ij. parte lib. iij. [illegible] 18. fo. xlij.

[illegible] etus cõfirmationẽ petere põt sumptibus ꝓlature. in. ij. pte li. iij. nn. 9. fo. xlij.

[illegible] oluntas [illegible] a qualiter ad piã cau [illegible] fa [illegible] atur. in. iij. pte lib. fo. lxxix.

[illegible] ꝰ accrescunt. in fo. viij.

[illegible] j. pte lib. ij. fo. xvij.

[illegible] quo dif [illegible] lib. iiij. nu. [illegible] epi remou [illegible] b. iiij. nu. 9. [illegible] ius epi nõ cogn [illegible] vij. pte lib. iiij. nu. 10. [illegible] carius sententias corpor [illegible] state non põt ferre. in. vij. [illegible] mero. 11. [illegible] Vicarius cẽset recusatus epõ [illegible] vij. pte lib. iiij. nu. 12. [illegible] Vicarius epi beneficia eccliastica [illegible] nõ põt. in. vij. pte lib. iiij. nu. 13.

[illegible] ō restituẽs [illegible] et. in. vj. [illegible] o. cxviij. [illegible] qui est [illegible] ractatus [illegible] berta- [illegible] peris

¶ Tractatus utilis de epõ domini Joãnis Bertachini de Firmo quatuor libros cõtinens plene tractãtes ad quid/quando/vbi/et a quibus creetur episcopus.

¶ Preludia.

1 ✠ Petrus apls Antiochenã primꝰ rexit ecclesiam vbi ꝛ christianorum nomen exortum.
2 Jacobus iustus primus in hierosolymis episcopus fuit.
3 Matthias primꝰ presbyter ordinatus.
4 Epi aplorũ loco fuerũt suffecti.
5 Prelatorũ ordo triplex prio institutus.
6 Ciuitas metropolitana que dicat.
7 Pontifex qui ꝛ sacerdotũ princeps seu sacerdos summꝰ vel põtifex maximus dr: sup omnes esse putatur.
8 Clericus vnde dicatur ꝛ quare.
9 Clericorum species quot ꝛ que.
10 Epus est diocesis sue caput cuius membra sunt subditi.
11 Epus iurisdictionẽ nõ pdit legato cardinali in suã adueniente prouinciã.
12 Archiepus dr ordinarius eporũ in sua prouincia existentium.
13 Episcopꝰ in sua diocesi põtifex ꝛ sacerdos summus dici potest.
14 Epi appellatione qui possint venire.
15 Sacerdotis nomine qui veniãt.

QVim ptadis duocentesimetertie anno secũdo regnante Tiberio Cesare legimꝰ cruci affixũ dominum nostrũ Jesum xpm. q̃ vinens in humanis ꝛ sacerdotes instituit apostolos suos: et eorũ principẽ Petrum dñ dixit. Tu es petrus ꝛ sup hãc petrã edificabo ecclesiã meam. xxj. dist. in nono. ꝛ se. l. dist. cõsiderãdũ. xxiij. q. j. manet. ꝛ. c. qõcunq;. Jvel verius cũ dixit. Petre si diligis me pasce oues meas. c. significasti. de elec. ꝛ glo. in. d. c. in nono. ꝛ probatur in epistola. j. c. cleros. Apostoli vero cũ essent duodecim in multa messe pauci rogatus fuit dominus messis vt mitteret operarios in messem suã quo factum fuit septuagintaduo discipuli sint superadditi. quorum typum seu figuram gereret presbyteri per diuersas ciuitates et orbis loca dispsi. d. c. in nono. in fi. Sic constat in nono testamẽto fuisse primitus institutum ordinem sacerdotalem. quem etiã fuisse in testamento veteri nõ negamus q̃ legimus Moysem ꝛ Aaron cũ filijs eiꝰ primos fuisse sacerdotes ꝛ deo optimo maximo institutos. xxj. distin. in princ. xxij. distin. sacrosancta. Exodi. xxxj. c. ¶ Petrus autem princeps apostolorum ordinatus primam apud Antiochos sedem locauit. quẽ septẽ annos sub nomine Christi suo titulo gubernauit. Ubi primum nomen christianorũ fuit exortum: vt legitur in. d. c. sacrosancta. xxj. dist. ꝛ. vij. q. j. mutationes. ¶ Fideles enim primi discipuli dñi nostri Jesu christi vel fratres appellabãtur. postea vero [illegible] gato apostolorũ concilio in [illegible] apud eorum principem ꝛ eius. to xpiani a Christo ex ipsorum appellati decetero exiterunt igitur a domino Jesu per a[illegible] sus. vt romanam superstiti[illegible] meret Antiochenis Ignat[illegible] episcopũ. ipse vero romã c[illegible] annos. xxv. menses. vij. die[illegible] dram regens episcopalem [illegible] ritate Neronis romanã sede[illegible] guine martyrioq; ꝓfecranit ãi[illegible] post obitum Christi. cum quo vas electionis anno primo d[illegible] passionis cõuersus eadem die pr[illegible] sto sanguinem fudit. xxj. distinc. ch[illegible] xxij. distinc. sacrosancta. ij. q. vij. beat[illegible] ¶ ✠ primum episcopũ legimus fuisse Jacobum qui iustus dicebatur a Petro Jacob ꝛ Joanne apostolis in hierosolymitana ecclesia institutus. lxvj. distinc. postro. de consecra. distin. j. Jacobus frater. ¶ ✠ Postea ño Matthias fuisse primum presbyterum ordinatũ refert Jsidorus. xxj. distinct. cleros. in princ. cum glo. Videns autem Petrus christianarũ ordinum custos in singulis ciuitatibus a ꝑ veram fidem conuersis

necessarium esse pastorem facta distinctione prelatorum loco primatum seu primi flaminum qui ante christi aduentum ciuitatibus presidebant patriarchas constituit. vbi vero archiflamines fuerant prefecit archiepiscopos. in alijs vero ciuitatibus episcopos ordinauit.lxxx.distinctio. vbes.et.c. in illis.xcvj.distinct.prouincia. Erāt em primitus prouincie ante christi aduentum.vt.ē.distincte.d.c.prouincie.dioceses vero fuisse distinctas tempore Dionisij.docet ibi glos.per.c.j.xvj.q.j. ⁊ in glos.que intelligit dioceses.i. parochias.nec ob.c.j.lxxx.distinctio. vbi etiam glo. sed castellis ⁊ parvis ciuitatibus solum presbyteri non episcopi.preponebātur.lxxx.distinct.episcopi non in castellis.c. illud. ⁊.c.seq.nec sunt dandi episcopi locis inter se pro- [illegible] quis sed destinet arbitrio boni vi- [illegible] .§. semel.⁊.c. seq.cū gl. ¶† Ex [illegible] s plane ostensum est ab apo- [illegible] iscopos precessisse quorū loco [illegible] episcopos legitur in.c.quo- [illegible] .di.⁊.xvj.q.j. videntes.xxj.di. et glos. in.d.c.porro.lxvj.di. [illegible] n primis ordo vel vsus cor- [illegible] qui minores epis minutis [illegible] ant. ⁊ solos minores ordi- [illegible] ebant.lxviij.di. inter episco- [illegible] quen. hi ob insolentiam epi [illegible] officia vsurpantes ⁊ ne ter- [illegible] lo in primitiua ecclesia pone- [illegible] ādoquidem inter discipulos [illegible] geminus fuerat.s. apostolorū [illegible] im ⁊ discipulorū septuaginta- [illegible] rū ab ecclesia reprobati ab anla re [illegible] cesserūt.lxviij.di.§. hi vero.⁊.c. cor epi [illegible] copi. ¶† Diximus supra triplicē esse [illegible] ordinē platonē primū institutū.s. pri- archale: archiepale: ⁊ epale. hic addo qō etiā alius repit q̄ dr metropolitanus epis prouincie psidēs.xxj.di. cleros.§. ordo. patriarcha aūt summus patrū interpretat Romanus fuerat Alexādrinus Antiochenus Hierosolimitanus ⁊ Cōstantinopolitanus.d.c.cleros. cū gl. et melius p Spe.in ti. de dispensa.l.sunt quoq; circa prin. Archiepis dicit summus epōrū psidēs oibus epis ⁊ metropolitanis.s.metropolitanus a mētis ciuitatū interpretat q̄ presideat prouincie.vel.xj. ciuitates habēti.d.c.cleros. et no.vj.q.iij. scitote. ¶ Dicit aūt ciuitas metropolitana q̄ hz archiepm vel pr̄iarchā sm Bar.i.l.j.C. de metropol. beri.lib.xj. Itē ⁊ q̄ maxima est habens episcopum metropolitanum sm Mico. de rsea. in.l.si duas.§. grammatici. ff. de excu.tu. Que vo episcopū habet non dicitur metropolitana. vt tenet Bar.in.d.l.j. Episcopus dicitur quasi supintēdēs curā.s. subditorum ferens quasi speculator in ecclesia positus ad speculādum mores ⁊ vitā subditorum. d.c.cleros. ex quo ptz q̄ episcopus nomē est opis nō honoris. vij.q.j. qui episcopatū. ⁊ tz Azo in summa.C. de epis. ⁊ cle. in prin. ⁊ in rub. ⁊ Spec. tit. de instrumen. edi.§. de episcopo. in fin.

¶† Olim vo supios dr pōtifex q̄ pnceps sacerdotū summus sacerdos vel pōtifex Max. nuncupatur. d.c.cleros. ver. pōtifex. hic etiā papa dict⁹ est a pape quod est dictio admiratiua. quasi admirabiliter in terris cum dei vices gerat sm glos. in proemio cle.§. nec sane. Is caput est ⁊ cardo ecclesie christiane tenens locum Petri. cui etiaz in potestate successit. xxij. di. sacrosca. §. hic vero. xxj. di. in pnci. ⁊.c. in nouo. ¶ Et quia primos ordines ecclesie declaramus. consequens est vt de minoribus subnectamus. † Est enim clericus generale nomē dictus a cleros grece latine sors. eo quod Matthias primus clericus fuit sorte electus. d.c. cleros. in pnc. cum glos. ⁊ glos. in.c. porro. lxvj. di. ⁊ glos. in aut. presbyteros. C. de epis. ⁊ cle. xij. q. j. duo sunt. vbi etiam dicitur clericum dici regem. quia se et alios virtutibus regat. ⁊ sic in deo regnum habēt clerici quod significatur per coronam capitis. i. clericam in signum futuri regni quod in xpo expectant. Raso vero capitis est temporalis depositio cū solo victu. debēt aūt esse contenti clerici. vt ibi nota. Ideo vero dixi. §. generale nomen esse. qz clericorum appellatione veniunt presbyteri et diaconi. xj. qō. j. de persona.

Item alij minores ordines. vt ibi in fi. lxxij. di. c. penul. no. in. d. c. cleros. i pn. ⁊ in. d. aut. presbyteros. ⁊ in Specu. de instru. edi. §. xiij. ver. quid de prepositis ⁊c. Episcopus autem non venit appellatione clericorum secundum Spe. in titu. de rescrip. presenta. §. fin. ver. quid si in rescripto. ⁊ in tit. de legato. §. postremo. ver quid si dispensatum. ⁊ ar. in. c. fi. de pre. ⁊ di. ⁊ in. c. solet. de sen. excom. Item nec monachi nota. in l. omnes. §. preterea. C. de epis. ⁊ cle. ⁊ in l. generaliter. in princ. eo. titu. xvj. q. j. legi in Specu. de rescrip. presentia. §. fin. versi. item nota. qō si litere. vbi etiā Joan. and. in addi. dicit idem in conuersis monasteriorum. † Clericorum vo species sunt multe. videlz sacerdos dictus quasi sacrum dans. Presbyter qui senior interpretatur nedum etate. sed dignitate ⁊ honore. Antistes quasi ante stans supra se nemine habens. Vates a vi mentis. Flamines a flamine seu filo quem diebus festis deponebant. ⁊ pileo vtebantur pro eminentia dignitatis. Leuite dicti a leui innentore qui dicuntur diacones. i. ministri de qbus no. xcij. di. diaconi. ⁊.c. se. Sub diaconi vo sunt q̄ sub pceptis diaconorum esse debēt. quos greci vocāt hypodiacones. hebrei nathineos. i. latores aquarū. Lectores a legendo dicti Psalmiste a psalmis canēdis. Cantores a cantu. Precētor qui primus in cāntu vocem emittit. Succentor dicitur q̄ subsequitur primum. sed concentor q̄ simul; canit. Accoliti dicuntur cereferi qui cereos ferunt in sacrificijs dum euangelium decantatur. Exorcista est q̄ per nomen domini iesu xpi adiurat suos habentes spiritus immundū. Ostiarius dicitur ab ostio tēpli ad cuius custodiam positi sunt. vt infideles reuciant a limine templi ⁊ fideles admittant. Iz omnia declarantur in. d. c. cleros. ¶ Jurta p̄dicta premittendum est etiam q̄ episcopus dicitur caput dioceses sue cuius membra dicuntur subditi. no. in. c. cum nō liceat. de preferi. qō est verum etiā si subditi sunt canonici sed alij in dignitate constituti cuz omnes ei debent exhibere reuerētiaz sm doc. ibidē. ¶ Item dr caput clerici sicut potestas dr caput laicorū Jz Bar. in. l. nulli. ff. q̄ cuius. vni. no. ¶ Itē dr preses ciuitatis. no. in. l. illicitas. §. quivnuer fas. ff. de offi. p̄si. ⁊ tz Bal. i. l. sine pars. in fi. C. de dila. vbi etiā dicit epm dici de maioribus magistratib⁹ ciuitatis rei p̄petere merum ⁊ mixtum imperiū. qō etiā tz Bal. in aut. cā que. C. de epis. ⁊ cle. ⁊ in marg. ver. vniuersitatis. ver. iij. q. vij. si ds epūs. ⁊ Spec. de iurisdi. om. iudi. §. ij. no. q̄ epūs facit. c. cū epūs. de offi. or. li. vj. xxv. di. plectis. xj. q. j. de psona. ⁊ alias. J. dicet. Jōcp pōt epūs clericos carcerare sm Bar. i. d. aut. causa. Carceratio em est meri imperij si fiat ad penā. sed si ad custodiā cum hanc faciāt minores iudices. sm Bart. in. l. imperium. iij. col. ff. de iurisd. om. iud. Item epūs solus dr diocesanus [illegible] dioceſi. c. cum olim. ⁊ ibi doct. [illegible] scrip. c. cum epūs. de offi. ord. in [illegible] in. cle. j. devi. ⁊ ho. d. Nō tamē [illegible] dinarius dici pōt diocesanus [illegible] in. d. c. cū olim. ⁊ in. d. cle. j. ⁊ t [illegible] c. ordinarij. de offi. ord. li. vj. [illegible] narius dicitur nisi qui per [illegible] creat. c. cum ab ecclesiarum [illegible] ⁊ doc. de offi. ord. c. decernim [illegible] di. ⁊ Specu. de offi. ordi. §. j. [illegible] dum est autem q̄ episcopus [illegible] iurisdictionem in sua dioceſi. [illegible] ximus eam nō perdit per adu [illegible] cardinalis legati in prouinci [illegible] Bar. in. l. fi. ff. de offi. proconsu. [illegible] ideo eius subditi debent coraz [illegible] po. non coram legato litigare. sm B [illegible] to. vero in. l. iij. C. de meta. ⁊ epi. lib. xi [illegible] de quo vide not. in. c. volentes. de offi. cio. lega. Sed an epūs puniat delinquētes in sua dioceſi: si alias erat exceptus vide glo. ordi. vj. q. iij. pincuit. ⁊ no. in c. cum capella. de pri. ⁊.c. tuarum. ⁊ ibi in. c. significationibus. de fer. ⁊ in. c. ad abolendam. de hereti. et §. dicetur in iij. lib. ¶† Predictis adde quod archiepiscopus in prouincia existens dicitur ordinarius et episcoporum. vt in Specu. de sententia. §. vj. ver. quid si epūs. vbi dicit epm senē vel debilem

qui manus iniecit in clericū posse absolui a metropolitano tanē ordinario suo vel etiam a capitulo vacante sede metropolitana per. c. cum olim. de ma 15
10. & obedien. & no. ix. q. iij. c. ij. & per totum. Nec omitto q episcopus non potest excōmunicare archiepiscopū delinquentes in sua dioces secūdū Bal. in marg. ver. epūs. ver. xiij. & q per Innocē. in. c. a nobis. de sentē. excō. Nec etiā est pretereundum hic q Cardinalis in titulo suo habet iurisdictionem episcopalem. no. in. c. cū in ecclesiis. de ma. & obe. & in. c. j. eo. tit. lib. vj. & doct. in. c. cum te. de re ind. Qui cardinalis dicit quasi cardo qui est sub ostio: qō ostium representat papam ſm Archi. xij. di. sacrosancta. de quo pluries. j. cū sermo incidet pertractabo. ¶ Ulteri⁹
13 est premittendum † q episcopus i dio & si sua dici potest pontifex & summus [illegible] dos. xj. q. j. inolita. & c. de persona. [illegible] Specula. de iurisd. om. iud. ver. [illegible] anones. q intelligite ratione or [illegible] non ratione iurisditionis. vt ibi [illegible] spec. sed etiam rōne ordinis re [illegible] feriorū. de sac. vn. c. j. §. fronte. [illegible] dist. v. de eis. & se. ij. q. vij. a ccu [illegible] j. di. si episcopus. ſm Specu. 1 [illegible] si tamē scias. alās vero secus 2 [illegible] ist. j. ¶ Dicit etiā epūs psona [illegible] ad quē volentē testificare mit 3 [illegible] amentum ad domum ſm glo. [illegible] egregias. ff. de iureiur. & no. in 4 [illegible] d inder. & ibi Bald. C. de epis. et [illegible] deo autem dixi volentem q in= 5 [illegible] s non cogitur p. l. nec honore. cuz [illegible] sed inder. prealleg. xj. q. j. nec ho= [illegible] ore & sequen. ¶ Itē episcopus ꝺ: pso= 6
na illustris ſm Bar. in. l. omnes popu
li. iij. q. j. principalis. ff. de insti. & iure 7
sed Bal. in. l. ad similitudinē. C. de epi.
& cler. dicit epm esse similē persone il= 8
lustri. nō tn esse illustrē cū sit̄ non sit
idē. Cardinalis ꝺo ꝺ: illustris ꝺz Bal. 9
ibi: & in. l. j. ff. de offi. pfe. vz. imo ꝺ: sup 10
illustris ſm Spe. de iurisd. om. in. §. j.
14 v. maxime. & v. ſm can. ¶ †Postremo 11
ꝑmitto q appellatione epi venit pbyter & alij lferiores. xciij. di. legim⁹. in fi. 12
& tz spe. tit. de instrū. ed. §. nūc vero ali

qua. v. lxxvij. ād de ꝓpositis. ¶ Itē ve=
nit dux comes & rex ſm Spec. ti. de re=
scrip. pūte. §. fina. versi. sed nūquid ex=
presso. ¶ †Sacerdotis vero appella=
tione continentur diaconi subdiaconi
& reliqui clerici scōz Spe. de istrū. edi.
§. nūc vero aliqua. v. quid de prepositis. per. c. si q̄s. de choa. cle. & mu. et. c.
sane. de cle. coniu. vsus tamen ꝓmunis
loquēdi hoc non tolerat. ¶ Itez venit
epūs. quia sacer est. xxj. di. cleros. qō est
verū preterq̄ in materia odiosa vel pe
nali scōm doc. & Abb. sicu. in. c. non po
test. de re ind. & in rubri. de vi. & ho. cle.
¶ Et q. §. numerati sunt ordines cle=
ricorū & prelatoꝝ: addēdi sunt duo alij
s. archidiaconus & archipresbyter qui
sub eo est. quorū officia et aliorū quos
supra memoravimus que dicātur. po=
nitur. xxv. di. in. c. perlectis. & de singu
lis infra in tractatu multa dicemus.
His ergo premissis ad rem ipsam de
qua disserere statuimus deveniam⁹.

¶ Finis Preludiorum.

¶ Primus liber. De causa efficiēti.

¶ Epūs q̄n & quā ob rē sit eligēdus.
Electio episcopi infra quātuz tempus
debeat fieri.
Epūs nondū mortuo & sepulto predeces
sore nō est eligendus.
Electio epi est inalida facta alio vinē=
te q̄uis sit fama eū mortuū esse.
Superior ad quē devoluta est electio
epi infra quantū tēporis spatiū eligere
teneatur.
Tps datuz ad eligendum an sit vtile
vel continuū.
Tps datū ad episcopi electionem quā
do currere incipiat.
Tps appellādi ab interlocutoria quā
do currere incipiat.
Tempus an currat eligere ꝓhibito.
Epo de posito infra quantū temp⁹ de=
beat eligi alius.
Electio epi ad tps certū commissa an
eo elapso facta valeat.
Electio epi pro tpe certo cōmissa ante
illud fieri nequit.

tz Electio epi tpe feriato pōt fieri.
14 Feriato tempore que fieri possint. et
nu. 15. cū. ij. seq.
18 Sententia tpe feriato lata qñ valeat.
19 Tempore feriato pōt in criminalibus
procedi.
20 Testis feriato die nō cogeꝫ deponere.
21 Decretuz iudicis an possit die feriata
interponi.
22 Citatio seu cōmissio de citando an va=
leat facta tempore feriato.
23 Instrumēta an possint fieri die feriata.
24 Ferie messium vel vindemiarum qñz
reis prosint.
25 Dies rōgationū quare feriati dicanꝫ.
26 Tps ꝓfixū ad eligendū epm an currat
cōpromisso facto de eiusdē electione.
27 Compromissuz an suspēdat instantiā
cause principalis.
28 Compromissum super causa appella=
tionis an tollat iurisditionē iudici ap
pellationis.
29 Compromissum terminū ꝓbatorinz a
iudice prefixum suspendit.
30 Electionarij epi si eligēdi potestate pri
uenē & postea restituanꝫ an habeāt in
tegrū tempus ad eligendum.

PRimus hic liber titulo cause efficiētis inscript⁹ in tres ptes dividit. In prima em qñ sit epūs eligē dus. In scōa vbi sit eli=gendus. In tertia a q̄bus sit eligendus plene tractabit. ¶ Et qñ q̄libet electio quinq̄ requirit ad sui va liditatē. s. causam validā: humilitatem eligētis: habilitatē electi: deliberatio=nē & formā electionis ſm Bar. post gl. in. l. ferni electione. in prin. ff. de lega. j.
1 ¶ †Quero primo quando & ob quam causam sit eligēdus episcop⁹. Respō. q tunc eligi ꝺz quando vacat sedes epi=scopalis: et ecclesia est orata pastore ne damnum ecclesie inferatur. vt no. in c. vt circa. I pn. & l. c. q̄ sit. I pn. & elec. i. vj.
2 elec. §. j. circa prin. ¶ †Secundo quero infra quantum tēpus debeat fieri ele=4
ctio episcopi. respon. q infra tres men ses a die vacationis sine per mortem sine per renuntiationē vacat ecclesia. c. ne pro defectu. & ibi glo. & doct. & in. c. cū in cunctis. de elec. I. di. post c̄. lxij. di. obeuntibus. qō verum est nisi elec=tores sint ifra dictū terminum impe=diti. scōm glo. in. d. c. ne pro defectu. q̄ dicit dictuz tempus impeditis nō cur rere si precedat eorum protestatio ma xime qñ per papam sunt impediti. vt ibi per glo. & doc. & j. plene dicemus. cō firmatio ꝺo & cōsecratio ifra quantū tē pus fieri debeat dicetur. j. in. ij. lib.
¶ †Tertio quero. an nondū mortuo: vel non sepulto epūs sit alius eligend⁹. rn. q non. imo electio facta nō tz. c. bo ne el. ij. ibi gl. & doc. de elec. lxxix. distin. nullus. el. ij. nec dicit epūs is qui loco viuentis electus est. vij. q. j. nonatia=nus. & c. non furem. imo talis debet deponi. vij. q. j. enim qui. iij. q. ij. audiui mus. ij. q. j. in primis. Quinetiā eligē=tes eū perditionē acquirant apud deū vij. q. j. deniq̄. predicta vera sunt nisi epūs viuens infirmus alium [illegible] petat surrogari. vt contigit in [illegible] Gregorio qui fuit assumptus ad [illegible] scopatum viuente episcopo cui [illegible] sit. vij. q. j. §. ecce. his. & c. se. & se. & [illegible] q. Potest antē dari episcopo seni [illegible] intoz qui ei succedat. vij. q. j. petisti. [illegible] se. ¶ Et nota. q si quis episcopo vi [illegible] substituatur. quia sua autoritate tr [illegible] inuerit ad aliam ecclesiam contra [illegible] mam canonum substitutus debe [illegible] succedere. vij. q. j. §. est etiam quida [illegible] c. eos sacerdotes. ¶ Sciendum est [illegible] tem quod capitulum potest alium [illegible] stulare prelatum quādo episcopus [illegible] tali morbo comprehensus: vt factu [illegible] sit prorsus inutilis. secundū Bartho [illegible] in. l. post susceptum. ff. de excu. tu. & q̄ nota. per Innocen. in. c. licet hely. de simo. Et hic domini veneti videntes Franciscum foscari ducem tali senio confectum vt esset inutilis alium sibi ducem creauerunt. quo factum fuit vt Franciscus primus dux ex doloze vt aiūt; pancos post dies perierit. ¶ Quar to quero † quid si sit fama de morte epi scopi qui tamen vivit an tunc electio facta de altero valeat. Respond. quod

non.imo secundo si primus postea nominatur non conualescit electio que fuerit facta ab initio nulla ex quo ecclesia non vacabat ſm Ange.in.l.ſi ds bona.H.sed vtrum.in fi.ff.de acquiren. hereditā. per.c.ea.t.c.constitutus.de
5 reſcrip. ¶ †Quinto quero si capitulū infra tres menses non elegit episcopum propter quod eligendi potestas transferatur in superiorem.vt dicemus j.in tertia parte huius primi libri.et not.in.c.ne pro defectu.de elec.Infra quantum tempus debeat superio: elige re.respon.q infra tres alios menses ter.est t ibi gloſſ.t docto.in.d.c.ne pro
6 defectu. ¶ †Sexto quero an tempus trium mensium datum ad eligendum ſit vtile vel continuum.Respon.q est vtile.ſm glo.in.d.c.ne pro defectu.vbi vide per docto. ¶Sciendum autem q in quocunq actu tempus prefixum. aut est vtile.aut continuum ſm glo.et oidi.in.cle.j.de resti.in integ.In appel lationibus vero tpa sunt continua.l. bi doct.C.de tēpo.ap.t tenet Bal. idi. ¶Specu.de ap. ver.tempora. ſtatutis tempus debet esſe vtile al.in.l.ſine pars.in fi.C.de dila.t .ij.C.de edil.actio.Alias in dubio per intelligitur continuum ſm gl. doc.in rub.ff.de diuer.t tēpo.ſcrip. al.in.l.j.C.de fer.glo.t Bald.in.l.in cuniarijs.ff.eo.ti.q verū est ſine p̄ſi t ante litem contesta. ſine post ſm r.ibi in.iij.col.t in Spe.de dila.H.j. tem verum est niſi in totum ſit fe tum ſm Bal.in.l.ſi qñ.C.de test.vel maiori parte.ſm Bal.ibidē.t Ho en.in.c.lz causem.de proba.t Lāfrā. bzir.in.c.qñ ℨ.verſ.dilationes.v.col. de proba.q est notandum. ¶ †Septimo quero a quo tempore currat tēpus dictorū triū mensiū.Rñ.q a die scientie vacatiōis nō die vacationis eccl'ie ſm Inno.t doc.in.d.c. ne pro defectu.de ele.t tenet Bal.in marg. ver.tempus ver.v.vbi idem dicit in tempore presentandi.qō no.Idem in tempore appellandi.glo.t doc.in aut.hodie.C. de app.no.in.l.iij.C.quomodo t quando inder.in.l.j.H.biduum.ff. quando appel.ſit ibi Specu.de ap.H.restat.ver.lz nunquid hoc tempus glo.in.c.j.t in.c. concertationi.eo.ti.lib.vj.qō intellige: vt currat a die vere scienie non cōsum pte vt qñ quis est citatus ad domum ex quo presumitur scire sententiā quo casu potest appellare etiā post.x.dies a die notificationis per edictum facte ad domum.sed ſm do.Rote in decisione.cccl'xiij.item cum iura.t Philip.de fran.in.c.bon. de appel.ver.viij.debet vt dicit verum niſi citatio ad domum procedat que facta ſit ad ſententiā qz illa iuncta cuz notificatione facta post sententiā ad domū inducit verā sciam adeo q ab ea notificatione currit tps appellādi.vt ibi:qō bñ not.t adde no. per Bal.in.l.j.in fi.C.ex qui.cau.maio. Et intellige currere dictum tempus a die scientie facta cōputatione de momento ad momentum nota.in.d.aut. hodie.t in.d.c.concertationi.t ibi gl. t docto.in cle.ſicut.eo.titu.t in Specu. eo.titu.ver.ſed nunquid hoc tempus. Et ver.ſed nūquid dies.in.d.H.restat. t not.in.c.quo ad conſultationem.de re iudi.ij.q.vij.anterior. ¶Item intelli ge verum etiam ſi non habuit copiam ſententie ſm Bal.in addi.Specu.de appel.verſic. tempus appellandi. ſed in Specula.tenet contra in verſic.ſed nunquid hoc.t Bald.t Pet.de funcino.in.l.iij.C.quomodo t quādo index. qui dicunt currere tale tempus a die presentationis ſententie ad domum ſuam ſi ab est in loco propinquo.alias ſecus.vt ibi Barto.no.in.l.non ſolum. H.morte de oper.no.nun.per cle.causam.de elect.t Joan.papi.in ſumma titu.de appel.a diffini.ver.coram vobis: Dicunt q debet fieri notificatio ſententie in publica forma vt currat talis terminus appellandi. ¶Item verum appellans habuit copiam iudicis a quo.etiam ſi habere non potuit in publico non currit ei tempus dummodo protestetur ſm Specu.vcz.ℨ.d.ver.ſed nunquid hoc tempus.t tenet.d.Philip.in.c.ex ratione.in prin.t in.c.fi.x.ſſ. x.queritur. de ap. ¶Item verum niſi ſententia fuerit lata contra procurato

rem.quia tempus appellandi currit ſtatim a die ſentētie.l.j.H.fi.t ibi Bart. ff.qñ ap.ſit.Inno.But.t Imo.in.c.j.vt lit.non contest.Ange.in conſilio.tuto: te.Specu.de appel.H.j.verſi.ceterum.t H.restat.ver.j.in fi.qō est verum ſi pro curato: est factus dominus litis ſm. d.Hemi.t Lapum in.c.ij.de confeſ.in vj.Tu etiam vide deci. Rote.cccl'xiij. ex hoc inſurrexit Inno.in.d.c.dōne.de appel.t p Bald.in.l.vbi.ff.de edendo. ¶Item verum quando notificatio fuit facta per publicum officialem.cui debet credi ſm Bald.t Pet.de ſuncino. in.l.j.C.de tempo.appel.Et adde q citatus ad ſententiam non presumitur ſcire ſententiam contra ſe latam ſm Bal.t Pe.de funcino.in.d.l.j.Sed heredi alicuius condemnati quando curat tempus appellandi.dic quod a die ſcientie t adite hereditatis.l.fin.t ibi Cy.Bald.t Salice.in.l.fi.C.ſi pen.appe.mors inter.vbi doct.predicti dicūt tempus appellandi non currere hereditate iacente vel infra tempora deliberandi.Idem in tempore nullitatis ſm Bald.in.d.l.fi.quod Sali.ibi dicit esſe verum niſi nullitas incidenter deducta ſit ſimul cum appellatione. Secus ſi principaliter t ſeparatim.vt ibi per eos:quod no.Et intellige q heres habet ſolum tempus quod reſtabat de iuncto ſm Bal.in.d.l.fi.t Philip.in.d. c.ex ratione.vlti.char.Idem dic in tē pore appellationis proſequēde vt currat heredi a die ſcientie ſue.etiā defuncti ſciuerit ſm Bal.no.in addi.Spe. de appel.ver.no.q heredi.t est ter sin gu.in.d.l.fi.C.ſi.pe.app.mors interne. ſm doc.qō no. † Tps aūt appellādi ab interlocutoria qñ currat q ſi inder interloquēdo granat dz appellari.j.x.dies a die illati grauaminis.d.c.concertationi. t tz Spe.d.H.restat.v.ſed qd dices.in prin.de app.t ita ſcīm eum debet intelligi quod no.Hoſti.in.c.vt debitus in fi.de appel.ver.de maioribus. Talie enim grauamen habet vim diffinitine.l.ſi quis iuſiurandum.cum glo.C. de re.credi.t Hoſti.t Spec.vbi.ℨ.merito dz appellari ab eo.j.x.dies ſicut a diffinitiua.Si vero inder nō interloquendo tacite ſed expreſſe granat vt exequēdo capiendo carcerando vel detinendo potest appellari poſt.x.dies a die cepti grauaminis:q tunc grauamen censetur habere cauſam ſucceſſiuā cū dici nō possit q modiū vel finis grauaminis veniat ad executionē premiū.Nā cū ſo.pceſſit declaratio de ſic faciēdo:ſed incepit a facto eque principali mediū finis t grauaminis ē ſicut principiū nullūq eorū prenalet alteri: vnde non ſolum principium grauat, ſed etiā medium t finis.Itaq̄ lz ſit excluſum ab appellando a grauamine medio vel finali a qbus nondū elapſi ſunt.x.dies.ideo pōt hodie appellari ſm Hoſt.t doc.in.c.romana.de appel. in.vj.t Spe.in.d.H.restat.ver.quid dices.Archi.in.c.concertationi.eo.ti.facit glo.in.l.ij.C.de ſerui.t aqua.ibi alij dicunt qō etiā.t quod no.p glo.t Bar. in.l.mariti.H.ſer mēſium.ff.de adul.et in.l.eum qui.H.in popularib⁹.ff.de in rein.t qō p.Bar.i.l.ab hoſtib⁹.H.ſi ſimpl'r.circa mediū.ff.ex q.cau.m ibi p cuius euidentia debes ſci Pau.de caſt.cō.xxv.t Bar.in.l.ij. in ins voc.nō ie. Philip.in.c.ſup eo app.Bal.in.l.ij.C.de epiſ.audiē.t W in addi.Specu.de app.ver.a grauā ne quod ſemper est in fi.t in ver.iud qō est verum niſi inder pronuntiau rit iuſte captuz.quia tunc infra.x.di a die pronuncie debet appellare ſi uit.nec potest appellare post tanq pñti grauamine.ex tunc cum appel ſm Bald.not.in addi.Spec.de ap.v inder t Bal.in.c.de teſtibus.de teſti Philip.in.ex parte.de appel.quod te nē menti. ¶ †Octauo quero ſi capitulum canonicorū est prohibitum a papa eligere epiſcopum ſine licentia. vel etiam ex conſuetudine.an currat ei tps triū mēſium.de quo.ℨ.dic q ſic ſi fuit in mora petendi licentiam alias non.vt in.c.fi.de elec.debet enim tunc capitulum petere licentiam.vt ibi:ter minus ergo currit impedito ſi potuit obniare impedimento t non obuianit vt ibi not.t in.l.Quibus dieb⁹.in prin.

& ibi doc. ff. de cõdi. & demonstra. Et intellige. s. ante electionem debere peti licentiam que debet actum precedere ſm Bal. in. l. j. penul. col. C. qui admit. & dicemus. J. in. iiij. lib. Scias autem q̃ talis licentia debet prestari causa cognita. alʒ actus non valet ſm Bald. Pau. de cast. & Joã. de monte ſperello. in. l. ſed ſi lege. Ḣ. pretor. ff. de in ius vocan. quod not. Idem & in decreto dicitur q̃ cause cognitionem requirit secũdum Bar. doc. & Pau. de cast. in. l. cum hi. Ḣ. vult igitur. ff. de transact. l. ſed ſi hac. Ḣ. pennl. & ibi Barto. de in ius vocã. vbi dicit verum niſi in his que sunt voluntarie iurisditionis. q̃s no. Adde etiam in decreto indicis causam requiri. que dicit allegari & ꝓbari ſm Pau. de cast. in. d. Ḣ. vult igitur. etiam Bart. in. l. j. C. de predi. cur. lib. xj. glo. & Bar. in. l. item ſi ſuſpectus. ff. de procur. glo. in. c. ſi quãdo. de reſcrip. Nec talis cause cognitio probatur per aſſertionem [illegible]ntũ. vt tenet Paul. de caſtro. conſl. & ibi Specula. de procura. Ḣ. x. ſed [illegible] ſi ſolutioni. debet enim probari [illegible]ſtrumentum de tali cognitione [illegible]ectum. vt ibi & Pau. de caſt. in. d. l. [illegible]n hi. Ḣ. ſi pretor. contra Specu. titu. [illegible]emp. & ven. Ḣ. nunc dicendum. ver. et [illegible]. & quod not. in. l. sciendũ. per doct. [illegible]oan. de poz. ff. de verborum obliga. [illegible]deo Bal. in marg. ver. differunt. dicit [illegible]oturam requiri ad probandũ cau[illegible]gnitionem in decreto adhibitam. [illegible]d not. in practica. ¶ Poſt longum [illegible]o tempus preſumit adhibitã cau[illegible]ognitionem secundum Ange. in. l. [illegible]qui in aliena. Ḣ. j. ff. de acqui. heredi. fa[illegible]cit quod no. in. l. ſi filius. C. de petitio. heredi. Sed ſi decretum ſine cause cognitione interponatur est nullum. l. j. Ḣ. hoc autem. ff. ne vis fi. ei. l. cum vero Ḣ. ſubuentum. & ibi Bar. ff. de fideicõ. liber. bartho. in. l. j. C. de predi. cur. lib xj. not. in. c. j. de rebus eccleſi. non alie. xij. q. ij. ſine exceptione. & Fede. de ſe. in conſl. cxxvij. & ſequenti. Idem et ſi ex falſa causa ſit interpoſitum secundum Bart. in. l. ſcie egreſſe. ff. de tuto. & cura. da. ab his. vbi dicit verum: etiã ſi falſa causa non ſit expreſſa per. l. j. Ḣ. hec verba. ff. ne vis fiat ei. & tenet Bar. to. in. l. qui teſtamento. ff. de excu. tuto. & no. in. d. Ḣ. ſubuentuz. & in. l. iuſte. ff. de acquirẽ. poſſeſ. & in. l. ſi is ad quẽ. de acquiren. heredi. & in. l. & ſi preſes. C. de predi. mino. Pau. de caſtr. in. d. l. cuz hi. Ḣ. ſi pretor. Que omnia tene mẽ ti quia quotidiana sunt. ¶ Nono q̃ro ſi epiſcopus est depoſit⁹ infra quãtum tempus debeat alius eligi. Reſpon. quod infra tres menſes numerandos a die depoſitionis dummodo nõ eligat infra tres dies a depoſitione. casus est no. in. c. nullus. el. ij. lxxix. diſtinctio. vbi vide. ¶ Decimo quero an electio epiſcopi commiſſa ad certũ tempus poſſit fieri poſt illud tempus. Reſpon. q̃ non: q̃ promiſſum ad tps videt prohibitum poſt tẽpus. l. ſi quis ita. ff. de vulga. & pupil. l. ſtatuliberuz. Ḣ. ſtichum. & ibi Bar. de lega. ij. & Bar. in. l. ſcire. Ḣ. conſequens. de excuſa. tuto. & in cõſilio ſuo. a domino Cyno ꝛc. Bald. in. l. poſt mortem. C. de fideicõ. & Pau. de caſtro. in conſilio. lxj. Illud tamen no. q̃ ſententia lata hora none licet citatio ad ſummã fuerit sicut pro hora ante nonam valet secundũ Bar to. in ꝑſi. pluries contingit ꝛc. ¶ Un decimo quero an electio epiſcopi commiſſa ad certuz tempus poſſit fieri ante tps illud. Rñ. q̃ non. vt tz Bar. in. l. cum pater. Ḣ. a filia. de lega. ij. ¶ Duo decimo quero an electio epiſcopi fieri poſſit tempore feriato. Reſpon. q̃ ſic. vt tenet Specu. ti. de fer. Ḣ. ij. ver. quid de cauſis. per no. in. c. oblate. in fin. de app. vz propter periculuz more. vt ibi: & l. c. poſtq̃. l. di. ij. c. ne pro defectu. de elect. quod est verum etiam in causa electionis vt tractari poſſit tempore feriato ſi ex officio procedatur no. ſi in forma iudicij ſm Spec. vbi. ℈. j. ¶ Põt etiã tpe feriato tractari cauſa ex cã miſerabiliũ perſonarum: q̃ in operibus miſericordie non fit diſtinctio temporum. ar. lxxvij. di. vtinam. de conſecra. diſtinctio. nunq̃. & tenet Specula. i. d. Ḣ. ij. poſt pn̄. & ita pridie de facto ꝓſulti p eccleſia ſcti Frãciſci de mõte actoñ.

Idem in his que pertinent ad pacẽ et concordiam ſm Spe. vbi. ℈. qui idem dicit in his que appellationem nõ admittunt. & in his que dilationem non capiunt. vt abſolutio ab excommuni-
15 catiõe p. c. qua fronte. de appella. ¶ Poteſt etiam tempore feriato fieri appellatio non tñ appellationis cauſa tractari ſm Spec. vbi. ℈. j. col. & tenet Hoſtien. But. & Imol. in. c. preterea. de dila. l. j. & ibi doc. & Bal. C. de ſer. vbi etiã Barto. & in. l. omnis. ff. de fer. & Bald. in rub. C. de in ius vocan. & l. ij. C. de tẽ
16 pore app. ¶ Quid de nuntiatione noui operis. glo. tenet fieri poſſe in. l. j. Ḣ. nuntiatio. ff. de ope. no. nun. vide ibi p
19 Barto. & docto. & Joan. and. ſingulariter in addi. Specula. de fer. Ḣ. ij. in ad-
17 dit. xx. ¶ Quid de libello. an poteſt die feriato offerri. Specula. idem tenet q̃ ſic per. l. miles. Ḣ. lx. & ibi vide. ff. de adul. Bald. tenet in. l. j. C. de fer. et Ludo. põ. in. l. j. ff. de in ius vocã. & Lã franc. in clemen. ſepe. verſi. de plano. de verborum ſignifica. quod est verum etiam in cauſa appellationis. ſm Hoſtien. But. et Imol. in. d. c. preterea. et Bald. in additio. Specula. de appel. titu. ij. verſicul. fina. ſed vide omnino Bald. in. l. j. in. ij. colum. C. qui admit.
18 ¶ Quid de ſententia. dic eam regulariter non valere ſi feratur die feriata. l. ſi vt ꝓponis. la. j. & ibi doc. C. quomodo & quando iu. quod verum est in diffinitiua. ſecus est enim in interlocutoria ſm Bald. in. l. in minorum. ij. col. C. in qui. cau. in integrum reſtitu. non est neceſ. ¶ Item niſi quando ſtatutum permittit procedi ſine iuris ſolennitate ſm Bart. in. l. j. ff. de teſta. mi. & in. l. filius. ff. de dona. & Bal. in. l. milites. C. de teſta. mil. ¶ Item niſi inſtantia ſit paritura. quia die vltima etiam feriata ferri poteſt ſententia ſm glo. in. c. fina. de iudi. vbi vide per doct. et Specu. vbi ſupra verſicu. quid ſi cauſa. vbi dicit verum in feriis ruſticis nõ in ſolennibus. nec quando culpa committa est: vt ibi per Jo. an. in addi. Itẽ niſi pro cauſa pia & miſerabilium perſonarum vt. ℈. dictum est ſm Specu. in d. Ḣ. ij. verſi. j. ¶ Item verum in ſententia indicis vel arbitri secus in laudo arbitratoris. l. fina. & ibi doct. & Bald. C. de fer. & Bald. in. l. fina. iij. q. C. de cõtrahen. emp. & Bald. in. c. j. de ſer. & in. l. j. ff. eo. ti. Barto. & doc. in. l. ſi feriatis. ff. de arbi. in Specu. eo. ti. Ḣ. ij. verſi. ſed nunquid amicabilis. ver. ſed secundũ premiſſa. & verſi. quid ſi arbiter. Hoſt. in ſumma eo. titu. Ḣ. in quibus. verſic. item dies feriata. & verſic. item obſtat. & Lãfran. in tractatu de arbitro. v. pte. x. q. Et adeo ſi est lata die feriata ẽ nulla extra dictos caſus vt pretium conceſſum confirmari nõ poſſit ſm Bald. poſt Cy. in. l. penul. C. de arbi. ¶ Et adde quod in criminalibus tempore feriato procedi poteſt. l. prouinciarum. & ibi doct. C. de fer. vbi etiam Barto. dicit per ſtatutum poſſe diſponi quod in criminalib⁹ tempore feriato ꝓcedat. & ita communiter per italiam ſtatuts diſponunt. Idem & in ciuilibus in his que ſunt voluntarie iurisditionis. [illegible] actus. C. de fer. ſed contentioſe ſi ac[illegible] est fauorabilis vt datio tutoris conſtitutio alimentorum. et ſi. per. l. ij. ff. eo. Idem ſi actus non est fauorabilis [illegible] res est peritura. l. j. ij. & iij. ff. eo. pre[illegible] cta vera in feriis in vtilitatem hom[illegible] num inducentes ſm doc. poſt gl. in [illegible] l. actus. & Cy. in. l. fina. C. eo. ti. Sec[illegible] ſi res non ſit tempore peritura quia [illegible] poteſt procedi niſi de conſenſu par[illegible] tempore feriato in neceſſitatem h[illegible] num. l. j. ff. de fer. & l. ſi feriatis. niſi [illegible] appellatione que tali die poteſt in[illegible] poni. l. j. C. eodẽ titu. ℈. dixi. Ita te[illegible] Bart. in. l. oẽs. ff. eo. ti. Predictis add[illegible] quod ferie non obſtant in cauſa ſpoliationis. ſm Bald. in addi. Specula. de peti. & poſ. verſicul. j. Nec in cauſis publicis et funerariorum. l. publicas. C. de fer. Nec in cauſa criminali quando reus est in carcere: ſecus ſi nõ est in carcere. l. dinus. ff. de fer. quod verum ſi velit reus carcerat⁹ ſm Ang. & Pau. de caſt. Nec contra famoſos latrones etiam ſi non ſint in carcere. d. l. prouinciarum. & ibi doc. C. eo. tit. Nec capture vel executioni. l. omnes. per Barto.

c.eo.titu. Nec in causa potestatis admittendi vel non ſm Bald.in.l.ſi pater.ſi tempore appel. moꝛs inter. Nec in causa contra contumacem ſuſpectum ſm glo.et Barto.in.l.ū.ff.de feri. Nec in bonoꝝ poſſeſſione ſcōm Bald.in.l.j.iiij. colum. C.qui admitti. Nec in examinatione teſtium ſed in iuramento eoꝝ ſic.nota.in.l.ſi quādo.et ibi Barto.& docto. C.de teſti.in Spec.de feri.§.ſequit.ver.quid ſi tunc teſtis.& ſe.& ibi Bald.in addi.ver.ū.et Lāfran.in cle.ſepe.verſi.de plano.de ver.ſigni.& in.c.quoniam contra.ver. teſtes.x.col.de pba.& gl.in cle.indices de offi.dele. ¶Illud aūt not.† quod teſtes nō cognūt die feriata deponere ſꝫ glo.& doc.& Pan.de caſt.in.l.j.in prin. ff.de feri.quod verum eſt etiam ſi litigantes renūtiauerunt ferijs ſm Pan. de ca.idem per glo.ſi.& ibi Bald.in.l. omnes.la.ū.C.eo.titu.quod eſt notan. ¶Nunc quero† quid de decreto iudicis an die feriata poſſit interponi. Reſpondeo quod non ſuper alienationibus rerum minoꝝ et ſ.ſed ſecus eſt in tranſactionibus de alimentis. Prīm probatur in.l.actus.per Bald. feri.& ibi.l.pennl.per Pan.de ca. .ti.& Specula.vbi.§.verſic.ſi. etiā in.l.cū hi.in prin.per Pan.de ca. e tranſactio.† Item quero quid de ationē. Reſpōdeo quod commiſſio citando facta die feriata per iudicē alet.ſed actus nuntij ſeu inſinuationis & relatō ſic.ſ.vt comoda die non feriata.ſm Bal.in.l.ſi.C. eri.Idem Barto.in.l.iiij.C.de doante nup.dicit non valere cōmiſſio nem citationis ad comparendum die feriata.ſecus pro die non feriata. Citatio ergo die feriata non arctat citatū. l.j.& ibi docto.ff.de feri.glo.in.c.bone. el.ū.de elec. quod verum eſt in ferijs dei honoꝛe inductis.nō in ferijs hominum cauſa inductis.ſm Bartho.in.l. j.§.nuntiatio.ff.de oper.non.nun. Tu vide ad predicta Specula.ti.de citat. §.j.& ibi Bald.in addi.verſicul.iiij.et Bald.in marg.verſicu.citatio.verſicu. xxvj.& Tancre.in ſumma de cita.v.q. cum ſeq.& Lafran.in.c.quoniam contra.ver.citationes.de probatio.& Pan. de ca.in.l.j.§.in.ff.de feri.vbi dicit eſſe nullam ipſo iure: adeo quod non interrumpit preſcriptionē per.l.ſi mater.de ſta. defunc. nec perpetuat iuriſditionem.ſm Pan.ibi.& in conſilio.lxxix.p c.cum plures.de officio delega.in.vi. quod tene menti. ¶† Sed quero an inſtrumenta per nuntios fieri poſſint die feriata ſiue de contractibus initis inter partes ſiue de teſtamentis. Reſpon.ꝙ ſic ſm Specu.ti.de fer.§.ū.ver. ād ſi in ferijs.vbi dicit ꝙ.l.actus.C.de feri.non ob.cum intelligatur de actibus cōtentioſe non voluntarie iuriſditionis. ¶Quid autez de cauſa vſuraria matrimoniali decimali & alimētaria.an poſſint diebus feriatis tractari.vide plene per Spec.in.d.§.ū. ¶Ultimo adde hic in materia feriarū duo dicta ſingularia.† Primuꝫ eſt ꝙ ferie meſſium vel vindemiarum non ꝓſunt reis nō occupatis in meſſibus vel vindemijs.ſm Bar.in.l.j.C.de agri.& cenſi.ſi.xj.lꝫ Inno.in.c.ſi.de feri.contra teneat.ſed Spe.eod.ti.§.j.verſ.item no. ꝙ ferie.dicit dictas ferias prodeſſe alijs cū ruſticis & colonis: ſed militibꝰ artificibus clericis & alijs: quoniam lꝫ perſonaliter non intendant tū p alios ſ.colonos & factores vacāt vindemijs & meſſibus ſic ꝙ in eis ſunt occupati. vnde eis ꝓſunt ferie.& hoc modo ꝓt intelligi dictum Innocē.dictum vero Bart.militabit in iſtis qui nec pro ſe nec pro alijs ſunt occupati circa curaꝫ meſſiū vel vindemiarum. Secundum † ꝙ dies rogationū ſunt feriati de mane tantum quoniam fiunt rogationes & letanie ſm Bald.& Jo.de monte ſperello.in.l.in ius voca.per glo.in.ſi. ver.pontificem.de in ius vocan. quod facit pro ſtatuto firmano quo diſponitur eſſe feriatam diē qua ſit cernita & nō de ſero: ita practicat. ¶† Tertiodecimo quero an pendente compromiſſo facto de electione epi currat tps triū meſiū prefixū ad eligendū. Reſpōdeo ꝙ ſic: vt.c.ſi cōpromiſſarij.de elec. lib.vj.& glo.in cle.quādiu.de ap.quod

eſt mirabile cū alias cōpromiſſum ſuſpendat terminū inſtantie appellationis.in aut.ſi tamen.et ibi docto.C.de temp.appel.in clemen.quādiu.de appel.& Bal.in.l.properandu.C.de ind. quod eſt verum ſi factum ſit a domino litis vel a procuratore habente ſpeciale mandatum etiam ante litem conteſt.ſm docto.vbi.§.Item verum ſi cōpromiſſuꝫ ſit acceptatum per arbitrū. nam ante acceptationem non dicitur cōpromiſſum factum.l.ſi cum dies.in princi.cum gl.ff.de arbi.vnde ante acceptationem cōpromiſſi currit inſtantia appellationis vt ibi: imo etiā requirit ꝙ cā appellatiōis incipiat agitari coꝝ arbitro infra tpa q̄ ſuperant de cā appellatiōis.p ter.in aut.de his q̄ ſigre di.ad app.circa prin. Nec ob.cle.quādiu.qꝫ loquit de iure canonico & ſeruari debet in foro ſuo.& ita ꝓſulnit Raph. Fulgo.in ꝓſi.lata ſnia diffinitiua &c. Qnē refert & ſequit Lāfrā.in tracta.de arbitro.vij.pte.xlix.q.qō eſt notandū. Intellige aūt ſuſpēſionē fieri.mō valet qꝫ compromiſſum facit ſubduci de medio inſtātie tempus quo duranit cō promiſſum ita ꝙ finito cōpromiſſo cōtingitur tempus precedens cū ſequēti dicta aut.ſi tamen.& ibi docto.& dicta clemen.quamdiu.in glo.ſ.ver.currere. ¶Item intellige verum ꝙ compromiſſum ſuſpendit terminum hominis iuris.text. eſt ſingularis in.d.cle. quādiu.ſm Philip.in.c.ex ratione.ix. col.de app. ¶Item verum ꝙ ſuſpēdit inſtantiam appellationis ſi fiat compromiſſum de negotio principali ſm Bal.in.l.eos.§.ſup his.C.de appel.et no.in.d.cle.quamdiu.& Phil.in.d.c.ex ratione.q.iiij. ¶Item verum qꝫ ſuſpēdit etiam terminum prefixum ad petēdum vel recipiendum apoſtolos ſm Bal.in.d.l.eos.§.apoſtolos.C.de app. & Philip.vbi.§.v.q. ¶Item verum, niſi ex forma ſtatuti prefigentis terminum cauſe appellationis conſtet vel deprehendatur inſtantiam prorogari non poſſe quia tunc compromiſſuꝫ nō ſuſpendit inſtantiam ſm Fede.de ſeſſis conſi.cclxxvij.quod incip. Jo. an. voluit ꝙ commiſſum &c. & tamen Bal. in additio. Specu. de appellatio. verſ. conſtitutio epiſcopi. vbi vide quod not. ſingulariter ad limitationem. d. aut.ſi tamen & ſimi. quod etiam tenet Joan.and.in additio. Specul. de appellatio. verſicu. illud autem. in addi. 2d. in fina. Butri. Imol. Sicu. & Philip. in dicto.c.ex ratione. vj. queſtione. ¶Item verum, ſi compromiſſum fiat in arbitrum: ſecus ſi in arbitratorem quia tunc currit inſtantia ſicut ſi eſſet factum pactum extra iudicium ſcōm gloſſ. not. in dicta clemen. quamdiu. vt tenet Philip. in.d.c.ex ratione vltima.q.verſicu. poſtremo. queritur contra Fede. in dicto conſilio. ſed certe gloſſ. in dicta clemen. quamdiu prorogat contra. vnde credo quod. d. Philippus erranit. vel litera eſt corrupta. ¶† An autem compromiſſum ſuſpendat inſtantiam cauſe principaliter. cōmunis concluſio docto. eſt quod non in.d.aut.ſi tamen. et in.l.properandū. et ibi. Bald. quod eſt verum etiam ſi iuramentum accedat ſm gloſſ. & doct. in.d.l.properanduꝫ. & Lāfran. in tract. de arbi.vij.parte.q.xlix. vbi etiam cit quoſdam putare inſtantiam p etam poſſe prorogari ſi partes iur non opponere exceptionem de la inſtantie ſm doc. ibi quod procedi ſi index ex actis perpendat de la inſtantie. quia tunc poteſt pronunt re inſtantiam peremptaz. etiam ſi tes non apponerent quia dicitn ei notoriam ſi conſtet ex actis & in torijs index ſupplet ex officio et parte non inſtante ſm Innocen. in ex inſinuatione. de appella. et in.c.pe tuas. de teſti. Ange. in.l.fina. ff. ſi pars here. pe. & in.l.ſi pars. ff. de inoffi. teſtamen. ¶† Sciendum eſt autem circa predicta qꝫ cōpromiſſum de cauſa appellationis non tollit iuriſditionem iudici appellationis cum pars poſſit ſolnere penam compromiſſi. et redire ad iudicem appellationis. gloſſ. eſt ſing. in.d.clemen. quamdiu. et in.c.ſignificationibus. de offi. delega. et in l.ſi quis rem. de arbi. Philip. in.d.c.ex

satione. vij.q.Angel.in aut.de iudi.§. 1
quia vero.in fi.quia coꝝ arbitro non 2
inducitur litis pendentia.d.l.si quis
rem.qō perpetuo not.¶Adde etiaz in 3
cle.verum esse etiā si appellatione fa-
cto cōpromisso succubuerit per laudū: 4
qz potest soluere penā z non stare lau-
do.Sed litigare coram iudice appella 5
tionis prosequendo appellationē lau-
do non obstante ſm glo.sing.in.d.cle.
q̄dm.ibi z idez puto.quod tñ verū est
nisi sit clausula toties quoties ꝛc.ſm
Zapum.z Car.in.v.q.z Philip.in.d.c.
ex ratione.vlti.q.¶Item verum nisi
laudum sit emologatum tacite vel ex-
presse ſm Bald.in.d.aut.si tamen.de 1
tempo.appel.¶Item verum in arbi-
tro non in arbitratore ſm Bald.in.d.
l.eos.§.apostolos.de appel.z Bald.in
d.l.si quis rem.ff.de arb.Ang.in.l.qui
fidem.ff.de transac.z Philip.in.d.c.ex
ratione.vel vltimo queritur ibi.Ulti-
mo limitatur in.xiij.colū.¶Postremo
29 notandum est † q̄ compromissum sus-
pendit etiam terminum probatorium
prefixum a iudice.ſm do. de Rota in
ecci.cccix.Item fuit dubitatum vtruz
sus ꝛc.et Bnt.in.c.licet causam.de
ba.in.vj.colum.ver.quero an cur-
.z Philip.in.d.c.ex ratione.vj.q.q̄
nia bene not.quia sunt vtilia z quo
iana.¶Decimoquarto et pennulti-
o † qro an electionarij episcopi pri-
i propter electionem indigni resti-
per papam habeant integrū tem-
ad iterum eligendū.Respon.q̄ sic
glo.z docto.in.c.si electio.de elect.
j.¶Decimoquinto qro infra quā-
um tempus eligant canonici iterum
i electus primo nō consentit vel renū
tiat vel monitus.vel nō tenet electio.
Respō.infra alios tres menses.c.si ele-
ctio.z ibi gloss.et docto.de elect.in.vj.
¶Ultimo quero.an dato per papam
administratore ecclesie possit episco-
pus eligi.dic q̄ non.gl.est in.c.is cui.
de elect.in.vj.z infra dicetur.ij.lib.qō.
xliij.vbi vide plenius.

¶Secunda pars.j.libri.In quo loco
fiat electio episcopi.

¶ Electio epi in ecclesia debet fieri.
Electio episcopi alibi q̄ in ecclesia po
test fieri.
Electio epi si in eccl'ia neqneat fieri an
debeat in citatione locus inseri.
Electio epi quādo fieri possit in terra
tyranni.
Papa in mari mortuo an in terra vici-
na mari possit electio successoris fieri.

SEquitur scōa ps principalis primi libri in q̄ vi-
dendum est in quo loco
sit celebrāda electio epi-
scopi.¶Primo igit̄ quero † vtrum electio episco
pi fieri debeat in ecclesia.Respō.q̄ sic
c.cum terra.z.c.q̄ sicut.de elec.z Spec.
eo.ti.§.j.ver.debent aūt.in.iiij.col.
Nec mirum quia z alij actus seu con-
tractus pij possunt in ecclesia celebrari
ſm docto.z Bar.in.l.nemo.C.de sa-
crosan.eccle.et in aut.quibus mo.na.
effi.legitimi.§.quandocūq; vero colla.
vj.lib.j.z.ij.C.de his q̄ in eccle.manu.
¶Idem dico de cōtractibus inter vi-
nos qui non possunt tute de ecclesia
egredi ſm Bar.z doc.in.d.l.nemo.(per
l.presenti.§.cum autē.C.de his qui ad
eccle.confu.Idem z in creatione sindi
ci ſm Bal.in.d.l.nemo.Idem z refor-
matiōe statutorū.Idē in citatione nūci
ij verbali.Idē in datione tutoris ſm
Bal.in.d.l.nemo.z Benedic.capā in
c.decet.in.j.charta de imu.eccle.Idem
in iuramento testis ſm Bal.post Bar.
in.d.l.nemo.Cū actus inrandi seu in-
ramentum sit quid spirituale,z ita ser-
natū in practica:de iuramēto aūt par-
tis est minus dubiuz.qz inrare potest
pars super altari:ergo in ecclesia.l.ge-
neraliter.C.de re.cre.z Bal.in.d.l.ne-
mo.Idem in examinatione testiū que
fieri pōt in ecclesia ſm Doc.Barto.et
Bal.in.d.j.nemo.et doct.in.d.c.decet.
¶Sed sciendum est q̄ alij contractus
nō possunt in ecclesia celebrari.d.c.de
cet.¶Mā dñs noster iesus xp̄s emētes
z vendentes eiecit de templo qz dom⁹
sua debebat esse domus orationis nō
domus negotiatiōis.j.q.iij.ex multis.

lxviij.di.cōsequēs.z tenēt Bar.z Bal.
in.d.l.nemo.z no.in.l. basilicam.C.de
ope.pub.Si tñ cōtractus in ecclesia ce
lebrēt valet licet cōtrahentes peccent
mortaliter z.d.c.decet.z tenet Bart.in
d.l.nemo.quod not.¶Adde predictis
q̄ nec habitatio in ecclesia permissa
est ſm Bald.in.d.l.nemo.¶Item nec
comunia etiam a clericis fieri possunt
in ecclesia nisi forte hospitij penuria
vigeat viatores qui tūc possunt in ec-
clesia hospitari et communari.xlvij.dist.
nulli.z.c.precedēti.¶Sz q̄d de laudo
Arbitratoris lato in ecclesia.Rñ.quod
valet cum magis accedat contractui
q̄ iudicio in aut.vt diffe.iud.§.si vo cō
tingeret.vt tenet Bal.in.d.l.nemo.cō-
tra Joā.and.in.d.c.decet.¶Sentēcia
vero arbitri vel iudicis i ecclesia lata
nō tenet ſm Joā.an.z doc.vbi.§.z Lā
fran.bizzi.in.c.q̄m contra.de proba.et 4
in summa sua de arbit.v.parte.z.q.in
fi.¶Alia autē acta iudicialia in eccle-
sia facta nō valent si sunt secularia z cō
tentiosa.secus si voluntaria ſm doct.
et Bar.i.d.l.nemo.Predicta vera sunt
coram iudice laico.nā index eccleia-
sticus potest idistincte ius reddere in
ecclesia de qualibet causa.d.c.decet.z
tenet Bal.in.d.l.nemo.¶Ultimo not.
qd citatio verbaliter i ecclesia fieri pos-
set.nō realis ſm Bal.in.l.etiā.vij.col.
C.de,exec.rei iu.l. presente.z ibi Bart.
C.de his qui ad eccle.confu.l.plerīq;
per docto.de in ius vo.sed ibi Ang.te-
net contrariū.z male tenet Bal.in.d.l.
nemo.z.§.dixi versi.idem in citatione
nunciij verbalis.que ola tene menti.
2 ¶Secundo quero † an electio episco
pi possit alibi fieri quam in ecclesia.
Rñ.q̄ sic.vez in ciuitate vel extra dūmodo locus sit idone⁹.z in ecclesia nō
possit capitulū cōmode cōuenire.xiij.
di.quanto.xxiij.di.in nomine.c.cū ter
terra.z ibi glo.z doc.z.c.qō sicut.z.c.cu 5
mana.de elec.z tenet Spec.eo.ti.§.in
3 iij.col.¶Tertio quero † an locus mu
tatur vt qz electio in ecclesia fieri non
possit debeat in citatione locus inse-
ri z cā mutationis locus.Rñ.qō sic ſm
Spec.de electi.§.j.iiij.col.ar.c. bone.et
j.de elec.c.j.de dila.z.c.fi.refript.l alij⁹
vero citatiōib⁹ alioꝝ indiciū ad alios
actus valet citatio sine loci expressione
qñ citans est ordinari⁹ z habet cer-
tum tribunal.alꝫ secus ſm Bar.Ang.
et doc.in.l.si vt proponis.la.ij.C.quo-
modo z qñ in.Ang.in.l.j.§.hec stipula
tio.ff.si cui plus.per.l.falsi.c.cum pa-
rati.de appella.quia debet talis cita-
tio intelligi de loco consueto.l.penul.
ff.de insti.z iure.citatio vero delegati
nō tenet nisi cū loci expressione ſm do
cto.z Bar.in.d.l.si vt proponis.de quo
per Bal.in.l.vt perfectius.C.de anna.
excep.z in Spec.de cita.§.j.versi.item
q̄ citans est delegatus no.in.c.fi.z ibi
glos.de rescrip.z Zapus in dec.xlviij.
circa fi.quod est verū nisi certus locus
sit ei solitus ad indicandum ſm glo.z
docto.in.d.c.fi.facit.l.si locus.cuz si.ff.
de iudi.¶Quarto quero † an electio 4
episcopi fieri possit in terra tyrānī. Re
spon.q̄ sic si ibi sit maior pars capitu-
li ſm Innocen.in.c.cum ex inuncto.de
ope.no.nuntia.Bal.in aut.decernim⁹.
in fi.C.de sacrosan.eccle.z in margari-
ta versi.tyrannus.vbi dicit q̄ si tyran
nus occupat ciuitatem de qua cano
ci recedāt ꝓ maiori ꝑte ob metū ty
ni.z non potest sine periculo vel me
pars forinseca ire ad intrinsecos z
cere electionem in ecclesia z loco so
to.tunc pars intrinseca deberet ire
extrinsecos z facere electionem in alio
loco congruo.si autē forinseci possunt
cum bona honestate z pace venire ad
intrinsecos z facere electionem in lo-
co tuto z solito debent accedere ad in-
trinsecos.Sed si maior pars est intrin
seca.et tunc si forinseca timet sibi vim
inferri.non tenet̄ re nec mittere.si ve
ro timet offensam circa personam non
circa actum electionis tenetur mittere
procuratorem alꝫ eis imputatur.qō
nota.¶Quinto z vltimo † quero inci-
denter vtrum electio pape mortui in
mari possit fieri in terra vicina infra.
Respondeo quod sic ſm Joā.an.in.c.
vbi periculum.de elec.li.vj.z Ange.in
l.sane.ff.de iniur.z plene ponit.d.me⁹
d.Bar.cepo.veronensis in ti.de serui.

rusti.titu.de mare.z alis infra dicet.

¶Tertia pars.j.libri.A quibus eligatur epispus.

1 ¶Electio epi ad quē olim ptinebat.
2 Clericus an cum canonicis debeat interesse electioni epi.
3 Dignitates duas hns in capło an habeat duas voces in electionibus.
4 Capłm in electione epi eum qui de iure non pōt interesse pōt admittere.
5 Clerici qui electioni epi nō debēt interesse an possint admitti.
6 Consuetudo an faciat in electionem episcopi recipi eos qui alis nō debent admitti.
7 Canonici an prescribere possint ius eligendi episcopum.
8 Canonici qualiter probent se in quasi possessione eligendi.
9 Canonici absentes in electione xpi debent vocari.
10 Canonici existentes in ciuitate qualiter sint citandi.
11 Citatio canonicorum absentiū in quo loco fieri debeat.
12 Citatio ad quā domū fieri debeat.
13 Citatio quando semp ad domus fieri debeat.
14 Canonicus vagabundus an habeat in electionem epi citari.
15 Vagabundus quis dicatur.
16 Canonicus pupillus et minor an debeat citari ad electionē epi.
17 Canonicus nōdū in sacris an habeat vocem in electione epi.
18 Canonicus nō existēs in sacris mortis epi tpe sed bene tpe electionis finede an habeat vocē in electione epi.
19 Cōuersi an sint vocādi ad electionem episcopi.
20 Cōuersi religiosi nō sunt sed matrimonium contrahere possunt.
21 Canonicus supernumerarius an habeat vocem in electione xpi.
22 Canonicus supnumerarius quotidianas distributiones dz habere ex fructibus crescētib9 idustria eoz q hnt pbēdas.
23 Canonici absentes z venire nō valentes sine periculo an ad electionez epi sint citandi.
24 Canonici absentes an possint alteri voces suas cōmittere.
25 Canonicus absens an per literas possit vocem dare.
26 Voces absentiū presentib9 accrescūt.
27 Absentes requisiti si interesse nolnerint vocibus priuari possunt.
28 Citationi canonicoz absentiū inseri debet hora certa electionis fiende.
29 Canonici absentes moniti vel citati si sint contumaces possunt de benignitate expectari.
30 Electio episcopi pōt p arbitros fieri.
31 Electio xpi pōt per superiorē fieri.
32 Ius eligendi pauperes ad episcopum non deuoluitur.
33 Arbitris nō eligētibus epm infra terminū debitū electio deuoluitur ad superiorem.
34 Capitulū an pdat ius eligēdi epm si p tps longissimū nō elegerit.
35 Electionarius seipsum eligere neqt.
36 Canonici absentes citati z ptumaces electionē epi a presentibus factā ratificare nō possunt.
37 Canonici electionarij xpi post electionē factā variare non possunt.
38 Canonici sciēter indignum eligentes epm iure eligendi ptmātur.
39 Canonicis indignū eligentibus potestas ad papam deuoluitur.
40 Canonici eligētes an presumātur scire qualitates electi.
41 Electio epi an possit per extraneum fieri.
42 Canonicus excommunicatus qn epz eligere possit.
43 Electio epi ab omnibus electoribus simul in eodē loco cōstitutus dz fieri.
44 Canonicis in epi electione discordātibus quid agendum z qualiter procedendum sit.
45 Superior ad quē deuoluta est electio cum eisdē dz eligere qualitatibus enz quibus debuerant hi qui eligere debebant.
46 Papa sibi de epo prouisionem reseruante an ipsum possint canonici eligere.
47 Canonici sunt in quasi possessione iuris xpi eligendi.
48 Electio epi an possit conditionaliter z vel alternatiue fieri.
49 Electio epi potest fieri ab existente in peccato mortali.
50 Electio epi qn possit iterari.
51 Epus vines successorē sibi eligere neqt.
52 Electio absq patriarche superioris assensu potest fieri.
53 Suspensi z interdicti nō habent vocē in electione episcopi.
54 Heretici xpm eligere nō possunt.
55 Electio epi pōt p vnū fieri.
56 Electio episcopi valet facta ab electore violento.
57 Electio epi facta a falso procuratore est innalida.
58 Electio epi facta per eū qui est in mala fide quasi possessionis iuris eligendi quando valeat.
59 Tenuta ex processu inordinate cōcessa loco pignoris retineri potest.
60 Electio epi facta per possessorez iuris eligendi an casset si eligens in cā sibi super canonicatu nota succubuerit.
61 Electio xpi valet facta vno citandorū contempto.
62 Electio facta a duob9 quorū alter ius eligendi non habet est innalida.
63 Suspensus epm eligere nō potest.
64 Epus a principe ordinari nequit.

MUnc ad tertiaz partē principalem huius primi libri transeamus in qua plene videndum est a qb9 sit eligendus epus. ¶Primo igit quero †ad quez primit9 pertinebat ius eligēdi episcopum. Respon. q9 ad papam spectabat. xp̄ū.di.c.j.z tenet gl.in.c.q̄s.de ele.li.vj. Postea vero aliter fuit prouisuz fm d.glo.q9 concessum fuit ius eligendi episcopum canonicis ecclesie cathedralis.vt j.c.in genesi.c.ecclesijs.cl.ij. de elec.c.cumana.c.cum in veteri.c.cōgregato.z.c.bone.el.ij.de elec.c.cū ecclesia.de causa pos.z ppie.z.c.constitutis.de ap.z Spe.de elec Sj.circa prin. hinc dicit quod episcopus vel prelat9 debet esse electus z non datiuus fm Bal.in.l.quicūq.C.de bo.que li. ¶Secundo quero †an clericus cum canonicis debeat interesse electiōi episcopi. Respon.q9 non nisi cōsuetudo sit in cōtrariū.c.cū ecclesia.de causa pos.z ppie.c.j.z.c.cumana.de elec.c.constitutis.de ap.z glo.c.cum ecclesijs.de pbē. in.vj. Canonici enim soli de iure soluz habent in electionibus.nō alij,etiā habentes dignitatem sine canonia fm. Inno.in.c.ij.de instit.z Sicu.in.c.cum olim.de re iudi.vbi dicit verū nisi consuetudo sit in Juū.vt etiā infra dicetur. Olim vero sine cōsilio cleri non poterat epus eligi.xxij.di.c.ij. ¶†Sed an habēs i capitulo duas dignitates vel officia.habeat etiaz duas voces.vide glo.Inno.Jo.an.Ant.Sic.z doc.in.d.c.cum olim.de re iudi.Ad excludēduz autē clerum ab electiōe epi vel actib9 capitularibus cōperit canonicis actio negatoria in qua libellus instituatur. et in eo negetur clerico ius eligendi competere;vna cum canonicis deinde in ecclesia;concludatur inhiberi ne in futurum vtatur iure eligendi. et ei silentium imponi secūdū Specu.in tit.de causa pos.et proprie.Sj.sequitur. ver.negatoria.in prin.quod no.in practica. Quinimmo clerici qui electioni epi interesse nō debēt possunt p capitulum expelli de capitulo tanq turbatores iuris eligēdi.vt tenet Bart.in.l.j.Sj.hoc interdicto.ff.de itine.actuq priuata. Et bñ aduertāt canonici ne patiātur alios eligere epm.q; patiēdo p derēt:ideo possessionē iuris eligēdi qui tamē nō pditur si semel nō eligāt ipsi ad quos ptineat ius eligēdi si alij nō eligāt.vt tenet Flo.no.in.l.ij.si constituta.ff.quēad.ser.amit.z Innocē.in.c. querelaz.de ele.Itē perdetur possessio iuris eligendi.si canon q9 primum nō agant conturbant. nisi sint impediti agere. quia iudicem non habent.vel si iudex fuit infirmus fm Innocen.in c.ij.de resti.in integ.et Flo.in.l.loci.Sj. sciendum.ff.si ser.vendi. quod bene not. ¶Tertio quero †nunquid capitulū possit admittere in electione episcopi aliquem qui de iure interesse nō

põt.vel de cõsuetudine.Rñ.q sic.vt.c. scriptũ.de elec.qõ est verũ fm Cõpost. ibi sing.vt refert Jo.an.in nouel.dum modo vn⁹ de capitulo nõ cõtradicat. q: admitti debet nemine discrepante nõ aliter vt ibi.qõ eitã sequit Ln.pon. 8
in sing.ver.colleginz.ver.oẽs.¶Quar
5 to q̃r† an possint admitti in electiõe epi clerici.q alʒ interesse non debent cũ ptestatione eis facta a canonicis q vor eoz nõ valeat si de iure nõ debeãt interesse.Respõ.q sic.vt.in.c.cumana. et ibi.d.Car.de elec.¶Quinto quero
6 †an ex cõsuetudine admittant q alʒ admitti nõ debent in electiõe epi.Rñ. q sic.si cõsuetudo.pbet.c.cumana.cuz glo.z ibi doc.de ele.q cõsuetudo intelligit.f.g.xl.annos.vt ibi cũ glo.in.c.cũ eccl'ia.de cã pos.z ppue.Consuetudo em tribuit ius eligẽdi.vt.d.c.cumana. 9
z.d.c.cũ eccl'ia.z tenet glo.in.c.cũ ecclesijs.de pbẽ.in.vj.z est ter.cũ glo.in c.q̃relã.eo.ti.c.bone.de postu.pla.z.c. ea nosc'it.de his q fi.a ma.par.ca.z ibi
7 p doc.¶Sexto subsequẽter q̃r† vtrũ canonici pscribãt ius eligendi epm p xl.an.Respondeo q sic.vt.ʒ.prima.q. dictũ est fm glo.z docto.in.d.c.cumana.z tñ Jnno.in.c.qõ ad cõsultationẽ. re iudi.z Bal.in.l.ij.iij.col.C.de ser. aqua. vbi dicit Bal.hoc ideo esse q: a iura spũalia z eis annexa prescri-nntur spatio.xl.annorum non atten causa cõtinua vel discontinua.c.de quarta.de prescrip.z Jnnocen.vbi.ʒ.z Flozi.in.l. seruitutes.viij.col.ff.de seruitute.Intellige tñ verum si electiões per dictum tps facte fuerint confirma te per superiozes oẽs vel saltem vnica tantum q: sola electio sine cõfirmatiõe nõ acquirit electoribꝰ ius eligẽdi seu possessionem dicti iuris.Sed saltem vnica confirmatio requiritur in cõtra dictorio iudicio fm Jnno.in.c.cum venissent.de rest.in inte.z Bal.in mar.ʒ. electio.ver.j.Idem etiam tenet Bal.in c.si vasallus.quid sit inue.in vsi.feu. vbi dicit vnicam electionem confirmã acquirere quasi possessionẽ iuris eligendi vel duas vel tres non confirmatas:vt ibi per Bal.Idem tamen Bald. in.l.ij.xvij.col.C. de serui.z aqua.tenet non requiri confirmationem sed sufficere quod canonici habeant eum pro electo vel passi sint eligi fm Jnnocen. in.c.l literis.de resti.spolia.z ibi vide.
¶Illud tñ notan†q si vna electio facta sit dicto tempore possunt canonici dicere quãdo altera fieri debet esse in quasi possessione iuris eligendi:qz iaz alʒ tali anno elegerunt talem z sufficiteis.vt tenet Bar.in.l.j.ʒ.hoc interdicto.ff.de iti.actuq.põt facere quod in fi.tenet Specu.ti.de inr.om.iu.ver. z sunt hic in argumentum.vbi dicit q iurisditio non dicitur prescripta cõtra eum qui longissimo tempore nõ exercuit eam:si casus non occurrit in quo exercere potuisset p no.in.c.ij.de capmona.z alʒ infra dicemus in alia.q.
¶Septimo quero† an canonici absentes sint requirendi in electiõe epi. Respõdeo q sic qz canonicꝰ iz absens debet vocari ad oẽs actus capituli. no.i anf.hoc ius potrectum.z ibi doc. z Bart.C.de sacro.edi.Aug.in anf.de ali.z emph.ʒ.hoc etiaz.colla.ix.z pbat in.d.c.cum ecclesia.z in.c. querelam.z in.c.cumana.z in.c.cum inter vniuer. z ibi glo.no.de electio.z Specu.eo.titu.ʒ.j. plus enim nocet contemptus vnius quam contradictio multorum. c.quod sicut.z.c. venerabilem.z.c.bone de electio.ij.eo.ti.z.c.bone.el.ij.de postu.prela.pro quo facit quia etiam canonici non residentes habent vocẽ in electionibus.vt tenet Jnnocen.in.c. clericos.de cleri.non residen.z Bald. in margari.versicu.clericus.z ver. ix. Intellige tñ quod saltem p vnicã citationem sunt requirendi fm Jnnocen. in.c.cum nobis olim.d.electio.z Aug. in.l.ij.C.quomodo et quando iudex.et do. meus do.pe.de sum.l.i.ea que.eo. tit.z alter do.meus do.Jo.de prato.in l.si is qui.ff.de procu.Item intellige verum nisi periculum sit in mora qz tunc etiam eis non citatis fieri potest electio.gloss. est not.xvij.q.vlti. c.nnl. xxvj.q.vj.aurelius.¶Debet autez absentibus prefigi terminus habilis ad comparendum inspecta loci distantia

qualitate

qualitate personarũ z temporis.ar.gu. c.j.de dila.non tamen nimis longus ne periculũ sit in mora.c.cum inter.z.c.ne prodefectu.de electio.fm Specu.vbi.ʒ. ¶Sed de quo loco absentes sunt citãdi.Respõdeo quod de prouincia si sunt in ea cum pro presentibus habeantur fm glos.in.c.quia propter.de electio.et est tex.et ibi Bald.Angel.et docto.in.l. fi.C.de prescript.lon.tempo. Quod tamen intellige si sit consuetudo.d.c.in genesi.fm glo.in.c.cum inter.eodem titu. 11
¶Item verum si absentes possunt venire sine periculo fm.d.glos.et.c.quod sicut.ʒ.si autem.eo.titu.¶Item etiam extra prouinciam sunt citandi si commode venire possunt:vt tenet glo.in.c. cum in ecclesijs.de preben.in.vj.per.c. coram.et in glos.d.c.coram.non fm iuris paritatem sed fm cõmunem vsum loquendi.Que autem dicatur prouincia alʒ dicemus.¶Standũ est de persona remoto loco citentur absentes fm glos.in.d.c.cum in ecclesijs.per.c.in genesi.z glo.in.d.c.cum inter.z vbiq per doct.Quinetiam dicit glo.in.d.c.cum in ecclesijs.q citatio absentium non est de substantia electionis per.c.ecclesia. de elect.z ideo consuetudo seruat an citentur vel non per.c.cum contingat.de
10 fo.compe.quod bene no.¶†Sed quomodo fiat citatio canonicorum existentium in ciuitate.Respõdeo q per campanã est psuetudo.c.in causis.de elec. Extra ciuitatem vero stantes citantur per literas vel per nuntium fm glos.et doct.in.d.c.coram.et.c.cumana.codẽ tit. Sic z alʒ conciliarij citantur per campanam ad concilium fm Barto.in.l.ij. C.de decu.lib.x.Bal.z Paul.de cast.in l.j.ff.de procura.¶Et no.q si vnus ex canonicis noluit interesse termino assignationis quez faciunt presentes absentibus ad comparãdum electioni tali die fiende.tamen debet ad electionẽ 15
citari nisi fraude latitauerit fm Spec. de elect.ʒ.j.ibi Joan.and.in addi.Hi vero qui fuerunt presentes in assignatione termini non sunt amplius ad electionem citandi.ar.l.j.ff.de act.empt. quia certus certiorari nõ debet vt ibi: z tenet glo.z Bart.in.l.nomen.C.que res pig.obli.pos.l.fi. de trãsl.emptor. C.de euic.Bart.in.l.quidem.ʒ.fi.ff.de admi.tuto.z in regula eum qui certus. lib.vj.Specul.tamen vbi supra in.iij. colum.ver.item licet absens.consulunt citari debere absentẽ etiã qui sciat mortem epi.imo citatio fieri debet publice in domo habitationis quando canonicus per dolum latitat nolens interesse electioni:vt Specul.z adde no.per glo. in.c.cũ inter vniuersas.de elec. ¶†Cõgruẽter hic queri potest in quo loco fieri debeat citatio canonicorũ absentiũ. Respondeo q aut sciturvbi canonicus est z ibi citari debet vbi est.aut ignoratur:z tunc in loco vbi consueuit morari citandus est per edictum.c.fi.de eo qui mitt.in pos.causa rei ser.c.ex parte.z.c. tue.de cle.nõ resi.c.ex parte.de foro cõpe.z tenet Spec.de cita.ʒ.seq.vsi.illud etiam.et ver.seq.z in tit.de elec.ʒ.j. colũ. pro quo facto quia citãdus si potest reperiri debet psonaliter requiri: alʒ dicitur perquiri.quo non inuento citetur ad domũ quam si non habet vetur proclama.vt not.tradit Bal.in.l.fi. C.de iure do.impe.Jdeo Bar.not.in.l. si tamẽ.de leg.ij.docet cautelam in practica vt nuntius referat se diligẽter pquisisse:et non inuenisse:ideoq citasse ad domum solite habitationis:q not.
12 ¶†Posset autem dubitari ad quã domum sit fienda citatio:si citandus plures domos habeat:in quarum vna habitabat tempore hyemis.in altera tẽpore estatis.z respõdeo q ad vtramq. Item sufficere potest relatio simpler. Item q ad domum citauerit.etiam si nõ exprimatur ad quã fm Bart.in.l.q si dubitek.in fi.ff.de acqui.here. Alias autẽ citatio sufficit ad domũ in qua habitat pro maiori parte anni.vt not.per Bar.in.l.cũ delanionis.ʒ.sab.ff.de fun. instru.¶†Nec ptereo q citatio ad domum semper fieri potest quãdo citatus prius etiam semel fuerit in iudicio fm Bar.in.l.iij.ʒ.ait ptor.ff.de dam.infec. Sed idem Bart.in.l.scire.ʒ.oportet.ff. de excu.tu.dicit q citatio ad domũ sufficit in subsidiũ.qõ maxime verũ est post

lite conte. fm Bal. in. c. j. vj. col. de mili. vas. qui cōtu. est in vsi. feu. ꝛ Cy. in aut. Iz si dos. C. de testi. ꝛ c. si aduersarius. et ibi per Inno. de eo q̄ mit. in pos. de hoc tamen articulo. vide etiam per Barth. in. l. j. §. j. ff. de lib. agno. ꝛ in. d. §. ait pretor. ꝛ per Bald. in addi. Specu. de cita. ver. quicquid. ꝛ in Specu. ꝛ plenius p Bal. in. l. vt perfecti⁹. C. de anna. excep tio. ꝛ in suo consilio. Quidam nomine bellus. ꝛ Ang. in aut. vt spon. lar. §. ad hec colla. ix. ꝛ in. l. iij. per gl. ꝛ doc. ꝛ Pe. de sun. C. quomodo ꝛ quando iud. Flo. in. l. in lege aquilia. si deletum. ff. ad. l. aqui. ꝛ Lanfrā. in. c. qm̄ cōtra. ver. citationes. de proba. Subdi pōt alia questio predictis cōtermina. s. vtrū citatio ad domū p̄sumak inotuisse citato. dic q̄ sic fm glo. ꝛ Bar. in. l. si tutor. C. de picu lo tu. gl. in. l. ꝛ si legibus. C. de episc. audien. facit. l. quinquaginta. de excu. tu. ꝛ l. scire. §. oportet. ꝛ ibi Bal. ff. eo. ti. Bar. in. l. quidam decedens. in fi. ff. de admi. tuto. ꝛ Phili. in. c. bone. iij. col. de appella. ¶ Ultra dicit er citatione dom̄ facta inducitur p̄sumpta sciētia et nō vera. Ideo etiam post. x. dies potest citatus dom̄ appellare vt singulariter tenēt dom̄ de Rota in deci. cclxiij. ¶ Item cum iura vbi etiam dicitur idem in citato per edicta vt diri supra prima par te. vij. q. vbi vide omnino. ¶ Potest autem citatus dom̄ iurare sibi nō inotuisse citationē fm Nico. de neap. singulariter i. l. scire. §. sufficit. ff. de excu. tu. Cōcluditur ergo valere citationē ad domum etiā si citatio nō inotuit vt supradictū est. ꝛ no. in. l. lx. ꝛ ibi Bar. C. de repudi. Bal. ꝛ doc. in. l dissentientib⁹. eo. ti. l. vt perfecti⁹. C. de anna. excep. l. iij. §. ait pretor. ꝛ ibi Dy. ꝛ Bar. ff. de dam. infec. Barto. Ange. ꝛ Pe. de sun. in. l. ab eo. C. quomodo ꝛ quando iudex. Joan. and. in mercu. in regula presumitur. et in. c. ex tue. post Innoc. de cle. non resi. qō tamen verus est si fiat in scriptis cū cedula vel corā nuntio ꝛ testibus nō si nudo verbo fm Bal. in. d. l. vt perfecti⁹. qui dicit verum esse etiā i criminalib⁹. et tenet Specu. de cita. §. sequit. ver. sed numqd sufficit ꝛ Inn. i. d. c. si aduersari⁹. et Bald. in. l. consentaneum. C. quomodo ꝛ quando iud. ꝛ in marga. ver. citatio. ver. xxxiij. ¶ Item vtrum ex forma statuti citatio debeat inotescere citato scōm Bal. in. d. l. dissentientibus. per gl. no. in. l. iij. §. si aduersus. ff. quādo appellā. sit. Item verū nisi citatio fiat ad summam excōicationis scōm Innocē. in. d. c. si aduersarius. ꝛ Bal. in. d. l. vt perfectius. vbi vide. In inquisitione vero nō sufficit citatio ad domum de iure communi scōm Bal. in addi. Spec. de cita. ver. quicquid dicat Inno. ꝛc. ¶ Item nec quādo examinatio testium fit ad p̄petuam rei memoriam scōm Bald. in marga. ver. citatio. ver. xj. ꝛ Inno. in. c. significaut. de testi. vide Bal. in. d. ver. quicquid dicat. ꝛ p Bar. in. d. §. ait pretor. ¶ Clericus vero citādus est ad domū sui beneficij ꝛ hic omnes. ꝛ ibi Bal. C. de epi. ꝛ cle. ꝛ Bal. in. l. ab eo. C. quomodo ꝛ quando in. licet Inno. aliter loquatur ꝛ Bal. in. d. l. vt perfectius. vbi vide. ¶ Item ꝛ absens causa reipublice potest citari ad domum scōm Bald. in l. j. C. ex qui. ca. ma. ¶ Carceratus autē potest citari ad domum ꝛ ad carcerem l. ij. ꝛ ibi Bal. C. eod. ti. ex qui. ca. ma. vbi etiam subdit q̄ citatio ad carcerem ex nō arctat qz restituitur aduersus processum quod bene no. ¶ Octauo quero vtrum canonicus vagabundus debeat citari ad electionem episcopi. Respondeo q̄ non etiam si infra terminū electioni p̄fixum fuerit aliquādo infra fines dioceseos tutius tamē est eum citari ad domum fm Spe. de elec. §. j. ij. col. ad fi. In alijs vero actibus vagabundus vbi citandus sit. dic q̄ ad domum quā dimiserit. s. per edictum fm Bald. in. d. l. vt perfectius. ij. col. ꝛ Inno. in. d. c. si aduersarius. Ange. in. l. heres. §. j. iiij. colum. ff. de iudi. spec. ti. de acto. ver. sed quid si debitor vagatur. ꝛ Joā. papi. in summa vero in termino in libro rei. ¶ Sed quis dicitur vagabundus Respondeo is qui non habet domum propriam vel conductam. glos. sing. l. iij. §. ait pretor. de dam. infec. doct. Ange. ꝛ Pet. de sun. in. l. heres absens. §. j. ff. de iudi. sed Barto. in. l. j. C. de tyro.

lib. xij. dicit contra. d. glos. quam sequitur Bal. in. l. j. C. vbi de cri. agi oportet. dicat enim Barto. q̄ is dicitur vagabundus qui proprium habitationem non habet. ¶ Item is dicitur qui nō stat firmus in loco. d. l. j. ꝛ ibi Barto. C. de tyrō. ¶ Item qui terras deserit secundum Barto. in. l. quisquis. C. de agri. ꝛ censi. lib. xj. ¶ Item qui vagatur per orbem l. ij. ꝛ ibi Bart. C. de colo. pale. lib. xj. l. j. eodem titu. Angel. in. d. l. heres. §. j. et Pau. de castr. in. l. scriniarios. C. de testa. mili. potest autem vagabundus vbi cunq̄ conuenire tam pro causis ciuilibus quam criminalibus vt per Bart. in. l. si quis. ff. ad municip. in. d. l. heres absens. §. j. et ibi doct. de iudi. per Bal. in. l. cum longi. C. de prescrip. long. tempo. et in. l. j. C. vbi de cri. agi oportet. et in addi. specul. de compe. iudi. ad versi. vagabundus. ¶ Nono queritur aut canonicus pupillus i. minor xiij. annis sit citandus ad electionem episcopi. Respondeo q̄ non vt. c. ex eo. de electio. in. vj. et Joan. and. in addi. spec. de electio. §. j. iij. colum. et ibi specu. ver. an pueri. no. in. c. ij. de eta. ꝛ qua. Bald. et Pau. de cast. in. l. fi. C. de testa. mili. vbi dicunt pupillum non habere vocem in capitulo. quod est verum etiam in creatione sindici. Sz adultus i. maior xiij. addi. specu. de sindi. ver. pupilli. Innocen. in. c. cum ex inuncto. de oper. no. num. vbi dicit q̄ egressus pupillarem etatem potest dare vocem in capitulo maior. xxv. an. habet vocem in capitulo non minore. tu tene quod prius diximus. ¶ Et adde quod in alijs concilijs publicis minorem. xxv. annis adesse non licet. licet glo. contrarium dicat. s. q̄ minor. xvij. annis non habet vocem in concilio. sed maior sic. ꝛ hoc modo intelligentes. §. eorum. ff. de excusatio. tuto. ꝛ penul. colum. ꝛ per Bart. post Dyn. in l. de pupillo. in princip. ff. de ope. no. nū. ff. de decurioni. vbi Bart. tz ꝛ tra. ꝛ per Bald. in. l. erigēdi. C. de procurato. in l. de pupillo. in princip. ff. de ope. no. nū. tia. cōtra glo. ibi per l. spurij. §. minores ff. de decurioni. vbi Bart. tz ꝛ tra. ꝛ per l. ad rempublicam. ff. de mune. et hono. et in Specu. de sindi. §. j. versicu. sed cuius etatis. ¶ Decimo q̄ro an canonicus nōdū i sacris cōstitutus possit dare vocem in electione episcopi. Rndeo q̄ non. qz nō habet vocē i capitulo scōm Ang. in aut. de alie. ꝛ emphi. §. hoc etiā ij. colu. contra coll. ix. ꝛ in cle. vt hi qui. in princip. de eta. et quali. ꝛ ibi per doc. vbi dicit q̄ canonicus saltē dicitur esse subdiaconus vt possit dare vocē in electionibus. ¶ Sed hic q̄ri potest quid si canonicus tpe quo vacauit ecclesia nō erat in sacris tēpore vero electiōis fiende sic. Respondeo q̄ admittitur. qz tempus electionis inspicitur. gl. est. no. et ibi doc. in cle. vt hi qui. ver. constitutus. de eta. et quali. ꝛ no. in. c. cum inter. Rn. in fi. de clec. ꝛ in. c. a postolice. de excep. Pro hoc facit quia testis conditio inspicitur qualis sit tpe iuramenti nō qualis fuerit tpe actus de quo debeat testificare si culpa sua statum vel conditionem mutauit fm glos. in. l. iij. §. due cause. ff. ad carbo. Bal. ꝛ doc. in. l. j. C. de testi. et Bal. in. c. j. qui test. sint neces. in vsi. feu. et azo. in summa. de testa. circa fi. Et p dicta potest determinari questio Bar. in. l. precipim⁹. §. sane. C. de appel. q̄ si p statutum diuersificantur salaria consultoribus danda. valet mai⁹ doctori cū nō doctori. ꝛ alijs nō erat doctor tpe quo consilio suo cā fuit p̄missa. sed tpe p̄silij factus fuerit doctor debebit ei prestare salariū mai⁹ inspecto tē pore p̄silij. facit etiā Bar. no. ibi dicit inspiciēda verba statuti. q̄ no. Supradicta. pcedūt in electoub⁹. In electo vero reqritur capacitas oi tpe. maxime tpe electionis. gl. est in. c. dudū. de elec. c. cūz bone. de eta. ꝛ quali. c. postulasti. de cleri. excō. mini. et tz Bal. in rubrica. C. de pdi. ob turp. cām. per. l. fratres. ff. de penis. dicēs q̄ electus dz esse hilaris tpe quo in sacculaf. ꝛ tpe quo de sacculo extrahit ad officiū. qō no. Rectores terrarū q̄ cum ex forma statuti ciuitatis debeāt esse milites vel doctores acceptāt electionē assumptā militā vel doctoratū. qz de iure debēt eē milites vt doc. tpe electōis sicut tpe q̄ subeūt mgratū p

19 predicta. ¶ Undecimo quero an conuersi sint vocandi ad electionem episcopi vel prelati. Respõdeo q nõ fm Ang. in aut. de ali. & emphi. §. hoc etiam coll. ix. & no. in. c. ex eo. de elec. in. vj. vide etiã per Innoc. in. c. cum. M. de constitu. et Joan. and. in. c. primo de procur. Inn. Fede. de sen. in consi. cxvij. not. in. c. et si christus. de iureiur. per doct. in. c. cum olim. de arbi. p doc. in aut. hoc ius porrectum. C. de sacrosan. eccle. & in specu. de sindi. §. j. ver. quid de cõuersis. & Lu-
20 do. põ. in fin. ver. capitulum. ¶ Conuersi em nõ dicuntur religiosi sed possunt cõtrahere matrimonium & testari fm Bald. in aut. ingressi. prima. q. C. de sacrosan. eccle. de quo vide etiã Bal. in l. placet. C. de sacrosan. eccle. & in suo consilio. Super hoc puncto duo sunt videnda &c. & in consilio. tria puncta &c. & per glo. in cle. j. de religi. domi. quod intellige verum in conuerso ecclesie seculatis. qui potest reseruare sibi bona et contrahere fm Bart. vbi supra. sed an conuersus possit esse testis sine licentia superioris. dic q non. vt tenet Bal. in addi. specula. de teste. ver sicu. monachus vel canonicus. ¶ Scias autem q conuersa vel monialis non potest cõtrahere matrimonium fm goss. in. l. mulieri & titio. de condi. & demõ. & Bal. in aut. nisi rogati. j. colũ. C. ad trebel. vbi etiã dicit Bald. q conuerse sancti Francisci non dicuntur propue deo dicate & si. ibi si qua earum est grauata fideicom. 24 succedit substitutus: nõ autem ecclesia vel cõuẽtus fratrũ. qui nõ habeẽ pro filio sicut alia monasteria. vt ibi Bar. & fi.
21 q no. & dic vt. §. p Bar. ¶ Duodecimo ẽro quid de canonico supernumerario. Rñdeo q debet in electione episcopi vocem dare. licet non habeat prebendam fm Innoc. in. c. cum. M. de constitu. et Bal. in margarita. ver. canonicus. v. ij. non tamen habet alia priuilegia canonicorũ fm Bar. l. l. si duas. §. grãmatici. in fi. ff. de excu. tuto. sed an talis canonicus possit opponere ex tunc cõtra electum a papa. not. per doc. in. c. rela-
22 tum. de preben. Illud perpetuo no. & q canonicus supernumerarius debet habere quotidianas distributiones ex fructibus crescentibus industria eorũ qui habent prebendas fm Innocentium post glo. in. d. c. cum. M. de consti. quez sequitur Bald. in margarita. versicu. canonicus. versicu. ij. & in. l. fin. in fin. C. de alluuiõ. ¶ Ultimo adde hic quod canonici super numerarij surrogantis in loco numerarij decedentis secundũ ordinem quo quilibet eorum fuerunt primo creati vt qui prior fuit creatus prior iniret locum morientis secundũ Barto. in. l. non quinqz. C. de prori. sac. scri. lib. xij. & Nico. de nea. in. l. si is qui. ff. de excu. tu. & ita practicatur et bene.
23 ¶ Decimotertio quero an citãdi sint ad electionem episcopi canonici absentes quos constet non posse venire commode vel sine periculo. Respondeo q sic per. c. q sicut. §. si autem. de elec. et. c. cum inter vniuersas. eo. titu. ter. gloss. & doc. in. c. q. propter. eo. titu. vide etiam gloss. & doct. in. c. cum in ecclesijs. de preben. possunt em tales alteri voces suas committere secundum Joan. Andr. in addi. spec. de elec. §. ij. colum. in addi. Solet addi. Bald. tamen in. l. j. antepo. colum. C. qui admit. dicit non esse citandos absentes qui sine periculo venire nõ possunt quod tamen intellige si sine periculo citari non possunt secundum gloss. in. d. c. cum inter vniuer. & probatur in. d. c. quod sicut ibi. Si tamen sine periculo. dic vt ibi per doc. & in. d. c.
24 q propter. in. fi. & j. q. xliij. ¶ Quartodecimo queroutrum absentes canonici possint alteri voces suas committere. Respondeo q sic. c. scriptum. cum gloss. & c. quia propter. & glo. in. c. cũ nobis. & c. congregato. de elec. & Joan. an. in addi. Solet addi. q verum in absente iuste impedito vel etiam iniuste duz tamen presentes consentiant delegationis vocis secundum docto. & Imol. in. d. c. scriptum. & d. c. q propter. & in. c. si quis iustus eod. ti. in. vj. & Phili. in. c. constitutus. de app. ¶ Item verum si est absens in loco de quo citari debeat d. c. quia propter. ¶ Tertiodecimo verum si vocẽ cõmittat alteri de capitulo. d. c. q. propter. & d. c. congregato. & ibi gl. & doc. nõ autem

extraneo inuitis canonicis presentib' d. c. si quis iusto. §. fi. & Sicu. & Philipp. in. d. c. constitutus. pro quo facit quia surrogans alium debet eque idoneuz surrogare fm Barto. in. l. j. C. de princ. agen. in re lib. xij. et Bald. in. l. parabolani. C. de episco. et cle. l. nemo. cum glo. C. loca. ¶ Item verum est in omni actu capituli fm Joan. and. in regula quod alicui. in. vj. ¶ Item verũ in omni vniuersitate fm Abba. sicu. in. d. c. cõstitutus. ¶ Et sciẽdum q si nullus de capitulo velit acceptare mandatum vocis videtur absens indirecte contemni fm glo. in. d. c. qua propter. An autem procurator absentis ad eligendum constitutus habeat duas voces: scilicet suaz & delegatam. Respondeo sic quinetiaz potest eas diuidere & vni dare vnam: alteri alteram quando duo concurrũt in electione et vterqz est dignus quod tamen verum est maxime si absens cuius vices gerit procurator habeat vnũ dis fm glo. & doct. in. d. c. quia propter. ¶ Sed limita verum esse si procurator habeat speciale mandatum ad eligendum certam personam al's secus vt est casus in. c. si quis iusto. §. porro. de elec. lib. vj. ¶ Qualiter autem eligat talis procurator. Respondeo q debet eligere nomine suo et nomine eius cuius vicem gerit; debet consentire in talem fm glo. an. d. c. qua propter. & ibi docto. ¶ Sed que sint iusta impedimẽta. Respondeo vel q timeat in ciuitate vbi fieri debet electio. d. c. bone. el. j. vel q sit infirmus. ij. q. iij. si egrotãs vel si citatus ad tribunal maius. l. cõtra pupillũ. §. qui ad maius. ff. de re iudi. vel al's iuxta no. in. l. ij. ff. si quis cau. ita di
25 cit glo. ordi. & doct. in. d. c. qua propter. ¶ Quintodecimo quero an canonicus absens possit dare vocem per literas in electione episcopi. Respondeo q non vt. c. si quis iusto. & ibi doc. de ele. potest prestari consensus etiam q nuntium vel per epistolã fm glo. & doct. et Imo. in. l. si cum dotem. §. si patri. ff. sol. ma. vbi et p Ang. Bar. in. l. si qs mihi bona. §. iussum. de acq. here. & l. l. j. ff. de cõtrahen. emp. & in. l. filius. ff. de dona. inter. fi. no. in. l. honores. ff. de decur. & in. l. titius. ff. de cõstitu. pecu. qõ verũ est sinũ tius sit specialiter ad hoc missus non si generaliter nisi in consensu donantis vel donatarij fm Bald. singulariter in rubrica. C. de cõfes. & Archi. iij. questio. vallud. vide glo. in. l. cõsensu de actio. & oblig. & Lud. pon. in sing. ver. cõsensus.
26 ¶ Sextodecimo quero an voces canonicorum absentium accrescant presentibus. Respondeo q sic fm Bal. in l. j. C. quando non pe. par. vbi dicit verum q in vocibus habet locum ius aut morte suspensione & priuatione. & ideo qui nolunt congregari possunt eorum voce suspendi & priuari: & sic nõ erunt de numero electorũ si sint exiusta causa suspẽsi propter contumaciã. de constitu. c. ex literis. de fideicom. lib. l. si legauero. §. j. Et sic potest facere rector studij si due partes scholarium nolint congregari. quia potest priuare contumaces vocibus que presentibus accrescent sicqz facta vniuersitatis expeditis canonice fm Bal. vbi supra quem etiam vide in. l. ij. §. j. iij. col. C. cõmunia delega. in lec. an. vbi tenet idem q in vocibus habeat locum ius accrescendi
27 quod no. ¶ Sed vtrum absentes requisiti et nolentes interesse electioni possint priuari vocibus suis. Bald. tenet q sic in. d. l. j. vlti. col. C. quando nõ pe. par. per. c. ex literis. de consti. & dicit. §. proxime. ¶ Adde etiam hic quod non potest cardinalis existens in electione pape renuntiare voci sue scõm Hosti. & Joan. and. in. c. nisi cũ pridem. de renun. quod non licet sit de raro cõ
28 tingentibus. ¶ Decimoseptimo quero vtrum in citatione canonicorum absentium debeat inseri certa hora diei qua fieri debeat electio episcopi. Respondeo q sic fm Joan. and. in addi. Spec. de elect. §. j. in. j. forma. iij. col. dicit tamen ibi q si fiat citatio sine hore expressione intelligitur pro hora de mane consueta celebrande electionis vt dicit se plene diuisse in. c. cum nobis. de elec. in glo. nunquid. versi. sed nun-

quid.et tamen Innocen.ibidem.et in c.consuluit.de offi.deleg.& ibi Abb.sicu.in.ij.colum.& Joan.de Imo.in.l.miles.§.decem.de verbo.obliga.& Philin.c.cum parati.iij.q.secunda principali.de appel.& Bal.in.l.si vt proponis.la.ij.quomodo & quando iud. ¶Sciendum est autem q si in illa hora vnus tantum veniat,alij non poterit secunda per illum solum fieri electio episcopi ſm Inno.in.d.c.cum nobis.& alias infra dicetur. ¶Predictis addo q si fiat citatio pro certa die ad aliquē actū iuridicum intelligitur pro secunda hora iuris.ſ.de sero.non pro prima.ſ.de mane cum debeat expectari per totam diem.arg.not.per Barto.in.l.miles.§. decem.de verb.obli.& Bal.in.l.j.& in.d. l.sivt proponis.quomodo & quādo iud. & Philip.in.d.c.cum parati.x.col.quod verum si ius bis in die reddatur ex forma statuti vel ꝓsuetudinis.sed si semel tantum quia citatio intelligit̄ ꝑ hora iuris.nec debet citatus expectari per totam diem et sic post horam iuris ſm Barto.in.d.l.si vt proponis.& Joā.an. in.d.c.cum nobis.& in.d.c.consuluit.qō

29 not. ¶Decimooctauo quero si canonici absentes moniti vel citati sunt cōtumaces:an possint de benignitate expectari.Respondeo q sic ſm Abb.in.c. cum nobis.de elec.& Bald.in marga. ver.vocati.glo.tamen ordi.in.d.c.cum nobis concludit q ꝑsentes possunt eligere si volunt & hoc est vtilius ecclesie ꝓpter moꝝ si electio vitāda est vt per culū nō ꝓtigat q no.i.c.ne ꝓ defectu.de elec.& c.vt circa.& c.qꝫ sit.co.titu.lib.vj.

30 ¶Decimonono q̄ro an electio ep̄i fieri possit ꝑ arbitros specialiter electos a capitulo ad eligendum prelatum.Respondeo q sic.de elec.c.cum in causis. cum dilectis.cum iniur.causam.cum in veteri.& c.quia propter.& eo.titu.in.vj. c.si ꝓmissari⁹.c.sicut.& c.trāslationē. de renun.& in Spec.de elec.§.ij.in ꝑn. et per totum & talis electio perinde habetur ac si esset facta a compromittentibus ſm Innocen.in.d.c.causam.et Bal.in margarita.ver.electio.ver.vij. ¶Q̄ot est autem tale cōpromissum fieri in vnum solum vel in plures idoneos et etiam extra capitulum & non canonicos ꝑ.d.c.causam.& c.cum in veteri. cum glo.et Specu.eodem titu.§.j.versi.quid si ille.et est casus cum glos.in.d. c.si compromissarius.et glos.in.d.c.qꝫ propter.non tamē in laicos ſm Innocen.in.c. contingit,de arbi.et Bald.in margarita.versi.compromissum.versi. tertio dicit,tamen Bald.ibi.versi.quarto q causa electionis potest laico mandari sed non potest cōmitti in laicum.& tamen Innocen.in.c.cum causam.de elec.et ibi vide per doct.

31 ¶Vigesimo quero an electio episcopi fieri possit ꝑ superiorem vel papam. Respondeo q sic canonicis negligentibus.c.bone el primo in fi.de electio.c.ne pro defectu. eo.ti.& Spec.eo.ti.§.fi.i fi.& ibi Jo.an.i addi.ver.fi.Jus enim eligēdi.tunc devoluitur ad proximum superiorem.d.c. ne pro defectu.non ad papam nisi quādo eligunt scienter indignum vt ibi ꝑ Specula.et.c.cꝫ.& ibi glo.& docto.eo. titu.in.vj.Joan.an.in addi.d.§.fi.vide gloss.et docto.in.d.c.bone.& i.d.c.ne pro defectu.sic etiam alius executor testamenti post annum devolvitur ad episcopum ex negligentia testamentarij executoris.l.nulli.de epis.& cleri.& plenius infra dicetur in.iij.li.in materia executorum. ¶Intellige aūt negligentiam cōmitti per canonicos infra tres menses.d.c.nec pro defectu.& glo.in.d. c.cꝫ.l.di.post quam.& alias supradixi prima parte.ij.q.Superior vero in eligendo negligens priuatur potestate eligendi pro illa vice tantum & forte ꝑ alia vel arbitrio iudicis punitur scōm

32 glo.in.d.c.ne pro defectu. ¶Circa predicta vero q ius eligendi pauperes x̄pi concessum titio a testatore non devolvitur ad episcopum sicut executio testamenti si infra annum non fiat electio scōm Barto.in.l.cum quidam.la.ij.de lega.ij.& in.l.ij.§.sed & si quis.in.fi.C.cōmunia delega.et in.l.erectorem.C.de execu.rei iu.et Butr.in.c.vos quidem. de testi.de quo etiam vide Bald.aliter loquentem in.l.captatoias.C.de test.mu.et in.l.illa institutio.de heredi.

institu.et in.l.id quod pauperibus.C. de epi.et cle.et quod.d.W.Fran.de epi.li.in.l.quamdiu.C.qui admit.et dicam infra in materia executorum.

33 ¶Vigesimoprimo quero an arbitris non eligentibus infra terminum iuris ius eligendi episcopum devoluatur ad superiorem.Respondeo q sic.Sed si per eos eligatur indignus potestas devoluitur ad compromittentes nisi scienter ratificauerint electionem indigni. et idem si electus non acceptat electionem.d.c.si compromissarius.et ibi glos. et docto.vbi etiam vide quomodo puniantur arbitri scienter eligentes indignum. ¶Sciendum est etiam intra premissa quod electio canonicorum ad prebendas non distinctas non devoluitur ad episcopum ex mora capituli ſm Innocen.in.c.cum in ecclesia.de cleri. quem sequitur Bald.in marga.versic. prependa.versi.j. ¶Quid autem si electores imperatoris moram committāt in eligendo.Respondeo quod eis negligentibus vel etiam discordantibus ad papam devoluitur ius eligendi secundum Innocen.in.c.cum.W.de cōsti.Bald.in.l.fin.C.de qua prescrip.et glo.in.c.ad apostolice.de re iud.in.vj.q̄ etiam dicit quod non dicuntur negligere nisi moneantur per papam ex quo eis non est tempus prefixum.quod no.

¶Vigesimosecundo q̄ro pone q pars capituli in numero pari post terminum prefixum eligit pars altera nolvit elimino prorogato alterum elegit.quero que electio prevaleat an vero electio devoluatur ad superiorem. Respondeo quod prima valet vt firmat post multa Joan.an.in addi.specu.de elec. §.j.circa prin.in addi.W.quam vide.

34 ¶Vesimotertio quero vtrum capitulum perdat ius eligendi episcopum ex eo q longissimo tempore non elegit qz ecclesia non vocauit.Respondeo quod non etiam si per centum annos non elegit quia prelatus semper vixerit secundum Flo.in.l.inter sepulchro.ff.quem ad.ser.amit.et in.l.arboribus.§.de illo ff.de vsuf.et probatur in.l.mihi filij.et ibi Bart.C.de decu.lib.x.vbi etiam no. dicit Barto.quod ciuitas obligata facere exercitum quando facit princeps si princeps per centum annos non fecit exercitum non perdit ius suum qō habet in ciuitatem sibi obligatam ad exercitum faciendum.quod etiam tenet Barto.in.l.cum scimus.C.de agri. & cen.lib.xj.et Flo.in.d.§.de illo. ¶Pro quo etiam facit quia iurisditio diu non exercitata quia casus exercendi non occurrit nō perditur ex prescriptione ſm Spec.in tit.de iur.om.iu.versicu.et sunt hic in ar.et alias dixim⁹.ſ.eod. quod tene menti ꝑpetuo. ¶Facit etiam quia si facultas vtendi priuilegio non contingit prolatio lapsus termini non arguit renuntiationem priuilegij secundum Bald.in marg.versi. statutum.ver.vj.quod est notandū:qz si alias priuilegiatus non vtitur priuilegio videtur ei renuntiare;etiam infra.x.annos.l.j.et ibi Bar.ff.de nundi. & in.l.beneficium de consti.princip.de quo etiam vide per Cy.in.l.voluntarie.C.de excu.tuto.in.ij.q.et in.iij.qō. Fran.albergo.in consi.magister Cichinus.et Bar.in.l.ij.§.fi.ff.de decu.in l.j.& ij.ff.de re.au.in.l.priuilegio.de decu.ꝑ Bal.in.l.ij.C.de iure do.impe.in.l. parentes.C.de testi.in.l.libertos.co.ti. in.l.alia.C.de his qui.vt indi.& in marga.ver statutum.ver.vj. Bart.in.l.j.C. de his qui feon.mu.ibi glo.& doct.in.c. cuz accessissent.de cōsti.& in.c.de terra. de priui. ¶Hic non omitto quod si diocesis stetit sine episcopo etiā ꝑ mille annos dummodo constet alias habuisse episcopum non perdit ius habendi et ideo potest denuo petere sibi de episcopo prouideri gl.est no.xvj.q.j.felix.per c.licet.xvj.q.iij.quod tamen verum est nisi populus occiderit duos episcopos suos tert.est singu.xxv.qōe.ij.ita nos.

35 ¶Vigesimoquarto quero vtrum electionarius possit eligere seipsum.Respondeo q non scōm glo.Joan.and.et docto.in.c.cum in iure.et ibi no.de electio.gloss.viij.qō.j.qui episcopatum.et in.c.fi.de insti.glo.in.c.bone.el.j.de electio.viij.qō.j.in scripturis.xviij.qōne.j.

didicimus de iurepatro. per vestras. q̄
iura alle gantur per. d. gloss. Idem te-
net Alberi. de rosa. in tracta. statutor.
questio. clxxiij. no. in. l. plane. ꝛ ibi Bar
tho. ff. quod cuius. vniuersita. nomi. et
in. l. si mādauero. §. si titulo. ꝛ ibi Mar-
tinus sillim. et Barto. ff. mandati. q̄ó
est verum si solus est. Secus autem si
sibi et alijs est commissa electio scōm 37
Barto. in. d. l. plane. et in. l. si confid. in
fi. ff. de adop. tunc enim potest se coli-
gere vt ibi. ꝛ. d. c. cum iure. et glo. in. d.
c. qui episcopatū. ¶ Sed an quis potest
consentire electioni de se facte p alios.
dic quod sic. etiam si ipse prius aliū
eligit. quia potest variare ꝛ consentire
electiom postea de se facte per alios. se
cundum Joan. and. Butr. et docto. in
d. c. cum in iure. et Barto. cepo. in cau
te. clxvij. nota tu scholaris ꝛc. ¶ Quid
autem si voces sunt pares an vox sui
ipsius faciat maiorem partem. Respō
deo q̄ vox sua non computatur in ma
iori parte ſm gloss. in. d. c. licet. de elect.
vide glo. in. d. c. cum in iure. que ponit
quid si electus alium eligit. an augeat
numerum electorum. dic vt ibi. et per
glo. in. c. cumana. eo. titu. que dicit q̄ ex
quo ipse non fuit in scrutinio non au-
get numerum electorum. et per glo. in
capitulo ecclesia vestra eod. titu. que di
cit q̄ auget numerum electorum quan
do ipse dedit vocem suam alteri electo
postea ratificando et consentiendo ele
ctioni alterius. vide plenius ibi per do
cto. ¶ Vigesimoquinto quero vtrum 36
canonici abſntes citati ꝛ ꝙmaces pos
sint electionem episcopi factam a pre-
sentibus ratificare. Respōdeo q̄ nō. vt
not. in. c. auditis. de elect. ꝛ Bald. in. l.
si vrorem. ij. col. C. de cōdi. inser. Ideo
dicitur q̄ absentes etiam si ratificent
non computantur in numero eligen-
tium ſm Innocen. in genesi. de elect. ꝛ
tenet Bal. in merga. §. ratificatio. ver. j.
Responsio reddi potest. quia non te-
net ratificatio post tempus infra quod
actus debet geri. l. bonorum. ff. rez ra.
ha. ꝛ tenet Specu. in titu. de appel. §.
j. ver. porro. ꝛ Bal. in. l. si vrorem. C. de
cōdi. inser. ꝛ in. l. j. vij. q. C. q̄ admit. Et
intellige electiones ratificari non pos
se. s. quādo a principio nulla est ipso iu
re. secus si ope exceptionis annullāda.
puta ppter cōtēptū. quo casu ratifica-
ri pōt. gl. est in. c. ecclesia vestra. la. ij. et
in. c. auditis. de elec. ꝛ in. c. cum in eccle
sijs. de prebē. in. vj. p. c. q̄ó sicut. de elec.
vbi etiā glo. idem tz ꝛ no. in. c. bone. de
postu. Hla. q̄ó bñ no. ¶ Vigesimoseptimo quero an canonici electionarij episco-
pi facta electione possint variare. Rñ-
deo q̄ nō. c. cū inter. ꝛ. c. publicato. ꝛ ibi
doc. de elec. vtij. q. ij. c. fi. cū gloss. xxxij. q.
v. hozrēdus. cum si. allega. per gl. ꝛ per
doc. ꝛ Pe. de fun. i. l. qui ad ciuitia. C. de
app. ꝛ plene per Bar. in. l. absenti. ff. de
do. quod tamē est verū facta publicatio
ne scrutinij. d. c. publicato. vbi gl. ꝛ doc.
Queritur enim ius electo publicatiōe
facta post scrutiniū ergo variatio non
admittetur. d. c. publicato. ꝛ ibi. gl. ꝛ. c.
q̄ó sicut. p glo. eo. ti. Quinetiam non fa
cta publicatione competit electo publi
cato officium iudicis qui coraz superio
re petat cōpelli eos ad eligendum qui
consenserunt in ipsum in scrutinio. d. c.
publicato. cum glo. que dicit verum es
se si totum capitulum vel maior pars ꝛ
sanior consensit in eum. ad quod etiam
vide gloss. not. lxiij. distinctio. c. quanto.
¶ Et scias q̄ si commissa est electio plu
ribus quorum vnus elegit quēdā ipse
vero sit electus ab alijs poterit varia-
re ꝛ electioni de se facte consentire se-
cundum Joan. and. ꝛ ibi docto. in. c. cuz
in iure. de elec. ꝛ Barto. cepo. in caute-
la. clxxvij. ꝛ dixit. §. cod. in. xxiij. questio.
¶ Circa materiam variationis notan-
dum est q̄ habenti electionem ex vlti-
ma voluntate variatio non est permis-
sa. l. huius. §. stichū. ꝛ ibi Barto. de leg.
j. ꝛ in. l. statuliberū. §. stichū. ꝛ ibi Bar.
de leg. ij. In contractibus vero secus
est. l. si quis stipulatus. ꝛ idem doct. de
ver. ob. ¶ Item non admittitur varia-
tio in actu qui secum trahit executionē
vt electio. l. apud aufidium. ꝛ ibi Bart.
ff. de poti. leg. l. si is cui. de leg. ij. ¶ Item
nec in casu. l. fi. ꝛ ibi doc. C. de testi. scili-
cet qñ testes examinati coraz arbitro
produc̄tur coraz iudice eoz attestatio-

nes is eligit contra quem producunt
an velit eis stare vel testes repeti. vt
ibi per Bal. ꝛ doc. ¶ Item nec circa re-
uocationem ſm Bal. in. l. j. vlt. col. C. de
iur. Item nec circa declarationem ſm
Bald. in. l. fina. iiij. col. C. de codi. et in. l.
seruij electione. et in. l. huiusmodi. §. sti-
cum. de lega. j. ꝛ Ange. in. l. quod iussit.
ff. de re iudica. vnde dicit verum si ius 38
declarandi competat parti. secus si iu-
dici ſm Philip. in. c cum cessante. ver si.
limita. de appel. ¶ Item nec circa intel
lectum vel connera. licet admittat cir-
ca protinus diuersa ſm Dy. in regula
muutare consilium. libr. vj. et Flo. in l.
si cui. ff. de seruitu. in fine. ꝛ Bald. in. l.
quidam. iiij. op. C. de iure delibe. ¶ Itē
nec admittitur circa loci electionem. d.
l. si cui. et ibi Bartho. ff. de serui. Ex quo
sequitur q̄ electa via per vnam partē
fundi seruientis non potest mutari. l. si
cui per fundum. et ibi Bart. ff. de aqua
quo. et esti. ꝛ. d. l. si cui. quod est verum
per euz cui seruitus vie debetur vt ibi.
Sed dominus predij seruientis potest
petere q̄ via mutetur sine incommo-
do predij donantis per. l. ij. §. penul. ff.
de releg. ꝛ tamen Bart. in. d. l. si cui. quē
etiam sequitur. d. meus Bart. cepo. in
trac. de ser. vrb. c. xxij. ꝛ de seruit. ru. c. j.
¶ Item nec admittetur variatio circa
electionem rectoris ecclesie vel altaris
factam a clerico patrono licet sec' que
ritur si facta sit a patrono laico. c. cum
autem. de iurepa. ſm doc. in. c. cum Ber
toldus. de re iudi. ¶ Item nec admitte
tur in eadem instātia sed in diuersa sic
puma succubuit ſm Bar. in. l. pap. §. sed
nec impuberis. ff. de inoffi. test. In obli
gationibus vero alternatiuis annuis
admittetur variatio quolibet anno. l. si
sterilis. §. huius. ꝛ ibi Bart. ff. de ac. emp.
quod tene menti. Sed an ꝛ quando va
riatio admittatur vltra predicta vide
Bald. in. l. si quis ius. C. de reb. cre. et in
aut. habita. ix. colum. C. ne fil. pro pat.
et in. l. final. C. de testi. et in. l. nonnun
quam. de col. bo. glo. ꝛ doc. in. l. quicquā.
de verbo. obliga. ꝛ in. l. in cause. de pro-
cu. l. fina. §. plane. ff. de eo per quem fac.
erit. l. si fundus. §. eleganter. de. l. com-
mi. l. generaliter. de non nu. pec. l. cōtra
maiores. de inoffi. te. l. pa. §. prescribere.
eo. ti. l. si sterilis. §. fi. de actio. emp. l. fin.
in fin. de diuor. Dy. in regula quod se-
mel. lib. vj. Joan. an. ꝛ doc. in. c. contine
batur. de his que fi. a prela. gloss. ꝛ doc-
to. in. c. bone. de post. prela. ¶ Vige-
simoseptimoquero vtrum canonici eli
gentes fcīēter indignū priuentur iure
eligendi. Respondeo sic vt. c. §ꝫ. de ele.
in. vj. ꝛ. c. ne pro defectu. eo. ti. in anti. et
le. ꝛ not. q̄ó est verum si electio fuerit
persecta alias non. c. perpetue. eo. ti. in
vj. ꝛ in. c. si compromissarius. eo. tit. ꝛ li.
vbi vero q̄ sufficit elegisse vt quis dica
tur fructus officio suo ſm Bal. in. l. post
aditam. C. de impu. ꝛ alijs sub. facit gl.
in. c. causaz que. de ele. q̄ eps habens a
monialibus autoritatem eligendi ab-
batissam si eligit inhabilem iterum nō
eligit vt ibi quod nota. ¶ Quod aūt di-
xi. si electio est pfecta intellige q̄ó si eli-
gens cōtemserit appellationē aduer-
sarij perdit vocem suam ꝛ ius eligendi
etiam si electio non fuit perfecta ꝛ effec-
tum non habuit ſm doc. ꝛ Philip. in. c.
constitutus. in presentia de app. quod
tene menti. ¶ Itē q̄ó dixi electionarios
priuari iure eligendi intellige ipso iure
per. c. cum in cunctis. de elec. ſm gl. ꝛ in
c. congregato. eod. titu. Si non fiat elec-
tio forma non seruata non priuantur
ipso iure. ſm gl. or. ꝛ doct. in. d. c. congre
gato. ꝛ in. c. quisquis. eod. titul. Predi-
ctis adde idem esse dicendum in episco
po promouente indignum ad sacros
ordines. c. nihil. ꝛ ibi glo. ꝛ doc. de ele. et
alias infra dicemus. Ideo autez supra
dixi si scienter elegerint indignum vt
priuentur iure eligendi per dicta iura.
et no. in. l. cum quidam. la. ij. et ibi Bar.
de le. ij. ꝛ in. l. ij. §. data. ff. de op. lega. per
Bart. quia secus est si ignoranter ſm
Bart. in. d. §. data. qui idem tenet in. l.
sextum. ff. de vaca. mu. ꝛ in. d. c. §ꝫ. ꝛ ibi
doc. ꝛ gl. quo casu potestas eligendi ad
eos reuertit vt ibi p gl. per. c. si electio.
eod. titu. in. vj. et. c. cum terra. eod. titul.
in anti. Predicta vera sunt si electio

alia ℔ de prelato peccat in prima electi. nam si peccat in forma quia non fit incōgrue facta habetur pro non facta et potest iterum fieri. l. si tibi. ℣. vnius. ꝛ ibi Bart. ff. de op. lega. ꝛ tenet Bart. in d. c. dat. ꝛ. nec distinguitur an electio nō solēnis fuerit facta scienter vel ignorāter ſm Bar. ibi qui dicit verum esse pretērō in electione prolata quia talia facta non seruatis seruandis est nulla. si scienter facta est non si ignoranter per not. in. c. quis propter. de elec. glo. tamē in. c. ecclesia vestra. la. ij. eod. titu. dicit esse nullam indistincte quando forma non est seruata. vide ibi per doc. et per
39 Bar. in. d. l. sertum. ¶ Et nota q̄ si canonici scienter eligunt indignum potestas eligendi deuolutur ad papam nō ad proximum superiorez. c. ℔℔. de elec. in vj. vbi dicitur secus esse in casu negligentie. ꝛ est glo. in. c. per inquisitionem. eo. titu. Si tamē papa remittat ex gratia habent integrum tempus ad iterū eligendum. glo. est in. c. si electio. eo. tit. lib. vj. ¶ Adde etiam q̄ si maior pars capituli delinquit in eligendo ius eligēdi transfertur ad minorem partez que non deliquit. c. bone. el primo. ꝛ ibi glo. et. c. cum vintoñ. de elec. quod est verū etiam si vnus tantum fuerit qui nō deliquit. c. bone. el. ij. eo. ti. ſm. d. glo. valet si scienter electus est indignus non si ignoranter. glo. est in. c. scriptum. de ele. et ibi no. per. c. innotuit. eod. titu. Sed ꝛ si secunda pars minor peccat in eligendo ius deuolutur ad superiorem non ad partem maiorem que prius eligit et in electione peccauit ſm gloſſ. in. d. c. bone. el, primo. licet videatur probari contrarium in. c. cum vintoñ. ꝛ ibi vide per glo. ꝛ doc. ¶ Sed iuxta premissa sciēdum est quod si electio potestatis commissa est proūbus ꝛ priores fecerūt electionem inualidam poterunt iterū eligere vt tenet Hug. de cu. ꝛ Bar. in. l. qui per saltum. ff. de iureiurā. ℣. ꝛ Bart. in. l. seruij electione de leg. j. Sed meliꝰ iudicio meo loquitur Bar. in. l. ij. ℣. data. ff. de op. leg. vbi dicit q̄ electio nō potest iterum fieri nisi proūbus sit data potestas prouidendi de potestate. quo casu non dicitur prouisum nisi sit cum effectu prouisum. vnde sepius poterunt eligere. quod etiam tenet Bal. in. l. post aditam. C. de impub. et ali. substi. facit gl. no. in cle. fi. ver. prouisioni. de elec. et adde quod no. Inno. in. c. in literis. de offi. delc. ꝛ Cy. in. l. fin. C. de contrahen. emp. ¶ Ultimo no. circa predicta quod eligentes bigamum scienter non priuantur iure eligendi. no. in. c. cum in cūctis. de elec. ꝛ doc. in. c. tam literis. de testi. ¶ Quid de patrono presentante indignuz dicemus infra. iiij. lib. in. q. vtrū episcopus teneatur confirmare presentatum sibi a patrono. ¶ Trigesimooctano quero vtrum canonici eligētes presumantur scire qualitates electi. Respondeo q̄ sic ſm Inno. in. c. cum inter. de elc. quem refert Bal. in marg. ver. electio. ver. ix. ꝛ Bart. in. l. si patronus. ff. de confir. tu. vbi etiaz dicit q̄ eligens indignum priuatur iure eligendi cum presumatur scire qualitatem electi ꝛ elegisse scienter quod no. ad ea q̄ diximus. ℣. in prouima. q. facit text. cum glo. in. c. cuz innotuit. de elec. vbi dicitur q̄ eligentes illegitime natum puniuntur nisi probent ignorantiam per iuramentum vel probent adhibitam diligētiam quod no. Sint ergo cauti electionarij vt prius ℔ eligant inquirant de qualitatibus eligendi. f. ab his qui possunt eas notas facere glo. est no. in. d. c. innotuit. per. c. vl. xxxvij. di. de reg. iur. c. pe. de iur. ꝛ fac. ig. l. regula. Et constito de tali diligentia adhibita probat ignorantia ſm. d. glo. ꝛ tenet Bald. in. l. j. C. ad mace. vbi dicit q̄ ignoratum nō presumitur vbi requiritur inquisitio diligens nisi constet de diligenti inquisitione. Quod facit contra sindicos castrorum vel villarum non denuntiātes delicta vt si diligenter inquisuerint presumantur ignorare. ꝛ per consequens non denuntiantes delictum ignoratuz non incidūt in penaz alias sic ſm Bal. ibi quod est no. ¶ Probatur etiā ignorantia per iuramentum ſm. d. gl. per. c. presentū. de testi. c. pastora. de exc. ꝛ ar. in. c. j. de scrutinio. tu adde gl. in. l. si cui, ℣. hisdem cruminibus. ff. de accu. ꝛ glo.

et Bar. in. l. at qui natura. ℣. cum me absente. ℣. de neg. gest. Et limita verū esse. si q̄ ignorantia est verisimilis. no. in. c. vt circa. de elec. in. vj. ꝛ i. d. c. pastoralis. dños rote in dec. clvij. ¶ Itē nisi sit publica vox ꝛ fama. glo. est in. c. nulli. versi. verisimiliter. de elec. in. vj. Bal. pro glo. fir. vbi dicunt q̄ receptās famosum malefactorē etiā cū iuramento non excusat dolū suū. q̄ perpetuo no. ¶ Item nisi sit ignorantia iuristtie qui non probat inramētū ꝛ ignorātia sit ſm Cy. ꝛ Bal. in. l. j. C. q̄ admitti. ꝛ no. i. d. c. pastoralis. de exc. Et adde q̄ alz ignoratia probat eoipso quod non probat scientia. l. sup seruis. ꝛ ibi Bar. C. qui mil. pos. li. xii. et Bar. in. l. si cui. ℣. ff. de acc. ¶ Et supradictū ē eligētes p̄sumi scire q̄litates eius cū quo contrahūt ꝛ eum habere notū. l. ciuile. ꝛ ibi Bal. C. de fur. l. qui cū alio. ff. de re. iu. imo nō dz esse ignarꝰ conditionis eiꝰ. vt tenet Spe. in titu. de consist. versi. ꝛ nota. Sed sibi imputet si de eius conditione non exploranit. d. l. qui cum alio. ſm Bal. in. c. j. ℣. personaz per quos fi. inue. vbi dicit verum si dubitabat. Secus vero si omnino ignorabat eius conditionē. vide omnino Pau. de cast. consi. xxxij. Sed an presumatur scire esse minorem. vide Bald. in. l. j. in
41 fin. C. si aduer. credito. vbi bene loquit. ¶ Trigesimonono quero an electio cp̄i fieri possit per extraneū etiā cui non sit cōmissa a capitulo saltē capitulo presente ꝛ non contradicente. Respōdeo q̄ sic ſm Spe. in ti. do elec. ℣. j. ℣. publicatione aūt facta. ꝛ ibi Jo. an. in addi. et ver. omnibus autem. vbi dicit q̄ si extra capitulum sunt alij qui de consuetudine debent interesse electioni possunt fieri scrutatores in ea. facit qz qui tacet videtur mandare. l. qui patitur. ff. mandati. ꝛ alias dicitur q̄ tacens videtur consentire. l. j. ꝛ ibi Bart. et doct. C. de rela. Raph. fulꝛ Pet. de sun. in. l. ij. C. qūo et qñ iu. ꝛ qō per Bart. in. l. ne in arbitris C. de arbi. Itē ꝛ taciturnitas cum scientia habetur pro cōsensu. l. in sponsalibꝰ ℣. j. ꝛ ibi Bar. ff. despon. l. si seruus. ℣. ff. de do. inter vi. ꝛ, vro. Itē ꝛ taciturnitas eoz qui possent impedire actū geri habeꝫ pro cōsensu alias secus ſm Bar. in. l. que dotis. so. ma. ꝛ in. l. titia. ℣. lucia. post glo. de le. ij. ꝛ Bald. in. l. si sine. C. ad velle. Salu. in. l. inuitus. C. de procu. no. in. l. caius. ff. de pig. ac. cum si. et ibi doc. ¶ Trigesimo quero an vnꝰ ex his quibus est commissa electio possit committere eligere vel pronuntiare electionē si alij nolint. dic q̄ nō ꝛ si eligit non valet electio sed ipse non punitur in Spe. de elec. ℣. j. ver. sed quid si omnes. vbi vi-
42 de. ¶ Trigesimoprimo quero an canonicus excommunicatus possit eligere ep̄m. Rñdeo q̄ sic si ab alijs canonicis fuit deputatus ad eligendum sz solus nō pōt dare vocē electioni vt tenet Spe. de ele. ℣. j. ℣. porro si is hoc tñ intelligē de excōicatiōe maiori nō de minori q̄ nō impedit electionē actiue loquēdo ſm gl. ꝛ doc. i. c. ypetuꝰ. ℣ elec. i. vj. ꝛ gl. ꝛ doc. in. c. illa. eo. ti. i anti. q̄ dicit rationē esse quia excōicatio minor non excludit nisi a sacramentis per. c. a nobis. de exc. iij. q. iiij. c. fi. passiue vero secus est quia eligi nō pōt ſm. d. gl. ꝛ j. dicetur in. q. lib. fa cit etiā qz excōicatꝰ nō potest exercere spiritualia ideoq̄ ius eligēdi nō habet ſm Host. ꝛ Innoc. in. c. cum dilectus. et ibi gl. de cōsue. ꝛ in. c. j. de postu. prela. q̄ glo. ꝛ in Spe. de li. concep. ℣. j. ad fi. vbi etiam dicit de excōicato ꝛ suspenso licet ꝛtra teneat Abb. antiquus in. c. ex tue. de cle. non resi. vt refert Bal. in marg. ver. excommunicatus. ver. j. Sed intelligē dictū Innoc. in excōicato publicato ſm Bal. vbi supra. ver. x. de suspenso. vide. l. co. in vlt. q. vbi plene. Idē dicit qñ excōicatus est suspensus quia est inhabilis ad eligendum actiue ꝛ passiue sz doc. post gl. in. c. cōstitutis. in presentia. de ap. ꝛ no. in. d. c. cum dilectus. Bal. vo in. d. ver. excōicatꝰ. ℣. ij. refert Inn. in. d. c. cū dilectꝰ. tenere qō excōicatꝰ occulte nō pōt eligere nec eligi. Sciendū qō canonici excōicati ab eo si eligūt nō verdūt vocē in scrutinio ſm Bald. in. l. j. C. si re. proui. ¶ Quid autem si maior ps capituli sit excōicata an electio facta

ab alia parte valeat.dic quod non ſm glo.in.c.fina.ir.q.j.ar.c.quoniam diuerſum.de conceſ.preben. ¶Sed q̃d ſi vn⁹ tantum eſt excõmunicatus an tota electio vitietur. Reſpondeo quod ſic ſi alij cõmunicant conſentiendo.ar.c.ad probandũ.de re iudi.vbi nõ tenet ſententia iudicum quoruz alter eſt excõicat⁹. facit.c.cum ſuper.de offi.dele.Ar.tñ cõtra quia tutor falſus cõcurrit cum vero.l.j.ſ.j.ff.quod fal.tu.au.primam opiniam puto verã q̃ excõicatio ſufficit non autem decretum falſum.glo.tamen in.d.c. ſi.arguit pro z contra z ſe nõ firmat;vi-
43 de idem per doc.z Archi. ¶Trigeſimoſecundo ſi pluribus eſt cõmiſſa electio epiſcopi an debeant ſimul eligere an nõ poſſint ſeparatim quilibet eoruz eligere. Reſpondeo q̃ fieri debet electio ab omnibus ſimul eodem loco conſtitutis ſm Bar.in.l.ſi tibi.ſ.vnus.ff.de op.lega.z plenius. Bald.in.l.ij.ſ.j.ij.col.in lec.anti.C.cõmunia deleg.no.in.c.in geneſi.z in.c.bone.cũ glo.de ele.glo.z doc. in.c.q̃q̃.co.titu.in.vj.z quod per Bal. in.l.j.antepe col.C.qui admitti.vbi ponit formã electionis epiſcopi.per.d.c in geneſi.z.c.eccleſia.eo.titu.dicit enim ibi Bal.q̃ canonici capitulares nõ ſingulares eligere debent per.d.iura. Quibus accedit q̃ colligati quando debent aliquid facere non poſſunt domi ſingula vota ſua reddere in his que pertinent ad plures vt vniuerſos.quia tũc requiritur ſimul omnium conſenſus.l. ij.C.de decu.lib.x. ¶Idem etiam dicendum eſt quando per actum qui geritur fieret preiudiciũ minori parti.l.iuriſge. ſ.fin.ff.de pac.z ita tradidit Bart.in.l. omnes populi.iij.q.ij.q. principalis.de iuſti.z iure. Ex quibus ego hoc anno gerens pretur am caſſie munere z beneficio Reue.d.veſtre de facto iudicaui q̃ licentia conceſſa Jacobo de vezzano p̃ maſſarios frenſani oſtiatim z diuerſis locis et temporibus a ſingulis eorum de accipienda calce communis non valebat.ſed dictum Jacobum a pena furti excuſabat.ar.l.igitur.ff.de lib.cauſa. l.ſi.in fine.ff.de abig.l.plagii.C. de plagia.vbi dicitur quem excuſauit a pena etiam ex cauſa iniuſta.pro quo facit:q̃ offendens clericum bannitum a iudice laico excuſatur propter autoritatez bãnientis licet fuerit incõpetens ſm Bal. no.in addi.Specu.de cita.verſicu.citatio.neq̃ proceſſus quod no.ad multa z ſi
44 gna. ¶Trigeſimotertio q̃ro vtrum canonicis diſcordantibus eligere debeant ſuperiorem.q̃ ſic ſm Bart.in.l. in venditione.ſ.fin.ff.de bo.auc.iu.poſ. et ar.l.l.iij.ff.de admi.tu.Sic z diſcordãtibus partibus in eligendo conſultore iudex eligit ſm Bar.in.d.ſ.fina.Dy.et Ray.de ſor.z Bar.in.l.j.ſ item pretor. ff.de ven.inſpi.z in Spec.de requi.conſi.ſ.j.verſicu.ſecus igitur.Idem in eſtimatoribus qui debent per iudicem eligi ſi partes diſcordant:vt inquit Bal. in.l.ij.C.de reſcin.ven.in pe.col.Idem ſi partes diſcordant in pũcto formãdo cũ queri debet conſilium ſapientis.l.iuſiurandum.z ad pecunias.ſ.ſi de qualitate per Bar.ff.de iure eiu.z Bar.in.d.l. in venditione.ſ.fina.z quod per Bart. in.l.ij.C.de rela.adde idem eſſe ſi cõſultores diſcordant:quia iudex eligit conſilium quod ſibi iuſtius videt ſm Bar. in.l.duo,in fin.ff.de re iudi. ¶Item adde q̃ ſi duo arbitri diſcordant in electi ne tertij iudex ipſe eligit tertium:qui tamẽ partibus non diſpliceat ſm Pau. de caſt.in conſi.cccxxxvj.z no.c.ſi vnus. ſ.principaliter.de arbi.que omnia be-
45 ne no. ¶Trigeſimoquarto quero retento themate precedentis queſtionis an ſuperior debeat eligere cum eiſdem qualitatibus cum quibus canonici eligere debeant.dic q̃ ſic ſm glo.z doc.in cle.j.de ſup.negli.prela.z Jo.an.in regula contra eum.in.vj.in mercu.pro quo facit quia ſurrogatus debet eſſe ſimilis ſurroganti adeo q̃ forenſis non poteſt in officio ſurrogati a quo forẽſis eſt prohibitus ex forma ſtatuti ſm Bal. in.l.parabolani.C.de epiſ.z cle. Ex quo infertur q̃ doctor conductus ad legendum non poteſt legere per ſcholarem ſubſtitutum ſed per alium doctorem:ſic ſm Bart.in.l.j.C.de prepo.agef.in re. lib.xij.quod adde ad not.in.l.nemo.ff. de duo.re.z in.l.inter artifices.ff.de ſol.

46 ¶Trigeſimoquinto quero ſi papa reſeruauit ſibi prouiſionem de epiſcopo an canonici poſſint eligere ſi papa reſeruando vt ſupra inhibuit z decreuit. Reſpondeo non: nec propterea va-
51 let electio prius facta.vt eſt caſus cum glo.in.c.ſi eo tempore.de elec.in.vj.z tenet Inno.z Jo.an.c.inter dilectos.de exceſ.prela.z not.in.c.vintoñ.de elec.et
47 Phi.in.c.vt noſtrum.vlti.co.de appel. ¶Trigeſimoſexto quero an canonici dicantur eſſe in quaſi poſſeſſione iuris eligendi. Reſpondeo q̃ non poteſt ſibi adſtare ſe eſſe in quaſi poſſeſſione iuris eligendi ſi pbent ſe priorimam electionẽ feciſſe etiã ſi anni.xxx.ſint elapſi ſm Bart.in.l.j.ſ. hoc interdicto.ff.de iti.actuq̃ prima.et
48 alias ſupradictum eſt. ¶Trigeſimo ſeptimo quero vtrum electionarij poſſint eligere ſub conditione vel alternatiue. Reſpondeo q̃ non.quo eorum vota reprobantur receduntq̃ in puris.c.
52 in electionibus.de ele.lib.vj.pro quo facit.quia actus legitimi cõditionem non recipiunt.l.actus.de regu.iur.z tenet Bart.in.l.ſeruꝰ electione.in prin.de leg. ſ.hoc tamen fallit in electione Cardinalis ſm glo.in.d.c.in electionibus.ver.
53 alternatiua. ¶Quid de electione incerta.l.captatoria.vt eligo illum quem tatis eligat. Reſpondeo non valet.d.c.in electionibus.z ibi gl.z doc.vbi vide.Po teſt tamẽ fieri electio ſi talis non obtinebit.z ſic ſub conditione ſm gl.in.c.cũ terra.z ibi doc.eo.titu. ¶Item poteſt
49 fieri cum conſilio certe perſone.c.cũ inter.eo.tit. ¶Trigeſimooctauo quero. an canonicus exiſtens in peccato mortali poſſit eligere. Reſpondeo q̃ ſic.c. perpetue.z ibi gloſſ.de elect.lib.vj.vbi etiã vide per docto.de quo dici poteſt.
50 quis eſt veſtrum ſine peccato arguat me ꝛc. ¶Trigeſimonono quero an canonici poſſint iterum eligere quando electus non conſentit electioni.vel quãdo poſt conſenſum renuntiat.vel quando moritur.vel quando non tenet electio propter crimen occultum electi. Reſpondeo q̃ ſic.dummodo id ſine fraude fecerint.c.ſi electio.z ibi glo.z docto.de elec.in vj.vide not.per Bart.in.l.ſertũ. ff.de vac.mu.qui aliter loquitur quando electus renuntia.dicit enim ad ſuperiorem deuolui ius eligendi.de quo dic ſm doct.in.d.c.ſi electio. ¶Quadrageſimo quero.an epiſcopus viuẽs poſſit ſibi eligere ſucceſſorem ſicut fecit Moyſes q̃ filios ſuos principat⁹ ſucceſſores conſtituit.z tamen fuit amicus dei loquens cum deo de facie ad faciẽ.viij. q.j.Moyſes. Reſpondeo q̃ nõ.viij.q.j. epiſcopus.z ſe.z ſe.z.c.apoſtolica.et.ſ. his omnibus. ¶Quid de papa. Reſpõdeo q̃ non poteſt ſibi eligere ſucceſſorez etiã ſi cardinales hoc ſtatuãt ſm Pau. de liaza.z Car.in cle.ne roma.de elect. ver.iij.nec exemplũ beati Petri tradẽdum eſt alios ſm glo.in.c.ſi transitus. lxxix.di. Petrus enim Ignatiũ ſibi ſucceſſorem dimiſit in Antiochia cũ roma contendit:vt ſ.diximus in preludijs circa me.j.col. ¶Quid de iperatore vel re
54 ge dicemus.j.in alia.q. ¶Quadrageſimoprimo quero an electio epiſcopi fieri poſſit per canonicos ſine conſenſu patriarche ſuperioris. Reſpõ. quod ſic vt c.cum terra.z ibi doc.de elec.poteſt tamen eius cõſenſus requiri poſt electionez vt ibi. ¶Quadrageſimoſecundo quero an electio fieri poſſit ab interdictis vel ſuſpenſis. Reſpon.q̃ nõ:vt.c.cũ inter.R.z ibi glo.z doct.de elec.z glo.in c.ſi de poſtu.prela.que dicit ſuſpenſum tanq̃ irregularem non poſſe eligere.et glo.in.c.ſi.ix.q.j.c.cum dilectus.de conſue.c.cum bone.de eta.z quali.quod verum eſt etiam ſi maior pars capituli ſit ſuſpenſa non excõicata:q̃ minor pars non poteſt eligere.arg.c.quoniam diuerſis.de conce.preben.ſm glo.ir.q.j.c. fina.z ſ.dictũ eſt in alia.q.xxxj.vbi etiã diximus ſuſpẽſum non eligere ſm Spe. de lib.concep.ſ fina.ad fin.z dicetur.j. eo.vlti.q.vbi plenius. ¶Quadrageſimotertio quero an electio epiſcopi fieri poteſt ab hereticis vel non catholicis. Rñ.q̃ non.ir.q.j.c.vltimo. ¶Quadrageſimoquarto quero an canonici abſentes citati caſu quo non fuerant citandi debeant expectari. Reſpon. ſic ſi periculũ non ſit in mora alias electio

fieri potest etiam his non expectatis. glo. & doc. in. c. cum inter vni. de elec. qō adde ad not. ff. co. q. xiij. vbi de materia
55 diximus. ¶ † Quadragesimoquinto q̄ro an electio episcopi fieri possit p vnū tantum si alij canonici ad certam horam citati non comparuerunt. Respō. quod sic fm Inno. in. c. cuz nobis. de ele. et Tancre. in fine vlti. parte. versic. xvj. queritur. in fi. vbi dicit se vidisse hoc seruari in practica. & tenet Bar. cep. i cautela. cxxxix. vbi dat cautelam ad excludendum alios vt fiat citatio pro certa hora & dicit. ff. in. q. xvij. ¶ Pro hoc facto quia si appellans non vadat certa hora sibi prefixa a iudice ad recipiendum apostolos dicitur appellatio deserta fz d. Mat. matheſil in suo no. xx. no. practicam qua vti potest iudex &c. et Barto. cepo. in cautela. xcij. si tu iuder &c.

56 ¶ † Quadragesimosexto quero an electio valeat facta per eum qui violēter quasi possideat ius eligendi. Respō. q̄ ipso iure valet. Sz pōt cassari fm Inn. in. can literis. de resti. spo. & Bar. in. l. ij. pen. colum. C. de ser. & aqua. quod est verum in quocūq; violento possessore cārēte titulo & bona fide fz Bal. ibi. ¶ Sz an talis electus a malefidei possessore faciat fructus suos. vide per Innocen. in. d. c. cum in literis. & ibi etiam per do
57 cto. ¶ † Quadragesimoseptimo quero an electio episcopi fieri possit per procuratorem falsum. Respō. q̄ non fm Bal. in. l. ij. ante pe. colu. z. C. de serui. & aqua. et adde. ff. xiij. q. de gestis vero per falsum procuratorem. alias infra dicem⁹. ¶ Quadragesimooctauo quero si vn⁹ canonicus successit in nouam dignitatem que concedi consueuerat non canonico. an habeat duas voces in electione. Respon. q̄ sic scilicet vnā tanq̄ canonicus. alteram pro dignitate in quam successit. que tamen consueuerit interesse electioni episcopi fm Jo. an. et But. in. cum olim. de re iudi. vbi dicit Joan. andr. sic consuluisse in ecclesia
58 florentina in q̄stione de facto. ¶ † Quadragesimonono quero an teneatur electio facta ab eo qui est in mala fide in quasi possessione iuris eligendi. sic tamen per superiorem pronuntiatuz esse canonicum. Respon. sic fm Innocen. in. c. consultationibus. de iure papali et Bart. in. l. ij. ante pe. colum. C. de serui. vbi dicit veram si sententia pro eo lata super canonicatu sit rite lata. secus si nō rite. quia missus in possessionem inordinate non lucratur fructus vt ibi Bar. qui allegat Innocē. ¶ Et adde hic incidenter vnum singulare dictum quod est quotidianum. & alias fecit mihi horrorem cum florentie assiderem. videlicet q̄ missio in possessionem non rite facta fiat. quia propter debitum de quo constet nō dz revocari tāq̄ nō rite facta. ex quo de nouo esset cōcedenda fm Ang. post glo. in. l. si finita. in princip. ff. de dam. infec. vbi Paul. de cast. no. dicit q̄ iudex potest eam annullare & dicere in sententia revoco tenutaz. Sed quia de nouo esset concedenda concedo & cōfirmo. ¶ Item dicit ibi Joan. de imo. in captura prime. scilicet q̄ debet iterū de nouo concedi per predicta. Itez etiā tenet Imo. in. c. sicut. de appel. ¶ Sed audio ab aduocatis q̄ Imo. in. l. a. divo pio. ff. in venditione. de re iudi. tenet cōtrariū cuius lec. videre non potui. Sed Lud. pō. in. d. l. si finita. in princi. qui dicit non revocari capturam non rite factam quando debitor potest esse iteruz capiendus cum constet de debito. quod etiam tenet Paul. de cast. in cōsi. xxxvij. ad fi. quod perpetuo tenet menti. addit tamē q̄ in tenuta reali de qua supra diximus contra Angelum vbi supra tenet Ludo. pō. & Paul. de cast. in. d. l. si finita. in princi. vbi allegant Bald. in. l. fi. vij. op. C. de edi. diui. adri. tol. dicit esse ibi Bal. missionem primo revocandam et denuo concedēdam si prima inordinate facta est per. c. qualiter. de accu. et tenet Bald. in. l. j. C. ad carbo. & in. l. fin. ff. quod me. causa. Idem tamē Ludo. in addi. nouis. et Sal. in. d. l. fi. C. de edi. diui. adri. tol. dicunt dictum Bald. non esse verum. ego de facto iudicanti fm opin. Ange. et Paul. de cast. in. d. consi. xxxvij.

59 ¶ † Subdo hic aliud singulare dictum valet q̄ tenuta ex inordinato processu concessa potest retineri loco pignoris

donec satisfiat de primo debito si ipsa res in tenutam acceptam erat per priꝰ hypothecata pro debita fm Bald. sing. in. l. fundus qui lucij titij. ff. de rescind. vend. & Bar. cep. in fin. finis. versi. lxxxv. quod ppetuo tene menti. ¶ Quinquagesimo quero si canonici passi sunt aliū 61 eligere. dicit q̄ non quia per solam patientiam commisit ut eligere sed alius non elegerit quia tunc non amisissent ius eligendi ideo possent episcopum eligere. ita dicit Floz. no. in. l. si sit constituta. ff. quemad. ser. amit. Innocen. in. c. querelam. de elect. et dixi. ff. in. ij. q. huius tertie partis. ¶ Quinquagesimoprimo quero an canonicus possit interesse electioni episcopi si re vera non sit canonicus sed episcopus ei per prius scripsit literas tanq̄ canonico qui tamen episcopus cum postea negauit esse canonicum. Respondeo non iure. no. per Bal. in. l. inbemus. in fin. C. de libe. cau. ¶ Sed an ciuitas ex eo fit q̄ papa vel imperator scribat castro vt ciuitati. vide per Innocen. & Joan. and. in. c. cum ab ecclesiarum. de offi. ordi. et Bald. in marg. ver. castrum. versi. iij. et per Bar. to. in extrauagan. ad repu. versic. ciuitas. vbi vide omnino. ¶ Quinquagesimosecundo quero, vtrum post lit. cōtra canonicum super canonicatum vel iure eligendi possit canonicus bona fide existens in quasi possessione iuris eligendi eligere. Respond. quod sic scōm Innocen. in. c. consultationibus. de iure papali qui refert Bald. in. l. ij. pen. colum. C. de serui. et aqua. vbi dicit idē in patrono presentante quod bene not.
60 ¶ † Quinquagesimotertio quero an electio facta per canonicum possessorem iuris eligendi cassetur si canonicus eligēs succumbat in causa sibi mota super canonicatu vel iure eligendi. 63 Respon. non secundum Bald. in. l. ij. pe. colum. C. de serui. et aqua. vbi dicit verum esse si possint dici iuris sit euicta. vide ibi. ¶ Quinquagesimoquarto q̄ro an canonicus in electione possit dare vocem pro fratre vel filio. Respōdeo sic. l. illud. in princip. et ibi Bart. ff. quod cuiusq; vni. not. ¶ Quinquagesimoquinto quero an valeat electio facta a canonicis si vnus eorum qui interesse debebat ex necessitate recessit sed cum licentia. Respondeo quod nō secundum Innocen. in. c. considerauimus. de elec. et ibi docto. et Bald. refert et sequitur in mar. versicu. electio. xxij. ¶ † Quinquagesimosexto quero an si fiat electio episcopi vno contempto qui citari debuerit valeat ipso iure respon. q̄ sic. sed irritatus ope exceptionis. vide ipso iure non est nulla. glo. est in. c. quapropter. de elec. per. c. auditis. et ibi glo. cōtitu. et not. in. c. ecclesia. vestra eo. titu. et diximus. ff. eod. ¶ † Quinquagesimo
62 septimo quero vtrum electio facta a duobus quorum alter non habeat ius eligendi valeat. vt quia laicꝰ dedit vocem cum canonico. et Bart. tenet q̄ nō. in. l. ij. in princip. ff. quod fal. tu. au. per. c. messana. de elec. Secus tamen est in tutela administrationis per duos quorum vnus sit verus alter falsus. d. l. ij. ff. & ibi. gl. in. q. j. c. vlti. vide Jo. an. in regula vtile. lib. vj. ¶ Sed quid in sententia duorum iudicum quorum alter est infamis vel alter inhabilis. Respon. q̄ nō tenet fm Bar. in. l. ij. in princ. ff. quod fal. tu. au. ¶ Quid de instrumēto confecto a duobus notarijs quorum alter est inhabilis. Respon. quod valet. quia sumit vires ab vno qui est habilis scōm Bald. sin. in. l. imperator. ff. de sta. ho. per text. sing. in. l. si quis ex argen. ff. sed cum omnes. ff. de eden. ego addo similem tex. in. d. l. ij. versicu. quid enim. ff. quod fal. tu. au. quod bene not. ¶ Quinquagesimooctauo quero an principes laici possint adesse in electionibus episcoporum. Respon. quod non vt not. Inno. ij. d. c. j. ij. q. xii. et per totum. et dicetur. j. codē. et. iij. lib. questione. xxxj. vbi vide. ¶ † Quinquagesimonono quero an suspensus possit eligere. Respon. non. c. cum dilectus. et ibi glos. ordi. et doto. in. c. consuc. glo. in. c. quorundam. de elect. et in. c. j. de postul. prela. quod est verum in suspenso ab homine per sententiam non autem in suspenso per sententiam legis. qui talis eligit fm glo. in. c. aplice. de excc. & ita dz intellig dictū

Jnno.in.c.cū in cūctis.de elec. Quē refert Bal.in marg.v.suspēsus.vsi.viij.te nuisse suspēsum posse eligere sed nō eligi. ¶ Pro dicta distinctione facta.quia suspēsus a iure celebrās nō debet depo ni.secus si ab homine ꝟ Abb.anti.in.c. vt clericorum.de.vi.z ho.cleri. ¶ Jtē suspensus a iure celebrans nō fit irregularis.secꝰ si ab homine ꝟm Jnno.in.c.fi.de cle.excom.mini.pro quo vide Bal.i marga.versi.suspēsus.ver.j.vbi z.ix.z in vsi. excōmunicatus.ver.xvj.z per doc.in.c. cum medicinalis.de sentē.excō.lib.vj.z dixi.ff.eod.xxxj.q.j.z adde quod dicetur infra scō li.v.q.vbi vide. ¶ Serage mo quero vtrum epꝰ possit ordinari a rege vel principe. Respon. nō.xvj.q.vij. si quis deinceps et se.imo episcopi alij talem inter eos recipiendo sunt excommunicati.lxiij.dist.si per ordinationem. z.c.qualiter. ¶ Jmo rex vel princeps inuestiens aliquem tanquaz episcopum de aliqua ecclesia excōmunicatiōis cēsu re subiacet.d.c.si quis z se.quin et talis epꝰ debet deponi ea.q.si quis episcopꝰ et se.lxiij.dist.omnis. Nec etiam potest interesse princeps laicus cum canonicis eligentibus epm vt coeligant dispōnāt vel ꝓcipiāt.c.messana.de elec.lxiij. dist.laici.c.nullus.c.adrianus.z.c.valē tinianus.alias vero sic.vt in Specu.de instru.edi.§ vij.ver.qd ergo si tabellio. vide glo.in.c.nobis.de iure pa.z in.c.cū terra.de elec.z glo.in.c. quisquis.eo.tit. que dicit quod canonici patientes laicum assistere cū eis in electione epi suspendi.predicta vera etiam si consuetudo sit in contrarium quia non valet cū sit corruptela.d.c.messana.adde etiam no.d.c.nobis.per glo.z docto.z glo.in.c. sacrosancta.de electione.

¶ Finis primi lib.

¶ Liber secundus de cā materiali epi.

Quis esse possit vel nō episcopus.

1 ¶ Epꝰ quis z qualis eligi debeat.
2 ¶ Epꝰ electus talis esse debet in quo numeri ad numerum possit fieri collatio.
3 Collatio etiam fieri debet quando vnꝰ tantum eligitur.
4 Excōmunicatus an possit in epm eligi.
5 Suspensus est ad episcopatū ineptus.
6 Cōcubinarius nō pōt esse epꝰ.
7 Epꝰ esse nequit is qui meretricem in vxorem duxit.
8 Filiusfamilias pōt in epm eligi.
9 Filiusfamilias episcopus patri reuerē tiam debet.
10 patria potestas per monachationem soluitur.
11 Epꝰ nō eligit inuitus.
12 Epꝰ eligi nequit qui data opera episcopatum quesiuit.
13 Episcopus esse nequit qui pactū iuratum electoribus fecit.
14 Epꝰ per simoniā nō potest promoueri de iure.
15 Episcopus potest eligi existens in minoribus.
16 Epꝰ an debeat eligi vnus de canonicorum numero.
17 Epꝰ per papam electus an possit per populū recusari.
18 Epꝰ non potest duarum diocesium sedem tenere.
19 Episcopus eligi potest qui plura beneficia obtinet.
20 Clericus plura beneficia curata tenere nequit.
21 Clericꝰ volēs duo beneficia curata retinere priuabitur vtroq;.
22 Prebendā duplicē nemo habere pōt.
23 Beneficium curatū qō dicatur.
24 Epꝰ prebendam episcopatui annexaz habere potest.
25 Episcopus sine titulo episcopali potest creari.
26 Statutum vnius ciuitatis puniēs deponentem falsum an locum habeat in hominibus alterius ciuitatis.
27 Episcopus esse potest etiam is qui filios habet.
28 Filius epi in ecclesia patris potest prebendari.
29 Manchus vel aliter corpori vitiatus non pōt fieri epꝰ.
30 Bigamus nō pōt esse episcopus.
31 Bigamus matrimoniū contrahēs an sit rursus in ecclesia benedicendus.
32 Absens in epm eligi potest.

Religiosus

33 Religiosus disparis cultus potest eligi ecclesie epꝰ.
34 Epꝰ electus cum superioris consensu renuntiare potest.
35 Epꝰ vt onera z eoz prestationē euitet an possit episcopatui renuntiare.
36 Uicinꝰ an possit renuntiare vsui putei vel clibani vt ad refectionē nō teneak.
37 Electus in epm ante acceptationē episcopatui nō potest renūtiare.
38 Minor triginta anno.epꝰ esse nequit.
39 Decanus et archidiaconus seu alius quiuis ecclesie rector quindecim annorum esse debet.
40 Monachus fieri nequit ante decimū quartum annum.
41 Jnfans de ꝓsilio z de prioribꝰ esse pōt.
42 Epꝰ eligi potest aliquādo existens in mortali peccato.
43 Usurarius nō pōt esse epꝰ.
44 Periurus qñ possit esse epꝰ.
45 Apostata nō pōt in epm eligi.
46 Homicida epꝰ eligi nō pōt.
47 Mādator homicidij pōt in epm eligi.
48 Mendicans non debet ad opimum eligi episcopatum.
49 Monachꝰ ad epātū ꝓmoueri pōt.
50 Monachus ad episcopatum ꝓmotus a regula monastica est solutus.
51 Monachus factus epꝰ cui ecclesie dicatur querere.
52 Nouitius abbas esse nequit.
53 Monachus episcopo presentari potest a patrono.
54 Cardinalis ad inferiorem dignitatez eligi potest.
55 Abbas pōt ad epātū ꝓmoueri.
56 Epꝰ esse nequit qui fuit inimicus hospitalitatis.
57 Epꝰ an possit eligi ad clamorē ppli.
58 Schismaticus nō ꝺz fieri epꝰ.
59 Bastardus non est ad episcopatum ꝓmouendus.
60 Epꝰ dispēsare pōt cū illegitimo ad ordines sacros ꝓmoueatur.
61 Illegitimus non potest ad sacros ordines promoueri.
62 Epꝰ esse nequit ꝙ lras penitꝰ nescit.
63 Epꝰ libris incūbēs poeticis corripi ꝺz.
64 Epi studiorum sunt cancellarij.
65 Epꝰ extra diocesim eligi pōt

Trac.de epo

66 Clericꝰ aliene diocesis electꝰ epꝰ absq; sui epi licētia trāsire non debet.
67 Electio an valeat si eligēdus postulet.
68 Electio alicuius in epm sine cognominis expressione an valeat.
69 Jnfirmus ex morbo epilentico non potest effici epꝰ.
70 Demoniacus non pōt esse epꝰ.
71 Clericus secularis potest in epm ꝓmoueri regularium.
72 Epꝰ esse nequit qui ante electionē requisitus electioni consensit.
73 Histrio ab episcopatu alienus est.
74 Clericus histrio vel buffonus nō gaudet priuilegijs clericalibus.
75 Epꝰ de quauis natione pōt esse.
76 Jmperator iure electionis theutonicus esse debet.
77 Seruus nō pōt esse sacerdos vel epꝰ.
78 Episcopi multi non debent in eadem ecclesia eligi.
79 Epꝰ vnus nō est duobꝰ ecclijs dādus.
80 Eremita pōt in epm eligi.
81 Uita cōis prefertur eremitice.
82 Ambitiosus nō pōt eligi epꝰ.
83 Episcopus an possit transire ad episcopatum pinguiorem.
84 Epꝰ ob aliquoz infestationē nō debet episcopatui renuntiare.

Ostēdimus supa in.j.lib. a quibꝰ/vbi/z quādo epꝰ eligatur. Nūc videndum est quis possit vel non ad episcopatuz assumi vt sit causa materialis huius nostri tractatus per ordinē absoluatur. ¶ Primo igit ḡro generalr quis seu qualis eligi debeat epꝰ. Rñ. qō eligendus est vir/bone vite/literatꝰ/cōstitutꝰ in sacris/ex legitimo matrimonio natꝰ/ in tēporalibus circūspectus/z in spiritualibus/ꝺ possit iura ecclie tueri/prudēs/docilis/tēperatus/castus/sobriꝰ/ cautus/humilis/affabilis/misericors/ in lege dei instructus/in scripturarum sensibus acutus/in dogmatibꝰ ecclasticis exercitatus/doctꝰ/pauidus/maturus/et qui reprehēdi nō possit. Deo z hoibus placēs hospitalis/moribꝰ ornatus/z māsuetus. hec omnia proban

99. Berta. C

tur.lxj.dist.episcopū nō oportet.c.cum in cūctis.in prin.de elec.c. nisi cū pridē .§.pro defectu.de renuntia.lj.distic.c.si. xxxvij.& xxxviij.dist. per totum.lxxxvj. dist.fratrem.c.ꝓstitutus.el.ij. de appel. xxiij.dist.qui episcopus.viij.q.j.c. oportet.& seq.xxv.dist.§. nunc autem. et in Specula.de elec.§.j.versi.celebrata.& versic.& etiam potest.in auk. quomodo oportet epi.§.j.& §. hec de deo.q̄ omnia bene no.& j.singulariter perstringens de singulis. ¶ Cardinalis vero qualis esse debeat. ponit Hosti. in summa de peni.§. cui cōfidendum. versic.cui cardinales. vbi vide tam & si pauca cōcurrant in aliq̄bus & forte dici potest quis est hic & laudabimus eum. ¶ † Secūdo quero an electꝰ debeat esse talis in quo fieri possit collatio nūeri ad numerum.meriti ad meritū.& zeli ad zelum. Rñdeo sic.c.q̄ propter.c.in genesi.c.ecclesia.el.ij.de elec.et Specu. co.tit.§.j. ver.publicatōe. ¶ Collatio aūt numeri ad numerū fit quia de duobꝰ vel pluribus in electione ꝓcurrentibus debet preferri is in quo maior numerꝰ canonicorū consensit. Sz meriti ad meritū collatio fit si electorum vnus est maioris meriti quam alter vt ille preferat. Collatio vero zeli ad zelum fieri dicitur inspecto zelo.in vtraq̄ parte canonicorum eligentium diuersos. vt ea pars preferatur que est maioris autoritatis et maiori zelo in eligendo ducta est.& q̄ digniorez elegit. vt plene ponit Specula. vbi supra dū ponit exempla de apostolis qui elegerunt Matthiā & nō Joseph iustum licet consanguineum eoꝝ. ¶ Ex quo not.quod magis idoneus eligi debet.vt in dictis turibus. et tenet Jnno.in.c.cum olim.de testi.scōz Bal. in marga.ver.electio.versi.idoneum.& infra dicemus in alia.q. ¶ † Tertio q̄ro an talis collatio fieri debeat q̄n vnus tm̄ eligitur. Rñ.sic fm Jo. an. in addi. Spec.de elec.§.j.ver.publicatione.& in c.q̄ propter.ssi.omnes.& in.c.ecclesia. in.gl.no.fm Jnno.de elec.vz q̄ fiat tūc collatio zeli ad zelum & meriti ad meritum non aūt numeri ad numerꝰ: licet Specu. vbi.§. indistincte dixerit nō fieri collationē. ¶ † Quarto q̄ro vtrū excōmunicatus possit eligi epūs. Rñ. nō fm Specu.de lib.cōcep.§.fi.ad fi.c.postulasti.de cle.excō.mini.gl.& doct.in.c.p inq̄sitionē.et.c.illa.de ele.gl.doc.& Philip. in.c.constitutis.in pñtia.de ap.no.i.c. cum dilectꝰ.& ibi doc.de ꝓsue.gl.& doc. in.c.si forte.in pri.de elec.in.vj.per Archi.lxiij.dist.nullus. ¶ Excōicatus enī nō recipit titulū dignitatis spūaliter fz Bar.in.l.barbarius.ꝓ.col.ff.de offi.ꝓsi. et Bal.in marga.ver. excōicatꝰ.ñ.ij.q̄ verū est etiā si est excōicatus nūnoīe excōmunicatione q̄ nō pōt eligi licet possit eligere fm gl.in.d.c.illa.& dixit.§. primo libro. tertia parte.xxxj.q. ¶ Quinetiam talis electus nō posset confirmari fm Bar.in.d.l.barbarius.ꝓ.col.dum dicit quod autoritas non tenet ad confirmandum excōmunicatum licet aliter loquatur in.v.col.de hoc tamen vide per doc.post Jnno.in.c.post electionem.de concess.prebē. & dicemus infra tertio lib.secunda pte. ¶ † Potest autem excōicatus monachari fm Bald. in.l. cui sub ꝓtextu.C.de sacrosan. eccle. et Joan.an. in mercu.c. dilectum persone.in sexto. ¶ Sz nō autem potest imperator eligi qui est excōicatꝰ? no.in.c.venerabilem.de elec.& ibi vide etiā p doc. ¶ † Quinto quero an suspensus possit eligi episcopus. Respon.q̄ non imo nec postulari per gl.& doc.in.c.illa.de elec. et no.in.c.cū dilectus.& idē gl. de cōsuetu.q̄ irregularis censetur.no.in.c.j.cū glo.de postu.pla.& no.in.c.fi.de exce.ꝓla.quod verum est sine sit suspensus a beneficio.vt.c.qui inquisitionē.cum gl. de ele.sine ab officio.c.cum dilectus. de cōsue.fm.d.glo.per.c.cum bone.de etate.et quali.& ibi etiā vide q̄s suspensus nō pōt eligi. Idē et si inter dictū non seruat fm.d.gl.in.c.per inquisitionē per.c. ad hoc.de postu.vbi not.et tenet glo.in d.c.illa.de ele. ¶ Idē dicit in eo qui est suspēdendus.q̄ eius opi. granata est apud bonos & graues fm.d.glo.per.c. laici.xxxij.distin.quod not. ¶ Aduerte tamen quia Bald.in margari.versicu. suspensus.versicu.viij.refert Jnnocen. in.c.cum in cunctis.de elec.q̄ suspēsus.

potest eligere sed nō eligi.q̄ debet intelligi q̄ possit eligere.f.si est suspensus per sniam legis nō si per sentētiam homīs glo.est in.c.apostolice.de exce.et ita debet intelligi.c.cū dilectꝰ.de ꝓsue. & dixi.§. primo libro vlti.q.tertie ptis.& xxxj.q. Predictis adde q̄ suspēsus ingerens se diuinis fit irregularis.c.is cui. de sentē.exc.in.vj.& c.j.e.ti.& lib.q̄ verū est si sit suspēsus ab officio nō si a beneficio fm Bal.in marg.suspēsus.ñ.v. ¶ Et debet absolui a solo papa.not.in d.c.j.& c.is cui.fm doc.& Philip.l.c. reprehēsibilis.j.col.de ap.& Jnno.i.c.cū J. de re iudic. ¶ Illud not.q̄ suspēdi quis nō pōt,nisi prius moneat.d.c.reprehēsibilis.& ibi doct.sicut nec excōicari nec interdici.vt ibi quod est verū quādo fertur ab homine ꝓpter ꝓtumaciā. ¶ Secus si ꝓpter crimē & in penā criminis. tūc esset monitio nō requirit fm Jnn.singu.in.c.j.de excep.prela.& in.c.ad hoc q̄n.de appel.& ꝓbatur in.c.tā literis. de testi.facit.c.romana.§.fz nec.de appel.li.vj. ¶ Quid aūt differat suspēsus ꝓpter crimē a suspēso ꝓpter criminis infamiam vide per Abb.anti.in ti. in.c.cum decorem.de vi.& hone.cleri.& Bald.in marga.ver. suspensus.ver.fi. Ultimo scias q̄ suspensio episcopi afficit etiam eius vicarium quod ad iurisditionem fm glo.& doc.in.c.j.de offi.vica.li.vj.& dicē infra.iiij.lib. ¶ † Sexto quero an cōcubinarius possit eligi epūs et ministrare diuina. Rñ.q̄ non.xxxij. dist.c.vlti.& in snia.& c.maritum.et ibi glo.xxxiij.dist.curandū.& c.precipimꝰ. xxx.q.v.c.qualis.fm.d. glo.in.d.c.maritū.quod no. ¶ † Septimo quero an qui duxit meretricem in vxorem possit eligi. Rñ.non.xxxij.dist.maritū. Scias tamen q̄ non est culpandus qui meretricem accepit in vxorez sicut fecit Oseas propheta.xxxij.q.j.nō est culpādus. q̄ no.pro his qui ex voto putātes deo placere matrimonio contracto cuz meretrice. ¶ † Octauo quero an filiussa.possit eligi in epūm. Rñ.sic. Sed liberatꝰ a pascopalis in auk.sed dignitas epi. C.de episco.& cler.& in auk.constitutio. idem q̄ in episcopali q̄ nota. ¶ † An autem per monachationem soluat.dic quod sic fm glo.& Barto.in.l.si ex causa.§.papi.ff.de mino.Barto.in auk.idē C.de bo.que lib.& Bald.in.d.l.apud hostes,& in.d.l.si maritus.de pa.po.Ratio

est scom Bart. quia monachus transit in potestatem alterius. s. monasterij. ergo non debet remanere sub potestate patris. ego credo reddi posse aliam rationem. quia cuz monachus sit mortuus mundo. nisi quatuz ad comedendū. l. deo nobis. de episcopis ꝛ cleri. ꝛ Bar. in. d. l. patre furioso. ꝛ Bal. in auk. excipitur de bo. que libe. nō pōt dici qō sit in potestate cum mortuus supra esse vel dominari inutile sit. ¶ Et predicta vera de monachatione filij. ¶ Idem tamen est si pater fiat monachus. quia perdit patriam potestatem fm Bart. in. d. l. patre. sivero pater fiat episcopus nō perdit patriam potestatem si filios habet fm Bal. in l. fi. ℣. necessitatem. j. colum. C. de bo. que lib. ¶ Item predicta vera sunt quādo dignitates predicte. s. episcopalis: monachalis: et sacerdotalis sunt perfecte collate filiofa. quia per solam electionem ad episcopalem dignitatem nō dicitur sublata paterna potestas. glos. est not. in. l. ex eo tempore. de testa. mil. Sola enim electio dignitatez non tribuit. vt plenꝰ dicetur infra tertio lib. secunda parte et tertia principali. ¶ Nō omitto qꝑ per dignitatem militarem vel doctoralem nō finitur patria potestas. no. in. l. si maritus. ꝛ ibi Bal. C. de pa. pote. ¶ Idē puto dicendum de aliis dignitatibus secularibus. vt insth. qui. mo. iuspa. po. sol. ℣. filiussa. nisi in casibus no. in. l. fi. C. de decur. li. x. per ter. in auk. constitutio q̄ de dignita. ℣. primo. ꝛ ℣. generaliter. ꝛ hoc tz glo. in. d. ℣. filiussa. ¶ Nono queritur an inuitꝰ eligatur episcopus. Respon. qꝰ non. vt no. lxxiij. distin. vbi. c. honoratus. ꝛ. c. gesta. no. Bal. in. l. nec emere. C. de iure delibe. ꝑ Bal. ꝛ Pe. de suncino in. l. si adscribatum. C. de ap. not. in auk. qūo opz epos. ℣. fz etiā. not. vij. q. ois etiā ꝑ Joā. an. et But. in. c. fi. de postu. pla. ¶ Idem et in clerico q̄ inuitus nō creat. lxxiij. dist. c. j. et per totum. et metꝰ in. c. queris. de eta. et qua. Imo epꝰ promonēs inuitū et reluctātez dz deponi. d. c. vbi. et gl. in. c. nihil. de elec. alias etiam dicitur qꝰ epꝰ promouens clericum inuitū dz suspēdi per annū. lxxiij. di. c. j. licet tñ inuitus q̄s non promoueatur. tñ quasi inuitus promouendus est. viij. q. j. qui episcopatū. et in. c. in scripturis. gl. fi. in c. licet. de procu. in. vi. j. q. sicut. et idem gl. l. si quemꝯ. ꝛ ibi doct. et Bal. C. de epis. et cle. vñ debet quis velle si vt coactus. vt ibi. ꝛ tenet glo. in auk. qūo oportet epos. ℣. j. vbi vide. ¶ Decimo quero an eligi possit epꝰ is q̄ fuerit episcopatum data opera. Rñdeo. non. l. si quēꝯ. ꝛ ibi Bal. C. de epis. ꝛ cle. ꝛ i auk. quomodo oportet epos. ℣. j. nō efficiatur per ambitionem fieri debet episcopus. j. q. j. nullus itaq̄. j. q. vj. sicut. et. d. l. si quēquam. ꝛ ibi dicitꝰ in alia. q. ¶ Sic ergo non debet q̄s precibus episcopatuz obtinere. vt dictis iuribꝰ. ꝛ ix. q. j. in scripturis. glo. in. c. cum in veteri. de elect. et. c. per inquisitionem eo. titu. j. q. j. ordinationes. Pro quo est quia ambasiatores data opera electi nō gaudent privilegijs. l. vniuersi. ꝛ ibi Bar. C. de leg. lib. ꝛ. quod no. contra prelatos nostri tē poris qui nimia opera ꝛ ambitiosa procurauerunt cardinalatum sed deꝰ ipse bene puidit. ¶ Undecimo quero an eligi possit episcopus is qui fecit aliqō pactum iuratum canonicis electoribꝰ. Respon. qꝰ non vt. c. p inq̄sitionem. ꝛ ibi glo. ꝛ doc. de elec. vi ij. q. ij. c. j. ꝛ ij. glos. in. c. venerabilem. de elec. quod est verum si dictum pactum cum iuramento faciūt anteꝯ fiat electio. sequit si post d. c. j. ꝛ ij. vbi vide Bal. tñ in. l. ab anastasio. C. mandati. dicit prelatum cōmittere simoniam etiam si post promotionem donat ꝓmotori. quod no. sed credo falsum esse per no. in. d. c. j. ꝛ ij. Et hoc facit contra pontifices quivt eligantur promittūt ꝛ iurant dominis cardinalibus maria ꝛ montes et similiter cōtra ꝓlatos. ¶ Duodecimo q̄ro vtrū possit eligi epꝰ is q̄ si ꝓmoueret in supdiā ꝓsiliret. Rñ. nō. xl. di. c. j. lxxiij. di. valentinianus. vbi bz qꝰ Ambr. ideo fuit electꝰ qꝛ cessauit causa in eo ex qua fuit prohibitus neophitꝰ. i. q̄ nouiter venit ad religionē christianā. s. supdia futura. vt ibi ꝛ lxj. distin. ℣. his omnibus et tenet gl. in. c. officij de electi. Scias aūt Ambrosium fuisse postulatū ab imperatore añ susceptū baptisma. lxj. di. sic btūs.

14 ¶ Decimotertio quero vtruz ꝓ simoniam quis possit ꝓmoueri ad episcopatum. Respon. non. c. per inquisitionez. ꝛ ibi glo. ꝛ doct. de electio. viij. q. j. Moyses. viij. q. ij. c. j. l. si quēꝯ. ꝛ ibi Bald. et doc. C. de episc. ꝛ cle. in auk. qūo opz epi scopos. ℣. j. l. j. di. c. fi. Idem etiam in promotioni clerici dicendum est. j. q. j. quibusdā. ꝛ. c. pueri. ¶ Item nec eccl'ia dz pecunia queri. vij. q. j. sancitū est. Sed an preces inducant simoniam. Respō. sic. d. c. moyses. ꝛ ibi gl. j. q. j. sunt nōnulli. qō est verum nisi preces fundantur pro digno. j. q. j. quibusdā in si. fm. d. gl. quo casu ꝛ pro cōsanguineo digno porrecte non inducunt simoniam. j. q. j. latorem. ꝛ ibi no. Imo. nec etiam pro seipso si dignus est. c. tua. de simonia. nec est contra. c. tua. de eta. ꝛ quali. si bene inspiciatur. vide ibi per doct. ꝛ omnino per gl. j. q. j. ordinationes. ꝛ. c. seq. ¶ Circa predicta etiam no. qꝰ papa recipiēs aliqd̄ pro promotione alicuius licite recipit nec dicitur committere simoniaz: licet dans turpiter det et de simonia teneatur fm Barto. in. l. barbarius. ij. colum. de offi. preto. vbi etiam dicit in. v. col. qꝰ electus ꝓ simoniā confirmari. ¶ Cōmittitur autem simonia manu precibꝰ ꝛ obsequio. j. q. j. sunt nonnulli. viij. q. j. Moyses. intellige manu siue detur pecunia. siue q̄cquid aliud. j. q. iij. ꝑ totū. ¶ Decimoquarto quero vtrum quis eligi possit epꝰ per favorē alicuiꝰ. Rñ. xvij. q. vij. si quis deinceps ꝛ se. imo electus debet deponi. vt dicemus. j. iiij. li.

15 ¶ Decimoquinto quero vtrum constitutꝰ in minoribus ordinibꝰ possit eligi epꝰ. Respondeo qō olim nō. sed hodie. sic. xxiij. dist. ℣. ecce. cum glo. lxxvij. dist c. j. de eta. ꝛ quali. c. a multis. Jnn. Abb. ꝛ doct. in. c. cum olim. in glo. ij. de ra. ꝛ. c. dudum. de elec. c. licet canon. eo. ver. xxvj. ¶ Si autem non est in sacris constitutus eligi nō pōt. d. c. dudū. ꝛ ibi di. c. fi. lxj. di. c. j. ꝛ. c. osius. ꝛ ℣. j. aliō est. pōt tñ postulari vt ibi. ꝛ gl. i. d. c. dnds. Sic imo laicus nō pōt eligi in epm sed postulari. d. c. j. ꝛ in summa. lxj. di. ꝛ glo. in. c. literas. lxiij. di. p. c. innotuit. de ele. quod est verū nisi laicus sit talis bone vite q̄ clericalem vitā transcendat. exēplo beati Nicolai q̄ ex laico fuit electus epꝰ. ꝛ Seueri. q̄ ex lanificio fuit assumptus ad archiepiscopatum. ꝛ Ambrosij qui nondū baptizatus fuit electus archiepiscopus. lxj. distinctio. ℣. his autoritatibꝰ. ꝛ. c. seq. ¶ Sed qꝛ gradatim q̄s est ad sacros ordines promouēdus. xl viij. di. in prin. ꝛ. c. j. ꝛ. c. sicut. et ibi glo. lxj. di. neophitus. que spatia temporuz debeāt esse inter media. ponit ter. not. lxxvij. distin. in singulis. ꝛ. c. seq. vbi vide. ¶ Cardinalis vero non potest creari nisi saltem sit diaconus ꝛ sit in sacris cōstitutus fm glo. ꝛ doc. in cle. ij. de eta. ꝛ quali. ꝛ Host. in. c. ij. de offi. archidia.

16 ¶ Decimosexto quero an eligendus sit epꝰ vnus de numero canonicorum Respon. sic si in capło quis idoneus reperiaꝫ alias vnus extra capitulū eligi pōt ꝛ debet. c. ne ꝓ defectu. ꝛ. c. cū inter canonicos. ꝛ ibi docto. de electio. Dy. in l. diuus marcus. ff. de tut. ꝛ cura. da. ab his. Quinetiam valet electio de eo qui est extra capitulum licet in capitulo sit alius eque idoneus fm glo. ꝛ doct. in. d. c. cum inter. ꝛ in. c. in causis. eo. tit. cum gl. vbi dicit qō capitulū pōt huic favori renuntiare ꝛ alium eligere de aliena ecclesia q̄nis in ꝓprio capitulo sit. alius dignus. ꝛ nota. in. c. cum vinton. eo. tit. qō no. ad. c. in nomine dñi. xxiij. dist. cuz glo. ꝛ ibi doc. ꝛ hoc in. c. nullus inuitus. lxj. dist. et in. d. c. cum inter canonicos. ¶ Sed quid si pars capli maior eligat vnum extra capitulū. pars vero minor eligat alium ex capitulo quis preferatur. Respon. quod electus a maiori parte fm doc. ꝛ hoc in. d. c. nullus inuitꝰ. cōtra glo. ibi. ꝛ gl. in. c. fi. de cleri. peregri. ꝛ tenēt doc. post gloss. in. d. c. cum inter. ¶ Idem est etiam si vnus de capitulo. eligat vnum de capitulo. alij vero eligant extra capitulum quia preferturꝰ extra capm scom. d. gl. in. c. nullꝰ inuitus. qō not. ¶ Decimoseptimo q̄ro

quid si data est potestas eligẽdi episcopũ aliquibus an illi possint postulare. Respon. q sic quia postulatio est cõtermina electioni mandare ꝓm gl. notabilem in. d. c. nullus. in fi. ¶ Ex qua nota q mãdatarius põt ex se gerere actum vicinũ mandatũ scõm. d. glo. per. l. iã tñ. ff. ff. iudi. fol. qõ not. ad. l. diligenter. ff. mandati. cum concordantijs. ¶ Decimooctauo quero si electus sit epũs vnus extra capitulũ qõ fieri põt. vt supradictũ est in. xxj. q. Utruz superior eius sit postulandus an concedat eũ vel non. Respon. sic. lxxxv. di. c. fi. ꝛ in gl. lxiij. di. literas. cum gl. quin cogi dz concedere talis superior. glo. est in. d. c. in causis. de electio. ꝛ in. d. c. literas. no. vij. q. j. omnes q̃ gemebant. ix. q. iij. nunc vero de iurepa. c. nullus. Predictis adde quod papa dz eligi vnus de collegis cardinalium. lxxix. dist. oportebat. Sz talis exceptio hodie cõtra papã opponi nõ põt scõm doc. ꝛ Abb. siculũ in. c. licet. de electione. ꝟ. vide. ¶ Decimonono quero an epũs electus per papã possit a populo sibi inimico recusari tanq̃ suspect. Rñdeo sic ꝓm Jnno. in. c. sup his de accusationib⁹ Jmo talis electus q̃ sit causa scandali in populo cogitur renuntiare vel cum altero permutare. c. nisi cuz pridem. ¶. j. ꝛ ibi docto. ꝛ Jnno. de renũtiationibus. tenet Lud. pon. in sing. ꝟ. episcopus. versic. post ꝛc. ¶ Vigesimo quero an eligi possit epũs is qui dz alterum episcopatum. Respondeo qõ non sed bene potest postulari. c. j. et ibi doct. de postulatio. prelatorũ. ꝛ si eligat non valet electio cũ sine licẽtia pape nõ habeat liberum volatum licet secus sit in abbatibus et alijs inferioribus prelatis. Jnxta. c. si abbatem. de electio. in vj. ꝛ ibi glo. per. c. nisi cũ pridem. de renun. vbi est speciale in episcopis. et est glo. in. c. in causis. de electio. ꝛ dicit duo requiri. s. q postulet ꝛ ex cã vtili vel necessaria. vij. q. j. oẽs qui. in fi. ¶ Sed qñ postulatur nõ põt trãsire sine speciali licentia pape cũ translatio epoꝝ sit de reseruatis pape. c. q translationem. de offi. lega. ꝛ glo. ꝛ doc. in. d. c. si abbatem. ¶ Et adde ꝓm Bar. in. l. j. C. de metropoli. lib. xj. quod nõ est nostrum si vnus epũs habeat duos episcopatus vel plures. cõ vero sic dicetur infra eodẽ in alia qõne. ¶ Vigesimoprimo quero an habens plura bñficia possit eligi epũs. Rñdeo q sic. sz acceptando episcopatuz videtur alia beneficia renũtiare ꝓm Jnnocen. in. c. in nostra. de rescrip. quẽ sequitur Bal. in marga. versi. episcop⁹. ver. ij. et notatur in. c. dudum. de elec. ꝛ in. c. non potest. de preben. in. vj. cũ glo. et Jo. de Jmo. in. c. ex literis. in prin. de probationibus. in. c. cũ in cũctis. de ele. ¶ Si tamen epũs habẽs duos episcopatus nolit alterũ renuntiare priuatur vtroq; c. de multa. et ibi glo. ꝛ docto. de preben. et no. in. c. dudum. ꝛ in. c. cum venerabilis. de ꝓsuetudie nisi habeat vnitos. c. sicut. de excep. prelatorum. ꝛ dicetur infra eodẽ. ¶ Nec mirum q non potest clericus habere plura beneficia curata. c. dudũ. de electio. ꝛ c. nemo. co. tit. in. vj. lxxx. dist. episcopi non. lxx. dist. sanctorũ. quod est verũ nisi sint vnita. notatur. in. c. de multa. de prebẽ. ꝛ in. d. c. sicut. ꝛ in extrauagã. Joã. execrabilis. Bal. in prima const. C. in fi. in Spec. de dispen. ¶. videdum. ver. illud. vsq; ad finẽ. r. q. iij. vnio. ¶ Itẽ nisi vnũ pẽdeat ab altero. c. eam te. de etate ꝛ qualitate. c. extirpande. de prebẽ. c. dudũ. ¶. insuper. de elec. gl. ordi. xxj. q. j. in summa. ¶ Itẽ nisi vnam ecclesiam habeat in titulum alteram in cõmendam ꝓm. d. glo. ꝛ no in. d. c. dudum. xxj. q. j. qui plures. ꝛ ibi glos. ꝛ gl. lxx. distin. sanctorum. comendare vero ecclesie dicit procurator non prelat⁹. xxj. distin. obitum. c. catanensis. Item nisi propter hominum raritatem. xxj. q. j. c. j. ꝛ glo. in summa. ꝛ d. c. dudum. ¶ Item nisi ecclesia adhereat prebẽde secundũ dictam gl. in summa. ꝛ in. c. extirpande. ¶. dvero. de ꝑben. ¶ Item nisi ecclesie sint tenues q̃ singule rectorem de per se nõ inuenirent. d. c. de multa. per doc. ꝛ in. d. c. duduz. r. q. iij. vnio. gl. ordi. in summa vbi supra. ¶ Dicuntur vero tenues quando ad sustentationẽ nõ sufficiunt. gl. est notabilis. et ibi. doc. in. d. c. dudum. qõ est arbitrariũ et consuetudo inspicit. gl. est ordi. in. c. j.

xxj. q. j. ¶ Itẽ nisi ex dispẽsatiõe a papa obtẽta. d. c. de multa. ꝛ ibi glo. not. ꝛ doc. ꝛ. d. c. dudũ. ꝛ. d. c. sctõrũ. xxj. q. j. relatio. ¶ Et scias qõ vz dispensatio qõ ꝓmot⁹ ad episcopatum habeat bñficia de iurepatronat⁹ ꝓm Rotã in deci. ccc. xxxiij. suppposito in no. habens aũt expectatiam vacaturã non dicitur habere beneficium. et ideo est capax alterius secundum Rotam in decisione. cccl. si ledatus in notabilibus. ¶ Nec sufficit dispensatio ab archiepiscopo secunduz glossin. dicto. c. dudum. nisi ambo. bene de multa. ꝛ in Specu. de dispensationibus. ¶. videndũ. ver. illud. ꝛ ibi Bald. in addi. ver. qñ in pluralitate. et per glo. ordinariam. xxj. q. iij. si quis iam trãslatus. qñ vide omnino. qr plene disputat. an solus papa vel epũs dispenset in pluralitate beneficiorũ. ꝛ in Spec. vbi ¶. ver. duplex. ex se. ꝛ infra dicet in alia q. in. iiij. li. vbi vide omnino. ¶ Circa ꝑdicta notandum est q clericus volens retinere duo beneficia curata perdit vtrunq; d. c. dudum. de electio. ꝛ ibi doctores. ꝛ. c. de multa. de preben. ꝛ. c. cum venerabilis. de consuetudine. ꝛ. ¶. dixim⁹. ¶ Sed an perdat priora beneficia statim q recipit aliud nouũ. Respõdeo sic ria in. d. c. si quis iam translatum. qõ in episcopo non ꝓcedit. qr electus vel cõfirmatus non perdit priora beneficia nisi adeptus sit possessionem episcopatus ꝓm. d. glo. ordinariã. per. c. cũ in cunctis. de electio. ꝛ. c. si qui episcopi. xcij. dist. in. ꝛ tenet gl. c. in. d. c. de multa. que dicit nõ perdi priora beneficia nisi decurso tempore expresso ad consecrãdũ episcopum p. c. cum in cunctis. vel nisi ꝓsecuta translatione secuta p. d. c. si quis iã trãslatũ. ¶ Jurta ꝑdicta quero numq̃d iuris dispositionẽ possit ꝓsteri ꝛ absolspõdeo non. qr inder earum animarũ esse desijt statim q scõm bñficium accedudũ. Ultimo nota. q vacant priora beficia etiã si ꝗs scãs se inhabilẽ facit se in epm ꝓsecrari. gl. est notabilis in. c. cum qui. de ꝓbendis. li. vj. ¶ Quero etiã nunq̃d possit quis habere duas ꝑbendas. respõdeo nõ. vt. c. literas. de cõcef. prebẽde gl. i. d. c. dudũ. ꝛ no. in. d. c. de multa. glo. ꝛ Bar. in. l. cũ plures. C. q̃ militare possunt. li. xij. ꝛ in. c. cũ iã dudũ. ꝛ ibi glo. Jnno. ꝛ doc. de prebẽdis. ꝛ. j. lxvij. q. ¶ Sed nũqd liceat habere plures dignitates vel personat⁹. Respõ. non. d. c. dudum. ver. licet aũt. ꝛ ibi glo. ꝛ doc. ꝛ. d. c. cũ iam dudũ. in. d. c. de multa. vbi dicit verũ in eadẽ ecclesia etiã si curam nõ habẽt animarum. quod not. ¶ Consequenter quero an habens curam animarum in ecclesia si est dispensatus ad aliud beneficiũ etiã si sit ꝓsonatus simulem curã non habens possit retinere archidiaconatũ. dicq nõ licet archidiaconat⁹ curã habeat nõ simulẽ cure parochialis ecclesie vt dz glo. in. c. nõ põt. de preben. in. vj. ꝛ Specu. de dispen. ¶. videnduz. versi. quid si habens ecclesiam. ¶ Sed an dispensatio comprehendat vt in neutro beneficio debeat residere. dic q nõ nisi exꝓsse actuz sit vnde dz in altero residere vz nũc in vno nunc in alio ꝓm glo. ꝛ doc. in. d. c. nõ põt. ꝛ in Spec. vbi ¶. ver. qd si indulgeꝫ. ¶ Et nota quod si in dispensatione cõtinetur qõ si in beneficio non resideat debeat commode seruire. valet dispensatio etiam si nõ seruiat sed potest puniri. glo. est in. d. c. non põt. Jnno. Hostien. Compost. ꝛ doc. in. d. c. dudum. de presump. c. fi. ꝛ in Specu. vbi ¶. ver. qd si indulgẽtia. ꝛ m. c. relatũ. de cleri. non resi. ¶ Ultimo circa ꝑdicta sciendũ est q epũs habens autoritatẽ dispẽsandi cũ clericis habentibus duo beneficia curata nõ põt dispẽsare cũ clericis nõ habẽtib⁹ duo bñficia curata ꝓm Flo. in. l. iij. ¶. modũ. ff. ꝺ fui. Archi. Jo. an. ꝛ doc. in. c. nõ põt. de ꝑbẽ. ¶ Nec ꝓtereo q nõ tenet dispensatio cõcessa habẽti plura bñficia. de quibus vnuz erat occupatũ ꝛ tacito de illo sup alijs obtinuit dispẽsationem. glo. no. in. c. cum qui. de preb. in. vj. Quinetiam impetratio secundi beneficij non valet si nõ sit facta mẽtio de primo q impetrans tenebat iniuste

23 scom.d.glo.z ibi.doc.¶†Sed quod dicit bñficium curatū.Respōdeo q̄ illud cui inest inquirere/corrigere/reformare/precipere/interdicere/suspendere/excōmunicare/absoluere/fm Spec.ti. de dispensationibus.§.videndū.ver.3 quere q̄ bñficium.vbi vide.¶Ad cardinalatum vero potest promoueri qui habet inferiora bñficia nec illa vacare intelliguntur fm cōem opinionē doct. Hostien.Jo.an.z But.in.c.ecclesia.el. ij.de electione.licet ibi Siculus ptradicat z male sit locutus ad emulationez: quia cardinalis esse cupiebat z ita seruat vsus curie romane.Quinetiam retinet episcopatum z archiepiscopatū q̄ sit cardinalis fm Host.z But.ibi cōtra Jo.ō imo.z Abb.facit gl.j.xciij.di.qō no.

24 ¶†Sed nunquid episcopus possit habere prebendā annexam dignitati episcopali.Respondeo sic si est cōsuetudo vel cōstitutio.c.ex literis.z ibi Joan.de imo.de probationibus.c.qō nostris.c. postulasti.de concessione prebē.z in.c. penul.de prela.lib.vj.q̄ oia tene menti.

25 ¶†Uigesimosecūdo quero an epūs possit creari sine titulo episcopali.Rñ.nō lxx.di.sanctorum.¶Item si habeat titulū vel ecclesiam.que tñ careat populo christiano z clero.secus si altero tantū.vt in cle.i plerisq̄.z ibi glo.z doc.de elec.quādoq̄ etiā epūs de facto est.vt in barbaria fm Inno.in.c.literas.de concessione preben.z Bal.in marga.ver. prelatus.ver.xij.¶Ciuitati vero submerse pōt dari epūs.vt tenet Bal.in titulo de pace constantie.ij.col.Quem etiā vide in.§.nos romanos.ij.col.vbi ponit an ratione diocesis dicatur episcopus is qui datus est ciuitati submerse per papam inscium de submersione.sed populo qui nunq̄ habuit episcopum non potest dari episcopus.xvj.questione.j. felix.quod est verum fm glos.ibi.nisi autoritate pape.vt ibij.c.frater vester.in fi.z.c.precipimus.et ita fecit Pius secundus pontifex maximus temporib⁹ nostris.qui eo signano ville.vnde in agro senēsi originē traxit epm de nouo creauit voluitq̄ piēsiā appellari.¶Itē potest epūs dari populo q̄ epm habuit ante millesimum annum si p dictū tempus mediū epo nō caruit ex crimīe suo xvj.q.iij.lz fm gl.in.d.c.felix.z alias.F. diximus.¶Et not.q̄ is q̄ patit se eligi epm ecclesie carētis clero populo christiano punitur scilicet demū si consecretur non si eligatur tantum.tex.est cum glo.in.d.cle.in plerisq̄.nā illa constitutio est penalis plura requirens ad pene cōmissionem scilicet q̄ eligatur z cōsecretur.vnde altero deficiēte pena nō committit vt ibi z.l.manicipia cū gl.C. de seruis fugiti.l.si heredi plures.de cōdit.institut.glosſ.xxiij.q.v.notificasti. ¶Propter quam legē manicipia.Jac. but.posuit ibi no.q̄stionem q̄ statutuz puniēs turbantem aliquē in possessione in pena.cl.librarū z ad restitutionē possessionis ablate nō habet locū in eo qui turbauit et nō abstulit possessionez q̄ deficit alterū de req̄sitis a statuto.s. ablatio possessionis merito nō hz locū pena.argumēto.d.gl.q̄ et tz ibi rapha. Fulgo dicēs se alias de facto ꝓsuluisse. et Sali.z dominus Cato papiēsis contra Bal.ibi.¶Cōtra quez etiam tenet Ludo.pon.in fi.ver.delictum.ver.statutū z c.Ubi etiā dicit se de facto obtinuisse in simili q̄ vz dicta constitutio episcopalis q̄ō executor testamenti infra annum non exequens excommunicet z restituat episcopo bona distribuēda.Talis cōstitutio non habet locū in eo q̄ bona nō habuit ab herede vt sic talis infra annum non exequens non debeat excōmunicari quod perpetuo tene mēti.ad hec facit capitulum vbi periculū .§.ceterum.de elec.in.vj. vbi in electione requiritur libertas z voluntas.z tz Pau.de cast.in consi.cix.vbi dicit cessare legis vel statuti dispositionē si desit alterū de requisitis in ea.lz vide Ang. et Jmo.in rubri.sol.ij.in.glo.fi. et Pau. de cast.in.l.j.cum glo.ff. quorum bonorum. ¶Et mihi superioꝝ diebus occurrit questio similis in qua consului z multi preclari doct.maxime dominus Petruspaulus de sancta Anatolia vicarius episcopi firmani.z domin⁹ Ber. Lippus aretin⁹ aduocatus curie gr̄alis ꝓuincie anconitane se subscripserūt

26 dicit enim statutum firmanum † q̄ testis falsum deponens puniatur in pena centum librarum z ad interesse parti lese in duplum.consului non habere locum contra Constantinum z socios q̄ falsum deposuerūt in causa criminali in qua ex eorū attestationib⁹ etiam si fuissent vere nō inscribat iudiciū parti idest fisco cū quo causa agitabatur ex quo fuerūt in causa appellationis ꝓducti sup articulo cōtrario ad instantiam partis quod de iure fieri nō debuit fm Bar.no.in aut.q̄ semel.C.de probationibus.z Bal.in marg.ver.testis.ij.coll. licet ex officio iudicis ꝓduci potuissent fm Bar.in.l.ij.§.si ex publico.ff.de adulte.in.§.fi.de questionibus in.l.vni⁹.§.cogniturum.eo.ti.z in.l.diui fratres.ff.de penis.z Bal.in.l.j.C.sen.rescin.nō pos. in.l.edita.z ix.col.C.de edē.in.l.presbyteri.de epis.z cle.in addi.Specu.de inquisitione.ver.antepe.quod no.¶Cōcluſi ergo statutum nō habere locū ex quo cessabat alterū de requisitis ad pene cemmissionē.s.interesse partis lese. 28 ar.tñ contra in.l.iij.§.sed si alius.ff.ad sil.vbi Bar.notat q̄ ad penā pluribus factis imposita nō requiritur cōcursus olim factorū.lz in casu nostro fuit apposita pena vni facto.s.falso testimonio requirenti plures qualitates z non pluribus factis igit nō obstat tene mēti pertē de qua supradixi.adde singu.quod ill lud statutū habet locū etiam si per vnū actum turbantur plures possessiones in vna re.q̄ oēs accusant z plures pene imponende.q̄ quot sunt persone turbate.tot turbationes dicuntur et totidem pene sunt exigēde fm Barto. no.in.l.j.§.si ad plures.ff. de sepul.vio. vbi etiā dicit q̄ō tot dicunt insultꝰ quot sunt persone insultate.quod etiam notat.z ibi doct.quod liga tibi ad digitū. 27 ¶†Uigesimotertio quero vtrū qui hz filios possit creari epūs.Respōdeo q̄ō sic dicit verum si lōga ptinētia processerit per.c.prius.z ibi gl.ea.distinctio.pbat xvij.q.j.Moyses.ibi potuit itaq̄ successores principatus filios suos creare. xij.q.j.sint manifeste.xij.q.ij.epūs q̄ filios in aut.quo iuportet episcopos.§.j.col.j. vbi loquit tex.de nepotibus epi.Quod verū etiā intelligi debet nisi numis tenere eos diligat vt presumatur eorū causa bona ecclesie dilapidare.alias enim nō ꝓhibet fm.d.iura.z glo.in.d.c.de syracusane.que dicit idē in habente patrem vel fratrez.de quib⁹ etiā sit timor. q̄ō nota.licet nō seruet in vsu.hoc etiaz docent exēpla quotidiana cum in curia videamus multos episcopos habere filios vt est tēpore nostro episcop⁹ Caietanus.s.Frācisc⁹ patritius senensis.et archiepiscopus Candie nobilis Venetus z alij plures.Scimus etiaz Jo.an. fuisse filium clerici natū tñ ante patris clericatum vt ipse refert in addi.Spec. ti.de fil.presby.¶Et nota quod habēs filios cum promouetur debet cauere ne bona ecclesie dilapidet ꝓpter filios et inuentariuz conficere.d.c.sint mari. et tenet gl.lxj.di.catenienſis.et est text. in.d.c.syracusane.¶†Nunquid aūt filius episcopi possit habere prebendam in ecclesia patris.Respondeo q̄ō sic si est legitim⁹ hz gl.viij.q.j.apostolica. Illegitimus vero in eadē ecclesia seculari non potest esse canonicus vt ibi p gl. aliud tamen beneficium filius etiam legitimus habere non potest in ecclesia patris.z idem in ceteris descendētib⁹. ar.c.cōsuluit.de iure patro.z de institutiōe.c.ad decorē.forte aliud in trāsuersalibus z ascendentibus.argumēto de penitentijs.dist.j.c.bonc.fm dictam gl. ¶Successiue quero an possit quis renūtiare episcopatum vt detur consanguineo suo.Respondeo sic fm dictā gl. viij.dist.q.j.apostolica.z ita faciūt hodie multi cardinales volētes bñfacere. 29 ¶†Uigesimo quero.an manchus corpore vel aliter vitiatus possit eligi episcopus.Respōdeo q̄ nō.c.j.ij.ij.z se.de cor.viti.lv.distin.qui partem.z per totum.c.si quis a medicis.z.c.si euangelica.de cle.egrotante.c.ij.de cle.pugnāte in duello.c.ij.in Specul.de cor.vit. ¶Dicuntur autem corpore vitiati nō casu sed propria voluntate absciſſi.lv.

distinc.corpore.vnde qui sibi amputat virilia etiã vt caste viuat nesciens aliter viuere caste non põt esse eps vel sacerdos.c.si quis.ꝛ seq.eadẽ disti.¶Idẽ etiã si sibi volẽs digitum abscindat nõ si casu.d.c.qui parũ.sz eunuchus sic es. di.eunuchus.qõ nota.¶Itez castrat⁹ a medico vel secatus pedẽ in infirmitate potest eligi episcopus ꝛ cõsecrari.ea. di.c.si qs in infirmitate.nõ tamẽ debet ire ad altare cũ baculo ꝑm gl.ibi per.c. nullus eps.de cõsecratione di.j.¶Itez et qui ab hostib⁹ abscinditur digit⁹.c. latot.eadẽ di.Infirmitas vero superueniens post infirmitatẽ nõ impedit.ea.c. precepta.¶Quid de ceco an potest eligi eps.dic qõ nõ.lv.dist.c.ſi.xlix.di.hic ꝛ eñ.hic etiã adde singulariter qõ his q̃ parũ manchus est corpore põt ꝓmoueri licet supradictũ sit manchum nõ posse ad episcopatum promoueri.vt tenet Bal.i.l.cuidẽs.ff.de edili.edic.Lau.de san.in.l.in quorum.xxvij.col. de pignoribus.facit in argumentũ.xij.q.ij.terrulas.ꝛ glo.in auẽ.minoris debitor.C.qñ mulier tuto.officio fungi põt.adde hic oino ter.notabilẽ.xlix.di.hinc ꝛ enim.et no.in Spec.de dispẽsationib⁹.¶iurta.

30 ℞.item in testamento.¶Uigesimoquinto quero an bigam⁹ possit eligi eps:respon.nõ.lj.distin.c.ſi.xxvj.di.c.j.xxviij.q. vlt.c.vlt.de biga.c.j.ij.iij.ꝛ.c.ꝗrto.xxxij. di.maritũ.claici.ꝛ in Spec.de biga.vbi 31 dicit verum ꝑm docto.etiam cũ dispensatione pape.sed glo.in.c.lector.xxxij. distin.per.c.nuper.de biga.l.di.ſi qs viduã.tenet contrarium.ꝛ dicit.d.glo.semel fuisse dispensatũ cuz archiepiscopo panormitano.¶Idẽ dic ꝛ in cardinali qui bigamus esse nõ põt nisi papa cum eo dispẽset ꝑm Bal.in.c.at si clerici.de iudicijs.et propteres do. Anto.rosel. monarcha nostri tẽporis nõ potuit obtinere cardinalatum sibi ꝓmissum ab Eugenio pontifice.quẽ do. Anto.defendit in concilio basilien.si Eugenius eñ nolẽs seruare fidem excusabat se quia do. Anto.fuerat bigamus ꝛ cũ requisitus esset de dispensatione.rñdit do. Anto.allegante pro se dictũ glo.ꝛ doctrinã Bal.vbi supra se nolle dispẽsare.ex quo specu.negabat posse sic qõ fuit delusus propter qõ do. Anto.indignatus cõpo suit pulchrum libellũ cõtra prelatos et ex curia aufugit ad studiũ paduanum vbi multos annos legit me audiente ꝛ tandẽ obiit.non credẽs aliqd esse supra tecta domoꝝ.¶Idem etiam dicitur de dño Jo.de ligna.qui cũ fuerit bigam⁹ nõ potuit esse cardinalis.vt audio itelligo aũt bigamũ intelligibilẽ etiã si vnã vxorem habuit ante baptismũ alteraz post.xxviij.q.iij.c.ſi.sed in.c.ſ.ꝛ in summa dicitur ꝛtrariũ ꝑm ꝓiero.vide ibi. potest tamẽ bigamus ex causa esse subdiaconus.d.c.lector. Ratio aũt quare bigamus nõ põt eligi quadrupler est. ſ.propter sacramenti vnitatis defectũ ex quo carnẽ diuisit.Item ꝓpter ptergatinã ordinũ.Itẽ ꝓpter signũ incõtinẽtie.Itẽ quia nõ habet frontẽ hortãdi vel sniadẽdi viduitatẽ iuxta illõ.Tur pe est doctori cũ culpa redarguit ipm. Itaque dicit glo.ordi.xxvj.di.in princ. ¶Potest autem bigamus monachari ꝑm Bald.in.l.cui sub pretextu.C.de sacrosan.eccle.sicut excõmunicat⁹.vt ibi. et Joan.an.in regula delictum persone.in mercu.¶Sed clericus in sacris nõ potest fieri bigamus.xxxiij.di.precipimus.ꝛ.§.prohibẽatur.ꝛ.c.cognoscamus.¶Item nec rector vniuersitatis ꝑm Bal in auẽ.habita.pe.col.C.ne filꝰ pro patre.¶Quero nũquid bigami sint in ecclesia iterum benedicendi cum matrimonium contrahunt.Respondeo quod nõ vt.c.vir autez.de secũdis nup. vbi dicitur quod quia in primo matrimonio fuerint benedicendi non dz eis bñdictio iterari de quo etiã in.c.ſ.ꝛ ibi gl.ꝛ doc.eo.tit.vbi etiam dicit glo.posse iterari sacramenta.ſ.penitentie extreme vnctionis ꝛ manus impositionis.ſ. q.ſ.manus.ꝛ.c.quod quidam.vide de conse.di.iiij.qñ secus est in sacramẽto baptismi.ea.di.ostendimus.ꝛ.c.ne san. bap.reite.dicemus infra eo.tertio libro vltima parte principali.¶Ultimo no. q̃ bigami carent omni priuilegio et dicuntur esse de foro seculari etiam si cõsuetudo sit in cõtrarium.c.j.de biga.li. vj.ꝛ tz Spe.ti.de cleri.cõiug.§.bigami.

32 ¶+Uigesimosexto quero vtruz absens potest in episcopũ eligi.Respon.sic etiã et tz Bal.in.l.ſi.iij.q.C.de ꝛtrahẽ.emp. et in.l.vt perfectius.C.de anna.exce.p m.c.inotuit.eo.ti.facit.l.vnũ ex familia. ꝛ ibi Bar.de lega.ij.¶Nec mirum qz dignitas etiã absenti põt conferri.arg. l.cũ furiosus.ꝛ ibi doct.ꝛ Pe.de sun.de iudi.ꝛ.l.j.C.de di.lib.xij.Item ꝛ ꝓbẽda ꝑm Bal.in.l.scim⁹.§.sed ꝛ si qs.C.de la.
33 liber.tol.¶+Uigesimoseptimo ãro an ecclesie.Rñdeo sic cle.j.§.ſi.cũ glo.ꝛ doc. de electione quod verum nisi in discordia fiat electio.quia tũc nõ valet.c.quo rundã.eo.titu.in.vj.nisi opponaꝫ cõtra discordãtes exceptio excõicationis vel ſi.quia etiam si concordarẽt cũ aljs nõ valeret votũ eoꝝ.igitur tunc tenet electio ꝑm glo.ibi vero discordia.ꝛ ibi per doc.¶Secus tamẽ est in abbate ꝛ aljs inferiobus prelatis.quia eligi non põt er dispari religione.d.c.cle.j.in primo respõso.vide not.in.c.cum monasteriũ. cũ glo.ꝛ ibi doc.de electione.¶Uigesimo octauo quero si elect⁹ irritat qz fa mis.Respõdeo nõ ꝑm Inn.in.c.cũ post. de electione.ꝛ Bal.in marga.℞.electio. versicu.xxv.ꝛ est text.in.c.considerauimus.ꝛ.c.super eo.ꝛ ibi docto.de electio. Secus si electio irritetur propter vitiũ prime electionis.d.c.sup eo.vnde talis electio irritata vitio persone.d.c.super
34 eo.ꝛ ibi doct.¶+Uigesimonono quero vtrum electus eps possit renũtiare.Rñdeo sic cum cõsensu superioris.alꝫ non ꝑm docto.ꝛ Bal.in.l.ſi ascribatur.C.de rmatus sue nõ.c.inter corporalia. et ibi glo.ꝛ doc.in princi.ver.vnde cũ non maius.de trãsla.pla.ꝛ gl.in.c.cũ in cunctis.de electione.multofortius si est cõsecratus.d.c.inter corpalia.de quo etiã no.per glo.lxviij.distin.quanto.ꝛ in.c.ij. de restitu.in integ.ꝛ per Bal.in marg. ver.electio.ver.ſi.vbi dicit q̃ electus an 35 ℞e constrmationẽ renũtiat in manibus eligentiũ ꝓ.d.c.ij. Nam post debet renũtiare in manibus superioris.c.admonet.ꝛ.c.quod in dubijs.ꝛ vbiqz per glo. et doc.de renun.quod no.¶Itẽ verum etiã si electus primo cõsensit ꝑz gl.doc. et Philip.in.c.ꝓstitutus.in ſi.de appel. sed plenius ponit gloſſ.in.c.ſi electio.de electione in.vj. Bal.tñ in rub.C.de fide instru.ij.col.dicit q̃ electio non arctat inuitũ nisi acceptet.¶No.tñ qõ si electus retrahauit potest postea acceptare si electores in eadẽ volũtate persistant. gl.in.c.lz.in ſi.de procu.in.vj.¶Sz vtrũ electus possit ꝛelinquere ecclesiaz vel epatum ꝛ transire ad monasteriũ sine licentia pape.Rñdeo nõ vt in.c.nisi cuz pridem.de renun.ꝛ gl.in.d.c.admonet. q̃ dicit q̃ rõ est qz maior frnct⁹ inest cure pastorali q̃ religioni.p.c.in scripturis.viij.q.ſ.ꝛ.c.suggestũ.ꝛ.c.scisciatis. ea.q.adde no.¶Electus aũt ad epatum debet infra mensem post ꝓbationẽ electionis acceptare alꝫ ipso iure priuatur bñficio electionis nisi sit talis persona q̃ nõ posset sine superioris licẽtia cõsentire quo casu dz rechi supior quo infra cõgruum tps licentiã nõ ꝓcedente. posteri iterũ electores eligere.c.q̃ sit. de ele.ꝛ i extraua.si religiosus ꝑz Spe. et Joã.and.in addi.de elec.§.j.ver.celebrata.iij.col.Illud etiã scire debes q̃ electus sciens se idoneũ peccat mortaliter cũ renũtiat ꝑm Archi.ꝛ Jo.an.i nouella l.c.si electio.de electi.in.vj.ꝛ Pet. de suncino in.l.qui ad ciuilia.C.de appel.ꝛ.ſ.dixi q̃ tñ verũ esse intelligo si sine causa renũtiat cũ non possit quis sine causa renũtiare ꝑm glo.ꝛ doc.Bar.ꝛ Jo.de.bel.in.l.dotem.in ſi.ff.ſo.ma.ꝓ no. in.c.qz ꝓpter.de elec.ꝛ in.c.j.de his q̃ ſi. a ma.par.capi.ꝓ que iura dicit Jo.de imo.causaz requiri in renũtiatione qñ electio fuit facta a maiori parte capituli alꝫ enim esset inualida vt ibi ꝛ in.c. audit⁹.eo.ti.ꝛ.l.q̃ maior.ad muni.¶Et q̃ dictũ est de epo locũ habet etiã in abbate exẽpto electo ad abbatiã qz nõ põt renũtiare sine licentia pape vt in.c.ſi. de renũ.¶+Incidenter hic ãro an eps elect⁹ possit renũtiare epatuz vt euitet onera ꝛ eorũ ꝓstationẽ.no.ꝛ.q.iij.vnio

Dic vt ibi.ꝛ in simili.q.de vasallo an re-
nũtiet feudo vt ad seruitia dño nõ te-
neatur.glo.est ordi.ꝛ no.in.c.j.§.filꝛ.de
cap.qui cuꝛ.vẽ.vbi concluditur q̃ non.
et per gl.Inno.de bel.ꝛ Nico.de nea.et
doc.in.c.j.de vasꝛ.q̃ cõtra ꝓsti.lo.seu.ali.i
vsi.seu.glo.ꝛ doc.in.c.eccleſiarũ.de ꝓsti.
ꝛ in Spe.de feu.§.qñ.ꝛ.xxviij.p Bald.
in.c.j.§.calidis.de prohibi.feu.ali.Dy.
ꝛ Bar.in.l.is cũ quo.ff.de aqua plu.ar.
et p Flo.in.l.si absente.ꝛ in.l.cũ fructꝰ.
36 ff.de vsufruc.¶ Quid de vicino renũ-
tiante vsui putei vel cibani vt non te-
neatur ad collectã pro refectione.dic q̃
aut refectio iminet pro tẽpore preterito
aut pro futuro. ¶ Primo casu ꝺz fieri
cõtributio qꝛ nõ tenet renũtiatio in dã
nium vicinie cũ ipse iam preceperit cõmo
dũ sicut alij vicini vñ sentiatꝛ incõmo-
dum.l.fin naturã.ff.de reg.iur.c.q̃ sen-
tit.eo.ti.lib.vj. ¶ Scõo casu si non vult
vti puteo vel cibano cõmuni.quia ha-
beat suum in domo.ꝛ idem qꝛ onus est
inũctum domo nõ personis.arg.l.edi-
les.ff.de via publica. ¶ Item quia pu-
teus est cõmunis vt vniuersitatis non
vt singulorum.Ideo attẽditur volũtas
maioris partis nõ singulorũ.l.qõ̃ ma-
ior.ff.ad municip. ¶ Si vero velit muta
rẽ habitationẽ ꝛ inde recedere ꝛ nõ vti
puteo.tũc nõ est obligatus ratiõe futu-
ri temporis.ita cõcludit.d.meꝰ Barth.
cepo.titulo de serui.vt.c.xlvij.§z Alber.
de rosa.i tractatu statutorũ prima par-
te.cxxxv.ꝛ Flo.in.d.l.cũ fructuarius.vi
dẽtur indistincte velle cũ teneri ad cõ-
tribuẽdum.de quo etiam per Bald.in
d.l.cũ fructuariꝰ.Dy.in.l.imperator.§.
si centũ.de lega.j.Jaco.de are.in.l.pre-
tor.§.hoc edicto.ff.de dã.infec.in Spec.
de cẽsi.§.j.ꝛ.vtẽ pone q̃ vicinia.ꝛ Bart.
in consilio q̃dã cõuicinia.ꝛ pridie cõsu-
lui apud castruz mõtis guidonis. ¶ Et
qꝛ dixi.ff.de renũtiatione epatus.que-
ro q̃d si papa anteq̃z eligereꝝ pmisit ẽt
cũ iuramẽto dñis cardinalibꝰ renũtia-
re.dic nõ valere promissionẽ ꝛ iuramẽ
tum ꝑm Bal.in.c.venerabilem.de elec
tione.Cardinalis non potest renũtia-
re cardinalatui per no.in.c.j.de renun
tia.lib.vj. ¶ Sz hoc nũq̃z vel raro con-
37 tingit. ¶ Trigesimo ꝙro vtrũ electus
in eꝑm possit renuntiare anteq̃z acce-
ptet. Respõ.no.in.c.cuz inter.ꝛ.c.publi
cato.de electione.ꝛ tenet glo.not.in.c.fi.
versi.cõtraxit.de procu.lib.vj.p.d.c.pu-
blicato.ꝛ.d.c.cum inter.ꝛ.c.inter co.pa
lia.de translatione prela.qõ verũ si sit
facta publicatio ex qua ꝛit electo ius
vt revocari nõ possit ꝑm gl.no.ꝛ doc.in
c.quod sicut.de electiõe. ¶ No.tñ q̃ ele
ctus indignus nõ cõfirmatus põt revo
care ꝑm Bart.in.l.ex ea.ff.de testa.mi-
lita. ¶ Dic ergo p electionẽ ius acquiri
electo siue in re corporali siue in incor-
porali ꝛz Bal.in.l.ij.§.j.in fi.C.cõia de
leg.qõ est verum vt revocari nõ possit
aliꝰ secus ꝛz Bar.in.l.sed reprobari.
in ꝓn.ff.de execu.habet: eñ electus in
visditionẽ si nõ ingrediatur officiũ ꝑm
Bar.in.l.priuatorũ.C.de inreiur.ꝛz idẽ
Bar.in.l.publius.ff.de cõdi.ꝛ demõ.di-
cit queri dignitatẽ per acceptationem
electionis in.l.scimus la.ij.C.de cõsul.et
nõ spar.lib.xij.dicit q̃ electio nõ queritꝰ
ius electo nisi post pñtationẽ electiõis
vt ante revocari nõ possit sed melius lo
quitur idẽ Bar.in.d.l.ex eo.dicens q̃
per solã electionẽ ꝺs nõ cõsequit digni-
tatẽ vt ibi ꝓbat in text.ꝛ gl.nisi in casi-
bus spũalibus in quibꝰ ex sola electiõe
acceptatione secuta queritur ius vt.l.
fi.de procu.insti.qui.mod.ius pa.po.sol.
§ filiꝰ.vide tñ pleniꝰ per Bart.in.l.ab-
senti.ff.de dona.Ang.i aut.de col.ꝛ al.
cap.§.prohibemus.coll.ix.pe.de sun.in
l.qui ad ciuilia.in fin.C.de appel.ꝛ per
Ang.cõsilio.ccxxix.Dy.ꝛ doc.i.l.si ita.§.
si domus.de leg.j.ꝛ doc.post gl.in.c.cũ
38 bertoldus.de re iudi.ꝛ p Jo.an.ꝛ doc.
in.c.ij.de trãsla.pla. ¶ Trigesimoprimo
quero vtrũ minor.xxv.annoꝝ possit
eligi epꝰ. Rñdeo nõ.c.cũ nobis.ꝛ.c.cum
in cũctis.de elec.c.lz.eo.ti.li.vj.ij.dist.c.
fi.lxxvij.distin.in veteri.ꝛ vbiq̃z p glo.ꝛ
doct. ¶ Intellige tñ q̃ annus trigesimꝰ
ꝺz esse ꝓfectus nõ inchoatꝰ tm.d.c.cũ in
cunctis.ꝛ ibi gl.ꝛ glo.in.d.c.licet.vbi di-
cit secꝰ esse in aliꝭ dignitatibꝰ in q̃bus
annꝰ ceptꝰ habeꝝ ꝓ cõpleto.ꝛ tz glo.in
c.j.de eta.ꝛ q̃li.in.vj.de quo etiã vide gl.
ordi.lxxvij.dist.subdiaconꝰ.q̃ dicit idẽ in
39 cipali. ¶ Inferiores vero ministri.s.
40 ea.di.subdiaconus. ¶ Quid de mona
cho. Respõdeo q̃ ante.xiij.annũ mona
cho.Reſpõdeo q̃ante.xiij.annũ mona
ver.monachus.ver.v.Infans esñ non
ꝛ tz Bar.i.l.etiã.ff.de adop. Cy.in aut.i
ingrediaꝝ religiones ꝺz põt penitere vsq̃

olibꝰ ecclesiasticis dignitatibꝰ q̃s i eꝑ-
li per.d.c.cũ in cũctis.Secus in muneri
bus ciuilibus ꝙ.l.ad rem publicã.ff.de
munc.ꝛ hono. ¶ Itẽ secus in ꝓscriptio-
nibus.ff.de diuer.ꝛ tẽporum ꝓscrip.l.in
vsucapione. ¶ Itẽ secus quo ad testan-
dũ.l.qua etate.ꝛ ibi doc.ff.de testa. ¶ Sz
quo ad excusationẽ numeri annꝰ ꝺz eẽ
cõpletꝰ.l.maiores.ff.ꝺ iure imu. ¶ Idẽ
in restitutiõe in integr.in qua fit cõpu-
tatio de momẽto ad momẽtũ.l.iij.§.mi-
nore.ꝛ ibi gl.ꝛ doc.ff.de mino.ita dicit.d.
gl.ord.i.d.c.subdiaconꝰ.addeigl.in.l.j.C.
q̃ etate lib.x.ꝛ not.in.l.ij.ff.de an.leg.et
filiũ.§.sabinꝰ.ff.ad treb.in.l.si cui legeꝝ.
Bal.in.l.ex his.C.qñ ꝺies leg.ce. ¶ De
iure tñ ciuili qꝺ in hoc nõ seruaꝝ ꝺz eꝑs
esse maior.xxv.annoꝝ.in aut.de sanc-
tiss.epis.§.hoc quoq̃.ꝛ§.cleri.ꝛ ibi glo.
¶ Aduerte aũt q̃ solꝰ papa dispẽsat su
per etate eꝑi.gl.est in.c.cũ dilectꝰ de ele
ctione.Sed eꝑs dispẽsat cũ etate clerici
minoris ꝑm.d.gl.per.c.ꝓterea.de eta.et
qualitate. ¶ Utrũ aũt eꝑs minoꝝ electꝰ pos
sit cõfirmari.dicek.j.iij.lib.sexta pte pri-
mi. ¶ Inferiores vero ministri.s.
archidiaconus sacerdos eccle
sie.annoꝝ.d.c.cũ in cunctis.§.inferiores.
rectoꝝ habẽs curã aliarũ ꝺz esse etatis
xxv.annoꝝ.d.c.cũ in cunctis.§.inferiores.
nisi morũ ꝓbitas suppleat defectũ eta-
tis.glo.est in.c.indecorũ.de eta.ꝛ quali.
per ꝺz esse etatis.xxv.annorũ.sicut eꝑs
in aut.de sanctiss.epis.§.ꝑsbyteri.col-
xxx.annoꝝ in eo requirit sicut in eꝑo
nus minoꝝ.xxv.annis cõsecrari nõ ꝺz
lxxvij.di.placuit.xx.q.j.placuit.Subdia
conus vero maioꝝ.xx.annorũ esse debet
cho.Respõdeo q̃ ante.xiij.annũ mona
scribendis.de tẽpo.ordi.ꝛ Bal.i marg.
põt fieri monachꝰ.c.j.c.ij.de reg.in.vj.
geneſi.de sacrosanct.eccleſi.Si tñ ifans
ingrediaꝝ religiones ꝺz põt penitere vsq̃
ad.xiij.annos.c.ij.ꝛ.c.vtrũ.de reg.in vi
Barto.in.l.in pupillari.ff.de vul.ꝛ pup.
Nec etiã põt infans ad sacros ordines
promoueri.c.fin.de tẽpo.ordi.in.vj. po-
test tamen infans ingredi religionez.
ꝛ ibi no.per all.per.c.is qui.c.nõ solũ.et
c.se.de regula. ¶ Itẽ põt infanti tonsu-
ra cõferri ꝑm gl.in.d.c.fi.lxxviij.di.de his
lxxvij.dist.an singulis.ꝛ ita hodie practi
catur pro bñficijs impetrãdis.q̃ habe-
re pñt ifantes.sed cũ dicit nõ platuras
c.indecorũ.de eta.ꝛ qua.ꝑm gl.in.d.c.de
his.vide.j.q.j.pueri.c.sup inordinata.ꝛ
ibi doc.de ꝓben. ¶ Itẽ pñt habere cano
nicatũ.c.ex eo.ꝛ ibi gl.ꝛ doc.de ele.in.vj.
ꝛ no.in.c.fi eo tpe.de rescrip.i.vj. ¶ Itẽ
ꝛ bñficia nõ curata etiã si sit priorat⁹
ꝑm Fed.de se.in ꝓsti.cxxvij. Casus talis
est.q̃dam est canonicatꝰ. ¶ Itẽ bñficia
nõ curata q̃ sacros ordines ex priuile-
gio cõsuetudine vel cõstitutione nõ req̃
rãt.d.c.si eo.i fi.cũ gl.Curata ꝺo nõ.d.c.
idecoꝝ.ꝛ.c.supinodinata.ꝛ ibi gl.ꝛ doc.
ꝛ gl.in.c.fi.de iudi.ã.vj.q̃.q̃ dicit q̃ ifans
nõ põt habere bñficiũ nisi cũ dispẽsatio
ne pape qꝛ ꝺz itelligi ꝺ curato vt.§.alꝰ
sic.Jõ põt habere ꝓbendã ꝑm Bald.in
l.administrantes.§.coꝛ.ff. de excu.tu.
Minoꝝ aũt.xxv.annoꝝ nõ põt hẽre ec-
clesiã pochialẽ.c.lz canõ.ꝛ ibi gl.ꝛ doct.
de ele.in.vj.ꝛ no.i.c.cũ in cũctis.§.infe-
riores.c.ti.in anti.vñ si fiat collatio eccle
sie minoꝝ nõ ꝺz tanq̃z facta inhabili ꝛz
Bal.in.l.ij.C.de his q̃ ve.eta.ipe.Quin
etiã collatio ei factã nõ cõualescit si lite
pẽdente fiat maioꝝ ꝛ habilis ꝑm Bar.i
l.excusant.in ꝓn.ff.de excu.tu.alias esñ
est ipo iure nulla electio minoris ad bñ
ficia vel officia ꝑm Bal.in addi.Specu.
de appel.ver.cuius etas. ¶ Item talis
minoꝝ nõ admittitur ad honores.l.ad
rẽpublicã.de mu.ꝛ ho.ꝛ Bar.in.l.de eta
te.j.col.ff.de mino. ¶ Itẽ minoꝝ.xvij.an
nis nõ põt esse doctoꝝ.l.j.§.pueritiam.
ꝛ ibi Bar.ff.de postu. Itẽ minoꝝ.xx.an-
nis nõ põt esse rectoꝝ vniuersitatis ꝑm
Bal.in aut.habita.pe.col.C.ne fi.ꝓ pa.
¶ Itez minoꝝ.xiij.annis nõ potest esse
notarius.l.impuberẽ.in prin.ꝛ ibi Bar.

ff.de fal.& Bal.in tracta.de tabel.xv.q. qō est verum etiā vt factus pubes exerceat officium tabellionatus ſm Bar.et Bal.vbi ꝫ.q; facit cōtra me:quem.xij. annorū creauit notarius dñs Octauianus de cōfratris de monte florum:licet officiū ipsum nunq̄ exercuerim.¶ Itez minor.xiij.annis nō pōt esse iudex ſm Spe.ti.de iud.del.§.viij.versi.item qui
41 estis ꝛc.¶ Circa predicta queri potest vtrū infans possit esse de cōsilio vel ꝺ prioruꝫ.& Bar.in l.j.C.de mu.& ho.nō cōmit.pa.& ff.li.x.tenet q; sic.& Bal.in l. fi.C.de testa.multi vbi etiam dicit qꝺ pōt esse caput collegij.nō tñ pōt officiū exercere.& no.in l.spurij.§.j.& ibi glo.& Dy. de dec.& Bald.in l.administrātes.§.eorū. & ibi Bart.in.§.qui corporis.ff.de excu. tu.& adde supradictum ſm Bald.in.d. aut.habita.pe.col.Sz pōt ifans creari mūles vt tenet Bar.in l.j.x.col.C.de dignitate.li.xij.¶ Itē pōt defendi inuestiri ſm bal.in l.eā quā.xiij.col.C.de fideicō. pōt etiaz infans esse rex & coronari ſm Bar.in d.l.j.C.de mu.& ho.qz ifans vel etiam venter succedit in regno patris quo ad titulū & dignitatem nō quo ad administrationē cū dādus sit ei vel ventri tutor vel curator q̄ administret ſm Bal.in l.fi.C. de testa.multi.& l.consilio.de cura.fur.et ita oportebit facere nūc cum supersit ex excellētissimo duce Baleam maria duce Mediolani superioruꝫ diebus trucidato in ecclesia sancti Stephani de Mediolano filius etatis annoꝝ nouē vel circa.¶ Sic & alꝰ dandus est curator regi fatuo vel coadiutor ſm Bal.in ti.de suc.feu.in fi.principij in versi.fi.& Anto.rose.in tracta.de suc.ab inte.xl.col.et nota in.c.ij.de sup. negli.plar.in.vj.ūcta.l.fulcini.§.adeo. in fi.ff.ex qui.cau.in pos.ea.Debet autē talis curator dari p patritios regni ſm Bal.in.d.l.fi.de testa.multi.vz seruata solēnitate de qua in l.j.de tuto.& cur.in.l. personaꝝ.¶ Debet etiam dari curator regi qui nescit regnum gubernare. vel q̄ nō seruat iustitiā & pacē p̄ sertim locis pijs & pauperibꝰ.vel si pia loca nesciat reparare ſm Inno.in.c.gerēdi.de sup.negli.prela.vbi etiā ponit a quo sit dādus talis curator vel tutor.& in morga.ſi.rex.§.iij.Idē etiā est q̄ si rex ē factus prorsus inutilis quia dandus est ei coadiutor ſm Bar.& doc.in.l.post susceptā.de excu.tu.vbi etiam dicunt regi dandū esse tutorem vel curatorez autoritate pape.¶ Et quia dixi supra de rege pupillo adde q; de regno cuius rex puer est cum senior rex magis expediat vt inquit Bal.in.l.cum antiquioribus.
42 C.de iure deli.¶ Trigesimosecundo quero vtrū existens in peccato mortali possit eligi epꝰ.Rñdeo q; aliq̄ sic.c.sicut.de iureiur.& glos.in.c.perpetue.de elec.in.vj.quinimo dicit Inno.in.d.c.sicut.q; nō debet ꝓpterea deponi.quod etiam tenet Bal.in marga.ver.promostus.ver.iij.licet aliter olim erat;vt habeꝫ.lxxxj.di.c.j.lj.di.c.fi.lxj.di.bene nouit xxv.di.c.primū.& ibi gl.et p gl.ij.q.vij.& hodie.tñ tollit omnis opinio antiquoꝝ que multiplex fuit ſm gl.ordi.in.d.c.primum.& in.c.ex tenore.de tēp.ordi.qz est facta nouꝰ decisio de qua in.c.vlt.eo.ti. de tēp.ordi.q; peccatū occultū non enorme post pactā pniaz nō ipēdit ordines susceptos nec suscipiēdos.In enormibꝰ tho sec⁹ est q; illa impedit vt ibi.Sunt aūt enormia q̄ ponit gl.no.in.c.nisi cui? p̄idē.de renū.vez homicidiū qꝺ est ideꝫ spensabile.l.di.mirot.Itē crimen notoriū de facto vel de iure.d.c.fi.de tēp.ordi.Itez simonia.j.q.j.erga simoniacos j.q.vij.& quis omnes.de simonia.c.tāta.Itē si excōicatꝰ in cōtēptū clauiū celebrauit.xj.q.iij.si quis epꝰ dānatꝰ.Itē oē delictū qꝺ ipso facto inducit crimē infamiā.Itē infamia descēdēs ex delicto declarato p sniam ſm gl.ordi.q̄ dicit in dictis casibꝰ nō dispēsari tanq̄ in enormibꝰ.vide ibi etiā p doc.& bñ no.¶ Est ergo cautela vt q̄ vult ꝓmoueri vel in sacris ordinari priꝰ sacerdoti ꝓfiteat oia sua peccata & pniaz pagat vt sit capax ordinatiōis p.d.c.vlt.de tempo.ordi. et ita fieri facilē epꝰ deū timētes qz nō admittūt ad ordines sacros clericos pri-
43 nō cōfessos peccata.¶ Trigesimotertio q̄ro vtrū vsurarius possit eligi epꝰ. Rñdeo q; nō.xlix.dist.de petro.imo si factꝰ epꝰ vsuras extrahat ꝺz deponi ea

dist.epꝰ.nec pōt sacris se imiscere.ea. di.si.qs.cū gl.imo ꝺz degradari vt ibi.& xxiij.q.iij.quū.& p gl.no.xxxiij.di.maritū.qꝺ bñ no.cōtra clericos vsurarios & diceē.j.eo.in.iiij.lib.vltima ptc in mate
44 ria degradatiōis.¶ Trigesimoq̄rto q̄d de periuro.Rñdeo q; si peniteat pōt eligi epꝰ aliter nō.ſm gl.vo.lxxv. dist.rusticus.& ita ꝺz intelligi glo.in.c.si forte.de elec.in.vj.q̄ dicit q; periurꝰ homicida excōmunicatꝰ & similes nō p̄nt ꝓmoueri qz intelligit de periuro q̄ non peniteat ſm gl.in.d.§.rusticꝰ.no.lj.dist. c.vlti.in prin.ideo dicit periurū ꝓmoueri bñficio eccl̄astico ſm Bal.in.l.j.ij.colū. C.de re.credi.et iureiur.p.l.quoties.C. de dignita.li.xij.nec pōt periurus regere ecclesiā.c.quereliā.de iureiurā.glo.in c.fi.eo.ti.lib.vj.Et qꝺ dictū est de periuro si peniteat.dic idē quo ad testimoniū perhibendū vt periurꝰ a testimonio repellat si ꝓniam non peregit.alꝰ sic ſm Bart.in l.imperialis.§.j.C.de ser.nup. vt etiā pacta ꝓnia periurus a testimonio repellat p.c testimoniū.de testi.et.c. ciuis.ff.de infami.p Bal.in aut.si dicat vlti.col.C.de test.& in l.ſi vteris.§.de fide instru.vbi dicit eū etiā nō cōdēnatuz repelli a testimonio.vide etiam glo.et Bar.in l.iij.§ l.iul.ff.de testi.& in.d.l.lucius.& ibi Ang.& p Bal.in marga.ver. crimē.ver.fi.Läfran.in.c.quoniā cōtra. ver.testes.ver.subsequēter q̄rit.de pba tionibꝰ.& plene dixi in repertorio meo in versi.periurus.& in ver.testes.cū dicitur.argumētū.c.cū.J.& A.de re.iur. gz & in multis maioribꝰ dispensat per glo.in.c.j trāslationē.de offi.delega.in Spec.de testi.§.j.ver.sed queritur.Jo. ſtū.ver. ꝓtestantis.ij.col. Illud etiam tenē mentī q; periurus est ab officio de
ponēdus l.iij.§.militū.ff.de infamibus.& Bal.in.l.ij.de rebus credi.nisi in ser casibus in qbꝰ qs nō cogit seruare iuramēsolutꝰ p epm nec ꝓmouat tūc bñficio dignitate vel bonis ſm Bal.singulariter
45 in.l.iij.in fi.C.eo.tit.¶ Trigesimoq̄nto quero.an apostata possit eligi epꝰ. Rñdeo nō etiā p papā ignorātē sz p sciētē sic.qz vī cū eo dispēsare Bar.in.l.barbariꝰ.j.col.ff.de offi.pto.vbi etiā dicit Bar. q; interim nō est epꝰ sz ei⁹ gesta valent donec remoueat.er quo cōi errore reputat epꝰ.ar.no.ibi q; nō.Apostata vero doctor creari nō pōt sicut nec infamis vel iudeus ſm Bar.in.j.cōstitutione eo dicto.§.his q̄ necessario.licet ibi Bal.cōtrariū teneat qz doctoratus nō est pro pue dignitas ſm eū de quo p Bal.in.j. cōstitutione digestoꝝ.& in l.er eo.de testamen.milī.& in.c.quāto.de magistris.
46 ¶ Trigesimosexto quero quid de homicida.Rñdeo nō pōt eligi epꝰ.lxj.di.c. vltr.di.si ꝺs vidua.ver.similiter.vbi dicit verū esse sine facto sine cōsilio sine auxilio sit tali crimine irretitus.xxv.di. c.fi.cū gl.lxxxj.di.c.j.c.vlti.de temp.ord. ¶ Notāduꝫ ſm Bar.in.d.l.barbariꝰ. j.col.q; homicida pōt p papā ꝓmoueri ad ep̄atū adeo qꝺ interim donec ꝓmouet est epꝰ & eius gesta valent quod dicit teneri Inn.c.cū nūs.de ꝓcef.ꝓbē.& intelligē verū q̄n papa ignorās cū ꝓmouet secꝰ si sciēs qz tūc vī cū eo dispensare p no.in.l.q̄dē q̄ solebat.de re iud.ſm Bar. in.d.l.barbariꝰ.j.col. & no.l.di.miroꝝ.& alꝰ.j.dicek in q̄rto li. in materia degradatiōis.¶ Nec omitto q; homicida iuste retinet bñficiū & dignitatē donec deponat.lz secꝰ sit i vino icapace sicut est illīterat⁹ & mulier ꝛz Inn.i.d.c.cū nūs.et Bal.i marg.§.homicida.& hoc ē qꝺ voluit Bar.i.d.l.barbariꝰ.Sz q̄d de medico vel cyrugico in cuiꝰ manibꝰ et cura decessit vulneratꝰ vel infirmꝰ an possit ꝓmoueri.Sol.i summa de homicidio. dixit q; sic si ipse medēdo canonice hūit ꝓsciam salutē p no.in.c.ad aures.ō etc. et q̄.sz vide p Spe.ti.de dispēsatione.§. iuxta.§.itē exercēs.& seq.An aūt hōicida possit eē tutor.dic q; nō ꝛz Jo.de tig. i ꝓsi.j.q.ꝓmissa duo occurrūt ꝛc.Cur aūt possit esse testis.Bal.i aut.si dicat. C.ō test.ōr.q; sic i cā grauī cū tortura tñ tāq̄ vilis ꝑsona.ō q̄ vide i Spe.ō testi. §.j.§ Itē accipit q; ē fur.& no.p doc.i.c.
47 testimoniū.de testi.¶ Sz an repella

tue ab epatu mandator homicidij. Rñ deo sic.d.c.si qs viduã.quod est no. quia alias in statutis appellatiõe homicide nõ venit mandator homicidij ſm Bal. in.l.nõ dubiũ.C.de legi.ij.col.Item nec venefic⁹ ſm Sali.in.l.j.C.de male.ꝛ mathe. ¶An autem statutum de homicida habeat locum in mandãte.Bald.tenet q nõ in.c.j.vltima col.de pace iurã. fir.sed vide Bal.i.l.gallus.§.quid si tantũ.delibe.ꝛ posth.ꝛ in.l.si seruus.§.proꝛait.de acqui.here.Sali.in.l.nõ ideo minus.vj.q.C.de accu.Flores.in.l.ita vulneratus.vltn.col.ff. ad.l.aquil.ꝛ Bar.in l.is qui pro emptore.xix.col.ff.de vsuca. in.l.aut qui aliter.§.fin.ff.qõ vi aut clã. in.l.hec verba.ff.de adulte.ꝛ in.l.trãsigere.in fi.ꝛ ibi Bal.C.de transla.ꝛ Ange.areti.in tract.maleficiorum.versic.

48 mandatorem.xiij.q. ¶+Trigesimo septimo quero an mendicans possit eligi vel postulari ad aliquẽ epatum vel archiepatum diuitẽ. Rñdeo nõ.c. quorũdam.cum gl.de elec.in.vj.quod intellige quando in discordia postulat vt ibi. et intelligo mendicantes religiosos.s.ordinis predicatorum minorum eremitanorum.s.Augustini.ꝛ aliorum ordinũ mẽdicantiuꝫ vt nõ possit quis ex dictis mendicantibus eligi vel postulari ad prelaturam in discordia vt est text.ibi. et intellige in discordia celebrari electionẽ siue due vel plures fiant siue vna tãtum cõtradicentibus aliquibus ex his ad quos electio pertinet ſm gl.ibi per c.cupientes.§.si vo.de elec.in.vj. ¶Trigesimooctauo quero vtrum monachus rector ecclesie parochialis possit eligi

51 episcopus a minori parte canonicorum et sic in discordia. Rñdeo nõ.gl.est in.c. quorundam.ad fi de elec.in.vj.ꝛ ibi p docto.quod an sit verum qñ in concordia eligitur dicemus infra proxima.q.

49 ¶+Trigesimonono quero vtrum monachus possit eligi epus. Respondeo sic. c.nullus religiosus.de elect.in.vj.Inn. in.c.post translationem.de renũ.ꝛ Bal. in marga.ver.monachus.ver.iiij.xvj. q.j.vos autẽ.viij.q.j.in scripturis.xviij. q.j.c.j.gl.vij.q.j. hic nequaꝫ quod est verum nisi prius fuerit epus ꝫ monachus.quia nõ potest iterum fieri epus.d. c.hic nequaꝫ.qõ limita verũ nisi in casibus de quibus in.c.post translationẽ. de renũtia. Item verum ſm glo.in.d.c. nullus.etiã si nõ sit pfessus iz nouitius. Item verũ si suus superior cõsentiat ei

52 sceptãti electionẽ de se factam, aliter monachus electus nõ põt cõsentire ſm glo.in.d.c.nullus.ꝛ est tex.in.c.si religiosus.eo.ti.ꝛ li.ꝛ in.c.quam sit.ꝛ in.c.quo rũdam. Sic ergo patet quod monach⁹ potest promoueri ad dignitates seculares.d.c.nullus.cũ si.supra allega.ꝛ .xv. q.j.sic vnus.ꝛ.c.clericatus.ꝛ glo.in.c.officij.de electio. ¶Item potest canonicus regularis fieri canonicus ecclesie secularis.glo.est ꝛ ibi docto.in.c.deus qui.in

50 fi.de vi.ꝛ hone.cleri. ¶+Sed querit an monachus factus episcopus sit solut⁹ a regula monastica. Et respõdeo quod sic ſm Bar.in.l.idẽ vulpianus.§.sunt ꝛ alij.de excu.tu. Bal.vero in addi. Spec. de statu mona.ver.qui querat.dicit q adhuc est monachus ꝛ testari nõ põt.q etiã iz ibi Spe.cõtra martinum de fano. ¶Adde etiam q quo ad habitũ durat monachus qz iz vt videtur epi debeãt regulariter vti roccheto sup vestibus siue in ecclesia siue extra tñ monachus epus eo nõ vtit sed habitũ suũ retinet.text.est no.in vtroq in.c.pen.§.fi.de vita ꝛ hone.cle. Ex quo pz q monachus fact⁹ epus nõ in totũ absoluitur a regula monachali. Põt aũt epus monachus comedere carnes quorũ vsus est monacho phibitus.gl.est no.de cõse.di.v.carnem.ꝛ j.dicet⁹n.iiij.li.prime partis pncipalis. ¶+Queritur etiam cui ecclesie acquirat monach⁹ fact⁹ epus. Rñdeo

51 q prius q̃sita pertinẽt ad monasteriũ: quesita vero post epatũ adeptũ cesseñ quesita ecclesie epali ſm Specu.de statu mona.ver.xxiij. quero p.c.j.ver.viij. q.j.ij.q.ij.abbates.de offi.ordi.c.quãto. ꝛ qõ.no.Specu.eo.titu.ver.vj.ver.xl/.et se.ꝛ ibi Bald.in addi.versi.cui querat.

52 ¶+Iurta predicta queritur nunquid nouitius ꝛ nondum professus possit eligi abbas. Rñdeo nõ iz possit eligi epus vt põtifex.debet enim prius instrui in regula.s.saltem per tres menses ne fiat prius magister ꝫ discipulus.ꝛ si eligit Abbas ante tres menses dz cassari electio que tñ fieri poterit post tres mẽses pfessus post tres mẽses anteꝫ iterũ eligat.c.cũ i magistrũ.eo.ti.ꝛ in.c.cũ cãm. ꝛ i.c.cũ ad nr̃az.eo.ti.facit qõ hr̃ in.c.j. xl/.dist. ¶Item q̃ro si epus fact⁹ est monachus vt qz transiit ad monasteriũ

55 dimisso epatu an põt postea redire ad episcopatũ alium ꝫ dimissum. Rñdeo non nisi in certis casibus notatis in.c. post translationẽ de renun vz si vt libe rare⁹ ab infirmitate vel si euitaret pse cutiones ex quibus appme infestaba tur qz liberatus ab his põt iterum ad epatũ assumi. ¶Itẽ si indoctus ſfaruz fecit se monachũ vt in monasterio melius studeret qz põt post adeptã sciam iterũ pmoueri. ¶Itẽ si cupiditate parentũ ignorans fuerit ad epatũ assumptus nõ põt epatũ renũtiare cũ autoritate superioris et monasteriũ ingredi de quo põt postea promoueri ad aliũ epatum.d.c.post trãslationẽ. vbi etiã vide an eps in monasterio inclusus ad penitentiã pacta phia possit iterum pmoueri. vide ibi. Desinit aũt quis esse eps per vel imperatorẽ statim q fit monach⁹ xxvij.q.ij.c.scripsit.ꝛ ibi glo.no.ꝛ est argumentũ.vij.q.j.hoc nequaꝫ. Cũ vero rex fit monachus regnum nõ transit ad monasteriũ sed ad successores eius. glo.est no.xxvij.q.scripsit.ꝛ Bald.in.l.

53 de. ¶+Ultimo scias q monachus põt epo pñtari per patronũ ecclie ꝛ pñtat⁹ dz ĩstitui ꝛ cõfirmari si subest causa nec cessaria et vtilis.glo.est not.xvj.q.j.in parochia.ꝛ not.in.c.cum pro vtilitate. eadem.q.lv.di.c.priscis. Põt enim monachus esse rector ecclesie.vt ibi no.et intellige.s.cum licẽtia sui superioris.p

54 c.si religiosus.ꝛ ibi per doc.eo.tit.ꝛ lib. ¶+Quarto q̃ro an cardinalis possit eligi ad episcopatũ et sic ad inferiorem dignitatem. Respõdeo q sic ſm Jo.an. Butr.ꝛ Bt.in.cap.ecclesia vestra.el.ij. de elec.q dicũt verũ si est presbyter vel diaconus cardinalis. Si vero est epus postulandus tunc est. Sed Jo.de imo. et Jo.de lig.dicunt indistincte postulãdum esse ꝛ sic seruat vsus ſm Jo.de lig. ¶Sed an monachus vel canonicus regularis.possit creari cardinalis. Respondeo qõ sic ſm Bald.in aut.licentia. j.col.in fi.C.de epis.ꝛ cle.dum firmat cũ non posse testari. vnde psupponit posse

55 esse cardinalẽ. ¶+Quadragesimoprio quero vtrum Abbas vnius monasterij possit eligi epus.rñdeo q sic.c.si abbatẽ. de electio.in.vj.ꝛ.c.cũ in veteri.eo.ti.nõ tñ idem põt ipse electus trãsire ad epatum sine licẽtia pape vel legati de latere si est immediate subiectus pape.secꝰ si subiectus epo:qz cum epi licentia põt trãsire ſm glos.ꝛ doct.in.d.c.si abbatẽ. Cõfirmatio vero sue electionis silr fieri debet per papam vel legatũ de latere vel aliũ quẽlibet legatum habẽtem speciale mãdatũ qñ epatus erat pape immediate subiectus ſm glo.ꝛ doct.ibidẽ. et no.in.c.q sicut.eo.ti.in antiquis. Joan.in addi.Spec.de legatis.§.iij.ver. sed quid dices.ꝛ ibi Specu.per.c.venerabilem.de elec.ꝛ dicam.j.iij.li.secunde partis principalis. ¶Quero incidẽter an licentia transeundi ad episcopatuz possit cõcedi abbati electo per.c.sed devagãte cui Abbas est subiectus.respõdeo sic ſm glos.Jo.mo.in.d.c.si abbatẽ. per.c.j.de ma.ꝛ obe.li.vj.quod intellige ſm.d.glos.qñ abbas est electus epus alterius ecclesie ꝫ eius cui ipse est subiectus.nam si eligatur episcopus ecclesie cui subest non potest sibi ĩnia transeundi cõcedi p capitulũ a quo fuit pr⁹ electus ne cap⁹ĩn fungatur duplici officio ſm.d.glo.ar.l.nemo.C.de assẽ.ĝn etiam dicit.d.glo.Jo.ꝫ multi libri non habẽt q hoc casu nõ requiritur licẽtia qz abbas nõ trãsit sed de filio fit pater ecclesie cui subditus erat vel legat⁹ de latere pro ea debet adiri vel saltem papa nõ aũt metropolitanus qui non potest nisi id qõ sibi a iure vel consuetudine permissum est.ix.qõ.iij.conquestus. plus dicit ibi glo.Jo.an.in ver.trãseundi.q si abbatia nõ est exẽpta sed habet pruilegium quod abbas non pmoueatur.

tur sine licentia pape potest legat⁹ de latere dare dictā licentiam transeundi abbati electo ad ēpatum qz illud primi legium sic intelligitur. s. vt etiaz legat⁹ de latere possit dare licentiam transeūdi reseruatam pape per primulegiū qō no. perpetuo. ¶ Quadragesimofecū-
56 do quēro an possit eligi episcopus is q̄ fuit inimicus hospitalitatis. Respōdeo non. lxxxv. di. in summa. ¶. c. j. lj. di. c. vlti. xlij. di. §. j. domus eīn clerici debet esse communis omnibus. xvj. q. j. quonā qui. quod intellige. s. sine personarum acceptatiōe. d. §. j. et dixi. ē. in prima. q. huius secūdi libri circa qualitates episcopi. ¶ Quadragesimotertio ārō vtrū dato visitatore vel administratore ecclesie cathedrali per papam possint canonici eligere eīm. Rndeo non. et si eligant non tz electio. gl. est no. in. c. is cui. de ele. lib. vj. que tamē dicit hoc de iure nō cōprobari tz per cōspe. notari. in c. cum nobis ol. m. co. titu. in anti. qui dicit sic fuisse als in curia iudicatum: hec tamen qō melius cadit. ē. in primo lib.
57 in prima parte et ibi addit. ¶ Quadragesimoquarto quero an eligi possit ēps is quē populus exclamat et sic ad clamorem populi. Rndeo nō. ¶. no. in. c. otius. et ibi gl. ¶ doc. de ele. lxvij. di. si qs qō verū est si populus clamās incutiat metū electoribus ¶ electio fiat principaliter ꝓpter metuz als secus vt colligit Bal. in. l. secū. §. sed ¶ si qs. vl. col. C. cōia deleg. in. d. l. omnem. ad fi. C. ad tertul. et in tra. scismatis. ¶ t ꝓpterea cōcludit ipse valuisse electionē Urbani pontificis q̄ attulit scisma i ecclesia dei facta a cardinalib⁹ ad rumorē ppli cridātis. Romano lovolemo. Italiano lovolemo vz etiā electio tz ppli clamet fiat fiat tz Bal. in. d. tract. scismatis. xij. colū. no i tamen valeret electio pape per metuz q̄ si cuz metu domum cardinales dispē sarent fm Bal. ibi in. ij. col. per cle. ne romani. de elec. Creditur autem eis dicē
58 tibus q̄ per metuz elegerint vt ibi per Bal. in. x. col. qō no. ꝓpetuo. ¶ Quadragesimoquinto quero vtrum scismaticus possit eligi ēps. Respōdeo nō nisi reuersus sit ad lumē fidei. c. quia diligē tia. de elec. tūc ergo potest eligi qō i tel ligē. s. cum dispēsatione. als nō fm glos. no. ¶ doc. xlj. di. c. nos cōsuetudinem. cū ibi no. Jō Bal. in tracta. scismatis. xiij. col. dicit electionem scismatici vel heretici nō dici canonicam. sed an confirmetur dicetur infra secunda parte tertij libri. ¶ Et no. q̄ si scismaticus reuersus ad fidē eligit ēps debet iterum ordinari. j. q. vij. dalbertum. ¶ Quid si hereticus vel scismaticus eligatur papa. ¶ Respōdeo dicēdus est apostatic⁹ nō apostolicus fm Bal. vbi supra. ¶ debet deponi xl. di. si papa. ¶ tz gl. in. c. ad apostolice. de re iudica. in. vj. Idem de imperatore dicendum est q̄ debet esse christianus. vt in. c. venerabilē. de elec. no. Bar. in rub. digestorum. als infra plene dicemus. Et quod supra dixi de dispensatione intellige ad ēpatū q̄ si fuisset dispēsatuz ad sacerdotiū vel ad aliū ordinē minorē ēpali nō posset ꝓmoueri ad maiorē gl. est no. xij. di. nos ꝓsuetudinē. et no. xxiij. di. lector. j. q. v. c. j. ¶. j. q. vij. saluberrimū. Dispēsatio eīm circa vnū defectum nō porrigit ad aliū. l. cū ꝓpter. ¶ ibi Bar. ff. de lega. ꝓstan-
59 ¶ Quadragesimoserto quero an bastardus vel alter illegitime nat⁹ possit eligi ēps. Rndeo q̄ nō hodie. tz olim secus erat. lvj. dist. c. pe. inductū est enim ius nouum quo prohibentur promoueri qui nati sunt ex illicito coītu. c. cuz in cunctis. ¶ ibi glo. ¶ doc. c. cum super co. c. cum nobis. ¶. c. innotuit. de electio. in Specul. de ord. cōcep. §. ij. ad fi. q̄ est verū nisi dispensēt cum eo in. d. c. inonit. ¶ ibi gl. ¶ doc. q̄ fieri pōt etiā post cōfirmationē fm glo. ibi p. c. nisi cū prudē. de renū. ¶ matie verū est si ipse ꝓfiteat se nō esse legitime natū. lvj. di. c. apostolica. c. cenomanēsem. ¶. c. q̄ simplr. Hec aūt dispēsatio p solum papā fieri debet nō p̄ metropolitanū fm gl. ij. ¶ doc. in. d. c. innotuit. p. c. scōm. de corpo. vitia. Tacite aūt fieri per papā intelligit dicta dispēsatio ex eo q̄ scienter cū promouet vt tz Bal. i. l. rescripta. C. de ꝑci. ipe. offe. ¶ in l. impialis. C. de nup. arg. l. ḡdā consulebat. de re iudi. pōt tñ postulari tz nō eligi q̄ est illegitime natus. d. c. inotuit. cū glo. p. c. ij. de postu. ꝓla. qō non procedit in aliter idignis puta in suspēsis ¶ simi. qz postulari non possunt nec eligi vt in d. glos. ¶ in. c. j. de postu. ꝓcla. vbi vide. ¶ No. hic etiā q̄ bastard⁹ pōt esse monachus. c. j. ¶ ibi Jnn. de fil. ꝓsbr. ¶ Bal. in mar. ¶. natus. ¶. j. q̄ pōt ad sacros ordines ꝓmoueri ¶ habere bñficia nō curata. d. c. j. ¶ fi. de fil. ꝓsbr. fm. d. Ant. rosellū in tracta. legitimationis. iij. lib. in fi. Quinimo legitimat⁹ p ingressum religionis vt tz gl. i. c. j. de fil. ꝓsbr. ¶ Ant. ro. ¶ Bar. ¶ Bal. in. l. j. ad fi. C. de sacro san. eccle. dum dicūt patrem posse instituere filiū naturalē si monasteriū ingrediat vt ibi p ar. post Bul. tz Bal. ibi in spurio sentit ꝓtrariū ¶ male fm. d. Ant.
60 ro. vbi supra. q̄ no. ¶ Sed ārō incidēter an ēpo possit dispēsare cum illegitime nato ad ordines sacros ꝓmouēdo. Jnno. in. c. ꝓ venerabilem. q̄ fil. sint legiti. sentit q̄ sic. cōtrarium cōiter tenet in casibus positis i. c. penul. ¶ fi. de fil. ꝓsbr. fm do. Ant. ro. in tracta. legitimationis. ij. lib. in prin. viij. colū. qz ad papā ꝓtinet dispēsatio prelicta vt ibi ¶ tenet Spec. de dispēsationibus. §. fi. ver. curia. ¶ ibi Bal. in additionibus. Spec. ver. cū illegitime natis. ¶ est tex. glo. et doc. in. d. c. fi. de fil. ꝓsbr. vbi dz q̄ ꝑsona
61 nō possunt his q̄ sunt illegitime nati cū q̄bus papa nō dispēsauerit. Jn alijs venem ēpi puta in bñficijs nō curatis vt spensato. de quo tñ dic vt ibi per doct. ¶ Ultimo scire debes q̄ illegitime natꝫ tz nō possunt ad sacros ordies ꝓmoueri. c. j. ¶ ibi doc. de fil. presbr. Jllegitim⁹ aūt dispēsatus per papaz vt ꝓmoueri possit vsq; ad cardinalatū nō intelligit dispēsatus ad cardinalatū. qz dispensatio est stricti iuris. Ergo dictio vsq; stat exclusiue. ¶ qz papa cōiter nō dispēsat ad cardinalatū licet possit fm Abb. sicut lum in. c. dilectus. de excess. prela. Sic ¶ legitimatus simpliciter non intelligit Bar. i. l. eā quā. C. de fideicō. Predictis adde qō si papa mādat alicui de bñficio ꝓuideri i telligit. s. si sit legitime natus fm Bal. in. l. negz. in fi. C. de ꝓba. ¶ c. innotuit. de elec. q̄ ita tene mēti ppe-
62 tuo. ¶ Quadragesimoseptimo quero an ignarus literarū possit eligi episcopus. Rndeo qō non. imo debet ēps esse literatus ¶ bene scie. c. cū in cūctis. ¶ ibi gl. ¶ doct. c. cū nobis. ¶. c. cōgrato. de electio. lj. di stin. c. fi. in auc. de sanc. epis. et cle. §. clericos. colī. ix. als dz deponi. c. fi. de eta. ¶ quali. fm. d. gl. in. d. c. cum in cūctis. ¶ Sed qualis scientia ¶ quāta in episcopo reqratur. Respōdeo non eminens sed sufficiēs reqritur. d. c. cum nobis. ¶ ibi gl. ¶ tenet gl. in. d. c. ꝓgregato. ¶ Jtē requirit in eo scientia ¶ scriptura sacre ¶ secularis. xxxvj. di. q̄ ecclesiasticus. ¶. §. eccle. xxxvj. dist. c. oēs. ¶. c. seq. dz eīm deo reddere rationē ēps sue administrationis. d. §. ecce. ¶ tenet. d. glo. s.
63 ¶ Item debet ēps docere doctrinaz fidei christiane populū suū. xxv. dist. audire. lxxxvj. di. cū multa. nō aūt grāmaticā vt ibi. ¶ si episcopus sciat ¶ nolit docere doctrinā fidei ꝓsecrari nō dz. xxxvj. di. oēs. ad fi. Si vero ignorat eam dicit xpm ignorare. xxvj. di. si iurta. Est aūt in arbitrio superioris iudicare quāta scientia in ēpo requirat. glo. est in. c. ecclesia vestra. la. ij. de elec. vide. xxiij. di. q̄ episcopus. xxxviij. di. que ipsis. vbi pō-
64 nut q̄ sciētia in ēpo requirat. ¶ Jncidēter hic ārō qd de ēpo dante operam libris poeticis vt multos facere videm⁹ ¶ maxime Sipōtinum ¶ Cāpanū ¶ Modrusiensem viros nostra etate doctissimos. Rndeo qō videtur corripiendos esse cum legamus Hieronymū aba ngelo dei correptum dum legisset libros Ciceronis gratia delectationis. xxxvij. di. legimus. de bto. tz ibi in §. tz ecōtra ponūtur multa exēpla Jta. Tu dic vt in §. cur ergo. ¶ in. c. legimus. aliqua vt nō liceat ēpis studere libris poetarum gratia delectatiōis sed solū p habēda sciētia ne ignorēt. ¶ vt prisciorum facta sciāt nec aliā negligāt et bona imitent exēpla vt ibi ¶ ꝓbat. xxxvij. dist. turbat vbi ponit exēplū Moysi eruditi in lris chaldeis hebraicis ¶ egyptiacis. Jtē ¶ exēpiū Pauli apli q̄ fuit doctor gētiū ¶

tamen in scripturis suis incidit versus poctarū. de quo legit q̄ cum vidisset in athenis arā magni dei ignoti in qua titulus inerat. Hec est ara ignoti dei i quo viuim⁹ morimur et sumus. Incepit p̄dicare sumēs exordiū ab illis verbis prosequēs de deo nostro z suo dño iesu xp̄o dicēs de deo intelligi dicta ꝓba q̄ erat de⁹ ignotus quo p̄dicāte occurrit q̄dā cecus tūcq̄ Dyonisius ariopagita dixit paulo se crediturū in iesu illū de quo paulus p̄dicabat si ipse illuz cecū illuminaret. Paul⁹ invocato nomine crucifixi iesu xp̄i cecū illuminauit q̄ factū est. vt Dyonisi⁹ crediderit q̄ primum vt refert gl. in. d. c. turbat. q̄ etiaz enumerat q̄ Paul⁹ in plurib⁹ locis allegauit dicta poetarū. q̄ etiā Augu. Hiero. z alios orthodoxe fidei doctores fecisse testant eorum scripture maxime ter. in. c. nec mirum. xxvj. q. v. vbi Augustinus allegat ꝓsum Lucani. Mens autē nulla sanie polluta venena. Hieronymus etiā Virgilij carmina decātauit. de cōse. dist. v. nunq̄. vbi dicit videlicet. Ecce supercilio cluoso tramitis vndā. Elicit illa cadēs raucum p̄ dumia murmur. Sara ciet scatebrisq̄ arētia temperat arua. Est aūt necessaria scia secularīū literarū. p̄ intelligēta sacrarū scripturarū. xxxvij. di. relatū. z. c. si quis grāmaticā. Jtē vt possint melius increpari errores infidelium et hereticoruz exēplo Danielis et Moysi q̄ nō potuissent insurgere cōtra mathematicos si matheseos imperiti fuissent. nec ꝑ philosophos disputare ausi essent nisi philosophoū dogmata didicissent. xxxvij. dist. q̄ de mēsa. prohibent autem epi et xp̄iani legere poeta⁹ figmēta si p̄ oblectationē nimium mētes excitēt ad libidinem. ea. di. c. ideo. p̄hibētur. nō aūt p̄ hibētur si cā discēdi ignorātiam pellāt secularib⁹ literis ibiātur vt dictū est. z ꝓbat in. c. vt itaq̄. z. c. seq. ea. di. q̄ netiā nō dz ep̄s erubescere a doctis edisceret sit senex. xxxix. di. null⁹. xxiij. q. j. si habes. vbi Augu. dicit se fuisse paratū discere a puero etiam anniculo. als q̄ hoc recusat stult⁹ est. xxij. di. de p̄statinopoli vane. fuit lex. a pud iulianū de fideicō. li. vbi iuriscōsult⁹ dixit sevelle discere etiā si pedē teneret in fouea. ¶ Postremo p̄dictis adde q̄ epi iure⁹ sunt excellarū studiorū ad quos ptinet cura inueniēdi magistros q̄ lras docēt. xxxij. dist. de quibusdā. ꝓterea debet esse peritus episcopus ne fallat in eligēdo magistros studij imperitos ne cecus cecū ducens in foueā cadat cum ducto. xxxvij. di. ita q̄. que omnia no. ¶ Quadragesimo octauo quero vtrum eligi possit episcopus aliquis extra dioces̄im. R̄ ideo sic si in dioces̄i nō sit idoneus. lxij. di. sacrorū. sic ergo prius debet fieri examinatio oim de dioces̄i q̄ extranei⁹ eligatur ſm glo. z ibi z in. c. nullus. lxj. di. et dz eligi is q̄ dign⁹ vt sine persona⁹ acceptatione. d. c. sacroz. z. viij. q. ij. dilectissimi. de institutione. c. ad decorē. z supradixi. ¶ Quadragesimo quero an clericus de aliena dioces̄i electus⁹ episcopus possit ad ep̄atum transire sine licentia sui epi. Dic quod non secundū glo. ordi. et doc. in. c. fi. de postu. prela. vij. q. j. eos. et c. si q̄s p̄sbyter. de renū. c. admonet. lxij. di. lras. cum glos. potest tñ fieri monachus etiā inuito episcopo suo. xix. q. ij. c. j. ratio differentie est q̄ electus ad episcopatū transit ad cōmodū suū. sed ad monasteriū non. gl. est in. d. c. literas. et vij. q. j. sciēdū. sed q̄d si talis scientia trāsferendi per ep̄m deneget. vide gl. in. d. c. lras. z in. c. in causis. de electio. vij. q. j. omnes q̄. z. s. eo. ¶ Quinquagesimo quero vtrum si postulādus eligitur episcopus vel eligēdus postulatur valeat electio vel postulatio. R̄ ideo nō. c. de postula. prela. c. innotuit. de electio. gl. in. c. j. de postu. prela. in ter. Est eñ differentia ſm. d. glos. quia electio nititur de iure cōi. c. publicato. de electio. Sed postulatio ascribitur gratie. c. bone. z. c. penultimo. de postu. prela. ¶ Item qui postulat nō cōsentit vt in vnum sed qui elegit sic scēm. d. glo. in ver. eligo postulando. Item postulatio est gratie petitio a superiore sed electio est illius p̄sone ad prelationem vel societatē fraternam canonice facta vocatio ſm gl. i. d. c. j. ver. postulatio. Et p̄dicta vera sunt etiam si sequatur confirmatio per q̄

talis electio nō qualescit. glo. est in. d. c. j. de postu. pla. in. vj. p. c. dudū. z. c. vt dictis. de elec. xxj. q. iij. pōt. ſſi. ab inuito. de re iu. in. vj c. non firmatur. z. j. iij. li. ¶ Quinquagesimo primo quero an valeat electio de eo cuius status questio oriatur ex postfacto. Respondeo q̄ electio vitiatur ſm Inno. singulariter in c. sup his. de accu. z Hut. in. c. si er cā. de ele. z Lu. i sing. ꝑ. electio ꝑ. vitiaſ. ¶ Quinquagesimo secundo quero an superior ex iure electionis ad ip̄m denoluto debeat eligere cum eisdem qualitatibus duissent. R̄ espondeo q̄ sic vt plene dixi S. j. lib. iij. ꝓte. iij. q. j. vbi vide. ¶ Quinquagesimo tertio quero si cōmittaſ alicui electio prelati quis possit per eum eligi. Respondeo q̄ idoneus eligi dz ſm Bald. in auk. habita. penul. col. C. ne fi. pro patre. per. l. vt gradatim. ff. de munc. z ho. q̄ veruz est si inhabilis potuerit eligi per committentem ſm Barto. in. l. cū quidā. la. ij. ff. de leg. ij. lxiij. di. metropolitano. xxxv. dist. ſ. nunc aūt vbi dicit. q̄ dz eligi optim⁹ tñ tenet electos. z ibi glo. z doc. de elec. z. c. cū dilect⁹ c. cum dilectus. z in. c. licet. viij. q. j. p gl. ordi. z no. de offi. custo. c. fi. de ele. c. eccle sia. z. c. dudū. el. j. z ita intellige q̄ dicit inspici debere quis melior dignior z p̄ si titius eligitur alio cognomine nō exnon nisi constet de quo senserint eligentes quorum declarationi standum est per. c. cū dilectus. de elec. ſm Barto. in. l. quidā. in fi. principū. de ꝛreb. dub. facit. l. duo sunt titij. de testa. tu. Jtez nisi tunc vz electio tanq̄ certa vt de illo intelligatur qui tali nomine solus nuncupatur per no. per Bartho. in. l. ſi in rem. ff. de rei ven. q̄ maxime verū est si nomen sit singulare z est glo. loquens de gallo presso. z ibi doct. in. l. hac cōsul. C. qui te. fa. pos. Bar. in. l. demōstratio. in prin. de condi. et demon. z in. l. j. de lib. z posthu. z Bal. in addi. Specu. de lib. cōcep. ver. accuso titium. z ibi per Spec. ¶ Jtē nisi sint plures eiusdē nois vnus tñ solus sit capax q̄ de eo intelligit̄ facta electio sicut in simili dicit q̄ sententia lata ꝑ titiū vz z intelligit̄ de titio capace delicti per q̄ sūta lata est q̄n de duobus titijs alter est capax delicti alter ꝯ ſm Bal. i. d. l. hac ꝙsul. q̄ no. Dz ꝙ spectare nomē electi p alias demonstratiōes z q̄litates vt eligo Jo. iacobū de bertachinis de simitilo etc. per notata in. d. l. hac consultissima. z in. d. l. demonstratio. Not. etiā q̄ per nomen matris quandoq̄ fieri pōt demōstratio vt Jo. lucretic. liij. i prin. z ibi Bar. z doc. de lib. z post. z no. in. l. si in rem. an fi. per Bar. de reiuē. ¶ Quinq̄gesimo q̄nto q̄ro vtrum possit eligi alter post depositionē primi electi si electio secūdi facta fuit ante presentatas literas restitutionis certe dicemus infra. iiij. lib. in materia depositionis. vbi vide omnino. ¶ Quinquagesimo sexto quero an infirmus ex morbo epilentico possit eligi in ep̄m. Respondeo nō. c. cū inter. z ibi glo. z doc. de elec. xxxiij. di. maritū. c. clerici. z. c. cōiter. q̄ est verū etiā si semel tantū ceciderit ante electionem ſm glo. in. d. c. cōiter. per. d. c. maritum. Si vero post superueniet ei morbus non potest ep̄s celebrare si frequēter cadat et ramorbo. vij. q. j. c. j. Sed si raro cadere cōsueuerit pōt celebrare socio sibi assistente qui cadentem sublenet. vij. q. j. c. illud. vij. q. ij. c. j. z ij. z glo. in. d. c. cōiter. Idez dic in eo qui hz vocem cōfusam ꝓpter morbum. vt in dictis glossis z iurib⁹ q̄ not. perpetuo. ¶ Quinquagesimo septimo quero an demoniacus possit promoueri. R̄ espondeo q̄ nō. xxxiij. di. maritum. c. communiter. z. c. clerici. potest tamen exercere diuina ep̄s qui factus est demoniacus: scilicet post annuz qui nō fuerit vexatus a spiritu demoniaco vt ibi cū glo. z per docto. ¶ Quinquagesimooctauo q̄ro an canonic⁹ q̄ scienter elegit indignuz possit ꝓmoueri in ep̄m. R̄ ideo q̄ non per. c. per inquisitionem.

ꝛ ibi glo.ꝛ docto.de elec. Ratio est qꝛ p
triennij dz suspendi a beneficijs ꝛ di-
gnitatib⁹ scom glo.ibi.ꝛ no.in.c.cuz in
cunctis.co.ti.nō tñ ab officijs sm gl.in
d.c.cū in cunctis.ꝛ ibi doc.intellige er-
go q promoueri petest infra trienniuz
71 non post per predicta. ¶+Quinquage
simonono quero an clericus secularis
possit eligi eps regularium. Respōdeo
sic licet non possit esse abbas prepositꝰ
vel prior.no.in.c.cū causam.ꝛ ibi glo.et
doc.de ele.Æt qō dixi eum non posse in
abbatē postulari.intellige etiā si sit in-
structus in regula monachali sm glo.
ibi p.c.officij.ꝛ ibi gl.co.ti.reqrit em in
eo experientia sicut doctrina sm glo.et
doc.in.d.c. officij.ꝛ ꝛ.dixi. ¶Seragesi-
mo q̄ro vtrū qui dignꝰ est ep̄atu possit
eligi ad archiepiscopatum vel maiorē
dignitatem. Respondeo non si non est
dignus ad vtrāq; qꝛ possibile est qō q̄s
sit dignus minori dignitate ꝛ non ma-
iori.xxiij.di.lector.xj.di.nos cōsuetudi
nē.xv.q.ij.q̄ admiserit.c.si q̄s p̄sbyter.
ꝛ.c.hi qui.ꝛ glo.in.c.scriptū.de elec.vbi
72 etiā vide scriptores. ¶+Seragesimo-
primo quero an possit ep̄s eligi is q̄ añ
electionem fuerit requisitus ꝛ consen-
sit electioni de se fiende. Respondeo nō
imo dz electio postea facta cassari.c.
post.de ele.qō intellige sm gl.pe.ꝛ fi.ibi
q̄ sola eius requisitio non sufficiat nisi
etiā cōsensus suus accesserit. Ratio aūt
quare non tenet talis electio est qꝛ si
prius consenserit diceretur ambitiosus 73
sola vero requisitio non facit eum am-
bitiosum.xvj.q.vij.per laicos.c. officū.
ꝛ.c.cum ad nostram.sm glosſ.vbi.ꝛ.qō
no.Est etiā alia ratio qꝛ p̄cessus electio
nis est inordinatus c̄ post electionem
requirat cōsensus electi.c.cuz post.ꝛ.c.
cū inter canonicos de ele.ergo electio
nō subsistit. Pro quo facit qꝛ ordo iuris
vel legis dz seruari.l.in testamento.et
ibi Bald.C.de suis ꝛ legi.here.ꝛ tenet
Bal.in auꝯ.hoc amplius.v.col.C.de fi-
deicō.ꝛ.l.non dubiū.ꝛ ibi Bal.C.de legi,
ꝛ in.l.amb iguitates.C.de testa.nisi qñ
papa cōfirmat sententiam sm Inno.in
in.c.j.de cōfir.vti.vel inuti.ꝛ Abb.i.c.ea
q̄.de re iudi.¶Itē nisi i snia principis
sm Bal.in.c.j.iij.col.si inter do.ꝛ va.lis
ori.Inno.ꝛ Jo.an.i.c.in causis.de re in
di.Æt qꝛ supradiri non valere actum
forma iuris non seruata est verū etiaz
si lex vltra nō p̄cedat annullando actū
sm Bar.in.l.q̄ ait.ff.de diuor.qō mar-
me verū est si statutū vel ler tradendo
formam actui penā imponat vt tenet
Bar.in.l.j.ff.de his qui pro nō scrip.ha
ben.in fi.sed de hoc vide plene per Bar
to.ꝛ Bald.in.d.l.non dubiū.C.de legi-
bus.ꝛ in.l.vniuersa.C.de p̄ci.impe.offe.
ꝛ Bal.in.l.j.ff.de lib.ꝛ posthu.ꝛ in.l.cō-
parationes.C.de fi.instru.ꝛ in.l.fi.xiij.
op.C.de edi.diui.adri.tol.ꝛ in.l.si tutor.
C.in quibus ca.in inte.resti.non est ne
ces.ꝛ in.l.fi.vlt.col.C.de fideico.ꝛ i addi.
Spec.de execu.sen.ver.bānū.ꝛ.j.dicek.
¶Nō est p̄terendū silentio ad p̄positū
questionis supra formate aliud simile
qꝛ nō tenet actus factus ante relatio-
nē nūtij.q̄ relatio debuit actū p̄cedere
sm Bar.no.in.l.si finitꝰ.§.iulianꝰ.ff.de
dam.infe.ꝛ in.l.multū.de cōdi.ꝛ demō.
ꝛ in l.hoc aūt.§.j.ff.ex qui.cau.i pos.ea.
ꝛ in.l.gñaliter.§.his de p̄sentibꝰ.et ibi
Bal.ꝛ Pe.de sun.ō reb.cre.ꝛ Bal.i.l.iij.
in fi.C.de p̄cur.i.l.ij.C.de sportu.q̄ etiā
vide in.l.falsus.C.de sur.ꝛ.col.vbi dicit
verū nisi periculū sit in mora.p̄nūtian-
di qꝛ statutum arctat iudicē ꝛ forte nūs
erat corruptus vt non referret.
¶Itē nisi iuder ex p̄sumptiōe sciat cita
tionē eē factā sm Bal.ibi qō p̄petuo te
ne mēti. ¶+Seragesimoscōo q̄ro an hi
strio possit eligi eps. Rñ.qꝛ nō.xxxiij.di.
maritū.ꝛgl.lxxxvj.di.donare.Quinimo
histrio nō p̄t corpꝰ xp̄i accipere.de p̄se-
di.ij.p dilectione.Rō est qꝛ est infamis
notorie cui nō est cōcedenda eucharis-
stia sicut nec existēti i p̄cō mortali sm
gl.ibi.Qō aūt histrio sit infamis tz ibi
glo.ꝛ no.iij.q.j.c.j.ꝛ.l.ij.§.ait p̄tor.ff.
74 de infamibus. ¶+Et no.qꝛ clericus hi
strio vel buffonus seu mimus vel iocula
tor nō gaudet p̄uilegijs clericalib⁹.gl.
est in.c.si iuder laicus.de sen.excō.in.vi.
ꝛ tenet Ang.in auꝯ.de monachis.col.j.
Adde et p̄dictis qꝛ nedū est a iure ven-
tum histrionem esse ex̄m vt.ꝛ.sed etiaz
si episcopꝰ vel clericus interfit cōuiuio

in quo supueniat histrio vel ioculator
dz recedere ne videat geri ludos obsce
nos.de ꝛse.di.v.si opz ministros.xxxiij.
distin.presbyteri.Hoc tñ nō faciūt pre-
riqꝛ prelati q̄ mimos ꝛ ioculatores do-
mi retinēt ꝛ fouēt ꝛ in conuiuijs plurimū
eos exercent. Quinctiā dico qꝛ in cō
uiuijs prelatorū sunt prohibiti turpes
ludi cōfabulationes cantationes plau-
sus ꝛ risus inconditi ꝛ larue cū his vti
diabolicū sit vt ꝓt no.tex.ō ꝛse.di.v.nul
lus pbrorū.xxij.q.j.clericū. Debēt aūt p-
lati i cōuiuijs vti lectionib⁹ sacrarū scri
pturarū vt fabule otiose nō iterponāt
ꝛ vt aīe ad bonū edificēt.tex.ē no.xl.di.
,p reuerētia. Dz etiā i mēsa platoꝛ vez
in p̄n.fieri bñdictio ꝛ i fine actio gratia
rū.ea.d.c.nō liceat.ꝛ ita cōiter seruant
plati. Debet ꝛ eorū prandiū esse in ho-
ra tertiarum non añ.d.cañ licet. Non
tamen debent prelatilautis epulis et
multo labore questis vti nec inter epu
las ꝛ puina affluere nec inter delitias
alias tanꝯ immemores dñi infi icsurꝛi
crutifixi nudi pauperis ꝛ esurientis in 78
tenebris exterioubus mittendi vbi fle-
tus est ꝛ stridor dētiū vt dicit tex.no.nō
seruatus in vsu in.c ecclesie principes.
xxxv.di.Quinetiam corripiēdi sunt epi
scopi qui conuiuijs inuigilant et occu-
pantur.xliij.di.multis ꝛ se maxime ex
fymbelis.i.qñ pro rata cōserunt ad cō-
uiuia facienda.ea.di.c.non oportet.et
alꝫ infra videtur in.iij.lib.prima par-
te principali.hec cum reuerenta dicta
75 esse velim ꝛ p̄scientia suggerēte. ¶+Se
ragesimotertio quero an episcopꝰ eligi
possit de qualibet natione. Rñdeo qꝛ sic
sicut ꝛ papa dummodo non sit infidelis
vel hereticus sm Bald.in tra.scismati.
76 xvij.col. ¶+Imperator vero debet esse
theutonicus ex iure electionis non ex
ture successionis.c.venerabilē.ꝛ ibi glo.
ꝛ doc.de elec.vnde imperiū translatuz
est ad eos vt ibi qꝛ hūt theutonici regi
mina ecclesie romane.de consec.di.v.in
tuz impropie dicꝫ imperator Greco-
glo.per.c.solite.de ma.ꝛ ob.Item de-
bet esse christianus non paganus.d.c.
venerabilem.ꝛ tenet Bar.in rub.dige

stoꝝ. ¶Seragesimoquarto quero si
quis habet expectatiuam primi episco
patus vacaturi ad papam an si preiu-
dicetur per renuntiationem beneficij
factam in fraudem sui vt cogatur acce
ptare beneficiū renuntiatū ne forte ha
beat primo vacaturum p̄ mortem qō
erit pmguius. Respondeo qꝛ non sc̄m
Bal.ꝛ Jmo.in.l.filie mee.ff.sol.ma. qō
no.etiā pro alijs beneficijs inferioꝛib⁹
quorum quis habeat expectatiuam.
77 ¶+Seragesimoquinto q̄ro an seruus
possit eligi ep̄s vel ad sacerdotiū. pmo
ueri. Respōdeo qꝛ non.liij.dist. nullus.
et c.nulli.nec mirū.qꝛ phibetur esse in
iudice qō est minus.l.seruus.C.de iudi
cijs nisi in casibus ibi no.per glo. ¶Itē
nō p̄t esse tutor.insti.de tuto.§.est aūt.
ibi capite libero.qō est verum nisi in te
stamento dūmodo non prohibeat esse
liber instit.qui dare tuto.possunt.etiā
si sit alienus dūmodo in testamēto de-
tur sub conditione si fiat liber vt ibi vi
de Bar.in.l.si hereditas.§.fi.ff.de test.
tu. ¶+Seragesimosexto quero an plu
res episcopi in vna ecclesia eligi possint
¶Respondeo quod non.sed singuli in
singulis ecclesijs esse debent.lxxx.di.c.
i illis.i fi.ꝛ.c.seq.xiij.q.j.c.j.ꝛ.j.q.ij.sicut.
vij.q.j.in apibus qꝛ vnus est princeps
inter apes.vna grus inter plures:vnꝰ
Rex vel imperator Rome p̄nceps vnꝰ
altero interempto iuxta illud Lucani.
Fraterno primi maduerunt sanguine
muri.ꝛ.l.fi.ff.de rerum diui.hec omnia
probantur.in.d.c.in apibus.ꝛ in.d.c.si
cut.sic nec plures metropolitani esse
possunt in eadez prouincia.c.j.c.di.vbi
vide ꝛ no. ¶Item nec duo ad vnam p̄-
bendam eligūtur sm Bald.in.c.pre-
terea.de proh.feu.alie.per Fede.de
quo in.c.maioribus.de preben.ꝛ Joā.
79 an.in.c.duob⁹.de rescrip.in.vi. ¶+Se
ragesimoseptimo quero quid econtra
an vnus episcopus dari possit duabus
ecclesijs. Respondeo qꝛ non.lxx.di.san-
ctorum.ꝛ ibi gl.ord.ꝛ.d.c.in illis.ꝛ.j.q.
j.c.j.ꝛ.ij.ō electio.c.dudū.ꝛ i.c.memo.c.
ti.li.vj.c.de multa.de p̄b.sic nec vnꝰ ab-
bas dari p̄t duob⁹ monasterijs.xxj.q.
j.vnū abbatē.gl.ꝛz ꝛ Bar.i.l.j.C.de me-

tropol.li.xj.dicunt duos episcopos dari vni ecclie esse monstrū.non ecōtra.s. vnuz dari duabus ecclesijs.vide tū qō plenius dict.ī.eo.xx.q.cum se.Sed nec vnus pōt habere plures prebēdas ſm glo.in.c.dudum.de elec.et Bar.in.l.eis C.qui mili.pos.li.xij.post glo.abi.ꝛ per Inno.c.cū iā pridē.de preben.ꝛ.ī.xxj.q et.c.lras.de cōcess.prebē.¶+Sexagesimooctauo quero an eremita possit eligi episcopus.Rñdeo q sic secundū glo. no.xvj.q.j.qui vere.per.c.cuz monasterium.de electio.¶Et no.quod habent priuilegia clericorū scōm.d.glo.Differt autem eremita a monacho.qz eremita propriis bonis non renūtiat ſm.d.gl. p.ℌ ecōtra.xix.q.iij.secus in mnoacho vt ibi.ꝛ no.xvj.q.j.placuit.Item eremite subsunt episcopo.xciij.di.nulla ratione.xj.q.iij.si autem.xvj.q.j.qui vere.cuz glo.sicꝫ censentur persone ecclesiastice vt ibi per glo.in.l.ij.ff.de in ius voc. Inn.in.d.c.cū monasterū.de elec.ꝛ no. in.c.ij.de excess.prela.¶+Sciendū autē qō plus valet vita cōis ꝫ eremitica.ō eremita pōt fieri monachus nō ecōtra nisi de licentia abbatis ratione debilitatis scōm glo.in.c.si clericatus.xvj.q. j.xx.q.iiij.monachum.¶Adde q eremita prohibitus exire clausstrum non potest citari.sed suus prelatus sic pro eo vt tenet Bart.in.l.ij.ff.de in ius voc. ¶Item adde q eremita nō ligatur voto castitatis vt non possit ℣here matrimoniū ſm Lud.pon.in sing.ver.eremita.ver.eremite sunt psone.vbi allegat glo.in.c.ex parte de cle.coniug.vbi etiā ibi per doct.¶Itē nec voto paupertatis cum possit habere proprium et testari de bonis suis sicut fecit Paulus primus eremita qui collobium suum: id est vestem sine manicis qua vtebantur olim virgines ꝛ diaconi ꝛ que hodie est valmatica reliquit in testō Anastasio epō alexandrino.tunicā ℣o reliquit btō Antonio.xix.q.iij.ecōtra Paulus.ꝛ glo.in.c.eum monasteriū.de elec. ¶Plus dico q eremita non pōt creari abbas sicut nec epūs cū nisi pfessus possit ad abbatiā promoueri.ita dicit gl.i.d. c.cū monasteriū p.c.causam.eo.ti.ꝛ ibi optime.pbaī quod no.¶Scias etiam q eremita est ciuis loci in quo cōmorat ſm Bal.i.l.i adoptiōe.ij.col.C.de adop. qō no.ad id qō traditi.i.l.j.ff. ad muncip.vbi ponit an ꝛ qñ ꝛ q dicanī ciues.

82 ¶+Sexagesimonono quero an ambitiosus possit eligi epūs.Rñ si.nō.j.q.j.nullus itaqꝫ.j.q.vj.sicut.l.si quēqꝫ.vbi bal. C.de epi.ꝛ cle.et supradictū est in alia q.Dicit aūt ambitiosus is q desiderat pesse.nō pdesse.Nā q desiderat epatuz vt plit nō vt plit bonū opus desiderat viij.q.j.q epatum.Jdeo hieronymus sanctus dixisse ferī qō tūc fuit laudabile epatum appetere qñ dubiū nō erat per hūc ad martyriū glouiā puenire.Et

83 adde qō.j.dicēt in prima.q.ix.¶+Septuagesimo ṫro an qs possit epatū quē hz deserere et ad aliū maiorē transire mediocritate prioris despecta.Rñ.non vij q.j.ℌ ambitionis.c.nō oportet.et.c. epūs.debet em epūs stare contentus suo epatu vt ibi.ꝛ.c.epm.ꝛ.c.ppter.ꝛ se.p totum.q animo si causa ambitiōis vel cupiditatis trāseat debet vtraqꝫ carere ecclesia ea.q.c.cos si qs epūs.ꝛ seq.et est gl.in.d.ℌ ambitionis.qō no.cōtra multos q hodie vnū epatū renuntiāt ꝛ aliū pigniorē acqrūt et cras alterꝫ ꝛ numqꝫ satiāt̄ur semp cupientes pinguiorem. ¶Dicitur autem certis casibus quis episcopatū suum relinquere et trāsire ad aliuz quos ponit.d.glo.valet ex causa leuitatis.et ex causa necessitatis.et ex causa vtilitatis.et ex causa humilitatis.et ex causa cupiditatis. Notamen q si causa necessitatis transit cessante causa recuperat priorem ecclesiam ea. q.c.pastoralis.facit.c.cum cessante.de app.Si vero transeat causa cupiditatis primaī vtraqꝫ ecclesia.sed pōt repeti a priori ecclesia cui debet restitui.c. nō opz.ꝛ.c.si qs vero.Jdē si causa leuitatis vt priuari possit si priꝰ admoneaī ſm.d.gl.nam nō videtur absens ab ecclesia habere eā pderelicta cū ex iusta causa possit abesse.c.quoniam frequenter.vt lite nō cōtest.ꝛ no.in.c.ex tue.de cleri.nō resi.Si ℣o ex cā vtilitatis cōis trāserit dicit licuisse.Nā petrꝰ pnceps apostolorum episcopus anthiocenus

cum incepisset Rome vigere primuz caput superstitiōis cōtra nouellā Christi religionē cupiens ibidē fieri primū caput sanctitatis,Ignatium epm dimisit anthiocenis Ipse vero Romam cōtendit.vbi post vigesimumquintum annum simul cū Paulo doctore gentum romanam sedem suo sanguine consecrauit.viij.q.j.mutationes.xxij.di.sacro sancta.et diximus supra in preludijs huius tractat⁹.Sed intellige q causa vtilitatis communis translatus episcopus non cogatur ad priorem redire ecclesiam.viij.q.j.ℌ quia vero.Adde q si necessitas subest q episcopus transeat debet inuitus transire necessitate cogente ea.q.c.scias.At qui causa humilitatis dimisit episcopatū ad monasticam domum conuersus non potest ad episcopatum redire ea.q.hoc nequaqꝫ. et.c.seq.nisi de licentia superioris ſm glo.ibi.potest tamen creari Abbas ſm d.glo.per.c.ad supplicationem.de renū. xvj.q.j.si nos.ꝛ.c.in parochia.No.etiā q qui fuit plebanus si fiat monachus potest postea redire ad plebaniam.d.c. si quos.quod est mirum.ꝛ facit pro plebano montis fortini qui superiori anno dimissa plebe ingressus est religionem minorū.Nec omitto q si cesset ambitio potest ex causa vtilitatis ecclesie quis autoritate synodali transire ad alium episcopatum.viij.q.j.episcopꝰ de loco.Clericus vero de licentia episcopi potest de vna ecclesia transire ad aliaz. d.c.epūs de loco.in fi.¶Sed an cogatur per epm clericus transire videtur q sic ar.c.sicut.de excess.prela.facit.c.queris. de eta.ꝛ q̄li.ar.ꝛtra in.c.gesta.lxxiij.di.

84 cogita.¶+An aūt epūs ob infestationē paucorū possit renūtiare episcopatum. Respon.non.viij.q.j.suggestum quia in persecutionibus non debet epūs ecclesiam suaz deserere ea.q.c.scisciteris.et seq.quando autem liceat episcopo subditus relinquere.not.ea.q.ibi aduna to.vbi vide.et not.in.c.post translationem.de renuntia.que omnia tenementi.

¶Finis secundi libri.

¶Tertius liber.De causa formali epī.
¶Prima pars.Qualiter eligatur epūs.

1 ☞ Canonici pro epi electione cōgregati quid in primis agere debeāt.
2 Forma scrutinij in electione epi q̄ sit.
3 Scrutatores congregati quid facere debeant.
4 Canonici singuli in ſfo electionis scrutatorum debent subscribi.
5 Collatio facta aliquibus absentibus ratificari potest.
6 Electio epi quot vicibus ꝛ locis debeat publicari.
7 Scrutator⁹ electionē publicans an debeat vti ℣bo singularis numeri.
8 Electionis facta publicatione pplo qd viterius agendū sit.
9 Electus pōsse portatus ꝛ introniz⁹ tus nō punitur vt ambitiosus.
10 Prelati spēdide viuētes nō ppter hoc sunt redarguendi.
11 Epūs electus ꝛ ad altare introniz⁹ tus an possit impune benedicere.
12 Episcopo electo ꝛ introniz⁹ to quid agēdum sit.
13 Subscriptio in testimoniū scriptorum fieri censetur.
14 Subscriptio i scriptura facta manu⁹ pria non est necessaria.
15 Sigillum quid sit ꝛ an obliget sigillantem.
16 Sigillum non probat mandatum.
17 Sigillū pōt alteri cōmitti.
18 Sigil'ū vim cōmissionis obtinet.
19 Scriptura priuata non necessario est sigillanda.
20 Sigillum iudicis non est necessariū in literis citatorijs.
21 Sigillatio potest fieri cū alieno sigillo.
22 Sigillo communis vel alterius magni domini creditur.
23 Sigillo epi creditur.
24 Sigillū cōis nō autēticat literas alias inualidas.
25 Sigillum qualiter alicuⁱ esse pbeī.
26 Sigilla plura habere pōt populus vel quis alius.
27 Sigillum penes quem manere debeat sociorum.
28 Sigillum de literis alterius remouens

de falso tenetur.
29 Literas alterius retinens de mora tenetur.
30 Literas alteri scriptas lacerans tenetur crimine falsi.
31 Sigillum doctoris nō cēsetur publicū.
32 Sigillum communis negari nō debet.
33 Sigillū pape quale debeat esse.
34 Sigillum imperatoris quam formam habeat.
35 Sigillum quotuplex sit.
36 Electio per que verba fieri debeat.
37 Electio secunda an valeat prioze nulla non cassata.
38 Electio non potest fieri per verba volo eligere.
39 Aditio hereditatis importatur p ꝟba volo adire.
40 Electio facta per papā pronuntiatem talē ēpm talis eccl'ie an valeat.
41 Electio facta p metū nō valet.
42 Electio an debeat simul ꝛ semel p omnes electionarios fieri.
43 Electio est presentāda electo.
44 Electio facta per verbum est valida etiam si nō dicatur in ēpm.
45 Electio aliquibus cōmissa nolē cōmittentium fieri non debet.
46 Electio ēpi an possit per laicum notarium scribi.
47 Laici an possint interesse electioni prelati.
48 Libellus generalis nō ꝓcedit hoc modo factus. Titius est mihi obligat⁹ nō expressa quātitate vel causa.
49 Nomen dñi an inuocandū in electione episcopi.
50 Electio facta per iracundiam est inualida.
51 Electio clandestina est inualida.
52 Forma electionis ēpi seruanda est in electione decani.
53 Appellari nō pōt ab electione fienda ne scilicet fiat.
54 Appellatio an valeat ne relapsus in heresim tradatur iudici seculari.
55 Appellari pōt a grauamine futuro.
56 Electio fit expēsis electi.
57 Expense facte pro inuenienda re alterius perdita qua actione petantur.
58 Expēse pro inuentarij confectione fūt de hereditate.
59 Tutor de suspecto accusatus in rōne cōputabit quos facit fructus.
60 Electus in ēpm quid ante cōsecrationem iure debeat.
61 Electio an debeat publicari scrutinio et collatione facta.
62 Electꝰ a maiori parte capituli an sit ceteris preferendus.
63 Electio an sit valida collatione cōseruādorum omissa.
64 Cōsilium eiꝰ an sit sequēdū qđ fuit requirendum.
65 Judex in sententiando an teneatur cōsilium sequi.
66 Instātia nō currit nendēte cā a cōsilio sapiētis penes quē sunt actu cause.
67 Cōsensus ēpi requisitꝰ in actū aliquo requisitus post actū adhiberi nō pōt.
68 Electio ēpi aliē q̄ p scrutiniū pōt fieri.
69 Arbitri in electione qualiter debeant procedere.
70 Ēpi eligēdi modus tertiꝰ qualiter fiat.
71 Electio per inspirationē an possit per vnius cōtradictioē impediri.
72 Electus in ēpm qualiter possessionē acquirat episcopatus.
73 Imperij possessio qualiter queratur.
74 Electus in ēpm an debeat corporaliter apprehēdere possessionē bonorum.
75 Filius viuo patre ꝺr feudū possidere.
76 Possessio an trāseat in filiū sine apprehensione.
77 Possessio bonoꝝ dotaliū an sine apprehensione transeat in maritum.
78 Possessio sine traditione potest in ecclesiam transire.
79 Ēpꝰ p tyrannū expulsus an retineat possessionem ēpatus.

QUam causa formalis i hoc tertio libro tractanda est et tripliciter. Nam prioque sit eligēdi forma videbim⁹. Scō cōfirmationis electi. Tertio cōsecratiōis eiꝰ materiā attingem⁹. ¶ Primo igit̄ q̄re qđ facere debeāt in primis canonici coadunati in eccl'ia vel alio loco iuxta ea q̄ plene dicta sunt in primo libro scō a pte principali ꝓ electione epi

celebrāda. Rñ. q̄ debēt primū deliberare de mō eligēdi. vez an p viā scrutinij an vero p viā cōpromissi. ꝛ de ipsa deliberatiōe facta ꝺz instrm cōfici q̄ cōsecto eligant de capło vt. c. qz ꝓpter. de elec. vel tres extra capłz qui tñ possint de cōsuetudine electiōi interesse vel plures tribus vel etiā pauciores, put eis videbit dūmodo vnꝰ tñ nō eligāt q̄ scrutatores dñr ꝛ de dicta electione fiat publicū instrumētū vt tradit Spe. tit. de elec. §. j. ꝟ. oibꝰ aūt. Bal. i. l. j. antep. col. C. q̄ admit. ad bo. pos. pñt. dū ponit formā electionis ēpi sub breuibꝰ ꝟbis. gl. tñ in. d. c. qz ꝓpter. dicit tres eligēdos cē scrutatores nō plures nec pauciores aliq̄d tñ nō allegat. ¶ Scō ḡro de forma scrutinij. Rñd. q̄ debēt dicti scrutatores se trahēre in angulo eccl'ie. c. q̄ sicut. i pn. de elec. ꝛ c. q̄ frōte. de app. ꝛ ibi singlos canonicos separatim cōuocare incipiē do ab eo q̄ primā vocēhz in electione. ꝓ c. audītis. de elec. eosq̄ ad monere qō remotis ab eis odio timore amore pretio prece iuxta. c. accusatores. iiij. q. v. ꝛ. c. quatuoꝝ. xj. q. iij. vij. di. si. qđs pecuniā capitu. cū eterni. de re iudic. in. vj. de testi. quoties. cū si. in eū cōsentiat qui magis ecclie vtilis ꝛ idoneus eis videat. ꝛ eos adiurent p deū viuū ꝛ in virtute spūs scti ꝛ sub aie sue periculo quod in eum consentiāt vt supra. quo facto quilibet canonicus fideat credo talē esse meliorem ꝛ eum eligo ꝛ nomino in pastorē ꝛ ēpm. que oia in publicā formā redigantur. s. monitio adiuratio ꝛ recisio. vt no. in. c. cū iter. de elec. ꝛ tradit Spe. plenꝰ in. d. §. j. ver. hoc ꝓfecto. ¶ Tertio ḡro q̄d vltra sit faciēdū a scrutatoribꝰ. Rñ. his q̄ canonicis eligēdi videant de merito ad meritū de numero ad numerum de zelo ad zelū qua collatione facta eū eligāt in quē inuenier̄t oēs vel maiorem partē capituli consensisse iuxta. c. q̄ ꝓpter. ꝛ c. in genesi. de elec. ¶ Postea ꝟo ꝛsensu socioꝝ electū publicet coram capło nolē publicā di electi ne publicās aliuꝝ per frandē noīet vt tz Spec. vbi. §. ꝟ. is igit̄. Host. tñ in. c. iij. de ꝓba. ꝛ gl. in. c. cū ab vno. de re iudi. magis credi duobus dicēnbꝰ de alio fuisse conclusum q̄ vni aliū publicāti. Sz cautior est opi. Spe. quā tene. Et not. q̄ talis publicatio ꝺz fieri in scriptis ēm ꝛsuetudinē cū de iure nō sit cautū req̄ri scripturā ēm Spe. vbi. §. ver. q̄ facto. ꝛ dicit ꝓbari in. c. dilectꝰ. de elec. ꝛ est ter. gl. ꝛ doc. in. c. quia ꝓpter. eo. tit. vbi vide. ¶ Quarto ḡro an singuli canonici debeāt se subscribere instrō electiōis scrutatorū. Rñdeo sic in Spe. de elec. §. j. ꝟ. ꝛ huic instrō. fz ibi Jo. an. in addi. tz Zuī dicēs de cōsuetudine nō seruari q̄z in magno capitulo esset nimis lōga mora si fieret subscriptio singulorū. ꝑdicta tñ intellige q̄n in votis esset discordia. ¶ Quinto ḡro q̄d si in votis esset cōcordia q̄z totū capitu cōsentit de vno eligēdo. Rñ. q̄ scrutatores solū scrutari debēt vota singulorū ꝛ scribere ea ꝛ in cōi publicare. Collatio vero electio ꝛ solēnizatio fiēt ꝓ alios canonicos. c. in genesi. de elec. ꝛ i Spe. vbi supra. ver. si vero capłm. Host. in summa eo. ti. §. q̄r. ꝟ. eligāt. ¶ Sexto ḡro dictū est supra in tertia q̄stiōe qđ vnꝰ ex scrutatoribꝰ cōpleto scrutinio ꝺz de mādato socioꝝ vota singulorū publicare, an ad hāc publicationē requirāt volūtas alioꝝ canonicoꝝ. dic qđ sic in Spe. vbi supra. ꝟ. cōpleto. ꝛ ꝓ bal. in. d. c. quia ꝓpter. Et subdo hic q̄ facta dicta publicatione fieri ꝺz electio per capitulū si nō sit actū q̄ fiat ꝓscrutatores q̄n etiā ꝛ ꝓ alios fieri pōt tacēte capło fz Spe. i. ꝟ. publicationē. ꝛ no. i. d. c. qz ꝓ. i. d. c. i genesi. ꝛ ꝓ Bal. i. l. j. antepe. col. C. q̄ admit. ¶ Septio ḡro qūo fiat collatio numeri zeli ꝛ meriti. dic vt. §. ij. li. ij. q. vbi plene. ¶ Octauo ḡro an collatio fctā aliqbꝰ absentibꝰ possit ratificari. Rñ. sic. no. in. d. c. in genesi. ꝛ tz Spe. ꝟ. si collatio als. ꝟ. publicatione. in fi. ¶ Nono ḡro quot vicibꝰ ꝛ locis sit publicāda electio. Rñ. q̄ in duabꝰ. vez in capło coram canonicis. c. in cansis. circa, ꝓin. et. c. cum inter canonicos. eo. ti. d. c. qz ꝓpter. scō pulsata campana ibidē per aliū ex scrutatoribꝰ publicetur electio coz̄

clero ꝛ populo ad sonū cāpane cōuocato.d.c,cum inter.ꝛ.c.in causis.viij.q.j.licet.¶Sed quero quid vltra fieri debet post publicationes predictas.Respondeo qđ debet cantari hymnus Te deū laudamus.Te dñm ꝓfitemur.vt tradit Spe.vbi supra.ver.ꝛ sequēter aūt.ꝛ ibi ponit forma publicatiōis,ꝛ dicit Spe. vbi supra.ver.ꝛ no.q fieri pōt per ipm capitulū publicatio de qua supra.si tamen nō fiat ea publicatio nō vitiat electio qr publicatio ad capitulū nō est de substantia dummodo nō sit electio clādestine facta ſm Specu.ante.ver.celebrata.¶Pro predictis facit quia omissio ordinis vel leuis solennitatis nō vitiat actum.l.j.§.fi.ꝛ ibi Bartho.ff.de vē re inspi. et Bald.in.l.fi.§.j.viij.colū.C. de iure deliberandi.ꝛ in rubrica.C.de successorio edicto.ꝛ in.l.hac ꝓsultissima. C.qui testamen.fa.pos.ꝛ in.l.rem non nouam.post glossabi.C.de iudi.ꝛ not. in.l.diuus.iij.colum.ff.de resti.in integ.ꝛ in.l.ij.§.prius.de vulga.et pu.in.l.cum hi.§.si pretor.ff.de translationibus.ꝛ in l.j.§.si plures.viij.col.ff.de exercitoria.et 9
scias quod talis publicatio fieri debet populo ad finē habendi consensum populi expressum vel tacitum.s.per taciturnitatem sine contradictione.l.xij.di. c.nulla.cū glo.ꝛ no.in.d.c.licet.viij.q.j. Inducitur autem cōsensus populi etiā ex testimonio lato p populū pro electo. xxiij.dist.c.j.lxvij.dist.reliqui populi.ergo cōsensus requirit vt supradictū ē.ꝛ no. in.c.quāto.c.plebs.ꝛ.c.nosse.c.clerici.et
7 in.§.electiones.ea.di.qđ no.¶† Decimo quero an scrutator publicās electionem debeat vti verbo singularis numeri eligo.vel verbo pluralis numeri eligimꝰ.Respō.qđ ꝛbo singularis numeri.c.sicut.de elect.in.vj.c.cū ab vno.cuz gl.ꝛ doc,de re iud.in.vj.vbi etiam dicitur verū esse sine electo fiat per scrutinium siue per compromissum.et tenet Jo.an.contra Spe.in.d.§.j.ver.ꝛ no.q si aliquis.secus tamen est dicendum in sententia plurium iudicum pronūtiata per vnum ex ipsis.d.c.cum ab vno. de re iud.in.vj.quam not.in practica.
¶† Undecimo ꝙro qđ si canonici in ꝑnūtiādo discordāt Rñ.maior ꝑs dz ꝑferri ꝛz Spe.i.d.§.j.ꝛ.qđ si canonici,ꝛ gl.i c.cū ab vno.de re iud.in.vj,post Hosti. in c.iij.de ꝓba.et infra dicet.¶Duodecimo quero quid si electio episcopi sit facta nō seruata forma constitutiōis synodalis emanare per prius circa citationes absentium,Respon.q valet ſm Joā.an.in addi.Spe,de elec.super rub.ad finem.est autez nulla electio facta nō seruata forma tradita per concilū generale lateranense.capitulo ecclesia vestra,de electione,c.cum post.c.ecclesia.c.cumana.ꝛ.c.ꝙgregato.eo.ti.¶De cimotertio quero an possit eligi episcopus populo acclamante,Respondeo vt supra.ij,lib.xliij.¶† Decimoquarto quero facta publicatione populo ꝛ decantato hymno vt supra quid vltra sit faciendū.Respondeo q dū cantat hymnus debet electus si presens est portari ad altare ecclesie cathedralis ibiq est intronizatus in sede epali.c.ecclesia vestra,de electione.tenet Spe.vbi.§.ver. cōsequēter,ꝛ ibi Joā.an.in addi.ꝛ Jo. and.in.c,qualiter.eo.ti.¶Sz nūquid electus sic portatus ꝛ intronizatus putat de tali pompa tanq̄ ambitiosus: seu pōpositus,Respondeo nō qr talis cōsuetudo eū excusat que fit rōne dignitatis ꝛ canone p ermittente.d.c.ecclesia. et tenet Joā.vbi supra in additionibus in sede episcopali.facit lex gracchꝰ.C. de adul.ꝛ quod dixi de consuetudine nō est mirum.quia etiā in electionibus seruāda est.l.illud.in pun.ꝛ ibi Bart.ff.q cuiusq vni.no.Que cōsuetudo excusat a pena.l.quid sit fugitiuus.§.apud labeonē.ff.de edili.edic.glo.ordi.iiij.di.denicz.ꝛ ideo Bar.in.d.§.apud labeonē. notabiliter dicit q celebrans cōtractū. alꝰ de iure vsurarium nō punit si talis cōtractus sit in frequēti vsu in patria: quod etiā tenet dñs meus Bartho.cepo.in tractatu de contrac.sunu.in prin. v.col.ꝛ Bald.in.l.j.rj.col.C.de his q peno.cōsuetudo enim pōt approbare ꝛ improbare cōtractū ſm Bald.in.l.per diuersas.j.C.mā.ꝛ ideo notabiliter dicit Flo.in.l.si quis donaturus de vsufructu quod contractus penalis consuet

est permissus etiam si statuto caueatur qđ in contractibus pena nō possit apponi.alꝰ aūt bene ꝛ male in auc.oēs.C. cōmunia de succes.dixit quod ꝙsuetudo nō excusat a pena.contrarium eſn verius est.vt supradictū est.ꝛ est glo.no.in c.cū venerabilis.de cōsuetudine.q dicit cōsuetudinē excusari a pena electum se ingerentē administrationi anteq̄ confirmetur.ꝛ est gl.in.c.sane.de temporibus ordinationū.que dicit consuetudinem excusari a pena temporali non aeterna.¶Item in his q̄ sunt cōtra ius positiuū nō cōtra ius naturale.vide etiaz Pe.de anch.in.d.c.cum venerabilis.et Barto.cepo.in singularibꝰ suis.cxxvij. qđ bene no.ꝛ nedū electus pro dicta pōpa nō tenetur ad penam vt supra.sed nec etiam in foro cōscientie peccat ſm Jnno.in.c j.de treu.ꝛ pa.dum dicit qđ cōsuetudo excusat a peccato.sed cōtrariū dixit in.c.j.de cōsuetudine ſm Bald. in marg.ver.cōsuetudo,ver.j.ꝛ hoc vltimū cōfirmat gl.no.ꝛ sing.in.d.c.deniqꝫ iij.di.q̄ dicit cōsuetudinē excusare a pena tēporali non gehēne.Jn casu tñ nō eredo electum nō peccare in.d.pompa intronizatiōis cū fiat ratione dignitatis non ratione sue persone igit ꝛc.Dicta ergo glo.ꝓcedit in his que sapiunt peccatū de sui natura,vt in his cōsuetudo nō tollat penam gehēne.¶Adde predictis q consuetudo pctm̄ auget nō minuit.xxiij.q.j.scisma.ver.nec enim liget.xxij.quest.vij.flagitia cum glo. veniale pctm̄ fit mortale dum placet. xxv.di.criminis.ꝛ tenet gl.no.in.d.c.nō satis.Quādoqꝫ tamē cōsuetudo delictū excusat maxime ꝓpter peccantium multitudinē.c.sane,ꝛ ibi gl.C.de temp.ordi
10 Sed intellige quo ad penā tēporalē.nō quo ad peccatū per supradicta.ꝛ adde xxij.q.iij.obijciunt.¶† Ex quibus in- 11
ferri potest q prelati splendide viuētes ꝛ cū solita pōpa reprehendi nō possunt. Put etiā tenet expresse Jo.an.in addi. de viuat nō est locꝰ pene.contrariū tñ no.in.c.ecclesie principes.xxv.disti.vt pleniꝰ dixit.S.scō lib.in.lxij.q.vbi vide

omnino que dicta sunt de vita prelatorum.¶Hic tñ addo qđ omisi circa modum vestiendi ꝛ reliqua.vez q eps dz habere vilem suppellectilem.mensam ac victū pauperē ꝛ hospitiolū prope ecclesiā.xlv.dist.eps.cū gl.q̄ dicit hodie nō seruari.s.tēpore glossatoris ꝛ multeminus hodie tēporibus istis.ꝛ pōt dici qđ illud olim erat scz quo tempore reges erant pastores ouium.¶Adde etiā qđ corripiendus est eps qui lasciuit in vestibus.xxj.q.iij.omnis iactantia cū glo, ꝛ.c.ꝑcipimus.qđ dicit ibi gl.verū esse si facit ad voluptatē.alꝰ secus.pōt tñ vticis eps ſm cōsuetudinē regionis ne vilescat dignitas epalis.Sz nō pōt eps hꝫe vestes de pānis rubeis vel viridibus quas gerere debet desuper clausas.hec oia ꝓbant in.c.clerici.de vit.et hone.cle.¶Purpura ꝛo ꝛ sindato vti pōt eps exemplo xpi q ꝛ purpurea veste vtebat.Sz gregorius tamen dicit qđ si vsus purpurearū vestiū nō esset in culpa sermo dei nō tam manifeste exprimeret qđ dives indutus purpura et byſſo descendet ad inferos.¶An antē dicit q nō cū extra domū ire nō debeāt sine ꝓprio habitu.xxj.q.iij.episcopi.c. sine ornatu.et se.¶Ex quo infertur q nec ꝑn episcopi vel clerici laruis se exercere.vt etiā melius ꝓbatur in.c.cum decorē.de vi.ꝛ ho.cle.in.l.minime.C.de episcop.audi.in auc.de san.epis.§.fi.colla.ir.imo larugs ad se venientes admittere prohibent.de conse.di.v.nullus.q̄ omnia no.cōtra multos curiales.¶Illud etiā nō est omittendū qđ multis displicet qui pōpis inuigilāt.vez q episcopi debent vti rochetto seu camisia linea super vestibus nisi sit eps vel alius prelatus monachꝰ qui retinet habitū suū ꝛ rochettū ferre nō potest.tex est no.in c.clerici.de vi.ꝛ ho.cle.¶† Decimoquinto quero vtrū eps electꝰ ꝛ intronizatꝰ ad altare.vt supra possit impune populū benedicere.Rñdeo dupler est benedictio.vna.s.cōis q̄ simpliciter fit cum signo crucis quā faciunt episcopi abbates,ꝛ oēs alij sacerdotes celebrātes.vt in.c.j.de cōse.di.j.ꝛ.c.se,ea,dist.xxv.di.§

ecce.ꝛ hāc facere potest electus die intronizationis.qꝛ nō est administrationis.Alia est benedictio solēnis que fit cum verbis.Sit nomē domini benedictum ꝛc.De hac benedictione intelligitur.c.ministrare.vt ibi per gl.de consec.di.j.quam simpler sacerdos facere non pōt.vt ibi.Sed epūs.sic vt.d.c.ministrare.ꝛ.c. cōuenit.in fi.de ꝑse.dist.v. ¶Itē nec eam facit abbas nisi ex priuilegio a papa obtento.c.abbates.de priuile.in vj.per cuius concessionē ei factā a papa nō videtur cōcessa sibi exemptio in restitutione ordinarij.nec fieri prouidēdum ordinario siue cum protestatiōn.si ue sine.c.inter monasteriū.ꝛ ibi Jo.an. et Abb.de rei udi.Et hanc benedictionē solēnem nō pōt facere electus ante cōfirmationē ꝛ cōsecrationem cum illa pertineat ad ordinē episcopalē merito non venit nisi ex cōsecratione episcopi iuxta glo.in.c.transmissam. de electiōe. et no.in.c sicut.§.preterea.eo.ti.ꝛ in.c. inter corporalia.de trāsla.prela.ita vero dicit Jo.an.in addi.Spe.de elec.§.j. versi.queritur.in addi.W.vbi sic dicit misse alꝫ in curia indicatum. ¶Quid de cardinali nō episcopo.Rñdeo qꝛ etiā solennem benedictionē facere pōt ꝑm doc.in.c.j.de sup.neg.prela.vbi etiā dicūt qꝛ ꝛ is potest vti insignijs episcopalibus. ¶Circa predicta etiam scire debes qꝛ nō debet sacerdos missam celebrans assistente episcopo benedictionē facere nisi episcopus benedicere nolit. gl.est no.de consec.dist.j.missas.ꝛ no.in §. ecclesie.xcv.di.quod no.vt scias reddere rationem quare in fine misse sacerdos nō benedicit ſz epūs ꝛ qñqꝫ sacer
12 dos ꝛ nō epūs. ¶†Decimoseꝛto quero intronizato electo quid sit vlterius faciēdum.Rñde o capitulū debet scribere superiori.s.metropolitano si sit vꝫ alteri q̄ superior si nō sit debet pape scribere literas sigillo capituli ꝛ singulorū munitas ꝛ a canonicis subscriptas.q̄ lr̄e decretū appellantur.in quo electio facta seriatim narrek ꝛ cōfirmatio petak subforma quam tradit Spe.de elec.§.j.v. celebrata igit.ꝛ ꝑbat in.c.innotuit.ꝛ in.c.cū inter cēn.eo.ti.ita tn̄ qꝛ in subscriptione q̄libet dicat.Ego.T.supradictis oibꝫ ꝛ singulis cōsensi ꝛ cōsentio ꝛ manu ꝓpria signo ꝛ subscribo.Nec debet dicere interfui.vt tenet Spe.vbi.§.iij. col.ꝛ no.in.d.c.cum inter. ¶Subscribere vero prior debet qui primā vocē habet ratione dignitatis vel ordinis.de ma.ꝛ obe.c.j.ꝛ.c.per tuas.ꝛ.c.statuim⁹. xvij.di.§.hinc.ꝛ.c.se.vel qui maior est inter oēs ꝑm Spe.vbi supra. ¶Itē in subscriptione debet aliquod signū apponere puta.vel aliꝫ añ ꝛ retro.vt ibi tenet Spe.de quo etiaz no.in.c.cū inter nos. de re iudic.pro eo vero qui scribere nescit aliud subscribat ꝛ mentionē faciat qꝛ subscribit pro.T.nesciente scribere. vt not.in.c.cum inter nos.ꝛ Spe.vbi supra.ꝛ dicek.j.eo.ti.in materia subscriptionis in fine intus dicat.Acta sunt ꝑdicta tali anno loco ꝛ die vt ibi sequit Spe. ¶Qualiter aūt fiat instrumentū electionis.vide Spec.in.d.§.j.versi.liquet.vbi etiā ponit formam libellorum qñ cōfirmatio petitur electionis in concordia celebrate.vt ibi.versi.ceterum si de electione.vel in discordia.vt in vers. si vero due. ¶Et quoniam de subscriptione supra fecimus mentionem conuenienter hic addemus quedam circa materiam subscriptionis silētio nō pretereunda cuz materia sit vtilis ꝛ quoti
13 diana vt practica docet. ¶†Sciendum est igitur quod subscriptio dicit testimoniū quasi testificari videak qui subscribit.l.fi.ꝛ ibi Bal.C.si cer.pe.vnde subscribens nō obligak qñ subscribit vt testis vel vt notarius.secꝰ si tanq̄ pars principalis.l.caius.ff. de pig.actio.l.fideiussor.§.pater. et ibi Bartho. de pigno.l.emptor.§. lucius. et ibi Paul.de cast.ff.de pact.l.ita stipulatus.§.grisogonus.de ver.obl.l.si pater.ꝛ ibi Bald. C.de fideiuſ.Barto.in.l.sicut.§.non videtur.q̄.mo.pig.sol.ꝛ in.l.que dotis soma. Nocet ergo subscriptio ei q̄ se subscribit vt principalis vt supra dictum est.quod est verum etiā si tota superior scriptura sit facta per alium qꝛ subscriptio obligat ac si totā scripsisset subscribēs ſz Bar.i.d.§.lucius.ꝛ tex.Bar.ꝛ doc. in.d.§.grisogonus.ꝛ in.l.hac ꝑsul.ꝛ ibi

no.C.de testa.ꝛ in.l.fi.C.de re ali.nō alꝫ facit.d.l.fideiussor.§.j.de pigno.ꝛ Paul. de cast.in.d.§.lucius.quod est verum si subscribens legit ꝛ scierit contenta in scriptura precēti cui subscribat nō aliter.l.fi.ꝛ ibi Bal.C.plus valere qđ agitur.ꝛ Paul.de ca.in ꝑsi.cccxlviij.ꝛ infra dicek in materia sigilli. ¶Qđ no.ꝓ his qui se subscribunt in folio puro albo nō scripto qꝛ ſz postea scribak supi⁹ nō obligak q̄ pu⁹ subscripsit.ꝛ ita pluries ꝑsultus rñdi maxie in ciuitate mea a quodā magno ciue in causa graui que dorm at. ¶Accedit predictis qđ subscriptio facta a populis obsessis in charta alba sibi trāsmissa a tyrāno obsidente q̄ post ea scribat capitula ꝛ pacta q̄ vult non obligat populos qꝛ in ea cessat ver⁹ cōsensus imo cōstat met⁹ instātis discrimi nis.Itē qꝛ tot⁹ cōtract⁹ est collatus in voluntatē alteri⁹ partis tantū cōtra.l. pe.ꝛ fi.C.de cōtrahen.emp.ita singu.dixit.d.m.Jo.de prato in.l.si procuratarē absentē.ꝛ ibi Ang.ff.de ꝓcu.et in.l.si qua p cal̄.C.epis.ꝛ cle.insup tene mēti.quod subscribēs vt principaliter non vt notarius vel testis videk cōsentire ꝛ ꝓsumk scienter facere nisi contrarium probek.secus si subscribit vt testis vel notarius cū tunc non obligek.d.l.sicut. §.nō videk.ꝑ Bartho.Et ideo Bal.in l.mutue.C.si cer.pe.dixit qđ subscriptio nō nocet subscribēti si fiat ad probationem actus quia non videtur fieri alio obligandi.secus tn̄ si fiat ad esse contractus ꝓd l.fideiussor.§.pater.de pigno. ¶Suscriptio aūt sine sigillo non nocet et econtra in causam.l.ad testium.§.si quis.ꝛ ibi Barto.ff.de testi. ¶Habet ꝛ 15
subscriptio vim depositionis ꝑm Bald. in.l.fi.v.op.C.de edi.di.adri.tol.ꝛ.l.fi.ꝛ ibi Bal.C.si cer.peta. ¶Et adde quod subscriptio etiam vnica sufficit ſz nouato.ff.de testa. ¶Itez subscriptio trahit et dicit qꝛ ꝛ illa trahit ad suū tps q̄dd §.j.ff.de testa.mu.Itē trahit ad suum
14 tps depositionē testū subscriptorū ꝑm Bal.in.d.l.fi.v.op. ¶†Predictis subdē-

dum est quod subscriptio non requirit inscriptura ꝓpria manu facta.l.cū antiquitas.ꝛ ibi Bal.C.de testa.ꝛ.l.cū tabernā.§.idez quesijt.ff.de pigno.quod est verūz nisi in doctore consulente qui debet consilium etiam sua manu scriptum subscribere ꝑm Paul.de ca.in.d. l.cū antiquitas.in fin.vbi idem dicit in instrumento notarij quod.no.Et tenementi quod subscriptio facta per errorem non nocet.l.titius.de resciu.vend. l.fi.ꝛ ibi Bal.C.plus valere quod agik. Jdeoq̄ dici potest suspectum instrumētum etiam ab eo qui se subscripsit si de errore constet ꝑm Bart.in.l.j.§.fin.ff. quemad.te.aper.alꝫ non subscribentē obligat ꝑm Bald.in tractatu ſcisma. xvij.col.ꝛ sciendum quod si subscriptio fiat a domino habet vim mādati.l.etiā. et ibi Bald.C.quod cum eo. Nec tacendū est quod subscriptio facta a testibus facit eos presumi fuisse rogatos licet aliter non constet.sed Bar.in.l.domitus. ff.de testa.quod tamen limita vt ibi per Jo.de imo. ¶Adde etiam quod subscriptio facta per alium de mandato debitoris qui scribere nesciat obligat mandantem ꝑm Abba.ꝛ Imo.in.c.cum inter.de re iudi.quod no.quia est vtile et quotidianū.Ultimo sing.no.quod si cōdeputauit bancherium ad exigendas collectas ꝛ notarium qui scriberet singulas solutiones in libro si aliquis solvit bancherio quin se subscripsit in libro talis subscriptio ꝓbat ꝓ debitore itez cōmēto ad solvendum fisco contra ipm bancherium.l.fisco.ꝛ ibi Barto.C.de cōue.fis.debi.lib.x.que omnia tene menti. ¶†Nunc tractemus aliqua de mate- 15
ria sigilli contermina subscriptioi adeo quidem vt multa superius dicta de subscriptione locum habeāt ꝛ in sigillatione.nam ꝛ sigillum non obligat sigillantē nisi legerit ꝛ scierit contenta in scriptura cui sigillū apponit sicut nūc subscriptio.l.ij.ꝛ ibi Bart.ꝛ Bald.C.de rei.alie.non alꝫ.ꝛ tz Jo.de prato.in.l.q̄ procuratorē.in fi.ff.de ꝓcura.Imo.in.c.ij. de fide instr.ꝛ Bal.i marg.v.sigillū.v.verū.ꝛ Paul.de cast.cons.cccxlvij.naz ꝛ si ignoranter sigillat nō obligak secus si ex

certa scientia fm glo.ꝛ Bal.in.d.l.ij.et Bar.in.l.que dotis.fol.ma.ꝛ in l.in fraudem.§.sicut. de testa.mili.ꝛ in l.sicut.§. nō videtur.ff.qui.mo. pign.sol.ꝛ Pau. de ca.in.d.consi.aduerte tñ quod Inn. in.c.quanto.de his que fi.a prela.dicit sigillari posse etiam cedulā non lectam vt refert Bal.in marga.ver.sigillū ver. pe.ergo de hoc dubito p ea q̄ supra ꝓxime dixi.ꝛ in materia subscriptionis cogita.Et quod dictū est supra sine sigillo nō nocere subscriptionē in casu l. ad testiū.§.si q̄s.ꝛ ibi Bart.ff.de testa. dicit verū esse fm Bar.ibi etiā in mercatoribus q̄ etiā tenet Bar.in.j.const. ff.ij.col.Bal.tñ aliter loquit in l.ij.in fi. C.de re.alie.nō alie.quē etiā vide in.l. contractus.iij.col.C.de fi.instru.ꝛ in.l. falsis.in fi.C.de fur.vbi dicit quod sigillū sub scriptura est solus ꝛ mutus testis.¶ Etiam adde q̄ solū sigillum nō ꝓbat mandatum fm Inno.in.d.c.quāto.ꝛ Jo.de prato in.d.l.si procuratorez. et Bal.ꝛ doct.in.l.si.viti.col.C.de pcur. nisi sit ꝓductū a persona domestica ei⁹ cuius est sigillū quo casu semiplene tñ probat fm Jo.an.singulariter p Host. in.c.ij.de sol.al's nō ꝓbat.vt supra maxime si sine scriptura ꝓductū sit fm Jo. an.in.c.quānis de procur.lib.vj.ꝛ nonel la.In practica tñ vidi seruatū contrariū.q̄ comitatiui veniūt cū priores ciuitatis noīe cōitatis coꝛ cū sigillo tantū et credit eis.sic etiā faciūt plerūq̄ cancellarij magnoꝛ principū i curia romana cū habētes solū sigillū vſioꝛū suoruꝫ expediunt coꝛ negotia.¶ Quero an sigillū possit alteri cōmitti.Rñ.q̄ sic.fm Bal.i.l.ij.C.de re.alie.nō alie.q̄ est verū.s.ꝓsone fideli ꝛ Inn.in.c.ij.de fid.instru.ꝛ Bal.in marg.ver.sigillū.versi.pe. ¶ Quero etiā an sigillū habeat vim cōmissionis.Respon.q̄ sic.imo etiā vim habet cōfirmatiōis ꝛ Bal.in.c.j.ij.col. de pace constan.Bart.in.l.in fraudē.§. sicut.de testa.mili.p.l.tribun⁹.§.j.co.ti. ¶ Quero an scriptura ꝓuata debeat de necessitate sigillari.Rñ.nō.imo nec etiā litere missiue fm Bar.in.c.cū tabernā.§.idē ēsist.ff.de pig.q̄ dicit verū q̄n est scriptura ꝓpria manu cōfecta.vide etiā Bar.in.j.cōsti.ff.ij.col.ꝛ in.d.l.ad testiū.§.si q̄s.si tñ addat sigillū facit dicit scripturā indubitatā fm Bal.in.l.in bonefidei.iiij.col.C.ō reb⁹ credi.ꝛ inreitur. Sed an sigillū supiorꝭ sit necessariū in approbatiōe legis.Rñ.nō fm Bal.in.c. j.ij.col.de pace cōstan.ꝛ Jo.de pra.i.d. l.si ꝓcuratorē.q̄ tñ nō seruāt hodie rectores.puncia q̄ cōfirmātes statuta terrarū.q̄ sigillāt ea forte poti⁹ p lucro ꝙ p necessitate.¶ Itē quero an sigillū indicis sit necessariū in citatoꝛijs literis. Rñ.nō.q̄n sunt scripte p manū publicā. al's sic fm Bal.in addi.Spe.de cita.¶. litere.facit tñ ꝓsumi cōmissionē citationis q̄n citatio fit a nūtio cū literis sigillatis fm Jo.an.ꝛ doc.i.c.q̄n ꝓtra.de ꝓba.ꝙ in hoc seruāt stilus. ¶ Ulteri⁹ nō ꝓpetuo q̄ nisi sigillans dicat se sigillū apposuisse non sufficit sigillatio fm Inno.in.c.ij.de fide instru.quē sequit Bal. in marga.ver.sigillū.ver.vj.ꝛ ꝓbat in d.l.ad testiū.§.si q̄s.ꝛ hinc inolevit practica q̄ dicit.Et nīsi sigilli fecim⁹ impressiōe muniri.qua etiā vtimur⁹ consultores. dū in cōsilio dicim⁹.ꝛ solito sigillo sigillaui. ¶ Iurta p̄dicta sciēdū etiā dici sigillatū q̄ est inolutū in charta.ſ.in alia re sigillata.d.l.ad testiū.§.fi.ꝛ ibi Barto. ¶ Pōt etiā sigillatio fieri cum sigillo alieno.d.§.fi.ꝛ ibi Bar.Jo.de pra.post Bar.in.d.l.si ꝓcuratorē.gl. no.xcvij.dinobilissim⁹.Inno.i.c.significauit.de appella.Bal.in.l.fi.§.j.C.de iure deli.pe. de peru.in tractatu de duo.fra.xj.ꝓtexviij.col.q̄ est verū si cōmittat.al's nō fm Bal.in rub.C.pro soci. ¶ Itē verū si fiat exp̄ssa mētio q̄ sit alienū fm Bart. vbi supra.et in Spe.de proba.§.videndum.ver.sed no.ꝛ Philip.in.d.c.significauit. ¶ Itē verum etiā in rebus ecclesiasticis.ar.c.cū inter.de re iudi.ꝛ doct. et Sof.in.d.c.significauit. ¶ Item verū si nō habet sigillum suum al's secus in Spec.de instru.edi.§.viij.ver.Item q̄ sigillum.vbi vide oino ꝛ glo.no.in.d.c. nobilissimus.xcvij.di.ꝛ.d.c.significauit. lxv.di.episcopus. ¶ Hic tamen adde q̄ si quis sigillat cū sigillo superioris absentis vel ignorantis non dicitur falsarius si cōsueuit sigillare in persona dñi fm Bal.

fm Bal.in rub.C.de fide instru.v.col.ꝛ
22 no.in.c.ij.co.ti.in not. ¶ Nunc quero an credatur sigillo cōmunis vel alteri⁹ magni dñi.Respō.q̄ sic si est notū al's nō.Sed literis priuatis etiā sigillatis non creditur nisi probēt scriptas sigillataſq̄ per illū talem.ꝛ hoc siue p iudicem siue per aduersariū fm Jo.de pra. to post glo.ꝛ doct.in.d.l.procuratorē.v. col.de procu.ꝛ ibi Bar.Qui etiā addit probari eoipso q̄ notarius attestatur sigillum positū ad roboris firmitatem.
23 q̄ no. ¶ Quid de sigillo epi.dic ei credēdū esse.l.si qua.p cal.ꝛ ibi doc.ꝛ Bar. C.de epis.ꝛ cleri.imo etiam autenticat scripturas pertinētes ad officium epi etiā sine testib⁹ fm dños de Rota in decxxij.fuit dubitatū ꝛc.in no.et iurisdictionē.nō aūt testā nisi sit cōsuetudo fm Bald.in.l.fi.pe.col.C.de fideicō.Inno. ꝙo in.c.post cessionē.de proba.vt refert Bal.in marg.ꝙ credulitas.ver.iiij. dicit in extraiudicialibus tantū credit⁹ epi sigillatis. ¶ Tu adde eis credi etiā de sacerdotio clerici fm Bal.in.l.eā ꝙ. C.de fideicō.in.iiij.col.ꝛ no.i.d.l.si qua. per call'. ¶ Item ꝛ de nominibus excōmunicatorum que debet episcopus populo notificare p lr̄as sigillatas ꝛ edicta in locis publicis ꝛ plitteras episcoping.quod p literas episcopi institutionem in beneficio cōtinētes probāt presentatio fctā a patrono fm
24 Rotā in deci.cccxxvij.sed retēto in not. ticet scripturas priuatas alias inualispāliter deputatū apud certū officialez ma char.ver.Gm.ꝛc. ¶ Sed sigillū regis potest autenticare scripturas regi Bald.in.l.nec exemplo.de proba. ¶ Si gillum vero priuatū nullam fidez facit. quod sigillum probatur contractuz vbi deficit notarius.no.in.c.ij.de fo.competesta.fa.pos.in fi.fm Bald in.c.j.ij.col.d pa. constā.ꝛ Joan.de prato vbi supra.

Trac.de epo

25 ¶ Quero si negetur sigillum esse talis quomodo probetur. Respon.probari p testes qui dicāt vidisse illud sigillari fm Bar.in.l.si quis ex signatoribus.ff.quē ad.test.aper.et Philippus in.c.significauit.de appel.alias dicitur q̄ sigillum ꝓsumitur esse eius qui dubitat an sit suum quia forte illud non recognoscat. glo.est not.in.l.j.in fi.quemad.te.aper.
26 ¶ Quero an capitulum vel populus vel alius dominus possit habere plura sigilla. Respon.quod sic.ſ.ad diuersos effectus vel actus deputata:ita tamen quod deputata ad vnū actum nō possit apponi in altero vt fidem faciat.d.c.significauit.c.ad nostram.ꝛ c.suggestuz. de appel. ¶ Et ideo commune firmi habet tria sigilla.ſ.maximum ad sigillādas electiones prelatorum.maius ad signandum exitus communis quod est apud regulatores cōmunis.Tertium est minus vel paruum quo vtuntur priores populi ad sigillandum litteras quotidianas quarum quodlibet habet diuersas formas ꝛ coꝝ officia non ꝓmiscenk.
27 ¶ Uiterius quero apud quē socioruꝫ remaneat sigillū quo vſi sunt mercatores socij durāte societate.Rñ.etiā apud maiorem partem eorum nō remanere post diuisionem fm Bal.in rubri.C.pro socio. ¶ Quero vtrum castellanus arcis credere debeat nuntio portanti generale sigillum domini arcis ꝛ ei restituere arcem.Rñ.non quia cōtra signū speciale requiritur fm Bald.sing.in.c. significauit.et ibi Philip.de appel.ꝛ ibi But.Abb.et glo.al's est.c.significante. ꝛ Bart.in.l.si quis vxori.§.apud labeo. ff.de fur.ꝛ in.l.lucius.ff.de fideiusso.et Joan. de prato in.d.l.si procuratorem.
28 ¶ Quero quid si quis sigillum remoneat de lr̄is alteri⁹.Rñ.q̄ tenēt de falso fm Bart.in.l.paulus.ff.de falso.Extitit punctus Girutius de mōte sancto qui amouit sigillū de lr̄is reuerēdissimi dñi cardinalis firmani germani tui tūc legati prouincie nr̄e. ¶ Sz Bar.in.l.q̄ testiū ff.de falso.dicit eū puniri de falso si lr̄as dissigillatas a se ostēdit aduersario scribētis vel eoꝝ.si nō ostēdit. ¶ Idē etiā tenet Bar.post gl.in.l.titia.in prin.

ad munici. per quem ter. dicit Bald. in rub. C. de fide iſtru. vltima charta. qõ falſi crimine teneꝛ etiã qui falſas lite-
29 ras prauat qõ not. ¶ Et adde ſing. quod ſi quis literas alterius retinet tenetur de mora ſi periculum contingit ex mora ad intereſſe. ter. eſt ſingu. in. l. fi. C. de fabricẽ. lib. xij. ⁊ Jo. de prato in d. l. ſi procuratorem. q̃ not. ¶ Et q̃ dixt de aperiente literas alienas intellige ſi in eis aliquid erat ſcriptũ qõ ſcribẽti preiudicare poſſet alꝫ ſecus ſm Bald.
30 in. l. ſi bine. de iniu. ⁊ ſta. ¶ Item not. q̃ falſi crimine teneꝛ q̃ ſas alteri ſcriptas lacerauit vel combuſſit ſm Abbatem ſiculum in. c. cũ olim. de offi. deleg. ¶ Item ſcire debes q̃ ſi quis ſigillum non dolo amouit ſed caſu forte rizam fregit. literas tamẽ non legit nõ dicit literas aperuiſſe ⁊ nõ punit ſm Bart. in l. iij. §. ſi quis tabulas. ⁊ ibi no. ff. ad ſill. et ita conſultus ab auditoribus legati pridie reſpondi. pro quo etiam eſt glo. no. xcvij. diſt. notabiliſſimus q̃ dicit dici ſigillatas literas quarum ſigillum 33
nõ eſt ex toto fractũ. per l. ij. §. ſiluũ. ff.
31 de ſecũ. tabu. q̃ oia bene no. ¶ Poſtremo quero an ſigillũ doctoris dicaꝫ publicũ. Rñdeo q̃ nõ. ſed ſigilla eorum ⁊ vniuerſitatũ ſic. vt tꝫ Bal. in. l. ſi qua p̃ call'. in. fi. C. de epiſ. ⁊ cle. ¶ Quero etiã quid ſiq̃s rem reſtituat alicui portãti ſigillum domini cuius res eſt an reſtituens libereꝛ. Rñ. qõ ſic. ſm glo. but. et Sicul. in. c. ſignificante. de appel. q̃ eſt verũ ſm Bal. ibi ⁊ Philo. qñ portat ſigillum ſpeciale deputatũ ad illũ actuꝫ non ſi generale vt ſupra diximus in. q. de caſtellano arcta. ¶ Itẽ verũ ſm but. Sicu. ⁊ Philip. ibi niſi eſſet pſona domeſtica vel alia q̃ de facili potuiſſet do-
mino ſigillũ ſubtrahere. argu. not. in. c. eccliã. el ſcõ vt lite pẽdente ⁊ in. l. prima. C. de latina libertate tollẽ. ¶ Item verũ ſcõm But. ibi qñ cõmittẽs erat ſolitus mittere talia ſigna vel ſcꝫ Sicu. ibi qñ erat cõſuetũ mittẽdi talia ſigna p̃ famulũ. ¶ Itẽ verũ in his q̃ ſunt parui p̃iudicij. Alias eñ etiã cũ ſigillo non eſt credendũ. arg. c. literas. de preſcrip. Inno. in. c. qꝛ veriſimilis. co. tit. ⁊ tenet Abb. ⁊ Philip. vbi ſupra. vꝫ Bal. in. l. ſi-
32 ver. ſigillo. ¶ Circa materiã ſigilli et no. q̃ ſigillũ cõis nõ põt negari ſꝫ Bal. in repe. C. de fide inſtru. penul. col. Sed ſi neget ſigillũ in teſtimonio in ſcriptis appoſitũ znſit ſuſpitio cõtra teſtamentũ vide in. l. ſ. §. ſi quis neget. ⁊ ibi gloſſ. ⁊ Bar. ff. quemad. te. ap. fit aũt ſigillus p̃ caracteres in annulo. l. ad teſtũ. §. ſignũ. ff. de teſta. ¶ Et appellaꝫ ſigillũ de iure ciuili ſm Inn. in. c. ij. de fid. inſtru. et Bal. in marg. v. ſigillũ. v. iij. ¶ Quid autẽ operet ſigilli deguaſtatio, vide in
had teſtũ. §. ſi ſigna. ⁊ ibi Bar. de teſta. ¶ Quid ſi vex ſigillũ ponꝫ i ſcriptura falſa. Rñdeo vtroq; caſu ꝺr falſus. procurator ſm Bal. in. l. falſus. in fi. C. de furtis. ¶ Itẽ iterata ſigillatio quid operetur. vide Bart. in. l. in fraudẽ. §. ſicut. ff. de teſta. milĩ. ⁊ in. l. tribun⁹. §. fi. eo. tit. et in. l. que dotis. ſol. ma. Sed ſigillũ in ce-
dula vacua quid operet, vide Inno. in c. ij. de fid. inſtru. ¶ Pulcrum eſt ſcire quale debeat eſſe ſigillũ pape. ⁊ dico q̃ ab vna parte bulle debet eſſe ſcriptum nomẽ pape cũ circuitu orbiculari punctato cum ſex roſis: ex altera parte debet eſſe caput calui Pauli hyſuti cum barba prolixa. ⁊ caput Petri granatũ et pilo ſum cũ barba rotunda ⁊ granata. ⁊ vtrũq; caput circundaꝫ punctis cũ cruce, plura inter capita habente vnuꝫ punctũ in ſummitate ⁊ alterum in ſtipite. ⁊ ſupra capita debet eſſe limita literarũ. vcz. s. Pau. s. Pet. ⁊ ꝺicta pars eſt circul⁹ de punctis. hoc ponit Specu. tit. de reſcrip. p̃ñta. §. j. verſi. fiat autem. et ibi Joan. and. in addi. ſucceſſio-
num. ¶ Quero de forma ſigilli imperatoris. Rñdeo q̃ in circulo habet literas orbiculares. s. Federici rom. imperatoris ⁊ ſemper Auguſti. ⁊ infra circulum vero ſit, ſculptura. s. imago imperatoris ſedẽtis in ſede cum diademate in capite et cuꝫ ſceptro in manu dextra in ſiniſtra vero pomum rotundum ita dicit Specu. vbi ſupra. verſicu. poꝛro. q̃ omnia ſunt vtilia quando bulle ſunt vere vel falſe ad cognoſcendum. ⁊ vide

plenius Specu. eo. ti. §. j. igitur p̃ mul-
35 tos verſiculos. ¶ Ultimo ſcias q̃ multiplex eſt ſigillũ autoritatis vt ſigillum pape epiſcopi ⁊ alioꝝ dominorũ. Aliud eſt ſolẽnitatis vt ſigillũ teſtiũ i teſtamẽto. aliud teſtimoniale de quo in. l. ſi quaſtus de q̃. in. l. fideiuſſor de pigno. Aliud ratificationis de quo in. l. fi. C. de rebus ali. nõ ali. Hec omnia colligũtur ex premiſſis. ⁊ ponit Bal. in marg. ver. ſigil-
36 lum. ¶ Itẽ quero. An electio valeat p̃ verba eligo poſtulando. vel poſtulo eligendo. vel eligo poſtulandũ. vel poſtulo eligendũ. Reſpõ. nõvt in. c. j. de poſtula. p̃la. in. vj. ⁊ ibi vide. ¶ Decimooctauo q̃ro an valeat electio facta ſub hac forma eligo ⁊ poſtulo vt melius de iure natur ali poteſt. Rñ. q̃ ſic ſi ſit incertuꝫ an quis debeat eligi vel poſtulari alꝫ ſecus. c. j. §. fi. de poſtu. prela. lib. vj. Sed taliter electus debet eligere tẽpore acceptationis viam electionis vel poſtulationis in qua variare nõ poteſt. d. c. j. in fi. poteſt aũt eſſe dubium ſm glo. ibi. quia forte electus non ſit legitime etatis, xxx. annorum iuxta capitulum cum in cunctis de electione. vel quia dubitatur de monacho aſſumendo ad prelatu-
raꝫ an ſit profeſſus expreſſe iuxta. c. nullus. de elec. in. vj. quia tunc poteſt eligi ⁊ poſtulari prout melius de iure poteꝛit ſm gloſ. no. ibi vero. vbi etiã per doc. p̃a non tenet electio. ter. eſt cum gloſ.
37 penul. in. d. c. j. vbi vide. ¶ Decimonoſecũda valeat facta p̃uore non caſſata. Rñ. qõ nõ. vt capi. conſtitutis. ⁊ ibi docto. de appel. c. conſiderauimus capi. cõgregato. ⁊ capitu. auditis. de electione. et ibi glo. dicit verum ſi vna poſt aliam dubitatur. Sed ſi prima eſt euidenter nulla poteſt fieri ſecũda. vt quia prima eſt facta ab excommunicatis vel ſuſpenſis vel non vocatis vocãdis vel qꝛ electus eſt ineligibilis. qꝛ tũc prima nõ impedit ſecõam ſm. d. gl. ⁊ ibi p̃ doc. ⁊ tꝫ gl. in. d. c. congregato. ⁊ ita loquit Bal. in marg. f. electio. ver. viij. ¶ Et adde q̃ ſi in cõtinẽti facte ſunt due elections habet locũ collatio numeri celi ⁊ meriti ſm. d. glo. in. d. capitu. auditis. vbi doc-
to. ¶ Itẽ p̃dictis adde q̃ ſicut pendẽte electione alia electio fieri nõ poteſt. per. d. c. auditis. ⁊ c. conſideraui⁹. ita nec poſtulatione pendente alia poſtulatio fieri poteſt ſm gl. in. c. in cauſis. eodem titu. ¶ Vigeſimo quero an facta electione per procuratorem conſumeꝫ ius eligendi ſicut quãdo fit per principales. dic q̃ ſic ar. l. ſi is qui. ⁊ ibi Bar.
38 ff. de. pcu. vbi vide. ¶ Vigeſimoprimo quero, Utrũ electio fieri poſſit p̃ verba volo eligere. Reſpon. q̃ non ſm Barto. in. l. apud aufidiũ. ff. de opti. lega. i. l. ſerui electione. in princip. de leg. j. quod limita verum eſſe niſi ſit datus terminꝰ ad deliberadum quid velit eligere. qꝛ reſpondens volo eligere videtur tunc eligere ſcõm Bart. in. d. l. ſerui. ¶ Item verum niſi quis ad alterius reſponſionem reſponderet volo eligere. vt ibidẽ per Barto. Sed an per verbum volo. Reſpon. q̃ non niſi aliud adiũgatur vt volo talem ſcõm Bar. in. d. l. apud aufidium. ⁊ in. d. l. ſerui. de quo etiã p̃ Bal. in. c. j. ij. col. de mil. vaſ. qui contu. eſt in vſi. feud. ¶ Addo p̃dictis in. q. p̃poſita. de electione prelati p̃ verbũ volo eligere cum talis electio debeat ſtatim pfici tale verbum nõ diſponit alꝫ ſecus eſt. puta in vltimis volũtatibus, vel etiaꝫ aliꝫ actibus q̃ ex futuro dependent. l. pamphilo. §. propoſitũ de lega. iij. ⁊ ibi hoc tenet Bar. quẽ etiam vide in repeti. l. j. C. de ſum. trĩ. ⁊ fi. catho. ⁊ in. l. j. ff. man. ⁊ in. d. l. ſerui electione. in princi. ⁊ p̃ Bal. in. l. verbum volo. C. de fideicom. et in. l. in cmentis. v. q. C. de ẽxhen. emp. ¶ Quero incidenter hoc de quotidiana. ⁊ vtili. q. an p̃ verba volo relinquere importetur redditum. Rñ. q̃ ſic. l. pãphilo. §. p̃poſitum. de leg. iij. ſm Bar. in d. l. ſerui electione. vlt. col. vbi lꝫ ſic ſimpliciter teneat. tamen tu intellige veꝝ eſſe ſi teſtator, pferẽs dicta verba erat in actu teſtãdi. vt qꝛ amicos vocaueꝛat ⁊ ita p̃cedit caſus in. d. §. p̃poſitũ. alꝫ ſecus eſt. ita intelligit ipſemet Bar. no. in l. erit. iij. col. ff. de acq. hereꝛ. vbi dicit ſe nõ

bene intellexisse.d.§ propositū in.l.serui electione.hoc etiā sequit Ange.in.d.l.gerit.ꝛ Jo.de por.ꝛ Moder.in.d.l.serui.ꝛ Pau.de ca.i ꝑsilio.clxxviij.ꝛ sic ego
39 als consului. ¶ Quero successiue ad ꝓpositum an aditio hereditatis importetur per verba volo adire. Rñ. quod sic si sunt prolata conuocatis amicis p d.§ propositum ſm Angel.ꝛ doct.post Bar.in.d.l.gerit.ꝛin.d.l.serui.Bart.tamen aliter loquit in.l.facta.§. si sub cōditione.ff.ad treb.ꝛ Pau.de ca in.l.potuit.C.de iure deli.ꝛ in.l.fine.§.j.eo. tit. qui dicit quod silras actualiter adeat
41 per dicta verba importatur aditio als non. quod not. Ego cū essem scholaris cogitaui concordiaz dictarum opi.que non displicuit domino meo Joā.de prato imo viua voce in scholis me summopere laudauit.de tali ꝯcordia a nemine cogitato.dicebam eīm opi.Bar.ꝛ Ang. in.d.l.gerit.ꝓcedere ante lapsum anni. nam si post ꝓlata dicta verba labatur annus inducitur repudiatio ſm Pau. de ca.no.in.l.fi.C.de repu.here.pro.l.filij ad titulum.ꝛ hoc casu verificat opinio cōtraria.quod no.vltimo ad materiam.adde quod electio importatur p verbū eligo etiam si addatur ſm Bar. in.l.vnum ex familia.in prin.ff.de leg.ij.
40 ¶ Uigesimosecūdo quero. an valeat electio prelati per papam q̄ pronuntiauit talem episcopū talis ecclesie:ꝛ morte ꝓuentus papa bullas seu literas non concessit an non expirauerit electio ipsa morte pape. Respond.quod valet quia scriptura non est necessaria ad substantiam gratie papalis. sed tamē ad probationem.xxv.q.ꝛ institutionis. et tenet Bald.in.l.humanum.in fin.C. de legi.ꝛ ibi refert Archi.in ꝓemio.vj. lib.ꝛ ibi Joan. And.in nouella. vnde litere fieri debent per successorē in quibus fiat mentio de dispositione predecessoris ſm Bald.ibi quod not.ꝛ adde dictum Inno.in.c.cōstitutus.de appel. quez sequitur Bal.in marg.ℳ. gratia. q̄ gratia pape vz etiā sine lꝛis.Bal.tñ in.c.ij.col.per quos fit inue. in vij. seu. dixit scripturam reqri in gratia pape. et in.l.falsus.xj.col.C.de fur.de quo plenius p.d.Semi.in ꝓemio sexti lib. in §. vniuersi.ꝛ p dominos Rote in decisxij.in anti. Idē tenet gl.i.d.c.institutionis.dicens principē sine scriptura pncipalem dare ꝛ causas delegare in aud. de litiga.§.omnes.non tñ cōmittit legationē sine scriptura ſm.d.glo.ꝛ.l.j.C.de mā.prin.per.c.nobilissimus.xcvij.dist.ꝛ ibi glo.sed cadnalibꝰ legatis etiaz sine literis credendū est ſm.d.glo.ꝛ Bar.in l.j.C.de superindi.Bal.in.l.si qua per cal.C.de episcopis ꝛ cle.Lud.pon.in.l. sciendū de ver.ob.ꝛ no.in.d.c. nobilissi-
41 mus. ¶ Uigesimotertio quero an electio facta p metum valeat. Rñ.quod nō scōm Bal.in.l.ij.§.sed ꝛ si quis.vlti.col. C.cōmunia dele.ꝛ in tractatu scismatis.ij.col.quod est verum quoniam metus fuit causa finalis.i.qꝛ eligentes aliter non elegissent scōm Bald.in.d.§. fz et si quis. ¶ Item verum est etiam si addatur verbum sponte eligo ſm Bal. in.d.tracta.x.col.ꝛ facit talis metꝰ electum censeri tyrannuz.vt ibi per Bal. iij.colū.Sic et als metus vitiat omne consuetum ſm Bald.in.d.tractatu.xj. col.ꝛ Innocen.in.c.cum locum de spōsal. ¶ Item vitiat matrimonium secundum Bald.vbi supra.vj.col.ꝛ glos.in.l. j.in fi.ff.de aud.tu.c.consanguinei.ꝛ ibi doc.de re iudi.c.locum. de sponsali. et Barto.cep.in rub.de testa.xxij.colū. et c.veniens.elec.ij.in fi.de spon.gl.ꝛ doc. in.c.abbas.quod me.causa.glo.xv.q.j. miror.xv.q.vj.autoritate.xxxij.q.v.notificasti per glo.ꝛ in.l.si mulier.§.si dos. ff.quod me.causa.per glo. quod est verum etiam si ipse metus precesserit tēpus contracti matrimonij secundum Innocentium in.c.causam matrimonij de offi.deleg.Utiat etiam metus cōtractū dotis.d.l.si mulier.§.si dos.ꝛ ibi Bar.qō me.causa. ¶ Item ꝛ arbitramētū ſm Bal.in.l.ij.§.sed ꝛ si qs.C. cōmunia deleg. ¶ Item ꝛ trāsactionem.Interpositas.ꝛ ibi doc.C.de trāsac. ¶ Item et iuramentū licet cōtractus in quo est appositus veniat annullandus per act.q̄ me.causa scōm Bald.in.§. inter sacramenta.in princip.de pa.iura.fir.ꝛ Innocē.c.de his.de sen.excō.ꝛ in.c. si vero

de iureiur.Archi.in.c.ij.de pactis.i.vj. ꝛ ibi doct.qui metus ꝓsumit tā in iuramento quā in,cōtractu iurato scōm Bar.in.l.fi.§.idē quesijt.ff.de condi.indeb.facit.l.doli.§. diuersum.de noua.l. fi.C.ad velleia. ¶ Item vitiat contractū ipso iure scōm gl.ꝛ Bal.in.l.ij.C.quod me.cā.vide gl.ꝛ Cy.in.l.j.C.de rescin. vendi.q̄ est verū maxime in contractu mandati ſm Inno.ꝛ Host.in.c.qm̄ abbas.de officio deleg.p.c.accedens. de procu.in.vj.ꝛ Bal.in.l.volo.C.de inuti. stipu. ¶ Item vitiat iudiciū glo.est in.l. nulla.§.fi.de auto.tuto.ꝛ Bald.in.l.sub pretextu.C.de heredi.actio.vbi etiam dicitur idem in his in quibꝰ autoritas requiritur. ¶ Item vitiat alienationem rei ecclesie in causa permissa glo.est in cle.j.ver.abbates.de excep.ꝓcla.scōm Lud.pon.in sing.ver.metus.℣.alienatio. ¶ Item vitiat additionē.l.si metus.ꝛ ibi Bar.ff.de acqui.here. ¶ Item ꝛ sniaz censure excōicationis ꝛ absolutionis.c. j.qō me.cā.in.vj. ¶ Non tñ alias sententias ſm Lud.pon.in sing.ver.sēten
42 tia lata per metum glo.sing.xj.q.vlti.c. quatuor.que dicit sniam metu latā valere sed irritari ope excōicationis per c.omne.xxv.q.j.ꝛ vide Bal.in.l.j.C.de sen.experi.reci.ꝛ in.l.fi.C.de pens iudi. qui ma.iudi. ¶ Item vitiat testamentum glo.est.in.l.j.C.si quis ali.te.p.Jo. ff.de auto.tu.ꝛ est opi.cōis licet pau.de ca.in.d.l.j.C.si qs ali.dicat cōtra.fz reprobatur per doc.in.l.j.ꝛ Jo.de ana.i l.j.ff.eo.ti.ꝛ An.barb.ꝛ Bar.cep.i rub. de testō.xij.col. ¶ Uigesimoquarto q̄
43 ro.an electio fieri debeat p oēs electionarios simul ꝛ semel.an nō sufficiat q oēs diuersis diebꝰ eligant.fz in vno cōcordent.Rñ.q̄ dz simul fieri vno loco ꝛ tpe assistentibus ſm Bal.in.l.si tibi.§. prin.primi libri tertia parte.xxxij.qstio. sit presentanda electo. Respon.sic ſm Bar.i.l.ij.in fi.C.de decu.li.x.ꝛ in Spe. sit.ꝛ ibi no.eo.ti.Qui electus etiā inste impedit nō veniēs non debet expectari scōm Bal.in.c.j.viij.col.de mil.vas.q̄ cōtu.est per.c.cum inter vniuersas.de elec.debet aūt electus ꝓsentatā sibi electionem acceptare vel renuntiare facta sibi declaratione voluntatis suc.c. cum inter canonicos.ꝛ ibi glo.de elec. que etiā dicit nudam voluntatem non sufficere ad qō est simile.de voluntate adeundi que facta dz declarari scōm doc.in.l.gerit.ꝛ l.pro herede de acq.here.Sez infra quantum tēpus dz electꝰ acceptare. Respon.q̄ infra mēsem alꝰ perdit ius sibi questū ex electione nisi talis propria sit que non posset sine consensu superioris cōsentire.d.c.q̄z sit.de elec.in.vj.ꝛ in specula.eo.titu.§.j.versi.vlterius sic,ꝛ no,in,c.cum inter canonicos.eo.titu,cum gloss.ꝛ ibi per doctos. dicetur infra in materia cōfirmationis.
44 ¶ Uigesimosexto quero. an valeat electio per verbū eligo licet nō dicat in episcopum. Respon, sic qꝛ subauditur noie dignitatis de qua fit electio arg. glo.no.iuncto ter.in.l.quod autē.ff.de iure do.vbi in stipulatione facta p virginem subauditur causa dotis.qō etiā tenet Bal.in.l.iij.C.de iure do.Idem est in legato simpliciter facto virgini qꝛ intelligitur.s. pro dote.sed Bartho.in d.l.quod autem ꝛ Bald.in.d.l.nulla.et Jo.de prato in.l.hoc edicto de cōditio. ꝛ demōstra. Accedat aliud simile quia institutio tituj valet ꝛ sub ea intelligit verbum heres quando testator dicit instituo titium.licet non dicat heredem.l.j.ante fi.ff. de here.institu.ꝛ tenet Barto.in.l.filium.§.Sed si portio. ff.de lega.prestan.quod no.pro testamēto sustinendo. ¶ Uigesimoseptimo quero.vtrum electio valeat si non sunt presentes in scriptura oēs canonici. Respondeo non.imo ratificatio non sufficit:vt tenet Bal.in.l.si vxorem.ij.col.C. de condi.inser.ꝛ no.in.c.auditis.de elec. vbi probat licet Bal.eligat.c.i causis. eo.titu.sed ibi non ꝓbatur.vide supra
45 primo lib.tertia parte in.q.xxv.vbi plenius diximus ad hāc.q. ¶ Uigesimooctauo quero,an electio cōmissa aliquibus fieri debeat noie cōmittentiū. Respondeo q̄ non,sed debet fieri in noie

eius cui commissa est fm Inno.in.c.in causis.de elec.vt refert Bal.in marg.ff. electio.ver.xiij.z in Spe.eo.tit-H-j.vbi plenius. ¶Trigesimono quero.an canonica electio requirat dispensationē. Rñdeo nō.fm Inn.i.c.cū te.de cleri.pegri. 46 z Bal.in marg.ff.electio.ff.pe.¶+Trigesimo quero an electio prelati possit scribi per notariū laicum. Rñdeo non. fm Inno.in.c.quapropter.de elec.z refert Spe.in ti.de instru.edi-H-vij.ff.qđ ergo si tabellio.Sz ibi Jo.an.ōt q Inn.nō dicit de laico sz loquit de notario exneo vt rogari possit de electiōe.z ibi Spe.tz quod non.z allegat Inno.Gof.z Rof. sic tenuisse.tu vide Joan.an.i.in.d.c.qz ppter in nouella super gl.p ipsos.et in summa.z Host.in summa de ele-H-qualiter.ver.in scriptis.Ego credo qđ notarius laicus nō possit rogari de electione prelati.qz notarius laicus nō pōt cōficere instrumentum de re spirituali.z si cōficit non valet instrumentū fm Hosti.sing.in.c.contingit.de arbitrio.vt refert do.Läfran.bini.in tractatu de arbi.ij.parte vlti.col.vbi etiam infert no. ex dicta theorica q non pōt notarius laicus conficere instrumentū de vsuris nec de decimis nec de primitijs nec de matrimonio.Sz de dote sic qz causa dotis est ciuilis z agitanda coꝝ iudice laico fm Innocē.in.c.de prudentia.de do. inter virū z vrorē Ang.in.l.diuortio.solu. ma.z Bar.in.l.ij.ff.de an.legat. Nec mirum q supradixi de notario laico qz etiā laicꝰ nō pōt esse delegatꝰ in cā spūali etiā silꝫ cū cle fm Hos.in sum.deoff.dele.c.ij.ff.qđ si delego.z Ant.de bu.i.c.de cernimꝰ de iudeis.q est verū z bñ notā dū tz alꝫ dicatur q laicus pōt esse arbiter simul cuz clerico de causa spūali cū autoritate tñ superioris fm glo.not.in d.c.cōtingit.de arbi.But.in.c.p tuas. eo.ti.z Ho.in summa de arbi-H-de qua re.ver.sed z iuxta.licet Jo.de Imo.in d.c.decernimꝰ.de iude.velit cōpromissum de causa spirituali posse fieri in laicū simul cū clerico z vel dicat de autoritate supioris.z idē Spec.de arbi-H-pōt prima opi.verior est. Facit ad predicta q laicus nō pōt esse iconomus ecclesie d.c.decernimus.z ibi But.Imo.z doc. Posset tñ esse rector hospitalis scōm Bal.in.Lorphanotrophos.C.de episcopis z cle.Ange.in aut.eo.ti-H-sed neq el.iij.colla.ix.z no.in cle.ij.de reli.domu. z Bar.in.l.q constitutū de testamento mili.vbi etiam dicit q non videtur exēptus exempta ecclesia.q secus esset si esset clericus.q no.¶Item adde qđ laicus nō pōt esse vicarius epi sed consultor z auditor sic fm Inn.But.Jo.z doc. in.d.c.decernimus.¶Itē nec laicꝰ pōt esse procurator ecclesie ad vendendum res ecclesie etiam seruatis solēnitatibus iuris fm Butr.z Imo.vbi supra. ¶Ex predictis ego concludo meliorem esse opinionem q notarius laicus non possit rogari de electione prelati.Sic ergo notarius clericus q de causa spūali z ciuili pōt instrumēta cōficere. vt in Spec.de instru.edi-H-restat.versed cum dixeris.in fi.Nec obstat si dicatur quod clericus prohibetur exercere officium tabellionatus.p.c.sicut.ne cle. vel mon.z tenet Specu.in.d.ver.quid ergo.qz respondeo qđ nihilominus valent instrumenta p eum confecta scōm doc.in.d.c.sicut.z Bart.in.l.vniuersos. C.de decur.lib.x.Et qđ dixi clericū non posse exercere officium tabellionatꝰ intellige verum si sibi sit tale officium interdictum fm Specu.vbi supra.ver.Sz cum dixeris.z de sta.moñ.ver.xxvij.et in.d.ver.sed cum dixeris.Pauper est notarius clericus exercet officium nisi sit ꝓhibitus.vt ibi no.z tenet Läfran. in tractatu de arbi.vj.parte in fi.Monachus vero indistincte nō pōt istrumēta conficere pōt tñ prius facta perficere fm glo.in.c.vt officium de hereti.in vj.que allegat Specu.de sta.mo.versi. xxvij.z tenet Bar.in.l.seruus.ff.de testa.quem etiā vide in.l.j-H-huius studij.ff.de iusti.z iure. Predictis omnino adde quod notarius clericus in curia pape vel epi pōt exercere officiuz tabellionatus fm Inno.but.z Abb.in.d.c.sicut.z Läfr.vbi supra.z ita practicatur. ¶Ultimo notandū est circa predicta q clericus in minoribus constitutus si fiat tabellio perdit beneficium qđ habet sed Vinc.z But.in.d.c.sicut.z Lan 47 fran.vbi supra.¶+Trigesimoprimo quero an laici possint interesse electioni prelati simul cū canonicis. Respondeo qđ non vt coeligant sed qđ plenius diximus supra in primo lib.iij.parte.lx. q.¶Trigesimosecundo quero an valeat libellus generalis peto electionez tantq̄ minus legitime factam cassari. Respondeo sic etiam si non specificent in libello defectus circa electionem cōmissi quos tamen pōt z debet agens in processu deducere z liquidare fm Spec.de li.cōe-H-fi.ad fi.Sic z alꝫ videm valere libellum in vniuersalibus iudicijs sine declaratione rerum licet secus in generalibus nisi in prima instantia fiat declaratio rerū administratarū sz Bar.in.l.j.ff.de eden.qui etiā dicit ibiq valet libellus peto te cōdēnari ad reddendum rationem administrationis z reliqua etiam rebus nō specificatis q etiam tenet Bart.in.l.j.C.si aduersus rem iudi.vbi etiam dicit valere si certa quantitas rerum exprimatur quinetiā dicit Bar.in.d.l.j.de eden.valere libellum peto fundum cum fructibus licet q̄titas fructuum non exprimat q etiā tenet Bar.in.l.ex diuerso.ff.de rei vendi.Cy.in.l.cum propo.C.si quis alteri vel sibi.gl.in.l.si mihi de exce.Ang.in.l. rundā.de elec. ¶Valet etiam libellus incertus super interesse vel super conmerum fundum fm Bal.in.l.q̄q̄.C. de seruatione indēnitatis vel qñ petitur sentē.que sine cer.quanti.prose. ¶Itē valet incertus super eo qđ a principio est incertum sed ꝓpterea venit certificandum.l.pluribus-H-z si placeat.ff.de ver.ob.Quinetiā semp libellū incertuz admittit qñ actor iurat non posse certū deducere in iudicio fm Pau.de cast.in l.ij-H-si vider.de re iudi.¶Super iure etiam episcopali valet libellus incertꝰ. c.cum olim.de prescrip.z no.in.c.ij.de li bel.obla.z in.c.cōquerente.de offi.or.z in Specu.eo.titu.ver.epi valet quoq incertꝰ libellus qñ petit iurisditio vel districtus qz fines in tali libello de necessitate non requiruntur.c.cum ad se- 48 cap.significantibus.de appel.¶+Sed an procedat generalis libellus. Titiꝰ est mihi obligatus non expressa quantitate vel causa.Bar.tenet q sic in.l.fi.C. de anna.excep.quod.no.¶Quid aūt si actor nolit certū libellū declarare.Rñ. pōt appellari vt.S.dictū est.¶Itē non cogit reꝰ rñdere,vt tz Bal.in.l.fi. quar

ta.col.C.de codicil.vbi etiã subdit q facta declaratione nõ est locus penitẽtie. ¶Utrum vero in rei ven.pceda t libellus incertus.Respõdeo q nõ nisi actor iusta de causa ignoret pro quota parte agat.l.que de tota.§.incerta.de rei vẽdi.In dote autẽ admittitur libellus incertus.licet certa quãtitas nõ exprimatur ſm Bartho.i.l.j.in rub.ff.solu.mat. ad fi.ꝛ in.l.fi.C.de sen.q̃ sine cer.quantita.profe.¶Trigesimotertio quero.an valeat libellus peto cassari electionem epi factam cõtra consuetudinẽ.Rñdeo sic.vt tenet Specu.in tit.de consue.in princip.nam et consuetudo in electione epi seruanda est. vt alias supra dixi.

49 ¶†Trigesimoquarto quero.vtrũ in electione epi sit inuocandũ nomen dñi nostri Jesu christi ꝛ spũs sancti gratia dic q sic.c.cũ terra.ꝛ.c.cũ inter vniuersas.de elec.gl.i.c.qõ sicut.eo.ti.ꝛ in.c.cũ ecclia.de cã pos.ꝛ ppue.in oi nãq actu dz fieri diu nois inuocatio.xvij.di.¶noie dñi.in auẽ.de ẽsto.ꝛ in auẽ.de armis.in pun.C.de offi.pfec.afri.l.i noie dñi.bal. in proemio.iiij.li.C.ꝛ doc.in pe.insti.C. ꝛ ff. ¶Operaẽ aũt talis inuocatio tres effectus.s.bonũ principiũ melioꝝ mediũ ꝛ optimũ finẽ.Jn auẽ.qũo opz epi.i pn. ꝛ Bar.in.j.cõsti.ff.in prin.Nota q inuocatio nois dñi nr̃i Jesu xpi nõ põt fieri a iudeo vel pagano ne sit suspitio qõ inuocẽt illud ad cõtẽptũ ſm Bar.no.in.j. cõsti.ff.i prin.A notario vo xpiano fieri dz instr̃o ẽt inter iudeos inito ſm Bar. ibi.ꝛ i.j.cõsti.C. ¶Aduerte tñ qõ talis inuocatio inter iudeos est de solẽnitate nõ de substãtia instrumẽti.ſm Ang.in auẽ.iusiurãdũ.§.j.colla.ij.ꝛ idẽ i instr̃is inter xpinos ſm Bal.no.in.l.j.C.de no. C.cõfir.q̃ talis omissio nõ vitiat instrumẽta.vt tenet Pau.de ca.post Bal.in l.iurisgẽ.§.si paciscar.ff.de pac.q adde ad nota.in.l.gñali.C.de tabular.lib.x. ¶Idẽ in omissione signi crucis in inuentario cũ sit leuis solẽnitas ſm Bar.i.l.j. §.fi.ff.de ven.in spi.ꝛ in.l.cum hi.§.si pr̃or.ff.de transa.ꝛ in.l.fi.§.cuz igitur.ꝛ ibi Bal.C.de iure deli.Barto.et Joan.de imo.in.l.ij.§.prius.ff.de vul.ꝛ pu.ꝛ in Spe.de instru.edi.§.fi.ver.hoc autem.

50 et ibi Joan.an.in addi.quod est no.et als infra dicetur. ¶†Trigesimoquinto quero an electio facta per impetum vel iracũdiam valeat.Respondeo non c.auditis ibi porrupit de elec.nec mirum quia iracundia facit contractum non valere.l.q caloze.de re iudi.¶Jtẽ impedit diuortiũ.l.iij.ff.de diuor.¶Jtẽ licitationem vel licitatio in princ.ff.de publi.¶Jtem votum.glo.est in.c.dudũ. de conuersi.coniu.sed glo.est contraria in.c.sunt qui opes.xvij.q.iiij.¶Jtem cõfessionem.gl.est in.c.ex literis.de diuor. Joan.de imo.in.c.fi.de confes.¶Jtem facit accusationẽ aboleri.l.ij.C.de aboli.¶Jtem facit delictuz mitius puniri l.j.C.si quis impera.mal.no.i.l.famosi. C.ad.l.iul.ma.ij.q.iij.§.notanduz.in fi. et ibi glo.ꝛ.c.si quis iratus not.xiij.q.si quis irascitur.xvij.q.iiij.sunt qui opes et.in.d.l.ij.C.de aboli. Aduerte tamen quod iracundia non excusat delictum in totum.l.si non conuitij.C.de iniur. sed an excuset a pena verborum iniuriosorum.vide ibi et in Specula.de accu.ꝛ ibi Bald.in additio secunda charta. ¶Et nota quod iracundia per iuramentum non purgatur.nota.in.l.ij.C. ad leg.iul.ma.doct.in.c.sicut.elec.j.de iureiu. Nec est silentio pretereundum quod iracundia non impedit donationem ad causam piam factam per patrem iratum cum filijs.casus est singu. xvij.q.iiij.sunt qui opes.quod facit pro ecclesia firmana cui vicania mea donauit in despectum heredis Anto.carite

51 quod bene.no. ¶†Trigesimosexto quero vtrum electio clandestine facta valeat. Respondeo non valet ipso iure.c. quis propter.§.fi.ꝛ ibi glo.ꝛ doc.de elec. secus tñ est in matrimonio qõ licet fieri nõ debeat clã tñ valet factum ſm gl. ibi p ca.ex literis.de clã.despon.qõ aũt dicãt matrimoniũ clandestinũ.vide gl. Jo.an.ꝛ doc.i.c.j.c.inhibitio.de clã.despõ. Electio vero vel alius actus dicit clã fieri qñ fit nõ seruata cõsuetudine vel cõsueta solennitate licet fiat coraz testibus ſm Bart.in.l.ij.C.de his q̃ ex pu.rõ.ver.v.in.l.fi.ff.de ritu nup. ¶Jtẽ quando fit sine eo cuius presentia requi

ritur in actu puta sine iudice ſm Barto.in.d.l.ij.ꝛ in.l.j.C.de predi.cu.libr.xj. ¶Jtẽ qñ nõ põt venire in notitiam aduersarij ſm Bart.in.l. phibere.ff.quod vi aut clã.ꝛ in.l.clã possidere.de acqui. pos.ꝛ in.l.nõ intelligitur.§.tacita de iure fi.¶Jtem quando testibus ꝛ notario imponitur silentiũ.vt nihil dicãt ſm Barto.in.l.in fraudem.in prin.ff.de his qui.vt indig.¶Jtem q sit parte non citata ſm Jnno.in.c.cum olim.de re iu.ꝛ Bal.in marg.ver.litera.ver.viij.¶Jtẽ nõ citato eo qui posset contradicere ſm Bar.in.l.alio.lega.¶Jtem q fit p scripturã priuatam nõ per publicũ instrumentum ſm Bartho.in.l.in tacitis.de leg.j.Et adde clam dici fieri contra eũ ad quẽ negotiũ vere ptinet non ex opiniõe.l.aut q aliter.§.si quis dũ.ff.quod vi aut clam.que omnino sunt vtilia.

52 ¶†Trigesimoseptimo quero incidenter an forma tradita in electione epi sit seruanda in electione preposĩti decani archipresbyteri plebani ꝛ similium personatuum. Rñdeo sic si eorum ecclesie habeant clericos habentes ius eligendi rectorem ecclesie ꝛ collegium clericorum ꝛ tantũ ꝛ tale qõ possit dictam formam seruare.gl.est in.c.quia propter. et in.c.j.de elec.¶Jtẽ veruz si tales dignitates sunt extra ecclesiã cathedrale.secus si sunt in choro ecclesie ſm

53 d.gl.ꝛ ibi per doc.¶†Trigesimooctauo q̃ro vtrũ possit appellari ab electione fienda vt impediatur ne fiat.Rñ.q nõ.c.cũ inter vni.de elec.c.qz propter.ꝛ ibi gl.in Spe.de appel.§.ij.põt aũt appellari si nõ fiat canonice.c.cum nobis. eo.ti.ꝛ gl.in.d.c.qz ppter.¶Jtẽ põt appellari ne fiat nisi a toto capitulo vel maiori parte ſm.d.glo.per.c.bone.ꝛ ibi per doc.eo.titu.Sed adde quod etiam nõ põt appellari ne fiat missio in pos.l. quisqs.ꝛ ibi Barto.C.quoz app.nõ reci.ꝛ in Spe.de app.§.ij.¶Jtem nec appellatione testiũ appellaẽ.d.l.quisqs.ꝛ ibi Bartho.ꝛ Spe.in.d.§.ij.nisi causa exprimaẽ vt per Bart.in.l.fi.ff.de app. reci.¶Utruz aũt valeat appellatio nec excõicatꝰ absoluaẽ:vel ne frumẽtũ deẽ exercitui:vel ne fiat qõ ꝓpetuo ꝓtineaẽ edicto:vel ne pignꝰ vẽdaẽ:vel ne defunctus sepeliatur.vide oino in Spec.de

54 app.§.ij.post.ver.quintum. ¶†Jtẽ an valeat appellatio ne relapsus in hereſim tradaẽ iudici seculari.vel ne procuretur vtilitas ecclesie.vide in Spe.vbi ẽ.post ver.ad huius mer.vel ne molestetur in possessione ecclesie.in ver.ceterum.ꝛ se.vel ne visitetur.vel ne inquiratur ꝓtra eũ.vel ne corrigaẽ.vide i Spe. de inqui.§.iij.ver.qd si plat.vel ne qs in sua ecclesia residere teneaẽ.in tit.de

55 ap.§.ij.¶†Sed nunqd appellatio fieri possit a futuro grauamine.Rñ.q sic.c. cũ cessante.ꝛ ibi doc.de ap.ꝛ ibi glo.no. in.c.dilecti.ꝛ ibi doc.de app.ꝛ i.c.bone. eo.ti.i.c.officij.ꝺ elec.i.c.p tuas ꝺ sen.excõ.i.c.solet.eo.ti.i.vj.i.c.ꝓtingat.de offi. deleg.Pau.ꝺ ca.ꝑsi.lxxxij.ꝛ ꝑsi.xxv.ꝛ no. in.l.si quis adulterij.C.de adul.cum si.

56 ¶†Trigesimonono quero cuius expẽsis fiat electio.Rñdeo q electi adeo q capitulũ expendens repetit ab eo.c.vt ꝓterire.ꝛ ibi gl.ꝛ doc.de ele.ꝛ tz Bal.in l.j.C.de bo.mꝫ. ¶Sed qd de expẽsis factis p capitulũ p cõfirmatione electi vi de Jnno.et doc.ibidẽ.Si tñ ex consuetudine pertinent ad capitulum non cõpensaẽ cum fructibꝰ pceptis a capitulo.de quo vide oino Bald.in.d.l.j.C.de bo.mꝫ.Jdem dic in qbuscunq expensis factis in alio negotio ecclesie ſm gl. in.d.cap.vt preterite.per.c.cum p causa.de pcur.ꝛ in.c.ex parte.de accu.et in c.olim.§.fi.eo.ti.Jdẽ dic in prosequente negotia publi.ff.qõ cuiusꝝ.vni.no.l.si qs mancipiũ.in prin.Jdẽ ꝛ in socio expendente in causa cõi.ff.de neg.ge.l.q̃ aliena.§.fi.qõ verũ est nisi alter socius protesteẽ socio ex pendenti ne expendat.l. fin.ꝛ ibi doc.C.de neg.gest.Et intellige q socius litigãs de re cõi repetit expẽsas litis pro rata socij a socio.d.§.fi.in l.ex parte.ff.fami.her. valet quantum plus expendit q̃ expẽdisset in causa p pria ſm Barto.ibi.ꝛ in.§.vendi.ea.l. vbi etiam dicit Barto.post gl.q in dubio presumitur socius plus expendisse pro rata nisi alter socius probet cõtrarium. Jdem in expensis factis per legatarium in funere vel in infirmitate te-

statoris quia repetunt fm Bar.i.l.j.C.
57 de relig.z sump.fune.¶+Idem in expē sis factis pro inueniēda re alteri⁹ pdi ta qz repetunt acti.neg.ge.fm Bar.in.l. falsus.§.qui alienū.ff.de fur.¶Idē in p curatore expēdēte p dño in lite.l.j.et ibi Bal.C.man.z ēt.l.procuratorē.eo.ti.et in.l.idēqz.§.idē labeo.z ibi Bar.ff.eo.ti. 59 quod verum est nisi improbe fecerit.l.si contra.z ibi Bald.C.eo.Idem in depositario q̄ sumptus repetit p attentionē depositi fm Bal.post gl.in.l.si quis vel pecunias.C.depositi.z ēt.l.si in asiam z ibi Bar.in prin.ff.eo.ti.¶Idē in conductore vel colono expēdēte in re cōducta l.colonus.z ibi Bar.ff.de publica.Idez in expendente in re aliena ne pereat.l.
58 si pupillū.§.si titij.ff.de neg.ge.¶+Idez in herede expēdēte p cōsectiōe inuētarij.qz tales expēse fiūt de hereditate.l. fina.§.in computatione.z ibi Barto.et docto.C.de iure delib.¶Idē in sumptibus funeris.d.§.in computatione z ibi Bar.Idē in expēsis factis p maritū p 60 vxore versis in vtilitatem vxoris.l.si p prijs.z ibi Bar.C.de do.iter virū z vxo. ¶Idē in expēsis magnis factis in dotē si fructꝰ dotis supabūdāt onerib⁹ mi monij.qz tūc expēse nō minuūt dotem. fm Bald.in.l.p diuersas.vj.q.C.man. de quo tñ vide gl.or.z doc.in.l.j.ff.de impē.in re.do.fac.p Bal.in.l.iij.C.de fal. cā adiec.leg.in.l.j.z ibi Bart.C.de bo. mī.z in addi.Spe.de expen.ver.cessionarius Bart.in.l.menio.§.fin.de leg.ij. Jo.de por.in.l.domos.de leg.j.Bal.in.l. ij.C.de act.z ob.z doc.in.l.neq; stipēdiū. ff.de impen.in re.do.fac.¶Idē in expēdente in pcurāda re infirma.l.fi.seruus. et ibi doc.C.de neg.ge.l.in rebus.§.fin. ff.cōmo.¶Idē in fratre expēdēte in re- 61 bus sororis.l.si negotiū.z ibi Bar.C.de neg.ge.¶Idē in pcuratore vel alio expendēte in petēdo tutorē pupillo.l.ij.et ibidē.C.eo.ti.nisi sit amic⁹ pfis mortui q̄.ex affectiōe plumak petūsse tutorem filio quondā amici sui qz tūc nō repetit fm Bar.in.d.l.ij.¶Idē in matre petente tutorē filio pupillo fm Bart.ibidē.lz Bald.ibi dicat cōtrariū anteq̄ referat opi.Bar.lz hoc maxie verū est si mater ptestat q̄ vult repetere dictas expensas fm Bar.z doc.z ibi vbi etiā Bar.et Bal.addunt q̄ mater succūbēs in petitione tutoris etiā si fecit dictā ptestationē nō repetit sumptꝰ i lite factas q̄ nota.Expēsas vo factas in cā suspecti tutoris nō repetit mater.l.j.z ibi doc.C.de neg.ge.¶+Quero etiā q̄d de sumptib⁹ quos facit tutor accusat⁹ de suspecto in causa suspecti ei mota per pupillum vel aliū p pupillo.Rñdeo eos sibi tutor cōputat in ratiōe.l.j.§.si pupillū.per doc. Bar.z Nic.de nea.ff.de tu.z ra.di.Idē si tutor expendit in alimentis pro matre vel sorore pupilli l.tutor.fm.§.fin.ff. de admi.tu.z in.l.j.§.j.ff.de tu.z ra.di. p Nic.de nea.Idē z in oib⁹ sumptibus que facit tutor pro pupillo.l.a tutela.ff. de cōtra.iudi.tu.l.sumptus.C.de admi. tu.dummodo probet tutor quot z q̄tū. l.ij.z ibi Bal.C.eo.ti.¶Idem in ambasiatore expendente de suo.l.Itē eor.§. actor.z ibi Bal.ff.q̄ cui.vni.no.que ola no.¶+Quadragesimo ōro q̄d debeat iurare electꝰ in epm aliq̄s cōsecret.Rñ. q̄ debet iurare de obseruāda fide catholica z de obseruādis canonib⁹.xxiij. di.q̄s.cū gl.¶Itē iuste z pie viuere et suis supioribꝰ obedire cū sciat se aliq̄b⁹ esse ꝓpositū nō moleste ferat aliquē se eē ꝓlatū sz obedientiā q̄s exigit etiāpe depē dat.d.c.q̄s.¶Itē dz iurare z cauere de indennitate reruz ecclesie.xxviij.di. de syracusane cū gl.Itē de immoderata exactiōe.x.q.vl.c.j.z.c.fi.Itē de infidelitate.c.ego eps de iure.Itē de obedientia si est suspectꝰ de inobedientia.c.cum ecclesijs.in fi.de ma.z obe.secꝰ si nō suspectꝰ.c.legebat.eo.ti.dicit gl.or.in.d.c. q̄s.tu adde etiā soumā de qua in.c.ego 61 pal.¶+Quadragesimoprio ōro an facto scrutinio z collatiōe debeat electio publicari.Rñ.sic.c.quia ꝓpter.i fi.z ibi doc.in.c.cū post petitā.z glo.in.c.ecclesia vestra.de ele.z intellige statim.i.antequā ꝓ canonicos diuertat ad extraneos actꝰ.al's enim electio diuideret et nō valeret vt ibi.z tz gl.d.c.cū post. Idē dicit in stipulatiōe vt ei⁹ cōtinētia non diuidat.z si secꝰ fiat nō valeat l.j.§.j.ff. de verb.obli.in fi.co.ti.in prin.Si enim

rusio sequatur ex interuallo nō dz stipulatio.sed cōstitutū vt tz Bal.in rub. C.de cōsti.pec.vlti.col.Idē z in testamēto q̄ in vno ꝓtextu dz fieri nō aūt diuertendo ad actꝰ extraneos.l.cū cōsul.§.in oib⁹.z ibi doc.z gl.C.de testa.l.heredes palam.§.fi.ff.eo.nisi ex causa necessaria diuertatur.l.cum antiquitas.C.eo.tit. ¶Quadragesimosecūdo quero vtrum facto scrutinio et collatione de eligendo si non sequatur electio valeat q̄d factū est in fauorē eligēdi.Rñdeo nō etiā si sit ad altare intronizatus hic de quo fuit facta collatio.c.ecclesia vestra.de elec.Requiritur enim electioz inconuenienti post collationem vt supradixim⁹ in ꝓcedēti.q.z gl.doc.i.d.c.eccha vestra. 62 ¶+Quadragesimotertio ōro q̄d si vnꝰ habuit q̄nq̄ voces aliꝰ a quatuor aliꝰ a tribꝰ de.xij.canonicis an preferatur is q̄ habuit plures voces.Rñdeo nō qz nō habet voces a maiori parte capituli q̄d requirit.c.qz ꝓpter.de elec.lz sit maior pars respectu vacantiū qz hoc nō sufficit.d.c.ecclesia vra.z ibi gl.z docto. de elec.Sed si vnus sit electus a q̄tuor vel minori parte capituli.alter vero nō fuerit electꝰ lz habuerit vota plurium et maioris partis capituli preferri dz is qui fuit electus fm gl.in.d.c.ecclesia. per.c.bone.de postu.prela.c.gratū.eo. ti.z.c.bone memorie mag.z.c.cū cūctis 63 de elec.¶+Quadragesimoquarto quero vtrū valeat electio in qua fuit omissa collatio numeri ad numerum meriti ad meritum.z zeli ad zelū q̄ fieri debuit post scrutiniū publicationē.iuxta.c.qz ꝓpter.de elec.Rñdeo nō vt.c.cumana.et ibi gl.de elec.imo electores priuant⁹ in re eligendi pro illa vice ex quo collatio nē omiserūt.d.c.cumana.in fi.z ibi doct. de elec.¶Quadragesimoquito ōro an valeat electio facta de idōneo nō seruata forma mandati ad eligendū vt qz cōsiliū certe persone requirendū in eo nō fuit requisitū.Rñdeo non.c.cū in veteri. de elec.z ꝓ Vti.in.c.ex parte.de consti. no.in.c.cum olim.de arbi.Jo.an.in.c.ex parte in nonel.z in.c.j.ne sede va.li.vj. diligenter enim fines mandati custodiē di sunt.l.diligenter.ff.manda.Pro hoc facit qz si testator mandat heredi quod soluat legata de ꝓsilio titij nō potest heres ea soluere nisi titius requisit⁹ nolit cōsiliū prestare.Et dz requisit⁹ cōgruo tpe expectare.in Spec.de instru.edi.§. nūc vero aliqua.versi.Sed q̄d si dixi sic facio ꝛc.Et ibi Jo.an.in addi.¶Et hoc facit in ar.ad.q.q̄ si ex peccato requiritur cōsiliū alicui⁹ in aliquo actu z cōsiliū nō fuit requisitū actꝰ nō vz.lz in pacto dictū nō fuerit q̄ sine cōsilio actus esset nullꝰ lz secꝰ q̄n ꝓsiliū requiritur in actu ex forma statuti vel legis qz actus valeret sine cōsilio si lex vel statutū vltra nō procederet annullādo actuz.ita dicūt singulariter Hostiē.z doc.in.c.cū olim.de arb.Jo.an.in addi.Spe.de act. seu petit.§.iij.ver.quid iuris.ꝓ quo facit.qz forma tradita ab hoie nō seruata actus est nullꝰ.secꝰ si a lege vel statuto fm Bal.in aut.ingressi.ij.col.C.ō sacro san.eccl.Bar.vero in.l.j.§.si plures.vij. col.ff.de exerci.dicit simpliciter nō valere actū puta sniaz sine ꝓsilio requisito a statuto.de q̄ etiā vide Bal.in rub.C. 64 de exerci.in.iij.col.¶+Sz hic incidenter q̄ro an sequēdū sit cōsiliū ei⁹ q̄ requirendū fuit requisitū.Rñdeo sic al's sniaz vel actꝰ nō tz fm Bar.in.l.impuberib⁹ in prin.ff.de suspec.tu.de hoc tñ vide vlteriꝰ p Bar.in.d.§.si plures.j.q.z Bal. in rub.C.de exercito.¶Unū nō omitto q̄ si requirat cōsiliū alicui⁹ q̄ de iure non pōt admitti ad aliq̄s officiū puta ad executoriam testi vt frater minor sancti Frāci.p cle.exiui de paradiso.de v.sig. nō est ei⁹ cōsiliū sequendum fm Barto. in.d.§.nō plures.versic.ij.casu quando dicitur cum consilio.z Bal.in.d.rub.iij. col.quod est veruz etiā si testator vltra procedat annullando actum si consiliū talis fratris minoris non adhibeat fm Bar.vbi verū tñ vbi supza tz cōtrariū. et in aut.ingressi.ij.col.C.ō sacrosan.ecc. 65 ¶+An autem iudex teneatur sequi cōsilium in sententiando.dic q̄ non si est iniquū etiā si de ꝓsensu ptiū fit electꝰ cōsultor nisi ptes ꝓmiserint stare dicto cōsilio.Itē nisi p statutū disponat⁹ q̄ stet dicto ꝓsilio fm Bar.no.i.l.si quenerit.ff.de re iud.vbi dicit q̄ his casib⁹ iudex i sin-

dicatu nō tenetur si iudicat ſm consiliū
qō etiā tenet Bal.in.l.obseruare.§.pſi
cisci.xxxj.q.de ad.procōſu.⁊ lega.⁊ in.l.
si.§.pe.in fi.C. de fur.et in.l.iuris.C.q̄
admit.⁊ in addi.Spe.de requisi.cōſi.ij.
iij.de quo etiā p Bar.in.l.bonorū.ff.de
po.pos.⁊ Pau.de cast.consil.lxxxv.⁊ in
Spe.de req.cōſi.⁊ p Jnno.in.c.super.⁊
in.c.si pro debilitate.de offic.deleg.⁊ ibi
Jo.an.in nouel. Sed si cōſilia sunt con
traria pōt iudex sequi qō equius sibi
videt ſm Pau.de ca.in.l.⁊ ſuū.§.hodie.
ff.de pac.q̄ oia bene no. ¶ Quadrage
simosexto quero retento themate p̄ce
dentis qōnis.f.q̄ fuerit commissa elec
tio fienda de consilio talis abbatis si
consiliū fuit requisitum.⁊ antequā fuis
set redditū fuit facta electio.an valeat.
Rñdeo non.q̄ non sufficit esse requisi
tū cōſiliū si nō expectat rñsum.c.cū in
veteri.⁊ ibi gl.⁊ doc.de elec.⁊ tz Spe.⁊
ibi Jo.and.in addi.de instru.edi.§.nūc
vero aliqua.ℵ.sed q̄d si dixit sic.vbi in
fert qō debet heres requirere cōſilium
titij ⁊ expectare congruo tempore ante
quā soluat legata q̄ testator soluī iussit
de consilio titij. ¶ Ex his infertur ad.q.
q̄ sn̄ia lata p iudicē añq̄ reddat consi
liū petitū ⁊ eo non expectato nō valeat
p tex.⁊ glo.in.d.c.cū in veteri.⁊ tz Bal.
in.l.ex illo.C.de ap. Bal.⁊ Phil.in.c.in
timasti.eo.ti. Bar.vero.in.l.j.C.de rela.
dicit tūc appellationē esse necessariam
⁊ ibi p glo.⁊ doct.qō valet interim sn̄ia
lata p̄tib⁹ vel citatis ptib⁹.qō etiā tz
Bal.in addi.Spec.de exe.sen.ℵ.tz pone
iudex. Sed an acta valeāt interiz facta
vide Bar.in.l.j.§.si plures.ff.de exercito
⁊ i.c.cū plures.p Archi.de offi.dele.

66 lib.vj. ¶ Scias autem q̄ donec cau
sa pendet a cōſilio sapientis apud quem
sunt acta cause nō incurrit jnstātia ſm
do. Frācisci de viterbo ꝓsilio vt dies ⁊c.
imo non pōt interim iudex recipere no
uas p̄bationes ſm Bar.in.d.l.ex illo q̄
pendente cōſilio nihil dz innouari ſm
Bar.in.l.j.ff.nil no.ap.pen.q̄ verum est
tā p committētē vt ibi q̄ etiā p cōſultorez
qui non potest recipere p̄bationes ſm
Bar.in.l.j.§.quesitū.ff.de app.⁊ in.l.j.⁊
ibi doct.⁊ Pet.de sun.C.de rela.⁊ vide
Bar.in.d.l.ex illo.vbi tenet idē.⁊ pleni⁹
p Bar.i.d.l.j.§.si plures.ff.de exercito.
sn̄ia tñ interim lata tz ſm Bar.sed vi
de Bal.in addi.Spe.de execu.sen.ℵ.tz pone
iudex.⁊ ℨ.eo. ¶ Omittendū nō est
q̄ si causa de consensu partiū commissa
sit consilio sapientis pōt p iudicē reuo
cari etiam inuitis partib⁹ ſm Bald.in
d.l.ex illo.Bar.⁊ Ange.in.l.ad principē.
ff.eo.ti. Pau.de cast.consi.lxxv.⁊ Phili.
in.c.cū cessante.vij.col.de app.⁊ in.c.vt
debitus.xxxvj.col.eo.ti. Sed Bal.cōtra
in.l.j.C.de rela.⁊ i.c.itimasti.⁊ ibi Phi.
de app. ¶ Quadragesimoseptimo que
ro circa idem thema q̄d si cōſiliū fuit re
quisitū post tp̄s quo requiri debuit vz
post tractatū electionis an valeat elec
tio. Rñ.non.c.cū in veteri.de elec.⁊ ibi
gl.⁊ doc.q̄ facit ad.q.de qua p Bal.in
rub.C.de exercito.iij.col. q̄ consilium
ex forma statuti requisitum in contra
ctu debet adhiberi in ipso actu nō post
per.d.c.cū in veteri. Jdē tenet Bal.in.l.
j.antepe.col.C.q̄ admit.vbi etiā tz ante

67 actū posse prestari. ¶ Jtem facit q̄
cōſensus ep̄i requisitus in aliquo actu
non possit adhiberi post actū ſm Bal.
in.l.quicq̄.C.de bo.q̄ li.⁊ in.l.ñ.§.neces
sitatē.vij.col.⁊ in.§.si aūt es alienū.eo.
titu.⁊ in.l.si vrorem.C.de condi.inser.
Consensus enim dicit simul sensus ideo
requirit in ipso actu ſm Bal.in.l.fin.C.
ad mace. Unde sequit q̄ statutum re
quirens consensum in cōtractu minoz
rū vel mulierū intelligitur q̄ cōſensus
tpe contractus accedat. Nec sufficit q̄
accedat post actum ⁊ ratificatio nō ha
bet locū ſm Bar.in.l.qui habet.§.si pu
pill⁹.ff.de tute.⁊ i.l.obligari.§.tutor.de
auto.prestan. Bal.in.l.si vrorē.ij.col.C.
de ꝑdi.inser.⁊ i rub.C.de instito.iiij.col.
in.l.j.antepe.col.C.q̄ admit.⁊ ibi plen⁹.
⁊ i.d.§.necessitatē.⁊ i.d.§.si aūt es alie.
⁊ in.d.l.q̄cūq̄.⁊ i.l.cū ip̄e.C.de ꝓtrahē.
emp. Bart.vo in.l.si quis mihi bona.§.
iussum.ff.de acqui.hered.dicit etiā post
actum incontinenti sufficere cōſensum
prestari.de quo etiam ibi plenius per
doc.⁊ Ang.⁊ p Jnno.de offi.dele.c.pru
dentiam. Bal.in marg.ver.solennitas.
ver.j.⁊ in Spe.de his q̄ fi.a prela.sine

consensu ca.et in ti.de emp.⁊ vendi.§.
iij.ver.si non absens. ¶ Quid autem si
statutum requirit licentiam. Respon.
intelligitur q̄ precedat ſm Bal.in.d.l.
j.pe.col.C.qui admit.quē etiam vide in
rub.C.de instito.iiij.col.⁊ in.l.vniuersa.
C.de preci.impe.of.per Bar.in.l.j.ff.de
testa.⁊ Ang.in.l.is qui.§.neq̄ filius.ff.
de ꝑacquiren.here. ¶ Quid si statutū re
quirat autoritatem. Respon.q̄ in ipso
actu debet prestari non post ſm Bald.
68 in.d.l.j.pe.col.C.qui admit. ¶ † Qua
dragesimooctauo quero.an electio epi
fieri possit aliter q̄ per scrutiniū vt.ſ.
Respon. sic.ſ.per compromissarios seu
arbitros.⁊ sic per viaz cōpromissi. Re
spon.sic.per.c.in causis.c.cum dilect⁹.c.
cū in iure.et .c.cum in veteri.et.c.quia
69 propter.⁊ vbiq̄ p doc.de elec. ¶ † Qua
dragesimonono quero quomodo proce
dere debeat arbitri in electione rñd.q̄
facto in eos compromisso solenni tra
hant se ad partes secretas.d.c.in cau
sis.⁊ ibi deliberent ⁊ concludant de per
sona habili et idonea et concordes re
deant ad capitulum in quo vnus eorū
electionē pronunti.et iuxta.c.in genesi.
ſ.per ꝑba singularis numeri eligim⁹
per verbum pluralis numeri eligim⁹
al's esset electio nulla ſm Spec.in.d.§.
ij.ij.col.de elec.⁊ no.in.c.sicut.eo.titu.in
vj.⁊ in.c.cum ab vno.de re iudi.eo.lib.
¶ Aduerte tñ q̄ si de trib⁹ arbitris ille
vnus in publico pronuntiet vnum alij
conclusum in secreto credetur duobus
potius q̄ vni.glo.est in.d.c.cum ab vno
Sed cautela est q̄ prius fiat interjeos
instrumentū mandati ad nominandū
tale vt al's plenius diximus.ℨ.eo.in.ij.
q.vbi vide omnino. ¶ Quinquagesimo
quero de forma verborum arbitri.rñ.
dicere debet prouideo de.T.in episco
pum ⁊ pastorem ecclesie.c.q̄ propter.
ibi prouideant de elect.vel dicat eligo
ſm Spec.vbi.ℨ.ver.fiet ergo.in fi.ante
70 ver.electione. ¶ † Quinquagesimopri
mo quero de tertio modo eligēdi episco
pum.ſ.per inspirationē quomodo fiat.
respon.quando canonici intrantes in
loco pro electione episcopi celebranda
sine aliquo tractatu precedēte omnes
repente consentiunt in certam perso
na ⁊ quasi diuina reuelatiōe oēs simul
illum nomināt que electio dicitur per
inspirationez ⁊ valet.vt tenet Spe.de
elec.§.fi.in princ.⁊ est casus in.d.c.quia
ꝓpter.hanc formā hodie nō esse in pra
ctica.solebat dicere.d. Nico.de capran
ca nepos tuus ⁊ eps firman⁹ cuius ani
ma requiescat in pace. ¶ Quinquage
simosecundo quero an cum canonici eli
gunt per inspirationē debeat quilibet
dicere eligo vel eligim⁹. Rñdeo vtrūq̄
dici posse vt in Spe.de elec.§.fi.in prin.
secus quādo fit electio per compromis
sum vel per scrutiniū.c. cum ab vno cū
glo.de re iudi.in.vj.⁊ in.c.sicut.de elec.
in.vj.⁊ al's supradictum est in.q.iij.⁊ in
71 q.xlix.vbi vide. ¶ † Quinquagesimo
tertio quero vtrum electio per inspira
tionem impediatur per contradictio
nem vnius tantū. Respondeo sic.sicut ⁊
quando per compromissum fienda esset
capitu.quia ꝓpter.⁊ . versic.sequen.de
elec.⁊ tenet Joā.and.in additio.Spec.
de elec.§.fi.in addi.hoc vbū.⁊ ibi Spec.
ver.⁊ not.q̄ vno.vbi.dicitur quod vno
contradicente non dicitur electio inspi
rata. ꝓ quo facit q̄ non dicitur in cō
cordia canonici si vnus discordat non
si a maiori parte fiat ſm Abb.in.c.non
potest.de re iudi.per.c.i causis.de elec.
glo.in.c.cupientes.§.ad hoc eo.titu. in
vj.et in clem.e romani.⁊ ibi Jo.de imo.
de app. Et adde q̄ in alia materia ver
bum concordia impropriatur ⁊ dicitur
etiā si pars maior concordet.tex.est ſm
Sicu.⁊ doc.cū glo.in.c.cū olim.in fi.de
re iud.proprie vero dicitur.i.discrepan
ter vt ibi quod nota. ¶ Quinquagesi
moquarto.quero an alio modo fieri pos
sit electio epi. Rñdeo q̄ sic. valet quasi
per inspirationē ⁊ sic isto modo que fit
quando canonici nō simul sentiūt ⁊ no
minant sed separatim precedente tra
ctatu vel nominatione alicuius quo ca
su debet fieri cōpromissum in aliq̄s qui
vicem omnium eligant.al's electio sin
gularis nō valeret.c.in genesi.de elec.⁊
tenet Spe.eo.ti.§.fi.ver.si autem.⁊ ibi
etiam ponit formaz decreti pro confir-

matione petenda de taliter electo.dic
72 vt ibi. ¶ †Quinquagesimoquito quero qualiter electus acquirat possessionem epatus. Rñdeo q̄ per installationem in sede episcopali ſm Jnno.in.c.in literis.de resti.spo.ꝛ Bal.in.l.ij.xv.col. C.de serui.vbi dicit verū esse nisi consuetudo se aliter habeat. Idem in canonico cui queritur possessio canonicat⁹ p installationem in choro et loco per capitulum sibi assignato ſm Bal.in.d.l. ij.xvij.col.ver.super secundo.ꝛ est tex.et glo.ꝛ doc.in.c.in genesi.de ele.in.c.relatum.de preben.ꝛ in.c.tum.M.de cōsti. ¶ Sciendum est autem q̄ possessio beneficij trāssertur in prelatū sine apprehensione per inuestituꝝ factam de eo in cōspectu bñficij ſm Cōpostel.Jo.an. in.c.ij.de consue.ꝛ in.c.tra ſmissaz.de ele. Sicn.in.c.cū aliquibus.de re iud.doct. in.c.cum Bertoldus.co.ti. ¶ Sed quomodo canonicus condēnatus per sentētiā perdat possessionē canonicat⁹. Rñ deo debet descalari de choro ꝛ sic p actū cōtrariū stallationi ſm Jnno.in.d.c.in literis.Bald.vero in.d.l.ij in.j.col.dicit sufficere q̄ nō vtatur actibus canonicalibus quos exercere nō pōt statim q̄
73 est condēnatus q̄ nō not. ¶ †Successiue quero q̄o acquirat possessionem imperij. Rñ.q̄ p installationē factā rome in
75 ecclia sancti petri ad altare sti Mauritij ſm glo.in cle.j.de iureur.nō aūt in alio loco vbis vt cōtingit in hērico ipe ratore ſm Jnno.in.d.c.in literis.ꝛ Bal.i d.l.ij.in.vij.colum.C.de serui.vbi tñ dicit Bal.sufficere ei generalē ꝛ notoriā iurisdictionē licet nō sit in possessione.q̄ plꝰ operat⁹ vitas q̄s possessio q̄n constat de iurisdictione ſm Jnno.in.c.olim.de resti.spo.Requirit ergo apprehensio alis nō acquirit possessio imperij ſm Bal.in mar.ṽ possessio.versi.octauo.ꝛ ideo ibi Bald.in.ver.ix.dicit imperatorem statim q̄ est coronatus habere vniuersalē possessionem lz loca imperij vniuersa
74 nō attigerit.q̄ oia no. ¶ †Quinquagesimasexto q̄ro an eps electꝰ debeat corporaliter apprehendere possessionē bonorē.respō.nō qz in ipm ipso iure censentur trāslata possessio rerum ecclesie q̄ ecclesia nō desit possedere ſm Bar.ꝛ docto.in.l.cū heredes.ff.de acqui.pos.ꝛ in l.j.§.fi.ꝛ ibi Paul.de ca.co.tit.ꝛ Jnno.in c.in officijs.de testa.mortuo enim prelato vacat possessio prelature nō possessio bonorum ecclesie qz ecclesia possidet ſm Jnno.in.c.ex parte.de arbi.Bal.in l.fi.ij.col.C.de edi.di.adria.tol.ꝛ in Spec. de peti.ꝛ pos.§.j.sed possessione vacante.quod est verū etiā in prelato ecclesie collegiate ſm Jnno.ibi ꝛ Bal.in marg. ver.mortuo.Et nedū possessio bonorum est apud ipsam ecclesiā cuius sunt bona sed etiā apud ecclesiam vniuersalez quā ips dicit possidere ſm Barto.in.l. ficut.§.fi.ff.q̄ cuius.vni.no.Bal.in.l.fin. ij.col.C.de edi.di.adria.tol.ꝛ Jnn.in.c. cū super.de resti.spo.Heres vero dicit q̄ debet apprehendere possessionē rerum hereditariarū que alis in cuz non translit.l.cū heredes.ꝛ ibi doc.ff.de acq̄ pos.ꝛ in aut.ingressi.iij.col.C.de sa.san. ecc.p Bal.ꝛ in.l.in suis.de lib.ꝛ posthu. Jnn.i.c.cū olim.de priui.in Spe.de suc. ab ire.ver.an possessio.q̄ est verū sine sit sui⁹ siue extraneꝰ ſm Bal.i.l.fi.ꝛ.l.cū miles.in prin.ff.ex qui.ca.ma.q̄ est verū nisi quo ad perficiendā vsucapionē que perfic̄ etiam hereditate iacente. d.l.cū miles.ꝛ ibi Bartol.ꝛ Bal.ꝛ Bar tol.in.l.in suis.de lib.ꝛ posthu. ¶ †Itez nisi in feudis qz filius viuo patre dicit feudum possidere.vnde noua inuestitura vel possessionis apprehensio non requiritur.c.fin.in fin.de feu.cog.et tenet Bald.in.l.cum antiquorum.viij.colū. C.de iure deli.Item verum est etiam si heres sit ecclesia quia possessionem apprehendere debet ſm Bald.post glo.in l.fin.xiij.colum.C.de sac.san.eccl. ¶ Inlegatarium vero possessio legati sine apprehensione non transit.l.j.ꝛ ibi doc. C.quorum lega.ꝛ Bald.in.l.penul.§.fi. C.ad treb.vbi dicit verum etiam si sit ecclesia.vel pauperes. ¶ Item nec in fideicommissarum transit possessio sine apprehensione ſm glo.ꝛ docto.in.l.j.§. de illo.ff.ad treb.ꝛ nota.in.l.quorum lega.ꝛ in.d.l.penul.§.fi.ꝛ ibi Bald.C.ad treb.transeunt tamen iura vtilia sine restitutiōe certis cāsibus ꝛ maxime in

ecclesiam vt ibi ꝛ per Bald.in.d.l.fi.de sac.san.ec. Et adde q̄ ex cōtractu permutationis vel alio titulo ꝑticulari nō transit in ecclesiā possessio sine apprehē sione vt tenet Bal.in.l.j.C.de re.pmu.ꝛ in mar.ver.possessio.ver.viij.et in.d.l.si post gl.ꝛ Jnno.in.c.in pñtia.de proba.q̄ dicit ex solo titulo nō trāsire possessionē in ecclesia sine traditione licet trāseat dominium.d.l.fi.ꝛ tenet gl.in.d.l.si ager. Bar.ꝛ doc.in.l.traditionibꝰ.C.de pact.
76 ¶ †Sed quirit an in filiū trāseat possessio sine apprehensione. Respōdeo nō de bo.va.li.x.gl.ꝛ Bar.i.l.fi.C.de sa.san. ec.Bal.i.c.j.iij.col.q̄d sit tue.in vsi.feu.et Bal.i mar.ṽ possessio.ver.viij. ¶ Quid transeat sine apprehēsione possessio bonorum ingressi.gl.est not.xix.q.vlti.c.si qua mulier.ꝛ Bar.i aut.si qua mulier. C.de sac.san.eccl.ꝛ i.l.q̄ vniuersas.§.aut ro.ff.de preca.Ang.in.l.hereditas.C.de C.ad treb.Jnno.in.c.in pñtia.in Spec. vbi dicitur q̄ possessio rerum adoptari transit in ad optantē sine apprehēsiōe.
77 ¶ †Itē queritur q̄d de bonis dotalibꝰ apprehēsione. Respondeo nō.imo nō dominiū sine traditiōe transferꝝ ſm Bal.in l.nulla.C.de iure do.ꝛ Joā.de imo.in.l. de ditione.ff.sol.ma.vbi dicit verū etiā not.in.l.j.ff.pro do.ꝛ in Spe.de acti.seu peti.§.ij.versicu.alios sufficere autem sola inductio ꝛ sic naturaliter sola possessio.l.si fundum.cum glo.ff.de fun.dota. In vrozem autem solu.ma.retrāsit dominium sine traditione.l.in rebus.ꝛ ibi doc.C.de iure do.ꝛ tenet Bar.in.l.j. ff.de fun.do.ꝛ i.l.ꝛ si dotis.C.de iure do. ꝛ ro q̄d de emptore.rñdeo nō transit in eum possessio ex solo contractu nisi mitatur in possessionem rei ꝑpria aut.ca acqui.pos.presumit vero emptor itrasse possessionem de licentia venditoꝛ s si
78 venditoꝛ vendit ꝛ non contradixit ſm Paul.de ca.ibi.predictis ¶ adde quod possessio sine traditione transit in ecclesiam ex vi cōsuetudinis no.in.c.ij.et ibi doc.de consue.vbi per Jnno. Bald. tenet idem in.l.pe.§.fi.in fi.C.ad treb.ꝛ in aut.ingressi.iij.colum.de sac.sanc.eccle.et in.l.j.penul.colum.C. communia de leg.et in.l.j.C.de rerum permu.ꝛ in l.fi.iij.colū.C.de sac.sac.eccle.ꝛ in.l.traditionibus.in fi.C.de pac.et i mar.versi. consuetudo Flo.in.l.seruitutes.xiij.col. ff.de serui.Ange.in.l.si vacantia.in lec. C.de bon.va.lib.x. ¶ Idem etiam ex vi statuti dicentis quod possessio transeat sine possessione ſm Bald.in.d.l.fi.et in d.l.traditionibus Flo.ꝛ Ange.vbi.§.licet Bald.in.d.l.j.C.communia de leg.dicat per statutum non transferri veram possessionem sine corporali apprehensione nisi saltem ficta traditio interueniat. ¶ Dicitur autem possessio ciuilissima que transfertur vigore dicti statuti ſm Bald.in.d.l.fin.et in l.j.C.si plu.vna sen.fue.condem.et in.l licet.ꝛ ibi Bng.C.de acqui.pos.Bald.et Cyn.in.l.ea lege.C.de condi.ob causam Ange.ꝛ Jmo.in.l. qui vniuersos.§.j.ff. de acqui.pos.Paul.de ca.in.l.seruum.C. de rei vend.ꝛ in.l.si sorori.C.de iure deli.ꝛ Ludo.pō.in.l.j.ff.de acqui.pos.per l.raptores.C.de epis.et cle.l.quisquis. ꝛ.l.si quis argentum.C.de dona. ¶ Et scias quod dicta ficta ciuilissima possessio non tribuit inter dona.recuperans sed adipi.pos.ſm Bal.in.l.defuncto.C. ad tertul.que omnia nota.quia sūt vti
79 lia. ¶ †Quinquagesimoseptimo quero an possessionem episcopatus adeptā vt.§.episcopus retineat si forte per tyrannium expellatur. Respondeo q̄ solo animo ac etiam excommunicando eum expulsorem ꝛ alis censuras ecclesiasticas inferendo ſm Barto.not.in.d.l.ij. xxij.colum.C. de serui.ꝛ aqua.quod est notandum.

¶ Finis prime partis principalis tertij libri.

¶De confirmatione electi episcopi.

¶Secunda pars principalis tertij libri.et primo de causa efficienti.

SEquitur nunc videre secundo loco de cõfirmatione epi vt sic secundã partem principalem huius tertij libri p ordinem absoluamus quam silr in ꝙtuor ptibus diuidere visus est.
¶In pria em causa efficiẽs ponẽda est 2
vcz/qñ/r vbi/r qb⁹ ꝓfirmari dz elect⁹.
¶In secunda de causa materiali dicemus vcz qs elect⁹ sit ꝓfirmãdus vel nõ.
¶In tertia de formali causa tractandum erit in qua qualiter petatur r fieri debeat cõfirmatio qualiterue ne fiat 3
impugnetur seriatim videbimus.
¶In quarta vero causa finalis tractabit vcz de effectu cõfirmatiõis electi r in singlis ptib⁹ p ꝙstiones ꝓcedem⁹.
¶Confirmatio electionis epi qñ fiat. 4

¶Prima pars prime scõe principalis.

1 ☞Confirmatio episcopi electi quando debeat fieri.
2 Confirmatio electi priusꝫ consecratio debet fieri.
3 Confirmatio electi post mortem eligẽtium debet fieri.
4 Electio nõdum facta cõfirmari potest.
5 Confirmatio an prius peti possit ꝙ cassatio electionis alterius.

1 PRimo igitur circa causam efficientem ꝝ+qñ sit electi confirmatio fienda.Respon.q fieri debet infra tres menses post acceptationẽ electiõis nũerandos vt.c.ꝙ sit.de ele.lib.vj.r ibi docto.r tenet Specu.in ti.de dila.§.j.ver. sunt r alie inducie.¶Consecratio vero fieri debet infra tres alios menses post confirmationem centesima di.quoniaz quidam.lxxv.di.quoniam.r glo.in.c.ne pro defectu.r in.c.cũ in cunctis.de ele. al's ipso iure priuatur epatu.d.c.quoniã.in fi.centesime di.r tenet glo.in.c.lz canõ.de ele.in.vj.q intellr sit legitime impeditus quia tunc sibi non currit tempus vt.d.iuribus.r d.c.quoniam.lxxv.di.r.xxviij.di.de syracusane. et.d.c.ne pro defectu.Acceptatio autez debet fieri infra mensem per electum al's perdit ius ex electione sibi quesitũ. nisi sit tale qui non possit sine superioris licentia consentire.d.c.ꝙ sit.cuz glo. et Spec.in titu.de ele.§.j.ver.vel sic.et dicimus.ꝛ.in primo li.prima parte etiã ij.qõne.¶†Secundo quero vtrum confirmatio electi fieri debeat prius ꝙ cõsecratio.Respõ.q si sic.c.prouida.r ibi glo.r doct.de elect.in.vj.quinimmo si consecratio prius fiat non valet ꝛm gl. et doc.ibi r not.in.c.cum olim.de dolo et contu.vbi vide. ¶†Tertio quero an confirmatio fieri possit post mortez eligentium quoruz loco alij supponi sint. Respõ.sic ꝛm doc.r Pet.de sun.et in.l. proponebatur.ff.de iudi.r Bart.in.l.si ita.§.si dom⁹.ff.de leg.primo.¶†Quarto quero an electio nondum facta possit confirmari anteꝫ fiat.respon.forte sic ꝛm Bal.in.l.ex placito.C.de rerum permu.et in.l.sine in initio.C.de codi. vbi dicit q confirmatio põt ꝓcedere cõfirmabile sed aptius sequetur ꝙ precedant ex quo Bal.ibi infert q episcop⁹ potest confirmare electionem fiendam per patronos ecclesie q not.¶†Quinto quero an confirmatio prius peti possit quã petatur cassatio electionis alterius. Respond.non ꝛm Specu.titu.de elec.§.j.r ibi Bald.in addi.ver.pe.r qõ no.j.c.congregato.r ibi glo.r doc.co.ti. 5

¶Vbi fiat confirmatio electionis epi.

¶Secũda pars prime scõe principalis.

SEcundo videndum est vbi cõfirmatio electi fieri possit. Et respõdeo q vbiꝫ fieri potest ꝛm Bald.in.l.si vt proponis la.ij.C.quomodo r quando iuder.vnde potest fieri in ecclesia in palatio ad solitum tribunal in camera sit talis locus pro tribunali eligatur licet tutius sit eam fieri in loco solito tribunali ꝛm Jo.de imo.r Phil.in.c.qua fronte.de appel.¶Sed an fieri possit in domo laicorum.respon.non ꝛm doct. Inn.Hosti.Bal.r Phili.in.d.c.qua frõte.vbi ẽt dicit factã i domo laici tenere.

¶A quib⁹ fiat cõfirmatio electiõis epi.
¶Terta pars prime scõe principalis.

1 ☞Eps electus p quẽ sit cõfirmand⁹.
2 Confirmatio electi an possit p capitulũ fieri.
Abbas in epm electus per quẽ sit cõfirmandus.
4 Scismaticus electus quãdo possit cõfirmari r per quem.

TErtio tractandũ est a q̃bus fieri debeat vel possit cõfirmatio electi vt sit tota ꝑma pars huius scõe principalis per ordinez expediatur.
1 ¶Primo igit q̃ro †an electus ꝓfirmet 4
p archiepm superiorẽ sibi immediatũ. Rñ.sic etiã si archiepiscopus sit elect⁹ et cõfirmatus lz nondũ sit cõsecratus. glo.est no.in.c.qm.cetesima dist.arg.c. nosti.de elec.r de transla.c.cum ex illo.
2 ¶†Secundo quero an possit cõfirmatio fieri p capitulum.Respõ.q sic ꝛm.d. gl.ar.c.ad abolendã.de here.r.c.nulla. de concess.preben.lz al's dicat q solus papa possit.xviij.q.di.presbyteri.de concess.preben.q diuersitatẽ.ꝛ.nõ obstãte cõfirmatione a sede apostolica ꝛc.vide ibi.§z intellige de capitulo ecclie electi q cũ elegerit ꝓfirmari nõ ꝑt ne fungat officio duplici vt al's.ꝛ.diximus.r ita lo 3
quatur.d.glo.¶†Tertio quero p quez cõfirmetur abbas electus in epm. Rñ. 1
per papã vel per legatũ de latere.c.si 2
abbatẽ.r ibi gl.r doct.de ele.in.vj.r in c.cum inter vni.co.ti.in anti.q est verũ 3
si epatus est exemptus q etiã legatus de latere confirmat electum.c.q sicut. 4
eo.tit.q verũ ẽt si adiurato scismate ad ecclesie redijt vnitatẽ vt i Spe. de lega 5
to.§.sequit.ꝛ.legatus quoq.¶Item r 6
legatus de causa electiõis cognoscit.d. c.si abbatẽ.r ibi glo.r doc.r Jo.and.in 7
addi.Spe.de leg.§.vij.ver.sed quid dices.vbi etiã dicit Spec.q causa epalis 8
est de maioribus.Idẽ tenet Spec.ibi p c.venerabilẽ.de ele.dicens legatũ de la 9

tere posse cõfirmare electionẽ archiepi cuius electionẽ etiã potest examinare p.c.lz.de offi.leg.¶Et scias q cõfirmatus p papã vr creatus a papa nõ a capitulo eligẽte:ideo potest reuocari a papa non a capitulo ꝛm Ange.in aut.de defen.ciui.§.de cetero.colũ.vij.vbi dicit idem in quocunq officiali electo p vnũ r confirmato per aliũ.respõ.est q confirma.dat vt ibi.r.l.r qz.r War.in.l.more.ff.de iurisdi.om.iu.Bald.plene in.l. ex placito.viij.colum.C.de rei vendi.r in.l.j.C.de codi.dum dicit q cõfirmans inualidum dicit de nouo relinquere q bene no.¶Item scias quod ꝓfirmatus a papa põt conueniri cotã inferiore si cõtra personã agatur de simonia.sec⁹ si⁹tra confirmationẽ ꝛm Jnno.in.c.de cetero.de re iud..r Bald.in marg.ver. confirmatio.ver.v.¶†Quarto quero 4
vtrũ scismaticus electus post abiuratũ scisma quo casu.ꝛ.al's diximus electionem valere.possit dispẽsatiue cõfirmari p legatũ de latere. Rñdeo q sic p.c. qz diligẽtia.de elec.ꝛm Spe.tit.de leg. §.viij.ver.electionem quoq.lz ar.ꝓtra xij.distin.nos consuetudinẽ.et ibi vide solutionẽ.Quinetiã omnis electio eporum et archiepiscoporũ põt legatus de latere examinare r ꝓfirmare ꝛm Spe. vbi.ꝛ.ver.si quid dices.et ibi Jo.an.in addi.r dixi.ꝛ.co.iij.q.j.c.licet.de offi.lega.ꝛm Spec.vbi vide.

¶De causa materiali cõfirmationis.
¶Secunda pars secunde principalis.
Quis electus confirmetur epus.
☞Electus quis confirmetur epus.
Electus quondam schismaticus confirmari potest.
Electus nulliter vel indignus confirmari nequit.
Minor triginta annis in epm electus quando confirmari possit.
Elect⁹ p arbitros cõfirmari debet.
Electio facta p inspirationem nõ eget confirmatione.
Electio facta p verba eligo postulandũ vel postulo eligẽdũ.nõ debet ꝓfirmari.
Electus an possit confirmari mortuis electionarijs.
Electio facta contra ius publicum nõ vo.Verta.

debet confirmari.

10 Bastardus electus dispēsatiue ꝯfirmari potest.

11 Electus simoniace confirmari potest.

12 Electis duobus in eodem episcopatu vter eorum cōfirmabitur.

13 Electus qui semp fuit bonus an ꝓferatur electo qui aliqn fuit malus.

14 Apostata electus per papam cōfirmari potest.

1 VNe de causa materiali circa confirmationem ep̄i tractatur⁹. ¶ Quero primo q̄s electus in ep̄m debeat confirmari. Rn̄. qđ eis in quē multa cōcurrūt confirmādus est post si electio sit facta canonice.s.vacāte ecclesia p̄ mortez vel cessionē alteri⁹. ¶ Item quod sit facta electio ab his qui erant in quasi possessione iuris eligēdi. ¶ Itē qđ sit facta a maiori pte canonicorū de quo etiā alꝫ infra dicem⁹. ¶ Itē qđ maior pars requisuerit minorē vt cōcordaret secum maiori ad eligendū. ¶ Item q̄ totū capitulū sunt.x. canonici vel tot z q̄ tot q̄ elegerunt sunt maior pars. ¶ Itez qđ aliqui postea ratificauerint si ratificatio facta est.Ita vero tradit Specu. ti. de posꝫ.§.v.ver. in secūdo quoq; exēplo. Tu adde etiā alia requiri de quib⁹ dixi.s.scō.li.j.q.ij.z p̄ totum. q̄ omnia si ꝯcurrant ꝯfirmatio fieri debeat. ¶ Secundo quero an sit confirmandus is q̄ p̄sumptiue fuit canonice electus vez q̄ diu stetit in quasi possessione prelature rn̄.sic ſm Ang.in.l.q̄ in aliena.§.j.ff. de acq̄.here. q̄ no.q̄ ex diutina quasi possessione p̄lature p̄esumit canonica electio. ¶ Tertio q̄ro an electus quondā scismaticus possit confirmari. Rn̄. sic si nō fuit ordinatus a scismatico z electio fuit seleniter celebrata alꝫ non.c. q̄ diligentia.z ibi gl.z doc.de ele. q̄ intellige cū dispēsatione nō sine ſm gl.ibi p.c. nos cōsuetudinē.xij.dist.z dixi.§.proxima parte.q.j. ¶ Quarto q̄ro an electꝰ ad vnā ecclīaz si electio sit cassata z demū eligat ad aliā ecclīam vel ad eandē debeat confirmari.rn̄.sic nisi prima electio cassata fuerit vitio ꝑsone vt q̄ electus erat irregularis vel criminosus vel nō ltie natus.secꝰ si vitio electionis 3
c.sup eo.z ibi gl.de elec. ¶ Quito q̄ro an nulliter electꝰ vel indignꝰ possit cōfirmari.rn̄.nō imo electꝰ repellet z ꝯfirmās punit.c.nihil est.z gl.i.c.cū nobis. et vbiq; p̄ doc.de elec.z dixi.§. proxima q.qđ est verū etiā si postea fiat habilis ſm Dy.in.l.ij.§.j.princip.ff.de excu.tu. Punit aūt ꝯfirmans si neglexit inqre re.q̄ quat potestate cōfirmādi ꝓ alia vice.Si vero sciēter ꝯfirmauit indignū debet deponi ꝟz.glo.in.d.c.nihil.per.c. tantis.lxxxj.di.qđ no.z dicemus.j.iij. li. ¶ Sexto q̄ro an minor.xxv.ānis electus in ep̄m possit cōfirmari.Rn̄deo qđ sic dūmodo cōsecratio cōseruet in eam legitima.gl.est no.z ibi doc.in.c.cum nobis.ad fi.de elec.z q̄ possit confirmari ꝟz Bal.in addi.Spec. de appel. ver. cuius etas.vbi dicit verū causa cognita z errore non expresso. Et intellige qđ cū episcopo minore solus papa dispensat glos. est in.c.cū dilectus.de cōsti.vbi etiā per doct. ¶ Septimo q̄ro an electus per arbitros debeat confirmari. rn̄deo qđ sic ſm Spec.plenius in tit. de elec.§.ij.ver.electione vero. vbi etiā vide de formā decreti circa petitionē ꝯfirmationis. Et subdit ibi Spe.v.hoc aūt qđ procuratores sufficientes sunt ad superiorē destinādi qui decretū portent z cōfirmationem petant:z licet procurator sit sufficiēs .tn̄ si dispēsatio requiratur audiri non debet.nisi ad eam petendaz habeat spāle mandatnz.ar.c.innotuit. de elec.z.c.coram.de resti.in tre.z Spe. ibi.§.ver.licet autem procurator.imo z alij bene instructi de qualitatibus electi z de modo electionis sunt mittendi vt superiorē informent. alꝫ non debet confirmatio cōcedi no.in.d.c.inotuit.z c.nihil.de elec.z in Spec.d.ver. licet autem procurator.vbi etiam dicit in fi.ser uandam esse formam.c.cupientes.de electio.in.vj.in ecclesijs cathedralibus z regularibus immediate subiectis pape.Sed si petatur in forma iudicij confirmatio de electo que sit forma petendi vide in Spec.de elect.§.ij.ver.fi. vbi plenius vide. ¶ Octauo quero vtruz

electio per inspirationem indigeat confirmatione. Respōdeo non quando constat de inspiratione.quia que spū dei aguntur sub lege nō sunt.c.nisi cum pridem.§.verum.de renun. in dubio nō debet confirmari. quia fragilitas humana non facile discernit an sit vera inspiratio cum quandoq; virtus nobis apparens non sit virtus apud deum de pen.di.ij.titius.xlj.di.sepe.de hereti.c. excōmunicamus.ver.quia vero.facit q̄ et miracula fieri per malos homines quandoq; contigit.j.q.j. teneamus. de reli.z vene.san.c.j.z tenet Spe.de elec. §.fi.in prin.vbi etiā in ver.sic ergo potest formā decreti p̄ cōfirmationē talis elec. ¶ Nono q̄ro an electus p̄ quasi inspiratione debeat cōfirmari. Rn̄deo sic
7 ꝟz Spe.de elec.§.fi.v.si aūt.i fi. ¶ Decimo quero an electus p̄ vba eligo postulandū vel postulo eligendū sit cōfirmandus. Rn̄deo quod nō ſm gl.z doc. in.c.j.de postu.pla.in.vj.qz qđ a principio fuit nullum cōfirmari nō potest de elec.c.dudū.z.c.auditis.regula nō cōfirmatur.z ibi Dy.i.vj.z Bar.in.l.si tibi.§.pactus.ff.de pac. ¶ Itē qđ est abinitio male ordinatū non potest postea efficaciam sumere.l.quidā.z ibi Bald. C.de fideicō. ¶ Item qz quod nullū est fundatus nō potest conualescere scōm Inno.in.c.prudentiam.de offi.deleg.z Bal.in.l.fi.§.necessitatē.vj.col.C.de bo. que lib.z ideo not āter dixit Dyn̄.in.l. ij.in princi.ff.de excu.tu.quod confirmatio electi tempore inhabili fieri non potest.ꝑ quo facit.quia coronatio nō valet quādo electio fuit inualida ſm Bal. in.l.si mulier.C.ad vell.z in.l.sancimus 11
§. quid homini.C.de lat.liber.tol.z ad de.j.eo. ¶ Undecimo quero an confirmari possit electus carens dispensatione que necessaria sit.respōdeo quod nō scōm Bald.in marga.ver.confirmatio. ver.ij.z Joan.papi.in summa de exēcō.
8 firmatorum. ¶ Duodecimo quero an confirmari possit electus si electio-alij sunt suppositi.vide Bart.in.l. si ita §.si domus.de lega.j.z doct.z Pet.de sun.in.l.proponebantur.de iudi. quod sic.z dixi.§.ij.q.subrubri. qñ cōfirmatio fieri debeat. ¶ Tertiodecimo quero an electus possit cōfirmari si electioni non interfuerunt due partes capituli de cōsuetudine. rn̄deo nō ſm Bal. in marga.ver.cōsuetudo.ver. peruiti. post Inno. ¶ Decimoquarto quero an electio facta contra ius publicuz sit confirmanda. Rn̄deo non ſm Bal. in.l. omnem. ad fi.C. ad tertul. ¶ Decimoquinto quero an eligendus possit confirmari antequā eligat. vide.§.q.j.sub rubr. quando confirmatio fieri debet. ¶ Decimoseꝛto quero an electus a violento possessore iuris eligendi sit confirmandus.respondeo sic scōm Bald.in.l. ij.pe.col.de serui.z Inn.i.c.in lfis.i pn̄. de resti.spo. ꝟā electio facta a pdone tz ipso iure ꝟz debet cassari q̄z primū ꝟstet q̄ inique possidet nō ante.z ideo dz in dubio ꝯfirmari ſm Inn.z Bald.vbi supra. ¶ Decimoseptimo q̄ro an electus a possessore bonefidei contra quē lis est cōtracta super canonicatu vel iure eligendi sit confirmandus quādo electio ipsa facta sit post lit.cōte. Rn̄deo sic ſm Inno.in.c.consultationibus.de iure pa. et Bal.in.l.ij.pe.col.C.de serui. ¶ Decimooctauo q̄ro an bastardꝰ electꝰ possit confirmari. rn̄deo sic dispēsatiue ſm gl.in.c.innotuit.de elect.per.c. nisi cum pridē.de renū.q̄ maxime verū est si ipe confiteatur defectum sue natiuitatis. lvj.di.a postolica.c. cenomanensem.z.c. qz simpliciter. ſm.d.gl.et intellige q̄ cū eo dispēset papa non aūt metropolitanus.gl.est in.d.c.innotuit.in fi.arg.c.ij. de cor.vit.vbi vide. ¶ Decimonono q̄ro an electus p̄ simoniā possit cōfirmari.rn̄.sic ſm Bar.in.l.barbarius.v.col. ff.de offi.preto.ar.l.j.§.Item pomp.ff.q̄ fal.tu.an.facit q̄ not. Archi.viij.q.j.in scripturis.z per Inno.z doc.in.c.cū nostris.de concess.pbē.vbi vide. ¶ Uigesimo q̄ro an irregularis electus possit cōfirmari.rn̄.sic ſm Bar.in.l.barbari⁹.v. col.ff.de of.pre.vbi allegat no. p̄ Archi. viij.q.j.in scripturis.z Inn.in.c.cū nostris.de ꝑcess.pbē.Idē in excōicato ſm Inno.in.c.post electionē. de ꝑcess.pbē.

Bart.tamen in.d.l. barbarius.x.col.dicit ꝓtrarium.vez ꝙ electus excōicatus non potest cōfirmari vt ibi.ver. sed ꝺd dicemus in his.z diri.ℨ.co.i.ij.lib.in.q.
12 de excōicato.vide ibi. ¶+Vigesimoprimo quero si duo sint electi ad eundem episcopatū quis debeat per superiorē confirmari. Respondeo ꝙ is qui maioribus iuuatur z plurimoꝝ assensu approbatur.c.quoniam in quibusdaꝫ.de iurepa.lxtij.di.si forte.z ibi glo.Sed ceteris paribus.i.quando vota z merita sunt paria locus est gratificationi.sed glo.in.c.venerabilem.z ibi doc.de elec. et glo.in.c.quia propter.eo.titu.per.c.si episcopus.de parochi.et.c.cum aduocatus.de iurepa.z.l. fina.ff.de relig.lzals dicatur quod tunc superior potest mādare iterum eligi per.c.si duo.lxxj.dist. vt dicat.d.glo.in.d.c.quia ꝓpter. ¶Qō facit ad.q.duorum equorum simul tangentiū palliū vt tunc iteruz currere debeant omnes equi non solū illi duo primi pares vt tenet Bar.z doc.in.l.j.ℋ.ceterum.ff.de acquir.posse.Bar.z Ang. post Dyn.in.l.q filiabus.ℋ.j.de leg.j.et in.l.enim q.z ibi Jo.de imo.ff.ad treb.de quo etiam vide ꝓ Ang.in.l. si qs in fundi vocabulo.de leg.j.z Jo.de por.z Moder.post Bal.in.l.ex duobus.de vulg.z pup.per Bart.in.l.hoc articulo de here.instī.doc.post Dy.in.l.qui duos.ff.de rebus dub.z per Bal.in proemio.ff.veteris.ℋ.disciplina.z Bar.cep.in.l.labeo
13 ℋ.rē amisisse.ff.de.vbo.sig. ¶+Vigesimosecundo ꝙro si vnus ex electis semper fuit bonus alter vero fuit malus sed electus est bonus quis eorum sit confirmandus. Respōdeo quod si is qui semper fuit bonus ℑm Archi.xij.di.nos cōsuetudinē.per.c.statuimus.z.c. nec ex meritis.lxij.di.glo.tamen tenet contrariū.l.dist.fidelior.per illum tex. qui dicit quod fidelior factus est ꝑ petrus post ꝛ̄ fidem se peridisse defleuit.atq; ideo maiorē gratiam reperit quā amisit qō
14 bñ no. ¶+Vigesimotertio ꝙro nunqd apostata electus debeat cōfirmari.rñdeo sic si papa facit sciēter nō si ignorāter ℑm Bart.in.l.barbarius.x.col.ff.de offi.ꝓcto. vbi vide omnino.

¶De causa formali confirmationis.
¶Tertia pars secunde principalis. Qualiter petat z fiat confirmatio epi.

Confirmatio electionis quo iure peti possit.
1 Libellus in petēda electionis ꝛfirmatione nō est necessarius.
Contestatio litis non requirit in causa confirmationis.
2 Electus volēs confirmari quid facere debeat.
3 Inquisitio de psona electi z añ cōfirmationē debet fieri.
Examinatio doctorāndi per septē doctores debet fieri.
4 Inquisitio de psona electi in quo loco/a quibus/per quē/z quo fieri debeat.cū iij.numeris sequētibus.
Cōfirmatio electi fieri dz citatis quorum interest.
5 Electus immediate subiectus pape ab eo solo cōfirmari potest.
6 Electio i cā ꝛfirmationis ꝑ ꝓcuratorē ꝓparētē qualr debeāt cōcipi ꝛba scie.
7 Sentētia ℨ cōiuctā psonā lata ℨ principalē sortit executionem.
8 Cōfirmatus p errorē remoueri debet.
9 Cōfirmatio p metū facta est inualida.
10 Cōfirmatus semel pōt iterū cōfirmari.
11 Unctio sacra pōt iterari.
12 Electus cōfirmationē petere pōt sumptibus prelature.
13 Appellās ab electione epi nō pōt renūtiare appellationi.

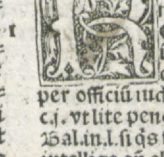

Ætat, Nunc tractare de causa formali circa confirmationem electionis epi.
¶+ Primo igit ꝙro quo iure petatur confirmatio electionis. respondeo qō per officiū iudicis ℑm doc.z Joā. an.in c.j. vt lite pendente in nouella ad fi.et Bal.in.l. si qs sepulcrū.de religio.quod intellige qñ electio fuit cōcors vt tenet Spe.de offi.iudi.ℋ.si.ver. Item quādo petit. per.c. postq̄.de elect.xlvij.di. de Petro.xxj.q.j.relatio.c.nihil.c.cum nobis.de elec.per Jo.an.in.c.ij.de or.cog.z gl.hāc exceptionē ver.hoc etiā.z in.c.ecclesia.in gl.ij.de causa pos.z propue.

vbi vide.z in Spec.de elec.ℋ.j.ver.celebrata.z ver.liquet igit vbi ponit formā libelli ad petendū cōfirmationē:siue electio sit facta i ꝛcordia siue in discordia.
2 ¶+Sedo quero an libellus requirat in petendo cōfirmationē electionis. Respon.ꝙ nō si nullus est cōtradictor ℑm Spe.de lib.cōcep.ℋ.x.vj.z versi.xxxij. alꝫs vero sic.ℑm Jo.an.in.c.j.vt lit.pen. in nouel. Formā vero libelli ꝑdicti vide in Spec.de elec.ℋ.j.ver.celebrata.z ver.liquet igitur.vbi plenius loquitur.
¶Tertio quero an ꝓcedat talis petitio.peto me.vel electionem de me factā cōfirmari. Respon.sic.qz videt petere omni iure quo melius pōt ℑm Jnno.in c.cum ecclesia.de causa pos.z proprie.z Bal.in marg.vlī.petitio.ver.vij.ꝙ quo facit.qz videt petere quis omne id ad quod petitio pōt extendi de iure.l.si qs intentione.ff.de iud.libellus em̄ ꝺz interpretari quocunq; pōt vt ꝓcedat ℑm Jnn.in.c.examinata.de iud.qō maxime verum est in criminalibus ℑm Bal.
5 in.l.polla.C.de his qui.vt indig.Si tñ est ineptus non iuuatur etiam ex ꝓbationibus aptis ℑm Jo.an.in.d.c.examinata.in nouel.z Bal.in addi.Spe.de offi.iud.ver.si iudex.z ibi Spe.in.ℋ.deseruit.ver.ꝺd si libellus.z Bal.in.l.edita.rij.col.C.de eden.z i.l.ij.C.de rescin.
3 ¶+Quarto quero an litis cōtestatio requiratur in causa cōfirmationis. Respon.qō non.ꝑ cle.sepe.de re iud.iuntra glossā.in.c.ad probandum.de re iu.
¶Quinto quero an in causa confirmationis dandus sit terminus ad probandū de iuribus suis.licet libell⁹ nul-
4 xiij.di.C.de seruis.z aqua. ¶+Sexto q̄ro ꝺd facere debet electꝰ volēs cōfirmari.rñ.qō siue electio sit facta in ꝛcordia siue in discordia ꝺz poni edictū gñale in ecclesia cathedrali in qua facta sit electio.z in eo terminus peremptorius assignetur quibuscunq; volentibus cōtradicere ne confirmatio cōcedatur.z hoc verum si nullus est certus ℨdictor.naz si quis vel coelectus vel alius cōtradictor appareat hic citandus est nominatum.c.ſi.de elec.in.vj.z ita seruatur in practica nedū in electionibus episcoporum: sed presentationibus factis per patronos ecclesiarum ℑm glo.z doc.ibi hoc etiam probat in.c.j.de postulando z in.c.statuimus.de sen.excō.z diri.ℨ.de edicto generali qñ nō est certus ꝓtradictor procedit alꝫs etiam de iure ciuili. qz debet fieri citatio ꝑ proclama si aduersarius nō est certus in auc.si oēs.z ibi doc.C.si vt se ab here.absti. Bald.et Pau.de cast.in.l.si curatoris.C.de iure delib.Ang.in.l.j.ℋ.ex stipulatio.ff.si cui plusq̄ ꝑ.l.falci. Bald.in.l.si.q.uij.C.de edic.diui.adri.tol.z in.l.certum.vj.col. vnde cogna.z in.l.publicati.vj.q.C.de testa.z Bar.in.l.de etate.ij.q.ff.de mino.Jnn.in.c.cūa tua.qui ma.accu.pos.z probat.i.c.ſi.de re.per. ¶Adde hic no. qꝰ per proclama generale cōprehendit etiā clericos.z dicit citatio causatius z conditionalis non precisa ℑm Pau.de ca.consi.xlij. ¶+Septimo quero an sit facienda inq̄sitio de psona electi antequ confirmetur.respon.sic.c.postq̄ de elec. quod est verū ex officio supiorꝭ q̄ cōfirmare ꝺz etiā nulla infamia vel denuntiatione precedente. ¶Itē ꝺz inquisitio fieri de validitate vel inualiditate electionis.c.cū nobis.z ibi glo.eo.tit.xlvij. di.de petro cū glo.lxj.dist.catinensis.in Spe.de alle.z dispn.ℋ.ſi.ver.z breuiter xxiij.di.epi.c.venerabilem.z.c.scriptū. z.c.nullus.ℋ.ceterū.de elec.xciij.dist.petrus.lxj.di.miramur.in Spe.de inq̄.ℋ. iū.ℵ.in summa. Predicta vera sunt nisi electus sit notus.qz de ignoto nō de cognito fieri ꝺz inquisitio ℑm gl.in.d.c.de petro.z glo.in.c.nullus.xxiij.dist.xciij. dist.valde.de ꝑsump.c.mādata. vnde z no.⁹ sine ꝓbatiōe recipi i monasterio de reg.c.ad apostolicā.z glo.in.c.de petro.hoc tñ non procedit in consecratione qz cōsecrādus licet sit notus tñ inq̄ri de eo ꝺz xxiij.di.qui epūs.cū glo.z glo. in.d.c.de petro.z dicemus infra in materia cōsecrationis. Est aūt facienda inquisitio ante electionē.c.dudū.z.c.in genesi.de elec.xxiij.di.episcopi.viij.q.ij.di lectissimi. ¶Item z ante postulationē

de postulando.c.j.in prin.de translatio nibus.c.fi.in Spe.de inquisitione.§.iij. ver.in summa.¶ Itez ꝛ in ordinatione clericorum anteꝯ fiat gl.est in.c.nullꝰ j.q.j.si qui epi.de pur.ca.c.constitutus. alias episcopus priuatꝰ ordine illo quē confert non inquisito.d.§.si qui episcopi.Ubi glo.dicit verū si scienter ordina ut indignum.qꝛ erat criminosus notorie vel aliter inhabilis alꝫ eſſ nō potuisset eum repellere ab ordinatione.c. ex tenore.de tēp.or.fm glo.ꝛ doc.qō no.

6 ¶ Idem in doc.ratione scholaris.qꝛ precedere dz examinatio fienda saltez per.vij.doctores.l.si quis.C.de profe.et me.lib.x.qui oēs debent esse concordes in approbando nec sufficit maior pars vt est gl.ꝛ ibi doct.ꝛ Sicu.in capꝫ.nō potest.de re iud.Idem in cōfirmatione re ctoris epō presentati per patronos qꝛ episcopus non dz eum cōfirmare si priꝰ nō inquirat ꝛ idoneū esse inueniat fm Ang.in aut.vt cle.qui recc.col.v.ꝛ dicemus infra in.iij.li.Et adde qꝛ si post cōfirmationē quis reperiatur inhabilis pōt remoueri fm Inno.in.c.Iz hely. de simonia.vbi loquitur de abbate.

7 ¶ Octauo quero in quo loco debeat fieri talis inquisitio.Respondeo quod fieri debet in loco in quo sit conversatꝰ is qui cōfirmationem petit.c.postꝯ.cū glo.ꝛ c.scriptum.de elec.xxiij.distin.illud.cum gloss.xxiij.questio.j.pudenda.

8 ¶ Nono quero a quibus personis in quisitio predicta fieri debeat.Rñdeo qꝺ ab his qui electi qualitates notas habēt.xxxvij.di.c.vlt.ꝛ de reg.iur.c.pe. de iur.ꝛ fac.igno.l.regula.gl.in.c.innotuit.de elec.ꝛ c.scriptum.cū gl.co.tit.et

9 ibi p doc.¶ Decimo quero per quem fieri dz dicta inquisitio.respondeo qꝺ per superiorem vel metropolitanum ꝛ episcopos metropolis.xxiij.distin.epi.

10 ¶ Undecimo quero qūo fieri debeat talis inquisitio.Rñdeo qꝺ non rigide. sed cum temperamento quodam:scilicet vt non requiratur nimia perfectio. sed sufficiat eas legitima literatura sufficiens et morum honestas.gloss.est nota.loquens de examinatione ordinā dorum.in.c.quando.xxiij.distin.per no

ta.in.c.cum in cunctis.de elec.que glo etiam subdit quod debet deponi qui fi per predictis non est examinatus per capꝫ.nobis.de elect.reliqua vero que veniunt in examinatione vide.in.capꝫ. constitutus.de pur.cano.et dicti supra. in.j.questio.secundi libri.ꝛ per totum.

11 ¶ Duodecimo quero an confirmatio electi fieri possit non citatis his quorū interest ꝛ causa non cognita.respōdeo non secundū Innoc.in.c.de confirmationibus.de confir.vti.vel inuti.c.fi.de elec.in.vj.Bal.in.marg.ver.confirmatio.ver.vij.ꝛ Pau.de cast.consi.lj.licet aliter dixerit Inn.in.c.fi.de eo qui mit. in po.sacit.l.de vno quoꝝ.de re iud.l. nam ita diuus.ff.de adop.c.qm̄ cōtra. de proba.¶ Decimotertio quero an cōfirmatio fieri posset sine strepitu ꝛ figura iudicij.Respondeo sic.cle.dispendiosam.de iudi.¶ Deciquarto quero

12 an electus subiectus pape immediate debeat ire personaliter ad papam pro confirmatione obtinenda.Respondeo qꝺ sic si commode potest alias non tenetur ire maxime si sit extra italiam.c.nec nihil.§ fi.ꝛ ibi glo.ꝛ doc.de elec.Primo casu mittere debet procuratores bene instructos de qualitate electionis ꝛ electi a quibus inquisitio haberi possit.d.

13 §.fi.vbi vide.¶ Decimoquinto quero si electus comparuit in causa confirmationis per procuratorē qualiter verba sententie sint concipenda.Rñdeo qꝺ in personam dñi.i.electi scōm glo.ordi.in c.querelam.de elec.Idem dicit ibi glo. in.c.agitata per pcuratorem.de matrimonio per.c.tua.de procu.gl.ꝛ Bar.in l.nihil.C. eo.ti.Idē in causa criminali fm glo.ꝛ Bar.in.d.l.nihil.ꝛ gl.in.d.c.q̄ relam.¶ Idem in quacunqꝫ causa spirituali scōm.d.gloss.idem ꝛ in causa in qua dñs cōparuit ab initio vt ibi p gl. sed vide per Pau.de ca.consi.cccxv.alꝫ autem possunt verba sententie concipi in personā procuratoris.l.j.ꝛ ibi Bar. Bal.ꝛ doc.C.de sen.ꝛ in.l.si qs cū pcuratorio.ꝛ ibi Bar.ff.de procu.Quo casu forma est vez cōdēno titiū pcuratorē sei vel pcuratorio noie sei fm Bar.ibi ꝛ in.l.licet.§.si plures.co.titu.vbi dicit

verum tam in procuratore actoris qꝫ rei.¶ Item verū est in absolutoria per glos.in.l.si remunerandi.§.maritus.ff. mandati.no.in.c.inter dilectos.de fi.in stru.ꝛ tenet Bal.in.d.l.j.C.de sen.ꝛ ludo.pon.in sing.ver.sententia.ver.dicit ter.in.l.j.¶ Item verum etiā in pcurato re cōstituto post lit.cōte.fm Bart. post glo.in.l.q̄ ppio.ꝛ in.l.si qs cū pcuratorio.de procu.ꝛ per Pau.de cast.in.d.cō silio.¶ Item verū etiā si dñs est mortuus

15 ute pendente qꝛ cōcipiuntur verba sententie in personam procuratoris quoniaz talis fm raph.ful.post Bar.ꝛ doc. in.l.nulla.C.de procu.licet Bald.ibi dicat concipi cōtra procuratorē tanq̄ heredis vel hereditatis qꝛ nota.Sed qd si dominus est presens tpe sententie et p curator agitaut iudiciū.vide Bar.i.d. l.j.C.de senten.vbi etiā ponit qd si dñs

16 tpe lite misit nouum procuratorem.vide ibi.¶ Nec pretereo quod verba sententie pcipi possunt in personā vtriusq̄ simul fm gl.ꝛ Bar.in.d.l.j.vez condemno.T.dñz ꝛ eiꝰ pcuratorē ꝛ hoc quoad reū.Sz quoad actorē sic formaꝫ.odēno. T.pcuratori actoris ad soluendū acto ri dño fm Bar.ibi vbi etiā ponit formā libelli.Predicta vera sunt vbi in causa procedatur summarie ꝛ de plano scōm Bar.in extrauagāti ad reprimendam.

17 ver.sine figura.¶ Quid de defensore. Respondeo qꝺ debet concipi sententia in eius persona etiam si post lit.cōtest. comparuit fm Inno.in.c.cum super.de fo.gest.ꝛ l.cum apud.iudi.sol.et in.d.l. j.C.de sen.vbi vide omnino.quod verū est nisi defensor allegauerit causas abnari.licet sentētia lata ℨ absentem sit nulla si causa absentie pbēt fm Bart. in.d.§.litem.¶ Item verū etiam si nor sit talis defensor fm Bart.in.l.eri

14 gendi.C.de procur.¶ Sed quid de tia cōtra eam proferri debet.sed execu no.in.d.l.j. In ecclam vero concipitur fm Bar.in.d.l.fi.Sed in causa pupilli agitata per procuratorē pōt sentētia concipi in personā pupilli fm Bart.in d.l.j.Item ꝛ in personā tutoris fm gl.ꝛ Bar.in.l.licet.§.si plures.ff.de procur. qꝺ est verū etiam si libellus sit cōcept. in personā pupilli fm Bar.no.in.l.j.§. sufficit ad fi.ff.de admi.tu.que ota tenemēti ꝑ practica.¶ Decimosexto quero an causa cōfirmationis finiaꝫ morte electi interim contingēte.Respō.sic fm doc.ꝛ Bar.i.l.si pr̄.C.si.pē.ap.mors inter.¶ Decimoseptimo quero si cōfirmatio fiat per errorē an cōfirmatus remoueatur.Respon.sic arg.l.si per errorem.ff.de iurisdi.om.iu.cū si.¶ Decimooctauo quero si cōfirmatio electi facta sit nō canonice.an valeat.Respō.qꝺ sic dūtī error cōis sit.ꝑ cōfirmato fm Inno.in.c.nihil.de elec.ꝛ Bal.in mar.ver.

16 eps.ver.iiij.¶ Decimononoquero an confirmatio facta ꝑ metū valeat vel vi tiet spontaneam electionem.respon.qꝺ non vz.sed nec fm Bal.in.l.cū te.C.de pig.pro quo facit regula vtile ꝑ inutile li.vj.ꝛ ibi Dy.l.j.§.j.de verb.obliga.ꝛ ibi in.l.certi.§.quoniam.si certum pet. ꝛ in.l.seruū fūū.§.pe.de lega.j.in.l.q̄ testamento.de leg.ij.ꝛ in.l.ij.§.generaliter.ꝛ ibi glo.ff.de do.inter virum ꝛ vxorem.cum concordan.¶ Vigesime ḡo

17 an semel confirmatus possit iterū cōfirmari.Ista questio melius cadit.§.in rebus de causa materiali circa confirma.Sed dic quod sic per glo.not.in c.fin.iij.q.iiij.que allegat ca.quod predecessor.xj.q.iij. Idem in excōmunicato qui potest iterum excōicari secundū d.gl.in.c.fi.iij.q.iiij.ꝛ ibi est ter.ꝛ rj.q. iij.excellentissimus.c.j.ꝛ ibi glo.qō me. causa.in.vj.de postu.prela.ad hoc.xij. q.ij.de viro.ꝛ Bar.in.l.aut dāna.§.fi.ff. de pe.ꝛ in.l.de pupillo.§.si in pluribus. de renun.vbi etiā Bar.ponit quē posse pluries exbāniri.qꝺ etiā ꝑbat in.l.ij.C. vt.j.cer.tem.questio cri.termi.ꝛ Bald. in.l.nihil.in fi.C.de ma.vi.ꝛ no.in.c.ita quorundā.de inde. Sufficit autem vni ca absolutio pro omnibus scōm Bald. in.l.fi.C.de nup.ꝛ plenius loquit Bar. in.d.§.si plurib⁹.ꝛ p Ang.in.l.si heres. ꝛ in.l.si dom⁹.de serui.vrb.ℨ.ꝛ Flo.i.l

p fundū. de serui. ru. p. fz Spe. ti. de rescrip. pscn. §. pe. v. Itē qō lfe. dicit verū
fioēs cause exprimant. alās secus. ꝛ est
casus in. c. cū cā. ꝛ ibi p can. de scn. excō.
18 ¶ Quid de sacra vnctione. Respō iteretur gl. est no. in. c. vir. de secū. nup. sicut ꝛ pnia vt ibi. sed secus est in bñdictiōe scōrū nuptiarū. d. c. vi. ꝛ. c. j. eo. ti. nisi scōa vroꝛ sit virgo. qꝛ sola dz bñdici vt ibi p glo. si sic se hz consuetudo vt ibi ꝛ tz Card. ꝛ Alex. de vincē. ibi qō est verū etiā si sit corrupta spōsa. qꝛ bñdici dz fm Jo. an. ꝛ Alex. ibi Host. in sum. de secū. nup. §. an licitū. v. fz qō si duo. vbi vide. ¶ Vigesimoprimo q̄ro qd si qs infra
terminū edicti nō cōparuit ad opponē
dū. an sit postea audiend⁹. rñ dōm esse.
vt no. in. c. cū in tua. q̄. ma. acc. pos. vbi p
bal qō nō. offñ tñ iudicis sup his nō cō
quiescit. c. cū nobis. de ele. ꝛ gl. no. i. c. fi.
eo. ti. i. vj. ꝛt adde ad materiā fm legi
stas q̄ ad agēdū vel qd faciēdū pōt termin⁹ pfigi p iudicē quo elapso nō audiatur is cui dat⁹ fuit termin⁹. l. diffamari
C. de inge. ma. l. titia de accu. l. si ea. ꝛ ibi
Cy. doct. ꝛ Sali. C. q̄ accu. nō pos. l. si eo
tpe. de remi. pig. l. fi. ꝛ ibi Bar. C. ō vsu.
pup. l. j. C. vt ne. innu. ꝛ in. l. papi. §. si qs
el. j. de inof. test. Bal. ꝛ Sicu. i. c. qffi. vt
lit. nō pte. Ang. ꝛ Imo. i. l. cōdiu. de acq̄.
her. Bar. i. l. mācipiox. de op. leg. Bal.
in auk. ad hec pe. colu. C. de vsur. ꝛ in. c.
j. iiij. col. de mil. va. q̄ ptu. est Inn. ꝛ doc.
in. c. cūctus. q̄ mat. ac. po. ¶ Predicta va
intellige si post termini assignationē in
dex his monuit partē ad agēdū vel exerci
piendū in termino. sola eñ termini assignatio ius partis nō perimit cū bina
iudicis monitio req̄rat fm Ang. singlr
in auk. de here. ꝛ fal. §. si qs autez. col. j.
¶ Itē verū q̄ post terminū nō audit si
iudex pnūtiet post terminū lapsum q̄
de cetero nō audiat fz Ang. no. i. l. cōdiu
ff. de acq̄. here. Bal. in. c. j. de mil. vas. qui
cōtu. est Inno. in. c. cū in tua. ꝛ Ange.
are. insti. de exc. in rub. ver. deueniendū est ad Jriū ꝛ in. §. idē iuris. pe. char.
¶ Posset ꝛ hic queri an post terminuz
probatorium possint instrā pduci. vide
in. c. cuz dilectus. de fi. instr. doc. in. d. c.
cū in tua. p Bart. in. d. l. mancipiorum.
in spec. de dila. §. videndum. ver. quid si
data. ꝛ se. ꝛ in cle. sepe. ꝛ ibi Lā fran. de
ver. si. ¶ Vigesimosecundo quero si qs
comparet in termino ad opponendum
contra confirmationem electo cōcessaz
vel si est appellatio extraiudicialis interposita an electꝰ cōfirmatus debeat
consequi possessionem. Respon. quod
sic nō obstante excommunicatione vel
appellatione extraiudiciali. c. consti. el
j. et ibi docto. de appel. vbi vide. ¶ Et
scias quod qui potioꝛ est electus preferꝛ
tur in possessione acquirēda alijs post
nominatis in electione. vt tenet Bald.
19 i. l. pma. C. de edic. diui. adri. tol. ¶ Vigesimotertio quero an electus contra
quem opponitur ne confirmationem
obtineat possit se defendere sumptib⁹
prelature. Respon. sic. sed Ang. ꝛ Pau.
de castro in. l. fina. §. in computatione.
C. de iure delib. et not. in. c. vt preterite.
et ibi Innoc. de elec. qui ponit quid iuris si capitulum succumbit in causa. et
adde hic dictum Bald. in. l. prima. C.
de bo. mater. ¶ Vigesimoquarto queroꝛ vtrum admittatur aliquis opponēs
contra electionem ad impediendum
confirmationem Respon. sicvt patet ex
his que diximus. §. in pluribus questionibus precedentibus. ꝛ probatur in. c.
cum in ecclesijs. de preben. in. vj. ꝛ intelige admitti aliquem ex canonicis agēdo ad cassationem electi vel opponendo contra electionem pro interesse ecclesie sue. Item etiam aliquem ex laicis saltem denuntiando superiori propter periculum animarum secundum
spe. titu. de electio. §. j. Innocen. xxiij. di.
qui episcopus. in fin. ꝛ ibi gloss. et in. c.
illud. ꝛ ibi glo. ¶ Vigesimoquinto quero an facta electione prelati nō requisito eo qui debuit interesse si fiat alia
electio eo requisito possit impediri confirmatio per illum. s. vt petat primam
electionem cassari respon. sic secundum
Florentī. in. l. seruitute. ff. quemad. seruamit. ¶ Vigesimosexto q̄ro si cōtra electum vel eligendū opponitur exceptio
notorij defectus ad impediendū electionem vel postulationē vel confirmationem vtrū opponēs possit p enitere ꝛ ab

ercōcatione recedere. Respō. q̄ non vt
c. ab eo. ꝛ ibi doct. de elec. lib. vj. post glo.
ex quo no. quod excipiens nō pōt penitere ꝛ a iudicio recedere ad preiudiciū 1
aliorū vt ibi. q̄ adde ad not. in. l. destitisse. de iudi. alās etiā dz q̄ excipiens nō
dz recedere a iudicio nisi iudex admittat vel respuat exceptionē fm Bald. in
20 marg. ver. appellatio. §. xlviij. ¶ Sz
vtrum appellans ab electione epi pro
suo interesse ad ipediendū cōfirmationē possit renuntiare appellationi. Rñ.
nō. c. quānis. de elec. in. vj. fm Ange. et
Petr. de sun. in. l. si quis libellus. C. de
appel. vnde apparet qō appellari pōt
etiā a confirmatione vel cōsecratione
electi sicut ab electiōe vt. s. ꝛ tz Spe. ti.
de appel. §. v. ver. fz qd dices. vbi vide.

¶ Ultimo De cā finali cōfirmatiōis epi.

¶ Quarta pars secūde principalis De
effectu confirmationis. 2

1 ☞ Electus nondum confirmat⁹ episcopus non dicitur.
2 Confirmatio an habeat vim sententie diffinitiue vel interlocutorie.
3 Electus nondū confirmatus an possit administrare bona ecclesie.
4 Papa electus ilico administrare pōt.
5 Imperator vel rex ante coronationem habet iurisdictionem.
6 Electus an possit administrare lite cōtra electionem mota pendente.
7 Metropolitanus confirmatus añ pallij receptionē administrare potest.
8 Episcopus confirmatus sed non consecratus quid facere possit.
9 Confirmatio electi an prosit electoribus.
10 Electus per papam confirmatus coz̄ inferiore conueniri potest.
11 Electus an possit ante confirmationē inuestire.
12 Electio inualida an possit per cōfirma 3
tionem validari.
13 Confirmatio rite facta electionem perficit.
14 Electus et confirmatus sed consecratus de causa criminali minorū clericorum cognoscere nequit.

Vltimo de causa finali cō
firmationis tractatur⁹.
¶ Quero primo an electus nondū cōfirmat⁹ dicat epm. ꝛ dic q̄ nō cum illud nomē veniat ex confirmatione nō ex sola electione. ꝛ intelli
ge si cōfirmationi accedat etiā si consecratio vt no. i. c. ij. de trāsla. pla. ꝛ i. c. nisi
de auk. ꝛ vsupal. ¶ Et hic no. dixit Bal.
in. l. si nōdū. C. de fur. q̄ non dz occidisse
epm dz q̄ occidit electū nōdū psecratū. facit
xxj. dist. nulla rō. vbi dz q̄ non est inter
epos habendus qui ab epis puincialibus simul cū iudicio metropolitani non
est cōsecratus. Abbas vero electꝰ etiaz
nondū bñdictus dz abbas ꝛ pōt vti baculo pastorali ꝛ mitra fm Abb. ꝛ Host.
in. c. inter monasteriū. de re iudi. ꝛ Joā.
and. et Jo. de lig. in cle. attendentes. §.
statuim⁹. de sta. mo. not. in. c. j. de eta. et
quali. ꝛ in. c. meminim⁹. de accu. ¶ Secundo q̄ro an confirmatio habeat vim
snie diffinitiue vel interlocutorie. Rñ. q̄
si est facta causa cognita citatis citandis hz vim diffinitiue intātum q̄ appellatio ab illa si interponit dz regulari tā
quā appellatio a diffinitiua. Si ho est
facta sine cause cognitiōe. ꝛ tūc hz vim
interlocutorie fm glos. not. in capi. fi. de
elec. in. vj. per not. in. c. cū olim. de do. et
cōtu. ꝛ in. c. cōstitutis. cl. ij. de appel. ꝛ tenet Bal. in addi. Specu. de appel. ver.
per diffinitiuā vbi etiā dicit q̄ facta in
cōtradictorio iudicio cōfirmat electionē
etiaz nullā. secus si fiat de plano. de hoc
vide per Jo. de imo. ꝛ Philip. in. c. cōstitutus. et ibi Butr. de appel. et p Jo. an.
in. c. auaritie. de ele. li. vj. Et adde q̄ si
cōfirmatio facta sit per errorē. q̄ credidit cōfirmatos fuisse citatos citādos p
superiorē cui⁹ officiū est. ꝛ nō ptis excusatur a pena. d. c. auaritie. ꝛ. c. qualiter.
de accu. sec⁹ est si sit erratuz in iure vt
gl. no. in. d. c. fi. quā no. ¶ Tertio quero an electus nondū cōfirmatus possit
administrare bona ecclesie. respon. nō
c. q̄liter. ꝛ ibi glo. ꝛ doc. in. c. cū in cūctis.
cū glo. c. nosti. ꝛ. c. nihil. et vbiq̄ p doct.
de ele. ꝛ. c. auaritie. eo. ti. in. vj. et in. c. cū

iam dudum.& ibi gl.de prebē.& Bal.i.l. si tutor.C.i.q.can.i inte.resp.nō est nece. vbi dicit nō valere gesta p nō confirmatū imo ꝓpterea priuādus est.d.c.q̄liter.& d.c.nosti.cū glo.& tenet Jo.an.in addi. Spe.de elec.§.j.ver.ꝓsequēter.in addi. M.ante si.quod est verū nisi electꝰ in cō cordia sit valde remotus a curia roma na.i.extra Italiā ne periculū sit in mo ra.d.c.nihil.& ibi glo.& doc.vide etiā p gl.in.c.verum.de so.cōpe. ¶Itē verum si sit immediate subiectus pape fm.d. gl.in.d.c.nihil. ¶Itē verū etiā in spūa libus vt ibi p gl.& doc. ¶Itē verū etiaz in suffraganeo fm.d.gl. ¶Itē verū nisi alienet res tpe perituras fm gl.in.d.c. qualiter.qō pōt dispensatiue vt ibi.et gl.in.d.c.nosti.Sic & alꝫ vacante eccle sia reseruantur prelato futuro bona et fructus.c.cum nos.de off.or.cū gl.xij.q. ij.hoc ius placiti nisi res periture vt fruct⁹.qz vendi debent fm.d.glo,quam no.ꝑ pōt tū electus nondū cōfirmatꝰ vti lia ecclesie facere.que facta tenent etiā si electio cassēt.vt est gl.in.d.§.nihil.qō est verū etiā si sit intrusus nō canonice electus,vt ibi per gl.& doc,q̄ dicūt p in trusum ecclesie queri potuisse quod no. ¶Et scias qō soluens pensionem abb. intruso a quo conduxit rem liberat.se cus si cōduxit ab abbate vero vel mona co nisi abbas ille intrusus fuisset per superiorē cōfirmatus cū cōfirmatio sit iusta causa credendi eū esse verum ab batē fm Jnno.& doc.in,d.c.nihil.& Bar to.in.l.si vrbana.ff.de condi.inde. Non autem pōt intrusus inutilia facere fm Bal.in.c.j.qui suc.di.& Jnno.in.c.pue nit.de arb.& quod.§.dixi electū nō cōfir matū puniri si administret.& intellige verum nisi cōsuetudo aliter se habeat q̄ eū excusat a pena fm gl.& Pe.de anc. in.c.cū venerabil.de cōsue.facit gl.in.c. sane.de tēp.or.& alꝫ pleni⁹ dixim⁹.§.in j.parte huius.iij.li. ¶Ex p̄dictis ergo collige qō cōfirmatio transfert plenam administrationē,imo etiam ius cōuga le.vt.c.inter corporalia.de trāsl.prela. et gl.in.d.c.nosti.& ibi doc.de quo etiam vide ꝑ Jnn.in.c.venerabilez.de ꝑscrip. et ꝑ Bal.in.c.j.qui suc.di,& iterum per

4 Jnnoc.in.c.j.de maio.& obe. ¶Jurtꝫ predicta queri pōt q̄d de papa.dic qō cū eligit videt cōfirmari ideoqꝫ statim administrat.c.vbi periculū.de elec.i.vi. xxiij.di.in noie dñi.gl.in.d.c.nihil.de ele. Bal.in.l.fi.C.de qua prescrip.& in.c.j.q̄ fen.da.po.& Joā.an.in nouella de auc. et vsupa.& Spe.ti.de reseri.pñ.§.fi.ver. Item qō obtentū.ꝑ.c.si quis pecuniaz. lxxix.di.cū si.& subdit ibi q̄ tūc vtit̄ me dia bulla.s.cū capitibus apostoloꝝ sine sno nomine.& hoc ante coronationē. ¶Itē subdit ibi de donatione ciuitatis Bononie & ꝓuincie romandiole facta ecclesie per rodulphum regem alama nie nō coronatum quod valuerit q̄ no. 5 ¶Quid de imperatore vel rege an ante coronationē habeāt autoritatē et iurisdictionē.rñ.sic.l.bene a zenone.et ibi gl.Cy.& doc.de qua preseri.Bart.in l.ex eo.ff.de test.mil.& in.l.sed reprobā ri.in prin.ff.de exeu.tu.& in extrauag.ad reprimen.ver.reges.& Bal.in ti.de pa. cōstan.§.hoc quod nos.& ꝑ Pau.de ca.cō si.cv. ¶Itē imperator ante coronatio nē vtitur media bulla fm Bal.in addi. Spe.de reser.pñ.ver.donatio.& ibi per Spe.§.fi.ver.Itē quod obtentū. ¶Itē et tūc dicit rex romanoꝝ nō imperator fm Bar.in.j.cōsti.ff.in fi.princip.& p̄dictis adde nō ꝑ Spec.in ti.de rescrip. pñ.§.fi.v.Itē qō obtētū.& Jnn.i.c.vene rabilē.de elec.& in.c.cū.M.de consti.& ꝑ Jo.an.in addi.Spe.de fide.ab inte.§.j. ver.sed ex facto.& in.d.§.l.si.in addi.M. vbi dicit q̄ pōt imperator non coronat⁹ legitimare.de quo etiā p.d.Ant.ros.in trac.legitimatiōis.ij.li.xj.col.ꝙra Sali. et.d.l.bene a zenone.& in.q.Mediolanē sis quidā ꝛc.Et ꝑ Pau.de castr.consi. ccxxj.Facit etiā.qz ius imperij transit ab electiōe.adeo q̄ cōmittens cōtra cū tenetur.l.iul.ma.fm Bart.in.d.versic. reges. Imo plus dicit Bart.per glo.in cle.j.de iureiu.q̄ si duo ꝑperatores elec ti sunt in discordia vterqꝫ habet admi nistrationem donec vnius electio cōfir metur.vel infirmetur.Unde siue in con cordia siue in discordia quis electus sit imperator administratione hz etiā ab cōfirmatione vt dicit ibi gl,& Bart.vbi

§.& glo.in.c.q̄sto.lxiij.dist.& glo.in.c.legi mus.xciij.di.& c.auaritie.de elec.in.vj. 6 q̄ oia no. ¶Quarto q̄ro an electꝰ pos sit administrare pendente lite mota cō tra electionē.rñ.sic si pacificam ecclesie possessionē acquisiuit.c.cōsti.el.ij.de ap. et no.in.d.c.nihil.de elec.Quod facit ꝑ potestate ciuitatis q̄ pōt ꝑsequi officiū si incepit alꝫ non pendente lite contra ipsum mota de officio vt in Spe.de cen si.§.pe.ver.pone.Timo nō dz mitti in 9 possessionē pendente lite contra electio nē notam fm Jo.an.ibi in addi.q̄ not. 7 ¶Quinto quero an metropolitanus cōfirmatus possit administrare añ pal liū receptū.Rñ.sic capitu.suffraganeis. de elec.vbi ꝑbat q̄ suffraganeꝰ metro politani cōfirmati ante susceptū palliū pōt eīm subiectꝰ metropolitano conse crare de mandato metropolitani.& est gl.in.c.j.centesima di.q̄ dicit verū infra tres menses post electionē sui nō post p 8 ter.in.d.c.j. ¶Sexto q̄ro q̄d possit face re eps cōfirmatꝰ anteq̄ cōsecretur.Rñ. q̄ pōt oia q̄ sūt iurisdictiōis vez iudica re exercōicare corrigere iuramēta recipe a vasallis cōfirmare iuestire bñficia cō ferre.& si.c.nosti.de elec.c.j.ō trāsla.& gl. ord.& doc.in capi.transmissa.de ele.vbi dicit q̄ hec oia venūt ex cōfirmatiōe ꝑ quā etiā trāsferꝫ dñiū ꝓlature fm Jnn. in.c.ex parte.de arbi.& Bal.in marga. ver.electio.ver.iij.&.j. Pōt etiā electus cōfirmatꝰ iurare indēnitatē ecclesie ꝑ rebus eius.xvij.q.q.c.fi.xxviij.di.de syra cusane cū gl. Non tñ pōt eps cōfirmatꝰ anteq̄ cōsecret exercere ea q̄ sunt ordi nis sez ordinare clericos/chrismare/de ponere/benedicere virgines/cōsecrare ecclesias & altaria.cū p̄dicta veniant ex consecratione fm.d.gl.in.d.c.transmis ter corporalia.de transla.Et q̄ dixi de ordinatiōe itellige.s.clero astāte.xxiij. di.eps. ¶Item intellige facta examina tione de personis ordinandis alꝫ enim ordinatus confessus crimen vel cōuictꝰ abq̄ ciendus est a clero.xxiij.di.si quis presby.Quod dixi de chrismate adde q̄ clerici a ꝓprio episcopo debent acci pere oleū,p chrismate,xcv.di.§.chrisma. ¶Incidenter quero de abbate nonduz benedicto an conferat ordines psalmi starum.Respon.nō fm Jnnoc.in.c.j.de sup.ne.prela.& Bald.in marga.versic. abbas.ver.ij.potest tñ benedicere mo nachos.c.statuimus.de sup.ne prela.et glo.in.c.alienationes.xij.q.ij.que etiaz dicit quod Abbas non consecratur nisi cum ordinatur in sacerdotem.§ tanꝫ Abbas benedicitur.& manus ei impo nit ab epo fm.d.gl. ¶Septimo quero an confirmatio electi prosit canonicis electoribus.Respon.sic quia eis acqui rit quasi possessionem iuris eligēdi fm Jnn.in.c.cū venissent.de resti.an inte.et Bal.in mar.ver.electio.ver.j.vide etiā Bald.in.l.ij.xvij.col.C.de serui.& in.c.si vasall⁹.q̄d sit inue.in vsi.feu.Jnn.in.c.i literis.de re.spo.& in.c.cuz ecclesia.& ibi doct.de causa pos.& ꝓprie.& alꝫ.§.dixi. ¶Octauo quero an confirmatio prosit electo.Respō.sic qz acquirit ei dominiū prelature fm Jnn.in.c.ex parte.de aro. et Bald.in mar.ver.electio.ver.iij.Itē prodest quia transfert in eum potesta tem administrandi vt supra plene dixi mus.in.iij.iiij.v.& vj.q.vbi vide. ¶No no quero q̄d ecōtra an sniа lata cōtra electū in causa cōfirmatiōis noceat ele ctoribus.Rñ.non fm Jnno.in.c.quere lam.in princi.de elec.& Pe.de sun.in.l.f. C.quibus res iud.non no.Bal.vero in l.si sine.C.ad vellcia.dicit nocere si in iu dicio est disputatum de non iure eligē tium alꝫ secus.q̄ no. ¶Decimo quero an confirmatio tribuat ius quando di spensatio requisita deficeret dic q̄ non fm Bal.in marg.versicu.confirmatio. versicu.ij.& Jo.papi.in sum.de exc.con tra instrumenta.versicu.viterius con firmatorum. ¶Undecimo quero si cōfirmatio est obtenta in forma commu ni an quando non tribuit ius tribuat facultatem prescribendi.Respondeo. sic secundum Abbatem anti.in.ca.du dum.de elect.quem refert Bald.in marga.versicu.electio.versic.fin.et In nocen.in.c.j.de decimis.q̄ ego alꝫ al legabam in causa ardua que vigebat inter commune Firmi.et dominum Ju lium de varano dominū Camerini con

ꝑra quē dicebam cucurrisse ꝓscriptionē in territoio castri Sismundi ꝑius confirmatione tituli obtenta in forma communi per cōe Firmi a pontificibus ⁊ legatis. Aliud aūt ius nō tribuit talis cōfirmatio. c. fi. de confir. vti. vel inuti. ſm Spe. ti. de leg. §. nunc ostendendū. ver. xj. de ap. c. j. de preben. c. dilectus. ⁊ vide de tali cōfirmatione in forma communi obtēta in Spec. de rescrip. pri. §. iij. ver. sequitur. ⁊ se. in. j. §. ix. ¶ Decimosecūdo quero vtrū electꝰ cōfirmatus per papā possit cōueniri coram inferiore. Rñ. sic si contra personā electi agatur de simonia. secus si agaꝫ cōtra cōfirmationē ſm doc. post Innoc. in. c. de cetero. de re in. ⁊ Bal. in marg. ver. cōfirmatio. ff. v.

¶ Decimotertio quero an electio remaneat valida si confirmatio sit inutilis ⁊ cassetur. Rñ. sic nisi iuder infrigens addat causam ex vitio electiōis vt tz Bal. in l. quidem. §. fz cū veteres. C. de nece. hꝛ instī. ⁊ est casus in. d. c. ad pbādū. de re iud. ⁊ ibi doc. ⁊ no. per gl. ⁊ doc. in. c. si confirmatione. de elec. in. vj. ¶ Decimo quarto quero an confirmatus cōsequi debeat possessionē qñ excōicatio contra cōfirmationē opposita est vel appellatio interposita. Respon. sic. c. constit. el ij. ⁊ ibi doct. de ap. ¶ Decimoquinto quero an electus petens confirmationē teneatur crimine ambitus. Respon. nō. c. cupientes. de elect. in. vj. ſm Bart. in. l. barbarius. ij. col. ff. de offi. pto. facit eñ lege pmittēte. ergo nō teneꝫ l. gracchꝰ. C. de adult. ¶ Decimosexto quero an electus possit inuestire anteꝙ confirmetur. ⁊ an iuramenta fidelitatis recipere. Respon. nō qꝛ nō pertinet ad iurisdictionē que nō peruenit nisi ex confirmatione ſm glo. in. c. transmissa. de elec. ⁊ p Bal. in. c. j. qui fuc. di. in vsi. seu. adde no. in. c. cū olim. de re iud. ⁊ dixi. §. eo. q vj. ¶ Decimoseptimo ḡro vtrum electio inualida valideꝫ p cōfirmationē Rñ. nō si est inualida respectu persone electi. qꝛ nō validat cōfirmationē p. l. si cōstat. de ap. secus si est inualida ratione eligentiū. Idē est p. l. ex consensu. §. j. eo. tit. Si vero est nulla ratione forme ⁊ eligēs est talis qui posset illud munus cōcedere validaꝫ si confirmatio fiat ex certa scientia. alꝫ nō. sed si nō posset eligēs illud ꝓcedere nō validaꝫ p cōfirmationem ab eo factam ſm Inno. in. c. nihil. de elec. Bar. in. d. l. si cōstat. ⁊ pe. de sun. post Bal. in. l. nominationes. C. de ap. Bal. vero. in. l. quecūqꝫ. C. de bo. que lib. dicit quod electio nō canonica a pncipio nō pōt cōfirmari etiam si ecclesie expediat p. c. auditis. de ele. idem tenet Bal. in addi. Spe. de ap. ver. per diffinitiuam. dicit q electio quacunqꝫ ratiōe nulla validaꝫ per confirmationē factā in ꝓtradictorio iudicio. ⁊ hec ē verū. secus si fiat de plano qꝛ tunc distinguitur ſm Inno. in. d. c. nihil. ⁊ Joan. an. in. c. fin. de elec. in. vj. in nouel. ſm Bald. vbi §. vide etiā Bal. in addi. Spe. de elec. §. cuius etas. ¶ Decimooctauo ḡro vtrū cōfirmatio rite facta pficiat electionē ⁊ prelaturam. Respond. sic no. in aut. de defen. ciui. §. interum. ⁊ in. c. tranūmissa. de elect. ⁊ tenet Bald. in l. ij. xx. col. C. de seruꝰ. vbi dicit quod electio nō indigēs cōfirmatione perficit prelaturā. qđ no.

¶ Decimonono quero an electus ⁊ cōfirmatus possit concedere indulgētias. Respon. sic ſm Host. in sum. de pe. ⁊ re. §. si qs possit. ver. sed nunquid ⁊ Spec. eo. ti. ver. §z nūqd. vbi dicit q melꝰ facit si abstinet a tali ꝓcessione añ ꝙ ꝓsecret vide etiā p gl. ⁊ doc. i. c. accedētibus. de exce. pla. i gl. nūqd. §z quas idulgētias possit eps consecratus cōcedere. Spe. in ti. de pe. ⁊ re. ver. porro. dicit q potest cōcedere pro. v. xxx. ⁊ xl. dieb⁹ ⁊ vsq; ad certum tempus per. c. cum ex eo. eo. tit.

¶ Item in aliquibus ꝓvigilijs et festis. vel de vespera ad vesperas. ⁊ iter octauas. vel in tota quadragesima de quo etiā no. in. c. fi. de of. le. ¶ Et scias q in cōsecratione ecclesie non potest indulgentia pom vltra annum etiam si a pluribus episcopis consecretur. d. c. cū ex eo. et tenet Spec. vbi §. ⁊ dicit ibi. Joā. an. in additio. verum esse etiam si legatus consecrat. ⁊ in Spec. de leg. §. superest. ver. potest etiam indulgentiam. ⁊ ver. se. vbi dicit verum nisi habeat in literis vel viue vocis oraculo a papa maiores potestatem. ¶ Vigesimo quero vtrum confirmatus non canonice possit remoueri si error cōmunis habeat cum pro confirmato. ⁊ espon. non ſm Inn. in. d. c. nihil. de elec. ⁊ tenet Bal. in mar. ver. episcopus. versicu. iiij. et alꝫ supra dicto an electus ⁊ confirmatus non aūt cōsecratus possit cognoscere de causa criminali minorum clericorum suoruꝫ. Respon. non ſm glo. no. in. d. c. transmissa. de elec. ⁊ ibi per doc. qꝛ sicut non pōt eos ordinare ita nec punire cū etiā minores clerici possint qñq; deponi. xj. q. iij. episcopus. xv. q. vij. si aūt. ſm. d. glo. q etiam subdit in fi. q de crimine per modum exceptionis opposite pōt cognoscere ⁊ indicare episcopus nō consecratꝰ. quod no. ¶ Vigesimosecundo. ⁊ vltimo quero an cum quis excipit de crimine contra electū ⁊ cōfirmatum debeat se obligare ad penā. Respondeo sic. s. ad extraordi. c. sup his de accusa. ſm Spe. de lib. concep. §. xv. j. col.

¶ Tertia pars principalis tertij libri.

¶ De cōsecratione episcopi.

Superest nunc de consecratiōe episcopi pertractare in qua eodem ordine procedemus quo cōfirmationis materiam explicauimus.

¶ Nam primo de causa efficienti. secūdo de causa materiali. tertio de cā formali. quarto de causa finali seriatiz est ostendendum. ¶ Circa primam videbimus quando vbi ⁊ a quibus consecrādus sit eps. ¶ Circa secundam qs possit consecrari vel non. ¶ Circa tertiam qualiter consecretur. ¶ Circa quartā vero de effectu consecrationis plura subdemus.

¶ Prima pars tertie. Quando fiat cōsecratio episcopi.

1 ☞ Confirmatio fieri debet post electi confirmationem.

2 Consecratio episcopi potest differri ꝓpter pallium metropolitano non traditum.

3 Episcopus quo tempore consecrari debeat.

4 Eps cōsecrari debet ieiunus.

Primo igitur tractaturus qñ sit cōsecrandus episcopus. ¶ Quero primo an ꝓsecratio fieri debeat post confirmationē electi. Rñ. sic. c. prouida. de ele. in. vj. quin si primus fiat nō valet ſm gl. no. ⁊ doct. ibi. ⁊ no. in. c. cū olim. de do. ⁊ contu. et dixi. §. in materia ꝓfirmatiōis. ¶ Secundo quero infra qđ tū ep̄s debeat ep̄s cōsecrari. Respon. q infra tres menses numerandos a cōfirmatione. ⁊ centesima di. c. quoniam quidam. lxxv. di. quoniam. ⁊ gl. in. c. cū cūctis. ⁊ in. c. me ꝓ defe. de elec. que dicit verum per dictaturā nisi sit impeditus legitime. ⁊ not. xxviij. di. de sꝑ accusatꝰ. ⁊ dixi plenius. §. in materia ꝓfirmationis sub rub. qñ cōfir. epi fie. debe. j. q. ¶ Tertio quero an consecratio episcopi differat ꝓpter palliū metropolitano nō traditum. Rñ. sic si metropolitanus fuit in mora petēdi pallium ⁊ sic post tres menses. c. dist. quoniam quidam. cū gl. ord. ⁊ tenet gl. in. c. suffraganeis. de ele. vnde ante moram cōmissam pōt ipse suffraganeis cōmittere epi cōsecrationem. ⁊ ita loquit. d. c. suffraganeis. quinetiam dicit gl. in d. c. quoniam quidam. q electus consecratus ante susceptum palliū nō potest iura episcopalia exercere nec virgines cōsecrare vel clericos nec synodum celebrare per. c. q sicut. in fi. de ele. ⁊ c. significasti. eo. ti. ⁊ gl. in. c. pallium centesima di. imo tunc dicitur ecclesia viduata p canter corporalia. de trāsla. fz gl. in. d. c. q sicut. §. preterea. vbi et bz q nō pōt alienare bona ecclesie vt ibiū fine q not.

¶ Quarto ḡro q tpe debeat ep̄s ꝓsecrari. Rñ. q iter solēna missaꝝ. iter epistolā. et euangeliū. c. q sicut. §. super eo. de ele. papa vero consecrat anteꝙ cantet hymnus angelicus Gloria in excelsis deo ꝛc. vt ibidē ⁊ alꝫ. j. dicet. ¶ Quinto quero qua die fieri debet episcopi confirmatio. Rñ. qđ die dominica. lj. di. c. fi. lxxv. di. c. quod die. ¶ Sexto quero qua hora. Respon. quod hora tertiarum ſm gl. in. d. c. fi. lj. di. ⁊ est tex. in. c. tps. ⁊ c. ordinationes. ⁊ ibi glo. xlv. di. vbi glo. reddit rationes valet quia eadem hora sp.

ritus sanctus superuenit apostolis.de conse.di.j.nocte. ¶Itē qr eadem hora 6
xps de⁹ noster fuit in cruce affix⁹ vt ibi. 7
¶Itē r qr eadē hora Paulus et Barnabas fuerūt ordinati.d.c.qō die. Ad- 8
de tñ qō hora nō est de substātia conse- 9
cratiōis r iō si fiat parum ante vel post
horā tertiarum nō vitiat.c.fane.de tē. 10
or.et tenet glo.in.c.ordinatiōes.sic etiā
nō est de substātia tēpus misse. de q.s. 11
diximus.qr etiā sine missa pōt epūs con-
secrari r sine vnctione que suppleť nec 12
vitiat ſm.d.glo.or. ¶+Septimo quero
an epūs qui consecrať debeat esse ie-
iunus. Rñ.sic.lxxv.di.in prin. Item et p
epm ieiunū consecrari dz r sic ante prā-
dium nō post.ca.di.qō a patribus r gl. 1
in.c.sacramēta.de cōse.dist.j.qō no. Sz
quo tēpore virgines consecrentur.vi-
de.xx.q.j.virgines.

¶Secunda pars.Ubi fiat cōsecratio.

Secundo videamus vbi fiat consecratio epi. ¶Unde pri-
mo querit in quo loco sit con-
secrādus. Respon.qō metro-
politan⁹ dz cōsecrari in ciui-
tate metropoli r nō alibi.lij.dist.c.vl.et
ibi glo.xvj.di.c.j. ¶Secūdo qro an pos-
sit consecrari vbi est papa. Rñ.sic quan
do papa sibi conscripsit ius consecran-
di talē metropolitanū qō pōt.xxiij.q.j.
pudēda.r gl.in.d.c.vl. ¶Tertio quero
an consecratio fieri debeat in ecclesia.
Respon.sic vt in §.super eo.i.c.sicut.de
elec. ¶Quarto qro an cōsecratio man- 2
data per papā fieri in vna ecclesia pos-
sit fieri in alia.vide per And.de iser.in
c.j.quo tempore mil.in vsi.feu.

¶Tertia pars.Ubi fiat consecratio.

1 ¶+Episcopus per papam creatus a quo sit confirmandus.
2 Metropolitanus a suffraganeis consecrari potest.
3 Cōsecratio epi per vnū incepta an possit per alium compleri.
4 Epi tres requiruntur ad alium consecrandum.
5 Episcopus nō potest alieni diocesis clericos ordinare.

Epūs solus nō pōt clericos ordinare.
Epūs clericū inuitū ordinare potest.
Cōsecratio epi requirit cōsensum ppli.
Consecratio epi ab excōicatis hereticis vel schismaticis non debet fieri.
Excōmunicati r heretici conficere r sacram conferre possunt.
Sacerdos excōmunicatus priuatim officium dicere potest.
Consensus populi requiritur duz metropolitanus consecratur.

Tertio declaremus a quib⁹ fieri debeat cōsecratio vt sit causa efficiēs circa eā put supra proposuimus absol-
uať. ¶+Primo igit qro p quem consecretur epūs p papaz creat⁹. Respon.qō per solū papā vel eius com-
missariū specialē: non per alios inferio-
res.gl.no.est i.c.si eo tpe.i fi.ō elec.i.vi. facit in ar.c.meminim⁹.de accu. ¶Se-
cūdo qro an epūs elect⁹ p capitulū possit
cōsecrari per metropolitanū. Rñ.sic.c.
inter corporalia.in prin.de trāsla.lxiij.
di.c.ij.r.c.iij. ¶Tertio quero an elect⁹
subdit⁹ metropolitano possit consecra-
ri per et⁹ metropolitani suffraganeum
de mandato metropolitani. Respon.sic
c.suffraganeis.de ele.qō est verū ante
horā cōmissam in petendo palliū vt.§.
diximus in.xiij.q.circa causam efficiēte.
§.co.in materia conse.vbi vide r dic ve
rū esse etiā si metropolitanus mandās
nōdū susceperit palliū vt ibi. ¶+Quar
to quero vtrū metropolitan⁹ possit con-
secrari a suffraganeis suis. Rñ.sic.lj.di.
c.fi.lxvj.dist.c.j.hodie tñ papa pscripsit
sibi ius cōsecrandi metropolitanos ſz
gl.i.d.c.fi.p.c.pudēda.xxiij.q.j. ¶Quin
to quero an epi vicine prouincie sint re
quirendi in cōsecratiōe metropolitani
qñ in prouincia ppria desunt epi. Rñd.
sic.ſ.ab epo qui solus remansit vel po-
pulo si epūs negligat.lxv.di.si forte.vj.q.
j.pontifices.r tenet glo.in.c.qm quidā.
c.di.r in Spe.de proba.§.iij.ver.x.ubi et
generaliter scias.sed quando est con-
secrandus episcopus fieri debet requi
sitio episcoporuz per metropolitanum
lxv.di.non debet.et tenet Spec.vbi.§.

qui episcopi cōprouinciales debent si-
mul cum metropolitano episcoporum
consecrare.lxij.di.nulla ratio.lxiiij.dist.
c.etiam.et.c.quia.lxv.di.c.j.ij.r.iij.Epi-
scopus vero solus potest clericum con-
secrare.i.sine episcopis alijs sed cū cle-
ro suo.lxvij.di.in ſumma.c.j.r.ij.r ibi vide.
Et als adde qr supradixi qr epi aliū pse-
crantes debent esse ieiuni.lxxv.di.qr a
patribus.r glo.in.c.sacramenta.de cō-
secra.distin.j.quod no. ¶+Sexto que-
ro an consecratio epi inchoata per vnū
possit ad aliū compleri. Respō.sic si eps
inchoans impeditus sit modo eā per fi-
cere sicut dicitur in missa.xxiij.di.quorū 6
dam.et tenet glo.vij.q.j.nihil de missa
4 vero plenius.j.dicem⁹ in.xiij.li. ¶+Se-
ptimo quero quot epi requirantur in
cōsecratione episcopi. Rñ.qr tres sicut
tres apostoli Pet.Jac.r Jo.ordinauē-
runt Jaco.primū archiepiscopū.lxvj.di.
porro.lxiij.di.episcopi.r.c.cōprouincia-
les.lxiij.di.in prin.r in.c.j.lxviij.di.§.qō
aūt.vbi dicit qō aliter consecratus nō 7
dicit eps.et probatur.lxxx.di.episcopi.
non in castel.ver.eps non ab vno sed a
pluribus episcopis debet ordinari.lj.
dist.c.fi.lxxx.distin.c.fraternitatem.qō
intellige de epis comprouincialibus.d.
c.comprouinciales r c.ordinationes.et
d.c.epi.si qs vero episcopi cōprouincia-
les sunt absentes possunt etiā per lite-
ras consensum prestare.d.c.epi.r.c.ordi
nationes.lxiij.distin.c.j.ij.r.iij.lxv.di.
¶Requirit etiā metropolitan⁹.lxij.di.
nulla ratio.r.c.extra cōscientiā.r.c.qr.
lxiij.di.c.fi.ea.di.lxv.di.c.j.r per totum.
Quinetiā requirit cōsensus pmatis si pri- 8
mas sit in prouincia.lxiij.di.§.si aūt.r.c.
de persona qui si nolit consentire sufficit
archiepiscopus ſm glo.in.d.§.si autem.
que etiam dicit in confirmatione epi
non requiri cōsensum primatis. Pōt tñ
primas inconsulto papa suū suffraga-
neum consecrare ſm.d.glo.quam vide
et not. Et adde ad hoc qr talis primas
nō debet interesse concilio metropolita-
ni.xcij.di.c.pe.xj.q.j.si cle.r no.glo.xviij. 9
5 di.de conciliis. ¶+Incidenter hic qro
vtrum episcopus possit ordinare cleri-
cos aliene diocesis.r dico qō nō.lxx.di.
in principi.r.c.j.et per totum nisi de licē
tia propij episcopi.c.ij.r.iij.ea.dist.cu-
ius licentie formā ponit Specu.in ti.de
rem.or.r de ele.pereg. ¶Itē nisi de licē
tia episcopi pape ea.di.c.fraternitatē.
Sed aliter ordinatus non potest psalle
re vel legere in pulpito.xcij.dist.non li-
ceat nisi a proprio episcopo suscipiatur
qui potest.ix.q.ij.c.fi.Quinetiā episco-
pus neduz clericos alienos sed nec al-
taria in alia diocesi pōt pscrare.vij.q.
j.episcopus in diocesi.als debet deponi
ſm glo.ibi per.c.nullū.ix.q.ij.nisi dispē-
satiue ſm.d.gl.Itē nisi vadat rogatus
in.d.c.nullū. ¶+Quero etiam an solus
epūs valeat clericos ordinare. Respon.
non qr clerus astare debet ei.xxiij.di.
episcopus sine.r ibi glo.xv.q.vij.c.fi.vbi
intelligitur solus r sine alijs episcopis
nō sine clericis.imo nec potest causas
diffinire sine consensu capituli.xv.q.vij.
epūs.Itē nec beneficia conferre.c.ea no-
scitur.de his que fi.a pre.sine consensu
ca.et glo.in dicto.c.epūs. ¶+Item quero
an episcopus possit ordinare clericum
inuitum nolentē promoueri ad maio-
res ordines ex conscientia ob pecca-
occultū. Respon.qr sic si est vtilis eccle-
sie qr alij minores ei sunt preferendi et
beneficia perdit si nolit dicta de causa
promoueri r ecclesie nō sit vtile.r ideō si
pro volūtate recuset nō ex causa pecca-
ti no.in.c.queris.de eta.r qual.vbi vi-
de. ¶Circa pdicta etiā scire debes qō
cardinalis etiā non episcopus potest cō
ferre minores ordines ſm hosti.r Jo ā.
and.in.c.primo.de sup.neg.prela.de his
etiam dicetur infra.iij.lib. ¶+Octa-
uo quero an consecratio episcopi requi
rat populi consensum. Respond.sic not.
lxvj.dist.nulla ratio.cum glo.viij.q.j.li-
cet.non tamen cassanda est cōsecra-
tio facta sine dicto consensu ſm.d. glos.
dicitur autem populus consentire ex-
presse vel tacite.scz ipso qr non dissen-
tit ſm.d.glo.per.c.si seruitus.xiij.dist.r ff.
solu.matrimo.l.ij.facit regula qui tacet
cum si. ¶+Nono quero vtrum consē-
cratio episcopi facta ab excommunica-
tis hereticis vel scismaticis valeat. Re
spō.nō.j.q.vij.dalbertum.ix.q.j.capitu-

ſ.cum glo.quod intellige de excõmunicatis qui nunq̃ fuerunt in gremio ecclesie et numero catholicorum. nam si pri⁹ fuit inter catholicos si postea fuit excõmunicatus eius ordinationes ab ecclesia tolerantur.d.c.j.§.sed ex cõmunicati.et ſe.et.c.ordinationes.ꝛ sic intelige glo.in.c.fi.de ordi.ab episcopo qui renun.epi.que dicit qõ non ꝺr̃ consecratio quo ad executionem.ꝛ dicemus infra.iiij.lib.Quinetiã dicit.d.gl.qõ † excõmunicati ꝛ heretici conferunt sacramẽta ꝛ verũ corpus chriſti conficiunt per not.ſ.q.j.dñs.ꝛ.c.seq.ꝛ ibi per glo.et.c. non nocet.ꝛ.c. dictum §.quod vero.ar. contra ea.q.odit deus ſacrificia hereticorum.dic vt ibi.ꝛ glo.in.c.nos dicim⁹. et ter.xxiij.dist.ſ.ſcisma.ibi non est chriſti corpus qui ſcismatice conficit ſi veritatis voce dirigimur. ¶† Sed nunqd ſacerdos excõmunicatus possit priuatim officium dicere. Respon.sic non tamen officiando ecclesiã gl.est no.xxviij. dist.presbyterum.adde.vj.q.iij.ſi quis eps. Non autem potest spiritualia tractare excõmunicatus vel ſuspensus gl. est in.c.cum bone.de eta.ꝛ quali.ꝛ no.in c.veritatis.de do.et contu.ꝛ ſ.dicetur in iiij.lib.vbi plenius. ¶Decimo quero an episcopus possit ire ad papã pro consecratione ſi metropolitan⁹ differat cõsecrare. Respon.sic.ix.q.iij.nunc vero cuz papa possit clericos cuiuſlibet ecclesie ordinare vt ibi quod no. ¶† Ultimo q̃ro an populi cõſensus requirat cũ metropolitan⁹ cõsecrat p ſuffraganeos ſuos. Rñ.sic.lxiij.di.metropolitano.

¶De cã materiali. Quis eps cõsecret.
¶Secunda pars tertie prin.

1 ☞ Episcopus consecrari non potest niſi examinatus.
2 Hereticus ad fidem reuersus consecrari debet factus eps.
3 Episcopus semel consecratus non põt denuo consecrari.
4 Baptiſmus non est iterandus.
5 Baptiſmus a laico conferri potest.
6 Baptiſmus in ſola aqua fieri debet.
7 Ecclesia semel consecrata quando possit reconsecrari.

Ecclesia quibus casibus reconsecrari debeat.
Paganus nõ debet in ecclesia sepeliri.

Circa causam materialẽ consecrationis quero primo † an aliquis non examinatus possit in epm cõsecrari. Et respond. non xxiij.di.qui episcopus.cũ glo.ꝛ est glo.xlvij.di.de petro.ꝛ alꝫ supra dirimus in materia confirmationis. ¶Secundo quero an consecrari possit episcopus qui non sit legitime electus. Respon.ij.lxij.dist.nullus.et in glo.j.q.j.ſi qui. Bal.in.c.j.in fi.qui feuda.pos.Joan.an.in.c.licet.de transla.ꝛ ideo consecratio non facit episcopũ vel papam niſi precedat ſolẽnis electio ſm Bal.in.l.dilect⁹.C.de manu. ¶Tertio q̃ro an possit episcopus consecrari ante adeptam possessionem episcopatus. vide docto.et Innoc. in.c.ſtatutum.de appel. ¶† Quarto quero an hereticus ad fidem reuersus factus episcop⁹ sit iterum consecrandus. Respond.sic.ſ.q. vl.dalbertum non tamen est iterum baptizandus ſm glo.ꝛ Bald.in.l.nihil.C. de manu.vin. ¶Quinto quero an episcopus in ſcismate consecrari possit. Respon.non imo consecratus habetur p non consecrato.nec ipse potest alios cõsecrare.xxiij.q.j.pudenda. ¶Sexto q̃ro an episcopus ſemel consecratus possit iterum consecrari.respon. nõ.lxviij. dist.in ſum.et in.c.j.idem in clerico consecrato a proprio episcopo vero. ſecus ſi sit consecratus ab eo qui vere non sit episcopus. ꝛ consecrandi potestatem non habuit.quia iterum debet a vero episcopo consecrari ea.dist.presbyteri quos et §. quid ergo. ¶Not.etiam hoc q̃ ordinatus per ignorantiam anteq̃ baptizetur debet iterum postea baptizari.ſed nõ debet post baptiſmum iterum ordinari.j.q.j.ſi quis per ignorantiam. ¶† Et scias quod baptizatus ſemel nõ potest iterum baptizari.lxviij. di.c.j.ꝛ.c.eccleſijs.j.q.ſ.hãc regulã.C.me ſa.bap.rc.per totum gl.ꝛ doc.in.l.nihil.

C.de ma.vin.de conſe.di.iiij.oſtẽdim⁹. de cõſe.di.j.eccleſijs.qõ verum est niſi de primo dubitet.lxviij.di.§.qõ aũt. primũ vero q̃ sciẽter rebaptizat.nõ ſi ignoranter cũ quo dispẽſat eps de conſe.di. iiij.qui bis.ver.vj.vide. Põt autẽ quis baptizari ſub conditione ſi nõ fuit amplius baptizat⁹.ꝛ ita ſeruat in practica in his qui naſcunt in periculo vite ꝛ babtizãtur domi ab obſtetricibus.nã postea in eccla iterum baptizant ſub conditione p̃dicta ſm Bart.in.l.j.C.mesa.bap.re.non autẽ ſine cõditione.j.q.j. quod quidã. ¶Hic etiã adde quod baptiſmus liberat indeũ a patria poteſtate.xxviij.q.j.indeorum.ꝛ glo.in.c.iudei. de iude.nõ tñ perdit ius ſucceſſionis ſibi cõpetens in hereditate patris vt ibi. quod no. ¶† Sed an possit baptiſmus cõferri a laico.rñ.sic.in extremo vite.tãtũ ſi deficit ei ſacerdos.de conſe.di.iiij. ſanctũ.xxx.q.j.ad limina.j.q.j.qõ q̃dã. vbi etiã dicit nõ eſſe postea iterãdum ſi cõugaleſcat.iij.q.iij. ſuper quibus. imo etiã a femina dicto caſu nõ aliter.de cõſe.di.iiij.mulier.ſed nõ a ſemetipſo etiã in caſu neceſſitatis.glo.est not.de cõſe. di.iiij.baptiſmi.qõ no. ¶Quid i eucharistia.Rñ.etiã a laico põt conferri in caſu neceſſitatis ſi deſit ſacerdos.ar.d.c. ſanctum.ꝛ est glo.ꝛ ibi p doct.in.c.ſane. de offi.or.per.d.c.ſane. ¶An autẽ baptiſmus cõferatur inuito.rñ.nõ.xlv.diſ. de iudeis. Potest tamen alicui conferri baptiſmus in extremo vite.rñ.sic.d. c.ſane.ſed nõ põt baptizat⁹ in extremis pmoneri ad dignitatez epiſcopalẽ vel preſbyteralẽ.lvij.di.c.j.ꝛ ibi p gl.ꝛ doc. ¶Quero etiã an in ſolo capite ſufficiat baptizari. Rñ.sic.ar.l.si ex diuerſis.ff. de relig.ꝛ tenet Inno.ꝛ Jo.an.in.c.debitũ.de bap.ꝛ glo.de cõſe.di.iiij.ppie. de pe.dist.j.vulgaris. †Sed nõ potest fieri baptiſm⁹ cũ alio liquore q̃ cũ aq̃. glo.est de cõſe.di.iiij.baptiſmi.Et ſufficit ſpargi etiã vnã guttã aque ſup corpus lz cautius sit ſup maiori parte corporis aquã fundi ſm Innoc.vbi.§.ꝛ.d. glo.q̃ no. ¶Quid autẽ dices de ſemina to cuius pars extra corpus matris apparens baptizat.Rñ.nõ ſufficit cũ tũc natus non dicat ſm Hoſtiẽ.in ſum.de bap.§.q̃ sit forma.ver.h̃ dixit.et ver.q̃d ſi aqua.vnde ei⁹ anima ad inferos deſtinat vt chriſtũ videre nõ possit ob vitium originalis peccati.de pſe.dist.iiij. nulla preter.ꝛ.c.firmiſſime.xxx.q.j.ad limina.Bar.tenet in.l.iij.C.de posth. hered.inſti.dicit cõtrariũ allegans canoniſtas tenere in ti.de bapt.ſ.q̃ ſufficiat ptẽ corpis baptizari.q̃ credo verius. ¶† Cõſequẽter q̃ro an eccla ſemel cõſecrata possit iterum cõſecrari.rñ.non niſi fuerit igne cõbuſta vel ſanguine reſperſa vel ſi ea sit facta fornicatio etiã a viro cũ vroze.c.eccleſijs.cũ gloſ.iiij. di.ſed cõtrarium dixit glo.in.c.eccleſijs ſemel.de pſe.di.j.q̃ dicit p coitũ in ſomno vel cum vroze nõ maculari eccleſiã: nec tunc est iterũ cõſecrãda. Qõ diri de cõbuſtione intellige.ſ.pro maiori parte ſm glo.d.c.eccleſijs.de cõſe.diſ.j.que gl. idẽ dicit ſi cõburit ita q̃ decruſtat interius vel exteri⁹. ¶† Sũt ergo multi casus in q̃bus eccla exigit iteratã pſecrationem. ¶Prim⁹ est qñ dubitat de concratione de conſe.di.j.c.eccleſia vel altaria.lxviij.dist.§.q̃ ergo. ¶Scõo est qñ motum est altare maius eccleſie.de cõſe.di.j.ſi motum.q̃ intellige ſm glo.ibi ſi adeo motuz est q̃ formã amiſerit per augmẽtum vel per diminutionẽ dũmodo ꝑ maiori parte ſit immutatũ alꝫ secus. Idẽ ꝛ fortius ſi de loco ad locum ſit mutatum vt ibi vel ſi enormiter fracta est tabula altaris cõſecrata ſm.d.gloſ. per.c.ij.de dica.eccl. ¶Tertio est ſi ſanguis in ecclia per homicidã ſit effuſus. d.c.ſi motũ.ꝛ.c.eccleſijs ſemel. ¶Quarto est ſi ecclesia ſit exuſta.d.c.eccleſijs. ¶Quinto est ſi parietes fundit⁹ deleti reficiant altari amoto.d.c.ſi motum.et ibi glo.alꝫ vero ſalibus tantũ exorcizatur vt ibi:ſed vide melius in.c.de fabrica.ea.dist.ꝛ glo.in.d.c.eccleſia vel altaria. ¶Sexto est ꝓpter aduleriũ.d.c.ſi motũ.ij.diſ.c.eccleſijs.ꝛ.§.dixi.ꝛ.c. ſignificaſti.ó adul. ¶† Predictis adde q̃ qñ in ecclesia ſepelit paganus nõ conſecrata non põt illa eccleſia cõſecrari nec in ea põt miſſa celebrari niſi cadauer ejectetur foras ꝛ mundet eccleſia.de cõſe.

di.j.in ecclesia.vbi ratio est fm glo. ibi qui nfideles ab ecclesia expelluntr.xxj.di stin.cleroo.in fi.xxv.di. plectis.§.j. de q etiã vide de cõse. di.j.eps nullus. cũ gl. vñ ecclesia nõ cõcat mortuis q̃bus nõ cõicaunt vius.c. sacris. de sepul.xxiij. q.ij. in summa. ꝛ.c.j. Jdcoq; si femina christiana pregnans decesserit non est in ecclesia sepelienda ꝓpter partũ quẽ habet in vtero infidelẽ non baptizatũ mortuũ.sed puus partus est excidẽdus et extra cimiterũ sepeliẽdus vt seruat ꝯsuetudo fm.d.gl.quã no. Si ẽ ecclia in q̃ infidelis sepult⁹ est sit prius ꝓfecrata põt in ea celebrari missa. Sed exhumandũ est ei⁹ cadauer nisi sit certũ an sit fidelis vel infidelis.de cõse.di.j. ecclesiam in qua.ꝛ ibi glos.quod tene menti. ¶De causa formali. ¶Qualiter episcopus consecretur.

1 ☞ Examinatio requrit i epõ ꝓsecrãdo.
2 Forma epi cõsecrandi que sit
3 Eps cõsecrãdus legatũ de latere se honorare debet iurare.

QEstat hoc tertio loco videre de causa formali cõsecrationis episcoporuꝫ. ¶Unde quero primo an q̃ cõsecrandus est eps requirat aliqua examinatio vel inquisitio. rñ. sic xxiij.di.q̃ episcopus cũ glo.ꝛ est gl.xlvij. di.de petro. ¶Secũdo quero q̃ sit forma consecrãdi epm.rñ.q; duo epi debẽt ponere ꝛ tenere codicẽ euãgeliorum super caput eius qui consecratur et vno super eũ fundẽte benedictionẽ reliqui epi assistẽtes manibus suis eius caput tangãt.lxxv.di.ordinationes.ꝛ ibi glo. no.ꝛ.c.epõs.xxiij.di.vbi etiam dicit gl. q; omnes epi assistentes dicunt cõsecrare nõ vnus tantũ cum consecrare dicatur simul sacrare.xxiij.q.j. pudenda. dicit tamen.d.glo.q; liber euangeliorum nõ est de substantia consecrationis. ¶Itẽ debet fieri vnctio in capite consecrandi ad instar regum qui a prophis vncti fuerũt.d.c.ordinationes.ꝛ ibi gl.q̃ etiã dicit dictã vnctionẽ nõ esse de substantia. ¶Simlis est etiã ordinatio p̃byteri quia episcopo eũ bñdicente ꝛ manũ super eius caput tenente etiã oẽs p̃sbyteri assistentes manus suas tenere debẽt iuxta manũ episcopi.xxiij.di.p̃sbyter. Debet autẽ p̃sbyter ipse stare indutus stola in vtroq; humero.s. tẽpore sue ordinationis q̃ tpe cõsecrationis misse.xxiij.di.§.sicut aũt.ꝛ.c.ecclesiastica. vbi etiã dicitur q̃ ꝛ sacerdos sumens eucharistiã etiam tempore infirmitatis debet esse indutus stola sicut ꝛ tẽpore ordinationis als subiacet nexui excõicatiõis.d.c.ecclesiastice. i fi. q̃ noq; hoc cõiter ignorat ꝛ cõiter nõ seruat sicq; mortuũ excõicati tere omnes dictum canonem nõ seruantes si vera est lec.glo.ibi que intelligit ter.ibi aut sacramẽtum corporis ꝛ sanguinis dñi nostri Jesu Christi sumpturus.s. q; eger sacerdos ibi sumat eucharistiã circundet se stola.si quis autez aliter egit excõmunicationis debite subiacebit. ꝑ ost tñ aliter intelligi.s. quãdo sacerdos sumit eucharistiam alteri infirmo dandam sed debet stola circũdare aliter excõmunicationi subiaceat.ꝛ hoc q; seruatur in vsu si litera velit hoc dicere. q; non credo.nõ est clericis tam periculosa cõstitutio.sed ibi Archi. dicit in hoc standum esse cõsuetudini. Hec audebam hoc plus dicere quod ꝯsuetudo excusaret a pena.q; vt.ꝑ. als diximus cõsuetudo nc n diminuit penã per.glo. ortiij.di.deniq;.quod no.ꝛ cogita. Qualiter autem cõsecrentur singuli clericoꝝ ordines ꝛ de forma ordinationum vide plene.xxiij.di.c.diaconus.ꝛ se. ¶Tertio quero an epõs cum consecratur debeat iurare se honoraturum legatum de latere. Respõ.sic.c.ego de iureiur.et alias.ꝑ.diximus in prima parte huius tertij libri.ꝛ tenet Spe.tit. de leg.§.j.N. honorãdus. Reliqua circa formam consecrationis vide supra in proxima rubrica. per totum. et in rubrica a quibus fieri debet cum se. per totuꝫ in qua etiam cõsuetudo seruatur.c. nihil.in fi. et ibi gloss.de electio.xxiij. questione.j. pudenda.

¶De causa finali. ¶Quarta pars de effectu consecrationis epi.

1 ☞ Epõs nõ cõsecratus ecclesiã pleno iure nõ dicit habere.
2 Epõs nõ ꝓsecratus sua ꝑma beneficia conferre potest.
3 Epõs nõ consecratus clericos ordinare non potest.
4 Epõs nõ ỏr quis anteq; cõsecretur.
5 Epõs laborãs morbo epilẽtico vel caduco nec celebrare nec sacra cõferre põt.
6 Epõs dũ cõsecratur accolitũ neq; ordinare nõ potest.
7 Epõs cõsecratus ordinãs inhabilẽ qualiter puniatur.

VLtimo de causa finali circa cõsecrationez videam⁹. ¶Primoergo q̃ro an epõs nõ ꝓsecratus dicat habere ecclesiam pleno iure. Rñ. nõ sed demũ prius ꝓsecrationẽ. q̃ patet qꝛ cõtra cũ potest excipi tpe ꝓsecrationis.c. super his.de accu.ꝛ tz gl. in.c. cũ in cunctis.de elec.vbi etiã dicit gl.q; epõs ante cõsecrationẽ dicit maritus ecclesie vt sine licẽtia pape renũtiare nõ possit ecclesiam ipsam p.c.inter corpalia. de trãsla.pla. ¶Scõo q̃ro an epõs cõsecratus possit sua prima bñficia ꝓferre. Rñ.sic nõ aũt ante posset.d.c.cum in cunctis.cũ gl.quo casu dicit plen⁹ trãslatus.xxj.q.j. si quis iã trãslatus.xvj. q.j.ne pro cuiuslibet. ¶Itẽ non potest tunc repelli nisi p accusationẽ dicto.c. sup his.ꝛ.c.qualiter.de accu.ꝛ tenet.d. glo.quã no. ¶Tertio q̃ro an epõs nõ cõsecratus possit ordinare clericos suos. ecclesias vel altaria cõsecrare. Respõ. nõ quia omnia predicta veniunt ex cõsecratione.glo.est ot.in.c. trãsmissa. de elec.ꝛ.c.sicut.§. preterea.eo.tit.c. inter corporalia.de trãslat.prela.ꝛ plenius dixi supra in materia confirmationis. ¶Quarto q̃ro an electus cõfirmatus metropolitanus ante susceptum pallũ possit iura episcopalia exercere. Respõ.nõ imo nec ẽpgines consecrare: nec clericos ordiare: nec synodũ celebrare. glo.est in.c.q̃m quidã.c.dist.p.c. sicut.in fi.de elect.ꝛ.c.significasti.eo.titu.ꝛ glo. c.di.pallium. imo tunc dicitur ecclesia viduata.per capitulũ inter corporalia preallega.ꝛ alias.ꝑ.diximus. ¶Quinto quero an dicatur episcop⁹ anteq; cõsecret. Rñ.non imo dicit electus.c.ij.de transla.c.nisi.de aut.ꝛ vsupal.ꝛ plen⁹ dixi in materia ꝓfirma. ¶Sexto quero an cõsecratio valeat si electio episcopi fuit inualida. Rñ.nõ.lxij.di. nullus cuꝫ glo.j.q.j. si cui epi.Bal.in.c.j.in fi.q̃ seu. da.pos.Jo.an. in.c.licet.de trãsla.hinc est q; cõsecratio nõ facit epm vel papaz nisi precedat solẽnis electio fm Bal. in l.directis.C.de manu. testa. ꝛ alias.ꝑ. diximus. ¶Septimo q̃ro an episcop⁹ cõsecratus si reperiatur laborare morbo epilentico seu caduco possit cõficere sacramenta seu celebrare. Rñ. nõ imo prohibitus est accedere ad altare. sed sue ecclesie dabitur visitator.gl. est i.c. cum inter cañ.de ele.per.c.j.ꝛ iij.vij.q. ij.ꝛ plenius dixi.ꝑ.ij.lib. ¶Octauo q̃ro an episcopus dum consecratur possit accolitũ ordinare. Respõ. non quia ipse debet inter solẽnis missarum cõsecrari. vez inter epistolã ꝛ enãgeliũ ꝛ similiter accolit⁹. nec dz accolitũ ordinare ante consecrationẽ suã ne vnitas diuini officij diuidatur. diuideretur antẽ per actum ordinationis accoliti.tex.est no.cum glo.in.c.q; sic.§.super eod.de electio.vbi etiam dicitur q; solus papa potest die consecrationis sue alios ordinare. quia ipse consecratur antequam in missa cantetur hymnus angelicus. Gloria in excelsis deo. qua consecratione facta a papa missam incipit ꝛ ꝓficit solẽniter in qua missa potest ordines celebrare vt ibi q̃ not. ꝛ als diximus.ꝑ. eo.vbi vide. ¶Ultimo quero si episcopus consecratus consecrat clericuꝫ inhabilem ad ordines sacros quomodo puniatur. Respon. quod perdit ius cõferendi illum ordinem non alios etiam maiores.j.q.j. si qui episcopi. cum glo.ꝛ no.in.c.literas.ꝑ. de tẽ.or. quod est verũ secundum.d.gloss. si scienter ordinauit inhabilem notorie. als enim nõ potuissent eum repellere ab ordinatione per c.extenore.de tẽ.or.ꝛ alias supradixi ꝛc.

¶Finis tertij libri.

¶Incipit quartꝰ liber.
De causa finali.

Hunc de causa finali quartꝰ hic liber tractabit i quo de autoritate dignitate potestateq; episcopi ac de eius degradatiõe depositioneq; put in principio proposuimus videndum est. ¶Distinguitur aũt hic quartus liber in octo partes principales. ¶In prima eñ dicemꝰ qualis debeat esse vita ep̃i. ¶In scõa q̃ sit ep̃i autoritas ⁊ potestas circa spũalia. ¶In tertia q̃ sit eius potestas circa tpalia vel circa psonas. ¶In q̃rta q̃ sit potestas in tẽporalibus circa res. ¶In q̃nta q̃ sit potestas episcopi circa iudicia. ¶In sexta q̃ sit ptãs eius circa vltimas volũtates alienas. ¶In septima videmus de vicario ep̃i. ¶In octaua vero plene tractabimus de epõrũ degradatione. Quã vltimã ptẽ silr i alias distiguemꝰ.

¶Prima pars quarti libri.
De vita episcopi.

1 Ep̃s qualiter primo ciuitatẽ suã ingredi debeat.
2 Episcopus a pape curia non recedet absq; licẽtia.
3 Episcopus qualiter in dioceſi propria viuere debeat.
4 Ep̃s vbi residere debeat.
5 Ep̃s crucẽ ferẽs pre se eã dz deponere presente legato de latere.
6 Ep̃s nõ dz cum mulieribus cõuersari.
7 Ep̃s q̃re hodie nõ possit vxorẽ habere.
8 Ep̃s non debet ludere.
9 Ep̃s ludis ⁊ spectaculis histrionũ interesse nõ debet.
10 Mẽsa ep̃i qualis esse debeat.
11 Ep̃s qualibus debeat vti vestibus.
12 Episcopus causa sanguinis interesse non potest.
13 Ep̃s eñm honorare debet.
14 Ep̃s arma mouere nõ debet.
15 Ep̃s põt esse p̃ncipis secularis legatus
16 Ep̃s p̃ncipez laicum dioceſis sue põt excommunicare.
17 Ep̃s bona p̃ncipis administrãs pro ratione nõ põt carcerari.
18 Ep̃s i q̃b⁹ se possit immiscere negotijs
19 Tutela nõ finit͛ p adeptionez ep̃atus.
20 Ep̃s nõ põt esse negotiator.
21 Ep̃s fideiussor esse nõ põt.
22 Ep̃s procurator esse nõ potest.
23 Clericus procurator generalis laici esse nequit.

PRimo igitur q̃ro primã partem principalẽ huius quarti libri in qua de vita episcopi dicturi sumus† qualiter episcopus creatus cõfirmatus consecratusq; ciuitatẽ suam ingredi debeat. ℟n.q⁹ et intranti debet clerus ⁊ populꝰ obuiare processionaliter et honorifice eũ suscipere cũ ep̃i vice xp̃i fungant͛ in terris ac eius dñi nr̃i legatione. vij.q.j.oẽs q̃.ij.q.vij. accusatio in fi.xxj.di.in nouo. ⁊ tz spe.in ti.de leg.⁋.j. circa prin. vñ sicut dño iesu xp̃o cũ viueret in humanis et ingrederet hierlm tanq; sacerdos ⁊ ꝓpheta magnus obuiauit ppl̃s ⁊ pueri cũ palmis oliuarũ sternẽtes vestes in terra vt sup eis graderet dñs noster.ita ⁊ episcopis honor est exhibẽdꝰ q̃ xp̃i legatione funguñ͛ vt supra. Et q̃ dixi xp̃m intrasse in hierlm tanq; sacerdotẽ notãter dictũ esse velim.q; prius eñ pluries ep̃s intrauerat nõ tñ fuit honorifice susceptus a ppl̃o. Sz illa die iaz notã erãt ⁊ ppl̃o manifesta miracula eiꝰ. Qui cũ fuisset inter sacerdotes añ assumptꝰ ad sacrificãdũ i tẽplo fuit ex btẽ virginis matris eiꝰ relatione scriptus in codice sacerdotũ noiatim ẽte ꝓut mos erat apud hebreos in hierlm sub his v͛bis. ¶Jesus xp̃s filius dei viui ⁊ Marie matris eius virginis. Erat eñ mos hebreoꝝ loco sacerdotis mortui aliũ surrogare q̃ bonꝰ vir ppl̃o videret͛.eiusq; nomẽ i quodã codice scribebat͛ cũ nole p̃ris ⁊ matris nec fuisset inter sacerdotes scriptus ;in illo codice q̃ filio dei viui ⁊ Marie virginis Jesus xp̃s nisi apparune verificatũ esset cuidẽ ter apud hebreos q; virgo esset apparuisset q; ẽgo inspectoribus deputatis ad claustra pudica p̃spicienda Maria mater eius.q; cũ ꝓut asseruerat sacerdotibus se ẽgine esse q̃ Christũ ex deo viuo peperat virgo repta fuerit tũc nomẽ Jesu xp̃i fuit inter sacerdotes vt.⁋. scriptũ i codice ꝓ filio dei ac Marie virginis posteaq; pluries Jesus sacerdos sacrificauit in tẽplo q̃ facere non potuisset nisi fuisset in numero sacerdotũ vt refert Josephus hic coder de quo supra memorauimus hebreorũ perfidia occultatꝰ est ne conuincatur q̃ et ipsi Christũ ꝓ filio dei ⁊ virginis approbauerunt dum eũ in codice scripserũt prout ⁊ assumpserunt in sacerdotem plerisq; tñ hebreorũ nõ diffitent͛ ⁊ maxime docti qui antiquorum historias didicerũt prout ⁊ Philelphus vir nostra etate doctissimus in quadã sua traductione quã fecit in latinum sermonẽ aperte testatur omnia de quibus supradixi latissime referẽs. ¶Est ⁊ alia ratio quare episcopus honorifice suscipiendus est cũ suam ciuitatẽ ingreditur q; prelati ex vrbe venientes ob reuerentiam summi pontificis quem tetigerũt ⁊ osculati sunt recẽdentes ab eo honorãdi sunt͛ a populis.c.cum olim essemus. de priuileg. ⁊ tradit Spec.in titu.de leg.⁋.si queritur videre circa princi.q̃ no.vt scias reddere rationez quare talis honor redditur episcopis cũ intrant dioceſim. ¶Et adde q; etiam monachi debent cũ clero obuiam ire processionaliter ep̃o fm Bal.in.l.fi.C.de ꝺo.lib.sc̃o alias infra dicetur in.q.an monasteria dioceſis subsint ep̃o. vide ibi. ¶Secundo quero† an ep̃s possit recedere de curia Pape iturus ad suam dioceſim sine licentia pape.dic q; nõ.imo nec etiã cardinalis fm Joã.an.in.c.ecclesia el.ij.de elec.dz eñ cardinalis morari in curia pape.ix.di.nobilissimus. ¶† Tertio quero qualis esse debeat vita episcopi qui in propria dioceſi commoratur. Respon.q; debet vacare lectioni sacrarum scripturarũ.quas etiam docere dz alios. Itẽ ⁊ orationi.secũq; debet habere p̃sbyteros diaconos ⁊ alios bonos clericos.ij.q.ij.vij.ep̃i.xxxvj.di.c.fi. vbi dicitur sic fecisse Moysen q̃ semper erat in tabernaculo docẽs ⁊ orans.sicq; hostes suos vincebat orationibꝰ.lz psonalr ad bellũ nõ accederet. Itẽ dz ep̃s oportune ⁊ ꝑportune ⁊ sine itermissione ecclesiã suã instruere.eãq; prudẽter regere ⁊ amare vt a vitijs abstineat ⁊ vitã cõsequat eternã. ecclia ꝙ cũ magna reuerẽtia doctrinã ep̃i suscipere dz.cũ quoq; diligere tanq; dei legatũ ⁊ veritatis ꝓconẽ.vij.q.j.sicut ⁋. ep̃s. ¶Debet aũt ep̃s docẽs in tẽplo loqui prudẽter ⁊ aptare ꝙba iuxta capacitatẽ audientiũ.sitq; doctus irrepꝛhẽsibilis maturus.⁊ prudẽs.viij.q.j.opz. ¶Debet etiã apud se ep̃s retinere familiares honestos ⁊ bone vite viros.ij.q.vij.q.uenit. Si eñ malos sibi adhibeat ⁊ improbos hoies siue vite qualitatem oñdit.cũ ex societate qualitas ꝑsumat͛ xxviij.q.j.sepe. xviij.qõ.ij.diffiniuimus. lxxxj.di.clericus.⁊ tz gl.in.d.c.quenit.⁊ Bar.in.l.si plures.⁋.q̃uis.⁊.⁋.si parẽs. ff.de administra.tu. ¶Subditos etiã dz ep̃s oẽs equalr subleuare.iuuare.fouere.viij.q.j.clemẽs. ¶Itẽ dz pacẽ procurare iter subditos.⁊ amouere discordias.xc.distinctione.studiũ.imo põt ex cõicare nolentes pacẽ inire ea.dist.placuit.⁊. c.platũ. Quinctiã ep̃i vicini debẽt ei fauere vt pacẽ ponat inter discordes.ea.di.precipimus.deponi aũt põt q̃ in hoc alicui fauere negligit vt ibi.et vij.q.j.nulli. Sed si ep̃s mortuꝰ est vel infirmus tenent͛ alij vicini ep̃i eius vices supplere.vij.q.j.pontifices.⁊ glo.in d.c.precipimus. ¶† Quarto q̃ro vbi debeat ep̃s residere. ℟n.q⁹ in ecclia sua saltẽ in festo natalitij dñi nr̃i Jesu xp̃i epiphanie. pasche.pẽtecostes q; alias aũt p triẽnũ a cõione suspendit͛ur. vij.q.j.si quis in clero. ¶Itẽ dz ep̃s in sua cathedrali ecclesia residere.i.in loco vbi est ecclesia non in ipsa ecclesia de cõse.di.iij.ep̃s si.in glo.rij.di.ep̃s velim. ¶Item dz diebus festis dñicalibus interesse diuinis officijs in sua ecclia cathedrali.de cõse.dist.iij.ep̃s. Nec põt p dioceſim vagari nisi forte causa visitationis.vij.q.j.placuit. Imo in re ꝓpria diutius q; oporteat stare non dz ne curam ecclesiasticam cõtẽnere videat͛ vt ibi.cũ propriam vtilitatem proponere non debeat vtilitati ecclesie.vt tenet ibi glo.⁊ no.xij.q.iij.q̃unq;. Quinimo dz ep̃s vagabũdus si monitꝰ nõ reuer-

taꝯ monasterio recludi.ea.q.puenerit. qđ intelligit gl.si p sex mẽses aberit ab ecclesia propria p.c.ex tue.de cle.nõ re si.vel p annũ de iure ciuili.vt.§.illudit in auꝯ.quomodo opoꝛ.episcopos. Põt aũt ex causa necessitatis.puta hostilitatis vel pestis relinqre ꝓpriã cathedram ⁊ alibi in dioecsi pmanere.ea.q.tpis.⁊.§. epalũ. ¶ Quinto q̃ro vtrum eps ex dignitate episcopatus pre se crucem ferens vt Firmanus debeat crucẽ dimittere presente legato de latere insignijs vtente. Respon.sic.c.antiqua.de priuileg.⁊ ibi no.⁊ tꝫ Spe.ti.de leg.§.sequit̃ ꝛ.hoc etiã no.facit ar.l.contumaciaꝫ.§. qui ad maius.de re iudi.dꝫ eũ eps honorare legatũ de latere ex vi iuramenti sui qđ prestare dꝫ in ꝓsecratione.vt.c ego.de iureiurã.⁊ tꝫ Spe.in ti.de leg.§. j.ꝛ.honorandus. Et hinc inolenit ꝓsuetudo q̃ epi assistentib⁹ dñis cardinalibus nõ portãt rocchetũ saltẽ discooptũ. nec dñi cardinales assidente papa.nec ꝓtores ciuitatũ baculũ iustitie ferunt assistente,puincie ꝓside.sꝫ qz epi ꝓ se crucẽ ferant vide gl.in.c.fi.vt lit.pen.⁊ alis 6 infra dicemus. ¶ Sexto q̃ro hoc vtrũ eps possit cũ mulieribus cõuersari. Respõ.non.l.cũ qui.⁊ ibi doc.C.de episco. ⁊ cleri.lxxxj.dist.cum opꝫ.c.in oibus.c. se.⁊ p totũ Spe.idẽ tenet.in ti.de denũ. §.ij.ver.sed qualiter ꝛc Imo etiã cũ cõsanguineis suis prohibitus est eps conuersari nimia ꝓsuetudine.xxxij.di.interdixi.Unde Hieronymus. Hospitioluꝫ tuum aut raro aut nunq̃ mulieruꝫ pedes terant.qz nõ põt toto cordecũ deo habitare qui seminarũ accessib⁹ copulatur.xxxij.di.Hospitiolum. Propterea fertur Aug.noluisse habitare cum sorore.lxxxj.di.legitur.idem probat.xxxiij. di.c.j.⁊ de coha.cle.⁊ mulie.c j.⁊ tradit Spec.vbi.§.qđ tñ intellige nisi cũ ꝓpria matre sororꝫ amita vel alijs cõsanguineis in quibus cesset mala suspitio.c.a nobis.de cohabi.cleri.⁊ mu.lxxxj.distin. volumus.⁊ q̃ no.in.c.cũ in iuuẽtute.de 8 ꝓsump.lxxxj.distin.c.cum oibus.⁊.c.seminas. Predicta etiã intellige in clericis quibuscũq̃ vt in dictis iuribus.d.c. volumus.c.cũ oibus.c.nõ opꝫ.⁊.c.clericus.⁊ p totũ.xxxij.dist.interdixit.xxxiij. di.c.j.⁊.d.c.a nobis.⁊.c.j.de coha.cle.d. l.eũ q̃.in auꝯ.de monachis.§.his vero de episco.⁊ cleri.§.epm vero.⁊.C.eo.tit. auꝯ.epꝰ.⁊ Bar.tꝫ in.l.⁊ si cõtra.C.de nup. Ideo Ang.in auꝯ.qũo opꝫ epos.§. quarta.dixi clericuꝫ habitantẽ cũ consanguinea nisi sit mater vel soror carnalẽ esse suspectum de fornicatione q̃ no.cõtra clericos sororiulienses ⁊ aprutinos qui retinent seminas ⁊ concubinas in quibus hodie cadit antiqua q̃stio an concuba clerici sequatur loꝛum clerici de qua p doct.in.c.cũ quadã.de iurisdi.in.vbi dicũt q̃ sic.secus tñ i cõcubina laici.l.de iure.ad fi.ff.ad muni. ¶ Quot aũt requirant ad hoc vt cõcubinatus sit pmissus ponit Bar.in.l.j.ff. de concu.⁊ Bal.in addi.Spe.de succes. ab intest.ver.naturalis filius vide ibi: qz nõ est de materia. ¶ Sed an vroꝛẽ habere possit eps. Rñ.non hodie licet olim apostoli vxores habuerint non,ad concubitum sed ad seruitium.xxj.dist. omnino hodie non episcopis ⁊ clericis promptioribus ad spm̃ carnis q̃s erãt apli prohibitũ est ab ecclesia nõ extra substãtiã ordinis clericalis sꝫ qz ecclia nõ tñ cõfidit de clericis hodiernis quã tũ de aplis ideo ꝓhibiti sunt.lxxxj.dist. si q̃s.⁊.c.cũ olim.⁊ p totũ.⁊ in tit.de cle. cõiu. Si q̃s aũt vroꝛẽ accipit vel cõcubinã retinet perdit ecclesiastica beneficia.c.j.⁊ per totũ.de cle.cõiuga. ¶ Item nõ gaudet ꝓuilegijs clericalibus maxime illo q̃ cõpetit ex casu si q̃s suadente diabolo.xvij.q.iiij.vt tꝫ simplr Joã. an.in.c.j.de cle.cõiu.in.vj. Item a collectis nõ est imunis sed solũ ꝓpter crumẽ cuaderet penã mortis fm Abb.anti.in c.ex parte.de cle.cõiu.⁊ Bal.in marg.ꝛ. clericus.ꝛ.fi.⁊ in Spe.de cleri.cõiu.in prin.⁊ Imo.in.d.c.ex parte. Idẽ in clerico incedẽte sine habitu ⁊ tõsura q̃ ẽt põt impune offendi fm gl.in.l.si q̃s ignorãs.ff.loca.⁊ in.l.Itẽ apõ lab.§.si quis virginẽ.ff.de iniur.q̃ not. ¶ Septimo q̃ro vtrũ epꝰ possit ludere. Rñ.q̃ nõ in auꝯ.iterdicim⁹.⁊ ibi doc.C.de epis.⁊ cle. xxxv.di.epꝰ.⁊ ibi gl.alꝫ dꝫ deponi vt ibi q̃ estverũ i q̃busdã clericis fm.d.gl.p

clerici.de vi.⁊ ho.cle.vbi ẽ casus q̃ nec ludere nec ludis aliorũ interesse debẽt. ¶ Itẽ nec ludi particeps eẽ põt clericꝰ 11 vt ibi.⁊.d.auꝯ.interdicim⁹. ¶ Itẽ verũ in ludis taxillorũ vel alearũ vel alijs in q̃bus versẽt sola fortuna vel etiã fortuna ⁊ ingeniũ vt in dictis iuribꝰ. Ex quo inferꝛ q̃ ludus scachorũ q̃ solo ingenio ducit nõ est ꝓhibitus clericis ⁊ epo fm cõem opi.doc.vbi.§.§ Cy.⁊ Ja.de are. in.d.auꝯ.interdicimus.⁊ in.l.si quis cũ sciret.de usuris.p Ja.q̃ ꝫ tenuerũt cum ⁊ p illũ ludũ clerici possunt abstrahi a diuinis. Hãc opi.clerici tanq̃ inimicam 9 oino nõ seruãt qđ no. ¶ Octauo quero an eps possit interesse ludis ⁊ spectaculis histrionuꝫ. Respon.non.c.clerici.de vi.⁊ ho.cle.de cõse.dist.v.non opꝫ ministros.xxxiij.dist.presbyteri. Imo recedere dꝫ de loco etiã de mẽsa si spectacula fieri incipiãt p histriones vt ibi ⁊ dixi supra li.j.q.lxij.vbi etiam dixi q̃ nec ipse eps potest esse histrio vel munus nec ludos facere per.c.maritũ.xxxiij.distin.⁊ gl.c.donare.lxxxvj.di.gl.in.c.si inder laicus.de sen.excõ.in.vj.⁊ Ang.tenet in auꝯ.de monas.j.col. ¶ Debet etiã eps prohibere fieri ludos in communijs suis ⁊ cantilenas decantari plausus et risus iucundos fieri ⁊ laruas adesse ꝓter.no.de cõse.di.v.nullus ꝓsbyteruꝫ. xxxij.di.i.clericũ.vt plenius dixi.in.d.qõ. 10 lxij. ¶ Nono q̃ro de qualitate mense epi.Rñ.q̃ dꝫ in principio fieri bñdictio mense.⁊ in fine actio gratiarũ.xlviij.di. nõ liceat. ¶ Itẽ dꝫ inter epulãdũ lectionibus vti sacrarũ scripturarũ vt cuiẽ tur cõfabulationes ⁊ anime edificẽtur ad bonũ vt dicit tex.no.ea.di ꝓ reuerẽ- 12 tia. ¶ Itẽ debet episcopi prandiũ fieri hora tertiarum nõ ante.d.c.non liceat. Nec debet epulis lautis longo labore quesitis vti ne videatur immemor xpi pauperis esurientis ⁊ nudi.xxxv.disti. ecclesie principes. ¶ Item non debet episcopus conuiuijs inuigilare.xlviij. distinguitur multis ⁊ seq.maxime ex symbolis ea.distin.non opꝫ. ¶ Item debet habere episcopus supellectilem mense vilẽ victũq̃ pauperem.xlv.distin.episcopꝰ cum glo.que dicit de consuetudine nõ seruari.de quo plenius dixi supra tertio li.prima parte.xviij.q.vbi oino vide. ¶ Decimo quero de qualitate vestimentorum episcopi.⁊ dic q̃ eorũ pienduꝫ est episcopus qui lasciuit in fulgetis vestibus.xxj.dist.iij.ois iactãtia cũ glo.⁊.c.ꝓcipim⁹.q̃ glo.dicit verũ si tacit ad voluptatẽ alias nõ: potest eũ ⁊ debet episcopus vti vestibus fm consuetudinem regionis ne vilescat dignitas vt ibi. ¶ Item debet vti vestibus desuꝫ p clausis nõtũ de pannis rubeis vel viridib⁹.vt.d.c.clericus.vbi hec omnia ꝓbantur. ¶ Purpura vero ⁊ sindato potest episcopus vti exemplo christi qui ⁊ purpurea veste vtebatur. Gregorius tamen dicit q̃ si vsus purpurearuꝫ vestium non esset in culpa sermo dei non tam manifeste exprimeret quod diues indultus bysso ⁊ purpura descẽdit ad inferos. ¶ Et scias q̃ episcopus nõ potest vti vestibus laicorum nec extra domum ire debet sine proprio habitu.xx. q.iiij.episcopi.c.sine ornatu.⁊.c.se.q̃ facit contra episcopos qui laruis se exornant vtendo vestibus alienis qz ꝓhibitum est per.c.cum decorẽ.de vita ⁊ honesta.cleri.l.nmune.de epi.audi.in auꝯ.de san.episcopis ⁊ cle.§.fin.colũ.ix. Imo laruas ad ipsum venientes expellere dꝫ de conse.distin.v.nullus. ¶ Sed quid si episcopꝰ est monachus. Rñ.dꝫ vti vestibꝰ ⁊ habitu monachali qz retinet habitũ suũ. Unde rocheto vti non põt qui monachis prohibitꝰ est.text.est not.a.in.d.c.clerici.de vita et hone.cle. ¶ De his vide q̃ dixim⁹.§.i.d.xiij.q.prime partis principalis tertij libri vbi vi de omnino. ¶ Undecimo quero an episcopus possit interesse causa sanguinis Respõdeo non.c.clericis.ne cle.vel mona.c.sniam.eo.tit.c.ex literis.de excep. ꝓcla.c.in archiepiscopatu.de rapto.c. conquestus.de foro compe.⁊ tenet Spec.de iur.om.iud.§.fi.ver.⁊ no.q̃ episcopus. Et ideo episcopi habentes iurisdictionem temporalem cõmittunt laicis causas sanguinis secundum Spec.vbi supra.⁊ Bald.in.l.j.ij.col.C.vbi Spec.de cri.agi opꝫ.vbi dicunt verum generaliter sed Joã.an.in addi.Specu.ibidẽ

dicit verum etiam specialiter.ꝛ no.in.c. fi.ne ele.vel mo.in.vj. Quintiã eps põt cõmittere criminis inq̃sitionẽ ꝑm Archid.i.c.ij.in.fi.de off.vica.i.vj.ꝛ est ter. in.d.c.fi. ¶Et ita practicauit dñs meꝰ dñs eps modrusien.gubernator Fani qui cõmisit mihi tunc pretori causam capitalẽ lese mate.illoꝝ de Mondulfo quos tpe mortis Pauli pontificis seci tres vno ictu gladij decapitari cũ magna populi admiratione. ¶Fit etiam irregularis eps si de facto cõparet in causa sanguinis q̃ vertitur coram iudice suo.Respon.vz si autoꝛauit in ea nõ si ex curiositate interfuit ꝑm Spec.titu. de dispen.§.iij.ver.sed quid de iudice ꝛ versi.precedenti.et versi.quid si eps. idẽ si eps iterrogatꝰ a suo iudice quid facere debeat de tali criminoso.respõdeat qõ faciat eũ mori vel si dicit quod est malũ si euaserit qz irregularis est. secus si dicit q̃ instantiã faciat vel cõsulat iurisperitos ꝑm Spec.in.d.versi.qd si eps.vide omnino per docto.Inno.et Joã.and.in.d.c.fniam. ¶Ex his patet q̃ eps põt habere merum imperiuz vt ibi ꝛin suꝫ causa que.ꝛ ibi Bal.de episco.ꝛ cleri.Secus est autem in aliis prelatis inferioribꝰ ꝑm Bal.in addi. Spec.de iurisd.om.iudi.versi.episcopi.et ibi Spec.in ver.scõm canoñ. ¶Ponit que dicantur meri imperij pertinentia ad epm vz clericorum depositio vel perpetua suspẽsio.v.q.v.delatori.de iudi.c.at si clerici.de vita ꝛ hone.cleri.c.vt clerico rũ.§.si quis.de cle.excom.mi.c.latores. ¶Item excõicatio de offi.ordi.pastoralis.primo responso.Item purgationis indictio.ij.q.v.per totum.Itẽ dispẽsatio.l.dist.vt cõstitueretur. ¶Itẽ solẽnis penitẽtie impositio.l.dist.in capite ꝛ.c.accedentibus.de excep.ꝓla. ¶Item ecclesiarũ erectio.de cõse.dist.j.nemo ecclesiã.ꝛ.c.ecclesias. ¶Item cõsecratio virginũ.xx.q.j.denotis.de cle.c.q̃ sicut. ¶Item clericoruz ordinatio capꝫ.inter corporalia.de transla.ꝛ.d.capꝫ.q̃ sicut. ¶Item crismatis confectio vt ibidem. ¶Item ecclesie consecrate reconciliatio de consecra.ecclia.vel alta.capitu. aqua. hec omnia ponit Specu.vbi.§.ꝛ subdit q̃ hodie episcopus nihil habet meri imperij cũ omnia valeat delegare etiã ea que sunt ordinis saltem episcopo nisi vsum palij.ꝛ dicit Specu.hoc tenere Jo.in.c.pernenit.xcv.distin.vide ibi.Ex quibus autem causis eps vel clericus fiat irregularis.vide plenius in Specula.de dispen.§.iij.ꝓ totum.q̃ omnia not.perpetuo. ¶† Duodecimo q̃ro an eps vnus debeat alterũ honorare. Rñ.sic scilicet maiorem et digniorem q̃ est preferendus.C.de offi.mag.l.nemo. et Hostiẽ.in summa post principium.ꝛ glo.isti.de bono posses.§.aliã est em vn⁹ maior altero ꝑm dignitatẽ ecclesie.no. in.c.si forte.in fin.de electio.in.vj.ij.qõ. vij.puto.ꝛtz Bal.in.c.j.de cle.q̃ or.furi. Specu.de cita.§.iiij.ꝑi.porro si sunt plures.lxxx.distin.in illis in fin.xxj.dist. in nouo. ¶Et no.q̃ ceteris paribus dz conferri prior in ordine episcopatus et qui plus alijs laborauit per ecclesiam dei.xvij.distinctione.§.fina.cum glos.de maio.ꝛ obedientia.c.j.lxxiij.distinctione eporum.lxxv.distinctione.c.fi. in fi.ꝓ quo facit qz Jacobus maior dictus est qz prius adhesit domino Jesu xpo licet postea natus fuerit q̃m Jacobus minor vt legitur i hystoria scholastica in testamẽto nouo.c.ꝛ cum sedisset.quod verum est nisi sit metropolitanus vel alius superior.quia preferatur licet potius fuerit ordinatus ꝑm glo.in.d.§ fina . et ibi in ꝓalleg.c.placuit.Specu. in.d.versic. porro.sicut si concurrit eps cum ꝓlatis inferioribus quibus ꝓfertur etiã si primo fuerit ordinatus vt ibi. Alias dicit q̃ ꝓponi debet qui prior in literis Pape fuerit nominatus.xliij.distinctione sit rector.in fin.cum glo.ꝛ tz Spec.in.d. ver.porro.si sunt plures qõ no. ¶Necnũ videatur q̃ eps ꝓferri debet cardinali presbytero nã Augustinus epꝰ scribẽs ꝓ hieronymo cardinali ꝓsbytero dixit q̃ scõm vocabula que vsus obtinuit epatus sit maior ꝓsbytero. Augustinus tamẽ hieronymo minor est.ij.q. vij.q̃.certe si cardinalis vt erat hieronymus fuisset episcopo ꝓferendꝰ nõ dixisset Augustinus eps se maiorẽ hieronymo ,sed quia credebat se meritis

esse minorẽ nõ ex dignitate.ideo talibꝰ verbis vsus qui nec mendaciuz dicere potuisset etiã ex humilitate.xxij.qõne. ij.cũ humilitatis.ꝑm gl.in.d.c.q̃s.hoc tñ hodie non seruaꝫ vt docet vsus ꝛ adde q̃ omnes epi possunt esse pares meritis si paritatẽ seruẽt in vita ꝛ in martyrij q̃litate sicut ꝓtingit i Petro ꝛ Paulo qui capita apostolorũ passi sunt Rome vbi erat caput gentilitatis ꝛ principaliter populus Romanus inimicabatur fidei christiane.ij.qõne beati.ꝛ dixit §.in preludijs. ¶Quis aũt ex cardinalibus ꝓferaꝫ.vide p Hosti.ꝛ But.in.c. antiqua de priuilegio.ꝛ ibi etiam p do.

14 ¶† Decimotertio quero vtrum episcopus possit arma mouere.ꝛ sic an eiꝰ vita possit in armis versari.Respon.non xxiij.qõne.viij.in princi.ꝛ p totũ quod est verũ nisi cõtra hostes fidei christiane ea.qõne.c.igitur.ꝛ.c.cũ prudẽ. ¶Itẽ nisi pro defensione ecclesie.xxiij. qõne iij.fortitudo.ꝛ gl.xxiij.qõne.viij.q̃cunq̃. quibus casibus põt bellis interesse epꝰ c.igitur.prealleg.xxiij.qõne.viij. q̃cũq̃ quibꝰ casibus põt bellis interesse epꝰ. c.igiꝫ.hal.xxiij.q.iij.maximianus.vbi dicit q̃ Paulus apostolus bello interfuit cõtra hostes fidei.ꝛ est gl.in.d.c.igitur. in fi.ar.cõtra.xxxvj.dist.c.fi.vbi dicitur q̃ Moyses orabat in templo nõ aũt pugnabat in exercitu.sed illud olim hodie secus.imo punit eps qui non aggreditꝫ hostes ecclie ꝑm gl.i.d.c.igiꝫ.in fi.q̃ bellosi moriaꝫ celi premiũ cõsequiꝫ.xxiij.q. viij.omni timore. ¶Sed an eps arma patũ.Rñ.q̃ non.qz solus princeps armatus.vt not.in .pemio insti.ita tenet Bal.in.l.ij.ꝛ.iiij.col ver.sed nunq̃d põt. C.de serui.credo tñ cõtrariũ ꝓdicta.ꝛ not.xxiij.qõ.viij.his ita.c.igiꝫ.ꝛ.c.horta tu.Aliꝰ aũt eps militare ꝓhibeꝫ.xxiij. qõne.viij.reprehẽsibilis. vbi vide.Põt tñ eps castrum illud etiaz per proditionẽ recuperare si aliter non potest.vt tenet Bald.vbi.§.versi.sed nun quid eps. et tenet Innoc.in.c.olim el.j.de restitu. spolia.vbi dicit furtum rei proprie esse permissum quando aliter recuperari non põt si scandalum non oriaꝫ ꝑm doc. ibi ꝛ in.c.qz plerigz.de immu.ecclesia.per Innoc.qui dicit clam et furtiue dammis propijs consuli posse.facit gl. in.l.si colon.C.de agri.ꝛ cen.li.xj.et tz Flo.in.l.si seruꝰ.in principio.ff.ad.l.aql. Bal.in.l.si manumissori.in fi.C.de obse. pa.pre.ꝛ tenet dñs meus Alex.de vincen.in.c.potuit.de loca.ꝛ Ludou.põ.in fi.versi.furtum.ver.quandocũq̃.Facit etiam qz potest quilibet causam furtiuam furari ꝛ domino restituere.c.qui cũ fure.ꝛ ibi docto.de fur. ¶Quinetiaz dico q̃ potest eps si suum castrum sibi ablatum recuperare non põt aliũ pro eo furari ꝛ illud sibi retinere quousq̃ sibi suum restituaꝫ ꝑm Inno.vbi.§.quẽ sequitur Bald.in.d.l.ij.ꝛ.ix.colũ.versi. sed quid si nõ põt.ꝛ Bal.in marg.versicu.castrum.versi.fi.docto.in.d.c.olim. et Alex.vbi.§.Flo.in.d.l.si seruꝰ.in ꝓcipio in.iij.col.vbi dicit q̃ tunc eps non esset irregularis si cõtingeret mors alicui episcopo ad hoc non aduertente.et no.in.c.postulasti.de homic. ꝛ gl.nota. xxiij.qõne.iij. Maximianus ꝛ infra dicetur. ¶Et subdit notabiliter. Bald.vbi §.in.d.c.ꝛ.v.col.versic.sed nunq̃d aũt.q̃ põt eps facere sibi per superiorem dari tale castrum pro suo insolutum.quod etiã tz Innoc.in.d.c.olim. Sed caueat eps vt dum confirmationẽ vel adiudicationem dicti castri pro suo postulat nõ subticeat veritatẽ.qz sibi adiudicatio nõ prodesset ꝑm Bal.ibi.qz etiã infert q̃ partiales terrarũ impetrantes a superiore bona eritiorum concessionẽ nõ gaudẽt.q̃ no.cõtra cassianos. ¶Predictis adde q̃ episcopus habens iurisdictionem temporalem potest indicere bellum ꝑm Innocẽ.in.c.q̃ in dubijs.de peñ.vbi etiam dicit episcopum nõ fieri irregularem si in bello per ipsum indicto homicidiuz committatur nisi ipe cõmittat vt refert Bal.in marga.versicu. episcopus.versicu.xxiij.ꝛ.xxiij.q.v. de occidendis.ꝛ glo.xxiij.q.iij.maximianꝰ. vbi idem dicit in clerico agente contra aliquem de crimine si iudex reum morti tradat.p.c.postulasti.de ho. ¶Quid autem si clericus vadit ad bellum cum populo contra subditos populi rebel-

les dic esse irregularē si ipse aliquē occi
det in bello nō si lapides proiiciat simul
cum alijs licet hic occidat fm Innoc.in
d.c.olim.de restitu.spo.z Bal.in marg.
versi.congregare. versic.j.in fin.q not.
15 ¶+Decimoquarto quero an eps pos
sit esse legatus principis secularis. Rñ.
q sic.z idē in quolibet clerico.c.cum pa
rati.z ibi doc.de appell. Et quo sequit
q debet eps obedire principi seculari
de quo p Bald.in.ti.de pace constan.§.
in cuitate.in principio.z est glo.xxiij.q.
viij.reprehensibile.xxiij.dist.si eps. Nō
tñ pōt eps ire ad principē sine consilio
metropolitani episcoporum cōprouin
cialium.xxiij.qō.viij.si quis eps. Debet
aūt potiꝰ pape ꝯ principi obedire eps
fm gl.in.d.c.reprehensibile.z ideo iuste
fecit alꝰ eps Tarusinus qui iussu Pij
pōtificis excōicauit ducē Stirlich iscio
vel inuito illustri dño venetorū. ¶Idē
dic in clerico qr debet potius obedire
epo ꝯ principi seculari nisi habeat scu
dum ab illo.no.p doct.in.d.c.cum para
ti.p doct.in.c.cū ab hoie.de iudi. ¶Item
potest eps esse consiliarius principis se
cularis.no.in aut.habita per doct. Vo
der.C.ne fi.pro parte. Quinetiā potest
eps prestare omagiū principi laico ra
tione tēporalitatis. not.in.c.antiq.de
priui.z tz Spe.de feu.§.ij.circa princip.
16 ¶+Nūqd aūt eps possit excōicare epīci
pē laicū sue diocesis. Rñ.sic.gl.est.xj.q.
iij.si aūt.z gl.in.c.oēs.de maio.z obe.et
gl.xcvj.distin.duo sunt.xviij.di.quoniā.
quidem.lxiij.di.valentinianus.z.c.dilec
to.de senten.excommuni.in.vj. Imo si
princeps habet plura domicilia sub di
uersis episcopis potest a quolibet excō
municari fm gl.in.d.c.oēs.z gl.in.d.c.si
aūt.p.l.assumptio.ff.ad muni.q intelli
ge.f.ab eo in cuius diocesi deliquit fm
gl.in.d.c.oēs. est enim obediendum epo
c.si qs vero.xj.q.iij.alꝰ deū offendit qui
epo nō obedit ea.q.quicunq;z se. Imo
debet dentibus demonis laniari.ea.q.
ablsit.omnes enim principes Petrus
a postolꝰ iussit episcopis obedire.c.om
nes.de ma.z obed. Ideo principes pōt
ab episcopo iudicari non econtra.c.im
peratoꝛ.in fi.in summa.xcvj.dist.xj.q.j.
sacerdotibus.vbi etiam dicitur q epi
scopi sunt a regibus honorandi non in
dicandi. Princeps aūt epo nō obedies
est infamis z partem regni celestis ha
bere non potest.z a consortio fideliuꝫ z
ecclesie limine repellendus est.xj.q.iij.
si autem facit q legitur in historia scho
lastica in li.hester de Aleran.rege ma
cedonie post captam tyruꝫ cum iret ad
obsidendam vrbem hierusalem cū exer
citu z obuiaret ei Jadus sacerdos ha
bitu pontificali indutus ex quo desce
dit z summum sacerdotem veneratus
est genibus flexis existimans se deum
adorare sicq furore suo deposito popu
lo pepercit.z hinc dicit Bal.i.l.eā quā.
vndecima col.C.de fideicom.q ecclesia
est maior imperatore sed debet eps ei
principe mitius agere ꝯ cum alijs fm
glo.ibi per.c.de reb.xij.qō.ij.que omnia
tene menti. ¶Queri etiam potest iuxta
predicta vtruꝫ episcopus possit esse de
legatus iudicis laici.z dico q sic.per.c.
in archiepiscopatu.de rap.z docto.in.c.
ij.de iudi. 17 ¶+Sed an episcopus vel cle
ricus administrans bona principis lai
ci possit ab eo carcerari pro ratione red
denda.dic q non fm gl.z doct.in.c.dile
ctis.de appellatio.q verē est nisi esset in
fuga vel suspectus quia clericus capi
potest vt presentetur episcopo z episco
pus vt presententur pape vel superiori
fm Inno.in.c.vt fame.de senten.excō.
Joan.an.in.c.nullus.de pigno.not.in
c.cum non ab homine.de iud.z ita intel
ligitur.c.si clericus.z ibi Joan.an.eo.ti.
lib.vj.vbi dicit clericū pro debito ciuili
capi non posse. Sed in crimine deprehē
sus clericus an z qñ capi possit.vide p
Bald.in.c.j.§.j.de pac.iur.fir.in vsi.feu.
et alꝰ.j.dicēt. 18 ¶+Decimoquinto quē
ro an clericus vel episcopus possit se im
mittere in negotijs secularibus puta
in tutelis.z dic quod sic si velit qr inuite
nō cogitur.lxxxvj.distin.poenit.z tenet
Ang.in.l.ij.C.de legi.tuto. Et Bart.in
l.legitimos.§.fi.ff.eo.ti. Sed Spe.tit.de
tutore.§.generaliter.versic.opponit q
est eps.dicit q eps vel monachus vel
clericus in sacris vel alꝰ regularis re
ligiosus non pōt esse tutoꝛ.lxxxviij.dist.
nec apud.xxj.q.iij.Cyprianꝰ de episc.
et cler.l.generaliter.que est canonizata
xvj.q.j.generaliter.z in aut.de san.
epis.§.deo autē amabiles.quod est ve
rum in testamētaria vel datiua. ¶Cle
ricus enim volens pōt legitimam exer
cere tutelam.d.c.peruenit.z ibi glo.no.
lxxxvij.dist.irreligiosum.nō tñ inuitus
cogitur in aut.presbyteros.C.de epi.z
cler. ¶Sed episcopus z regulares etiā
volentes non possunt se immiscere tute
le legitime.d.aut.presbyteros.i fi.lxxxvij.
distin.episcopus sub.vbi dicitur veruꝫ
per seipsum: quia per aliū potest.Bal.
in addi.Spe.de tutore.ver.clerici.dicit
q clerici possunt esse legitimi tutores
nisi sint monachi vel epi. Potest autez
dici q episcopus et regulares volētes
possunt esse tutores per.d.c.quemt.fm
Speu.ibi. ¶Excusatur vero clericus
etiam in minoribus constitutus a tute
la.vt dixit per.d.aut.presbyteros.z ibi
Bald. Sed cum vult debet satisdare fz
Bart.in.d.l.legitimos.§.fin.vbi dicit se
cus in monacho canonico regulari et
episcopo. Clericus autem debet esse tu
tor filiorum alterius clerici fm Bul.in
d.aut.presbyteros. Sed ibi Ray.tz con
trarium.z Bart.in.l.sed milites.in pu.
de excusa.tuto. Sed Nico.de neapo.in
l.administrantes.§.qui corporis.tenet
opi.Bul.Quinetiam dicit Bart.in.d.l.
sed milites q clericus vsq ad quartuꝫ
gradum cogitur esse tutor agnatorum.
quod est verum si est vagans z talis q
non vacet diuinis.alꝰ est immunis a
tutela z cura.d.l.gñaliter.z ibi Bar.de
epi.z cler. ¶Et no.singu.q clericus ex
traneꝰ.vt quia sit annus pupilli ex filio
suo non legitimo nō pōt esse tutor eius
fm Bart.in.c.vanes situs dñi Gualte
19 rij ꝛc. ¶+Sed quid si ante susceptam
dignitatem episcopalem vel ordinem
clericalem erat tutor. Respon.non fini
ri tutelam ante susceptā vt tenet Spe.
si eam.sed ibi Joan.an.in addi.dicit nō
cogitur eaz exercere ergo potest si vult
dicit Ange.in.l.ad agnatos.ff.de suis z legi.
ptam ante sacerdotium.quod.no. ¶Ul

terius quero quid de conuersis. Respō.
q si sunt professi non possunt esse tuto
res.alꝰ sic in Spe.de tutore.ver.quid
de cōuersis no.xxvij.q.j.vt lex.c.vt pri
uilegia.ver.hoc aūt.de priuile. ¶Ulti
mo sciao circa predicta q clerici cogun
tur ad tutelam miserabiliū psonarum.
d.c.peruenit.lxxxvij.dist.c.j.z.ij.lxxxviij.
di.c.j.de epis.z cleri.l.orphanotrophos.
et Spe.vbi §.ver.illud aūt.sed z ibi re
sidet quod possint sed nō cogantur.que
20 omnia bene no. ¶+Decimoseꝛto quē
ro an episcopus vel clericus possit esse
negotiator. Rñ.nō.c.ñ.de vi.z hone.cle
ri.xxiij.q.iij.c.j. Adde q in negotiatis
priuilegium perdit.c.quāquā.de consti.
in.vj.clemē.ñ.z ibi doc.eo.tit. Quinetiā
et in alijs patrimonialibus si interim
non desinat negotiari fm.d.Semi.in.d.
c.quāquā.z tz.d.meus Joā.de prato in
consilio omnipotentis de postulato suf
fragio.vij.colū. Non tñ perdit priuile
gium canonis si quis suadēte.xvij.q.ir.
fm Innoc.in.c.Joannes.de cle.cōiuga.
¶ Predicta vera nisi clericus sit inops
qr potest artem aliquā exercere z nego
tiari licite tñ.c.j.ne cle.vel mo.xcj.disti.
clericus.z glo.in.d.c.clerici.xxiij.q.iij.vi
de gl.vj.q.j.vos autem. ¶Sed nunqd
clericus negotiator vel artifex possit cō
ueniri coram iudice mercatoruꝫ vel ar
tis sue. Respon.sic fm Bal.no.in addi.
Spe.de reo.ver.scholaris clericꝰ.et in
titu.de cle.coniuga.versicu.ij.vbi etiaz
dicit q nec habet immunitates conces
sas alijs clericis.q no.perpetuo. Et dic
idem esse in clerico buffono vel mimo q
priuilegijs non gaudet clericalibus fz
gloss.in.c.si iudex laicus.de senten.ex
commu.in.vj.et Ange.in aut.de mona.
et alꝰ supradixi. ¶Decimoseptimo q̄
ro circa vitam episcopi. An possit epi
scopꝰ versari in negotijs secularibus.
Respon.q non nisi quatenus spectent
ad ecclesiam suam.xj.q.j.te quidem.cū
gloss.xxiij.questio.vltim.sepe.et.c.his a
quibus. ¶+Ex quo infertur q episco
21 pus vel clericus non potest esse fide
iussor.d.c.te quidem.et.c.clericus.de
fideiuss.quod verum nisi ex necessita
te quia causa pietatis tenetur sub-

uenire.lxxxvj.disti.non satis fm.d.glo. ¶Item nisi pro ecclesia sua in aut.de san.episco.§.alium. colla.ix.et glos.in.l. curialis.C.loca.¶Item nisi inter se vicissim fideiubeant.l.oēs.§.in hac.C.de episco.ꝛ cleri.¶Item nisi fideiubēs renuntiet priuilegio fm.d.glo.que tamē concludit q̄ clericus nō debet fideiubere/valet tamen fideiussio facta ab eo.p c.penul.ꝛ vlti.de fideiusso.¶Item nisi clericus fideiubeat iudi.sol.qō pōt non aūt de iudicio sisti.fm Bar.in.l.iij.ff.de fideiuss.¶Itez nec pro gabellarijs fm Angel.in.d.§.alium.¶Predictis adde clericū fideiussorē laicū debere corā epo cōueniri.fm Bar.in.d.l.§.si quis i ius voc.non.ꝛ Bal.in addi.Spe.de cōpen. iudi.adi.ver.laicus.ꝛ als.j.dicemus.q̄ not.¶Decimooctauo quero an epūs possit esse procurator vel aduocatus litium. Respon.nō.d.c.te quidem.et ibi glo.xj.q.j. Sicut nec clericus fm.d.glos. et not.xvij.q.v. deniq̄.xv.q.ij. c.j.vide no.in.l.placet vi.l.repetita.de episco.et cleri.in.c.j.ꝛ per totum de postul.ꝛ Ludo.in singu.ver.clericus.¶Sed num quid clericus possit esse procurator laici generalis. Rñ.q̄ non.xxj.q.iij.cypria-nus.ꝛ in.c.per venerabilem.qui fil.sint legiti.vide etiā per Inno.in.c.j.de obli. et in.c.sacerdotibus.et in.c.sed nec.ne cle.vel mo.doc.in.c.j.ꝛ ij.de postul.et in c.constitutus.per do.Philip.de appel. et Federi.de se.consi.cclxiij.et in.l.placet.C.de episco.et cle. Pro ecclesia vero vel persona ecclesiastica corā iudice ecclesiastico potest esse procurator.d.c.cōstitutis in presentia.ꝛ ibi doc.de appel. als regulariter secus clemē.religiosus de procu.ꝛ ibi per docto.ꝛ procedit regula.d.c.cōstitutis.etiā in clerico in dignitate constituto. per.c.accedentes.et ibi docto.de prescrip.c.in nostra.de procu.ꝛ.d.clemē.religiosus.ꝛ ibi docto. Potest tamen clericus artificiose immiscere et tenetur operas impēdere pro ecclesia.glo.est j.c.vos autē.xvj.q̄stiōe.j. que glo.etiam dicit in fi.q̄ si legatio defertur alicui de ecclesia tenet eā suscipere.iij.q.j.nulli cum gl.quod adde ad not.supra.xvj.q.

¶De potestate et autoritate episcopi circa spiritualia.

¶Secunda pars quarti Libri.

☞ Episcopus animas a peccatis liberat. 1

Epūs absoluere potest a iuramento cōtractui adiecto. 2

Epūs pōt de causa vsuraria cognoscere. 3

Epūs est iudex laicorum in causa pcti. 4

Episcopus in quibus casibus inter laicos cognoscere possit. 5

Iudex laicus de delicti laici in clericū cōmisso cognoscet. 6

Ius fisci nō tollit p remissionē iniurie ab offenso factam. 7

Offenso offendentē in articulo mortis excusanti non creditur. 8

Epūs quolibet anno dioceſim suam visitare tenetur. 9

Episcopus visitans de quo inquirere debeat. 10

Epūs visitans dioceſim nō debet violenter hospitiū capere. 11

Epūs qualiter iuramētū pstare debeat. 12

Laicus qualiter iurare debeat. 13

Jurare licet per deos alienos. 14

Judeus per iesum vel sancta euangelia iurare non debet. 15

Cardinali creditur absq̄ iuramento. 16

Epūs abbati prefertur idem ius se habere probanti.ꝛ seq. 17

Canonici epm debent reuereri. 19

Epo furioso datur coadiutor. 20

Sacerdos inferior penitentiā per epm iunctā minuere nō potest. 21

Epūs constitutiones in sua dioceſi facere potest. 22

Constitutio episcopi scripturam non requirit. 23

Constitutio epi ad casus veteres non trahitur. 24

Cardinalis cōstitutiones facere pōt. 25

Legatus constitutiones in prouincia facere potest. 26

Epūs nō legatur suis cōstitutionibus. 27

Epūs excōmunicatus seipsum absoluere nequit. 28

Imperator solus eximitur a legibus. 29

Reges oēs subsunt imperatori. 30

Reges cuncti pape sunt subditi. 31

Potestas ciuitas cum ipsa condēs statuta ipsis tenetur. 32

Reuelans furē per incantationē actione iniuriarum non tenetur. 33

Epūs subditum suū extra suā dioceſim existentem excōicare potest. 34

Statutū feminas excludens stantibꝰ masculis territorium non egreditur. 35

Statutū dictās instrm sine certa quātitate nō valere: nō erit territorium. 36

Filiusfamilias de quibus bonis testari possit. 37

Statutū delicta puniens delinquētem extra territorium non punit. 38

Dignitas epalis que sibi pertinentia habeat. 39

Epūs contra libertatem ecclesie inferioris prescribere potest. 40

Epūs extra dioceſim habens decimas nō iuuatur sua quasi possessione. 41

Epūs promouēs scientes excōicatur nō censet cū eo dispensare. 42

Clausula ex certa scientia quid in dubio operetur. 43

Epūs presentatum a patrono ecclesie debet instituere. 44

Epūs nō cōfirmās pśentatū deponitur. 45

Epūs interdicto vnde vi tenetur decimas solui plebano prohibens. 46

Epūs excōicatum absoluere pōt motu proprio. 47

Epūs ab omni excōicatione lata a iure potest absoluere. 48

Epūs licentiā celebrandi in loco interdicto concedere nequit. 49

Interdictum non est contra personas singulares ferendū. 50

Interdicto quod contra ppm fertur clerus non afficitur. 51

Ecclesie non censentur interdicte clero interdicto. 52

Interdictū suspensum suspensione sub lata est idem dicendum. 53

Clericus contra interdictū celebrans qualiter sit puniendus. 54

Monasteria dioceſis quo ad quid sint epo subiecta. 55

Ecclesie ex quibus causis sint de loco ad locum transferende. 56

Abbas inutilis vel peccator notorius potest per epm deponi. 57

Excōicatio iniusta est etiā timēda. 58

Clerici forenses non possunt absq̄ epi licētia officia sacerdotalia exercere. 59

Epūs ecclesiā alteri subijcere potest. 60

Epūs ecclesias siue dioceſis vnire pōt. 61

Episcopus decimarum cōmoditatem laico locare potest. 62

Decimas in aliena dioceſi possidēs ex quasi possessione non iuuatur. 63

Decime sunt in bonis ecclesie. 64

Decime in ipso fundo solui debent. 65

Judei ad decimas tenentur. 66

Missa ab epo incepta per alium perfici potest. 67

Jeiunus quis dicatur. 68

Sacerdos celebraturꝰ a peccato mortali debet esse ieiunus. 69

Sacerdos nudo capite dz celebrare. 70

Epūs celebrās q̄s ꝛ q̄t hōre debeat pōtes 71

Metropolitanꝰ quā potestatē habeat. 72

Epo spectat ius ordinandi ecclesias sibi subditas. 73

Epūs excōmunicatus ordines sacros conferre potest. 74

Epūs in q̄bus possit dispēsare casibus. 75

Cardinalis legatus absoluere potest capientem se. 76

Matricida qua afficiatur pena. 77

Carnibus prohibitis prohibentur oua caseus ꝛ lac. 78

Carnium nomine non venit sanguinē seu lardus. 79

Epūs cū homicida dispensare nequit. 80

Priuilegia eporum que sint. 81

Sequitur scōa pars principalis huiꝰ quarti libri in qua videbimꝰ de autoritate ꝛ potestate epi circa spiritualia.¶Primo igitur quero vtrum epūs habeat potestatem soluendi ꝛ liberandi animas a nexibus peccatorum. Rñ. q̄ sic vez ex potestate per christum dñm nrm Petro tributa dum dixit ei tu es Petrus ꝛ super hanc petram edificabo ecclesiam meā.ꝛ quodcunq̄ ligaueris super terrā erit ligatū ꝛ in celis.ꝛ quod cūq̄ super terram erit solutū ꝛ in celis. xxiij.q.j.quodcunq̄.ꝛ.c. manet.xxiij.q. ij.legatur in fi.ꝛ in euāgelio.Mat.xvj.

c.q intellige verum de alio peccato preterquam de peccato in spiritumsanctū quod est irremissibile tam in hoc ꝙ in altero seculo.de peni.dist.j.pōt etiam.et ibi gl.ordi.tex.ꝛ glo.xxv.distin.qualis.ꝛ tenet Bart.in.l.qui ea mente.ff.de fur. qō intelligiť de eo q finalis impenitentia dicitur q̄ in spiritū sanctum blasfemia nūcupať.cū sine delectatiōe peccati sine disperatione venie vsq; ad mortē inclusiue quisq; in peccatoꝝ pseueret. Quo casu iustū est vt sine fine puniaťq̄ sine fine peccauit.de quo loquiť Aug. Voluissent iniqui si potuissent sine fine viuere vt potuissent sine fine peccare. Ostendunt qꝫ in peccato semper viuere cupiunt qui nunq̄ desinunt peccare dum viuunt.Ad magnam ergo iustitiam iudicantis pertinet vt nunquam careant supplicio qui nunq̄ volucrūt carere pctō.nā assidue peccantū non miseretur deꝰ.xciij.dist.di.aconi sunt in fi.ꝛ ibi glo.Vulnus enim iteratū tardiꝰ sanatur de pentē.dist.iij.inanis. ¶Itē nec venia datur impenitenti.xxiij.q.ij. legatur.ideo qꝫ semp obnoxius pene persistit.de penitē.dist.vij.in fin.ibi qui operatur finē peccandi.ob hoc etiā sine fine torquetur qui nunquā virtute ditatur ꝛc.Cetera vero peccata in spiritum sanctū que multipliciter dicuntur ſm gl.ordi.in.d.c. pōt.remissibilia sunt lz cū maiori diff.cultate remittanť.d.c. qualiter.cū gl.no. ¶Item intellige verū q eps habet dictam autoritatē circa peccata in vita peccatoris non post mortē.xxiij.q.ij. in summa.et.c.j.ꝛ ij. et de sentē.excō.a nobis.lc.ij.vbi dicit verum nisi cōstitutus in extremis excōicatus qui per papā viuus erat absoluendus añ mortē petierit pniam quā non habuit morte.preuētus:tūc cū pōt per eps absolui mortuꝰ.d.c.a nobis.ꝛ glo. xxvj.q.vj.si aliqs. ¶Sūt aūt recipiēdi etiā hi q i articulo mortis penitēt.xxvj. q.vj.cognouimꝰ.cū his.c.his q.ꝛ sequē. ꝛ p totū qꝫ ꝛ latro vnius momēti pniam meruit esse in paradiso cum xpō.ea.q.si pbyter. Nō em̄ pſiderāda est mensura tois sz doloris.de peni.di.j.mēsurā. dicit th̄ Aug.q sero penitēťb; pniam dare possumus nō securitatē.ꝛ dicit ipe se nō dicere q dānabiť sed nec dicere qō liberabiť.de pe.dist.j.nemo.ꝛ glo.in.d.c.si presbyter.vbi etiā subdit glos.q raptoꝝ etiā penitenti denegāda est sepultura p.c.super eo.de rap. ¶Sed circa predicta scias q talibus in extremo penitētibus pena iniunctꝫ ex arbitrio sacerdotis vel epi.xxvj.q.vij.tēpora penitudinis.c.sequē.ꝛ.c.penitētibus ꝛ se.et infra dicetur.si tñ pena ei iniuncta nō sit sufficiēs in alio seculo supplēť in purgatorio ſm theologos.ita tenet q pro quolibet pctō mortali septē annoꝝ penitētia peragať.xxviij.q.ij.hoc ipsum. vbi rō reddiť qꝫ soror Aaron ꝓphetissa dū murmurasset aduersus Moysem fratrē patris sui lepra ex voluntate dei percussa est.cuiꝫ Moyses patruus rogasset dñm pro ea mandauit ei dñs eā extra castra septez diebus egredi.sicq; mandata extitit.hec sunt figura vt p septem diebus septē anni darent ad purgationē peccati vt ibi.reddiť tñ et alia ratio per theologos sez qꝫ ꝓpter petrī septiformis gratia spiritussancti amittitur igitur p septēnē pniam recuperetur ſm glo.ibi.tu limita verum esse nisi enormitas criminis vel pſone dignitas aliud suaderet.xxviij.q.ij.§.hoc autē.et glo.xxx.q.viij.si pater.ꝛ in.d.§ hoc aūt. que tandē cōcludit penā esse arbitrariā per.d.c.tēpora.ꝛ.c.mēsuram. ¶Casus aūt epo reseruatur qb; absolut penitentē ponunť p glo.ordi.in.c.ij.de peni.ꝛ remis.lib.vj.ꝛ ibi etiā vide p docto. ¶†Secundo quero an eps possit cōcedere absolutionē a iuramento contractui apposito.Rñ.sic.sz nō dz de facili pcedere ne sit autor periurij.c.si vero.ꝛ ibi docto.ꝛ Butr.de iureiuran. Sed talis absolutio nō est necessaria qñ iuramentū nō est obligatoriū.quo casu nec petenda est absolutio ſm Bal.in.l.iiij. C.de re.cre.Itē nec qñ cōtractus est simulatus ſm Bal.in.l.nec patronus.C. de iure delib.glo.ꝛ doc.in.l.emptore.C. plus vale.quod agitur Butr.in.c.cum contingat.de iureiuran.vbi dicit verum qñ finit actū q cōtractus non valeret. Secus si finit actum q vnus contractꝰ

haberetur pro alio quod est notandum. ¶Item nec peti debet per heredem iurantis mortui ſm Ange.in auť.de iureiuran.ꝛ mo.presb.§.j.colū.v. Bald.in auť.ad hoc.C.de vsu.in.l.iij.C.plus vale.quod agitur. Innocē.in.c.veritatis. de iureiuran. Joan.an.in.c.fina.de foro competē.in nouella. ¶Item nec quādo neutra pars peccat.d.c.cum contingat.ꝛ Pau.de ca.cōsi.lxviij.in fi.vbi vide. ¶Item nec quando quis venit contra laudum si compromissum iuratum non fuit registratū ſm formam statuti ſm Jo.pet.de perusio in cōsilio.In christi noie amen.Casus talis est.quidam magnificus dñs Gualdo ꝛ ce.Illud tenemenți q eps nō dz concedere absolutionē a iuramēto posito sup contractu vsurario nisi prius constet sibi saltem semiplene q cōtractus sit vsurarius ſm Fede.de sen.i cōsilio factū tale ꝓponiť ꝛc.Debet ēt eps absoluere mulierē ꝛ fructum a iuramento taliꝫ captoso ſm Bal.in rubrica.C.de rerū permu. Nec est omittendum q qñ conceditur talis absolutio dz pars citari q̄ ledi pōt ꝛ causę cognitio adhiberi sz Flo.no.in.l.i legę a qui.si delectum.vj.col.ad.l.a qui.q̄ causę cognitio etiā summaria sufficit ſz Bald.in.l.fi.C.de non nume. pecu.licet Pau.de cast.in consi.ccxxxij.dicat ptis citationē nō esse necessariā.de quo vide per Anto.de but.in.c.j.ꝛ i.c.debitores. de iureiuran.q̄ ola no. ¶†Tertio successiue q̄ro vtrum eps a quo petiť absolutio a iuramento contractus vsurarii. vel simulati possit eā de liberatione vel vsuraria prauitate ꝛtractꝰ cognoscere. Rñ.q sic.nec under laicus se de ꝓdictis intromittit vt idē sit under iudicij preparātis ꝛ preparati ſm Bal.ſin.in.l.ordinarij.j.col.C.de rei ven.et per.de sun. patauinus in.l.fi.de vi.ff.de iudi.et Jo. de pra.in.l.q̄ ꝓprio.§.itē q̄riť.ff.de pecu. Als tñ petens absolutionē a iuramēto nō pōt petere totā causam remitti ad epm ſm Pau.de ca.no. pli.lxviij.vbi ēt notabiliter dicit q eps ꝛploratꝰ ꝓ absolutione iuramēti in cōpromisso adiecti ꝛameti.qō itellige nisi de ꝛtractu simulato vel vsurario vt.ſ.Ex predictis ergo pz qñ eps sit under iter laicos de cōtractu vallato p iuramentū.qō etiā tz Bald.in auť.facta.iiij.colū.C.si aduersꝰ.ꝛ in.l.liberti.ad fi.C.de oper.lib.ꝛ in l.j.C.de redꝛ.ꝛ in.c. Itē facramēta. de pace iura.fir.ꝛ in addit Spe. de cōpe.iudi.adi.ver.iuramentū.ꝛ Alexā.de vincen.in.c.potuit.de loca.Jo.an.in.c.fi. de foro cōpetē.in vſan nouella.not.in.c. nouit.de iudi.q veruz est in eo loci.in quo instrumentū est celebratū cū iuramēto ſm Bal.in.l.in cōtractibꝰ.ſin oi. C.de non nu.pec. ¶Item verum inter cōtrahētes non inter heredes ſm Bald. in.d.auť.sacramēta.ꝛ Joan.and.vbi.§. ¶Item verū etiā in causa feudali propter iuramētū fidelitatis ſm Bald.in d.liberti.vlti.col.q̄ ola no. ¶†Quarto queritur an eps sit under inter laicos rōne pcti.Rñ.sic.c.nouit.ꝛ iudi.no. in.c.ij.de excep.in.vj.ꝛ i.c.mulieres.eo. ti.de iur.int. Ex quo Bald.no.infert in auť.ad hoc.v.col.C.de vsur.q si debitor est tutꝰ presc iptiōe pōt creditor adire epm q̄ implorat; cogat debitorē vt exeat de pctō ꝛ hoc p remediū denūtrationis.q tñ Doc.cōtrā ꝛ Jo.de imo.ꝛ repro bant in.c.fi.de preseri. ¶Quinetiā ipse Bal.more suo sibi ꝛtrarꝰ obingenij sui altū acumē diuersis tēporibus diuersa fundamēta ꝛ ꝛtraria facietis ꝛtrariuz tenuit in.c.si qs p triginta.si de feu.fre. ꝛtro.vt vsi.seu.dicit em̄ ibi q si statutū dicit debitorem post.x.annos non molestandū si debitor se tueat prescriptiōe statuti nō pōt eps denuntiari.ꝛ p eum cogi ad soluēdū.ꝛ ita alꝫ de facto ꝙsului secutꝰ cōem opi.Doc.ā.d.c.fi.quā ēt corroborauī addēdo q ꝓscriptio etiā in foro ꝛtie ꝓcedit ſm Anto.de but.Joā.de imo.in.c.fi.co.ti.Inno.in.c.cura.de iure pa.ꝛ in.c.quia plerigz.de immu.eccle.ꝛ per Barto.ꝛ Doc.in.l.sequar.§.si viam ff.de vsuc.ꝛ Bald.in.l.ij.C.de ſcru.ꝛ in c.j.vl.colum.de con.lit.inter do.et fi. de.in vſu.seu.ꝛ in.d.§ si qs per.xxx.si de feu.fre.cōtrouer.in vſu.seu.ꝛ Jo.de ꝛto.in.l.quibus diebus.§.dñs ff.de cōdi. et demō. Et qꝫ dixi de denūtiatiōe euā gelica sciendū est quod ea tripliciter fit

prima fit soli deo. Secunda fit debitori cum vno teste. Tertia fit ecclesie et iudicio. i. coram epo. ij. q. j. si peccauerit in te frater tuus. ⁊ not. Bald. in. d. auc. ad hoc. vbi etiã dicit prima ꝓbari iuramẽto denuntiantis. secundam iuramento eiusdem cũ vno teste. vt ibi in vlti. col. ⁊ Jo. and. in. c. in omni. de test. in nouella. fieri aũt põt denũtiatio ipsa tã per nuntiũ q̃ etiã p literas si ad debitorẽ nõ sit tutus accessus vt ibi p Bal. in vlt. col. vbi etiaz subdit fieri posse vniuersitati et collegio. Sed aduerte qz fieri nõ põt nisi prius debitor extra iudiciũ moneatur: vt tz Pau. de cast. in. l. quidã hyberus. ff. de serui. vrba. p̃di. per. d. c. nouit. Nec fit sine libello lz ordo iudiciũ nõ requiraẽ: vt ibi p Bal. in. iij. col. Fit aũt cõtra debitorem ad consequendum interesse: vt nisi id soluaẽ non absoluatur debitor excõmunicatus ſm Bal. ibi. ¶ Itẽ fit ad consequendum debitum ex pacto nudo. Si debitor sit clericus vel subditus iurisdictioni ẽpi etiam quo ad temporalia nõ in alijs nisi denuntiat⁹ sciat vel scire debeat se teneri ⁊ sic sit in peccato non soluens debitum. ⁊ idem si est debitor ex stipulatione facta per nũtiũz vel epistolam ſm Bal. ibidem. ¶ Et no. quod si debitor dicat se non habere cõscientiam lesam. ⁊ allegat causam probabilem sufficit sibi ne cogatur soluere alꝫ vero cogitur vt ibi per Bal. ¶ Itẽ talis denuntiatio debitoris coram epo fieri põt etiam si debitor ꝓscripserit debitum: vt ibi per Bal. v. col. Sed de hoc dixi plenius. s̃. proxime contra Bald. ¶ Item potest fieri talis denũtiatio ꝓ emendatione damni ⁊ prescripti: licet non pro pena ꝓscripta ſm Bal. ibidem in. vj. col. ¶ Itẽ fieri põt pro pena cõuẽtionali vel ꝓ pena iudicis oraculo ipsta: quatenꝰ interesse cõcernit nõ vltra ſm Bal. ibidem. ¶ Item ⁊ contra pupillum doli capacem tutum prescriptione ſm Bal. ibi sed vt. s̃. dixi cõmunis opinio can. est in contrarium etiaz contra maiorem. ¶ Itẽ fieri põt etiam contra heredem debitoris ſm Bald. ibi. in. vij. col. ¶ Non tamen fieri potest contra liberatum prescriptione a redhibitoria vel quanto minoris nisi per fraudẽ sit liberatus vt ibi per Bald. in. vj. colum. ¶ Item nec contra heredem ob fallaciam deductam contra tacitam mentẽ defuncti scõm Bald. ibi. in. vij. colum. ¶ Item nec contra absolutum ꝓ iniam vel laudum iniustum nisi de dolo cõstet vel nisi ipse pro quo lata est iniustitiam fateatur. vt ibi per Bal. ¶ Item nec contra venditionem qui vendidit rem plꝰ iusto pretio vt restituat illud plus si nõ est lesio vltra dimidiam iusti pretij ſm Bal. ibi in pe. col. ¶ Itẽ nec contra medicum vel aduocatũ qui nimis magna salaria receperunt: qz sine peccato receperunt ꝓpter consensum partis soluentis ſm Bal. ibi ⁊ Inno. in. d. c. qz plerigz. de immu. eccle. facit qõ no. Inno. in c. cũ olim. de censi. ¶ Item nec fieri põt contra filiumfa. tutum excep. macedo. ¶ Itẽ nec contra mulierẽ tutam excep. vell. ſm Bartolum in extranaganti ad reprimendam. ver. denũtiatione. Doc. in. d. c. qz plerigz. ⁊ in. d. c. nouit. ⁊ in. d. c. fi. de ꝓscrip. vbi vide de materia denũtiationis. ⁊ qõ p Bald. in. l. iubemus. C. de ꝓba. ⁊ in. l. iuris. C. de testi. q̃ breuiter. s̃. posui. ¶ † Quinto quero iuxta ꝓmissam. q. in quibus casibus epus possit cognoscere inter laicos vltra casum. s̃. proxime qñ habet dominiũ tpale. not. in. c. venẽs. de iur. iuran. ⁊ in. c. fi. ne cle. vel mona. ¶ Itẽ ⁊ de causis matrimonialibus: de causis spiritualibus: ⁊ de decimalibus: de ordi. cog. tuã. qui filij sint legitimi causam de decimis. c. qm̃. ¶ Itẽ de criminalibus ecclesiasticis. c. cuz sit. de so. compe. ⁊. c. fi. co. ti. in. vj. ¶ Itẽ de causa sibi delegata per iudicem laicũ. c. in archiepiscopatu. de raptore. ⁊ Bal. in auc. si quis letigantiũ. C. de epi. audi. vbi etiam dicit tunc appellari ab eius sententia ad delegantem non ad papã. ¶ Item in causa reconuentionis. iij. q. viij. cuius in agendo et alꝫ infra dicemus. ¶ Itẽ inter laicos familiares epi scopi. viij. q. c. iudicatum. ¶ Item qñ iudex laicus est negligens de foro compe. ex transmissa. ⁊. c. licet ex suscepto. xvij. questio. v. administratores. ita dicit gl. ordi. ponens dictos casus in. c. fi. de excep. lib. vj. ⁊ ibi p doct. ¶ Tu adde idẽ si iudex laicus denegat iusticiã vel sui copiã non facit ſm Bal. in. l. in cõtractib⁹. ff. in omni. C. de non nu. pecu. Sed hic casus recidit in aliũ. de quo supra proxime. ¶ Item ⁊ in cã dotis in defectum iudicis laici. quo casu etiã principalis cognoscit epus. alꝫ aũt. j. q. qñ causa dotis incidit cause matrimoniali põt indistincte epus etiã de ea cognoscere ſm Bal. in. d. ff. in omni. i fi. ⁊ est casus in. c. fi. de iudi. in. vj. et in. c. iij. de dona. inter virũ ⁊ vro. ⁊ tenet do. meus Jo. de ꝓa. in. l. filiꝰ. in prin. ff. de ꝓcur. ¶ Item cognoscit de cã rusticoꝝ ecclesie. d. c. iudicatũ. ⁊ de app. c. si duobus. ¶ Itẽ cõtra raptorẽ vel furẽ rei eccle. c. fi. de fo. cõpe. ⁊. s̃. c. xviij. q. iij. si quis de. ¶ Itẽ si iudex laicus est suspectus in auc. vt diffe. iudi. ff. j. ⁊ pe. ⁊ est glo. ordi. xv. q. j. in summa. quã vide. ¶ Itẽ ⁊ de delicto laici cõmisso cõtra clericũ vel monachum siue absoluẽdo siue cõdẽnando se iudex ecclesiasticus intromittat: quia põt ſm Bal. in cõsi. Jn xpi nomine amen. facta est inq̃sitio ꝛc. Jn fi. ꝓ. c. fi. cum gl. de excep. an. vj. ¶ Itẽ de cõuenticula laicoꝝ c. cõuenticulas. ⁊ ibi Bal. j. col. de pace iur. fi. in vsi. feu. ¶ Itẽ facit solui dotem epus etiã ex pacto nudo ſm Bald. in. l. j. C. de do. ꝓmi. Hosti. Inno. ⁊ Joã. an. in c. de prudẽtia. de do. inter virum ⁊ vro. ¶ Itez ⁊ in crimine ecclastico põt epus indicere purgationẽ. alꝫ nõ ſm Inno. in. c. nos inter. de pur. can. ⁊ Bal. i mar. 8
ver. epus. ver. si. xxv. ⁊ adde qõ p Inno. 6
in. c. recepim⁹. de priuileg. ¶ † Sed qd ecõtra an iudex laicus cognoscat de delicto laici cõmisso in clericũ vel in ecclia. Respõ. sic. l. si quis in hoc genus. et ibi doc. de epi. ⁊ cle. ⁊ Bar. tenet in. l. si cui. ff. ff. de accu. ter. ⁊ Ang. in auc. vt licema. ⁊ auie. ff. col. viij. Intellige tñ qõ si est tale delictum qõ habeat duo capita. vt qz laicus occidit hominẽ in ecclia legiũ. nã ꝺ homicidio punit iudex laicꝰ. de sacrilegio vero epus. ita dicit Bar. in l. senatus. circa prin. de accu. ⁊ Sali. in l. qui de crimine. ff. opponitur tertio ad eãdem partẽ. C. eo. titu. ⁊ Ange. are. in tracta. maleficiorũ. ver. scalis. circa prin. ⁊ sic iudicaui hoc anno in ptura cassiana cũ questio mihi de facto occurreret, nã punitus ſm formã statuti vnũ qui in ecclia pcusserat aliũ nõ obstãte qõ epus spoletinꝰ diceret cognitionẽ ad se ptinere qõ ego nõ negabã q̃ ad caput sacrilegij. sed vide p doct. can. in. d. cũ sit. de fo. cõpe. Aduerte etiã qõ iudex laicꝰ punit de delicto cõtra clericũ vel in ecclia cõmisso vt. s̃. etiam si epus remittat faciendo pacẽ vel cõcordiã cũ delinquẽte ſm Bal. in. l. si qs̃ in hoc genus. prealle. ¶ † Nec mirũ qz ꝓ pacem ⁊ remissionẽ iniurie factã ab offenso nõ tollit ius fisci. s. pena ſm Bal. ibidẽ. et est glo. sing. in. l. diuus. ff. ad sill. ⁊ Ang. ⁊ in. l. athletas. s̃. fin. ff. de infamibus. ⁊ Lanfrã. titulo de arbi. quarta parte. j. col. ⁊ qõ p Bartho. in. l. dãni. s̃. sabinus. de dã. infec. Bal. in. l. ij. C. de lib. ⁊ eoꝝ liber. Jo. de por. i. l. v. s̃. cato. in fi. ff. de s̃. ob. ⁊ per Bar. in. l. j. s̃. si ea. ff. si vẽ. no. in pos. mit. ⁊ in. l. si tibi. s̃. quedã. ff. de pac. ⁊ in. l. nõ solũ. s̃. j. ⁊ in. l. sed si vnius. s̃. si ea mente ff. de iniur. per Bal. in. l. quos prohibet ff. de postu. ⁊ in. c. j. s̃. iniuria. de pa. iur. in vsi seu. Jnno. in. c. in nostra. de iureiur. Jo. an. in addi. Spec. de iustru. edi. s̃. nunc vero aliqua. ver. per hoc videt solui questio. ¶ Et ꝓdicta vera etiaz si in testamẽto per offensum sit facta pax ſm Bal. in. l. j. in fi. C. cõia deleg. imo inuito offenso procedi cõtra offensorẽ ſm Jnno. in. c. qz gu. de iudi. † Nec credit offenso etiã in articulo mortis ꝓstituto excusante offensorẽ ſm Bal. in Marg. ven. malefic. sed idẽ Bal. in. l. j. in fi. C. cõia deleg. dic prodesse vt nõ torqueaẽ nisi liquido constet de crimine cõmisso. sed vide no. in. l. ij. ff. ad sill. ⁊ no. ¶ Sed cõgrue queri põt ad predicta quibus casibus pcutiẽs clericũ non teneaẽ ire ad papã vt absoluaẽ a pena can. si ꝺs suadente. xvij. q. iij. ⁊ rñdeo qõ si teneẽ ire si sit senex vel mulier vel puer. c. quã uis. de sentẽ. excõ. ¶ Item nec qñ monachi vel canonici regulares inuicem se percutiãt qz absoluuntur p abbatẽ cũ consensu ẽpi. secus si pcutiãt clericũ se-

do. Berta.

cularem.c.illorū.t.c.de monialibus.de senten.excō. ¶Item t quādo percutiens clericū habet inimicitiā capitalē ob quam nō posset ire tutus ad papaz d.c.quamuis.t.c.decetero.co.ti. ¶Itē si modica fuit offensa qđ est in arbitrio episcopi.c.quenit.co.ti.t Inno.in.c.veniēs co.ti. ¶Item t in mortis articulo d.c.quāuis. ¶Itē etiam si pentiens est inops q̄ non possit ire ad papā.d.c.quāuis.t ibi p doc.de predictis q̄ omnia bñ no. ¶+Sexto ḡritur an episcopus teneat facere visitationē p diocesim suā quolibet anno. Rñd.sic.l.semel vel pluries ꝓut expedit tam p se quā p alium nomine suo.c.si epūs.t ibi glo.t doct.de offi.ordi.li.vj.t.q.j.epūm.vbi etiam dicit qđ epūs infirmus vel occupat⁹ alios mittere dz ad visitādū.t in.¶.si aūt.ea.q. licet Bal.in.l.j.¶.nec aūt.ij.col.C. de cadu.tollen.dicat qđ in officio visitādi nō potest alius substitui qđ est verū nisi iure ordinario ſm glo.in.d.c.si episcopus. et doc.t Inno.in.c.inter cetera.eod.ti. 10 in anti. vbi vide. ¶+Septimo ḡro sic- 11 cessiue quid inquirere debeat epūs visitans.Rñ.quod inquirere dz quo ordine clerici baptizēt vel missam dicāt.Et qualiter singula offi.cia pagant in ecclesia. ¶Item dz docere ignaros t laudare doctos inꝑta illud Ouidij. Excitat auditor studiū laudataq̄ ꝑt⁹ Crescit. et immēsum gloria calcar hz. ¶Itē dz docere symbolū apostolorū.i.credo in deū.t hoc prima die visitationis facere dz in qualibet ecclesia. Seba vero die dz cōuocare plebē eamq̄ docere vt errores fugiat idolorum t crimina vez adulteriū:homicidiū:furtiū:testimoniū falsū.t reli qua peccata mortifera. t ne quis faciat qđ sibi fieri nō velit.et vt credat q̄sq̄ futurū iudiciū t vltimam resurrectionē quo facto in vna ecclesia ad aliā ꝓficiscat hec doctrina pontif.r.q. j.placuit.ex q̄bus ꝓtz qđ episcopus visitans dz in populo p̄dicare vt ibi.t.c.j. de censi.t gl.in dicto.c.si epūs de offi.ordi. t scias qđ talis visitatio dicit multitudo c.cū.ex officij.de ꝓscript.iuri aūt visitādi nō potest episcopus renūtiare sed ꝑcurationi debite propter visitationem sic ſm Inno.in.d.c.cum ex officij.t Flori. in l.labeo.ff.quēad.seru.amit. ¶Nec est silentio inuoluendū qđ contra visitationem t ꝑcurationem debitaz pro ea nō potest per subditos ꝓscribi etiā spatio tanti tēporis quod nō sit memoria in contrariū.d.c.cum ex officij. Sed bene potest conscribi ius visitandi ab eo cui non competit contra episcopum cui competit.vt ibi no. etiam si prescribens sit subditus episcopi.sicut est plebanus pontiani qui subiacet episcopo firmano vt ibidem. Tunc autem non intelligitur prescriptum ius recipiendi procurationem.glosſ.est no.in regula odia libro sexto. Potest autem episcopo negligente fieri visitatio p archiepiscopū c.j.t fi.de censi.libro sexto.doc.in.d.c.cū ex officij. ¶Et nota quod archiepiscopus prefertur episcopo in officio visitādi ſm Inn.in.d.c.cū ex officij.t Host.in c.ad aures.de tēpo.ordi. ¶Ordo vero tenendus per archiepiscopum in visitatione ponitur in.d.c.j.de censi.li.vj.vbi plene. ¶+Predictis singu. adde quod episcopus visitans diocesim nō potest propria autoritate rumpere ostia domorū t intrare causa hospitādi sed bñ potest propria autoritate repellere resistentes sibi ne intret quādo hospitiū sibi ex obligatione debetur ſm Inno.t doc.in.c.j.de imu.ecclē.t Flo.in.l.j.¶.fi. ff.de ser.vr.predio.t Bart.cepo.in tractatu de seru.vr.c.xxx.qō not. ¶Octauo quero vtrū episcopus accedēs extra suā diocesim in alienā ad chrismādum vel consecrādum debeat habere sumptus ab eo in cui⁹ diocesim vadit. Rñ.q̄ sic.ſm gl.Guil.t Doc.in.c.si epūs. de offi.or.lib.vj.xij.q.ij.charitatē.in fi. cū gl.sic etiā vicario episcopi sunt sumptus ministrādi ſm glo.in.d.c.si epūs.vide no.in.c.inter cetera.co.ti.in anti.per doct. Debēt aūt expēse fieri moderate ſm cuiuslibet loci q̄litatē.sicut t epo visitāti.x.q.iij.illud t infra dicēt. ¶Debent etiā expēse indici eunti extra ciuitatez vel territoriū ad examinādū testes ad instantiā partis.gl.est no.in.c.ij.de iud. lib.vj.t gl.xij.q.ij.charitatem.alias vero nō.vt est gl.ord.c.nō lz.xj.q.iij. ¶Item

et testibus q̄ ꝓducunt sunt sumptus p̄standi per ꝓducētem.l.quoniā liberi.t ibi Doc.prius gl.C.de testi.l.testiū.¶.gadino.ff.eo.ti.l.eos.¶.si quis.t ibi Bart. C.de ap.qđ est verum tā in causa cuili q̄ criminali si ꝓducātur de loco ad locum ſm Doc.in.d.l.quoniam. ¶Item verū etiam si testes deponant p vtra q̄ parte.qz a solo producēte cōsequi dz expēsas.gl.est in.c.statutū.de rescri.lib. vj.ſm. Doc.in.d.l.q̄m ꝓpter qđ alⁱs determinant. qđ iudici examinati testes ad instantiā vnius partis non debeat aliquid solui p examinatione facta sup interrogatorijs productis p partē aduersam qđ no. ¶Itē verum q̄ sumpt⁹ 12 sunt testibus soluēdi anteq̄ de eorū domicilio recedēt.d.l.q̄m.ibi vēturis t ibi ꝓducēdi. Si tñ plus eis daretur q̄ expenderint ad restōnem tenet ſm Docto.in.d.l.q̄m.per gl.in.c.si q̄ testium.de testi. ¶Itē si testes p vtrāq̄ partē producant ab vtraq̄ sunt sumptus prestādi t pinguiores quā si ab vna tñ ꝓducerent ſm Bal.t Pe.de sun.in.d.l.eos ¶.si q̄s.C.de ap. ¶Itē dz eis solui tam p victu q̄ p interesse operarū ꝓditarū ſm Cy.t Doc.in.d.l.q̄m.t Flo.in.l.ex hac.ff.si quadru.paupe.fecit.dicta.t in d.l.testiuz.¶.gabino.t Ja.bu.in.l.si q̄n. C.eo.tit. ¶Item dicti sumptus a testibus peti possunt etiā i foro ad quē sunt producti.lz alⁱs sit forus eis incompetēs ſm P.e.de sum.post Doc.i.l.hȳs absens ¶.j.ff.de iudi.p glo.in.c.statutum.¶.inducto quantū testes domi expēderent ſm Inno.no.in.c.finē litibus.de dolo et contu.vt refert Bal.in marg.¶.expenss.de iud.per.l.sed si hereditas.¶.j.ff.ad exhiben. ¶Item verum etiam si coacti deponant.vt in Spe.de recusa.¶.vj.¶. litatē personarum vt si sit testis digna pena debeat etiā sibi pro vectura ecḡ. ſm gl.no.in.l.in.l.idēq̄.¶.idem labeo.ff. mādati.t Bar.in.l.si seruus.in prin.de le.po.t in.l.j.ff.de alu.leg. ¶Idē in procuratore eunte extra ciuitatē qz ei sumptus debentur t vecture equorū sēm Bal.in.d.l.etiā.idē in tutore eunte extra territorium pro negotijs pupilli qz sumptib⁹ pupilli debet ire equester vel pedester secūdū psone sue qualitatem. ſm Nico.de nea.in.l.j.¶.si pupillus.ff. de tu.t ra.di.qđ no.per redditionē rationis tutele vt ei dicti sumptus cōputētur. ¶Ultimo scias circa predicta q̄ si plus expēderetur in productione testium q̄ esset valor cause cōmittēda esset testiuz examinatio iudici loci in quo sunt testes.ſm Bar.vero in.l.mediterranee.C.de anno.t trib.li.x.t ita pluries practicat. ¶+Nono quero qz iuramētū est quid spirituale qualiter illud prestet episcopus. Rñd. q̄ non tenet libū vel scripturā manibus tangere cū solacium ꝓbatio coram eo facta sufficiat de iur.cal.l.fi.in aut.de san.epis.¶.nulli.colū.ix.xj.q.j. nō fla gitat.¶.nec honore qđ est verū siue iuret de cal.siue de veritate.vt infra.t tenet Spe.de iur.cal.¶.peruer.item no.q̄ cū episcopus. ¶Itē verū nisi epūs reuertatur ab hereſi vel scismate.Quo casu iurans debet tā gere scripturas.j.q.vij. quoties cordis vbi vide formā talis iuramēti valde solēnem. ¶Itē verum nisi quando absoluntur ab excōicatione vel suspensione. de sen.excō.c.venerabili. ¶Itē verum nisi cā sit sua ꝓpria. qz tūc in ea dz iurare sicut alij nisi de iud.s.fi.t iud.sol. ꝓmittat.l.cū clericus.C. de epis.t cle.et Jo.an.in addi.Spe.vbi supra. ¶Item nisi in causa ecclesie ciuili in qua iurare dz p procuratorē nō p se.secus in spirituali.ar.c.j.t pe.de iure calcu.v.q.iij.qz episcopus.ix.q.iij.cū scim⁹.sed Spe.vbi supra firmat practicā de qua in.d.c.fi. de iur.cal.qđ uiret inspiciēdo libū sibi ꝓpositum.t hoc indistincte.Et scias qđ cū episcopus iurat fidelitatem debet sacra tangere ſm glo.in cle.j.de iureiur. vide etiam glo.in.c.dudum.de electio. ¶Illud etiaz no.quod episcopus iurās tactis scripturis cū non dz venialiter peccat quasi temere iurāo.xxij.q.iij.¶. illicitū. ¶Nec dz excludi electⁿ sicut temere iurans si poeniteat sēm glo.in.¶.ru

fricus. lxxiij. di. q̃ gl. Et dicit temerariũ dici iurꝫ qđ sine necessitate prestatur p c. & si coheres. de iureiur. qđ not. cõtra solitos interloquendum. ¶ No. etiam quod temerarium iuramentum nõ excludit a bñficio. c. sollicite. de resti. spo. fm. d. glo. Nec etiam a testimonio de testi. c. intimauit. de testi. cogen. c. peruenit. ¶ Incidẽter quero quomodo debeat iurare laicus. Rñ. quod debet tangere euangelicas scripturas manibus et nõ cubito vel pedibus. glo. est in. c. vt circa. ver. corporali. de elec. in. vi. et in cle. j. verj. tacta. de hereti. vel quãlibet aliam scripturã secundũ consuetudinem per glo. in. l. iurisiurandi. C. de testi. & Cy. C. eodem titulo. l. testiuꝫ. j. q. ij. Bal. in auꝯ. sacramenta. C. si aduer. vẽ. et in. ℣. item sacramẽta. iij. colũ. de pace iur. fir. in. vsi. feu. Nec probat iuramẽtũ esse p verba notarij talis iurauit nisi dicat tactis mam scripturis fm glo. no. in. d. c. vt circa. & Lanfrã. bitri. & docto. in. l. sciendum. ff. de ℣. oblig. lꝫ. Bar. j. in. c. ij. quid sit inuesti. in vsi. feud. Et ideo iuramentũ in voce nõ dicit iuramẽtum cũ requiratur tactus scripturarum. no. in auꝯ. de mand. prin. ℣. sed neqꝫ fm Bal. in. d. ℣. Jtẽ sacramẽta. et in d. auꝯ. sacramenta. ¶ In dubio ꝺo qñ deserꝯ dꝫ intelligi q̃ iureiur. tactis scripturis fm Bal. not. in. l. generaliter. ℣. in omnibꝰ. C. de re. credi. & iurisiur. ¶ Sꝫ an valeat iuramentũ per reliquias sanctorum p lignum crucis vel sup altari. Rñ. sic fm Bal. in. c. j. de no. for. fide. et in. d. ℣. Jtẽ sacramenta. post gl. & idẽ dicit si iuratur sup tabula picta ad imaginẽ virginis Marie vel sanctoruꝫ vel sup biblia vel alio libro sacre pagineꝫ etiã iuramẽtum clerici p caput vel clericam suam: secus in laicis fm Bal. in d. auꝯ. sacramẽta. nõ tamẽ valet iuramentũ p caput: p capillos: vel per alia membra dei. xxij. q. j. si quis per capillũ. glo. in. d. ℣. Jtem sacramẽta. vbi dic etiã romanos seruare ptra. & Bart. in. l. ait ptor. ℣. iurati. ff. de iureiur. p auꝯ. ne lu-
14 ru. cõtra naturã. ¶ Jtẽ qro an iurm p deos alienos sit licitũ. Rñ. qđ. sic. xxij. q. j. & iurabũt. xj. q. j. sacerdotibꝰ de heretics. cum exiniũcto fm Lud. pon. in
15 singu. ℣. iurm. ver. licitũ &c. ¶ Quod autem si iudeus iurat p euãgelia vel per Jesum Christũ. Rñ. nõ valet iuramentũ: qꝛ iudei nõ credũt in Christum nec in euãgelijs fm Bar. i. l. ait pretor. ℣. iurari. ff. de iureiur. & in. l. spadonẽ. ℣. iam aũt. de excu. tu. Cogit tñ iudeus seruare tale iuramentũ nec christianus recipiẽs illud peccat fm Jnn. in. c. & si Christus. de iureiur. & Barto. in. j. consti. ff. in pun. per. c. monet. xxij. q. j. Jndubitãter etiam tenet iuramentũ p legem Moysi vel p deum fm Bar. in. l. iurisiurandi. ℣. ait ptor. in fi. ff. de iureiur. vel sup. x. ꝯceptis legis diuine seu Moysi p. l. si q̃. C. ó iudeis. vt si iurat p deũ patrẽ oipotẽtẽ sabaoth ꝙ vl p deũ q̃ appuit Moysi in rubo vel p adonay prẽm vel pdeũhelon. vt pbat i. d. c. monet. Uel sic si periuras tu iudeus sis dispsus inter gẽtes & monaris in terra inimicorum tuorũ. terra te absorbeat sicut Dathã et Abyrõ. & iudeꝰ rñdeat amẽ. hec nouj. q. j. deniqꝫ. & de elec. clꝫ. vel sic te lepra apprehẽdat sicut hamanſ xx. j. q. j. q̃ studet. Uel sic fiat habitatio tua deserta. arg. xxiij. di. Jn noie ꝓpe fi. vel sic. veniãt sup caput tuũ oia peccata tua & parentũ tuorũ: & oẽs maledictiones que sunt scripte in lege Moysi & ꝓphetarũ et semp tecũ maneant. & iudens ad oia rñdeat amẽ hoc. pbat deuteroñ. xxviij. c. Et in psalmo. Deus laudẽ &c. vel sic det deus te in maledictionẽ & exẽplum cuncto populo suo. ij. q. v. hoc autẽ. ita tradit Spe. in ti. de iura. calũ. ℣. restat. ℣. pe. & no. in. d. c. & si Christus. de iureiurã. q̃ oia bene no. ¶ Sed hic incidẽter
16 dubitatur de iuramẽto cardinalis vel an ei credaꝯ sine iuramẽto testificãti. ¶ Et rñdeo qđ sic fm Jnnocẽtium in capitulo cuꝫ olim. el primo. de priuileg. lꝫ Ant. de but. dicat ibi qđ verũ est quo ad presumptionẽ non quo ad probationẽ. vide no. in. c. cum a nobis. de testi. & in. ca. quod super. de fide instru. Lapus in dec. xxiij. dicit qđ cardinali creditur de eo quod dicit factum esse a papa viue vocis oraculo. vide But. in d. c. qđ super his. de fi. instru. & in. c. cum

literis de in integ. resti. Joan. and. in. c. j. de offi. lega. in. vi. in. c. constitutus. de appel. per Host. & Jo. an. & doc. ¶ Decimo quero qꝛ ad ius spirituale pertinet creare & priuare canonicuꝫ vt infra dicetur in alia parte si episcopus scripsit alicui vt canonico an postea possit ei referre questionem dñi vel canonicatus & negare eum esse canonicũ. Rñ. quod sic fm Bal. in. l. iubemus. in fi. C. de lib. cã. Si vero nõ refert ꝯstionem vt. ℣. videtur eum fecisse canonicũ scribendo ei vt canonico. sicut papa scribens alicui castro vt ciuitati videtur creare ciuitatẽ fm Jo. and. post Jnno. in. capitulo cũ ab ecclesiarũ. de offi. ordi. & quod p Barto. in ertraua. ad repumendam. versi. ciuitas. & Bal. in. marg. ver. castrum. ℣. iij. potest autem papa sic scribens post ea referre questionem & negare esse ciuitatem. sicut potest episcopus vt. ℣. dictum est. hoc tamen raro contingit.
17 ¶ Undecimo qro si eps litigat cum abbate de iure episcopali & vterqꝫ probat possessionem dicti iuris quero que probatio prevaleat. Respon. qđ prevalet. p batio episcopi habentis pro se iuris ꝓsumptionem. qꝛ iura episcopalia presumuntur esse episcopi non abbatis fm Jnno. xxxj. & Sicu. in. c. auditis. de prescrip. vbi etiam addunt rationabiliter quod si testes vtriusqꝫ partis probant ſcꝫ quod episcopus possedit omnia iura. & quod Abbas possedit omnia iura prevalent testes episcopi. & ideꝫ si. pbatur qđ quilibet possedit insolidum quo casu nõ tenet pbatio ideo suia dꝫ ꝓ epi scopo ferri. p q̃ ius ꝓsumit. Secus si pbatur qđ vterqꝫ possedit. qꝛ vterqꝫ dꝫ obtinere. Sed si Abbas probet se possedisse omnia iura & episcopus probet
18 possedisse iura. Abbas in causa obtinebit scõm Jnn. & doc. vbi supra. ¶ Predictis. adiunge quod si episcopus petit ecclesiam sitam infra dioceſim suaꝫ cõtra presbyterum incumbit onus. pbandi non episcopo sed priori qui hꝫ ꝓsumptionẽ cõtra se. nam presumptio est pro epõ. vt tenet Spe. de proba. ℣. ver. fm p. c. cõstitut. & se. de reli. domi. xvj. q. vij. oẽs basilice. vbi dicitur qđ omnes ecclesie que per diuersa loca cõstructa sunt vel quotidie cõstruunt in episcopi potestate consistant in cuius territorio construunt. vt etiã tenet ibi glo. q̃ allegat multas cõcor. & no. in. c. cũ nõ liceat. de prescrip. ꝓsumptio eñ trãsfert onus pbandi in aduersariũ fm Spec. vbi. ℣. & Bal. in. l. sine possidetis. in pn. & iij. col. C. de pba. Jmo releuat ab onere pbandi fm Bar. in. l. cũ de indebito. & in l. ei. de pba. Jtẽ affi. duriori pbationi eũ ℣. quẽ ꝓsumptio militat. l. fi. & ibi Bar to. ff. qđ me. cã & Bal. in. d. l. sine qđ no. Sed an procedat tunc libellus peto ecclesiam talem sitaꝫ infra dioceſim meã. Respon. sic secus si ecclesia sit sita extra dioceſim. qꝛ nõ tenet libellus nisi causa expressa per quam ecclesia ptineat ad ipsam. s. ex prescriptione vel simili. vt tenet Spec. de lib. conce. ℣. xv. ver. si autem episcopus. p. c. fi. de lib. obla. qđ no.
19 ¶ Duodecimo quero an episcopo canonici reuerentiam debeant. Respon. sic & principaliter. capitulo vero accessoue nisi sede vacante. quo tẽpore etiã principaliter eam capitulo prestare debeat. c. cum non liceat. & ibi doc. & Sicu. de prescrip. ¶ Quid de monachis dicetur infra in alia questione. ¶ Jtez queritur quid ecõtra an episcopus debeat honorare canonicos vel presbyterum. & dic quod sic. quia non debet episcopꝰ sedens pati presbyterum stare. xcv. dis. episcopus in quolibet. Jtem dꝫ eum in domo habere collegam. sed in eccl'ia dꝫ episcopus sedere sublimior: in itinere vero dꝫ epm precedere & presbyter sed. ea. di. non opꝫ. sicqꝫ debent se inuicẽ honorare ea. di. ecto subiectꝰ qđ no. cõtra episcopos elatos. ¶ Sed an dꝫ episcopus honorare laicum. Respon. sic quia loquens vel scribens ei literas dꝫ eum appellare fratrẽ non filium fm glo. in d. c. esto subiectus. viij. q. j. quid autez. Jtẽ & socii fm. d. gl. p. c. cauendũ. x. q. iij ipse aũt epm a laico dꝫ appellari pater vel dñs nõ frater. c. cũ clerici. de ver. ſiꝫgni. & c. grauem. de excel. prela. Papa ꝺo dꝫ cardinalem appellare fratrem si mixtim loquaꝯ. Sꝫ si separatim dꝫ appellare fil. ũ nisi sit epm carnalis q̃ semꝫ

est appellandus frater.c.j.ꝛ ibi glo.no. de offi.leg.in.vj.ꝛ Hostien.in.c.ad liberandū de iudeis.sed si scribat excōicatis.eos nec fratres nec filios appellet. in Spe.de rescrip.p̄sen.§.iiij.ver.ꝛ no.

20 ¶ Tertiodecimo quero an episcopo furioso possit capitulum dare coadiutorem vnū vel duos q̄ spūalia ꝛ reliqua administret.Rn̄.sic.c.j.§.j.de cleri.egro.in vj.¶ Idē si eps est senex inutilis vel perpetuo morbo.granatus quo tn̄ casu si recusat acceptare coadintorē p.qua est consulendus.d.c.j.§.si autē.nec pōt deponi vt ibi.ꝛ vij.q.j.scripsit.c.p̄tium. ꝛ.c.pontifices.ꝛ seq. Imo.non est episcopus qui loco viuentis creatus est. ca.q.nouatianus.ꝛ.c.non furem.sed deponi dz.vij.q.j.eumqui.iij.q.ij.audiuimus.ij.q.j.in primis.ꝛ qui alium ep̄m faciunt loco viuentis apud deū p̄duntur ea.q.denigꝫ.p̄edicta vera nisi eps viuens eger alium petat loco sui surrogari.Ut contingit in beato Gregorio q̄ fuit assumpt⁹ ad ep̄atū viuente ep̄o cui successit.vij.q.§.ecce his.ꝛ.j.se.ꝛ seq.et §.ecce q.Item adde dandum coadiutorē ep̄o seni q̄ adiutor succedat ei mortuo.vij.q.j.petisti.ꝛ se.¶ Circa p̄dicta etiā sciendū est q̄ si quis substituat ep̄o viuenti qr eps ad aliā eccl̄iam sua autoritate transimit ꝗ canones substitutus in ecclesia sua succedit.vij.q.j.est etiā q̄dā.ꝛ.c.eos vbi vide.Et subde q̄ dato coadiutore ep̄o infirmo si eps moriatur administratio devolvitur ad capitulum ſm Bar.to.in.l.solet.ff.de tutel. Ang.in.l.j.C.qui pe.tu.Et not.q̄ coadiutores debēt habere sumptus moderatos ab ecclesia ꝛ alienare nō possunt bona eccl̄esie.Sed rōnem administrationis reddere debēt.d.c.j.§.fi.de cler. egro.lib.vj. Nec est ignorandum q̄ capitulum potest postulare alium prelatum q̄n prelatus suus est tali morbo cōfectus:vt sit factus prorsus inutilis ſm Bar.in.l.post suceptum.ff.de excu.tu.facit q̄ no.p Inno.in.c.ij.z hely.de simo.et adde ō.s.dicta sunt ad primā qōnē pu-

21 me patis primi libri.¶ Decimoquarto quero an pna iniūcta p ep̄m alicui cōfitenti possit diminui p sacerdotē inferiorē.Rn̄.nō.c.cū inferior.de ma.ꝛ obe. ꝛ tz Spe.de pe.ꝛ remiss.¶.fi.inferior cū nō hz ptātē in superiorem.d.c.cū inferior. xxj.di.inferior.c.veniēs.de iureiu.et tz Bal.i aut.hz nouo iure.C.de ser.fugi. vbi dicit ꝓpterea q̄ statuta inferiorum nō limitāt iurisditionē superioris q̄ not. Limita tn̄ q̄ dicit nisi maior se inferiori subijciat.xj.q.j.quenit.Lille a quo.§.tēpestiue.ad treb.l.est receptū.ff.de iurisdom.iu.pōt aūt superior etiā papa se submittere simplici sacerdoti in ꝓfessione petōrū penitentiali quo casu nō potest Papa ꝺ pna sibi iniūcta minuere sine cōsensu sacerdotis qui casu censetur superiori cū papa se ei submiserit hz Spe. ibi.¶.pe.¶ Dubitari posset an ep̄s possit pmutare pnam a papa iniunctā:puta de eundo ad sanctū Jacobū de galitia.Rn̄.q̄ sic ex cā.gl.est sing.xxvj.q.vij. tēpora penitudinis.ar.l.hoic.ff.mādati q̄ dicit q̄ procurator pōt mādare Jurisc⁹

22 qō dns mādauit.qō no.¶ Decimoquinto q̄ro an ep̄s possit facere ꝓstitutiones in sua dioces.Rn̄.sic.c.vt alias.ꝛ ibi gl.ꝛ doc.de consti.in.vj.ꝛ in.c.ij.de ma.ꝛ obe.Bar.tz i.l.j.in prin.ff.qō q̄sq; iur.ꝛ in.Loēs populi.ix.q.j.q.prin.de insti.ꝛ iure.q̄ itellige verū cū ꝓsensu capituli.d.c.vt alias.ꝛ Inn.i.c.in nostra. de lca.Item verū nisi sint ambitiose ꝑrationabiles ꝛ nō grosse ſm Bald.in.l. nulli.C.de sen.ꝛ p can̄.vbi.§.Item verū nisi ad alterādū volūtates defunctorū ſm Bal.in.l.voluntatis.vlt.col.C.de fideicō.Sed ad imponēdū penas executorib⁹ testamētorū sic ſm Bal in.l.j.vl. q.C.de his q̄ pene no.Item verū etiā cū impositiōe pene special⁹ adicete tpalis ſm Bal.i.l.si ds seruo.C.de fur.Item verū etiā ab ep̄s putatiuo.s.donec remoueat:qr post nō valēt ei⁹ ꝓstitutiones ſm Bar.i.l.barbarius.xj.col.ff.de offi.ꝓtovbi.etiā dicit sec⁹ in ꝓcessib⁹ cōtra eo factis.Item verū etiā ad inducēdū faciliorē modū ꝓbādi ꝑ usurarios q̄s sit de iure cōmuni.sicut est ꝓstitutio facta p ep̄s firmanū p quā disponit sufficere testes de publica fama q̄ds sit usurarius iūcta assertione dicentis se ei soluisse usuras ſm Bald.in.l.eos.§.sup.C.de usur.

quod bene.no.contra usurarios nō tn̄ 25 potest ep̄s facere cōstitutiones in preiudicium subditorū ſm do.Pau.de cast. consi.147.post Inno.in.c.fi.de offi.delē.ꝛ Jo.an.i.c.fi.de app.i.vj.i nouella. iij.col.Item nec Jus cōmune.vt p doc.in c.fi.de of.archipres.Scias aūt q̄ ꝓstitutio ep̄i hz ins ꝓtorum ſm Bal.in.l.sine pars.in fine.C.de dūa.ꝛ in.l.fin.de edil. act.ꝛ in marg.ver.ep̄s.ver.xx.vbi etiā dicit q̄ ideo est tēporale non naturale.

23 ¶ Plus no.q̄ cōstitutio ep̄i etiā si pe 26 nā excōicationis iniungat nō requirit scripturā de necessitate ſm Bal.in addi.Spec.de leg.ver.pe.Item aduerte q̄ constitutio episcopalis cōtra fures intelligitur de furtis vere p̄fectis hz Bal. in.d.l.si ds seruo.C.de fur.Idē dicit in aliis statutis.Quia intelligit de delictis p̄fectis ꝛ ꝓsummatis ſm Bal.in.l. si quis nō dicam.C.de epi.ꝛ cle.ꝛ in ꝓsi. Frā.cōfecit venenū.in.l.iij.C.de ser.fugi.ꝛ i.l.iij.C.de nau.feno.bar.in.l.j.ꝛ in l.si in rixa.ff.de sica.ꝛ in.l.si quis id q̄ §.fi.de iur.om.iud.Ang.in.l.ꝛ si certis

24 aḋl.¶ Circa p̄dicta etiā sciendū est quod constitutio ep̄i nō trahitur ad casus veteres hz Bal.in.d.l.si quis seruo. ꝛ Pau.de cass.consi.lxxxvij.vbi dicit verum etiam si in ea dicatur quod extendatur.qr talis clausula intelligit.s.ad preterita pendentia non omnino finita vt ibi.et p Bartho.in.l.omnes populi. quinta questione primi.ff.de insti.ꝛ ut. ꝛ per Barth.in.l.lucius.§.que marito. de leg.ij.ꝛ in.l.j.§.fi.ff.ad tertul.ꝛ in.l. si.C.sen.rescin.nō pos.ꝛ in.l.causas.C.ō transac.ꝛ in.l.cū ler.ff.de legi.Joan.de lig.in capitulo cum dilectus.de cōsue.ꝛ est casus.in.l. casus.vide per Pau.de ca.in cōsi.cclxxvi.¶ Sed an constitutio ep̄i liget successorem eius.Respon. non.Ariſ.dist.adrianus ſm Jo.de lig.an tracta.de sentē.excōmu.in.iij.charta. tra sacrilegos.Respon.sila debet intelligi contra sacrilegos ſm ius canonicum. Sed si statutū sit a laicis de sacrilegio intelligitur de sacrilegio ſm ius ciuile. vt tenet Bal.in.d.l.si nondum.C.de fur

27 titu.in glo.mi.¶ Decimoseptimo quero an episcopus ligetur constitutionibus suis Bal.tenet q̄ no.in aut.q̄buscūq; in fi.de sacrosan.eccle.ꝛ in.l.digna vox. C.de legi.ꝛ in.l.cum ipse.C.de cōtrahē. emp.de hoc plenius loquit Bal.in.l.voluntatis.iiij.col.in.lec.antiqua.C.de fideicom.ꝛ in.l.scim⁹.§.simūliq; mō.C.de lati.liber.tol.ꝛ in.§.ad hec.v.col.de pa. iur.fir.vbi aliter cōcludit.ꝛ ibi in.vj.col. subdit episcopum receptantem furem incidere in excommunicationem vigore constitutionis disponētis q̄ furans sit excōicatus.ꝛ hoc dicit Bal.etiā indirecte.s.ppter participationē cū excōicato q̄ etiā tenet Bal.i.d.l.digna vox. ꝛ refert Joā.An.sic disputasse in q̄stione Bononiensis episcopus.licet Ar-

phi.in.c.j.de consti.in.vj.dicat eȝm ligari etiã directe.quia constitutio sua
innititur autoritati canonis quod tamen Jo.an.reprobat ⁊ Bal.vbi supra
cum etiã statutũ principis innitatur ure cõi ⁊ autoritate dei.⁊ tñ princeps nõ
ligatur suo statuto.d.l.digna vor. Idẽ
tenet Bar.in.l.lucius.§.titius.de fideicom.lib.dicens qȝ episcopus contrafaciens sue cõstitutioni imponenti penã
excõicationis non incurrit excõmunicationem per illum text.Host.in summa.
de sen.excõ.§.quid valeat.tenet idem ⁊
Cy.in.d.l.cum ipse.licet idẽ Cy.in auk.
quibuscunqȝ de sa.san.ec.dixerit cõtrarium post Pe.de bel.Jo.and.in regula cuilibet.in.vj.tenet idem qȝ supra.videlicet qȝ nec eȝs nec archiepȝs ligetur.
Jo.de lig.in tractatu.de sen.excõ.tertia
charta.ver.sed circa hoc cõsuevit dubitari ⁊c.refert multas opiniones.⁊ tandẽ distinguit ꝑ concordia earuȝ qȝ aut
eȝs contrafacit vt eȝs ⁊ non ligat aut
tanqȝ priuatus contrafacit vt si ludat
stante ꝓstitutiõe sua pen.ali ꝫ ludentes.
Et tunc ligatur.vide ibi plene per eũ.

28 ¶ † Nec obliuiscaris ci⁹ qȝ dicit Bal. 31
in.d.l.cum ipse qr qñ eȝs incurrit excõicationeȝ ex participatione:vt.§.nõ põt
eȝm absoluere. ¶ Quid de papa.Rñ.
eũ nõ ligari ꝓstitutione sua.vt.§.dixi.et
ꝛz Bal.in.d.l.digna.gl.⁊ Uinc.in.c.nullũ.de sen.excõ.vbi etiã ꝑ Bof.⁊ ꝓ philip.
⁊ glo.in.c.si aliquẽ eo.ti.de elec.c.innotuit.gl.xciij.di.si inimicus.qȝ dicit papã
participantem cum excommunicato
non incidere:in excõmunicationẽ cum
non ligetur canone.⁊ in.c.statutmus.
de sen.excõ.in.vj.⁊ Jo.de ligna.vbi.§.
Licet sec⁹ sit in eȝo.vt.§.dixim⁹.qȝ no.

29 ¶ † Quero etiã qd de imperatore.Rñ. 32
qȝ est solutus legibus.l.princeps.ff.de
leg.de equitate ꝙ ꝛz viuere legibus
suis.d.l.digna.⁊ ibi Bal.⁊ doc.ꝛz tñ seruare cõsuetudines suas ſm Bal.in.c.j.
de natura feu.Item teneȝ seruare pacta ⁊ ꝟctus suos ſm Cy.Bar.⁊ doc.i.d.
l.digna.Bala.d.c.j.⁊ not.i.l.cesar.ff.de
publ.Idẽ dic in rege qȝ regno suo ꝺr imperator ſm Bal.in.l.nec exemplo.C.de
ꝓba.Itẽ assimilat imperatori.vt dicit
Bal.in.c.j.§.si vasallus.de pace iur.fir.
et Oldra.in.ꝓsi.ccl.qȝ est verũ si est comes ſm Bal.in.l.receptitia.C.de non
nu.pecu.Itẽ rex dicit exceptus a iuramento sicut imperator ſm Bal.i.c.fi.vl.
col.de phi.seu.alie.ꝑ Fede. ¶ † Et not. 30
qȝ oẽs reges sunt sub imperatore.l.in
nomine dñi.C.de of.ꝓse.preto.vij.q.j.i
apibus.qȝ est verũ etiam in rege francorũ qui subest imperio romano ſm gl.
⁊ Bal.in.c.j.§.j.de pace iur.fir.i vſi feu.
et Bar.in.l.si duas.§.grãmatica.de excu.tu.Bal.tñ in.c.j.de iuesti.in ma.rac.
dicit quod rex frãcorũ non recognoscit
superiorem.⁊ tõ in causis suis potest cõstituere iudicez ordinarium.sed hoc est
verũ de facto nõ de iure.⁊ sic potest sal
uare Bal.cõtrarium vel dic ſm Spec.i
titu.de appel.§.iij.ẍ.pe.qȝ rex francorum in temporalibus non recognoscit
superiorem g.c.per venerabilem.q filij
sunt legi.Jdeo ab eius ſnia non appellatur.vt ibi pet Spe.in.§.vij.in prin.
co.ti.ideoꝛ rex francorũ ⁊ qlibet alius
rex põt esse iudex in causa ꝓpria ⁊ põt
se submittere pari vel minori ſm Bar.
in.l.ẽ receptũ.ff.de iur.om.iu. ¶ † Pre
dictis adde qȝ oẽs reges subsunt pape
ſm Inno.in dicto capitulo per venerabilem. nec mirum quia si est hereticus
rex pdit regnum.⁊ illud ũt occupantis
si papa ꝓcedit vel remanet eccle scõm
Bal.in.l.j.xiij.col.C. de emã.li. Ex quo
ꝑz qȝ regnũ hierusalem potuit ꝑ papã
cõcedi regi Karulo cuius illud esset in
manibus saracenorũ qr ad ecclesiã ptinebat ſm Bar.in.l.id qȝ apud hostes.ff.
de le.j. Regnũ vo Sicilie vel Apulie iure directi dñij ptinet ad ecclesiam romanã.c.ad apostolice.de re iud.in vſi.⁊ in
cle.pastoralis.eo.ti.⁊ Bal.i.l.j.C. vñ cõgna.vbi dicit qȝ totũ regnũ feudale est
ecclesie ꝛz singula feuda regni Apulie
sunt regis quo ad directũ dñium. Fuit
nãt dictum regnũ Sicilie ⁊ Apulie cõcessum in feudũ ꝑ papã Clemẽtẽ quartum.xij.Kalẽdas Junij pontificij sui anno ꝓmo regi Karulo comiti Andagauẽsi filio Ludo.regis frãcoꝛ fratri scti
Ludo.regis frã.Anno dñi.M.cclxij.
vt refert Bal.in.l.cũ antiquioribus.C.

de iure deli.Et hinc est qȝ reges dicti regni Sicilie nõ habentes iustum titulũ
ab ecclesia romana incidunt in crimẽ
lese maie.ſm Barto.in.l.lex.xij.tabu.ff.
ad.l.iul.maie.Qñ autẽ rex recipit titulum ab ecclesia videntur sibi concedi ꝑ
papã oia regalia vt ꝛz Bal.in.c.j.in fi.
que sunt regaa.in vſi.feu.⁊ per cõsequẽs
ius gabellarum ⁊ si.vt ibi.⁊ ꝛz.d.me⁹
Bar.cepo.in.l.eũ qȝ vectigal.ff.de verb.
signi.⁊ in trac.de serui.rusti.ti.de pozzu. ¶ Adde etiam ad supradicta quod
rex Anglie ⁊ rex Ungarie in eorum regnis cõferunt prebendas. Et beneficia ex priuilegio pape ſm Bal.in rubr.
C.de preci.impe.offe.vlt.col.Quod supradixi de rege vt possit facere cõstitutiones intellige etiã de comite qui in comitatu suo dicitur preses gl.est in.c.j.si
de inue.inter do.⁊ vas.hs oẽia.i vſi.feu.
et Bar.cepo.in.d.l.eũ qȝ vectigal.de verb.
sig. Itẽ assimilatur principi ſm Bal.in
d.l.receptitia.de consti.pe.⁊ do.meus.
d.Ang.de ybaldis nepos Angeli antiqui de perusio in rub.C.qui admit.⁊ iõ
põt cõdere statuta ſm Bart.in.d.l.oẽs
populi.xiij.q.j.principali.ff.de iust.⁊ in. 34
et in l.j.in prin.ff.quod quisqȝ iur.per.c.
ij.de maio.⁊ obe.c.ij.de cõsti.in.vj.Quibus statutis dico ipsum nõ ligari sicut
nec regẽ vel imperatorẽ qȝ predicta.qȝ
32 no. ¶ † Ultimo dic qȝ potestas ciuitatis
condens statuta simul cũ populo ligat
eis ſm gl.⁊ Bar.in.l.j.in prin.ff.qȝ q̃sqȝ
in.⁊ ibi per moder. ¶ Decimoseptimo
quero vtrũ eȝs possit excommunicare
scientes furtum ⁊ non reuelantes.Rñ.
qȝ sic.sed nõ põt excõicare scientes furtũ ⁊ nõ reuelantes ꝛz Bar.⁊ Bal.in.l.ci
uile.C.de fur.Sed an qȝ cogat indicare
furtum.Rñ.sic.l.idẽ est.§.si tibi.ff.de cõ
di.fur.⁊ in.c.q̃ fures.de furt.Barto.et
33 Bal.in.d.l.ciuile.† an aũt reuelãs furez
ꝑ incantationem teneat actiõe iniuriarum.dic qȝ nõ vt est gl.in.l.nemo.C.de
mat.⁊ math.p.l.Itẽ apõ labe.§.si quis
astrologum.ff.de iur. Punitur vero incãtator ꝓ dict⁹ de iure ciuili pena mortis.d.l.nemo.⁊ ibi gl.⁊ doc.ꝛz de iure canonico punitur pena fustigatiõis si sapiat hereſim⁊ persona est vilis.als vero pena est carceratio perpetua.xxv.
q.v.cõtra idolorum.⁊ Ludo.pon.tenet
in sing.ver.qua pena. ¶ Quid de incãtatore qui incantat pro sanando corpore infirmo vel pro removenda aeris tẽ
pestate ne fructus perdantur.dic qȝ nõ
puniunt.tex.est not.in.l.eorum.in fi.lib.
Azo.in summa.C.de mal.⁊ mat.Jdeo
Bar.ibidem dicit notabiliter nõ puniri eũ qui malias dissoluit.sed de iure canonico puniunt tales etiam ad finẽ boni vtentes incantationibus.xxv.q.ij.illos.ſm Sali.no.in.d.l.eorum.Quinetiã
de iure ciuili sunt ꝓhibite incantationes etiã ad finẽ boni.puta pro thesauris reperiendis.l.j.C.de thesau.lib.x.
Nec omitto qȝ incantatores nõ veniũt
appellatione medicorum.l.j.⁊ ibi Bar.
ff.de var.⁊ extraor.cogni.qȝ no.ꝑ statutis de medicis.nec est mirũ.qr incantationes non prosunt in confirmationibus.xxv.qȝ.vij. admoneant. vbi dicit
Aug.eas esse laqueos ⁊ insidias Diaboli.Quib⁹ ille perfid⁹ humanũ genus
decipere nititr.adeo qȝ clericus eas exercens debet degradari.laic⁹ vero ana
thematizandus. ¶ † Decimooctauo
quero an eȝs possit excommunicare extra dioceſim subditũ suũ.Rñ.qȝ sic glo.
ix.q.ij.eȝm.per.c.si eȝs.xj.q.iij.⁊.c.si
qs presbyter.⁊ c.si qui vero. Host.in.c.
j.de raptore.⁊ Joan.de ligna.in tract.
de sentẽ.excommu.vij.parte.⁊ ver.consequenter queritur nunquid superior.
Inno.in.c.fin.de foro competen.⁊ Pau.
de cast.in.l.fi.ff.de iurisdi.om.iudi.Sed in
statuto.Bal.tenet cõtra in.l.cunctos populos vlti.char.de summa trini.⁊ fide
catholi.per.c.vt animaruȝ.de constitu.
in.vj.vbi est casus qȝ cõstitutio episcopi
imponens contra furem penam excommunicationis non ligat subditũ furantem extra dioceſim quod etiam tenet
Pau.de ca.in.d.l.fi.ꝓ quo facit.quia
statutum firmanum disponens quod
persecutiens firmanum puniatur pena
dupli non habet locum contra persecutientem firmanũ extra territoriũ firmi
ſm Bar.in.l.ne quid.in fi.de incen.ruinau.Pau.de ca.in.d.l.fi.Jo.de lig.vbi
§.ver.consequẽter queritur.Quid de sta

tuto qō ꝓcedit etiam si statutum vltra procedat.vez qō percutiens firmanum etiā extra territoriū puniat qz non habet locum nisi quo ad bona sita in territorio ſm Ange.sing.in.l.j.vlt.col.Ꝑ.ff.de iud. Adde hic etiā dictū Bald.in.l. actor.in fi.C.de ꝓp.qō ꝑ statutum puniens agentem extra territoriū.punit etiā cuius agēs extra territoriū ex quo statutū expresse punit agentē quod no. ¶ Quero etiā qd de statuto circa solennitatē testamenti. Respon.q habet locū quoad bona sita in loco statuti tantū nō quo ad sita alibi que ptinebunt ad venientes ab intestato nō ad heredem scriptū in testamēto condito ſm solennitatē dicti statuti.vt tz no.Bart.in.l.si arrogator.vlti.col.ff.de adop.qui tamē aliter ⁊ plenꝰ loquit.in.l.cunctos popu los.vbi vide oino.C.de summa.trī.⁊ ad de not.in.l.si nō speciali.C.de testa.Itē non ligat subditū testantē extra territorium ſm Joā.de lig.vbi.§.in trac.de sen.excom.viij.charta.Ꝑ.examinādo ⁊c. p.l.iij.in fi.ff.de test.⁊ l.j.C.de eman.lib.

35 ¶ Predictis adde no.qō statutum excludens feminas extantibus masculis nō habet locū extra territoriū.qz talis filia femina succedit in bonis sitis extra territoriū ſm Bal.in.d.l.cunctos populos.xvij.col.ver.subsequenter querit et ibi Bar.in.iij.col.vj.c.licet Anto.rose.monarcha sui tpis in tractatu de successoribus ab intestato vl.q.ver.vltimo restat.disputando teneat contrarium, tu no.tene opi. Bar.quaz etiā sequitur Pau.de cast.doctoꝝ veritatis in cōsilio. ccxvij. ¶ Subdo etiā ad predicta qō statutū circa litis decisionem nō potrigit 38 ad eā q̄ fiunt extra territoriū.secus in his que respiciunt litis ordinationem. vt tradit no.Bart.in.d.l.cunctos.ix.q. in fi. Item statutū puniens homicidaz in centū habet locum contra subditum delinquentem extra territorium etiam scz vt cōtra eū ꝓcedat eo modo quo dicit statutū facere orig. Sed punit iuris cōis vel statuto loci in quo deliquit ſm Barto.in.d.l.cūctos.ix.q.vbi sic concludit post multa qō no. ¶ Itē statutum

36 qō nō valeat instrumentū sine certa solēnitate nō habet locū extra territoriū. secus si statutū phibet alienari rem extra consortes.vel si phibet maiorem cō trahere vel testari.qz habet locū etiaz extra territoriū ſm Bar.in.d.l.cunctos. vj.q.j.in pūn.⁊ Jo.de lig.vbi.§.ꝟ.quoniam.qz qd de statuto.in.viij.char.ver. examinando an statuta.vbi dicit etiaz statutum prohibens alienari in forensem habere locū etiā in subdito existente extra territoriū per.l.j.ff.de fun.do. inſti.qui.ali.nō licet-Ꝟ.l.cū.l.C.de condi.ob.causam.adde etiā qō statutū prohibēs aduocare nō ligat subditū extra territoriū.l.ex ea.ff.de postul.c.si sententia.de sen.excō.in.vj.⁊ Joā.de lig.vbi.§.

37 ¶ Item statutū q̄ filiusfa.possit testari.nō intelligit.de bonis sitis extra territoriū ſm Joan.de lig.ibidē.Ꝟ.aliqua statuta permittunt.⁊ Barto.in.d.l.cūctos.vij.q.vbi etiam dicit statutū quod spurius possit instituī non habere locū extra territorium. quod not. ¶ Quero autem quid de statuto quod primogenitus succedat patri an habeat locum in bonis alibi sitis. Barto.in.d.l.ver.ſz posset dubitari.in.x.q.cōcludit qō si statutum cōcipit verba in bonis.vt quod bona veniant ad primogenitum.⁊ tunc intelligitur de sitis in loco statuti. Sed si concipit verba in persona primogeniti.vt quod primogenitus succedat.⁊ tūc si decedens nō erat de loco statuti.licet ibi haberet bona tamen statutum non porrigit ad eum nec ad eius filios.si autem erat de loco statuti.⁊ tunc primogenitus succedit in bonis sitis in loco statuti vigore statuti.in alijs vero de iure communi.quod tene mēti. ¶ Postremo scire debes quod statutum puniens delicta regulariter nō ligat delinquentem extra territorium etiam si expressim dicatur in eo quod delinquēs extra territoriū puniaī.qz tunc nec valet nec effectum habet.vt tenet Barto. in.d.l.cunctos.viij.q.quod dicit verū nisi in capientibus ex naufragio. Itē nisi quando nō vindicat a iudice loci commissi delicti.sed Barto.ibidem in vltima charta ver.viso an forensis.post multa dicit qō

aut statutū expresse dicit de subdito extra territorium delinquēte ⁊ valet.aut simplr disponit nō faciendo mētionem de subdito delinquēte extra territoriū. et tūc si de iure cōi est delictū dz delinquēs puniri.si vero est delictuz de iure municipali tantum.⁊ tūc secus in tēporalibus.sed in spūalibus sic q̄ dictū capitulū vt animarū de hac tū questio.vi de etiā per Bal.in.l.mercatores.C.de merca.⁊ cōmer.⁊ in.l.ij.de eunuch.⁊ in l.si ꝗs in hoc gen⁹.C.de episco.⁊ cleri.et Ang.in.l.si vacātia.ix.char.de bo.vacā. lib.x. ¶ Nō est omittendū hic vnū singulare verbū Bal.in.l.fi.C.si a non cōpe. tu.q̄ si ex forma statuti ꝺs esset capiendus q̄ de iure cōi capi nō posset.⁊ iudex loci statuti scribat ad alū iudicē q̄ talē capiat vel q̄ exequat talem suā q̄ de iure cōi nō haberet paratā executionē sed ex forma statuti tū nō tenet tūc ille iudex capere vel exeq̄ qui aliꝰ teneret si captura subsisteret de iure cōi. Nūc vero qz solū ꝓmittit a iure municipali qō nō sortit effectū extra territoriuz.secus dicendū est ſm Bal.vbi qō not.ꝑpetuo ad no.in.l.a diuo-Ꝟ.j.⁊ ibi p Bar.⁊ doct.

39 ff.de re iudi. ¶ Decimonono quero q̄ sint ptinētia ad dignitatē epalē in spūalibus.Rn.q plura sūt.vez chrisma oleū sanctū.lxxxv.dist.chrisma.⁊.c.se.de celemist.te referēte.c.q sicut.de elec.c.inter corporalia.de trāsla.ꝓla. Itē ꝓsecratio altaris vel ecclie ⁊ clericoꝝ ordinatio. lxviij.di.cuius cor epi.de ꝓse.di.j.nemo eccl'iam.⁊.c.ecclias.d.c.q sicut.⁊.c.inter corporalia. Itē ꝓsecratio virginū.xx.q.j. denotis. Itē ecclie cōsecrate reccōciliatio.de cōse.ec.vel alta.c.a qua. Itē clericoꝝ dispositio vel suspēsio.v.q.v.delatori.de iudi.c.at si clerici.de vi.⁊ ho.cle.c. vt clericoꝝ-Ꝟ.si ꝺs.de cle.excō. mini.latores. Itē excōicatio.c. pastoralis.ꝓmoſi.de offi.or. Itē purgationis indictio. ij.q.v.p totū. Itē dispēsatio.l.di.vt cōstituerek. Itē solēnis ꝓfessio ꝓpositio.l.di.i capite.⁊.c.accedētibꝰ. de excel.ꝓla.et hec oia plene ponit Spec.in ti.de iurisdi.om. iu.Ꝟ.ſm cano.⁊ dicit.Ꝟ.in rub.de vita epi

41 de vicario epi vbi plenꝰ. ¶ Vigesimo secūdo q̄ro an epūs possidēs decimas in aliena dioceſi iuncta sua q̄si possessione. Rn.nō nisi de titulo vel ꝓuilegio docet c.si ad decimas.de resti.spo.in.vj.et tz Bal.i.l vlt ei⁹.in fi.C.de ꝓba. Et adde hic q̄ si epūs dicit aliquā ecclesiā fitam extra dioceſim esse suā vel personā aliquā pōt conuenire negatoria ſm Bal. in.l.ij.xiij.q.C.de seruit. ¶ Vigesimotertio quero an episcopus possit conferre beneficium ecclesiasticum q̄ vocauit in curia pape. Respond.non scōm Barto. in.l.j.ff.de testa.tuto.et ita seruat vsus. ¶ Vigesimoquarto quero an episcopus possit pro se retinere beneficia vacantia. Respondeo non debet ea aliis conferre.c.fi.de institu.et.c.relatum.de preben.⁊ tenet domi.Ł au. de sano.in rub.de re.ec.non alie.in.vj.xxiij.q.vbi dicit verū.ſ.cū cōsensu capituli nō sine.

Sed papa ꝛ legat⁹ de latere conferunt
bñficia etiam sine consensu capituli. c.
j. ꝛ ij. de offi. leg. li. vj. Bal. ho in marg.
ver. eps. ver. ij. dicit q̄ solus eps cōfert
beneficia ꝛ prebendas nō aūt prelati
inferiores ſm Inn. in. c. cū satis. de offi.
archi. Idē dicit Bal. ibidē. in ver. xix.
q̄ solus eps in ecclesijs minoribꝰ habet
ius instituendi ꝛ destituendi ſm Inno.
in. c. nouit. de his q̄ fi. a prela. q̄ oia tene
42 menti. ꝛ intellige. vr. ſ. ¶ Vigesimo
quinto quero an eps. pmouēs scienter
excommunicatum ad ordines sacros
videatur cum eo dispensare. Respō. q̄
non ſm Inno. in. c. cū sup. de offi. deleg.
et Joan. papi. in sum. in libello. scdo ꝛſ.
nec fuisse iudicē cōpetentē qz eps faciēs
aliq̄d scienter cōtra ius nō videꝛ in du-
bio dispensare ꝛ tz Bal. in addi. Spec.
de dispē. §. qualiter. versi. nunq̄d supe-
rior. ꝛ ibi Spe. dicūt aūt. ꝛ ꝛ. nūq̄d. Nā
et factū superioris temerariū non pōt
dici dispensatio ſm Bal. in. l. bonorum.
C. qui admit. ꝛ ibi Spe. ver. dicunt aūt
ad fi. preallegato. Requiritur ergo ſm
Spe. q̄ constet per instrumentuz vel p
testes q̄ episcopus voluit dispensare
alꝭ pro monendo scienter indignū non
intelligitur dispensare. q̄ est notanduz
perpetuo. imperator aūt concedēs scie
ter incapaci videꝛ cum eo dispensare. l.
quidā consulebat. ꝛ ibi doc. de re iu. l. fi.
per gl. et doc. C. si cōtra ius vel vti. pub.
l. imperialē. C. de nup. per Innoc. in. c.
veniens. de. fi. presbyt. gl. ꝛ doc. in. c. cum
ecclesias. de excep. ꝛ Bal. in addi. Spe.
vbi. §. ver. nunq̄d superior. in fi. cum si.
Idē in papa q̄ scienter promouēs indi
gnū. puta homicidā vel apostatā videꝛ
cū eo dispensare ſm Barto. in. l. barba-
rius. v. col. ff. de offi. preto. gl. ꝛ doc. in. d.
c. cū ecclesias. ꝛ Bald. in. d. l. imperialis.
vbi dicit quod papa promouēs spuriū
ad episcopatū videtur cū eo dispēſare.
ideo aūt dixi scienter. qz si facit ignorās
nō dicitur velle. l. si p errorē de iurisdi.
om. iud. vnde si scribat pro indigno pre
sumit circūuentus. vt tz Inno. in. c. cuz
te. de reſcri. ꝛ Bald. in marga. ver. pa-
pa. ver. iiij. ¶ Et no. q̄ debet fieri mētio
in literis de scientia pape vel principis
al's scientia eiꝰ nihil operat ſm Bald-
no in prela. fen. in. xv. col. Hic solet in li-
teris poni clausula nō obstante tali. l. q̄
operaꝛ dispensationē cū inhabili p no.
in. c. j. de consti. in. vj. ꝛ in. c. ei cui de preb-
ben. eo. li. item talis clausula facit presu
mi papam facere de plenitudine pote-
statis q̄ facit cōtra ius cum sine dicta
clausula cesset dicta p̄sumptio. vt tenet
not. Bal. in l. si testamentū. C. de te. ideo
dic in clausula ex certa scientia q̄ facit
presumi papam facere de plenitudine
potestatis. nō tñ q̄ videatur tollere ius
tertij sed tantum ius concedentis. Nā
ad tollendū ius tertij requiritur clau-
sula specialis ſm Bal. in aut. hoc inter
liberos. C. de testa. Et ideo pōt suspecto
causaz delegare scienter. ꝛ intelligitur
recusatio, tūc partibus sublata ſm glo.
in. c. ad hoc de rescrip. de quo vide in. c.
cū olim. ꝛ ibi doc. de offi. dele. ꝛ in. c. cum
inter. de excep. ꝛ Philip. in. c. postremo.
de app. et alꝭ j. dicek. illud etiam tene
menti circa predicta q̄ clausula nō ob-
stante tali. l. nō est in literis necessaria
q̄ñ est clausula ex certa scientia. qz dicit
clausule sunt paris potentie ſm Bart.
in. l. idem vul. §. sunt ꝛ alij. ff. de excu. tu.
et ibi Nico. de nea. ꝛ Bart. in. l. fi. C. si cō
tra vel vti. pu. vbi dicit sufficere clausu
lam. non obstante aliqua. vel vide etiā
43 Bart. in aut. q̄ō sine. C. de test. ¶ Ho.
etiā ppetuo q̄ō clausula ex certa scien-
tia operaꝛ vt i dubiū revocari nō possit
concessio ſm Bart. in. l. conficiunt. §. co-
dicilli. ff. de iure codicil. vide etiaz Paul.
de ca. in consi. cv. Adde de clausula nō
obstantibus q̄ tam generalis non ope
ratur q̄ñ plura obstant. sed tunc requi
ritur specialis non obstante tali ꝛ tali.
vt dicit Bal. in. l. j. pe. col. C. de fiir. ꝛ in. l.
j. C. de seruit. quod est verum nisi in re-
scripto principis qui non tenetur scire
singulares constitutiones. ꝛ tō sufficit
clausula generalis vt dicit Bal. in aut.
nauigia. C. de furtis q̄ō not. ¶ Nec pre-
tereo q̄ clausula non obstantibus si ve
nit ad destructionem canonum vel con
ciliorum debet specialiter canonem no
minare. si vero ad destructionem decre
talium sufficit generalis sine specifica-

tione decretalis ſm Arch. in. c. j. de pstit.
lib. vj. ꝛ Bal. in. l. humanum. C. de legi.
Ja. alua. in capitu. j. de constit. anti. in
vsi. feu. Sed si venit ad destructionē ali
cuius legis sufficit gñalis nō obstante
aliqua lege in cōtrariū faciente nec re-
quiritur specificatio legis. Nec tñ suffi
cit clausula nō obstante aliqua lege. si
vltra nō p̄cedat ſm Bart. in. d. l. fi. C. si
ctra ius vel vti. publi. vide in. l. si nō spe
ciali. C. de testa. ꝛ i. l. j. C. ō natu. li. ꝛ Bal.
in. l. fi. si cōtra ius ꝛ in. l. oēs. C. de qua-
dri. pscri. ꝛ in. l. oēs. C. de prescri. tri. an.
¶ Vigesimosexto quero si eps infra tē-
pus presentandi patrono ecclesie cōpe
tens instituat aliquē in beneficio patro
nato. ꝛ patronꝰ infra tps nullū presen-
tet epō. an valeat institutio seu collectio
facta per epm. Rñ. q̄ nec valet nec con-
ualescit ex eo q̄ neminē infra tps presen
tauit patronꝰ. no. in. c. illud. de iurepa-
tro. Et tenēt dñi de rota in decis. cccl vij.
ꝛ in deci. cccix. q̄ incip. atē q̄ pmutatio. ꝛ
tenet Sicu. in. c. cū bertoldꝰ. de reiud. p
quo facit. qz q̄ō nullū est a principio nō
conualescit ex post facto ſm Inno. in. c.
prudentiā. de offi. dele. ꝛ Bald. an. l. fi. §.
necessitatem. vſ. col. C. de bo. q̄ lib. ꝛ in. l.
quidā. C. de fideicō. ꝛ hoc tene mēti. qz se
44 pe cōtingit. ¶ Vigesimoseptimo q̄ro
vtrū eps debeat instituere vel cōsumare
psentatū pfrono eccle. Rñ. q̄ sic. si repe-
rit eū esse idoneū. xvj. q. vij. monasteriū.
in. c. decernim⁹. ꝛ Inno. ꝛ doc. i. c. cū Ber
toldus. de re iu. vbi dicit q̄ aliū non opz
instituere ꝛ institutꝰ nō dz cōfirmari sz
cassari ēt si. ppio motu instituat ꝛ non
ad p̄sentationē veri pfroni. d. c. decernim⁹.
ꝛ no. in. c. ex si equētib⁹. de instit. Et no. i
d. c. illō. ꝛ dñi de ro. i dictis decis. ccclvij.
ꝛ cccix. ꝛ Sicu. in. d. c. cuz Bertoldꝰ. vbi
45 etiā dicit q̄ō eps in bñficio pōt instituere clericū a patrono nō presentatū si ad
episcopum sit devolutum ius ex delicto
patroni qz nō idoneū vel indignū p̄sta
uit. sed tps est elapsum per. c. cū vos. de
offi. ordi. vel p negligentiā patroni. c. j. ij.
ꝛ iij. ꝛ c. eāte. de iurepa. ꝛ doc. in. d. c. cuz
Bertoldus. q̄ō tene menti. Et q̄ dixi de
indigno p̄stato p patronū intellige q̄
ad epm ius devoluaꝛ si tēpus p̄standi
est elapsum alꝭ cū patronꝰ presentās
indignū nō perdit ius iterū p̄standi si
tēpus sibi adhuc supersit. no. in. d. c. cuz
vos. per Inno. ꝛ Bal. in mar. patronꝰ.
versi. j. fecit. c. cū in cunctis. de elec. et q̄
no. in. c. tam literis. ꝛ ibi docto. de testi. ꝛ
ita dz itelligi dictū Aug. in aut. de san.
epis. ꝛ cle. §. si quis oraꝛ. qui dicit ibi esse
ter. q̄ō patronus p̄stans indignum pri
uatur iure presentandi. ¶ Item q̄ dixi
de negligētia pfroni itellige. s. infra qua
tuor mēses si patronus est laicus vel. s.
ser. si clericus. c. j. ꝛ ibi gl. ꝛ doc. de iure-
pa. in. vj. ꝛ glo. in. d. c. cū vos. si vero sūt
duo patroni. s. laicus ꝛ ecclesia vel cleri
cus rōne societatis hñt ser menses ad
p̄stādum. ꝛ sic laicus gaudet p̄uilegio
socij clerici. c. cū patroni. gl. no. ꝛ ibi doc.
in. d. c. j. de iurepa. in. vj. ꝛ tenet Flo. i. l.
si cōem. ff. quēad. serui. amit. ar. illius. l.
vbi vero q̄ socius gaudet p̄uilegio so
cij in indultis cōibus. ꝛ no. in. l. admi
nistrātes. §. coꝛ. ff. de excu. tu. ꝛ Bar. in
l. j. C. si in cōi ea. que causa. in inte. resti-
po. Q̄ō no. pro patronatu altaris in ec
clesia sancti Angeli de Firmo cuiꝰ pa-
troni sunt prioꝛ dicte ecclesie ꝛ Jacobꝰ
Bertachinus genitor meus vt tēpus
p̄standi sit semestre amborꝰ p̄ dicta.
¶ Adde p̄dictis q̄ si questio patronatꝰ
nō finiꝛ intra ātuor mēses eps eligit lite
pendēte fine p̄iudicioꝝ obtinētis vel
obtēturi in cā q̄ alta vice. c. q̄ñ. ꝛ c. cum
ppter. de iurepa. ꝛ ibi p doc. q̄ tene mē
ti. Sed pone q̄ō patronꝰ eligit infra tē-
pus sz nō p̄stauit epō electū qz electus
moritur infra tēpus an p̄uieꝛ iure eli-
gendi. Rñ. nō. ſm Dy. an. l. j. §. elegāter.
ff. de lib. agno. facit. l. inter. ff. de mino. l.
lucius. de pet. here. ꝛ l. cōtra maiores.
de inoffi. te. q̄ō etiā no. ¶ Quero retē-
to dicto themate principalis questiōis
quid iuris sit. si eps nō cōfirmat presen
tatū a patrono. Rñd. q̄ō eps dz deponi
ſm glo. no. xxj. q. ij. c. j. vbi vide oīno per
doc. ꝛ est tex. xvj. q. vij. decernim⁹. ¶ Po
stremo dubitaꝛ si sit questio de patro-
natu inter epm ꝛ patronuz an eps lite
pendente ponat iconomum in bñficio p
fructibus cōseruādis. Rñ. sic per. c. cum

vos.de offi.or.ꝛ glo.no.in.c.eã te.de iurepa.ꝛ vbiq; p doc.que oia tene menti qꝛ sunt de pane lucrãdo. Nec omitto de patrono qđ alt debet de bonis ecclesie sue si alũde viuere non potest.xvj.q. vij.contra sanctoꝝ ꝛ c.sc.c.nobis.de iurepa.videlicet de fructibꝰ supfluis ſm doc.ꝛ Ang.in.l.opetẽs.C.de alẽ.a parẽ. lib. Dy.ꝛ Bar.in.l.filius.§.fi.de lib.ag.

46 ¶ Trigesimooctauo quero an eps pḣibens solui decimas plebano teneaꝫ interdicto vnde vi. Rñ.sic ſm Jnno.in c.querelã.de elec.ꝛ Flo.in.l.seruitutis. pe.col.ff.quẽad.serui.amit.q; intellige ad interesse pecuniariũ ipsi plebano.vt ibi p Flo.p.c.certificari.de sepul.q; interesse est iuramẽto ꝓbandum ſm Flo. ibidẽ p.c.in primis.§.q.i.Quinetiã cogitur eps talẽ ꝓhibitionẽ renocare quã fecit parochianis plebani ꝛ mandare eis qđ soluant plebano sicut prius soluebãt.ſm Flo.vbi.§.ꝛ Jo.an.in.c.cõquerente.de resti.spo.in nouel. Sed nõ põt eps dicta de causa vel alia in ius vocari dum sacra colit.ſm Spe.in ti.de reo.

47 ver. Jtẽ eps.vbi vide et signa. ¶ Trigesimonono q̃ro an eps possit absoluere excõicatum ꝓprio motu. Rñd.sic ſm Bal.in.l.si pacto q̃ penã.pe.col.C.de pactis.vbi dicit verũ etiã nemine citato: secus tñ si eum excõicauit ad instantiam partis.idẽ dicit ibi Bald.in tenuta vel captura facta ptẽ nõ citata vt reuocari debeat ꝛ sine citatione.facit gl.no.in minor.ff.de euic.glo.ꝛ Ludo. pon.in.l. lij.§.si procurator.ff.si quis ius di.non iob.Ange.in.l.ij.ꝛ Pet.de sun.in.l.ea q̃.

48 C.qũo ꝛ qñ in. ¶ Trigesimo q̃ro an eps possit absoluere ab omni excõicatione lata a iure. Rñ.sic.nisi sit refuata pape.c.nup.ꝛ ibi doc.de sen.excõ. Quo casu etiã cardinalis legatus de latere potest absoluere lz nõ absoluat excõicatũ ab hoie ſm Bal.post glo.in.c.quod trãslationẽ.de offi.lega. Et adde qđ eps ordinarius põt absoluere excõicatũ ipso iure nõ tñ si per sententiã alterius cuz talis absolut debeat ab excõicante vel eius superiore in eadẽ iurisdictione ſm Jnno.in.c.prudentiã.de offi.leg.ꝛ Bal. in mar.ver.absolutio.ver.ix. Archi.in c.ij.de sen.excom.in.vſ.ꝛ no.in.d.c.nup. vbi vide per doc. Aduerte tamen q; excõmunicatus ipso iure si sit denuntiatꝰ per epm dz absolui per papaz.al's solus epus potest absoluere no.in.c.tua.de sen. excõ.ꝛ ibi doc. Omittendũ nõ est qđ excõicatus per delegantẽ nõ põt absolui per delegatũ.sed excõicatus per vnum delegatũ põt absolui per aliũ delegatũ et per delegantẽ ſm Jnno.in.d.c.prudẽtiã.ꝛ Bal.vbi.§.ver.x.qđ no. ¶ Trigesimoprimo quero an eps pdat ius i clerico ecclie exẽpte sicut in ecclia exẽpta. Rñ.sic ſm Jnno.in.c.recepimus.de pui.ꝛ Bald.in mar.ver.ecclesia.versi.vi.

49 ¶ Trigesimosecundo quero an eps possit cõcedere licentiã celebrandi diuina in loco iterdicto. Rñ.nõ ꝛz gl.ꝛ doc. ꝑ hi.in.c.ad hec.de ap.ver.si ipse violat interdictũ est ipso iure suspensum ab officio ꝛ iurisdictione.nec põt excõicare ꝛ eius ſnia est nulla.c.tanta.de excel.pla. Secus tñ est in papa ſm glos.ꝛ doct.in d.c.ad hec. Põt aũt eps facere sibi celebrari tpe interdicti.not.in.c.qñ episcopus.de priuile.ꝛ ibi Joã.an.in nouel.et doc.ibidẽ. Jtẽ scias posse eps celebrare diuina tpe iterdicti clausis tñ ianuis et voce subimissa nec pulsatis cãpanis nisi epi fuerint causa interdicti.c.quod nõnullis.de priuile.sed nõ põt papa cõcedere licentiã excõicato vel interdicto celebrãdi diuina ſm Jnn.i.c.ꝓterea.de ap.dum allegat.c.nulli.de sent.excõ.et

50 ibi per doc.qđ est mirabile. ¶ Et not. qđ interdictũ ferri nõ põt cõtra singulares personas sed demum contra vniuersitatem. Excõicatio vero etiam contra singulares psonas ferꝛ.c.qua fronte.ꝛ ibi doc.de ap.ꝛ.c.is cui.de sen.ex.in vj. Nec ferri põt nisi precedente monitione.c.reprehensibilis.ꝛ ibi doc.de ap. et ꝓpriuat a sacramẽtis ecclesie ſm Bal. in.l.j.v.col.C.de here.instit.ꝛ per gl.in.c. quod in te.de peni. Sed si interdictum ponatur contra ciuitatem afficit etiam suburbia.sicut interdicta ecclesia etiaz cimiteria ꝛ capelle cẽsentur interdicta. c.si ciuitas.ꝛ ibi no.de sen.excom.in.vſ. ¶ An aũt interdictũ pro delicto alieno. ferri possit contra populum. Respon.sic

c.si sententia.de sen.excõ.in.vj.lz secꝰ sit in excõicatione ſm Jnnoc.in.c.grauem.

51 co.ti.i anti. ¶ Plus addo hic q; interdictũ latum contra populũ non afficit clerum nec econtra.c.si sentẽtia.de sen. excõ.in.vj.ꝛ Pau.de ca.consi.ccxcvj. Et ideo possunt ꝛ debent singulis diebꝰ in ecclesijs ꝛ monasterijs misse celebrari ianuis clausis voce subimissa ꝛ cãpanis nõ pulsatis exclusis secularibus interdictis vel excõicatis adeo quod canonici vel clerici non celebrantes nõ conequunt quotidianas distributiones.c. alma.§.addicimus.de sen.excom.in.vj. Et predictus ordo seruari debet singulis diebꝰ exceptis festiuis.ſ.pasche.natalis:pentecostes ꝛ assumptionis. Quibus apertis ianuis alta voce ꝛ pulsatis campanis celebrantur diuina offi-

53 stinc.iij.vbi casus. ¶ Circa predicta etiã no.q; interdictũ põt suspẽdi ad tps qua suspensione sublata nõ dicit nouũ interdictũ qz durat primũ q; interiz nõ cessauit tpe suspẽsionis ſm Jnnoc.in.c. cũ inter.de cõsue.ꝛ Bal.in.l.iij.§ fi.ff.de serui.ꝛ in mar.ver.suspensus.vbi etiaz dicit Bal.effectũ esse talẽ qz tempore suspensionis.nõ põt appellari q; posset si esset nouum.ꝛ dicit ibi Bald.hanc.q.oc curriſſe sibi de facto tpe dñi Joãnis de Eulogo qui sepultꝰ est in ecclesia firmana in sua ferrata capella iuxta altare maius. Facit in simili qz saluusconductus suspendit bannum q; etiam durat tpe saluiconductus ſm Bald.ibi.q; not.

54 ¶ Sed clericꝰ celebrãs cõtra iterdictũ quo puniat. Jnn.in.c.j.de postu.prela.dicit eũ priuari bñficio ꝛ fieri irregularẽ.ꝛ in.c.irrefragabili.de offi.ordi.vide no.in.c.si ciuitas.de sen.excom.li.vj. ¶ An aũt clericꝰ suspẽsus lucreꝫ fructꝰ medij temporis. vide Barto.in.l. cum allegas.C.de re.milit.li.xij.q̃ argu.illꝰ.l. dicit q; nõ. Sed quid de excõicato. vide Jnno.in.c.ex insinuatiõe.de appella.et Bal.i mar.ẽ.clericꝰ.ẽ.xxvij.ꝛ tene mẽti p̃dicta. ¶ Trigesimotertio q̃ro an solus eps possit in ecclesia dignitatẽ nouã creare sine cõsensu capituli. Rñ.nõ. sed cũ cõsensu capituli sic ſm Compo. Jnno.ꝛ Host.in.c.cũ accessissent de consue.q; verũ nisi de mãdato quia solus potest ſm Bald.in.c.cum olim.co.titu.

¶ Trigesimoquarto quero vtrum epūs possit ecclesias parochiales facere conuentuales. Rñ, sic dūmodo facultates ecclesiæ sufficiant ſm Abba. anti. in. c. cū venissent. de consti. ⁊ Bald, refert in
55 mar. ver. epūs, ver. ſi. ¶ † Trigesimoquinto q̄ro an monasteria diocesis subsint epō Rñ, sic quo ad legem iurisditionalē vez quo ad canonicā subiectionem obedientiam reuerentiā institutionē correctionē reformationem iurisditionē causarum pniam. ⁊ oim sacrorum collationem. no. in. c, cōquerente, ver, nos autē. de offi. or. ⁊ in. c. dilectus, eo. ti. no. xvj. q. j. peruenit. et. c, interdicimus. vbi dicit q̄ monachi recipiunt ab epo chrisma oleū cōsecrationis altariū ⁊ ordinationes. xviij. q. ij, hoc tātū. ⁊. c. seq. ⁊. c. monasteria. xij. distin. de hijs. cum glo. ⁊. c. cum persone. de priuil. in. vj. Item etiā quo ad visitationem. d. c. monasteria. Subsunt etiā monasteria metropolitano q̄ ad ordinem psallendi in ecclesia seruādum, xij. di. de hijs. ⁊ ibi glo. que dicit se-
57 cus quo ad ordinem viuendi qui pertinet ad abbates vt ibi, ⁊ no. xviij. q. ij. nullam. Item ⁊ quo ad aliud q̄ non possunt decime solui monachis vel ecclesijs dari sine consensu episcopi. xvj. q. vij. decimas. Item nec potest monasteriū transferri de loco ad locum causa vtilitatis
56 nisi cū consensu episcopi. xvj. q. vlti. c. si quis vult. ⁊ ibi glo. no. ¶ † Er quo not, casus transferendi ecclesias de loco ad locum. ſ. ob vtilitatem vt ibi, Alie causę ponuntur de consę. dist. j. tribus, videlicet cum necessitas persecutorum inest ad onus locorū. Item cū difficultas locorum fuerit. Item ⁊ cum malorum subtilitate grauantur vt ibi cum gl. ⁊ not. xxv. q. ij. ita nos. Item ꝓpter aeris intemperiem. lxviij. dist. quorundā. alʒ regulariter secus. xix. q. iij. que semel. ⁊ ibi glo. que omnia dicit in ſi. quod si ecclesia destruatur locus remanet sacer. per l. ede sacra. de contrahen. emp. glo. in. d. c. ſi quis vult. dicit q̄ ꝓpter ecclesia perdit priuilegiū suum. per. c. ⁊ hoc dicim⁹. xvj. q. vij. vide not. in. l. inter stipul. ſ. sacrā. de verb. obli. Sed quid de lignis ecclesie dirute an possint poni in edificijs priuatis dic q̄ non a laicis, sed a clericis sic in edificijs tñ alteri⁹ ecclesie vel rei ecclesiastice ſm. d. glo. in. d. c. que semel. per. c. ligna. de consecra. distin. j. q̄ not. tu qui edificas. ¶ Et q⁹ supra dixi de iurisdictione epi in monachos scias epm esse iudicē ordinariū etiam monachis. d. c. cōquerēte. ſ. nos aūt. ij. glo. de offi. ordi. no. xj. q. j. de persona. q⁹ intelligeſ̄ ad legē iurisdictionalē qua etiā monasteria ⁊ eoꝝ capelle sicut ⁊ ecclesie seculares subsunt epō qui pōt vigore dicte legis conferre oia sacramēta, coherere delicta ⁊ de causis cognoscere. l. vi. acced ēs. xviij. q. ij. hoc tñ. xij. q. j. interdicimus. ¶ Item intellige q⁹ corrigere pōt epūs monachoꝝ delicta abbate negligēte ad quē prius pertinet correctio monachorum. ad epm vero subsidiaria tantū. c. ēpto. de offi. or. c. j. cū glo. de stamona. Quinetiam valet consuetudo q⁹ episcopus corrigat monachos quos de iure debeat corrigere abbas, c. non est,
57 de cōsue. li. vj. ¶ † No. etiam ad predicta q⁹ pōt abbas incautus negligēs superbus fornicator indiscretus crudelis vel ebrius deponi p epm ⁊ vicinos abbates. xviij. q. ij. si quis abbas cū glo. q⁹ in episcopi potestate etiā abbates sunt ea. q. c. abbates, ⁊. c. monasteria. q⁹ ois cura diocesis ad eū pertinet etiā in monasterijs. ix. q. iij. c. ij. xciij. di. nulla. ⁊ tenet glo. in. d. c. abbates. q⁹ intellige deponi posse ab abbatia non ab ordine. xvj. q. vij. inuentū. xv. q. vij. in summa. q⁹ tñ nō procedit in abbate ordinis cistercien. ſm glo. ſ. in. d. c. ſi quis abbas. ¶ Subsunt etiā monasteria epīs quia fundari non possunt sine licentia episcopi. xviij. q. ij. quidā. ⁊ ſ. monasteriū. c. de monachis, ⁊. c, se. de consę. dist. ij. nemo. q⁹ verū est quando fit de nouo nō quando destructuꝝ reparaſ̄ ſm glo. in. d. c. de monachis. xvj. q. vlti. si quis vult de iure. C. de iudic. cū ibi no. Quo aūt ad legē diocesanā non subsunt epīs monasteria q̄ leꝝ ꝛsiſtit in exactiōe cathedratici in tertia vel quarta decimarū ⁊ in hospitio. q⁹ oēs ecclesie preter monasteria subsunt epō quoad predicta. xvj. q. j. cū pro vtilitate. ꝛ. q. iij. inter cetera. Cappelle tamē

pelle tñ monachoꝝ subsunt huic legi. d. c. cōquerente. xv. q. iij. statuēdū. nisi monasteria sint exēpta cū capellis ſm glo. oꝛ. in. d. c. dilectus. quā no. ꝓpetuo. Aduerte aūt q⁹ seruitia debēt epīs monasteria exhibere que ex antiquo prestare cōsueuerint. xviij. q. vl. seruitiū. Item ⁊ censum ordinatum. xviij. q. ij. eluthe-
rius. ſm. d. gl. ⁊ aliam ordi. glo. q̄ oia ponit. ꝛ. q. j. in pri. Quinetiā epo obmiā cū clero debēt ire ꝓcessionaliter monasteria etiā exempta: vt tenet Bald. in. l. fi. C. de bo. libe. ¶ Adde predictis non posse epm reuocare q̄ cōcessit monasterio. xij. q. vl. q⁹ ideo. Item adde q⁹ abbas qui nō vult subesse epō non debet habere ab eo iura episcopalia: nec ab alio xviij. q. ij. abbatibus. ¶ Postremo scire opz q⁹ si epūs cōcedit cui monacho pōt reuocare ſm Bal. i mar. ſ. epūs. ſ. xviij.
¶ Sed nūq̄d epūs possit in monasterio 59 ¶ † Trigesimoseptimo quero an sine licentia epi possint clerici forēses in sua diocesi exercere officia sacerdotalia. Respō. non. xvj. q. j. cūctis. vnde nec missas celebrare publice nec baptizare possūt sine iussu epi vt ibi cum glo. q̄ dicit verū nisi ab alijs presbyteris inuitenť per. c. episcopi. vij. q. j. et. c. null⁹ primas. ix. q. ij. ꝓuiatim tñ possunt celebrare. c. fi. de cle. pere. ſm. d. glos. ¶ Et aduertat epūs ne admittat clericū peregrinū nō habētem literas testimoniales ꝓprij epi q⁹ alʒ punitur. xxj. q. ij. c. j. cū glo. quibus adde nota. in. l. ſi qua p cal. C. de epis. ⁊ cle. ¶ Trigesimooctauo q̄ro an sine cōsensu episcopi possit archidiaconus vel archipresbyter prepositus vel decan⁹ cōferre alicui curā animarū vel prebēdas eccle. Respō. non alʒ qui cōtra facit debet excōicari. xvj. q. vij. nullus omnino. ⁊ ibi glo. oꝛ. q̄ dicit verum nisi de mādato episcopi p. c. si in plebib⁹. lxiij. dist. ad epōū. ergo predicta pertinēt vt ibi et in. c. inuentū. ca. q. ⁊. j. q. ij. c. iij. ꝛ. q. j. c. ij. ⁊. c. regenda. xij. q. j. precipim⁹.
58 cta. ¶ † Trigesimosexto quero an epi- ⁊. c. vēdentes. xij. q. ij. quisquis. ¶ † Trigesimonono quero an epūs possit vnam
scopi sententia excōicationis iniusta timenda sit. R ñd. sic. xij. q. iij. sentētia. ⁊. c. epūs. ſ. si ergo. ⁊ ſ. cū autē. ⁊. c. quib⁹ epi. de sen. excō. glo. in. c. j. de offi. ord. in. vj. ⁊ in. c. j. in pun. q⁹ me. cā. ⁊ tenet Bal. in addi. spec. de app. ver. appellās. Nam excōicatio afficit corpus ⁊ animā. xj. q. iij. audi deniq⁹. q⁹ intellige nisi q̄n lata est post appellationē q⁹ fieri potest ſm Pau. de ca. in rub. ff. de re iud. in fi. et p Bal. ⁊ doc. in. l. fi. C. si a nō compe. iudi. ⁊ per Innoc. in. c. ad hec. de app. ¶ Item nisi cōtineat errorē intolerabilē ſm gl. 60
in. d. c. sententia. p. c. p tuas. de sen. exc.
¶ Item nisi lata sit p indebitis exactionibus per. c. cū ad quorundā. de excep. prela. ſm. d. glo. ¶ Et no. q⁹ iniusta excōicatio nocet ad participandū ſm An-

ecclesiā alteri subijcere. Rñ. sic. c. sicut. de excess. prela. glo. in. c. abbas. xvj. q. ij. vbi etiā dicit gl. in fi. q⁹ vna ecclesia pōt se subijcere alteri sine preiudicio epi. p

c.inter,de don.vbi omnino vide docto.
61 ¶+Quadragesimo ḡro successiue an episcopus possit vnire eccl̃as siue dioc̃esis.R̃n.qõ sic sicut papa vnit episcopatus.c.sicut.ꝛ ibi no.de exce.prela.¶Solus eñ papa potest vnire ep̃atus. non tamen legatus habens generale mandatum vt ibi cum glo.ꝛ glo.ꝛ doct.in.c.j.de transla.pla.xvj.q.j.c.ꝛ temporis.ꝛ sc.xxj.q.j.relatio.licet autem ep̃s possit vnire eccl̃ias.d.c.sicut.nõ tamen potest res vnius eccl̃ie dare alteri eccl̃ie.c.j.de re.eccle.nõ alie.Fz.d.gl.¶Nec ꝓtereo q̃ si eccl̃ie subdite vni cp̃o puta q̃ sunt ab eo edificate sunt in dioc̃esi alterius ep̃i fieri debet institutio conseratio ꝛ vnio per episcopum in cuius dioc̃esi sunt situate dicte eccl̃ie.glo.est no.in.d.c.sicut.per.c.si qui ep̃orum.xvj.
62 q.v.q̃ no.¶+Quadragesimo ꝓmo ḡro nunquid ep̃s possit locare laico commoditatem decimarum.dic quod sic glosſ. est.j.q.iij.peruenit.ꝛ firmant Bald.et Jo.de imo.in.l.vsufruc.ff.so.ma.qõ intellige quo ad commoditatez non quo ad ius spirituale.d.c.peruenit.ꝛ.c.altare.ꝛ doc.vbi supra.ꝛ no.in.c.ij.de loca. in.c.causaz,de ꝓscriptio.in.c.ij.c.ẽpus. et.c.prohibem⁹,de decimis.ꝛ tenet dominus.Lau.de sano.an.l. in quoruz.v. col.ff.de pigno.Jo.de imo.i.d.c.nostra. in.iij,col.de loca.vbi dicit q̃ potest laico locari decima ad modicũ tẽpus qz intelligitur locatus fructus decime non ius spirituale.q̃ etiã ad modicum tempus cõcedi non potest.vt ibi p gl.fructus vero eccl̃ie locari possunt.d.c.nostra.et ibi doc.Jtẽ ꝛ vendi.c.fi.ne pla.vi.sit.et trã seruaꝝ in vsu a magnis ꝑlatis curialibus locantibus fruct⁹ bñficiorum suorum.Possunt autem per papam laico cõcedi decime ex ꝓuilegio.c.ẽpus.de deci.no.in.c.ij.de preben.in.vj.doc.in.c. causam.de prescrip.xxvj.di.bñ q̃dez.q̃ verum etiam cornetis vz quia per laicos possideri non possunt nisi eis ex ꝓuilegio concedeñ ꝑ papaz.de iurcpa. c.de iur.c.ꝛ.c.cum dilectus. Nec etiam ꝓscribi.sc̃m doc.in.d.c.causam.Jo.an. in.c.j.de cẽsi.ꝛ Fe.de sen.in consilio laicus de predio ꝛc.¶Possent etiam per episcopum cõcedi decime in alimoniaꝫ alicui pauperi.nota.x.q.j.c.pe.ꝛ fi.ꝛ doct.in.c.causam q̃.de prescri.vbi dicũt verum respectu fructuum ꝛ ad tẽpus. Bal.tñ in aũ.excipitur.in.fi.C.de bo.q̃ lib.dicit cõcessionem decimarũ alicui factam intelligi pro oibus annis nõ pro vno tñ.¶Et no.quod cũ commoditas decimarum ꝛ fructus conceditur laico non trãsit concessio ad heredẽ.c.ad hoc et ibi gl.ꝛ doc.de decimis.ꝛ gl.in.c.peruenit.j.q.iij.Nec omitto clericis ꝺcime dãde sunt.c.j.de decimis.xvj.q.j.reuertimini,q̃ est vex etiã de redditib⁹ molendini.c.ex trãsmissa.ꝛ ibi doc.de decimis.¶Jtẽ verũ etiã de operib⁹ artificialibus ꝛ negotiationib⁹ q̃ substãtiales dicũt.¶Jtẽ de fructibus ꝑdiorum, qz prediales appellañt.¶Jtẽ ex fructibus animaliũ vt.c.ad apostolicã.ꝛ ibi glo.oz.ꝛ doct.de decimis.qõ dixi de fructibus intellige.s.collectis nõ ꝓ collige dis.s.q̃ colligi debuerũt sm Bal.sing.i l.pe.vij.col.i lec.antiqua.C.de ꝺti iserꝛ ti ellige decimas solui debere ꝑ possessorẽ tundi.lz eniciꝰ sit ei facto suo sm Bal.ꝛ Jo.de imo.in.l.cũ mulier.la.ij.ff. so.ma.¶Jtẽ intellige soluendas de fructib⁹ nõ deductis expẽsis sm Bar.Bal. Jmo.Jo.de por.ꝛ doc.in.l.fructꝰ co.tit. ꝛ Bal.i.l.i.j.col.C.de fru.ꝛ li.expẽ.q̃ intellige de ꝑdialib⁹ in qua debeñ ex fructibus ꝑdiorũ non in decimis ꝑsonalib⁹ i.q̃ debẽtur ex artificio ꝛ industria ꝑsone qz ille debeñ deductis expẽsis sc̃m Bal.in mar.ff.decime.ff.ij.ꝛ ff.fi.ꝑ.l.si ꝑ patre.ff.fi.ff.de peti.here.qõ bñ notañ. ¶Predictis adde q̃ decime in dubio ꝓstari debẽt ecclesie parochiali.c.cum cõtingat.ꝛ.c.ad apostolice.de decimis. Si tñ essent due eccl̃ie.vna.s.baptismalis.i.matrix.altera vero spãlis in dubio debẽt prestari baptismali ꝛ matrici eccl̃ie nisi consuetudo sit in cõtrariũ ꝑ alia eccl̃ia.c ex trãsmissa.de decimis.ꝛ tz sing.Jo.an.ꝛ addi.Specu.de decimis.ꝛ adde.M.vbi refert multas opi.ꝛ dicit hãc seruari.Et ego ꝺcie fm hãc iudicaui de facto hic Cesene in cã mihi ꝓmissa ꝑ Reuerẽdissimũ dñm gubernatorẽ ꝛ ep̃m Cesene.do.Joan.de

vẽturelis de amelia.Adde no.in.c.ij.de
63 resti.spo.ꝛ in.c.j.de prescri.li.vj.¶+Et no.q̃ q̃ possidet decimas in aliena dioc̃esi nõ mutatur ex quasi possessione nisi de titulo vel ꝓuilegio doceat.c. si ad decimas.de resti.spo.in.vj.sm Bal.in.l. vis eius,in fi.C.de ꝓba.plꝰ scire debes q̃ decime ꝓteriti tpis solui debẽt ꝑ antiquũ possessorẽ nõ ꝑ emptorẽ fundi sm gl.in.c.tue.de decimis.ꝛ doc.in.l.ipatores.ff.de public.Sz Fede.de sen.in.d. ꝓsilio laicus de ꝺdio ꝛc. Tenet esse i electiõe clerici cõtra quẽ eas petat q̃ est
64 notandũ ꝓpetuo.¶+Sciendũ etiã q̃ decime dicuñ esse in bonis eccl̃ie sicut oblationes.c. causa.de ẏ.sig.ꝛ tenet Spec.ti.de decimis in.j.col. Quinetiaz inter imobilia cõputanꝺ sm gl.in.c.j.de cõue.inter vas.ꝛ cp̃m in vsu.feu. Et intantũ decime debenꝺ eccl̃ie q̃ potest eccl̃ia ꝓ suo interesse decimarũ agere contra cũ q̃ inciderit fructus in cãpis
65 etiã fuis sm Flo.in.l.eqssimũ.§.fructus.ff.de vsufru.¶+Insup no.q̃ decime sunt soluẽde in ipso fundo sm Bal. in.l.j.pe.col.C.de fruc.ꝛ lit.expẽ.quem etiam vide.in.l.fi.ij.col.C.de cõdi.inser. si tñ clericꝰ velit eas sibi portari ad domuz vel ad horreum põt cogere debitorem.xvj.q.j.reuertimini.ꝛ ibi glosſ.ꝛ tz do.imeus Barto.cepo.in trac.de seruit. cau.lxxij.potest etiã tre ad fundũ vt.s. et fundũ ingredi pro decimis recipiendis et tam multo dño fundi sm.d.Bar. cep.in.ti.de seruit.rusti.c.j.ꝛ Spe.ti. de decimis.ẏ.fi.vbi etiã dicit eas ad horreum ferẽdas si clericus velit quod no. Nec omitto q̃ etiã de palea q̃ etiã est in fructu solui debet decima sicut de alijs fructib⁹ vt tenet Spe.in.d.ẏ.fi.et Bal. in.l.fi.ij.col.in lec.anti.C.de condi.inser. qõ est notandũ. De horto etiam solui debet decima.p.c.ex parte.el.j.de decimis sm Bar.cepolã.in tracta.de seruiti.de horreo vbi vide.¶+Predicta vera sunt etiã in iudeis qz decimas solue re ꝓpellunt ex predijs suis.c.de terris. de iudeis. Et scias q̃ q̃ soluere recusat decimas post trinã monitionẽ põt excõmunicari.xvj.q.vij.oẽs. Punit aũt laicus recipiẽs decimas dispẽdio damnationis eterne ꝛ sacrilegus dicit.xvj.q. vij.decimas.quinetiã ꝺz ecclesiastica sepultura carere.c.phibem⁹ de decimis. et tz gl.no.i.c.ad hoc de decimis.ꝛ in.c. causaz. de prescri. Nec possunt decime tolli ꝑ statutũ sm Bal.in.l.fi.C.si sine cẽsu vel relt. Et scire debes qõ clericus nõ tenet ad decimas q̃ fructus amisit ex incursu hostiũ sm Bal.in.l. acceptã in fi.C.de vsu. Qũo aũt decima ꝺeturi feudũ.vide Bal.in.c.j.de cõsue.rec.feu. in vsi.feu.¶Postremo.q̃ decima ꝛ prestatio diutina ius acq̃rit sm gl.ꝛ Bar. in.l.cũ de in rem ẏso.iij.col.ff.de vsu.de quo in.c.j.de ꝓscri.an.vj.¶Decimaruz vero prestatio nõ prescribitur sm Bar. in.l.cõperit.C.de prescrip.xxx.an.¶Ultimo tene menti quod decime non censentur remisse per papã clericis quibꝰ concessit eos excõicari nõ posse pro decimis nõ solutis sm Bal.in.l.omnibus. C.de vecti.ꝛ cõmi.Necignores quod de decimis quarta pars debeꝫ episcopo de iure cõmuni.c.de quarta. de prescrip.cum ibi no.que omnia tene mẽti.
67 ¶Quadragesimo ꝓcũdo ḡro si episcopus donec missas celebrat cadit ex aliquo morboꝛta q̃ nõ potest missam perficere an possit alius sacerdos eam ꝛplere. Respon.qõ sic.vij.q.j.illud.ꝛ.c.mihil xxv.di.c.j. Et ideo epilẽtici prohibẽtur celebrare missam.vij.q.j.c.pe.ꝛfi.¶Jntellige tamen qõ missa de nouo nõ inchoetur sed inchoata per ꝓcipiscopum q̃ ceciderit perficiatur.s.prosequendo in loco in quo defecit episcopus vel alius sacerdos q̃ celebrãdo ceciderit nisi oratio cepta sit qz ea debet a ꝓncipio inchoari ꝑ aliũ.¶Idẽ in cõsecratione q̃ etiam in ꝓncipio debet inchoari fm glo.no.in.d.c.mihil.¶Idem dicit.d.gl. de baptismo vt inchoatus ꝑ vnũ possit ꝑ aliũ cõpleri.¶Idẽ in ordinatione sacerdotis.xxiij.di.quotiundã.fm.d. glosſ. Sed an tale supplens debeat esse ieiunus.d.gl.tenet q̃ sic.quia idem dicit notabiliter talẽ misse suppletionem fieri posse vsq̃ ad horã nonam.Matutinum vero ꝛ vespertinũ officium ceptum per vnum potest quandocunq̃ per alium perfici sc̃m.d.glosſ.q̃ dixi de ieiunio in-

tellige verū qz sacerdos nō potest nisi ieiunus dicere missam alʒ est excōicatus.d.c.nihil.z debet esse ieiunus a cibo z potu. vt ibi.z de conse.dist.j.liquido. ¶Idem etiā in baptismo qz a ieiuno fieri debet.de conse.di.v.vt episcopi. nisi ieiunꝰ qō tñ in hac patria nō seruatur i qua baptismi cōiter fiunt post prāndiū.sed senis fiunt de mane z a ieiunis et in eccl̄ia sancti Jo. ¶Idē z in ordinū collatione z receptione.lxxv.di.q̄d a patribus.z glo.in.c.sacramēta.de ꝑse.di.j.

68 ¶†Sed qñ quis dicit ieiunus. Rñd. si comedit ante mediā noctem fm gl.in d.c.nihil. ¶Itē si facta est digestio sumpti cibi.de conse.di.ij.tribus. scōm glos. in.d.c.sacramēta. vnde si clericus sentiat sibi cibum in stomacho non digestū abstinere debet a celebratione misse.di cto capitulo tribus.et glso.in.d.c.nihil. quod multi non seruant vel ex ignorantia vel ex cōtemptu canonis. Dicitur autem ieiunus etiam si cepit medicinā non si aquam calidam scōm.glo.in.d.c. nihil.per.c.ex parte.de cele.mis. Sic ergo medicina nō rūpit ieiuniū z secundū d.glo. z tenet Thomas de aquino secūda scōe.q.xliij.arti.vi. Sed contra no. in.c.contraria.de conse.di.v. ſz tu cōcorda quod prima opinio procedit si sumatur medicina ꝓ infirmitate repellēda. Secūda vero opinio procedit qñ medicina sumitur ꝓ sanitate conseruāda.

69 ¶†Nunquid autē sacerdos celebrās debeat esse ieiunus a peccato mortali. Rñ.sic.de cele.mis.c. de homine. z glosſ. in.d.c.nihil. ſz etiā dicit no. quod si dum celebrat occurrit sibi memoria peccati mortalis.dz missam ꝑficere.z postea cōfiteri licet peccet tunc conficiendo illud corpus dñi nostri Jesu Christi sacratissimum. Quod qui manducat indigne iudicium sibi manducat. ¶Quadragesimotertio quero sicc̄ssiue nūquid episcopꝰ vel sacerdos possit sine causa necessaria dimittere missam inchoatam imperfectaz. Respon. quod non alʒ est excōmunicatus.d.c.nihil.vij.q.j.ex causa vero pōt vt qz sibi aliqua causa passionis supueniat. Vel qz videat puerū morientem sine baptismo.potest em̄ tūc baptizare missis solennibus intermissis sed nō sine causa. Alʒ suspendi debet a cōione.de conse.dist.j.nullus episcopus cum glo.vbi vide omnino. Dicitur autem missa imperfecta.j.ante quā detur benedictio.de consec.di.j.missas.

70 ¶†Accessorie hic quero an episcopus vel sacerdos dum celebrat missam possit stare cum capite cooperto.dic qꝺ non alʒ ꝓmunione priuatur.d.c. nullus episcopus.viij.q.j. illud.xxxiij.q.v. mulier. Quinetiam qui missas audit dum euāgelium legit debet stare non sedere.de conse.di.j.apostolica. Itez debet aliqd deo offerre in altari qui audit missaz solennē ad instar sanctorū patrum quos ad hoc monuit Moyses loquēs ex verbo domini non apparebis in conspectu meo vacuꝰ de consecr.dist.j.omnis christianus. Nec pretereo quod excōmunicandus est qui die solenni missam non audiuit vt ad spectandum vadat.de cōsecr.di.j.qui die. Tenetur em̄ quilibet audire missam z perfectam seu integrā quolibet die solenni alʒ debet cōione ꝓmari.de consec.dist.j.omnes fideles.

71 c.missas.z.c.celebrādas.qō.no. ¶†Predictis adde qō nō pōt eps missam celebrare sine ꝑsentia saltē triū diaconorū z aliorū ꝑsbyterorū z ministrorū.de ꝑse. di.j.eps deo. z.c.iubem⁹. ¶Sacerdos autem non debet celebrare missam nisi saltem duo intersint.alʒ vero non verificarentur verba sua. Dominus vobiscum.c.hoc quoꝙ.de cōsecratione distinctione.j.sed imo potest etiam vno astāte.vij.q.j.illud.z est glosin.d.c. hoc quoꝙ.z nota.de fi.ꝑsby.c. proposuit de vi.z ho.cle.c.vt quisꝙ. Sed z solꝰ quis inclusus potest missam dicere cū ꝓpria dei suppleat ꝓ omnibus fm.d.gl. quaz perpetuo not. Et qz supradicti de ꝙbis. Dominus vobiscū sciasꝙsuū dictorum verborūz fuisse figuratū in veteri testamēto in quo legitur Booc sic salutasse messores suos. Rñsio vero. Et cū spū tuo sumpta est ex epistola Pauli ad timotheū. ¶Aduertat tamen episcopus ne cum primo salutat populum dicat. Dominus vobiscū sed dicat par vobis vt imitet̄ xp̄m q̄ post resurrectionē primaz

vocē dixit discipulis.pax vobis.postea Fo dicat. Dñs vobiscū vt se oñdat i numero sacerdotū. Quibꝰ iniunctū est sic ꝑsim salutare.hoc dicit.d.glo.no.quaz signa vt scias ꝓfabulari z rationē red-

72 dere de his. ¶†Quadragesimoquarto quero quā potestatē habeat metropolitanus. Rñ.qꝺ est supior z ordinarius in ꝓuncia.viij.q.vj.ꝓ singulas.cl j.z lo.ij.z ibi glo.Itē hz ꝓcurationē et visitationem.c cū ex offi.de ꝑscrip.z alʒ ꝑ.diximus in.q.de epō vsitāte diocesiz. Nō tñ pōt incōsulto epō suo suffraganeo de causis subditorū ei⁹ se intromittere.ix.q.iij.cōquestus.nisi icasib⁹ exceptis.c.pastoralis.de offi.or.vez qñ eps est actor.vt ibi gl.in.d.c.cōquestus.q̄ secus dicit si eps est reus.Quo casu metropolitanus est iudex intra epm̄ z clericū.xj.q.j.si clericus.vj.q.ij.c.ij.scōm.d. glo. ¶Nec valet sniā lata ꝓ eū nisi in causa appellationis.d.c.ꝙquestus.cibi glo.xj.q.j.pertinent.de offi.deleg.c.cum non ignotemus.fm.d.glo.de offi.ord.c. quesitum.z.c.seq.secundū glo.in.d.c.ꝙ singulas. Pōt tñ cognoscere de causa sui suffraganei rei ꝓ solā querelā scōm d.glo.per.c.si clericus aduersus.xj.q.j. ¶Item ei debeť honor.z reuerētia ab epis suis.d.c.ꝓ singulas.lo.j.cum glosſ. Metropolitani vero causa cum subdito debet coram papa cognosci z decidi ij.q.vij.metropolitanū. Possunt etiam epi suffraganei metropolitanū suū corrigere.xj.q.iij.saluo.lxiij.di.salonitane. Quod intellige.s.cū charitate repiehēdere.ij.q.xij.presumunt.z gl.in.c.si aūt ix.q.iij. ¶Sed an pōt metropolitanus ordinare clericos vel iconomos quos eps suffraganeus recusauerit ordinare. Respon.sic.ix.q.iij.cum scimus cum glo.in summa. Non tñ pōt causas cle-

73 ricales epi cognoscere sine aliorū suffraganeorum cōsensu.ix.q.iij.saluo.z.c.ar chiepiscopus z.c.si aūt.z.c.nullus primas.xj.q.j.si clericus.z vide.xvj.di.c.j. x.qō.iij.quia z ꝓ glo.vij.q.ij.epos. Non pōt metropolitanus absoluere excommunicatum a suffraganeo.d.c.nullus primas.cum glo.que tenet epm̄ posse absoluere excōicatuz ab archidiacono qui dicitur vicarius epi.de offi.archi.c. j.vide glo.xxv.di.plectis. Pōt tñ metropolitan⁹ absoluere si eps q̄ excōicauit recusset.c.qua frōte.de ap.c.ad reprimē dā.de off.or.z gl.or.i.d.c.ꝙstus.xj.q.iij. ¶Subest etiā metropolitano quilibet epos suffraganeus quo ad ordinem psalēdi z cantādi seruādū in qualibet diocesi.q̄ seruari i eccl̄ia metropolitana.xij. di.de his.qō verū ē etiā in monasteriis vt ibi. ¶Itē subest vt non possit suffraganeus a ꝑsbyteris parochialibꝰ aliqd exigere ꝓter solitū x.q.iij.qz cognouimus.c.cauendū.c inter cetera.z.c.relatū. ¶Circa predicta etiā no.qꝺ pōt metropolitanus cogere subditū epi quem ipse absoluit parere episcopo.d.c.adrepumendā.de offi.ord.z glo.tenet in.d.c. cōquestus. ¶Itē pōt sniam epi notorie iniustā corrigere.c.sollicitudinē. de ap. scōm.d.glo.Reliquos casus in quibus epi subsunt ei vide ꝓ Archi.in.d.c.ꝙquestus.post.d. glosſ.insuper addo quod metroplitanus eiusdem casibus subest patriarchis primatibus ꝓuncie in q̄bus epi subsunt metropolitano.de q̄bꝰ supradictum est: vt.d.c.cōquestus.vbi etiā dicitur qꝺ episcopo mortuo pōt patriarcha res epi dispēsare.i.res eccl̄ie qō sibi non licet viuente epo.xij.q.ij.nō liceat. Et sciendū posse episcopū eximi a iurisdictione metropolitani apostolica autoritate.xvij.q.j.frater. ¶Quadragesimoquinto q̄ro an episcopꝰ sine cōsensu metropolitani possit ordinare clericos sue diocesis cuiuscūq̄ gradus z de causis cognoscere. Rñ.sic.ix.q.iij.c. ꝓ singulas lo.ij. Itē pōt subditos anathematizare fm glo.ibi licet olim secus xj.q.iij.nemo episcoporū.alia vera non potest cuz metropolitanus sit superior vt.ſ.in proxima.q. ¶†Quadragesimo

73 sexto quero an ad epm̄ spectet iudicis ordinandi ecclesias sibi subditas. Respon. sic.lxx.di.sanctorū.glo.z doct.in.c.sicut. de excep.prela.qꝺ verum est etiā si fundator eccl̄esie laic⁹ contrariū disposuerit cū eccl̄ia cū dotibꝰ suis ad epi ordinationē pertineat.x.q.j.c.j.ij.iij.z.iiij.imo fundator nullum ius habet in ea.ca.q. monuerit. Et adde verū est vt laici non

possint etiã de oblationib⁹ eccl'ie sactis se impedire eas retinendo sub dño suo cũ apud clericos esse debeãt.ea.q.c.fin. imo laicus eas auferẽs.de eccl'ia est.ex cõicatus.d.c.sctõrũ.qõ not.¶Quadragesimoseptimo q̃ro an eps q̃ fundauit eccl'iam in aliena dioc̃si possit eam consecrare.Respon.qõ nõ.Sed bene põt in ea p̃sentare rectorem quẽ velit instituendũ ⁊ confirmanduz p epm dioc̃sis ad quem etiaz pertinet cõsecratio ill ius eccl'esie.xvj.q.v.sicꝺs p̃sbyteroz.

74 ⁊ alias supradixi.¶† Quadragesimo octauo quero an epꝰ excõicatus possit cõferre sacros ordines.Respon.sic licet sit excõicatus ⁊ sit extra gremiũ eccl'esie. sicut ⁊ hereticus.ix.q.j.ab excõicatis.⁊ c.ordinatiões.qõ tñ intellige vt dixi.ẽ. iij.li.in tertia parte principali sub rub. a quibus si.consecra.epi.ix.q.vbi vide

75 oino.¶† Quadragesimonono q̃ro in q̃buscasib⁹ possit epꝰ dispẽsare.Rñ.qõ in oibus quos ponit Spe.ti.de dispẽ.§. nũc de epoz̃ p totũ.¶Et primo dispensat epꝰ cũ ordinato extra tẽpora statuta a iure.c.cõsultationis.⁊ ibi gl.⁊ doc. de tẽ.or.maxime ex speciali mãdato pape sm quosdã.c.cum quidã.eo.ti.ẽz alij cõtra scõm.Spe.eo.ti.§.nunc ostendendũ.ver.lij.vbi etiam dicit solũ papã posse extra statuta tẽpora ordinare etiam in diebus dominicis vel si.per.c.j.de tẽ. or.⁊.c.de eo.eo.ti.⁊ si alius hoc fecerit papa solus dispensat cũ ordinato ⁊ cuz ordinante per.c.cum quidã.eo.tit.⁊ ar. c.cũ dilectꝰ.eo.ti.Quinetiã ordinatus extra tpa statuta ab alio q̃ a papa vel aliter illicite si celebret ante dispẽsationẽ obtentã solus papa cũ eo dispensat scõm Spe.ibi quẽ etiam vide in tit.de dispen.§.nunc de episcoporũ.ver.prohibetur ibi.cũ illo qui extra quatuor.vbi vide omnino.¶Sc̃o dispensat vt q̃s habeat plura beneficia curata q̃ñ in dispẽsatione cõsideratur vtilitas ⁊ necessitas eccl'ie vel p̃sonarũ ipsius.Nõ aũt si considerantur merita vel sanor̃ sen excellentia persone q̃ solus papa dispẽsat.ita dicit Spe.post multas opi.titu. de dispẽ.§.videdũ.ẽ.sed nunq̃d epꝰ.vbi etiã subdit in ẽ.ẽz nunq̃d poterit.q̃ põt epꝰ dispensare ad habendũ vnũ beneficium duplex ⁊ aliud simplex.de hac tamen materia dixi.ẽ.ij.li.¶Tertio dispensat episcopus cũ ordinatis ab alio no episcopo inconsulto vel contempto proprio episcopo.de offi.archi.significasti.lxxj.distin.c.j.ij.⁊.iij.vbi vide.ix.q.ij. lugduñ.⁊ tenet Spe.in.d.§.nunc de episcoporum.ver.iij.¶Quarto dispensat cum ordinatis non scienter ab episcopo excõicato.c.fi.de ordi.ab epõ q̃ episre.non si scienter scõm gl.ibi per.c.j.in fi.eo.titu.⁊.c.ordinationes.ix.q.j.¶Ex quo not.q̃ epꝰ excõicatus potest clericos ordinare in sacris vel sit extra gremiũ eccl'ie sicut hereticus.ix.q.j.ab excõmunicatis.⁊.c.ordinationes.⁊ dixi.ẽ. proxima.q.⁊ in materia cõsecra.tertia parte.ix.q.vbi vide.Non tñ põt excõicare alios episcopos excõmunicatus q̃ cũ sit extra eccl'esiam non potest alium ejicere de eccl'esia.xxiij.q.j.audiuimus. ⁊ glo.no.in.d.c.fi.⁊ ibi doc.¶Quinto dispensat cum ordinatis ignoranter ab epõ qui renuntiauit epali dignitati.c.j. de ordi.ab epõ qui epa.reñ.⁊ ibi vide omnino quid si renuntiauit epatui tñ vel epatui.i.loco ⁊ dignitati simul.⁊ tz Spec.vbi.ẽ.ẽ.v.¶Sexto dispensat vt duo eligantur ad vnã prebendam.nor. in.c.tue.de prebẽ.⁊ ibi gl.⁊ doc.⁊ Spe. vbi.§.ver.vj.¶Sz an ⁊ q̃ñ vna p̃bẽda diuidi possit ⁊ quo ⁊ an de vna fieri possint due vel de duabus vna.vide glo. ordi.⁊ doc.in.d.c.tue.q̃ gl.etiã ponit an parochia vna diuidatur in duas.vide ibi.⁊ in.c.p̃cipim⁹.xvj.q.j.ẽ.qõ.iij.vnio. de cõse.di.j.oẽs.⁊ in.c.ad audientiaz.de ec.edi.⁊ ibi doct.¶Septimo dispensat cũ clerico p epm suspẽso ab officio ⁊ bñficio ꝓpter crimen vsure.c.preterea.de vsu.⁊ tz Spec.vbi.§.ver.vij.¶Octauo dispensat cum adultero ⁊ in alijs minoribus criminibus irretito si penitentia sit peracta.c.at si clerici.§.de adul.ff.de iudi.xxiij.di.firmitatis.q̃ Spe.vbi.§.ẽ. viij.⁊ plenius in.c.ex tenore de tẽp.ord.¶Nono cũ pugnãte i duello.c.j.de corviti.⁊.c.j.de cle.pug.i du.qõ verũ est dũ mõ mors vel mutilatio nõ sequat.xxiij. q.viij.his a q̃bus.⁊ Spe.vbi.ẽ.ver.si.ẽ

vbi etiã dicit.⁊ tunc posse epm in beneficio dispensare p.c.ij.eo.tit.lj.di.studeat. ad fi.¶Decimo dispensat in multum enormi ⁊ notorio crimine.no.in.c.j.de cor.viti.⁊ ar.in.c.ij.de apostat.Item et in capitalibus occultis.lj.di.eis.⁊ plenius.in.d.c.ex tenore.de temp.ord.⁊ ibi p glo.⁊ in Spe.vbi.ẽ.ver.x.sed plenius lequitur Spe.eo.ti.§.qualiter.ver.hoc quoq̃ notandum.vbi vide omnino,

¶Undecimo cum sacerdote simul plures concubinas habente de biga.c.qz de.xxxiij.di.fraternitatis.⁊ Spe.vbi.ẽ. ver.xj.¶Duodecimo cũ alienigena instituto in ecclesia per eum qui instituere non poterat.de cleri.pereg.c.ij.⁊ ibi doc.⁊ Spe.vbi.ẽ.ver.xij.¶Decimoter tio cũ p̃sbytero qui de facto contraxit matrimoniũ cum virgine.ſ.quo ad executionẽ sui officij c.sane.el.ij.⁊ ibi gl.de cle.comiu.adde no.an.c.nuper.de biga. vbi dicitur q̃ laicus habens vxorem si postea sacerdos ꝓhat ꝺz bigam⁹.⁊ cũ eo non põt epꝰ dispensare vt.§.ibi secus si cõtrahat quis post sacerdotium ⁊ cum virgine.d.c.sane.cum glo.adde no.in.c.fi.de biga.⁊ tenet Spe.licet breuius in.d.ver.xiij.vbi etiã dicit idẽ cuz diacono qui contraxit matrimoniũ põt pacta p̃nia dimissa vxore q̃ epm dispensari.c.j.q cle.vl vo.q̃ verũ itelligit Spe. vbi.§.nisi bis cõtrahat p.c.p̃sbyterũ xxviij.di.vel nisi contrahat cũ corrupta per.c.fi.de biga.¶Decimoquarto cum diacono qui diaconum vitiauit et matrimonium de facto contraxit quia pacta p̃nia cum eo dispensat epi scopus vt possit in p̃sbyterum ordinari.d.c.j.qui cle.vel vo.⁊ tenet Spec.vbi ẽ.ver.xiij.⁊ ibi vide per Jo.an.i addi. ¶Decimoquinto dispensat cum monacho ⁊ cum canonico regulari vt possint in ecclesia seculari ministrare diuina. xvj.q.j.doctos.⁊.c.ex autoritate.j.q.vij. §.nisi.sed quãdo possit monachus vel canonicus regularis prefici ecclesie seculari.vide.in.c.ij.⁊ in.c.q̃ dei.de sta. ⁊ in.§.sit ꝺz.ẽ.ẽ.v.de cap.mo.c.ex pte.⁊.c. ad audiẽtiã.¶Decimosexto dispensat epꝰ cũ eo q̃ excõicatus recipit bñficiuz. de cle.exco.mi.c.postulastis.i p̃n.⁊ ibi p Jnn.⁊ Jo.an.i.iij.gl.q̃ est verũ nisi fuerit excõicatus p papã ob cõtẽptũ sedis ap̃lice.c.bone.de eta.⁊ qua.vbi ꝺz tali excõicato nõ posse bñficiũ ꝓferri.⁊ ibi p glo.⁊ doc.Idẽ in suspẽso sm gl.ibidẽ q̃ etiã dicit cũ eo nõ posse epm dispẽsare. q̃ etiã tz Spe.vbi.ẽ.ẽ.xvj.Quinetiam dicit.d.gl.nõ posse suspensum tractare spũalia.vt ibi sicut nec excõicatus alꝰ ꝺz deponi p.c.veritatis.de do.⁊ contu.

Nec omitto q̃ excõicatus q̃ p annũ et vltra stetit i excõicatiõe ꝺz offõ suo pruari.xj.q.iij.rursus sm gl.no.in.d.c.cuz bone.q̃ ola bñ no.¶Decimoseptimocũ clerico per saltũ ꝓmoto.c.j.de c.c.p sal ꝓmo.lij.di.c.j.⁊ Spec.vbi.§.versi.xvij. ¶Decimooctauo cũ nõ ordinato ministrante.ſ.ad beneficiũ ⁊ vt post biẽnuz vel triẽniũ in ordine suscepto ministret nõ vt ad superiorẽ ꝓmoueat.c.ij.⁊ ibi no.de cle.nõ ord.mi.⁊ predicta in Spe. vbi.§.ver.xviij.vbi vide q̃ ola dicit q̃ no.q̃ is qui caret ordinibus sacris irregularis est si diuinum exerceat officium ¶Et idem dicit q̃ habet vnũ ordinez se in maiori exerceat q̃ cũ talib⁹ solus papa dispẽsat vt toleretur in ordine suo ⁊ ad superiores afcẽdat.xj.q.iij.puulis xxv.q.sic decet.sed Spe.ibi refert quosdam voluisse q̃ etiã epꝰ dispẽset ar.no. in.c.j.⁊.ij.de cle.exco.mi.⁊ ibi p glo.Jo. an.⁊ doc.vide etiã no.i.c.at si clerici.de inde.¶Decimonono dispẽsat epꝰ cum diacono missaz celebrãte.ſ.pacta p̃nia. vt bñficiũ retineat.⁊ ẽt vt post biẽniũ vl triẽniũ exerceat offñ diaconat⁹ nõ vt ad sacerdotũ ꝓmoueat ad q̃ sol⁹ papa dispẽsat.no.i.c.j.⁊.ij.de cleri.exco.mi.et ibi gl.Jo.an.⁊ doc.⁊ Spec.vbi.§.ẽ.xix.

¶Vigesimoprio cũ religioso vt ad religionẽ trãseat mitiorẽ de reg.⁊ trãs.ad reli.c.significatũ.⁊.c.ex pte.de tẽ.or.⁊ tz Spe.vbi.§.ẽ.xx.Jnn.i.c.fi ꝺ renũ.⁊ ibi Jo.an.i nouella sup.iij.gl.⁊.in.d.c.significatũ.q̃ Jo.an.⁊ Arch.i.c.si religiosus. de ele.i.vj.⁊ Jo.an.i addi.Spe.de dispẽ.§.sunt quoq̃.ẽ.xxiij.¶Vigesimoseꝯ cũdo dispẽsat in cõmutatione ꝓbendarũ ⁊ personarũ.c q̃situm.de re permu.⁊ ibi per Jo.an.⁊ doc.⁊ glo.in cle.j.eo.tit.

ꝛ Spe.vbi.§.versi.xxj. ¶ Uigesimotertio cum eo q̄ bigamū ordinauit.de big. c.j.ꝛ tenet Spe.vbi.§.ver.xxij. ¶ Uigesimoquarto cuꝫ eo qui irregulares promouit Spe.ibidem Inn.ꝛ Jo.an.in.c. dilectus.de epis.or. ¶ Uigesimoquinto cū falsario,scilicet vt vel carceret eū vel ad papā remittat.xix.di.in memoriaꝫ. ꝛ Spe.vbi.§.ver.xxij. Et no.q̄ si certꝰ est clericum esse falsarium debet deponi.l.di.si epꝰ.ꝛ in.c.ad falsariorū.de crimi.ltꝫ gl.in.d.c.ad memoriā.vbi etiā ponit gl.ori.quot ꝛ quibus modis dici possit charta falsa. ¶ Uigesimosexto in dispensatione ordinū ecclesiasticorū quorū epꝰ est ꝓordinator.xxj.di.cleros.xxv. di.c.j.xxiij.di.tales. Spe.vbi.§.ꝑ.xxiij. ¶ Uigesimoseptimo.vt clericus cōiugatus habeat simplex beneficiū.xxviij.di. de his.ꝛ.c.decernim⁹.Joā.an.in.c.Joānes.ꝛ cle.q.ꝛ Spe.vbi.§.ver.xxv. ¶ Uigesimooctauo.vt clericus ꝛcubinarius finita ꝓnia ꝓmoueatur.xxiij.di.firmitas nisi fuerit ꝓsniam dānatus vel infamis,de ipo ordine.c.q̄situ Spe.vbi.§. ver.xxvj.ꝛ§.iuxta.ver.in suspēsis aūt. ¶ Uigesimonono cū idiota promoto vt remaneat ꝛ non deponaꝫ sed doceaꝫ.x. q.j.placuit.xxviij.di.nullus.ꝛ.c.sedulo. quod verū nisi sit omnino illiteratus in Spe.eo.§.ver.phibetur. Non tñ dispēsat vt illiteratus ꝓmoueaꝫ.l.di.nō cōfidat.ꝛ Spe.vbi.§.ver.xxvij.ꝛ in.d.§.iuxta.ver.cōtrahiꝫ.ibi. Item illiterati.qꝫ bene notant epi vt cogant clericos illiteratos addiscere literas sed melius faciunt si eos non promoueāt.xxxvj.di.illiteratos.vbi epꝰ phibeꝫ ad ordines sacros ꝓmouere clericū literarū ignarū. cum talis nō sit aptus diuinis officijs. Quinetiā ignorantia mater cunctorū errorum maxime in sacerdotib⁹ dei vitanda est:qꝫ docendi offīo susceperūt in populo dei.Sacerdotes enim legere sacras scripturas admonentur ꝑaulo dicente ad Timotheū.Attende lectioni exhortationi ꝛ doctrine ꝛ semp mane i his.Sciāt ergo sacerdotes scripturas sacras canones ꝛ oē op⁹ eorū i ꝑdicatione ꝛ doctrina ꝓsistat atq; edificēt cūctos tam fidei scīa q̄ operꝫ disciplina.ter. est no.xxxviij.di.quem parū curat dñs ꝑetrus episcopi canonicus firmanus literarū ignarus. ¶ Trigesimo dispensat episcopus in penitentijs imponendis.xlv.di.licet ꝛ per totū.xxvj.q.vij.tēpora.ꝛ eū allegāt quod intelligē.s.cū ratione ꝛ modestia.alꝫ nō.de peni.dist.v. falsas.xxiij.q.iiij.si tis q̄ adeo.q̄ potest episcopus mitigare canones penitētiales.xxvj.q.vij.tēpora. de peni.dist.j.pene.ꝛ.c.verbū dei.ꝛ.c.medicinā.c.mensurā.ꝛ.c.iuder.Itē debet penitentiam pōderare.de ꝓse.di.iij.de penitētibus.de pe.ꝛ re.c.significauit.ꝛ.c.ōsitum.nisi ei a canone ꝓhibeaꝫ.xxiij.q.vl.pessimā. ita tenet Spe.vbi.c.§.xxviij.vbi etiam subdit.ꝛ in §.prohibetur q̄ non potest episcopus dispensare ad promouendū penitentes.lj.di.ex penitentibus.c.cōfirmādum.ꝛ.c.nō cōfidat.lxj.distinctione sacerdotibus.§.proferens ar.cōtra xxix.di.presbyter.ꝛ.c.quesitum.de pe.ꝛ re.sed dic vt ibi per doc. ¶ hic adde cōgruenter.casus spiritualiter reseruatos episcopo in penitētijs.quos ponit gl.sing.in.c.ij.de pe.ꝛ re.i.vj.vez Absolutio excōicati maioꝛi excōicatione qs nō ltꝫ simplici sacerdoti.c.nup.de sentē. excō. Itē in blasphematoꝛe dei ꝛ sctōrū publico.c.nullus.eo.ti.Itē in sortilego. eo.ti.c.ij.Itē in ꝓmutatione voti.c.j.de voto.Itē in depōne male ablatoꝝ incertorū vel certorū si nō extant hi quibus restitutio fieri dꝫ de ind.c.cū sint.Item circa matrimonū contractū clam vel contra interdictum ecclesie.Itē in omni publico crimine enorm.Itē in oppīsione filioꝝ.Itē in homicidio.Itē in falso testimonio.Item in falso instrumēto. Itē in periurio.Itē in incestu.Itē in corruptione monialiū.Itē in coeunte cum bruti⁹.fm.d.gl.quā no.ꝛ ibi p doc. i singulis. ¶ Trigesimoquinto dispēsat epꝰ cū sacrile.l.di.si qs ꝑsbyter.de fur.c.fi.ꝛ Spe.vbi.§.ꝑ.xxix.vbi etiam subdit esse sacrilegū q̄ capit vel capi facit;cardinalē.c.ad apostolice.de re iud.Quietiā graues penas incurrit.vt.c.felicis de pe.in.vj.fm Jo.an.in addi.spec. vbi supra. Offendēs ꝛo ꝑsonā cardinalis tenetur.l.iul.maiest.c.felicis.preall.ſꝫ pe

76 offendēte epꝫ vide in cle.j.eo.ti. ¶ ✝ Sz hic insurgit dubiuꝫ nunquid possit;cardinalis legatus absoluere capientem ipsum cardinalē.ꝛ dicit breuiter quod sic etiā in nō mortis articulo,quia licet quis suspectus iudex videatur ad vlciscēdū iniuriā ꝓpriā.xxiij.q.j.c.j.iij.q.v. qꝫ suspecti.l.j.C.ne quis in sua causa cū si.tñ qꝫ excōicatꝰ nō pōt absolui nisi petat absolutionē.xj.q.iij.c.plerūq;.ꝛ.c.cū alīqs.de eo qui duxit in matrimoniū.c. significasti.pro quo facit illud dāt⁹ aldegerij.Absoluer nō se po chi nō sepente,petendo se absolui a legato quem cepit vel capi fecit.videꝫ in eū tanq̄ in iudicē competentē cōsentire ꝛ suspitio cessat de re iudi.c.inter.cū si.Et ita concludit Joan.an.in addi.Spe.ti.de legato. §.nunc dicimus.ver.sed querit vtrum legatus.ꝛ sic intelligit ter.in.d.c.felicis. et in.c.si quis suadēte.xvij.q.iiij.Et intellige p̄dicta ꝓcedere qñ cardinalis captus est legatus alꝫ enim nō pōt absoluere cū careat iurisdictione.et sic ad papam recurrendū esset ꝑ absolutionē ꝓeterq̄ in articulo mortis.ꝛ sic loquit d.c.felicis.Et qꝫ dixi nō posse absolui q̄ nō petit dicidē ꝓbari in.c.q̄ quidā.de pe.ꝛ re.Sed pōt qs qñqz inuitus ꝛ impenitens absolui puta testis vt testimoniū dicat in causa ne ꝓncipale negotiū retardeꝫ.c.veniēs.ī fi.ꝛ ibi gl.But.ꝛ doc.de testi el.ij.ꝛ ibi Jo.ā imo.ꝛ no.i.c. ab excōicato,de rescrip.ꝛ Philip.de frā. i.c.ad hec.de app.Tūc tñ remanet vinculū peccati licet tollatur vinculū excōicationis fm doc.p.c.q̄ quidaꝫ.de pen. remiſ.q̄ est verū ꝛ notandum. ¶ Trigesimosecundo dispensat epꝰ cū homicida in beneficio tantū ne mendicet.c.studeat.l.di.c.ij.de cle.pu.in du.ꝛ Specul. vbi.§.ver.xl.vbi secus dicit quo ad officiū.l.di.miroꝛ. ¶ Trigesimotertio cum seruo promoto si velit eū redimere.xiiij. dist.generaliter.ꝛ Spe.vbi.§.versi.xlj. ¶ Trigesimoquarto cū seruo monasterij vt promoueaꝫ.liij.di.multos.de ser. nō.oꝛ.c.de famulis.ꝛ.c.eo.ꝛ tꝫ.Spe.vbi §.ver.xlij. ¶ Trigesimoquinto cum clericis vt ꝓmoueaꝫ inuti.lxviij.di.c.fi. et Spec.vbi.§.ꝑ.xliij. ¶ Trigemosexto cū assumpto de sua diocesi in episcopuꝫ vt remaneat in ꝓmo beneficio si nō admittatur ad episcopatū ad quē fuit promotus.xcij.di.si qs epꝰ.ꝛ Spe.§.xlviij. ¶ Trigesimoseptimo cū heretico quer so.l.di. presbyteros qui. de hereti.c.ad abolendam.de conse.di.ij.ego berengarius.ꝛ Spe.ver.xlv. ¶ Trigesimooctauo cū scismatico.l.di.vt constituere tur. et Spe.ver.xlvj. ¶ Trigesimonono dispensat epꝰ cū raptore quo ad viaticuꝫ ei concedendū.de rap.c.super eo.§.si vero.ꝓdonibus enim dispēsatiue cōicamus.xxiij.q.ij.sane.ꝛ tꝫ Spe.ver.xlvij. ¶ Quadragesimo vt recipiaꝫ ex causa minoꝛ ꝓcuratio q̄ solita sit.v.q.ij.relatū.ꝛ.c.felicis.de cēsi.in.vj.ꝛ Spec.ver. xlviij. ¶ Quadragesimoꝓimo in minoratione tertie vel quarte decimarū ex causa.v.q.ij.ꝓiscis.ꝛ.c.viuo.xij.q.iij.c. fi.ꝛ Spec.ver.xlix.ꝛ plenius in versic. lxxvj. ¶ Quadragesimosecundo in crecutione sententie differenda.xj.q.iij.cū apud.ꝛ Spec.ver.l. ¶ Quadragesimo tertio cum sortilego clerico qui ꝓ furto reperiendo ad astrologū inspectionem recurrit qui de iure ꝓannū celebrare nō debet.de sorti.c.ex tuarū.xxvj. q.v.cōtra idolorum.ꝛ.c.quenit.ꝛ Spe. ver.lj. ¶ Quadragesimoquarto vt monachus vnius religionis possit ꝑsidere monasterio alterius religionis.de elec. c.cū monasteriū.Spe.in ver.lij.ꝛ in.§. cōsequenter.ver.legatus.vbi plenꝰ et in ti.de leg.§.nūc ostendendū.ver.lxix. et no.in.c.officij.ꝛ ibi doc.de elec.et in.c. cum in magist.eo.titu.xvj.q.vij. nona. ¶ Quadragesimoquito cū clerico post xiiij.annos ꝛ nō ante vel etiam si patiatur defectū in scia dumtñ non sit nimis rudis vel etiā in ordinib⁹ tñ sit in minoribus.ꝛ in breui possit ꝓmoueri ad sacros.ꝛ hic quo ad regimen ecclesie parochialis seu plebis vel quo ad dignitates.de ele.c.dudum.de eta.et qualit.ꝓterea.ꝛ.c.indecorum.ꝛ plenꝰ per Jo.an.post Spe.in addi.Specu.vbi.§. versi.iiij.vbi vide oino.ꝛ in.c.j.de eta.ꝛ qua.in.v. ¶ Quadragesimosexto cū eo q̄ bñficium renuntiat vt sibi victū concedat in eo.arg.xvij.q.j.ꝗus,de renū.ad

supplationē.etiā si ob culpā remouea
tur fm Spec.in ver.iiij.¶Quadrage
simoseptimo cum eo qui petit cessionē.
s.vt vel cedat vel remaneat.de renū.c.
j.c.admonet.z.c.quidā.z Spe.versi.iv.
¶Quadragesimooctauo q monachus
in minoribus cōstitutus fiat Abbas.de
eta.z qua.c.tuā.z in Specu.ver.lvj.vbi
oino vide Jo.an.in additio.dum refert
antiquitatē.¶Quadragesimonono cū
illis dz eps dispensare quos sine titulo
dispēsatiue promouit ad sacros ordines
vt victū habeāt de eta.z qua.c.accepi
mus.de prebē.c.cū fm.c.non liceat.z.c.
epūs.z Spe.ver.lvij.¶Quinquagesi
mo dispēsat cū sectis in cunabilis vel a
dūis als a barbaris vel castrati motu
lepre vel ita nati sunt sez vt pmoueanť
vel pmoti remaneāt in suis ordinibus
de cor.viti.ca.cr pte.B.z.c.cr pte. M.l.
dist.si ds p egritudine.z.c.eunuchus.
Sed si ds hoc spōte vel pter deū feciſ
set vel sibi fieri affectasset nō dispensaŕ
cū eo nisi per papā.lv.dist.qui partē de
cor.viti.significauit.Sic z cū habente
maculā in oculo dispensari dz per soluz
papā fm Inno.z doc.in.c.ij.z Joā.an.
in.c.significasti in gl.ff.eo.ti.z Jo.an.in
addi.Spe.vbi.ē.f.lviij.qō no.¶Qui
quagesimoprimo cum sacerdote extra
neo vt occulte celebret si literas vel te
stes nō habēt fidem facientes de sua or
dinatiōe de cle.pereg.c.ff.ad ff.lxxj.dist.
per totū.lxxiij.di.per totū.z Spe.ver.lir.
¶Quinquagesimosecundo qō prelatus
faciat ppetuū vicariuz de offic.vica.ad
hoc.q: prelatus dz in ppria psona ser
uire in bñficio qō ei dať pter officiuz.
lxxxj.di.eos.c.pce.z.c.se.z in Spec.ver.
lr.z ver.clr.¶Quinquagesimotertio qō
plati iferiores possint suos subditos ex
cōicare de offi.ordi.c.si sacerdos.z.c.cuz
ab ecclesia.q: de iure cōi nō possent id
facere fm Joan.de.deo.in.c.cū satis.de
offi.archi.z.c.archidiaconus.eodē titu.
de foro cōpe.c.cū cōtingat.nisi de cōsue
tudine.lz possint ex causa iterdicere di
uinū officiū z ecclesiastica sacramēta.d.
c.si sacerdos.ij.q.j.nemo.z Spec.ē.lxj.
¶Quinquagesimoquarto dispēsat cs
cum clerico percussore.c.j.de cle.percus.
vide ibi per docto.z not.xlv.dist.in sum
ma.xlvj.distin. seditionarios.j.qō.vij.si
quis omnem.et Spec.ver.lxij.¶Quin
quagesimoquinto cū rectoribus ad sy
nodum non venientibus de ma.et obe.
super eo. possunt enim puniri nisi ve
niant.xviij.distin.de enlogijs.et.c.pe.et
Specu.versic.lxiij.¶Quinquagesimo
sexto vt sine vitio fiat transactio super
decimis.de transac.c.statuimus.de re
permu.c.j.z.ij.idem z in beneficio.c.de
cetero.de transac.z Spe.vbi.ē.f.lxiij.
¶Quinquagesimoseptimo debet epis
copus dispēsare cū clerico deposito ne
laico iudici tradatur.c.cū non ab hoie.
de iud.quia semper in eo remanet cara
cter z viuere debet clericaliter.ij.dist.
accedens.lxxxj.di.dictū.ideo vero reor
dinať si restituať.xj.q.iij.si epūs.z Spe.
vbi.ē.ver.lxv.z dicek.j.in materia de
gradationis.¶Quinquagesimooctauo vt contumax nō sit cōtumax de offic.
deleg.consuluit.de dolo z contu.c.j.ij.c.
cū dilecti.z.c.cum olim.v.q.iij.presenti.
et Spec.ver.lxvj.z dicek.¶Quinqua
gesimonono pōt epūs ex causa añ sniam
sequestrare fructus de seque.c.pe.z si
lz sequestratio sit regulariter interdi
cta.C.de phi.seque.l.j.z Spe.ver.lxvij.
¶Sexagesimo cum suspecto de crimi
ne ne cōdēnet de pēnam.c.literas.de do.
et contu.c.cum dilecti.z Spe.ver.lxviij.
¶Sexagesimoprimo q vir z vxor sepa
ratim viuant ne deterius inter eos con
tingat.c.tua nos.de iureiur an.lz cōtra
dicať.xxvij.q.ij.si vir z vxor z Spe.ver.
lxix.qō est verū si vterq: velit castitatē
obseruare.als alterū cogit epūs ad alte
rum redire per vinculum excōicatiōis.
d.c.tua nos.Quinimmo posset vxor pro
pria autoritate redire ad virum nec ex
pectare tenek autoritatē ep fm glo.in
d.c.tua nos.qō no.Adde q non possint
coniuges se separare etiā vt ad religio
nē transeāt nisi epūs pstet assensum. nec
solum matrimonū altero volēte religio
nē igredi si alter dissētiat.d.c.si vir.vbi
glo.z doc.verū dicūt nisi alter postea ra
tificet igressuz alteri⁹.ar.xxxiij.q.v.mu
lier.qō not.¶Sexagesimosecundo pōt
epūs cogere clericum vel monachuz ra

tione iuramenti esse loco obsidum.de in
reiurando capi.ex rescripto.z Specul.
vbi.ē.versicu.lxx.¶Et not.posse cleri
cum vel monachum obsides dari p eo
rum superiorem.d.c.ex rescripto.z.c.vt
prudem.per gl.xxiij.q.viij.¶Sexages
motertio si prelatus difficilit de iure suo
potest rem quaz ecclesia possidet dimit
tere scōm quosdam arg.c.bone.el.ij.de
postu.prela.versicu.q: si contradicenti
bus vbi vide omnino.z Spe.versi.lxxj.
¶Sexagesimoquarto dispensat episco
pus in correctione morum z in dispen
satione rerum ecclesiasticarum duce ra
tione. xij.q.j. precipimus.xvj.q.vij.c.j.
iij.quō.z.c.illō.z.c.plerūq: xij.q.ij.cogno
uim⁹.x.q.iij.q: cognouim⁹.z Spec.vbi
ē.v.lxxij.¶Sexagesimoquinto cū fure
rei ecclesiastice vt sibi pena mitigetur.
xij.q.ij.firmitatis.xiij.q.vj.si res.l.dist.
si quis presbyter.xvij.q.iiij.si forte.z q
post peractam penitentiam vel partē
eius possit ad sacros ordines promoue
ri.c.fin.de fur.z Specu.versicul.lxxiij.
¶Sexagesimoserto vt seruus ecclesie
benemeritus cū peculio manumittatur
xij.q.ij.si quos de seruis.z.c.cum redem
ptor.z Specu.vers.lxxiij.¶Sexagesi
moseptimo q res ecclie tpe charistie vē
dank p eleemosyna pauperūz.p. redē
ptiōe captiuoz.x.q.ij.c.ij.xij.q.ij.c.aua
rū.z.c.gloria.c.sacrotū.z sequē.z Spec.
ver.lxxv.¶Sexagesimooctauo cum ec
clesia parochiali vel sacerdoti eius re
ctore dimittendo ei quartam decimaz
sibi debitam.c.de quarta.de prescrip.
xij.quest.iij.episcopus si tertiam.z.que
stio.iij. relatum.z Specula.vbi supra
versicu.lxxvj.vbi etiam dicit.idem et
alijs iuribus spiritualibus seu episco
palibus per.c.pastoralem.de dona.et
ibi dicetur.Et quod per Joan.andr.
in.c.cum venerabilem.de censi.in glo.
ij.in nouella.Quod intellige cum con
sensu capituli non aliter.de his que
fiunt a prela.c.nouit.z tenet Specul.
vbi supra.¶Sexagasimonono si pa
ter exheredato filio instituerit eccle
siam potest episcopus restituere filio
hereditatem.xiij.questio.ij.si quis ira

scitur:et Specula. vbi supra versicul.
lxxvij.vbi etiam dicit idē si pater credi
dit se non habiturum filios ecclesie con
tulit bona sua vsufructu sibi retento et
postea sibi filiꝰ nascatur.xvij.q.iiij. qui
cunqz.¶Septuagesimo vt suspensus
in quo signa penitudinis apparuerūt
apud ecclesiam sepelia tur.xij.q.ij.qui
cunqz.secundo si fuerit impenitēs.xxiij.
q.v. placuit.fm Specul.vbi.ē.versicul.
lxxviij.¶Septuagesimoprimo quod
sacerdos in causa ciuili testimonium fe
rat.xiij.q.ij.quāquā.z Spe.vbi.ē.ver.
lxxix.z als infra dicek.¶Septuagesimo
secūdo dz quosdā in iuramēto metu ex
torto fm Spe.ē.lxxx.Et plenꝰ tit.de le
ga.ē.nūc oīdēdū ver.xviij.vbi vide oi
no.¶Septuagesimotertio q vna eccle
sia ex causa faciat alteri ecclie partē de
decimis z primitijs.xvj.q.j.ē.sicut dico.
z.c.statuimus fm Specu.ver.lxxxj.vi
de gl.in clemen.constitutus.de ref.do.
¶Septuagesimoquarto q pferat de
cimas monasterio patronus male de
tentans a laicis in quarum possessio
ne non erat ecclesia.xvj.q.j.c.fina. de
his que fiunt a prela.c.cum apostolica.
et Specul.versicu.lxxxij.¶Septuage
simoquinto vt presentatus ab episco
po patrono ecclesie admittať sine exa
minatione. Specul.versicul.lxxxij.vbi
dicit presumi pro eo.¶Septuagesi
moserto:vt Abbas conferat inuestitu
ram in ecclesijs per eum sibi collatis.xvj.questio.ij.visis.et Specul.vers
siculo.lxxxiiij.¶Septuagesimoseptimo vt ecclesia det clericis ad vitam
eorum de suis possessionibus.xvij.que
stio.iiij.clerici.et.c.si episcopus.xij.que
stio.ij.sepe.et Specul.versicul.lxxxvj.
vbi etiam dicit q etiam episcopus de
possessionibus ecclesie sue dat seruito
ribus suis ad vitam eorum et proprijs
in perpetuū.xvj.q.vj.illud. quia et suc
cessor eos alere tenetur.xij.q.ij. hoc ius
et Specu.ibidem et als infra dicemus.
¶Septuagesimooctauo dispensat epis
copꝰ in pena p immunitate ecclie vio
late.xvij.q.iij.si quis contumax.argu.
xij.q.iij.de viro.et Specu.versi.lxxxvj.
¶Septuagesimonono in separādo ex

suo arbitrio monasteria duplicia.xviij. q.iij.nullo.¶.c. diffinym.¶ Spec.versi. lxxxvij.¶ Octuagesimo cū monasteriis in tributis sibi dādis.xviij.q.ij.eleutheri.¶ Spe.ℱ.lxxxviij.¶ Octuagesimopmo cū clerico suo vt possit ad alteri epi scopatū electꝰ trāsire.xix.q.ij.due a contrario sensu.lxxj.¶.lxxij.dist. per totum.

¶ Octuagesimosecundo cuz monachis vt hre possint cellulas intra claustrum. xviij.q.ij. de monachis.c.cellulas.et.c. nullus.Qō etiā pōt abbas facere cum benemeritis.xx.q.vltima.c.fi.et Spec. ver.xc.¶ Octuagesimotertio in tpe vlādi ℊgines.de tēp.or.c.fi.et spe.ℱ.lxxxj. et glo.ordi.in.d.c.fi.vbi plenius alꝫ nō nisi ex causa p ꝫ in certis festiuitatib⁹. xx.q.j.de votis.Spec.ibidē.¶ Octuagesimoquarto pōt eps mitigare penā ſm modū canonū.xxiij.q.iij. forte.de peni. di.vj.c.j.in fi.de offi.leg.nisi.¶ Spe.ver si.xcij.¶ Octuagesimoquinto dissimulando vel correptionē dilatando er cā. xxiij.q.iij.nō potest.¶ Spec.versi.xcij.

¶ Octuagesimosexto parcendo testi ne personaliter puniatur.xxiij.q.v.c.j.ad finē.¶ Spe.ver.xciij.¶ Octuagesimoseptimo relexādo excōicationē ne plus debito negotiū principale retardet:de excep.c.apostolice.de testi.veniēs in fi. sed secꝰ in interdicto vie loci.c.pūti.de sentē.excō.in.vj.q intellige de interdicto loci nō pōt ꝫ Jo.an.i addi. Spe.ℱ. xcv.¶ Et not.ex pdictis q ne ꝓbatio pereat possunt absolui testes excōicati.d. c.veniēs in fi.¶ ibi glo.¶ doc.q verū est si fuerit excōicati post appellationē alꝫ secus ſm.d.glo.Que etiā dicit vex esse si aliter veritas ꝓbari nō possit alꝫ secus vt ibi¶ dixi.ē.ℱ.xxxj.vbi vide¶ adde hec dicta¶ no.ꝓpetuo.¶ Octuagesimooctauo dispensat in modica iniuria si iniuriās ex ſnia sit infamis de re iud. c.cū te.ij.q.iij.notandū¶ spe.ℱsic.xcvj.

¶ Octuagesimonono pōt dispensatiue eps differre frīuole appellationi ꝓpter scandalū euitandū de appel.c.ostituꝰ. ij.q.vij.appellatione pēdente.q de iure facere non tenet.imo si defert punit in xx.libris argēti.ij.q.vj.§.sunt etiā quoq.ver.si quis etiā.¶ Specu.versi.xcvij.

¶ Nonagesimo dispensat eps in transformatione habitꝰ ex causa de vi.¶ hone.c.clerici.¶.c.deus.¶ spec.versi.xcvij.

¶ Nonagesimo primo cū clericis cōcubinariis.de coha.cleri.¶ mu.c.clericos. ¶.c.vestra.nisi irregulares effecti sint:i Spe.vbi.§.ver.xcix.¶ eo.ti.§.iuxta.ℱsi. in suspensis.¶ Nonagesimosecūdo cuz clericis nō residētibꝰ in ecclesia de cle. nō resi.c.ex parte.c.tua.¶.c.fi.¶ Spe.vbi §.centesimo ver.¶ Nonagesimotertio cū duobus in discordia electis vt vnus habeat dignitatez.alter vero aliqd vltra solitū.c.nisi.de ꝑben.lxj.di.ostius.xij. q.j.illa.¶ in Spe.versi.cj.¶ Nonagesimoquarto vt aliqui cāpanas habeant de priuileg.c.patentibus.¶ Spe.versi. cij.¶ Nonagesimoquinto vt ex vna ꝑbenda fiant due ex causa.c.vacante.c. maioꝝb⁹.¶.c.dilecto.de preben.j.q.iij.c. fi.¶ Spec.ver.cij.¶ Nonagesimosexto vt capelle vniantur ꝓ augmēto prebēdarū.c.exposuisti.de preben.¶ Spe.ℱsi. ciiij.vbi vide.¶ Nonagesimoseptimo q ex iusta causa clerici peregrini in sua diocesi recipiant.¶ sine literis cōmēdaticijs celebrant.c.ad decorez.de insti.c. fina.de cle.pereg. de cōsecra.dist.j.vnicuiq.¶.c.clericos.alꝫ econtra.lxxij.dist. c.j.¶.ij.Specu.versi.cv.¶ versicu.lxxix.

¶ Nonagesimooctauo pōt dispensatiue ratificare gesta ꝓdecessoris lz inualida ꝓpter defectū consensus capituli. c.cum vos.¶.c apostolice.de his que fiu. a prela.¶ Spec.ℱsi.cvj.¶ Nonagesimo nono pōt ex causa retinere fructus bñficij vacātis.c.j.ad fi.vt ecclesia bñficiū Spe.ℱsi.cvij.qō multoties faciunt ꝓlati¶ papa forte potiꝰ ob auaritiā ꝙ ob aliā cām:sed vide ibi ꝓ Jo.an.i nouella sup vlti.colū.¶ qō no.in cle.si vns.de re. eccle.nō alie.¶ Centesimo pōt eps dare monasteriꝫ priuilegia exēptionis.c. cum olim.¶.c.ex ore.de priuileg.xvj.q.j. puenit.Spec.ℱsi.cviij.¶ Centesimoprimo pōt capellas condere monachis.c. pastoralis.de doñ.¶ Specu.versic.cix.

¶ Centesimosecundo dispēsat eps breuiando pniam decē annoꝝ sacrilegorum qui contraxit matrimoniū cū moniali.xxvij.q.ij.virginem.¶ Spe.ℱsi.cx.

¶ Centesimotertio dispensat cū fornicante cuz moniali.xxvij.q.j.eos.¶ Spe. ℱsi.cxj.¶ Centesimoquarto cū frequenter nubentibus.xxxj.q.j.de his cū glo.¶ Spe.ℱsi.cxij.¶ Cētesimoqnto vt adultera ponaꝫ i monasterio quā vir nolit recipe.xxxij.q.j.ō ꝺicto adulteros ℥o ꝓt excōicare.xxxij.q.v.preceptū.¶ Specu. versi.cxij.¶ Centesimosexto pōt eps separare maleficiatos post triēniū.xxxij. q.j.si per sorticarias.de frigi.¶ malefi. c.fina.¶ alꝫ plenus infra dicē.¶ Centesimoseptimo in mitigando penā matricide.xxxij.q.ij.latorē.¶ in Spe.ver.cxv. q intellige de pena iuris canonici que est q stat per annū ante portā ecclesie nec intus gradiaꝫ post annū intret sed non cōmunicet nisi post triēniū.que finito per septē annos oblationes faciat quib⁹ tēporibus carnē non edat.¶ vinū non bibat nisi diebus ꝺnicis.atq festiuis.¶ a paschа vsq ad pentecostē. Jtez semp vadat pedester¶ arma nō portet nisi cōtra sarracenos¶ ieiunet trib⁹ diebus ꝓ hebdomadā ab vxore non separetur nec fornicationē cōmittat. Corporis christi particeps fiat ante mortem per tres annos.d.c.latorē.de quib⁹ potest eps relaxare ex causa.vt ibi in fin. qō no.qz ſm glo.ibi pōt eps diminuere pniam iniunctā a papa vt ibi ꝓbatur. sed illud est ideo qz papa ibi premittit expresse.alꝫ secus esset vt alꝫ.§.diximus. Sed vide pleni⁹ in Spec.de lega. §.nunc ostendendū.ver.xxvij.¶ ibi Jo.
77 an.in addi.l.distin. accedens. ¶† De iure tamen ciuili diuersa est pena ꝓtra matricidam inducta scilicet vt insutus culeo cū cane¶ gallo gallinaceo. vipera¶ simia in mare vel in flumine ꝓiciatur insti.de pub.iud.§.alia demonstratio. Pena vero occidentis vxorē de iure canonico statuta ponit.xxxij.q.ij.admonere.sed de iure ciuili ponit in.l.j.ff.de parricid.Bar.in.l.cū pater.ff.eo.titu.et insti.ver.§.Jdē dicit in occidente sponsam ſm Barto.in.d.l.cum pater.qz appellatione vxoris¶ sponsa continet vt ibi qō est verū etiā in materia successionis.l.nō sine.¶ ibi Bal.C.de bo.que lib. vbi Bar.dicit esse verum etiā ex interꝓtatiōe itensiua.¶ facit qz spōsi ꝓiuges ḋñr.xxvij.q.ij.ꝓiuges.¶.c.cōiūx.alꝫ spōsus ꝓ genero itelligit ea.q.c.egressus. qō not.pro statutis.Sed alius homicida voluntariꝰ semp.i.horis debitis iacere ḋz ad ianuā tēpli¶ cōione carere vsq ad finē vite.pro casu vero occidēs v.annis penitere ḋz.d.dist.eos vero.et c.si quis volūtarie.Et qz §.dixi matricidā debere ab esu carnū carere vel ab-
78 stinere.¶† Quero incidenter an ꝓhibitus edere carnes possit edere ouа et caseū seu lac.Rñ.qō non qz ouum dicit caro liquida.¶ lac dicit sanguis colore mutato gl.est singu.in.d.c.admonere.ℱ. carnē.Jdeo ieiunās a carne nō debet comedere ouа vel caseū seu lac.iiij.dist. deniq.qui ꝓbantur.lxxxij.dist.presbyter. ibi sine carne.iuncta glo.in ver.sagimine:vt intelligaꝫ posse recreari cū lardo lacte¶ ouis q nō pōt edere carnes¶ infra dicē.Jtē ieiunātes a carne nō possint edere pisces magnos sz parnos ad saturitatē vt ibi.hoc tñ nō seruat vsus.
79 ¶† Quid de lardo nunqd veniat appellatione carnis.Rñ.nō in materia de qua loquimur qz ꝓhibitꝰ edere carnē pōt edere sagimē.s.lardū ſm gl.in.d.c. admonere.¶ ꝓbat in.d.c.pōsby.lxxxij.di. vbi iuncta gl.in ver.sagimē dicit q qñz comedere ouа¶ lacte comedere lardū seu sagimez ꝙnis ꝓhibita sit comestio,carnis:vt ibi dicit in pēbytero deꝓhenso in fornicatione cuius pena punit in.d.c.pōsby.Ex quo ꝓz qō die veneris¶ sabbati quibus comedere ouа¶ caseuz nō ꝓhibemur possumus comedere lardū q ꝓmissum est his quib⁹ ouoꝝ¶ caseі vsus permissus est:vt dicit tex.no.cū gl.in.d.c.pōsby.hic etiā nō seruat vsus sz scire pulcrū est causa collationis si qñ de materia sermo incideret coram magnatib⁹. Nec ꝓtereo q tex.no.i.l.j.C.de ero.mil.anno.lib.xij. ponit larduz¶ carnē tanq̄ diuersa.¶ sic videtur probare lardum non esse carnem.¶ ideo Joan. de imo.dicebat in questione de facto q vendens lardum die festiuo non punit pena statuti punientis venditorē carnium:sed Ludo. pon.tenebat contrarium¶ rñdebat.ad.d.l.j.qz loquitur ibi

ter. de carne veruecina ⁊ non de carne simpliciter. Ideo lardū ponit ibi tanq̄ speciem separatim. s. a carne veruecina nō a carne simpliciter. sed statutū loquebat simpliciter de carne igitur ⁊c. ⁊ ita retulit in schol. domi. meus. Bar. cepo. q̄ tūc scholaris domi. Joan. de imol. interfuit allegationibus eorū in. q. de facto. ego pro nunc approbo opi. Ludo. q̄ etiā dño meo placebat. ¶ Redeo nūc ad materiam dispensationis ⁊ dico q̄ etiam epūs dispensat cū soleniter puniente sz cum incestuoso in matrimonio contrahendo. xxxij. q. ij. si quis cū duabus. ⁊ c. in adolescentia. ⁊ c. antiqui. Spe. vbi. s. ver. cxvj. ¶ Centesimonono cū eo qui p errorem cognouit sororem sue uxoris. xxxiij. qō. ij. in lectū ⁊ Spec. versi. cxvij. ¶ Cētesimodecimo dispēsat cū incestuoso simpliciter de eo q̄ cog. cōsan. vxo. sue c. ex literis. xxxv. q. iij. de incestuosis. ad fi. et. q. viij. de gradib⁹. ⁊ c. hic salubriter. ad fin. ⁊ in. c. incestuosi. et Specu. vbi. s. ¶ Centesimoundecimo dispensat vt cognoscens matrem sponse possit cum filia ꝓtrahere. c. ij. de eo qui du. i ma. quā pol. per adul. ⁊ no. in. d. c. si quis cū duabus. xxvij. q. j. virginē. ⁊ Spe. in. d. ver. ¶ Centesimoduodecimo vt qui separatur ab vxore ꝓpter ꝓsanguinitatis impedimentum possit cū alia cōtrahere. xxxv. q. vj. ab isto die. ⁊ Spe. vbi supra. ¶ Centesimotertiodecimo dispēsat contra filiam q̄ transiuit in rē iudi. ea. q. s. j. de in integr. resti. c. ex literis. ⁊ Spec. ver. cxvij. ¶ Centesimoquartodecimo cū raptoribus mulierū vt euadāt penā legalē ⁊ acta pnia cōtrahāt cū raptis. xxxvj. q. j. c. j. ⁊. q. ij. c. tria. de rapto. c. j. et in Spe. s. cxix. ¶ Cētesimoqntodecimo sup statu ecclesiarū vt eas faciat numero pauciores si plures sunt vel etiā minores numero si nequeāt de ꝓuentibus sustentari. de cōsecra. dist. j. oēs basilice. ⁊ Specu. ver. cxx. ¶ Centesimo sextodecimo q̄ numerus canonicorum minuatur vel augeatur. de consti. c. ex parte. ⁊ contrario sensu. de. s. sig. ⁊ c. fi. de instit. c. j. ⁊. ij. de cōcess. preben. c. ex parte. ⁊ Specu. in. d. versicu. ¶ Centesimodecimoseptimo q̄ nouus psonatus fiat in ecclesia de consue. c. cū olim. ⁊ ibidem Specul. ¶ Centesimodecimooctauo q̄ missa cantetur in oratoriis. de consecr. dist. j. cōcedimus. c. clericus. ⁊ c. si quis. et Spe. ver. cxxj. ¶ Cētesimodecimonono cum presbytero qui sub vno canone duas missas celebrauit. de consecr. dist. ij. c. relatū. ⁊ c. cōperimꝰ. ⁊ i Spe. vbi. s. versi. cxvij. ¶ Ex quo no. q̄ non est permissum sacerdoti dicere plures missas et in vna tantū corꝓ xpi assumere. d. c. relatū. Itē nec in vna missa pōt corpus xpi assumere. d. c. relatū. Itē nec in vna missa pōt corpus xpi assumere dimisso sanguine. d. c. cōperimus. ¶ Cētesimoungesimo dispensat episcopꝰ in mitigādo penam sacerdoti cuius negligentia mures roserint eucharistiam quo casu pniam. xl. dierū agere debet vel si tota vel eius pars perdita sit. quo casu. xxx. dies penitere dz de consec. dist. ij. qui bñ. et Spe. ver. cxvij. si vero sanguis in terrā spargat. xl. dierū pnia peragi debet. ea. di. si p negligentiā vbi omnino videplures casus. ⁊ q̄d agendū sit cum sanguis effundatur. ¶ Cētesimoungesimo primo dispensat epūs vt alius sacerdos celebret missam in altari in quo ipse epūs eadē die missam celebrauit de cōsecra. dist. ij. c. fi. in gl. nā de iure secꝰ est vt ibi tex. ⁊ tz Spec. in versi. cxviij. p. c. j. de cōsecr. dist. j. sed errauit in quorā. quia tex. cū glo. est in. d. c. fi. q̄ incipit. in altari. ¶ Centesimoungesimosecundo vt indeus statim ex causa baptizetur. de cōsecra. dist. iij. ne q̄d absit. ⁊ Spec. versi. cxv. Tu adde. q̄ dz iudeus tunc in baptismo p se rñdere si loqui pōt. alꝰ nō tz baptismus cū dicit Joannes vis baptizari. volo. ⁊ reliqua lz in puplis loqui p se nō valentib⁹ admittat rñsio p alium de consec. di. iij. cū pro parvulis. ¶ Centesimoungesimotertio cum ignoranter rebaptizato cū esset parvulus si necessitas ⁊ illius merita ⁊ ecclesie vtilitas postulet. de consec. dist. iij. qui bis. ⁊ Spe. ver. cxxvj. secus si scienter quis fuerit iterum baptizatus quo casu. vij. anni s debet penitere. d. c. qui bis. ¶ Centesimoungesimoquarto cum pena ꝑbyteri baptizantis cū veteri crismate ea. dist.

si quis de alio. ⁊ Spe. ver. cxxvij. Debet enim singulis annis crisma nouū ꝓficere per singulos annos per diocesim destinari ad singulos rectores ecclesiarum ea. dist. c. omni tempore. ¶ Centesimo ungesimoquinto q̄ alius presbyter signet in fronte puerum quem episcopꝰ baptizauit. si omnes ipse propter multitudinem signare non potest. d. c. omni tempore. xxv. distin. c. fi. ⁊ Specu. versi. cxviij. vbi etiā subdit q̄ ipse solus episcopus potest infantes in fronte crismare de consue. c. quanto. de conse. dist. v. manus de sacra vnc. c. v. versi. qua vero. ¶ Centesimoungesimosexto cum monacho scienter extra claustrum carnes comedēte: de cōse. dist. v. carmē. ⁊ Spe. versi. cxxix. est enim vsus carnis monacho interdictus vt ibi: alꝰ p sex mēses reclusus pniaz facere dz. vt dicit ibi tex. q̄ est verum nisi sit factus episcopus qz tunc non subiacet regule monachali fz glo. ibi ⁊ alꝰ dixi. s. in. ij. lib. iii. q. de monacho electo ad episcopatum vbi vide. Sed an vinum possit bibere monialis. Respon. non. imo etiā sacerdos prohibetur qm̄ vinolentū apostolus dānat et vetus lex prohibet sacerdotes qui ministrant in tēplo dei vinum ⁊ sicerā bibere: ne crapula ⁊ ebrietate grauentur corda eorum. Sicera aūt dr lingua hebrea omnis potio qua quis pōt inebriari. xxxv. q. j. vinolentū. Quinetiā vinuz nutrit luxuriā si percipiat vltra mēsurā. ea. q. luxuriā. cuius vini primꝰ inuentor fuit Noe qui prior vineam plantauit ⁊ cum ignoraret vini naturā supra modum bibens primus inebriatus est. Sic patet q̄ vinū autori suo non pepercit. xxxv. q. j. sexto die: sed quis primus in Italiam vinum addurit. Pliniꝰ lib. iiij. refert qui in lib. vij. c. xxij. etiā Staphilium dicit primum aquam vino miscuisse: qō no. Et adde q̄ ebrietas maxime vetatur que oim fomes est vitiorum: ac si quis ebrius fiat a cōione spatio. xx. dierū submoueat aut ictibus feriat ea. q. c. ante omnia. vbi dicit gl. no. q̄ nō pōt episcopus verberationē clerici cōmittere laico p. c. vniuersitatis. de sentē. excō. nisi sit incorrigibilis. c. vt factū. co. ti. ⁊ limita verū esse nisi vnica fuerit fm Spe. de accu. lxxxij. ver. ⁊ no. vbi dicit q̄ ob vnicam ebrietatē clericus non pōt suspēdi vel deponi. Et sup plēdo ad materiam ebrietatis scias q̄ ebrietas est leuis culpa. gl. est in. l. si. ff. C. de repu. vnde facit delictū mitius puniri fm Bart. in. l. respondendum. ff. delinquunt. ⁊ in. l. aut facta. in pñn. ff. de penis. ⁊ in l. diuus. ff. de offi. presi. Quod intellige si ebrietas est magna: qz tunc delictū attenuat: nō si parua: qz tunc delictū non excusat: vt inquit Bal. no. in. l. data opera. C. q̄ accu. nō pos. facit. l. omne delictū. ff. de re muli. in casu vero. l. j. C. si qs impera. maled. ebrietas excusat fm Ange. ibi. ⁊ adde hic ad materiā de vino et ebrietate q̄ pulcre no. Pliniꝰ de naturali historia. li. xiiij. c. xvij. ¶ Cētesimoungesimoseptimo dispensat epūs cū clerico vt vadat in peregrinationē de cōse. di. v. nō opz de voto. c. magne. ad fi. C. de epi. ⁊ fi. ⁊ Spe. ver. cxxx. nā sine licētia epi nō pōt clericus peregrinari. d. c. nō opz cl ij. ⁊ no. in. l. si qua per cal. ad fi. C. de epi. sco. ⁊ cleri. ¶ Cētesimoungesimooctauo q̄ clerici iaceant in ꝓpriis domibus et ibi comedant ⁊ no. fil. de vi. ⁊ hone. cle. c. quoniā a cōtrario sensu. ⁊ no. j. q. ij. sacerdos. ⁊ ibi gl. lz olim cōtra. xij. q. j. necessaria. de cōse. dist. v. in oibus. ⁊ vbiq̄ p glo. ⁊ Spe. ver. cxxi. ¶ Centesimoungesimonono reducit epūs dispēsatiue fugitiuos ad claustrū de regu. c. fi. xvij. q. ij. abbates. ⁊ Spe. ver. cxxxii. ¶ Centesimotrigesimo dispensat episcopus q̄ ea que simpliciter se vouit deo velum assumens non tamen professa matrimoniū contrahat ne deterius faciat. c. cōsuluit q̄ cle. vel vo. Sed vide melius eodem tit. c. rursus. ⁊ in. c. j. de voto. in. vj. ⁊ in. c. fi. xxij. q. iiij. ⁊ in Spe. ver. cxxxiij. ¶ Centesimotrigesimoprimo dispensat in voto vt in meli⁹ cōmutet de voto. c. j. ⁊ c. ex multa. qō verū nisi in hierosolymitano eo. tit. c. per tuas. ⁊ c. ex parte. et c. magne. Itē nisi in voto continētie co. titu. capi. j. ⁊ Spe. versi. cxxxiij. ¶ Centesimotrigesimoseco do dispensat epūs vt in defectū regulariū monastriū de secularibus clericis ordinetur. de relig. do.

citer quatuor.z ibi omnino vide Jo. an.in nouella sup gl.j.z in tex.qz aliter no.xix.q.iij.q̃ semel de re.eccl.non alienan.possessiones.z Spe.vbi.§.versicu. cxxxv. ¶ Centesimotrigesimotertio recipiendo scõm presentatum a patrono ecclesie vel altaris primo omisso.de iure patrona.c.cum aũt.z.c.pastoralis.et in Spe.vbi.§.versic.cxxxvj. ¶ Centesimotrigesimoquarto dispensat cum sacerdote incauto qui peccat in officio de celebra.miss.c.fin.z in Spec.versi.cxxxvij. ¶ Centesimotrigesimoquinto q̃ infirmus vel alia causa vrgente quis comedat carnes in diebus ieuniorũ de obser.ieiu.c.cõsiliũ.z Spec.versic.cxxxviij. ¶ Centesimotrigesimosexto vt ecclesia parochialis fiat monasterium de ecclesia edi.c.ad audientiam.xij.qõ.ij.bone. de do.c.apostolice.z Specu.ver.cxxxix. ¶ Centesimotrigesimoseptimo qõ spõsi de futuro se absoluant.ne deterius cõtingat.c.preterea.de spõsa.z Spe.ver. cxl.Secus est autẽ in spõsalibus de presenti q̃ nõ possunt dissolui.qz quos deus cõiunxit homo nõ separet.xxxij.q.ij.§. quos enim.z.c.quos deus. ¶ Centesimotrigesimooctauo vt puella nubilis dimittat sponsum minorẽ.xiij.annis et cõtrahat cũ alio ne fiat deterius.c.ex literis de despon.impu.lz cõtra nõ.eo.ti. c.a nobis.z.c.de illo.z in Spe.versi.cxlj. ¶ Centesimotrigesimonono vt confirmet vel impediat spõsalia iuxta formã. c.cũ in tua.despon.z Specu.versi.cxlij. ¶ Centesimoquadragesimo cum filijs ꝓbyterorꝫ vt alank a parentib⁹.c.cum haberet.in fi.de eo q̃ du.in ma.lz aliter no.xxxv.q.iij.c.ij.z.q.vij.c.j.C.ꝺ natura. lib.aut.lz patri.z in.c.p venerabilẽ.in fi.qui filij sint legi. ¶ Centemoꝺragesimoprimo vtvaleat dispensatio ex falsa cã obtenta q̃ alꝫ nõ valeret.de cõsang. et affi.c.qz circa.z Spec.vbi.§.ꝟ.cxliij. ¶ Centesimoquadragesimosecũdo . cũ adulterio cõfessato spõte a muliere nisi pseueret in illo.c.ex literis de diuor.in Spe.versic.cxlv. ¶ Centesimoquadragesimotertio cũ accusatore nõ ꝑbante mitius puniendo.ij.q.iij.paulũ.z.§.notandũ de cat.c.cũ dilectus,de electio.in vj.c.statuimus.in fi.z Spec.ꝟ.cxlvj.sed oino vide in Spe.eo.§.versi.sed nunqd cum accusatore.vbi plenius loquitur. ¶ Cẽtesimoquadragesimoquarto.i numero z qualitate cõpurgatorum de simo.c.insinuante.ij.q.v.oibus de purg. cano.c.ex tuarũ.z in Spe.versic.cxlvij. ¶ Centesimoquadragesimoquinto. cũ eo q̃ simpliciter secit homagium ꝓpter bñficiũ de simo.c.ex diligenti. ¶ Sed qs dispensat cũ directe simoniaco.vide plenius in Spe.de lega.§.nunc ostendẽdũ. versi.xxiij. ¶ Cẽtesimoquadragesimosexto vt clericꝰ scholaris vel peregrinꝰ locet ad tps fructꝰ bñficij sui.c.fi.ne prela.vj.su.c.fi.de voto.z in Specu.ꝟ.clxix. ¶ Cẽtesimoquadragesimoseptimo . cũ homicidis z parricidis qõ contrahant matrimonia de his q̃ fili.occi.c.j.xxxij. q.ij.seculares.c.interfectores.z.c.i ado lescẽtia.z in Spe.ver.cl. ¶ Centesimoquadragesimooctauo.potest eps ecclesias parochiales diuidere z vnire de consensu eoꝝ quorũ interest dum tñ nõ appellet de excess.pla.sicut vnire alꝫ secus.xiij.q.j.§.sicut duo.x.di.c.j.de religio.c.cõstitutus.z in Spec.ver.clj.vide qõ no.xvj.q.j.quicũq. ¶ Centesimoquadragesimonono põt eps dare ꝓuilegiũ monachis de nõ dandis decimis epalibus q̃ cõstitũt in quarta.s.ꝓteritis pñtibus z futuris.de priuileg.c.qz.c.ex oze. et.c.cum olim,xvj.q.j.puenit.z in Spe. versi.clij. ¶ Centesimoquinquagesimo cum filijs patronorũ ecclesiarum recto rem ecclesie.s.qõ possit in monasterijs ad honorẽ assumi.c.in quibusdã de penis.xxiij.qõ.viij.sicꝫ membrorũ.z argu. xvij.q.iij.de fi.presbyterorum.s.admittendo eos p actũ ꝓtrarium.s.ad electionẽ z alios actꝰ ꝑm Spe.ꝟ.cluij. ¶ Centesimoquinquagesimoprimo cuꝫ crimino so publice celebrãte fꝫ Jnn.in.c.j.ꝺ clepereg.z in Spe.ver.cluij. ¶ Centesimo quinquagesimosecundo.cum excõicato ministrãte quo ad bñficiũ de cle.excommi.postulastis.j.rñso.z.c.ij.Jnno.i.c.di lectꝰ.de tẽpo.or.ꝑm Spe.ver.clv.dicit. ꝺ.c.postulastis.nõ loquꝫ hoc casu,sz qñ excõicatꝰ bñficiũ recepit.z tz Spe.ver. xvj.nec etiã facit.ꝺ.c.ij.ꝑm Spe.z vide §.ver.xvj.

§.ꝟ.sic.xvj. ¶ Cẽtesimoquinquagesimotertio põt ex cã diminuere pniam iniũctã a papa ꝑm Spec.ꝟ.clvj.z plenꝰ in titu.de leg.§.nunc ostẽdẽdum.ꝟ.xxvij.z ibi Jo.an.i addi.z dixi.§.ꝟ.cvij.vide.l. dist.accedẽs.xxxij.q.ij.latorẽ.z in auct. interdicimꝰ.de epis.z cle. ¶ Centesimoquinquagesimoquarto vt clericꝰ absoluatur ab ecclia i qua ordinatꝰ est et i alia collocet.lxxiij.di.quorũdã.z ibi Spe.ꝟ. clvij. ¶ Cẽtesimoquinquagesimoquinto cũ ꝓsbytero casualr homicida ꝑm quosdã.z no.in.c.ad audiẽtiã.de homicid.z in.c.fi.de cleri.pu.i du.z Spe.i ꝟ.clviij. sed plenꝰ loquit eo.tit.§.iuxta.peñ.col. ꝟ.qñ aũt.vbi dicit qõ eps dispẽsat cum eo q̃ vulnerauit alio occidẽdi lz nõ occiderit. ¶ Cẽtesimoquinquagesimosexto cũ dictatore vindicte sanguinis si sanguis exiuit circa mẽbri mutilationẽ.c.j. de cle.pu.in du.c.sntiam.ne cle.vel mo. Spec.in.ꝺ.ꝟ.qñ aũt.alꝫ solus papa dispẽsat vt ibi p.c.j.de cor.vi.de cle.egro. ꝓsbyterũ. Sed papa etiã nõ dispẽsat cũ homicidio volũtario ꝑm Spec.ꝟ.qñ antẽ.ꝓaile.z plenꝰ eo.ti.§.nunc hꝫ.ꝟ.v.cũ homicida.vbi vide. ¶ Cẽtesimoquinquagesimoseptimo ne qs ad tps teneat residere in eccha parochiali.c.lz canon. de elect.in vj.in.§.fi.z in Spec.vbi.§ nũc de eporũ.ꝟ.clix. ¶ Cẽtesimoquinquagesimooctauo dispẽsat eps circa penã ꝺ.c.lz canõ.sup tardãdo sacerdotio per vij.annos ꝑm formã.c.cũ ex.eo.ti.z li.et Spec.vbi.§. ¶ Cẽtesimoquinquagesimo nonovt qs in maiori eccha psonalr sed p vicariũ seruiat in eccha parochiali dignitate annexa.de ꝓbẽ.c.extirpãde. xi.§.ꝟ.lij. ¶ Cẽtesimoseptuagesimo dispẽsat cũ eo q̃ factus sit ineligibilis qz reperit electionẽ factã p abusuz secularis ptãtis.c.qs̃qs.de ele.z in Specu.ꝟ.clxj. in.§.iuxta.ꝟ.sũt quoqꝫ.ibi.xv.zc. ¶ Cẽtesimoseptuagesimoprimo dispensat eps vt corpora sanctorꝫ transferantur de loco ad locũ.de conse.di.j.corpora.z spec. do vt reliquie sanctorꝫ ex cã de ecclesia extrahantur z ne diuina celebrẽtur in ea.c.ij.de iurepa.z iconomũ ponere in

ea.de offi.or.c.cũ nos.z Spe.vbi.§. ¶ Cẽtesimoseptuagesimotertio cũ electo ad sacerdotiũ p parẽtũ incuriã q̃ pecuniã sacerdotiũ filio q̃sierunt inuito.s.q.v.pñtium.z.c.q̃cũq̃s. ¶ Cẽtesimoseptuagesimo quarto cũ monacho vt vagek ꝑm Jnno. in.c.fi.de renun.z Bal.i mar.ꝟ.abbas. ꝟ.ij. ¶ Cẽtesimoseptuagesimoq̃nto cũ minoribꝰ vel adultis regulr nisi qñ ꝓhibitum reperiak ꝑm doc.z Archi.in.c.at si clerici.de iud. ¶ Cẽtesimoseptuagesimosexto in pena quã electꝰ nõdum cõfirmatus põt iponere ꝑm Archi.vbi.§. ¶ Cẽtesimoseptuagesimoseptimo in notorio crimine qñq̃ ꝑm Jnnoc.in.c.j.de cor.vi.et Bal.in mar.ꝟ.eps.ꝟ.v. ¶ Cẽtesimoseptuagesimooctauo cũ clerico ꝓhibito ordinari post ꝓhibitionẽ ordinato furtim si velit ad religionẽ transire.c.fi.de eo q̃ fur. or.su. ¶ Cẽtesimoseptuagesimonono cum instituto p ũmoniã eo ignorãte ꝓmissaz qz statum q̃ eã cognouit dz renũtiare.j. q.v.pñtiũ.de simo.c. ex insinuatione.c. de reg.z.c.nobis.de ele.c.pe.qua renũtiatione libere facta põt eps cũ eo dispẽsare vt eodẽ bñficio recipiak.ꝺ.c.pñtiũ. ꝑm gl.ꝛo in.c.ad nostrã.de simo.q̃ ẽt dicit solũ papã dispẽsare cũ simoniaco sciẽter.p.ꝺ.c.nobis.i fi.z.c.pe.eo.ti. ¶ Cẽtesimoseptuagesimo cum eo qui sola intẽtione cõmisit simoniã gl.est no.in.c.tua. in fi.de simo.que dicit q̃ sola intentio facit simoniacũ sicut et sola spes facit vsurariũ.xiij.q.iij.c.j.z ar.de vsu.c.consuluit.et tenet.Bal.in rub.C.de vsu.ij. col.vbi vide q̃ dicit vsuriũ teneri ad restitutionẽ vsurarum et mentalium ꝓno.in.ꝺ.c.consultus. ¶ Cẽtesimoseptuagesimoprimo dispensat eps cum clericis depositis condẽnatis vel degradatis solo verbo vt plene in spec.de leg.§. nunc ostendendum.ver.ix.vide gl.l.di. miror. ¶ Cẽtesimoseptuagesimosecũdo dispensat in casibus positis.lxviij.disti. q̃uis.z.c.cor.epis.hos casus ꝓ maiori parte ponit specu.vbi.§.z.ꝺ.Bonaguida de ari.in suo tracta.de dispẽ.sed spe. in titu.de leg.§.nunc de episcoporum. ver.prohibetur z glo.ordi.in.ꝺ.c.miror. l.distin.ponunt casus in quibus nõ põt eps dispensare quos breuiter perstrin-

80 gamus. ¶ Dic ergo q̄ epūs nō dispēsat cū homicida. d. c. miror. q̄ intellige vt dixi. ē. ver. clv. ⁊ p. d. glo. Itē nec in ltis q̄ ad dignitates psonatus ⁊ bñficia curata fm spe. i. d. ℣. ver. vtrū aūt. ⁊ in. c. j. de si. pbȳ. i. vj. Itē nec minore. xiiij. annis ad dignitates vt. ē. ver. xlv. Itē nec cū corpe vitiato. lv. dist. si q̄s. ⁊. ē. ver. l. Itē nec cū bigamis ⁊ viduarū maritis de biga. c. j. xxxiij. di. lector. ⁊. ē. ver. xiij. Itē nec cū eo q̄ duxit duas vxores vel q̄ duas nuptias de facto cōtraxit fm spe. ibi. itē nec cū pbȳtero duas nuptias bñdicēte de secun. nup. c. j. q. j. talis bñdictio ē pḥibita. vt ibi. ⁊. c. vir. eo. tī. ⁊ al's ē. plene dicimus in tertio li. itē nec cū faciēte duellū ex quo mors vel mutilatio fuerit secuta fm spēm. in. d. ver. pḥibet ⁊ supra ver. xj. itē nec cū eo q̄ de intrusta excōicatione conqueritur coram iudice seculari. xxj. q. vlt. c. pe. itē nec cū simonia co. j. q. j. ergo valet in ordine ℔ spe. ibi. ⁊ i ti. de leg. ℣. nūc ostēdēdū. ver. xxiij. itē nec cū infamib⁹. ij. q. iij. ℣. hic colligit. ⁊ ℣. notādū. itē nec cū ignobili eligēdo i canonicum cōtra formā constitutionis scōm Archi. in. c. licet canon. de cle. in vj. nisi ex causa insta scōm Joā. de lig. in. c. at si clerici. de indi. ⁊ dominos rote in dec. nouis. vt refert Ludo. pon. in singu. versicu. dispensatio. versi. pone in ecclesia. Itē nec vt q̄s habeat duas prebēdas in vna ecclesia. c. literas. de pcēs. prebē. ⁊ in Spe. vbi. ē. d. c. pḥibet. ⁊ ibi Jo. an. in addi. Item nec q̄ monachus habeat administrationē alterius monasterij vel officiū Jo. an. ibi vide. no. in c. cū singula. de prebē. in. vj. sed vide. ē. versi. xluij. Itē nec cum penitus illiterato vt fiat clericus fm Spe. vbi. ē. ⁊ dixi. ē. ver. xxiv. Itē nec cum solēniter penitētibus vt ibidem dixi. Itē nec cū fernis ⁊ obligatis certis cōditionibus. l. dist. nō pḥibat. xliij. di. per totū. Itē nec cum obligatis ad rōcinia pītanda iuxta. di. c. j. de obl. ad rō. vbi vide. Itē nec q̄ ds ordines sacros assumat sine tpis interuallo. d. c. nō pḥibat. secus de maioribus. c. de eo. de tēpo. or. Itē nec in his q̄ sunt maiora adulterio. de iudic. c. at si clerici ℣ in adulteriis. ⁊ Spe. vbi. ē. ℣. verum vt. Item nec circa canones imponētes penam depositionis vel suspēsionis in enormibus. l. di. mitior. xij. q̄. ij. de viro de accu. c. inq̄sitionis. j. ⁊ ñ. q̄b⁹ no. in. c. nihil. de cle. Itē nec in crimnib⁹ in quibus post pactā pniam impedit executio officij. de q̄bus in Spe. de dispē. ℣. iuxta. ℣. sunt q̄z nisi forte reperiāt ei exp̄sse pmissum. d. c. at si clerici. fm. Spec. in. d. ℣. nūc de epōrum. ver. pḥibet. j. col. Itez ne crisimet pueros aliene dioceſis. de relig. do. c. j. Itē nec cū nō ordinato ministrante vt ascēdat ad ordines superiores vt dixi. ē. ver. xviij. Item nec q̄ ds plures ordines sacros recipiat. ſz ſi susceperit ab alio potest eōs dispēsare cū ordinante ⁊ ordinato extra tpa statuta vt. d. ℣. prohibet. ij. col. ⁊ in ti. de lega. ℣. nūc ostendēdū. ℣. lij. ⁊ se. ⁊ dixi. ē. eo. ℣. j. Itez nec cū suspenso a papa vel cōmissario pape. xxj. di. cū inferior. ⁊ Spe. d. ℣. pḥibet. ij. col. Itez nec cū ordinato sine dispensatione q̄ canonicū impedimentū habebat. lxxj. di. si q̄s sine. Item nec cuz religioso vel plebano leges vel phisicā audiēte. ſz Spe. in. d. ℣. nunc de epōrum. ℣. pḥibetur. ⁊ i. ℣. nūc ostēdēdū ℣. lxxxvj. preallegato. Item nec q̄ duo equaliter p̄sentyni ecclesie. ⁊ in. q. ij. c. pe. Item nec cum suspenso in ꝑcipio propter inordinatā collationem bñficiorū quo casu solus papa ⁊ quatuor p̄cipales patriarche dispensant. c. graue. i fi. de pben. Item nec in his in q̄bus papa non dispensat. d. ℣. nūc breuiter. ⁊ Spe. i. d. ℣. prohibet. ij. col. Itez nec cū postulatis c. fi. de postu. pla. p Jnno. ⁊ Bal. in mar. ver. episcopus. ver. iij. Item nec in ordinibus ℔ Jnn. an. c. fi. de obli. ad ratiocī. ⁊ Bal. vbi supra ver. vij. Item nec cum nō residēte vt habeat fructus pbende. Jnno. tenet in. c. clerico. de cle. non resi. ⁊ Bal. vbi. ē. ver. xvj. Itē nec dispensat archiepiscop⁹ cū suffraganeo q̄ eod alter suffraganeus trāscat ad aliā ecclesiam in Spe. vbi. ē. ver. verum vt tāta.

Item nec p̄ra canones nisi irregularitatem inducentes. in Spe. ibidē. ver. ſz q̄ritur scōm cum vbi vide. Item nec cū patientibus defectum vt ibidem. versi. sed cū episcopus. Item nec cū excōicato maiori excōmunicatione ministrante scienter nec cū interdicto cum quibus scienter ministrantibus non dispensat etiam legat⁹ nec synodus. xj. q. iij. si q̄s episcopus dānatus. ⁊. c. seq. ⁊. c. placuit. de cle. excō. mi. c. illud. de eo qui fur. ord. susce. c. j. ij. q. v. qua de causa. Sed sol⁹ papa. potest cuz talibus dispensare de sentē. excō. c. cuz medicina. ℣. fi. de re iudi. c. cū eterni. li. vj. ⁊ no. q̄ tales sunt irregulares ⁊ remouēdi ab officijs vel bñficijs de cleri. excō. mi. c. latores. ⁊ p totū. ⁊ Spe. vbi supra ver. ſz nunq̄d pōt eōs vel legatus. secus si ignorant. pbabili ignorātia. c. a postolice. eo. ti. q̄ cū talibus dispēsat eōs quo ad pniam imponēdaz fm Spe. vbi supra p. d. c. de illis. Itē nec dispēsat cū electo tacēte defect⁹ suos ⁊ confirmato si sunt duo electi ne alteri fiat p̄iudicium ex dispēsatione fm Spe. ℣. q̄d si electus in eōm. vbi vide omnino. Itē nec cū illegitimis vt patri suo succedāt in bñficio scōm quosdā vt refert Spe. vbi. ē. ℣. ceterum. pḥibet: vbi vide opi. hincinde. Legati ℣o de latere q̄bus casibus dispēsent. vide plenius in Spe. eo. ti. ℣. ꝓñs aliqua. Sz de dispēsatiōibus p̄triarchar⁹ vide i. ℣. sunt q̄z nōnulli. ⁊ ibi de archiepis. ver. archiepūs aūt. De dispēsationibus ℣o abbatū vt dispēsationis vide plenius eo. ti. ℣. qualr

81 autem. ¶ Clxx. ij. q̄ro q̄ sint p̄uilegia epōrum. ß ñ. vltra ea q̄ dicta sunt. ē. in p̄ma. q. multa esse. ⁊ p̄mo nō p̄t eccl'a p̄strui nisi p̄ius eōs ponat crucē in loco vbi est p̄struēda atriū designet ⁊ primum lapidē ponat de ꝑce. di. j. memo et ter aūt. Itē pōt ipse cōsecrare: recōciliare: p̄nas solemnes ꝑponere: indulgentias cōcedere de causis matrimonialibus cognoscere ordiare ⁊ chrismare de p̄su. c. quanto. de excess. pla. accedētibus. xxj. q. j. interdicimus. de pe. ⁊ re. cum ex eod. in fi. de conse. eccle. vel al. consului-

sti. ⁊. c. aqua. l. di. i capite. ¶ Itē pōt q̄n quagesimam vel centesimā dare de bona. c. apostolice. xij. q. ij. bone de his q̄ fi. a pla. sine ꝑsen. ca. c. pastoralis. Itē pōt solēniter excōicare. xj. q. iij. dñt. Itē laſas dimissorias dare aliter nōvz ordinatio ab episcopo facta. viij. q. illud. et. c. dilectissimi de offi. archi. c. vt nostrum. Itez potest annulū aureū portare in digito. de vi. ⁊ ho. cle. c. clerici. Itē pōt duos de suis canonicis secum habere de cle. nō resi. c. ad audientiā. Itē pōt parochias limitare ⁊ cimiteria ordinare. xiij. q. ecclesias. ⁊. d. c. pastoralis. Item constitutiones facere in sua dioceſi. de consecr. di. j. omnes basilice. xvj. q. vij. omnes. de fer. c. fi. xj. dist. catholica. ⁊ Spec. vbi. ē. Joā. an. in. c. fi. de ap. lib. vij. no. in glo. fi. in fi. Itē pōt gñalē synodū facere. xviij. di. eōs de ma. ⁊ obe. c. q̄ō super. Itē pōt hereticos ꝑdēnare de hereti. c. ad abolēdam. ℣. is. ⁊ p̄ra eos inquirere eo. tit. c. excōmunicamus. ℣. fin. nec hic potestas ipsius amittit. ſz inq̄sitio alteri cōmittatur not. in. c. p hoc de hereticis in. vj. j. respōso. ⁊ in spe. vbi. ē. ⁊ hoc vltimū tz Bal. in aut. habita. C. ne filius pro pfe. Itē pōt facere ecclesias cēsuales de iurepa. c. ꝑterea. de cēsibus. c. fideles. Itē pōt istituere ⁊ destituere clericos de fi. p sby. c. ex tua. de instit. c. ex frequentibus. de his q̄ fi. a p̄la. c. nouit. Itē nō incurrit sniam excōmunicationis suspensionis ⁊ interdicti sicut alie pſone de sen. excō. c. q̄ piculosum. vbi vide olno p gl. ⁊ doc. Itē al's p̄cedit ℔ epm cōtumacez q̄s ℔ alios de p̄uileg. c. q̄ pōtificali. q̄ cōstitutio hꝰ in. c. ij. de of. de leg. in. vj. Itē in mō iurādi. vt. ē. plene dixi in alia q̄ō. sub rub. de pt̄āte epi circa spūalia. Itez nec cogit testificare de iure ca. c. fi. xj. q. j. nec honore. i. aut. de san. epis. ℣. nulli. Itē tpe generalis interdicti pōt eōs audire diuina. de p̄uile. c. nōnulli. ⁊. c. q̄m. ⁊ ibi doc. ⁊ Joā. an. in nouel. Itē pōt sibi q̄ē vult eligere cōfessorē de pē. ⁊ re. c. fi. Item non cogitur subire iudiciū nisi p̄cedat iussio imperialis fm Azo. in sum. C. de epi. ⁊ cleri. ⁊ in Spe. vbi supra. Itē liber est a patria pt̄āte fm p̄e. ibidē. ⁊ plenius dixi. ē. in. ij. ab. no. de eta.

et quali.c.in decorū.liij.distin.si seruꝰ.
Itē hꝫ priuilegia de ḟbus.xj.q.j. ḟcē.
Itē cōtra eum plures testes requirun 7
tur.ij.q.iiij.presul.ꝛ se.ꝛ dicetur.j.ti.de
degrada.Alia priuilegia vide per Jo. 8
an.in addi.Spe.vbi.§.ꝛ adde alia.vꝫ
qꝛ sñia suspēsionis nō cōprehēdit epōs 9
nisi exp̄sse actum sit.c.qꝛ piculosum.de
sentē.ex.li.sñie .per glo.no.Itē qꝛ quis 10
non pōt hēre campanā publice nisi de 11
lnia epi.de priui.c.patētibus. Itē in al-
tari quo ipse missam cantauit nullus
cadē die pōt missaꝫ dicere de conse. di.
ij.in altari. Itē si sit discordia de iure 14
patronatus vel idoneus rector nō p̄-
tatur p patronos pōt epūs de illa eccle- 15
sia tollere reliquias et ostia claudere 16
ꝛ inhibere ne celebrēt in ea .ꝛ ibi cōsti- 17
tuere iconomū q̄ conseruet fructus do-
nec de rectore prouideatur.c.ij. de in. 18
pa.ꝛ.c.cū vos.de offi.or. Itē cognoscit 19
de causis mr̄imonialibꝰ ꝛ alijs spiritua-
libus.de excess.pla.c.accidētibus.xxj.di. 20
plectis.Sof.in sum.de diuor.§.fi.de qbꝰ
abbates cognitionem nō hñt.d.c. acce- 21
dētibus vbi vide.itē sine libello cogno-
scit iter clericos nō subditos ó cā ciuili
p no.i Spe.de li.p̄ce.§.x.v.iiij. Itē ꝛ qñ 23
audit cām iudicis fugiētis ne rōnē red- 24
dat in Spe.vbi.§.v.v. Itē ꝛ qñ agit de
nō canonice obtētis sine p̄scia diocesani 25
vl̄ ó diutina vacatiōe vl̄ de alijs grauā
minibꝰ eccl̄iaꝝ.ꝛ qñ ex of.p̄cedit. co.
§.v.vij. itē ꝛ qñ appellaꝫ a sñia epi nō
pōt in libello appellationis dici sic in 28
alijs q̄ p p̄sonā iudicauit.vt in spec. de
appella.§.x.v.sciēdū. Reliqua priuile-
gia eporꝫ q̄ multa sunt.vide late p totū
hunc tractatum ꝛ in singulis cōmbus.
¶ De potestate ꝛ autoritate epi in tēpo 1
ralibus circa personas.

¶ Tertia pars quarti libri.

1 ¶ Epūs clericū suū ab alio detētū re-
petere potest.
2 Epūs ciuē vel comitatiuū suū ab alio de-
tētum repetere pōt.
3 Epūs clericū carcerare pōt.
4 Carceratus p̄debito relaxari pōt fide
iussore p̄stito.
5 Epūs irregularis nō efficit si clericꝰ car-
ceratus moriatur.
Epūs in clericū manus non dꝫ iniȷcere.
Epūs subditū suū in curia pape reptū d
tare potest.
Epūs absq̄ capitulo nō pōt suos corri-
gere clericos.
Epūs infamiā remittere pōt infamibꝰ.
Collegiū cardinaliū cū infamibꝰ dispē-
sare potest.
Papa/rex ꝛ ciuitates superiorē nō reco
gnoscētes cū infamia dispēsare possunt.
cū.ij.in.sequentibus.
Epūs clericū asserēti quē a iudice laico 14
repetit creditur.
Epūs pro iniuria suo vicario illata age- 15
re potest.
Pater pro iniuria filio illata agere pōt. 16
ꝛ inhibere ne celebrēt in ea .ꝛ ibi cōsti- 17
Epūs iniuriā clerico vel subdito illatā re
mittere potest.
Pater iniuriā filio illatā remittere pōt. 18
Cadauer debitoris defuncti non debet 19
a sepultura suspendi.
Reus criminis mortuus lite pēdēte nō 20
suspēdit a sepultura.
Rector eccl̄ie sepulcrum vni nō pōt al- 21
teri concedere.
Filiusfamil. sepulturā sibi eligere pōt. 23
Sepultura vbiq̄ esse pōt. 24
Successores defunctū sepelire cogūtur
hereditate etiā nō addita.
Epūs quatr clericos corrigere debeat. 25
Epūs exemptū delinquentē punire pōt. 26
Epūs auxiliū suū ꝛ eccl̄ie ꝛ implorātes 27
tueri debet.
Epūs trāsigere nō pōt de clerico vel con- 28
uerso eccl̄ie sine decreto.

Videm⁹ tertio loco de ptāte ꝛ autoritate epi in tpalib⁹ circa p̄sonas ,put i ꝓncipio q̄rti li.decreuim⁹. ¶ Primo igit q̄ro an epūs possit re petere clericū sibi subditū ab alio detētū. Rñ.sic.c.dilectis.vbi doc.de app.c.si iudex laic⁹.ꝛ ibi gl.de sen.excō.in.vj.est verū et inuitū quē defendere ꝛ repete re pōt etiā a iudice laico §m Bal.ꝛ p. et. de sun.in.l.j.ff.de rei vē.ꝛ Bar.in.l.p̄ce pit.C.de cano.sta.li.x. Itē vex. nisi cleri cus suus sit fact⁹ monachus.xix.q.j.c.j. xix.q.ij.c.j. ¶ Sz q̄d de ciuitate. Rñ.q̄ pōt ciuem vel comitatiuum ab alio de-

tentū repetere §m glo.in aut.de mand. prin.§.patrocinia.col.iij.ꝛ glo.ꝛ doct.in d.c.si iudex.no.in.l.j.§.per hanc q̄ Bar. ꝛ doc.ff.de rei ven.vbi dicit q̄ villa habens massarios obligatos ad onera po test eos vendicare causa adiecta.l.de iure ad municipa.ꝛ Inno.ꝛ Imo.in.d. 4
c.dilectis.vbi ibidez dicunt in quolibet superiore cuius subditus obligatus ad onera per alium detineatur.Itē potest ciuitas ꝛ superior petere instāti fieri suo ciui vel subdito.ꝛ violēter ablata resti tui.xxiij.q.ij.dñs.Idē in p̄fe qꝛ pōt repe tere filium.c.fi.de conuer.infide.ꝛ gloss. in.d.c.si iudex.Itē no.in practica q̄ tūc libellus debet cōcipi in p̄sonā detētato ris non contra ipsum subditū §m Bar. in.l.deniq̄.§.j.de li.exhib.et in.d.l.j.§.p hanc.Inno.ꝛ Joā.an.in.d.c.auditis.et in.d.c.cuz olim.de appel.Inn.ꝛ doc.in c.cum inter.de re iud.per.c.inter quatuor.de maio ꝛ obedi.Sed potest dari 5
libel.contra subditos.no.in.d.c.cū inter ꝛ in.c.sup eo.quod verū est qñ subditus a nemine detinetur §m Bar.in.d.l.de- 3
niq̄.§.j.q̄ no.in practica. ¶ Secundo quero vtrū epūs possit clericum carcera re.Rñ.sic §m.Bal.i aut.cāq̄.C.de epi.ꝛ cleri.qꝛ carceratio qñ fit ad penā ē me ri imperij non qñ ad custodiā cum tunc 6
etiam pedaneis iudicibus permissa sit §m Bar.in.l.imperium.iij.col.ff.de iur. om.iu.ꝛ alias.§.diximus.epūs autem hꝫ merū imperiū.d.aut.cāq̄.ꝛ ibi Bal. ꝛ dixi.§.eo.li.igitur ꝛc.Intellige autez q̄ potest epūs clericum carcerare nisi vo lit clericus fideiubere de iudicio sisti.de sen.excō.c.si clericos.ꝛ gl.in.c.si epūs.de offi.ordi.in.vj.Idem etiam est in laico qui volens fideiubere nō pōt carcerari quādo fideiussorib⁹ est relaxandus.vt per Bart.in.l.j.ff.de custo.reo.ꝛ in.l.ij. de pub.iud.Ang.in.l.ij.ff.ó execu.re.in l.nemo carcerem.C.de exacto.tribu.li. x.Lud.pon.in.l.j.ff.qui satisd.cog.Ang. are.in tracta.malefi.ver.qñ fama.i ma teria capture.x.q.nisi sit captus ḟs p bannū §m and.in apostil.in.l.lege cor.ꝛ ibi no.ff.ad sil.Item verū nisi alias au fugerit de carcere §m gl.ibi no.ꝛ doct. 7
no.Et q̄ dixi de fideiussiōe.Idē est si ca ptus velit p̄stare pignora:qꝛ nō dꝫ car cerari.gl.est sing.§m Pau.de cast.in.l. more.ff.ó feriis. Predictis addo q̄ si iu dex nolit relaxare volentem fideiube re vel pignus p̄stare tenetur ei act.in iuriarū §m Bar.no.in.l.si vero.§.q̄ pro rei.C.qui satisd.cog. ¶ Postremo no. q̄ dꝫ quis relaxari prestans fideiussorē vel pignora etiā stante statuto q̄ quis de carcere nō relaxetur nisi satisfaciat creditori.no.in.l.statulibe.§.rationes. ff.de statulibe. Nec mirum qꝛ verbum satisfacere prolatum a lege vel statu to intelligitur cum pignore vel fideiussoria.sed prolatū ab hoie intelligit de vera ꝛ effectuali satisfaction e §m Bal. not.in.l.j.ff.q̄ satisda.cog.Bal.nō in.l.p diuersas.xij.q.C.manda.dicit q̄ satisfacere dicitur q̄ p̄stat fideiussorem p aut.si qñ.C.de cōstitu.pecu.ꝛ.l.promissor.ff.eo.Sed distingue vt.§.ꝛ tene mēti perpetuo. ¶ Tertio quero si clericꝰ carceratꝰ moriatur in carcere.an epūs efficiatur irregularis Rñ.non §m Bal. in.l.j.in fi.C.qui ad lib.perue.non po.ꝛ plenius in.l.pe.C.ad.l.aquil. vbi dicit verum nisi ponat eum in loco arcto in quo aerem carceratus non videat vel de facili mori possit.q̄ no.cōtra episcopos crudeles. ¶ Quarto q̄ro an epūs possit manus eiȷcere cōtra clericum vt eum capiat vel castiget.Rñ.q̄ non:qꝛ dꝫ alij mandare qui clericū capiat vel verberet.lxxxv.di.non liceat.C.de epis. ꝛ cleri.l.sed neq̄.gl.in.c.cum epūs.de offi.ordina.in.vj. Et intellige q̄ nō debet laico cōmitti clericoū verberatio in pe nam.c.vniuersitatis.de sen.excō.nisi sit clericus incorrigibilis.c.vt fame.eo.ti. ꝛ est glo.in.c.fi.xxxv.q.j. ¶ Not.autem q̄ capiens clericum de mandato epi.in excōicationem non incidit §m glo.in.d. c.cū epūs.p.c.vt fame.de sen.excō.in.vj. c.si clericos.eo.ti.lib.vj.q̄ verum est §m gl.in.d.c.nō liceat.si capiēs sit clericus. secus si laicus p.d.c.vniuersitatis. Et adde q̄ pōt epūs propriis manibus ca pere vel verberare clericū si nō hꝫ alium clericū p quem id fieri faciat §m.d.glos. ¶ Quinto quero an epūs possit citare subditū suū repertū i curia Pape. Rñ.

sic scom Abb.in.c.meminimus.de app. q̄ est verū ſm Bal.ibi ⁊ doc.⁊ Philip. ibi ēt reallr.i.faciēdo eū capi ⁊ carcerari. Itē verū etiā ex Roma in quocūq; loco sit papa p.c.ij.de app.in.vj. Inn.i.c. ego.de iureiur.⁊ Philip.vbi.ſ. Roma eſt ōr ois locus in quo ē curia pape.d. c.ij.de app.⁊ Inn.vbi.ſ. Quādo aūt curia pape est Rome.q̄.ſ.dictūest fortꝫ ꝓcedit q̄ Roma ē cōis pria.l.roma.ad municipa.⁊ doc.in.l.ij.ff.de iudi. l.sed ⁊ probari.ff.licet p Bartho.ff.de excu.tu.q̄ est verum quo ad clericos Rome residētes ſm Nico.de nea.ibidē ⁊ tz But.in.c.ff.de foro cōpe.vbi dicitq̄ l.roma.ff.ad muni.hodie est correcta. q̄ ꝓcedebat olim cū Roma.erat ꝑa totius vel q̄ dñabat toto orbi.hodie no est in dñio pape.c.fundamēta.de elec. in.vj.gl.⁊ Bar.in l.j.ff.cū vrbē.ff.de off. ꝑfec.vrb.⁊ Bal.in rub.iperator Loth. in vſi.feu ideo.hodie secꝫ ſz Jo.de imo.i d.c.ſi.tenet cōtra vez q̄ etiā hodie sit cō munis patria.p.c.cū expediat de elect. in.vj.⁊ hoc mihi magis plz cū hodie nō minus iurisdictionis habeat Papa in vrbe roma.quā habuerit olim imperator in ea. Ergo idem iuris esse dz arg.l. illud.ff.ad.l.aql. Item verum etiaz quo ad laicos Pape non subditos.vt Rome possint cōueniri ſm Joā.de imo.contra But.in.d.c.ſi.q̄ verum est etiam per- 9
sonaliter secundū Bal.no.in.d.c.memi nimus.de ap.⁊ dicas idē de curia imperatoris in quo oēs cōueniri possunt tanq̄ Rome scom gl.⁊ doc.in.c.ſi.de fo. cōpe. Predicta vero nedū in ēo ſz etiā in quocūq; superiore reperiente subditū suū rome vel in curia ſm Bal.Abb. ⁊ Philip.in.d.c. meminimus.quod no. ¶ Sexto quero iuxta predicta numq̄d possit eps Rome vel in curia pape ordinare clericū suū sibi subditu. Rñ.sic scom Abb.anti.in.c.oibus.de ab.quem quē refert ⁊ sequit Bal.in marg.versi.
8 eps ver.pe.q̄ no. ¶ Septimo vtrum 10
eps sine capitulo possit corrigere clericos suos. Respon.nō.c.nouit.de his q̄ fiunt a prela.⁊.c.j.de excel.pla.q̄ est verum nisi consuetudo sit in contrariū. vt ibi ⁊ in.c.non est de consuetu.lib.vj. vbi etiam monachos corrigere posse episcopum de consuetudine traditur.⁊ tenet Ludo.pon.in singul.versi. prescriptio.ver.quero vtrum requisitioni ⁊c. Secus in Abbate.vt in.c. Joannes.et ibi doc.et Joan. And.de reg.iur.et in.c. quanto.de offi.ordi.xiij.q.ij.c.nullā.nisi quando esset nimis seuerus.quia debet tunc sibi capitulū adiungi.c.reprehensibilis.⁊ ibi docto.de appel.et intelige quod tunc Abbas debet corrigere scom rationem non autem ex vi iurisdictionis.vt tenet Bal.in l.ā filius.C.de patria potestate. ¶ Adde q̄ non potest episcopus sine capitulo causas diffinire.xv.q.vij.episcopus. Item nec beneficia conferre.c. ea noscitur.de his que fiunt a prela.et ibi per docto. Item nec clericos ordinare.xxiij.distin.episcopus sine. Sciendum est autem quod episcopus qui non potest corrigere clericum non potest corrigere laicos et populum. viij.q.j.quid autem. Finaliter subde quod bene potest episcopus cōcedere inuestituram sine capitulo secundum Bald.in.l.pe.in prin.C.ad trebel. Sed quid possit facere episcopus sine capło no.lxxv.di.ſi qs.xij.q.ij.sine.c.alienationes.⁊.c.nos.xv.q.j.cps.c.nullus. ⁊ in ti.de his que fiunt a prela.sine consensu capituli per totum.vbi vide ⁊ infra dicetur. ¶ Octauo quero nunq̄d eps possit personis infamibus infamiā remittere. Respō.sic videlicet omni casu quo pōt dispensare glo.est no.l.di.dño sancto.in gl.ex hoc verbo.ij.q.iij.§. hinc autē.⁊ glo.xv.q.viij.hic qui in Spe.sine proba.§.id autē.Joan.de imo.in.c.cum te.de re iudi.quod est verum accessorie scom Abba.sicu.ibi contra Hostien.in d.c.cum te.⁊ ideo episcopus dispēsando cum adultero videtur etiā cū infamia dispēsare.c.at si clerici.§.in adulteriis. de iudiciis.⁊ no.quod abolita infamia cessant oēs alie pene scom Bald.in.l.si qua illustris.C. ad tertul. ¶ Sed an collegium cardinalium possit cū infamia dispensare. Rñ quod sic vacante sede apostolica ſm Bar.in.l.infamē.in fi. ff.de pub.iudi. Inno.⁊ doc.in.d.c.cuz te. ⁊ Ang.de amelia in cōsilio. Reuerendis

simꝰ.in ēo pater ⁊c. Bar.i.l.j.§.de quare.ff.de postul.q̄ est verum quo ad spiritualia vel etiam quo ad tēporalia in his qui sunt subditi ecclie.alꝫ nō scom Bar.in.d.§.de qua re.⁊ Inn.in.d.c.cū
11 te.⁊ ibi doc. ¶ Quid de papa. Rñ. q̄ō potest cū infamia dispensare in terris ecclesie ſm Barto.in.d.§.de qua re.⁊ ibi Bar.in.d.i.infamē.in fi.idem dic in im-
12 peratore. Secus ¶ tñ est in rege vt ibi p Bar.qui dicit verū si rex superiorē recognoscat.alias pōt.⁊ ipse cum infamia dispēsare.⁊ p doc.post Inn.i.d.c.cū te. Sz est mirū q̄ rex etiā superiorē recognoscēs.pōt lōge maiora.⁊ eq̄parāt effecto ſm Barto.in.l.j.in prin.ff.q̄ quisq; iuris.⁊ dicit imperator in regno suo vt dicit Bal.i.l.nec exceptio.C.de prob.imo assimilat imperatori.c.j.§.si vasallus. de pace iura fir.i vſi.feu.⁊ ꝓterea credo eum posse restituere ad famā sicut
13 ⁊ impator pōt. Cogita tñ q̄ nō audeo cōcludere ſz Bar.vbi.§. ¶ Quid dices de pplo vel ciuitate. Rñ.q̄ō si non recognoscit superiorē vt in thuscia pōt cū in- 15
famia dispēsare alias non scom doc.et But.in.d.c.cū te.⁊ Bar.in.d.l.infamen. in fi.⁊ in.d.§.de qua re.vbi etiam dicit Bar.q̄ ciuitas dispēsat cū infamia irrogata ex forma sui statuti nō cū irrogata de iure cōi. Bal.ꝺo in.c.iniuria de pa.iura.fir.i vſi.feu.dicit pplm nō restituere infamē p viā indulgētie sed p viā restitutionis in integrum q̄ō no.in practica. ¶ Utrū aūt eps possit restituere ad honores. Rñ.nō ſm Hostiē.⁊ doct.in
14 d.c.cū te. ¶ Nono quero vtrū ēo cre datur de clerico suo q̄nē forte repetat a iudice laico.⁊ asserat eū esse clericū. Rñ. sic si p literas suas facit ei fidē de clericatu.vel si pronuntiauit eum esse clericū nō aūt si literas missiuas.⁊ testimoniales miserit ſm Bal.in.l.si qua p calumniā.C.de epi.⁊ cle.vbi vide q̄ō etiaz dicit credi ꝑbationibus de clericatu factis cora ēo q̄ dz de q̄stione incidēti clericaꝰ cognoscere. Et interim iudex laicus detinens non debet innouare contra detentum vt ibi per Bald.⁊ no.in.c. si iudex laicus de sententia excōmunicationis in.vj. Debet autem iudex statim remittere si captus incedēs in habitu ⁊ tonsura allegat se clericū. Alias non nisi causa cognita de clericatu.d. c.si iudex.⁊ Bal.vbi.§.Cū ꝺo remittit ad epm dz remitti sub fida custodia ſz Ang.⁊ pe.de sun.in.l.eos.§.sup his.C. de ap. ¶ Et scias quod si est clericus ioculator vel buffonus qui per annum artem illam exercuerit ⁊ tertio monitus nō destitit vel si est clericus vxoratus non incedens in habitu ⁊ tonsura vel bigamus vel degradatus q̄ oēs nō gaudent priuilegijs nō est ad epm remittendus.de vi.et ho.cle.c.j.in.vj. de cle.conin.c.j.de biga.c.j.de penis.c.fin. in.ſi.in.vj.⁊ ita tenet glo.ordi.in.d.c.si iudex. ¶ Decimo quero an epūs succedat in gubernio scholarium colligatorū mortuo gubernatore testamētario relicto a fundatore collegij. Respon. sic scom Pau.de cast.in consi.cclxij.qui sic iudicauit i.q.de facto Padue cū eēt contentio de rectore collegij vel sancto edificati a reuerendissimo Domino
15 ꝑleo cardinali rauēnatis. ¶ Undecimo q̄ro an epūs possit agere p iniuriaz illatam suo vicario vel subdito. Rñ. sic scom Inno.in.c.dilectis.⁊ ibi doc. de appe.c.contingit.de sniā excōicatio. Joā. and.in.c.ad apostolice.de re iud.in.vj. in nouella.⁊ Bal.in marga.ver.clericus.ff.vj.quod est verum si iniuria fuit facta in contumeliā episcopi alias non ſm Bartho.in.l.j.§.fi.ff.de iniur. ¶ Idē dicit ibi Bartho.in ciuitate vel dño vt agere possit p iniuria illata ciui vel subdito suo vel officiali si in contumeliaz domini facta sit non alias.q̄ō etiam tenet Lud.pon.in.l.sed si hac.§.liberos.in fi. ff.de in ius vo. Idem tenet Inno.in.d.c dilectis.⁊ Bal.in marg.ver.dñs. ver.fi. ¶ Sed limita verum esse nisi pro iniuria burfali pro qua non agit dominus secundum Bald.in.c.iniuriarum.j.col. de pace iur.fir.in vſi.feu. ¶ Predictis adde quod iniuria illata clerico vel ecclesie nedum potest per episcopuz vindicari vt supra sed etiam per quemlibet de pplo pōt iudiciū deduci tāq̄ publicū crimē.l.si quis in hoc genꝰ.⁊ ibi Barto.C.de episco.⁊ cleri. Item potest

ex officio iudicis non implorato inquiri
& puniri vt ibi. & intellige qđ pōt in iudi
ciū deduci a quolibet. l. qui sit de illo lo
co de quo est clericus alʒ nō ꝙideo si in
iuria est illata clerico ville vel castri po
test quilibet de illo castro vel villa age
re pro ea nō qlibet de ciuitate ꝓ ea age
re. Itē ita sing. dicit Bal. & Pau. de ca.
in. l. j. §. huius studij. in fi. ff. de iusti. & iu.
vbi idem dicit de iniuria illata iudici.
qđ no. insup tene mēti qđ eps agere po 17
test ꝓ iniuria & damno dato eccīe sue
scđm Archi. i. colim. in prin. definitur. &
damno dato. Sed non agit pro iniuria
illata predecessori suo scđm Bal. in. l. fi. §.
necessitatem. j. col. C. de bo. que lib. Nec
dicitur iudex causa propria quando co
gnoscit de iniuria illata eccīe sue scđm
Inno. irrefraga. de offi. ord. ¶ Illud no.
quod episcopus non potest excommu
nicare quēquam pro propria iniuria.
16 xxvij. q. iij. inter querelas. ¶ + Succes
sine dubitatur an pater possit agere ꝓ
iniuria illata filio. Rñ. sic. l. ait pretor. §.
filio. ff. de iniur. l. filiusfamilias. in prin.
& ibi Jo. de pra. ꝯ. col. ff. de procur. dicēs
verum esse si pater agat tanqꝫ admini
strator legitimus. sed si agat pro iniu
ria sua q̄ resultat ex iniuria filij agere
dz nolle, ꝓprio per no. in. l. j. §. vsqꝫ adeo
ff. de iniurjs. Et dicit verū etiā si filius
est bānitus arg. d. §. vsqꝫ adeo in. l. nō so
lum. §. hoc. eo. titu. sed vide Cy. in consi.
cauetur lege municipali qđ ārerela &c.
iniuria enim facta filio censēt facta pa
tri etiā principaliʒ scđm Bar. no. in. l. am
bitiosa. iij. colum. ff. de decre. ab ord. faci.
¶ pōt tñ filius ꝓ eo agere patre absen
te. l. si libertus. & ibi Bar. ff. de in ius vo.
qđ est verū si pater procuratorem non
dimisit vel procurator nolit agere. vel
si pater est presens & suspecte vite. Sed
si est pñs & bone vite & non vult agere
filiꝰ nō agit solꝰ scđm do. Jo. vbi ē. in. d. l.
filiusfa. in prin. ff. de procura. ¶ Predi
ctis adde q̄ iniuria facta vxori dicit fa
cta viro. inst. de interdictis. §. pariter.
& dz Bal. in. l. j. C. de in ius voc ¶ Itē in
iuria illata ꝑcuratori vl̄ illa dño. s. ab
eo q̄ ꝑcuratorē impediuit scđm Bal. i. l. ossa
ff. de relig. Itē iniuria facta monacho
videtur facta abbati & monasterio. & ei
competit actio scđm Bald. in. l. preses. in
fi. C. de trās. Idē in quocunqꝫ superio
re scđm Inno. in. d. c. contingit. de sentē.
excom. Intellige tamen qđ monachus
agit ꝓ iniuria sibi illata si prelatus est
absens & nō dimisit procuratorē. gl. est
no. §. q. j. nō dicatis: qꝫ facit ꝓ eo qđ su
pra dixi de filiofami. scđm do. Jo. de pra. &
vide q̄ dicit Inn. in. c. nō dubiū. de sen.
excō. ¶ + Duodecimo quero successiue
nunquid eps possit remittere iniuriā il
latā clerico vel subdito suo. & dic q̄ sic
cū consensu capituli sicut & Abbas scđm
Bal. in. l. preses. ad fi. C. de trās. Jmo
nec illatā sibi remittit eps sine capitu
lo. in. c. nō dubiū. de sen. excō. scđm Jo. de
pra. in. d. l. filiussa. in prin. de ꝑcur. Ergo
multominus remittit illatā sibi & ca
pitulo vt ꝓ Jo. an. in. c. cū consideres. de
sen. excō. in nouella. & Bal. in. c. j. vj. col.
qui feu. da. pos. illatā vero eccīe sue re
mittit eps inquantū concernit personā
suā tñ dz Inno. in. c. oli. de iniur. & dāno
dato. sed intellige vt. §. ¶ Sciendū tñ q̄
de insultu & damno subditorum nō pōt
dñs facere remissionē scđm Bal. in mar
ga. ver. dñs. ver. fi. Et ꝙuis eps remit
tat iniuriā non tamē tollitur inquisitio
iudicis laici permissa ex dispositiōe le
gis si quis in hoc genꝰ. de epi. & cle. scđm
Baldū ibi. vbi etiā subdit Bald. idē in
quolibet iudice inquirēte vt per remis
sionem iniurie factaꝫ ab offenso nō tol
latur inquisitio ne fiat preiudiciū fisco.
& alias infra plene dicemus in alia. q.
¶ Adde no. q̄ pater spūalis vl̄ dñs tpa
lis nō pōt nō accusando remittere iniu
riā subdito illatā vl̄ filio spūali scđm Inn.
in. d. c. cōtingit. vt refert do. Jo. de pra.
to in. l. filiussa. ꝯ. col. ff. de ꝑcur. Dicit
aūt eps remittere iniuriā salutādo iniu
riantē vna voce p̄ſas si eā sibi a prin
cipio ad animū non reuocauit. alias se
cus scđm Inn. ibidē. Itē & alias p tactū
manuū per risum reciprocum per ꝓpu
tationē & per conseruationem multuꝫ
dz iniuria remitti. Li ipsiꝰ famil. hercis.
gl. isti. de iniur. §. i sum. Pau. de ca. in. l.
j. ff. de pac. & Bal. in. l. vt i epistola. C. de
fideicō. & in aut. si dicat. C. de testi. vel ſ

vnus constituat tutoꝛ ab altero. l. athle
te. §. dant remissionem. & §. inimicitie. &
ibi gl. & Bar. ff. de excu. tuto. & gles. insti.
eo. ti. §. inimicitie. Itē per indicia vt q̄
alter alteri seruiuit scđm Bald. in. d. l. in
ipsius. Itē per venditionem feudi per
vasallū factā inimico suo ꝓ quā pſumit
puꝰ facta reconciliatio scđm Bal. singula
riter. l. c. j. iij. col. de. phi. feu. alie. ꝓ fed.
ꝓ. l. creditor. §. j. ff. mā. & sic p quamquaz
contractū celebratū inter inimicos ꝓ
batur presumptiue remissio iniuriarū
scđm Bald. ibi qđ not. Item & per legatū
factū ab vno alteri scđm Bal. in. d. l. ipsiꝰ.
in fi. Et no. in. l. iij. §. fi. & ibi Barto. ff. de
18 adi. leg. q̄ oia tene mēti. ¶ + Subsequē
ter q̄ro an pater possit remittere iniu
riam filio illatam & dico q̄ sic scđm Bar.
post gl. in. l. in pona. ff. de pactis. l. sed si
vnius. §. filiofa. ff. de iniur. & in consi. in
qōne qua querit. qđ verū est nisi pater
sit vilis psona scđm gl. & doc. in. d. l. in per
sonā. & Bar. in. l. lucius. ff. so. ma. Itē ve
rū nisi filius fuerit iniuriatꝰ a cōiuncta
persona scđm Bar. in. d. l. lucius. qđ bene
no. ¶ Decimotertio quero an eps pos
sit sequestrare corpus vsurarij defun
cti no sepeliat quousqꝫ heredes caueāt
de vsuris restituendis. Rñ. qđ sic. vt dz
Ange. in aut. vt defun. a credi. non do.
19 col. v. ¶ + Accessorie hoc infero qđ cada
uer debitoris nō pōt a sepultura suspē
di vel sequestrari ad instantiā creditoꝛ
rū in aut. vt cū de app. cog. §. meminimus. &
no. i. l. si qs sepulcrū. §. hoc victū. &
ibi Bal. C. de reli. Nec pōt approba
ri vt qs nō sepeliatur in Spe. de ap. §.
viij. §. ij. Cadauera enim sepulture in 21
terdicti regulariter nō possunt nisi in ca
sibus expressis in iure. vt ibi ꝓ Bal. qui
bus adde q̄ occidēs seipsum carere dz
ecclesiastica sepultura. xxv. q. v. placuit.
& ibi gl. dicit q̄ debet ei cōcedi canina
sepultura. & dz gl. in. c. ex parte. de sepul.
Secus si casualiter se perimat. d. c. ex
20 parte. ¶ + Sed q̄d de reo criminis mor
tuo lite pēdēte. Rñ. nō debet a sepultu
ra suspēdi. l. j. §. quoties. & ibi imo. ff. de
iniur. ꝓ. c. mulier. xxj. q. j. & no. in. c. inter
monasteriū. §. j. de sta. mona. ꝓ Cy. in. l.
§. C. q̄ test. face. pos. Aug. & imo. in. l. de
functo. ff. de publi. iudi. & Angel. are. in
tractatu maleficiorum. inquisiti nō cōpa
rent Bal. vero in. l. j. pe. col. C. vt ex delic
tis defunctoꝛ dicit qđ nō pōt sepeliri
nisi habita licentia a iudice q̄ eū cōdem
nauit. ¶ Ulterius no. hic qđ cadauer
missuz i alieno sepulcro nō pōt exhuma
ri sine licētia epi ꝙz Bal. notabiliter. i. l.
ossa. de reli. Excōicato vero cōcesso & ab
soluto in articulo mortis a simplici sa
cerdote qđ fieri pōt scđm Inno. in. c. dece
tero. de sen. excom. Abb. anti. in. c. fin. de
sepul. & Bal. in Mar. versic. sacerdos. c.
pastoralis. de offi. ordi. Bart. in. l. j. iij. q.
princi. in prin. ver. de tpe. de sa. san. eccl.
& alʒ. §. dixim⁹ nō pōt interdici sepul
tura. dz nō satisfecerit scđm Abba. in. d. c.
fi. & Bal. vbi. §. si tñ excōicatus nō sit cō
fessus si fuerit de facto sepultus nō pōt
exhumari nisi esset sepultus cōtra edi
ctū ecclesie scđm Bal. not. in. l. principali
ter. C. de lib. cā. Nec fit irregularis sa
cerdos sepeliens excōicatū etiā sciēter
dz grauiter peccet. vt dz Spe. ti. de dispē
sationib⁹. §. iij. ver. qđ. de illo. Sed vi
de no. in. c. episcopoꝛ. de priuileg. in. vj.
vbi patet qđ ab ingressu ecclesie remo
uet. & in cle. eos q̄ de sepul. vbi dicit qđ
ipso iure est excōicatus. Et iō iuste fecit
felicis memorie cardinalis firmanus q̄
cū esset legatꝰ ꝓuincie nostre Marchie
anchonitane puniuit priorē sancti sal
uatoris de firmo q̄ ꝓprio ausu sepeliuit
cadauer cuiꝰpelloni suspensi ꝓ comitē
Franciscū Sforciā. & vt aiunt in pūcto
mortis desperatꝰ diabolū inuocauit ꝓ
pter qđ fuit in ecclesia sepeliendus per
dicta. ¶ + Sed an possit rector eccīe
sepulcrū vniꝰ cōcedere alteri. dic qđ nō
scđm Bar. in. l. §. j. ff. de operibus publi
cis. nisi ex iusta causa. vt q̄ cōmode ali
bi sepeliri nō pōt scđm Archi. quē refert
et sequitur Lud. pon. in sing. ver. sepul
crum. ver. quero nunquid prelatus. po
test tamen in testamento quis legare
sepulcrum alteri scđm. d. Bart. in. l. iij. §. si
quis hereditarium. ff. de sepul. vio. Nō
autem ius sepulcri venit in fideicom.
scđm Bal. in. l. cū vir. vlti. col. C. de fidei
com. ¶ + Circa predicta sciendum est
22 quod licet filiussa. nō possit restari tamē

pōt sibi sepulturā i vltima volūtate eligere. c. iz de sepul. i. vj. ⁊ Bar. i. l. filiussa. la. ij. ff. de testa. ⁊ i. l. q i ptāte. eo. tit. Sic ⁊ qlibet pt eligere sibi sepulturā vbicūq et in quacunq ecclia. xiij. q. ij. c. soror. c. seq. ⁊ c. ebron. salua tñ ffrta parochiali ecclie debita. c. de his. ⁊ c. cū sup. de sepul. c. fi. eo. ti. in. vj. ⁊ cle. dudū. ℣. veruz. eo. ti. ⁊ no. variatio nō admittāt in electiōe sepulcri fm Spec. de instru. edi. ℣. xij. ver. qd si qs iurauit. ⁊ in ti. de sepul. ℣. ⁊ no. qō intellige si electio fuit facta cū iuramēto vt ibi. sz an pōt eligi sepultura in ecclia iterdicta vide Inn. in. c. vt plura. de pnde. Itē an p monachū eligi possit in alia ecclesia extra monasteriū suū. vide Inn. i. c. nimis. de exce. prela. Curi aūt ⁊ vrozis vna oz esse sepultura. d. c. ebron. ⁊ c. seq. de sepul. c. de vro-
23 re. ⁊ c. si qs. eo. ti. lib. vj. ¶ Item no. qō sepultura pōt esse vbicūq qr dñi est terra et plenitudo eius. xiij. q. v. vbicūq no. i c. sacrū de sepultu. ⁊ Flo. in Rub. ff. de relig. ⁊ Bar. ce po. de serui. vrba. c. fi. in fin. Sed in dubio oz qs sepeliri in ecclesia in q recipit sacra ⁊ audit diuina officia c. j. ⁊ c. in nostra. de sepul. ⁊ cis q. eo. ti. li. vj. ⁊ gl. xiij. q. ij. nūc. ⁊ d. c. vbicūq. Filiꝰ aūt etiā nō heres patris hz ius sepulcri. l. vel q. ⁊ ibi Bar. ff. de releg. ¶ Nunqd aūt sepulcrū. pbet esse alicui⁹ et lris suꝑ eo insculptis vel pictis. Bart. tz q nō in. d. l. vel q. ⁊ no. in. l. monimētorū. C. eo. ti. An aūt sepulcrū fit in ꝑmertio. dic q sic ⁊ pōt obligari nisi sit factum religiosum p immissionē cadaueris. i. si mo
24 numēto. ⁊ ibi Bal. C. que res pig. da. po. ¶ Quero vlteriꝰ an successores cogātur sepelire defunctū etiā nō adita hereditate. Rñ. sic etiam per officiū iud. l. q erat. ⁊ ibi Bar. ff. ta. her. nō tñ inducit aditio ex eo q filius vel heres fecerit sepelire defunctū ⁊ maxime si ꝓtestat q nō facit ato adeūdi. l. scriptꝰ. ⁊ ibi Bar. ff. de relī. q bñ no. ⁊ alꝫ. ℣. dixim⁹. ¶ Decimoquarto quero an epūs possit punire clericū alienc diocesis delinquētē in sua diocesi. Rñ. sic adeo q cuitari nō pōt forꝰ delicti p cū cōmissi. hz in laico se cius sit fm Bal. in auk. qua in puincia. iiij. col. C. vbi de crimi. agi opz. no. in. c. romana. ℣. cōtra hētes. de so. cōpe. li. vj. cū gl. qr rōne delicti sortiꝫ ibi forum. c. j. de rapto. c. postulasti. de so. cōpe. ¶ Et no. si clericꝰ habēs bñficiū in vna diocesi delinquat in aliena pōt cōdēnari ab epo diocesis in qua deliquit: sed executio ptinet ad epm in cuiꝰ diocesi beneficiū habeat. d. c. postulasti. ⁊ ibi Doct. et Imol. de so. cōpe. q no. Scias aūt q clericꝰ priuat⁹ bñficio ꝓpter homicidium furtū ⁊ periurīū. c. cū nō ab hoie. de iudē. ⁊ Jo. de. imo. in. d. c. postulasti. in pn. Et subdit ibi Jo. de imo. qō epūs ex qui-
tur sniam latā p iudicē cōtra clericum reconuentum ad instātiam iudicis laici pnūtiātis. qō etiā hz ibi Abb. sic. ⁊ no. in c. romana. ℣. cōtra hentes. de so. cōpe. in vj. ⁊ Jo. an. in. c. j. de mutu. peti. ⁊ hoc est tuti⁹ hz qđā dicant qō hoc etiā fieri posset p laicū in patrimonialib⁹ clerici: vt hz Jo. de imo. vbi. ℣. ⁊ doc. in. d. c. j. qō
25 no. ¶ Decimoquinto quero q̄lis correctio p epm fieri debeat clericis. Rñ. qō potiꝰ verbalis q̄ realis. i. nō verberibus sz ꝛbis. xlv. di. i summa. c. j. ij. ⁊. iij. tiꝰ verberib⁹ q̄ ꝛbis. ea. di. epm. Sit tñ
26 ic. vlt. ⁊ c. j. de rapto. ¶ An aūt epūs puniat exēptū delinquētē i sua diocesi. dic qō sic p̄dicta ura: ⁊ i. c. j. iij. q. vj. de heret. c. ad abolēdā. i fi. vbi oz q nullū priuilegiū inuat delinquētē: ⁊ de priuil. c. tua ⁊. in fi. ⁊ qr rōne delicti rūpit priuilegiū. xj. q. iij. priui. C. vbi se. vel clar. l. j. C. vbi de crimi. agi opz. aut. q̄ in pticia. ⁊ qō p Inn. i. c. irrefragabilis. ⁊ in. c. pastoralis. de off. oꝛ. ⁊. d. c. romana. ℣. ꝓtrahentes. ⁊ hoc verū si delinqt circa rē nō exēptā: vt qr ꝓtrahit vel delinqd. si vero delinqd circa rē exēptā: puta male gerēdo se in officio suo vel alienādo res ecclesie gaudet priuilegio exēptionis ⁊ a solo papa punīt nō ab epo fm gl. no. c. fi. vi.

q. iij. per. c. cū capella. de priule. ⁊ c. si-
gnificātibꝰ. de ser. vbi etiā vide p doc. et
27 hoc adde ad. q. ℣. primā. ¶ Decimo-
sexto q̄ro vtrū epūs debeat tueri iplozā-
tes auxiliū suū ⁊ eccl̄ie. Rñ. sic. l. viduas
⁊ pupillos. lxxxvij. di. c. j. ⁊ i sum. ⁊ p totū.
lxxxviij. di. in sum. ⁊. c. j. curā ꝛo vidua
⁊ orphanoꝝ nō oz epūs p se agere sz per
aliū. lxxxviij. dist. epūs gubernationē: q̄-
etiā oz epūs ⁊ qlibet sacerdos refutare
dona opꝛimētiū pauper pupillos ⁊ vi
duas. xc. di. eoꝝ. ¶ Decimoseptima q̄ro
nunqd epūs possit cozrigere monachos
vt plene notau. ℣. de autoritate epi cir-
ca spūalia. q. xxxv. vbi vide. ¶ Decimo-
octauo. q̄ro an epūs tanq̄s pf pauper oz
hr̄e eoꝝ curā eoꝝ alere. Rñ. vt plene di
xi. j. prima pte. ij. q. vbi vide oino ⁊ in. q.
28 xv. ¶ Penultimo q̄ro an epūs trāsigat
de clerico vel cōuerso ecclie sine decreto
Rñ. nō fm Bal. i. l. si hr̄des. C. ō test. ma.
¶ Ultimo q̄ro an epūs possit in obsidē da
re clericū suū. Rñ. nō nisi cū autoritate
pape. c. ex rescripto. de iureiur. xxviij. q.
viij. ⁊ predictam glo. cum no.

¶ Quarta pars. De potestate episcopi in tēporalibus circa res ecclesiarū.

1 ¶ Epūs nō oz ecclesie sue dominus.
2 Epūs cū sua familia ō bo. eccl̄e sue ali oz.
3 Fructus eccl̄ie sūt pauperib⁹ erogādi.
4 Epūs testari nō potest.
5 Cardinalis regularis testari nequit.
6 Bona epi eccl̄esie presumuntur esse.
7 Uidua quando de bonis viri acquire-
re presumatur.
8 Filius de bonis patris acq̄rere psumit.
9 Epūs monachus testari non potest.
10 Testamentū cōdūtū ante ingressum an
rūpatur per ingressum.
11 Ingressus religionem an possit testm
puus factus corrigere vel reuocare.
12 Milites templi possunt testari.
13 Eremita testari potest.
14 Clericus quando testari possit.
15 Ecclesia ab intestato succedit clericis
et episcopo.
16 Epūs patiēs ꝓscribi rē ecclesie eā tene
tur indēnem cōseruare.
17 Epūs ꝓscriptioni ⁊ appellatationi renū
tiare pōt in pudicū ecclesie. ⁊ nunū. seq.
19 Epūs legatum rei quā possidet sibi eccle
sie tenet restituere.
20 Epūs cōtemplatione ecclesie heres in-
stitutus inuētariū cōficere nō tenetur.
21 Epūs legatum sibi vel ecclesie factum re
pudiare potest.
22 Epūs dissipās bona eccl̄ie remouere pt.
23 Epūs de dilapidatiōe suspectꝰ nō remo-
uet donec de eā suspitionis cognoscit.
24 Cause suspicionis que dicantur.
25 Causa quelibet ad recusandū delega-
tū sufficiens nō sufficit cōtra ordinariū.
26 Judex delegatus ex eā recusari pōt.
27 Judex nō pōt recusari sine causa.
28 Epūs de rebus ecclesie tenetur inuenta
rium facere.
29 Heres inuētariū cōficere debet.
30 Procurator inuētariū cōficere tenet.
31 Curator bonoꝝ oz ꝓficere inuentariū.
32 Executor testamenti inuentariū q̄ñ de-
beat conficere.
33 Fiscus inuētariū ꝓficere non tenetur.
34 Ecclesia ad inuentarium conficiendū
non tenetur.
35 Pater administrator legitimꝰ bonoꝝ
filij inuentarium conficere nō tenetur.
36 Fideicōmissarius inuentariū conficere
non tenetur.
37 Hospitalarius inuētariū cōficere oz.
38 Exceptio canonis non soluti non potest
per tertium opponi.
39 Epūs inquirere potest pro legatis pijs
pauperibus factis.
40 Epūs quarta sz sibi debitam de legatis
pijs remittere potest.
41 Quarta eorum que relinquuntur qui-
bus casibus nō debeatur.
42 Quarta epalis a q̄b⁹ peti debeat.
43 Epūs solus sine capitulo potest aliquez
inuestire de feudo.
44 Epūs emphiteosim antiquā finitā suc-
cessorib⁹ eiusdē ẽphiteote tenet ꝓcedere
45 Epūs cēsum pōt augere colono.
46 Epūs rē soltā dari in emphiteosim ad
tps an possit concedere in perpetuum.
47 Epūs ꝓ reb⁹ eccl̄ie sibi subiecte potest
agere.
48 Epūs pōt inquirere pro rebus eccl̄esia-
rum contra detentatores.
49 Epūs cōcedēs castrū cū iuribus suis nō
intelligitur de spiritualibus.

50 Uenditio fundi ecclesiam non comprehendit.
51 Concessio castri qualiter censeatur per principem fieri.
52 Episcopus relictū ad certum vsuz piū non pōt cōuerti in alium.
53 Ep̄s in fabricā ecclesie relictum pauperibus potest cōuertere.
54 Relictum pro ecclesia construēda pōt cōuerti in vsum ecclesie iā cōstructe.
55 Relictū pro sustētatione pauperū non debet cōuerti in redēptionē captiuorū.
56 Legatum pium effectum caducum an possit verti in alium vsum.
57 Legata pia que z quot modis dicant.
58 Legata pia sunt ante oia deducēda.
59 Legata pia psolui dlibet petere pōt.
60 Legata pia valent facta in testamēto institutionē heredis non continente.
61 Uoluntas captatoria qualiter ad piā causam valere intelligatur.
62 Legata pia legitimam iure nature debitam non minuunt.
63 Falcidia non est de legatis pijs detrahenda.
64 Trebellianica de legatis pijs nō detrahitur.
65 Executor datus ad piam causam ante restitutionem fideicōmissi agere potest contra debitores hereditatis.
66 Mulier in piam causam sine consensu propinquorum alienare potest.
67 Episcopus rerum venalium pretia taxare potest.
68 Autoritas epi in alienatione rerum ecclesiasticarum requiritur.
69 Prelatus inferior episcopo autorari potest in alienatione rei ecclesie pleno iure sibi subiecte.
70 Autoritas requisita in ipso actu adhiberi debet.
71 Ep̄s absq; capituli cōsensu res pretiosas ecclesie nō debet alienare.
72 Alienatio rei ecclesie quā solēnitatem requirat.
73 Papa sine consensu cardinalium non potest ecclesie ciuitates dare in feudū.
74 Ep̄s quibus ex causis bona ecclesie possit alienare.
75 Tractatus requiritur cum res ecclesie alienantur.
76 Alienatio rei ecclesie facta in casu prohibito non valet.
77 Emens rem fideicōmisso subiectā que vēdi non pōt pretiū pōt repetere.
78 Emens scienter rem alienam pretium repetere nequit.
79 Prelatus contra formā iuris alienās rem ecclesie eius quam alienauit pōt possessionem apprehendere.
80 Uenditor contra contractum simulatū venire potest.
81 Consentiens alienationi an possit contra eam venire.
82 Prelatus vendēs res ecclesie non pōt de pretio fidem habere.
83 Executor testamēti vendēs pro satisfactione cause pie non potest de pretio fidem habere.
84 Fides q̄n dicatur haberi de pretio et qui illam habeāt.cū.ij.nu.seq.
87 Ep̄s sine superioris autoritate potest mutuare pecuniam ecclesie.
88 Res empta de pecunia dotis censetur dotalis.
89 Res empta ex pretio pignoris efficitur creditoris.
90 Ep̄s iurans bona ecclesie non alienare potest ea ecclesie donare.
91 Alienare prohibitus quando alienanti consentire possit.
92 Alienare prohibitus actiones in iudicio intentare non potest.
93 Alienare prohibitus in ecclesiā alienare potest.
94 Alienare qui prohibetur curare debet ne per alium alienetur.
95 Alienare prohibitus in extraneū irrevocabiliter alienare potest.
96 Prohibitus alienare non potest iuramentum deferre.
97 Prohibitus alienare certam rem de ea potest transigere.
98 Prohibitus alienare nō potest vsumfructum constituere.
99 Prohibitus alienare non patitur prescriptionem.
100 Prohibitus alienare non potest hereditem instituere.
101 Prohibit⁹ alienare potest ex causa necessitatis alienare.
102 Preceptū heredi factū de nō alienando non semper sibi preiudicat.
103 Ep̄s qui intrauit bona ecclesie fructus possessionū poterit vendere.
104 Epi intrusi gesta q̄n sint valida.
105 Excōicatio lata ab existente in quasi possessione prelature est nulla.
106 Ep̄s feudatarius felonia cōmittens feudum perdit.
107 Episcopus non soluens q̄ debet feudo priuatur.
108 Delictū patris filio nō nocet in feudo.
109 Delictum patris in maiestatem principis nocet filijs.
110 Ep̄s q̄n filij loco sit habendus.
111 Ep̄s nil preter solitum a subditis exigere potest.
112 Ep̄s in quibus casibus obligetur per procuratorem mutuū recipientē.
113 Confessio de recepto facta a procuratore ad preiudiciū dñi non valet.
114 Ep̄s an teneatur stare locationi per predecessorem facte.
115 Prelatus res ecclesie nō potest in perpetuum locare.
116 Locatio ad tp̄s non ꝺr alienatio.
117 Prelatus nō tenetur stare colono predecessoris sui.
118 Successor an teneat stare infeudationi facte per predecessorem.
119 Prelatus ecclesie tenetur gesta predecessoris ratificare.
120 Successor an obligetur ex contractu predecessoris.
121 Episcopus tenetur stare compromisso predecessoris.
122 Ep̄s in legato successori facto succedit.
123 Ep̄s habens bona cū alio cōta an possit diuidere illa.
124 Episcopus nō potest emere bona sue ecclesie.
125 Episcopus an z qualiter possideat bona ecclesie.
126 Emphiteota naturalem possessionem habet in emphiteosi.
127 Ep̄s iuris ignorantia nō excusatur.
128 Rusticus iuris ignorātia nō excusat.
129 Ep̄s nō nisi pro bene meritis bona ecclesie potest donare.
130 Episcopus curam rerum ecclesie non potest laico cōmittere.
131 Episcopus papa inconsulto bona que desierunt esse de mensa alienare potest iuramento non obstante.

Superest.quarto loco tractare de potestate episcopi in temporalibus circa res.¶+Jgit primo quero an ep̄s dicat dñs ecclesie sue. Respō.q̄ nō vt in Spe.de pcu.§ij.z.c.ij.de doñ.§z ꝺr pcuratoꝛ.xij.q.j.c.fi.xij.q.ij.sine excō.x.q.iij. casellas.xxiij.q.vij.q̄ aūt.z ibi gl.z i.d.c. ij.de do.Itē ꝺr defensoꝛ §3.d.gl.Itē ꝺr legitimus administratoꝛ z quasi ordinarius.c.is cui.z ibi gl.de ele.in.vj.c.cum nobis.in fi.eo.ti.v.q.iij.c.fi.in glo.an.in fi.z in Spe.de actore ab vniuer.versic. Item quod excedit.Item q̄n̄q; dicitur maritus ecclesie.in Spe de actore:ver. itē contra prelatum.Hinc est q̄ morte episcopi dicitur viduata ecclesia.c.q̄ ppter.de ele.sed nō morte canonici sm glo.ibi que etiam dicit dici viduatam morte plebani vel archipresbyteri.Itē morte decani vel prepositi si habent ecclesias de per se si non sunt in choꝛo ecclesie cathedralis vt ibidē.Itē dicit minister rerum ecclesie gl.est no.in Rub. C.de episcopis z cle.Non tñ pōt donare vel alienare de illis nisi modica si sit cōsuetudo.c.ceterum.de do.gl.in.c.is cui. de ele.in.vj.z.d.c.cū nobis.in fin.q̄ est verum etiam nepotibus suis sm Bal. et doc.in.l.j.in fi.princi.ff.de tu.z ra.diet aut.quibuscūq;.C.de sac.san.ecc.z tz gl.in.d.c.quod aūt.z infra plenius dicetur in alia. q. ¶+Secundo quero an ep̄s cum sua familia debet ali cū bonis ecclesie sue. Respon.sic.xij.q.j.illi aūt q̄ xvj.q.j.quoniaz q̄quid.j.q.ij.clericos. et.c.pasto.q̄ Spe.in ti.qui filij sint legi. ver.ecoñ.q̄ verū si bona prioralia non sufficiant sibi als̄ enim debet de illis viuere.d.c.pasto.q̄ tñ pro nunc nō firmo: et ideo notabiliter Bal.in aut.excipere in fi.C.de bo.q̄ lib.dicit q̄ nō lucrat fructus beneficij nisi quantū sufficiat p victu z vestitu.xliij.dist.in prin.ver.sacerdos.cū gl.Et ppterea si ep̄s expēdat in rebus ecclesie computant fructus in expensis sm Bal.ibi q̄ no.Superflua nō

a victu ⁊ vestitu dz eps erogare pauperib⁹. xxij.q.viij.sic non sunt:⁊ q̄ p Inn. in.c.inde eorū.de eta.⁊ quali.per docto. post gl.in.c.ij.de ꝑscrip.⁊ in.c.ij.p doct.⁊ Jo.an.in nouel.de do.⁊ alꝫ infra dicemus.¶ Hinc dicit qꝫ eps dz ꝓuidere generaliter omnibus pauperibus ⁊ infirmis ⁊ his qui suo labore viuere non possunt.lxxxij.di.in principio.vj.q.cum gl.lxxxvij.di.c.j.⁊.ij.non autem pauperi qui laborare potest.v.q.v.nō omnis. ꝑm.d.gl.facit.l.j.C.de mendi.vali.li.xij. Imo iustius fecerit eps si iniuste petētem corrigat vt dixit dñs noster Jesus ꝑm Math.Et bene aduertat eps ne patiat pauperē fame perire qꝫ homicida esset ac si morte manibus inferret. lxxxiij.di.j.c.in prin.cum gl.⁊.l.necare.⁊ ibi Barto.ff.de li.agno.Debet aūt eps dare pluribus pauperibus ⁊ nō vni tā tum ola.lxxxvj.di.¶ in ipsa.Nec dicitur eps si pauperibus nō subueniat.ea.di. c.fratrem.⁊ potius debet pauperibus quam parentib⁹ ecclesie ruentibus ꝓuidere.xij.q.ij.gloria.Nec debet episcopus de bonis ecclesie dare histrionib⁹ venatoribus:cantatoribus:⁊ citharizātibus.lxxxvj.di.donare.⁊ ibi gl.⁊.c.qui venatoribus:alꝫ enim grauiter peccat ꝑm glo.in.d.c.donare.que etiaz dicit no. quod prelatus nō debet audire cantilenas vel sonos tangere causa delectationis.sed causa recreationis vel infirmitatis secus est ipse autem cantando dum populū vocibus delectat deū manibus stimulat.xcij.di.in sancta.Et nedum episcopus tenet alere pauperes: sed ⁊ cogere pōt diuitem ad dandū panē vel eleemosynam pauperi esurienti ſ.facta denuntiatione ecclesie que tunc diuitē coget non aūt si pauper de directo petat a diuite:glo.est no.xlvij.di.sicut hi.j.q.vij.exigūt in gl.no.xij.q.ij.dulcissimus.⁊ in Spe.de instr.edi.¶ nūc vero aliqua:ver.lxviij.qō no.¶ Redeūdo ad materiā addo qō clericus nō pōt salua cōscientia de fructibus ꝓuidere cū nō sint propriꝫ ꝑm veritatem.Sz cōmunes.i.pauperib⁹ erogādi vel in vtilitatē siue ecclesie cōuertendi q̄ sūpsunt sibi a victu.xvj.q.vlti.c.ſi.xxxj.di.o inocū gl.l.dist.studeat in ſi.cū glo.lxxxvj.di. nō satis.ver.Itē est alia ꝓbāda.xij.q.j. qꝫ tua.in ſi.p Archidiaconū ⁊ doc.in.c. statutū.¶ assessores.de rescrip.i.vj.Joan.in.c.ſi.de offi.ord.co.lib.Et alꝫ infra dicemus in alia qōne.pro predictis facit.qꝫ clericus habet solum vsum nō ꝓprietatem in rebus ecclesie ꝑm Archi. vbi.ſ.⁊ no.xij.q.ij.sine exceptiōe.vbi dicit eis vtiq; tanq̄ cōmodatis nō tanq̄ propriis.alꝫ dicitur q̄ eis vtitur tanq̄ sibi ad dispensandū creditis nō vt suis. xiij.q.j.c.j.⁊ tenet Archid.vbi.ſ.Ideo eps tenet oīa in iure ecclesie cōseruare quecūq; fuerint de ꝓuisiōe siue ecclesie: siue de agris:siue de fructibus:siue de oblationibus.xij.q.j.episcopi.de rebus: et ¶ ſi.ergo.licet ꝑm quosdā ⁊ Archi.in d.¶ assessorē.clericus faciat fructꝰ suos p no.in.c.consuetudinum.circa finē:de cler.non resi.in.vj.⁊ ibi p Archi.p quo est gl.no.Jo.xij.q.j.duo sunt.in gl.rerū q̄ dicit q̄ dñs ē dñs fructuū collectorū: nō tñ pōt i morte sua fructuū ꝓprietatē largiri nisi ꝓsuetudo sit in cōtrariū per capitulū ad hoc.de testa.¶ potest tñ clericus in infirmitate constitutus nō iure testamēti:sed intuitu elcemosyne de dictis fructibus erogare.d.c.ad hoc.qō etiā intellige inter cognatos amicos ⁊ familiares:vt pauperes ꝑm gl.ibi per c.nō satis.lxxxvj.di.vel benemeritis et seruientibus.c.relatū.¶ Iz aūt.eo.nt.de testa.Et ideo Spe.in ti.de statu monaversi.lviij.dicit episcopum posse testari de fructibus ecclesie ⁊ relinquere seruitoribus:⁊ pro mercede nō tñ consanguineis etiam pro benemeritis:qō bñ no. et infra dicē sequenti.q.¶ Pōt etiaz libere dare vt dictum est consanguineis pauperibus.ꝑm Abba.anti.in.c.exhibendū.de cohabi.cleri.⁊ mulie.⁊ Bald. in marg.ver.clericus.ver.xvj.⁊ est no. x.q.ij.episcopus.in princi.ij.q.j.ex his. nō aūt ꝓsanguineis nō indigētibus vt ibi.vbi eti ā dicit gl.q̄ dādo ꝓsanguineis ꝑsumitur dare ex amore carnali.sicut ⁊ alꝫ vr q̄ papa ꝑsumit ꝓmouere ꝓsanguineos ex istinctu carnis ⁊ sanguinis nō ex instinctu spūssancti ꝑm Bar.in.l. tutor petitur.¶ j.in prin.ff.de excu.tuto.

predictis accedit:qꝫ ꝑm Bar.in.l.sacrosancte.C.de epi.⁊ cler.Clericus secularis pōt de fructu sue prebēde dare cui vult nō aūt monachus.sed intellige vt ¶ ſ.⁊ adde nō.in.c.peruenit.de fideiuss.⁊ in.c.ceterū.de don.⁊ adde.j.q.seq.¶ Sz hic est addendū qō clericꝰ nō dicit dñs rerū acquisitarū de bonis ecclesie.xij.q. j.res ecclesie.vbi dicit gl.Joā.q̄ id solū quod acquirit occasione ecclesie est clericorū.⁊ q̄ ꝓbabili vsu consumunt.Ex quo infert.d.gl.qō equus emptus de bonis ecclesie nō dicit clerici ementis sz ecclesie.qō bñ no.⁊ facit.xlvij.di.in ꝓncipio.ver.sacerdos.in gl.q̄ dicit q̄ clerico ſufficit viuere de altari ⁊ habere victū et vestitū.no.xij.q.j.eps.p glo.xxj.q.j.c. j.¶ Mo.ergo q̄ si clericꝰ regularꝫ emit acquirit ecclesie:secularis vero clericꝰ acquirit sibi ⁊ heredibus dumtamē ecclesia de cuius bonis acquirit cōseruet indēnis.Alioquin ecclesia vēdicat i sub sidiū rē emptā de pecunia sua qūocūq; cantet instrim.Sed si emit nolle ecclesie 5 acquirit ecclie dominiū ⁊ possessionez. In dubio aūt ꝓsumit nolle ecclie et ipso mortuo pōt eccl'a ingredi possessionez ꝓpria autoritate nisi hēs clerici priꝰ ingressus sit quo casu via ordinaria agēdū est.At si clericꝰ reliqt heredi notatiz 6 pōt hēs ꝓpria autoritate occupare ipsum nec dz malafide versari nec ecclesiā spoliare voluisse.Sz cautiꝰ ē q̄ hēs capiat possessionez saluo iure ecclesie:qꝫ tūc nihil pōt sibi umpingi.Itē dicit Bal. sigu.an.l.cū ipse.C.de ꝟhen.empti.post Inno.in.c.cū in officijs.de testa.⁊ adde no.ꝑ Bal.in.l.iij.C.si q̄s alteri vel sibi:⁊ in.l.ſi vt ꝓponis.C.de rei vē.⁊ in.l.etiā C.de sidicō.⁊ in.c.j.iij.col.q̄ feu.da.pos. 4 ¶ Tertio q̄ro nūq̄d eps possit testari. Rñ.nō.c.cū in officijs.⁊ ibi glo.⁊ doc.et Jo.an.de testa.xij.q.j.sint manifeste.xij. q.v.nulli.i dubiū.⁊ c.obitū.cū gl.⁊.c.fitū. vbi dr verū esse.ſ.de acq̄sitis post adeptū epatū.Nam secus est de acquisitis ante quesitā eccleſiā vel post hereditariā successionē.Itē verū est tā de bonis ecclie q̄z de q̄sitis intuitu eccl'ie cū ⁊ silla dicant bona eccl'ie ꝑm gl.in.d.c.cuz in officijs.p.c.inquirēdū.de pec.cle.gl.in.c. ij.⁊.iij.de pec.cle.c.requisisti.de testa. Sz vide in Spe.de statu mona.¶.xxij. ⁊ in aut.de eccle.ti.tu.¶ interdicim⁹.et in aut.licentiā:⁊ ibi Doc.⁊ gl.C.de epi sco.⁊ cleri.in.c.q̄ nos.de testa.xij.q.ij.q̄ cunq; xij.q.v.firmum.glo.ordi.in.d.c.ij.de successi.ab intestato.Ang.in.d.¶ interdicim⁹.dicit qō etiā de iure canonico potest eps testari de quesitis nō ab eccl'ia nec intuitu eccl'ie per.c.j.de succes.ab intesta.⁊.c.j.de pec.cleri.de fructibus vero ⁊ mobilibus sibi ab ecclesia quesitis pōt eps testari relinquendo vel donando seruitoribus suis pro mercede dummodo fraus abſit vt in Spe.de sta.mona.ver.lviij.⁊.c.ſi.de pe.cle.c.relatum.cl ij.de testa.xij.q.ij.hoc ius placiti.c.charitatē.⁊.c. quicunq; ſuffragio.⁊.c.ſe.de sac.san.ecc.i.iubemus nullū.⁊.l.vicissitudinē:⁊ dixi.ſ.proxima.q.¶ Adde quod cū eps acquirat ecclesie non pōt alteri dare:sed successor aufert quicqd predecessor dedit ꝑm Spe.tit.de pe.cleri.in ꝓnc. ¶ Cardinalis nō regularꝫ nō pt testari ꝑm Bal.i aut.licētia.j.col.C.de epi.⁊ cle.vel nō regularis sine licētia pape sz Host.in sū.de pe.¶ confitēdū.ver.cū cardinalis.sed in hoc cōsuetudo seruanda est.¶ presumit aūt bona epi esse ecclesie ꝓpriū ꝓbet ꝑm Archi.in.d.c.statutū.de rescrip.⁊ Jnn.an.c.cū in officijs ō testa.⁊ ētex.i.c.j.⁊.ij.cū gl.⁊.c.iij.ō pec. cle.Host.i sū.eo.ti.¶ ſi.Bal.i.l.ſi q̄s ꝑbyt C.ō epis.⁊ cle.⁊ i aut.l.iaz.⁊ gl.eo.ti.gl. i.l.ēt.C.ō do.iter vir.⁊ vxo.i Spe.ō statmo.¶.lviij.q.iij.c.j.⁊ Bar.i.l. facultas.i ſi.C iure fis.li.x.⁊ Bal.i.c.j.de lit.⁊ iter. do.⁊ fide i vſi.feu.qō ē verū nisi sint acq̄sita ex opa sua qꝫ sibi acq̄rit plat⁹ nō ecclesie sz Jnn.i.d.c.cū in officijs.Itē verū ēt si bona sint feudalia sz Bal.i.c.j.i ſi.ō cle.q̄ iuc.fe.vide bal.i.l.cū ipe.C.ō ꝟhe. emp.¶ Sz on⁹ ꝓbāti res esse eccl'ie vel nō cui icūbat die sz gl.xij.q.j.sit manifeste:qō si post mortē epi eccl'ia possidere inueniat tūc icūbit heredib⁹ ꝓbatio sz si hēdes epi possidēt eccl'ia dz ꝓbare p.c. j.in fi.xij.q.v.ibi nec ei sine cognitiōe ō his q̄ possidet q̄cq̄ auferre:qō no.Alꝫ i ſi dicit q̄ ꝓxi ꝑsumit acq̄siuisse de bonis marit.ne presumat turpis quest⁹.

et ideo acquirit marito nisi contrarius doceatur.d.l.etiã.z l.q̃ntus.cũ gl.ff.eo. titu.z Bar.in.l.cũ opz.in prin.C.de bo. que lib.z Bald.in.l.si vxorem.C.de condi. inser. vbi dicit quod bona possessa per vxorem presumuntur esse vxoris in possessorio.l.fi.C.quoz̃ bonoz̃. Idem in pctitorio si ante matrimoniũ habuit possessionẽ eorum secus si post z questio est cum viro vel herede viri.secus si cũ alio qz presumunt esse vxoris.vide etiã doc. post gl.in.l.ij.C.ne vxor.p ma.z in l.j.C.de priuil.fis. Potest autem contrarium probari si forte habuit vxor pecuniam a consanguineis suis qz ex ea presumitur quesiuisse fm Bal.in.l.cũ oportet.pe.col.z ibi glo.C.de bo.que libe.vel si fiunt negotiatrix qz ex negotiatione p̃sumitur quesiuisse non de bonis viri ꝫz
7 Bal.ibi in.v.col. ¶+Idem z in vidua si statim mortuo viro acquirat vel emat qz p̃sumitur de bonis viri non si ex interuallo fm Albe.de ros.in.d.l.etiaz.et Ang.in consi.clxj.qõ incipit mulier so. ma.emit ꝛc.z Barto.cepo.in sing.versi. iiij.quod tene menti perpetuo. Et not. quod vxor ante adulterium commissuz presumit acquisiuisse de bonis viri vel soceri:secus est tamen in quesitis post adulterium fm.Bald.in.d.l.cũ opz.iiij. col.ver.idem dicit in cõcubina.qõ etiaz tenet Bal.i.l.j.C. de natura.lib.z i.d.l. etiã.z in Mar.versi. prelatus. versi.ij.
8 ¶+Filius vero presumitur in dubio acq̃siuisse de bonis patris.d.l.cum oportet.in principio. Ang.in.Ş.interdicim⁹. in auk.de eccle.ti.¶Adde z aliud singulare di ctũ quod bona de domo episcopi vel clerici mortui transportata per cõsanguineos eius ad eorum domos ante ppalatã mortẽ defuncti presumunt esse ecclie fm Jaco.but.in.d.auk.licẽtia.z Bar. cepo.in.c.j.de testa. ¶+Successiue quero q̃d de ep̃o monacho an possit testari. dic qõ nõ fm Bal.in addi.Spec.de sta. mo.ver.cui querat.vbi tz cõtra Marg. de fano q̃ dixit ꝓtrariũ.cuius opi.reprobat etiã Spe.ibi.ỹ.xxiij.vbi vide. ¶Itẽ quero q̃d de simplici monacho.Rñ.qõ nõ põt testari nisi cum licentia pape fm gl.Bar.z doc.in auk.si qua mulier.C.de sac.san.eccle.z Barto.in.l.j.C.qui te.fa. pos.in auk.de monachis.Ş.illud quoꝫz z in auk.ingressi.z ibi doct.C.de sacrosan.eccle.xix.q. vlt.nũc aũt.z in Spec. de sta.mo.ỹ.l.z ver.liij.cũ sc.z Bal.in.l. certũ.vel.iiij.col.C.vnde cog.ver.etiam dicit qõ si testator sine licentia pape et monasterio nihil relinquat rũpit testamentũ. Sz cõualescit p licentiã superueniẽtẽ qõ etiã tz Pau.de ca.in.l.z mulitibus.C.de test.muli.et intelligit monach⁹ posse testari cũ licentia pape de bonis que de facto possideat cum de iure possidere nõ possit fm Bal.in.l.j.C.si seruus extero. Et predicta intellige de iam ingresso. Testamentum vero factũ ante ingressum valet vt dictis iuribus qõ intellige si factum est ex interuallo ante ingressum.alꝫ nõ.quia ingrediendo nõ põt testari fm Bal.nota.an auk.si qua mulier.iiij.col.nisi ad piam causam fm Bar.not.in.l.j.C.eo.ti.de sa.san.ec.
10 ¶+Sed an testamentũ condituz ante ingressum rumpatur p ingressum. Rñ. post multas opi.quod Bart.in.d.auk.si qua mulier.j.q.z ibi Bal.in.iiij.col.post Jac.bu.Ja.de bel.z Odof.dicunt quod si testando cogitauit de ingressu testamentũ nõ rumpit̃ per ingressum. sed si nõ cogitauit rumpit̃ tanq̃ per nouã voluntatem.in dubio vero dicit ibi Bal.in iiij.col.presumi cogitatũ de ingressu incõtinenti post testamẽtum secuto nõ ex interuallo qõ not. Quando aũt est ingressus monasteriũ mendicantiũ.puta fratrũ minoruz vel predicatoruz z sit incap-

capax indistincte nõ rũpit̃ p ingressum fm Bal.ibidẽ z in addi.Spec.ỹ.an per ingressum.vide tñ omnino qõ nota.in c.pñtia.de ꝓba.p But.z doct.in Spec. vbi.Ş.ỹ.l.z seq.z p Bart.j.l.j.ff.de testa. z Jo.de por.in.l.in pupillari.ff.de vulg. z pul. ¶Sed quid si in testamento facto ante ingressum est heres aliquis institut⁹ z nihil monasterio relictũ est.dicit idẽ qõ.Ş.in p̃cedẽti.q.z tenet Bar.post glo.in.d.auk.si qua mulier.ij.qõ.de sa.
11 san.ec. ¶+Subsequẽter q̃rit̃ an ingressus possit testamentũ prius factũ corrigere vel reuocare. Rñ.non si ingressus est religionẽ mendicãtiũ.secus si sit ingressus aliã religionẽ capacẽ bonoruz. qz põt reuocare quousq̃z viuit fm Bar. in.d.l.j.ff.de testa.z in tract.minoricarũ.iiij.lib.et in.l.sed si mors.de do.inter vi.z vxo.z in.l.res vxoris.C.co.tit.z ibi Angel.dicit verũ quo ad legata tantũ. nõ aliter nisi de facto actualiter cassetur testm̃ qõ no.z vide Bart.in auk.si qua mulier.v.col.ver.iuxta hoc quero.z ibi Bald.vj.colla.ver.q̃ro vtrũ testamentum vbi aliter loquit̃ circa hoc fm mẽbrum. Adde circa p̃dicta quod testamẽtum ingressi nõ vz si testamẽtũ ip̃m nõ cõtineat relictũ legitime factũ parẽtib⁹
12 qõ no. ¶+Ulteri⁹ querit̃ quid de militibus gaudẽtibus cruce signatis qui dicuntur milites tẽpli.an possint testari. Rñ.sic fm Jo.an.in addi.Spe.de pec. cle.in fi.rubri.Idem dic in cõuersis fm Bar.in.d.auk.ingressi.j.q.q̃ non dicuntur religiosi ꝓpter qõ etiã matrimoniũ contrahũt vt ibi.z in consil.in dubiũ reuocaf.z p Bal.in.l.placet.de sac.san.ec. vbi etiã dicit q̃ nõ sunt ꝓprie plone ecclesiastice.z tz gl.in clemẽ.j.de relig.do. z Bãld.in cõsi.sup hoc puncto duo sunt videnda.z Jo.de ligna.in cõsilio tria pũ
13 cta.z alꝫ.Ş.dirimus. ¶+Quid de eremita. Rñ.testari põt.xix.q.iij. econtra Pau.vbi ỹz qõ Paulus p̃mus eremita in testõ suo colobiũ suũ reliquit Anastasio ep̃o Alexãdrino.tunicã ỹo reliquit beato Antonio.de quo.S.plenius dixi.
14 ¶+Ultimo quero quid de clerico. Rñ. qõ si cleric⁹ habẽs administrationẽ ecclesie sue z bonoruz eccle non põt de bonis eccle testari.nec de fructib⁹ sed in vita põt donare moderate cũ viuẽs sanus sit vsufructuarius.infirmus vero incipit esse vsuarius vñ nõ põt nisi elee mosynam facere sed nõ testari p̃.c.cum in officijs.de testa.Si aũt clericus administrationẽ non habet sed psonaliter simpliciter est bñficiatus z in vita et in morte dicit̃ vsufructuarius. Et sic põt testari de fructib⁹:scz p̃ceptis z recollectis seu recõditis nõ de alijs.qz alij ptinent ad ecclesiã. Ita tradit glo.or.in.c. fina.de offic.ordi.lib.vj.q̃ allegat multa iura.z maxime dicit ꝓbari in.c.requisisti.Ş.illud.de testa.et allegat Hosti.in c.si quis.de pec.cle.z dicit sic de cõsuetudine obseruari.vide etiam in Spec.de fruc.z inter.Ş.j.ver.sed pone prelatus. z in tit.de acto.ỹ.rector.vbi dicit quod põst testari de fructibus a solo separatis.glo.tñ tenet ꝓtrariũ.ij.q.j.episcopi. de rebus.p.c.qz vos.de testa. ¶Põt autem clericus testari de bonis patrimonialibus et de q̃sitis ex artificio vel doctrina sua.c.qz vos.z.c.relatũ.de testa. qz z in eis proximiores ab intestato succedunt excluſa ecclesia.d.c.relatũ.c.j.z ij.de succes.ab intestato.z ibi doc.predictis adde no.p Bal.in auk.licẽtia.C.de epis.z cle.z in.l.generali.z ibi Bar.in.l. fa.san.C.de sa.san.eccl.z in.l.cum clerici. de epis.z cle.et Jmo.z Sicu.i.c.fi.de per cleri.z q̃ dixi.Ş.eo.in.q.p̃ce.Nec omitto q̃ vz ꝓsuetudo q̃ canonicus testetur de fructibus anni futuri post mortẽ suã vt inquit Jo.an.in mer.in regula nemo põt.in.vj. ¶Subdo ad thema hui⁹ p̃ncipalis qõnis q̃ sicut eps testarunõ põt de bonis ecclesie vt.S.ostẽdim⁹.ita nec de prelatura qz non põt sibi cõstituere successorẽ in ecclesia.viij.q.j.c.j.vsq̃ ad c.olim.z alꝫ.S.diximus.j.lib. ¶Ulteri⁹ sciendũ est qõ mortuo episcopo vel clerico vel in extremis laborante nõ licet de ei⁹ domo bona subtrahere.xij.q.ij.p̃hi. z.c.de laicis.qõ est verum etiã vt non liceat metropolitano ea que non liceãt. debent autẽ eius bona etiã minima p̃ clericos describi non subtrahi alꝫ furti datur actio.xij.q.vl.sicubi.z que subtrahunt̃ p̃sumũtur eccle esse vt.S.dixi fm

15 Ja. bñ in. d. auk licētia. C. de epis. ꝛ cle.
¶ Quarto quero ex quo diximus de
testamēto episcopi vel clerici q̄d de suc
cessione ab intestato. Rñ. qō eis eccl̄ia
succedit. xij. q. vl. c. fi. c. j. de success. ab in
testa. glo. or. in. c. ij. eo. tit. quod verū est
non extantibus legitimis. illa nāq; in re
bus propriis episcopi vel clerici pferun
tur eccl̄ie si bona sunt manifesta. xij.
q. j. manifesta. in dubio vero p eccl̄ia
pſumit q̄ in totū succedit. xij. q. iij. quicū
q;. sed si est certū q; habuerit. sed nō ꝯ
tum fiet diuisio qr quarta epō quarta
pauperibus quarta eccl̄ie et quarta
parentibus dari debet q̄ si nō sunt ido
nei capiet eā epūs pro fabrica. c. ij. de suc
cess. ab intestato. Ita dicit ibi gl. or. quā
16 no. Iz vide ibi omnino p doc. ¶ Quin
to q̄ro si epūs patit̄ p̄scribi rē eccl̄ie
an teneat cōseruare indēnem eccl̄iaz
suam. Rñ. sic. gl. est no. xvj. q. iij. placuit
el. ij. xij. q. iiij. q̄cūq; cū glo. xij. q. ij. mone
mus gl. in. l. q̄d. C. arbi. tu. ꝛ Sicu. i. c.
auditis. de p̄scriptis. Adeo q; bona sua
propria sunt obligata eccl̄ie sue. gl. est
in. c. ex literis. de pigno. ꝛ Bal. tenet in
l. si qs p̄byter. i prin. C. de epis. ꝛ cle. Si
em̄ male agat epūs teneť eccl̄ie ad in
teresse sm gl. Bal. Ang. ꝛ doc. in. l. nō est
ignotū. C. de adm̄i. tu. vbi ipsi dicunt si
male agat cām eccl̄ie vt condēnaret
in expēsis ꝛ patiat executionez in bonis
17 ppriis. ¶ Sexto q̄ro an platus possit
renūtiare p̄scriptioni in p̄iudiciū ec
cl̄ie sue p̄scribēdis dic q; sic cū p̄scriptu
capituli. c. veniēs. ꝛ ibi gl. doc. ꝛ Jo. an.
de p̄scri. Sol⁹ aūt nō pōt exp̄sse vel tacite
renūtiare iura eccl̄ie. c. ij. de do. c. acce
dēntib⁹ de exec. p̄la. nisi renūtiatio parū
lederet eccl̄iā. de do. c. ceterū. xij. q. ij. cer
tū las. c. vnam. ꝛ c. veniens. ꝛ not. in. c.
ij. de his q̄ fiunt a p̄la. Itē nisi renūtia
tio fiat ex cā puta ad euitādū supioris
indigna. iōnē sm Jnn. ꝛ doc. ꝛ Jo. an. in
d. c. veniēs. Iz Jmo. dicat hoc sibi nō pla
cere. Itē nisi renūtiando redeat ad ius
cōe sm Jnno. ꝛ Sicu. ibidē. ꝛ Fede. de
18 se. p̄s. cxij. ad fi. q; bñ not. ¶ Septimo
accessorie q̄ro an prelatus possit re
nūtiare appellationi in p̄iudiciū eccl̄ie 19
vel capituli cuius est p̄curator. ꝛ fi. nō
sm Bald. ꝛ Pet. de sunc. in. l. fi. ff. C. de
tēpo. appel. p. c. ij. de don. q; est verū ex
presse sed tacite pōt. s. nō prosequēdo vt
ibi. ꝛ no. ij. q. vj. biduū. ꝛ in. c. sepe. de ap
pella. gl. ꝛ doc. in. c. j. vt lit. non cōte. Idē
in procuratore q̄ appellās ab interlo
cutoria teneť eam prosequi nec pōt ei
renūtiare sm Bar. in. l. iniutus. C. de p̄
cura. p. l. si quis ad rē. ꝛ l. ad legatum. ff.
de p̄cu. ꝛ Bar. in. l. cum p̄curator. in fi.
princi. ff. de operis noui nūtiato. ꝛ in. l.
non cogēduz. ff. de procu. ꝛ Pau. de
cast. cōsilio. xxvj. Idē in appellatione a
diffinitiua qr eam procurator non pōt
expresse renūtiare sed tacite si. c. nō ap
pellando vel non prosequēdo qr tūc do
mino nocet sm Bal. ꝛ Pet. de sun. in. d.
l. fi. ff. doc. post glo. in. c. j. vt lit. nō con
test. ꝛ in. c. sepe. de appel. Teneť tamen
dominus ad interesse p̄curator si est sol
uēdo qui non appellat vel nō prosequi
tur dolo vel negligētia nec tūc dñs resti
tuit ad fatalia decursa. Iz si nō est solu
do p̄cu. restituit dñs vt. Iz spec. ti. de ap
pel. ff. nō videdū. ver. q̄d si pars. Ang. et
Jmo. in. l. ab executione. in. fi. de appel.
per no. p Jnn. ꝛ Joā. an. in. c. cum olim
abbas. de offi. deleg. Butr. Abb. ꝛ Phi
lip. in. c. ex ratione. de app. ꝛ Cardina
zaba. in clemē. sicut. eo. tit. qō semp no.
Sed q̄d dices in tutore. Rñ. si cā pupil
li est iusta tenetur appellare ꝛ proseqū
alꝫ tenetur ad interesse. l. si bonā. C. de
administra. tuto. secus si causa est iniu
sta. l. nō est eodem tit. Idem in emptore
qui in causa euictionis tenetur appel
lare prosequi si vonet institiam. alꝫ nō
sm Bar. post glo. in. l. herenni⁹. ff. gaia
ff. de euic. ibi tamen dicit gloss. quod
non tenetur prosequi. ꝛ per Bald. in. l.
iniutus penultima colū. C. de p̄cur. sed
Specula. de appel. ff. j. ver. sed nunqd
emptor dicit quod tenetur prosequi ni
si aliud actum sit quod etiam tenet ibi
Bal. in additio. ff. emptor qō teneť. ꝛ iō
bñ aduerras in instrumēto vēditionis.
¶ Not. tñ ppetuo q; non teneť emptor
appellare si sentētia sit lata p̄sente ven
ditore sm Joan. and. ibi in additionib⁹
et ita alꝫ de facto obtinuit. ¶ Octauo
queritur episcopo sit legatū simpliciter

rei q̄dā possidet an dz illud eccl̄ie re
stituere. Rñ. sic si non p̄uet factum esse
sibi intuitu suo non cōtemplatione ec
cl̄ie cum p̄sumptio sit pro eccl̄ia vt
cōtemplatione eccl̄ie factū videat. c. re
quisisti. de test. xij. q. iij. pōtifices. ꝛ tenet
Spe. tit. de p̄ba. ff. j. vſi. ij. ꝛ l. annua. ff.
a titia. ꝛ ibi Bar. ff. de an. leg. l. in ea. et
ibi Bal. C. de cōpen. vbi dicūt legatum
factum sacerdoti videtur factum eccle
sie sue. Item concessio iuris cundi p fun
dum vicini facta clerico videť facta ec
cl̄esie sm Bar. no. in. l. ij. ff. de re. du. sic ꝛ
legatū factū monacho videť factū mona
sterio sm Bal. ꝛ Jo. de prato in. l. filiosa.
ff. de cōdi. ꝛ demōstra. qō est verū etiam
si sit factū monacho filio vel aliter cōiūc
to qr pumū dicit ꝛ eccl̄ie q̄ritur scōm
Bal. no. in auk. similiter. C. ad. l. falci. Iz
prima facie arguat in cōtrarū p. l. qui
habet. ff. de tutel. Itē legatū factū mini
stris reipu. videť factū reipub. d. l. i ea.
ꝛ ibi Bal. C. de cōpen. item legatū factū
seruo videtur factum dñi cōtemplatio
ne sm Bald. in auk. similiter ad. l. falci.
Item legatū filiosa. videtur factum in
tuitu patris. d. l. filiosa. ꝛ ibi doc. de cōdi. ꝛ demonst. Alꝫ vero dicit qō legatū
p̄sumitur factum contemplatione le
gatarij nō alterius. vt Iz Bal. in. l. iij.
C. quibus ad. l. de. procla. nō licet q̄ oia
20 tene menti perpetuo. ¶ Nono q̄ro si
epūs vel clericus instituatur heres sim
pliciter vel expresse p̄templatione eccle
sie an teneatur conficere inuentarium.
Rñ. non nec teneť in solidū p eo non cō
fecto. qr tunc censetur iure militis. sed
secus est qñ instituit intuitu suo vel san
guinis vel amicitie. qr tunc censetur iu
re priuati. Ideo teneť in solidū inuenta
rio nō p̄fecto sm Bar. no. i. l. j. iij. q. iij.
p̄un. C. de sac. san. eccl. ꝛ in. l. fi. ff. fi. C. de
iure deli. quē etiam vide in auk. sed cuz
testator. C. ad. l. falci. Ex quo infertur q;
eccl̄esia hēs institutā nō teneť cōficere
re sine restitu. in inte. sm Bal. in. l. fi. in
p̄n. v. col. C. de iure delib. quē etiā vide i
idē Iz Ang. i auk. de ali. ꝛ emphi. ff. si vo
quidam. qui tñ aliter loquitur in auk.
21 de here. ꝛ falsi. ff. fi. colum. j. ꝛ ibi alꝫ dis
cemus in alia questione. ¶ Decimo
quero vtrum epūs possit repudiare lega
tum factum eccl̄ie vel sibi cōtempla
tione eccl̄ie. Respon. sic quia non dici
tur tūc alienare. sed dicitur lucrum nō
querere sm Fede. de se. consilio casus
talis est res aliqua inobilis. ꝛ Lap. in
alle. xxvj. ꝛ Lan. de fano. in rub. de reb.
eccle. non alie. in. vj. ij. q. p̄n. ij. ch. ar. vbi
dicit esse veriorē opi. ꝛ in iure meli⁹ fun
datā. Sed Bal. sing. Iz cōtrariū. vez q;
epūs non possit repudiare etiam si nō sit
agnitum sicut nec tutor. in. l. ꝗtra iuris.
ff. si curator. ff. de pac. per. l. magis pu
to. ff. fundum. ff. de reb. eorum. pro quo
facit. c. delictum persone. de reg. iur. in
vj. Facit etiam quia Abbas nō potest
repudiare hereditatē monacho delatā
inuito monacho sm Bal. in. l. j. ꝑ. q. C. q̄
admitti. Iz in. l. bonorum. eodem titu. di
cat quod potest abbas cum capitulo re
pudiare. vide etiam p Bal. in. l. er repu
diatione. C. de fideicom. ꝛ per Bar. in. l.
tutor. ff. de bonorū posses. ¶ Et sciendū
q; platus eccl̄esie collegiate potest repu
diare hereditatē eccl̄esie dānosam ꝛ sine
consensu superioris. sed cū consensu
capituli sm Bal. in. l. pupillorū. C. de re
pu. heredi. Itē scire debes nō posse epūs
legata facta eccl̄ie repudiare qr ea sem
p esse debēt ad vsum paupeꝝ. alꝫ est p
iurus Iz Bal. i. c. j. vij. col. q̄ feu. da pos.
Tutor ēt pōt repudiare legatū vel he
reditatē pupillo delatā dānosam cū cō
sensu. ppinquoꝝ pupilli ꝛ iudicis autoꝛ
itate Iz gl. ꝛ Bar. i. d. l. tutor. ꝛ Pau. de
ca. post Bal. in. d. l. bonorū. ꝛ p Bal. i. d.
ff. si curator. ff. de pac. q̄ omnia bñ not.
22 ¶ Undecimo q̄ro vtrū epūs suspectus
de rerū eccl̄esie dissipatione remoueat.
Rñ. sic p. c. Iz hely. de simonia. ꝛ c. se. de
testa. c. ꝛstitutis. ꝺ accusa. c. qualr. el. ij.
et. c. inq̄sitionis. xij. q. ij. qr ea. ꝛ Iz Spe.
de instru. edi. ff. xiij. ꝺ. q̄d si executor est
suspectus. Aduerte tñ qō non remouet
ab administratione pendente causa si
spitionis. d. capitu. licet hely. ꝛ ibi no. ꝛ
in. c. venerabili. de offi. deleg. imo est ci
dandus adiunctus scōm Barto. in. l.
qō si forte. ff. si. ff. de solu. Sed

an delegatus suspectus remoueatur. Rñ. q̃ sic. c. insinuante. de. off. deleg. ⁊ c. cum sup eo. titu. iij. q. v. quia suspecti. q̃ est verũ si suspitio est ꝓbabilis alꝫ nõ ꝯ. q. j. c. j. Item verũ post lit. contest. ſm doc. in. l. ⁊ qz. de iur. om. iud. per. l. iudicium soluit. ff. de iudi. Item verũ etiam si est delegatus principis cuiuscũq; sit dignitatis. s. cũ causa. c. cũ olim. ⁊ ibi gl. et doc. de offi. delega. vbi dicunt verum etiã si sit datus proꝓio motu scõm dictũ Phil. in. c. postremo. vij. q. C. de app. q̃ est verũ nisi princeps sciẽs causaz suspitionis eã delegauerit ſm gl. in. c. ad hoc. de rescrip. de quo tñ vide doc. ⁊ Si cu. in. d. c. cũ olim. ⁊ in. c. cũ inter. de exce. ſm Inn. in. c. ex transmissa. de fo. cõpeten. ⁊ Phili. in. d. c. postremo. iiij. col. ⁊ in vij. q. de appel. dicũt q̃ etiã tunc potest recusari. delegatus eñ dari potest etiã q̃ est notoue suspectus si non recusat. d. c. postremo. ⁊ ibi doc. ⁊ Phili. ergo põt recusari. Itẽ verũ tã in delegato vniuersali q̃ speciali. c. cũ spãli. ⁊ c. suspitionis. de offi. ord. c. ij. requiris. ó appel. c. legitimã. eo. ti. in. vj. c. iij. ó fo. ꝑpetẽ. no. i. l. apertissimi. ⁊ in. l. fi. ⁊ ibi Bal. C. de iudi. Itẽ verũ etiã si in vna causa sit aduersarius meꝰ qz in alia mea causa delegatus põt recusari ſm But. in. c. j. de iudi. ⁊ gl. in. c. cũ super. de offi. delega. et Lu. põ. in fin. ff. iud. p. ver. põt. Idem si sit ꝓsanguineus impetrãtis vel aduocatus in causa. d. c. postremo. ⁊ ibi doct. et Barth. in. l. ꝓtor. ff. de iur. om. iud. Secus tñ si sit aduocatus ipetrãtis in alia causa ſm doc. ⁊ Phili. in. d. c. postremo. Idem in executore q̃ tãq; suspectus remoueri põt vt in Specu. de istru. edi. §. xiij. ver. q̃d si executor est suspectꝰ. ⁊. ff. lv. in fi. vbi dicit verũ etiã ex officio iudicis nemine accusante ad istar tutoris. Et intellige. remouendũ esse p sentẽtiã sicut tutor ſm Bal. in aut. hoc amplius iiij. col. C. de fideicõ. per glo. in. l. licet. C. in quib. ca. haben. tu. quo casu cũ remouet officiũ suũ accrescit ꝓsocio si habeat als p eũm dat alius ad piã causam exequendã nõ alꝫ ſm Bald. in. d. aut. hoc amplius. j. col. q̃ no. Jn executore vero suie vel alio dic q̃ si est merus executor recusari nõ põt ſm doct. i. l. episcopale. C. de episcopa. audi. et. Pet. de sun. in. l. nõ di. §. cũ q̃dã. ff. de arbi. no. in. c. nouit. de app. ⁊ Lãfran. ti. de arbi. vij. parte. xxiiij. q. in fi. Secus si est mixtus p no. vbi. ſ. licet. Bal. aliter loquat in. l. id q̃ pauperibus. xxiij. q. C. de epi. ⁊ cle. sed credo lectu. esse corruptã. dic vt p gl. et doc. in. d. c. nouit. Illud tene mẽti q̃ executor in cã bñficiali q̃ põt ledere partez põt recusari tanq̃ suspectꝰ ꝟz But. doc. ⁊ Phili. i. d. c. nouit. Jn notoriis ꝛo põt executor tanq̃ suspectus remoueri ſm Phili. in. c. ꝓposuit. i fi. de appel. Idẽ dic in ꝓsultore ſm Ang. in ꝓsi. xciij. statuto ciuitatis Ferrarie ꝛc. ⁊ i Spe. de reꝙ. ꝓsi. §. j. ℣. ꝟz nunq̃d isti ꝓsiliarij. Phili. i. c. cũ spãli. xvij. q. de app. ⁊ Bal. i. c. sup. q. ij. col. de of. dele. ⁊ in. l. j. C. de rela. vbi dicit q̃ ꝓsultor nõ dz p iudicẽ eligi nisi ꝓus citenꝫ ptes ad dãdũ suspectos et ꝓfidatos q̃bus datis põt iudex eligere etiã aliũ et nõ datũ p ꝓfidato si nõ sit datꝰ p suspecto vt ꝟz Jo. an. i. c. statutũ. §. assessorẽ. de reseri. i. vj. ⁊ Phili. i. d. c. cũ spãli xvj. q. ⁊ Bal. i additio. Spe. de reꝙ. ꝓsi. ij. ℣. sufficit. ⁊ ita practicat. Assessor et tanq̃ suspectꝰ recusat. d. c. statutũ. §. assessorẽ. ⁊ ibi doc. ⁊ Jo. an. ⁊ ꝟz Phili. i. d. c. cũ spali. xvj. q. Idẽ et dic in examinatore testiũ ſm gl. no. i aut. de trie. ⁊ semi. ⁊ Bal. i. l. aptissimi. C. de iude. ⁊ Lãfrã. i. c. qñ ℣. i. ℣. recusationes. de ꝓba. Idẽ in arbitrio ex cã supueniẽte. l. nõ di. §. cũ q̃dã. ⁊ ibi doc. ff. de arbi. ⁊ Lãfrã. vbi. ℣. et in tracta. de arbitro. vij. p. xxiiij. q. vbi dicũt secꝰ i arbitratore ſm Guilicl. de cun. i. l. cpale. C. de epi audi. ⁊ q̃ diri de arbi. itelligẽ etiã post lꝫ. pte. ſm Pet. de sun. i. d. §. cũ q̃dã. Nõ tñ post ꝛclusum i cã ſm Jo. an. sing. i. c. cũ dilectꝰ. de ordi. cog. idẽ i tutorez curatore suspectꝫ q̃ remouẽdi sunt ſm Spe. de isti. edi. §. xiij. ℣. q̃d si executor. p. l. j. §. oñdamꝰ. ⁊ l. iij. §. ꝑterea. ó suspe. tut. ⁊ l. iij. p Bar. C. ó ꝑcu. ⁊ i l. fi. p Nic. de nea. ff. vbi pu. edu. de q̃ casu remotꝰ nõ tenet actiõe tutele ſm Bar. i. l. usurãdũ. §. ꝑcurator. ff. de iuꝛ. p. l. pe. de suspec. tuto. Et itelligeye rũ nisi tutor sit ꝓsanguineꝰ pupilli. quia tũc nõ remouet ꝟz sibi dat adiũctꝰ. l. si tutor ab aliq̃. ⁊ ibi Bar. ff. de suspe. tu. nisi fideiussit q̃ casu et adiunctꝰ nõ est ei dãdus vt dicit no. Bar. in. l. si quis inter. §. j. ff. de excu. in. ⁊ pridie cõsului. in. qõ. de facto apud oppidũ montis sancte Ma-
23 rie in gallo. illud etiã no. † qõ donec de causa suspitionis cognoscit nõ remouet ab officio. l. qõ si forte. §. sunt quidã. ⁊ ibi Bar. ff. de sol. ⁊ in. d. l. si tutor. ⁊ Lud. põ. in. l. j. ff. de in ius vo. ⁊ Jo. de prato. in. l. q̃ oia. §. si aduersariꝰ. ff. de ꝑcur. qõ bñ no. Procurator etiã suspectꝰ remoueri põt c. ij. de ꝑcu. in. vj. l. post litẽ. ff. eo. ti. et ꝟz Spe. in. d. ℣. q̃d si executor. qõ intellige ex offo iudicis ſm Bal. in. l. iij. C. de ꝑcu. ⁊ in. l. mancipia. C. de ser. fug. Itẽ intelligẽ si sit suspectꝰ ꝓpter cõtumaciã suaz nõ siob aliã causam ſm Bal. in. d. l. iij. ⁊ in. l. inãdatũ. j. q. C. man. si tñ sponte se ingerat ꝓ inuito ẽ suspectꝰ. l. q̃ oia. §. j. ⁊ ibi doc. ff. de ꝑcur. ⁊ no. q̃ pẽdẽte cã suspitionis nõ põt ꝑcur. exercere mandatũ. d. l. q̃ oia. §. si aduersariꝰ. ⁊ ibi Bar. ⁊ Jo. de pra. nec põt alius ꝓ iudicẽ surrogari loco ꝑcuratoris suspecti ſm Bal. in aut. hoc amplius. j. col. C. de fideicõ. ꝓ l. eũ q̃. C. de ꝑcur. itẽ ⁊ põt iudex ordinarius suspectus recusari de iure canonico cũ cã legitima. c. suspitionis. ⁊ c. cuz speciali. de offi. dele. c. ij. reqris. de ap. c. legitima. eo tit. in. vj. c. iij. de so. cõpe. c. inter monasteriuz. de re iud. ⁊ Pau. de ca. ꝓsi. xxxviij. j. col. ij. q. vj. placuit Spe. de recu. §. j. in ꝓn. lz de iure ciuili causa nõ requiraꝫ. l. apertissimi. C. de iude. vbi tñ glo. ⁊ doc. dũmodo iuretur de suspitiõe ſm gl. Bal. ⁊ Ang. ibi ⁊ ꝟz Bar. in l. qz poterat. ff. ad treb. nisi qñ q̃s teneꝫ causam allegare ⁊ agere de ꝓiudicio graui ſm doc. ⁊ Bal. in. d. l. apertissimi. q̃ no. Cardinalis ꝛo nõ de facili põt recusari suspectus ꝓpter eius iustitiaz ⁊ fidẽ approbatã ſm Host. Jo. an. ⁊ But. in. c. ad petitionem. de accu. tene menti.
24 ¶ † Cause aũt suspitionis multe sunt. ¶ Prima est si iudex sit indiscretus ⁊ cõsuetus esse iniquus ſm Bal. in. c. ad nostrã. in fi. de ꝓba. ⁊ Phi. in. c. postremo. ad fi. de ap. ¶ Scõa si ẽ cõpater partis tantũ gl. est in. c. cũ. R. de offi. dele. ſz Jo. an. l. c. romana. §. q̃ si obijciaꝫ ó ap. i. vj.

dicit q̃ talis cã nõ est a iure determinata sed est dubia tñ est ꝓbabilis. ⁊ ꝟz Spe. ti. de ap. §. nũc dicamus. ij. colum. ⁊ Jo. de imo. ꝓ Jo. an. in. d. c. cum speciali. viij. col. ⁊ inno. in. c. ꝓudentiã. de offi. deleg. ⁊ Phi. in. d. c. postremo. vlti. colum. ¶ Tertia si est patruꝰ vniꝰ partis ſm Spe. ibi. ¶ Quarta si iudex extra iudicialiter ꝓcessit inuste. Nã ⁊ postea ꝓcedit iudicialiter est suspectꝰ ſm Phil. in d. c. postremo. xiij. col. facit gl. in. d. c. statutũ. de rescrip. in. vj. ¶ Quita si iudex assumpsit defensionẽ siue iurisditionis. q̃ nõ põt cognoscere an sua sit iurisdictio ſm Abb. in. cõquerente. de. rest. spo. ꝓ glo. ibi. in. iij. col. ⁊ Phil. vbi. §. ¶ Sexta si pretiũ recepit vel si heres est institutus vel legatariꝰ ab impetrante. vt in spe. de iudi. dele. §. vij. ver. itẽ q̃ ꝓtũ ⁊ Jo. an. in. c. legitimã. de ap. i. vj. ¶ Septima si iudex ꝓme cause est surrogatus loco iudicis appellationis. l. eos. in ꝓn. ⁊ ibi glo. C. de ap. ⁊ gl. in. c. querelã de ele. ⁊ spe. vbi. §. ver. item si primus. et in ti. de ap. §. nunc tractemus. circa fin. ¶ Octaua si causa incipit ad iudicem pertinere. ij. q. vj. biduũ. ſm Spe. vbi. §. ver. itẽ si cã. ¶ Nona si iudex est fideiussor partis nõ si est frater vel cõiunctus fideiussoris ſm Spe. vbi. §. §. suspect. ad fi. ¶ Decima si iudex est inimicus etiaz inimicitia nõ grauis sed leuis tñ ꝓbabilis. c. cũ sup. de offi. deleg. iij. q. v. q̃ suspecti. glo. ⁊ Semin. in. c. ij. de ꝑcur. in. vj. quo casu dz exprimi cã specialis inimicitie ſm Joã. an. in. d. c. legitima. ⁊ in addi. Spe. vbi. §. ver. itẽ si est inimicꝰ. nec inspicit cã inimicitie an ꝓcesserit ex veritate vel falcitate a partibus vel a tertio ſm Inno. in. c. cũ J. de re iudi. ¶ Undecima si iudex est inimicus dñi alteriꝰ partis ſm Spe. vbi. §. ver itẽ si est inimicus dñi. ⁊ Joan. and. in. d. c. legitima. ¶ Duodecima si est amicus inimici alteriꝰ partis. no. in. d. c. accedẽs. scõm Phi. vbi. §. pe. col. sed Bar. ꝟz Jũiũ. l. j. C. si qua. ꝑdi. po. ¶ Decimatertia si iudex fuit inimicus etiã recẽciliatꝰ. iij. q. v. accusatores. el. j. ⁊ Spec. vbi. §. ℣. itẽ q̃ cõdã. de quo etiã ꝓ Bar. in. l. iij. ff. de adi. leg. ⁊ Bal. i. l. ꝓscriptione. C. si cõtra

ius vel vti.pu. qz nec pōt esse testis ſm doc.vbi.ſ.z Inno.in.c.cū.J.de re iudi. Iz Bal.contra in aut.ſi dicaſ.C.de testi. quē etiā vide in marg.ver.testis.v.col. z per Ang.in aut.de testi.ℋ.ſi vero libertz. ¶ Decimaquarta ſi iudex plat⁹ non admisit partē ad oſculū pacis ſm glo.z doc.in.d.c.cum ſup.z not.xiij.di.c. adrianus.el.ij.vbi eſt no.glo.q inimic⁹ dicit q̄ nō vult alloqui q̄ eſt notandum ad materiā teſtiuz z eſt quotidianum. ¶ Decimaquinta ſi iudex dixit q̄ liben ter noceret parti ſm glo.z doc.in.d.c.cū ſup. ¶ Decimaſexta ſi iudex hz litē cuz altera partiū in Spe.vbi.ſ.ver.idē eſt ſi cum altera.z Jo.an.in.d.c.legitima. q̄ eſt verū etiā ſi dicta lis ſit cum iudi ce ſub dignitatis noie ſm glo.z Imo.in d.c.cū ſup. ¶ Decimaſeptima ſi procura uit iudex ſibi cauſam cōmitti ſm Joan. an.in.d.c.legitima.z Spe.vbi.ſ.ℋ.itē ſi ipſe. ¶ Decimaoctaua ſi iudex eſt dat⁹ ad ptis petitionē i ſpe.vbi.ſ.ℋ.itē ſi ad petitionē.z Jo.an z Archi.i.c.ſi Jnnū. de off.deleg.in.vj.Lobſeruādū.ff.de iu di.et tz Bal.i.d.c.cauſis.vij.col.de offi. dele. ¶ Decimanona ſi eſt doctor ſcholaris ſui niſi ℨ aliū ſuū ſcholarez ꝓpter parem affectionē ad vtrūq; ſm Spec. vbi.ſ.ver.q̄d de magiſtro.ſz Jo.an.in.c. cauſam.de offi.dele.z Bal.in aut.habi ta.C.ne fil.p pa.tz ℨuū q; imo magiſter indiſtincte poſſit eſſe iudex irrecuſabi lis. ¶ Uigeſima ſi vnus eſt iudex alteri⁹ z inuicē ſm Spe.vbi.ſ.ver.itē.ſi vnus. z Joā.an.in.d.c.legitima. ¶ Uigeſima prima ſi iudex fuit aduocatus i ipſa cā vel pcu.vel ēt i cā ꝓnera.d.c.poſtremo. z ibi doc.z Spe.vbi.ſ.ℋ.itē ſi fuerit.niſi appellās eū ipetret ſz Jo.an.ibi l addi. ſz pōt eſſe ordinari⁹ niſi recuſet ſz Spe. ibi.z Jo.an.in addi. ¶ Uigeſimaſcōa ſi fuit ꝓſultor t cā ſm doc.z Jo.an.i.c.irre fragabili.de offi.or.circa pn.z doc.i.d.c. poſtremo. ¶ Uigeſimatertia ſi delegat⁹ fuit cōſanguineus impetrātis ꝓlati liti gantis de cauſa eccl̄ie ſm Jo.an.in addi. ſpe.de offi.dele.ℋ.ſupeſt.ver.q̄d ſi ꝓ latus per tex.ſing.in.c.inſinuante.z ibi Butr.Sicu.imo.z doc.de offi.delega.et Hoſt.in.c.iudex.co.ti.in.vj.cōtra Spe. ibidem.q; verū eſt etiā ſi prelatus litiz gat per procuratorem ſm Philip.in.d. c.poſtremo.x.col. ¶ Uigeſima quarta ſi eſt canonicus delegatus in cauſa conca nonici vel de collegio in cauſa collegia ti.c.cū.R.de offi.deleg.z Spe.vbi.ſ.ℋſi. Itē ſi eſt concanonicus niſi cauſa eſſet inter duos de collegio vel etiā ꝓpter parē affectionē ſm gl.z Philip.in.d.c. poſtremo.xj.col.facit.l.non ſolū.de rit. nup.z in Spec.de recu.ℋ cauſas.circa medium. ¶ Uigeſima quinta ſi alter de familia iudicis fuit aduocatus in cauſa z iudex nimis faueret cauſa eius ſecun dū doc.z Phil.i.d.c.poſtremo.x.col.alſs nō.i.ſi nō minus faueat ſm glo.Jnnoc. But.z doc.in.c.ex inſinuatione.de ap. ¶ Uigeſimaſexta ſi filiꝰ iudicis ſit ad uocatꝰ in cauſa vel ꝓcuratoꝛ vniꝰ par tis ſcōm.d.Philip.vbi.ſ.q; no. ¶ Uige ſimaſeptima ſi iudex delegatus eſt va ſallus impetrantis ſm Spe.in.d.ℋ ſup eſt.ver.j.in ꝓin. ¶ Uigeſimaoctaua ſi eſt clericus impetrantis ſcōm Jo.an.in d.c.legitima. ¶ Uigeſimanona ſi iudex eſt cōmenſalis inimici alterius part e ſm Spe.ver.itē ſi eſt familiaris.Jo.an. in.d.c.legitima.et.d.c.accedens.et ibi But.Abb.z doc.vt lit.nō cōte. ¶ Trige ſima ſi eſt ſubditus inimici alteri⁹ par tis.d.c.accedens.z ibi Abb. ¶ Trigeſi maprima ſi eſt delegatus in cauſa inter conciuem z forenſem nō ſi eſt ordina ri⁹.d.c.accedēs ꝓ Abb.ſicu.lz ibi But. dicūt eſſe arbitrariū ex qualitate ꝓſone iudicis.z tz Spe.vt.ſ.ℋ.itē ſi ſit de ter ra.q; no. ¶ Trigeſimaſcōa ſi eſt iudex nimis fauorabilis vni parti.d.c. accedēs.z.c.ad hoc.de reſcrip.z Jo.an.in.d c.legitima.niſi iudex reducat factū ad memoriam partis ſm Cy.in.l.ſ.C.vt q̄ deſunt adno.part.z imo.in.l.iij.ℋ.hoc aūt indiciū in fi.ff.de dā.infec. Reliquū tur tñ arbitrio iudicis q̄ quis dicatur eſſe nimis fauorabilis vni parti ſcōm But.z Sicu.in.d.c.accedens.ſed debet tunc exprimi ſpecialis cauſa fauoris in recuſatione.vt ibi ꝓ Jo.an.z i.d.c.legiti ma.vt aūt nimiū fauere q̄ſi multū ani moſe ꝓcedit in ꝓiudicium partis.c.ij. z ibi imo.z Sicu.de reſti.in integ.q; no.

perpetuo. ¶ Trigeſimatertia ſi iudex eſt conſanguineus vnius partis vel af finis ſm Spe.ver.item ſi ſit cōſangui ne⁹.z no.i.d.c.poſtremo.iij.q.ix.abſens el.ij.z Spe.ver.q̄d ſi nō eſt.l.aut aff.ni tate.ff.de ꝓcu.niſi ſit religioſus bone obſeruantie.vt cartuſieñ.ſm Uincen.z doc.in.d.c.poſtremo.z Spe.vbi.ſ.Jtez niſi ſit papa ſm Philip.vbi.vj.q.facit.c. j.in fi.cuz gl.de cōceſ.prebē.lib.vj.Hoſt. z Jo.an.z Sicu.j.glo.in.c.querelam.de elect. ¶ Trigeſima quarta ſi iudex eſt ſuffraganeus alterius partis.d.c.acce dens.z Spec.vbi.ſ.ver.Jtē ſi eſt ſuffra ganeus.z ibi Jo.an.dicit verum etiaz ſi ſuffraganeus habet cauſam cum ſub dito ſuffraganei ſui coram ſuffraganeo ſuo.q; pōt ſuffraganeus recuſari ſcōm Jo.an.iſi addi.ver.ſed ſi cōqueroꝛ.contra Specu.ibi. ¶ Trigeſima quinta ſi iudex delegatus eſt ſuꝑioꝛ alterius par tis capitu.cauſamq;.z ibi Jnn.z doct. de offi.delega.niſi ſit ſuperior vtriuſq; partis.vt ibi. ¶ Trigeſimaſexta ſi fuit ſocius in domo alterius partis ſm Si cu.in.d.c.accedēs.z no.i.d.c.inſinuāte. de offi.dele.ſcōm Spe.vbi.ſ.verſi.quid ſi ſocius.limitat verū eſſe durāte ſocie tate non poſt. ¶ Trigeſimaſeptima ſi iudex hz cū alio ſimilem cauſam.c.cum cauſa.z ibi Sicu.de iud.vbi etiā decla rat q̄ſ dicit eſſe ſimilitudo. ¶ Trigeſi maoctaua ſi iudex fuit cōmenſalis alte rius partis vel familiaris capitu.inſi nuante.de offi.dele.iij.q.v.accuſatores. ¶ Trigeſimanona ſi pars loquaſ iudi ci ad aurem ſm Spe.in diſpu.z alle.in cauſa ꝓcedatur ſine ſtrepitu.q; tūc pōt pars alloqui iudicē ad aurē ſm Barto. ſine ſtrepitu.z Lanfran.in cle.ſepe.de ver.ſig.ver.ſine ſtrepitu.Itē niſi iudex reueleꝛ id qō pars ſibi dixit ad aurem. Poſitis ℋ.vij.ver.q̄d ſi pone res.z But. et doc.in.d.c.accedēs.qō no. ¶ Quadra geſima ſi fuit teſtis i cauſa nō pōt poſt ea eſſe iudex in eadē ſm Spe.ver.Jtē ſi fuit. ¶ Quadrageſimaprima ſi iudex eſt comes aduerſarij vel pars ſit de fa milia iudicis ſm Spe.ſ.Itē ſi comes. z Jo.an.in.d.c.legitima. ¶ Quadrage ſimaſcōa ſi iudex eſt groſſero.i.impedi tus ſcōm Bald.in.l.ſi.xvj.q.C.de here. inſti.Cy.in.l.certi.C.loca.Joā.z Semi. in capitu.ſtatuto ℋ aſſeſſoꝛē.de reſcrip. in.vj. ¶ Quadrageſimatertia ſi pars appellauit a ſententia iudicis in alia cauſa.c.propoſuit.z.c.ad hoc.de appel. z Jo.pet.papi.in ſumma in libello re cuſa.verſi.frater dicti Andre.vbi vide omnino. ¶ Quadrageſimaquarta qñ ſubeſt cauſa maioꝛ cauſis in iure exꝓeſ ſis ad recuſandū ſm Jnno.in.d.c.cum ſpecialis.z Lanfran.in.c.quoniam cōtra.verſi.recuſatio.de ꝓbꝫ. ¶ Qua drageſimaquinta quando ſubeſt ali qua cauſa ſufficiens ad recuſandū ar bitrū vel procuratoꝛē qz ſufficit etiā cō tra iudicem ſm glo.ſ.in.d.c.inſinuante. z Spe.vbi.ſ.ver.ſi. ¶ Quagrageſima ſexta ſi iudex eſt victricus vel priuign⁹ vniꝰ partis ſm Spe.in ver.Jtem ſi ſit conſanguineus. ¶ Quadrageſimaſe ptima ſi iudex eſt in cauſa ꝓpria vel ſuoꝝ.l.i.C.vt ne.in cauſa ſua.z Spec. ver.Jtē ſi velit frater. ¶ Quadrageſi maoctaua ſi aduerſarius iudex ex cau ſa iuſta timeat vel mulieres diligat ſm Spe.ver.Jtē ſi ſit inimicus z ibi Joan. an.in addi.p.c.quatuoꝛ.xj.q.iij.z.c.cuz eterni.de re iudi.in.vj.ver.caueat.z ſe. iij.q.v.qz ſuſpecti ad ſi. ¶ Quadrageſi manona ſi iudex eſt de minoꝛibus q̄ de tanta ſumma non valeat cognoſcere. vt in Specu.vbi.ſ.ver.Jtem quod eſt de minoꝛib⁹. ¶ Quinquageſima ſi agi tur de priuilegio pape.qz alius non va let de eo cognoſcere.c.cū veniſſet.de iu di.in Specu.vbi.ſ.ver.Jtem ſi agitur. ¶ Quinquageſimaprima ſi cauſa eſt in iuriarū z iudex eſt ſocer vel gener vel agnat⁹ vel cognat⁹ ſm Spe.ℋ.itē in.l. coꝛ. ¶ Quinquageſimaſcōa ſi iudex eſt pē vel filiꝰ patron⁹ vel maritus z eſt cā criminalis ſm Spe.ℋ.Itē ſi maritus. Nō in cā ciuili in qua filiꝰ pōt eē iudex in cā patris z ecōtra ſm Spe.ibi per.l. in priuatis.ff.de iud.iij.q.v.tria.in fin. ℋ.cognitores. Qō itellige ſaltē vſq; ad lit.cōteſt.p.l.ſenatus.de off.preſi.itē in

tellige.s.delegatus nō ordinarius scōm Spe.p.l.qui iurisditionē.ff.de iurisd.om. iu.sed Jo.an.ibi in addi.alr loquit.s.q in cōtentiosis nō pōt esse iudex in volūtarijs sic ꝛ hoc magis plz. ¶Quinquagesimotertio si iudex ē vicarij epi recusati.qr etiā ipse suspectus est scōm Jo. de imo.in.c.insinuante.de offi.delega.ꝛ Philip.in.d.c.postremo.xj.col.de app. ꝛ.c.si contra vnuz.in fi.de offi.dele.non ecōtra.vt ibi licet Bal.contra in.l.j.C. si quacun.predi.po.ꝛ Philp.in.c.dilecti xiij.q.de app.si tñ vicarius recusatur adiri dz eps qui de causa suspitionis cognoscat nec tunc arbitri eliguntur.c.ij. de cōsue.li.vj.ꝛ.d.c.si cōtra vnuz.Ang. ꝛ pe.de sun.in.l.precipimus.C.de ap. ¶Quinquagesimoquarto si eius antecessor in officio fuit recusatur ꝛ sit dignitas.qr tunc etiā successor est suspectus. vt qr causa pertineat ad dignitatē ſm Bal.no.in.c.de causis.viij.col.de offi.dele.ꝛ Phil.i.d.c.postremo.x.col. ¶Quinquagesimoquito si iudex cōminat parti ſm Pau.de ca.cōſt.xxij.ꝛ Host.ꝛ Jo. an.in.c.cū cessante.de app.quas causas tene mēti.quia alibi non inuenies
25 ita plene collectas.†Scias āt q nō ois causa sufficiens ad recusandū delegatū sufficit cōtra ordinariū ſm Spe.de recusa.§.causa.Item scire debes ꝛ iudex dat⁹ de cōsensu partiū nō pōt recusari nisi ex causa orta post consensum.d.c.in sinuante.de offi.dele.sed tūc bene pōt appellari.c.causam.de re iud.q no.Recusatio etiam suspendit iurisditionē sicut appellatio.tex.est no.cū glo.ij.q.vj. 27 quoties.el.j.ꝛ no.in.c.sup eo.de appel. Quinimo ꝓcessus post recusationē factus non vz ipso iure.glo.est in.c.cū inter.de excep.ꝛ no.i.c.j.de app.ꝛ p Bal. in.l.qz poterat.ff.ad treb.vbi Ang.aliter loquit.ꝛ tenet Arch.in.c.cū plures. de offi.dele.i.vj.ꝛ Pau.de ca.i cōsi.xxij. Inn.tñ dixit valere ꝓcessuz si nō appellat i.c.cū sup.ꝛ in.c.suspitiōis.de offi.de leg.ꝛ spe.ti.de recu.§.qualr.ij.pe.ꝛ vide.ij.q.vj.quoties.ꝛ no.l.d.c.legitima.ꝛ Inn.i.c.vt debit⁹.eo.ti.ꝛ in.c.sicut.de eo q mut.in pos.cā rei ser. Nec omitto q ꝓcessus cora iudice ēt notorie suspecto vz si.nō fuit recusat⁹.no.in.d.c.postremo
26 ꝛ ibi doc.Phi.de app.†Tene mēti ppe tuo q iudex delegatus cū clausula. Recusatione remota.potest ex causa,recusari si notorie erat suspectus ſm Inno. sing.in.c.ex trāsmissa.de so.cōpe.Quinimo non tollit recusatio facta delegatione cū clausula appellatione remota.d. c.postremo.ꝛ ibi Jo.an. Sicu.ꝛ Philip. Bar.ꝛ doc.in.l.fi.C.de sentē.Jo.an.in.c. sup eo.el.ij.de appel.ꝛ dicit Sicu.post glo.sing.in.c.ad hoc.de reseri.q delegari nō pōt cū clausula recusatione remota q etiā tz Gemi.in.c.iuder.de offi.deleg.in.vj.ꝛ gl.ij.q.vj.si qs in quacūq.et Phil.in.d.c.postremo.iij.col.q tñ i.iiij. col.firmat cōtrariū. Illud etiā addit q recusatio iudicis fieri pōt etiā p tertiū c.cū sup.ꝛ ibi doc.de offi.deleg.Et aduerte qr si minor iudicē non recuset q recusari pōt restituitur in integrum ſm Jmo.in.c.ex parte el.ij.de of.dele.Que recusatio in causa recōuentionis fieri nō potest ſm Bar.gl.ꝛ doc.i aut.ꝛ quare.C.de sen. Illud tene menti q recusationis causa ꝓbata si iudex ꝓnuntiat causam esse non legitimaz sententia est ipso iure nulla.secus si ꝓnuntiat recusantem nō esse audiendū ꝛ causa recusationis qz sentētia vz nisi appelletur ſm Jmno.sing.in.c.cū speciali.de appel. qō est verum si causa fuit vna de exꝑssis in iure alʒ nō ſm Lanfran.in.c.quoniam contra.ver.recusatio.Adde ꝑdictis q recusatio iudicis excusat a pena ꝓmissa de stādo eius sententie ſm Bar. consi.q recusatio excuset ꝛc. ¶†Postremo sciendū est q recusatio iudicis cām reꝯrit etiā stāte statuto q iudex possit tanq̄ suspectus recusari ſm Bald.in.l. iij.circa prin.ff.solu.ma. Jtē debet fieri in scriptis ſm gl.ꝛ doc.in.c.ij.requiris de app.ꝛ no.in.l.fi.ꝛ in .l.apertissimi.C. de iud.ꝛ Lanfrā.vbi.§. Que recusatio si non amdittaꝫ potest appellari nō ante qr a suspecto iudice non appellaꝫ.c. 28 nouit.ꝛ ibi doc.de appel.¶†Duodecimo ḡro vtrū eps teneatur facere inuentarium de rebus ecclesie.Rñ.sic.xxviij. q.de syracusane.xij.q.j.manifesta.ꝛ tenet Spe.de istr.edi.§.fi.xiij.ꝛ.ſz an te-

net inuentariū.idē dic qñ eps est executor testamentoꝝ qz cōficere dz inuentariū etiā cora iudice laico ſz Ang.i.l.j.§. hec stipulatio.xv.col.ff.si cui plus.cū.per l.falci.idē in tutore ſm Spe.vbi.§.ꝛ.l.tutor qui repertoriū.ff.de admini.tuto.l. fi.C.arb.tu.ꝛ Angel.in.d.§.hec stipulatio.qō est verū etiā die feriata ſm Bal. in.l.actus.C.de fer.item verū etiā anteq̄ satisdet ſm Bal.in.l.fi.§.j.C.de iure de.per.l.fi.C.de tu.qui sa.nō de. Jtez verū cum decreto iudicis siue in princ. siue in fine inuentarij posito ſm Bald. in.l.si tu.C.de magi.conue.item verum etiā si fiat sine citatione absentium nisi qñ ex inuentario essent cōueniendi ſm Bald.in.l.fi.§.cum igit.v.col.C.de iure delib.item verū etiā sine citatione creditorem pupi.ſm glo.ꝛ Bar.in.l.tutores. C.de administra.tuto.Item verū in iudicio ꝛ exꝑtimū pōt etiā per vnū notariū ſm glo.ꝛ Bar.in.d.l.tutores.ꝛ Bar. in.l.fi.§.cum igitur.de iure deli.item verum etiaz si vilissima bona habeat pupil.ſm Joan.and.in addi.Spe.de actore.ab vniuer.ver.puberes.sed Barth. contra in.l.mediterranee.C.de anno.et tribu.lib.x.Item verū nisi testator ei re 29 miserit confectionē.l.fi.C.arbi.tu.et ibi Cyn.ꝛ doct.ꝛ Bartho.in.l.in confirmando.ff.de confir.tu.ꝛ in Spe.de tu.§.fin. ver.autē.ꝛ ibi Joan.an.in addi.Que remissio vz etiā si ex forma statuti tutor teneatur facere inuentariū ſm Bald.ibi q no.ꝛ vide Bar.Ange.Rapha.ꝛ Joā. de por.in.l.nemo potest.de lega.j.Et intelligitur facta remissio etiā tutori legitimo ſm glo.in.d.l.tutores.vide etiaz Bar.in.d.l.in confirmādo.q iudex potest si pupillo viderit expedire tutorē cogere ad inuentarij cōfectionē etiā si testator remiserit.ꝛ tenet Bar.in.l.tutor q̄ reperiū.ij.col.vbi etiā dicit posse ex clausa remitti etiā per iudicē q bene no.ꝛ tenenti q inuentariū non legitime factū p tutorē nō irritat tutelā.l.fi.ꝛ ibi Bar. C.de magi.conue.Dicit aūt inuentariū tutoris esse perfectū qñ a tutore est habitum p perfecto.etiā si sit in eo clausula protestans in eo ponere que de nouo appareret ſm Bar.no.in.d.l.tutor q.ij. nihil. Nocet ꝛ inuētariū tutori si ptinet bona tutoris p bonis pupi.l.fi.ij.rñ.C. arb.tu.q est verū etiā si in eo sit protestatio q posita nō ponēda habeaꝫ pro non positis ſm Bart.no.l.j.§.itē solent. in fi.ff.de offi.prefec.vrba. Nō tñ tenet tutor si omisit ponere in inuētario rem minimā ſm Bar.in.d.l.j.§.itē solent. secus est aūt in inuentario heredis.quia vna res omissa facit heredē ptiuari beneficio falci:sed nō facit teneri vltra vires hereditarias ſm Ang.in.l.paulus. ff.ad.l.fal.Joan.de imo.in.l.creditotib⁹ eo.ti.Bar.vero.in.l.rescriptū.ff.de his qui.vt indi.dicit q ptiuatur beneficio falci.ꝛ in totū perdit beneficiū inuentarij.tu dic pro cōcordia q ab.omisit p dolum ꝛ in totū pdit beneficiuz aut culpa vel errore.ꝛ tunc secus ſm Bal.in aut. sed cuz testator.C.ad.l.fal.vel aliqr aut res est minima ꝛ ꝓcedit vna opi.aut ē magna ꝛ ꝓcedit alia opi.ſm Bar.in.d. §.itē solēt.Bar.tñ in.d.l.paulus.dicit q in totum perdit heres beneficium inuētarij.idē Bal.in.l.fi.§.cū igitur.C.de iure deli.distinguit q aut bona fide heres omisit ꝛ non ptiuatur.aut dolo.ꝛ tūc secus.ꝛ.§.proxime dixi. ¶†Quero etiaz quid de herede an teneaꝫ cōficere inuētariū.Rñ.sic si non vult teneri vltra vires hereditarias.d.l.fin.ꝛ ibi doc.C.de iure deli.q heres pōt cōficere etiā ante additionē de voluntate nō de necessitate ſm Bald.in.d.l.fi.§.j.Jtem verū siue sit heres in totū siue ꝑ parte.d.§.j.ꝛ Bar. tenet in tractatu inuentarij in princi.ꝛ Ang.in.l.j.§.hec stipulatio.si cui plus. per.l.falci.Tēpus aūt cōficiendi inuentarij de quo in.d.l.fi.currit heredi a die additiōis nisi malitiose distulerit adire. quo casu etiā ante additionē tēpus currit ſm Bar.in.d.§.cū igit.j.col.ꝛ ibi per Bal.ꝛ doct.ꝛ Bal.in.l.statuliberos.§.si quis.ff.de statulib.ꝛ in Spe.de instru. edic.§.fi.versi.in hui⁹.ꝛ ibi Joan.an.in addi.¶Et not.q si heres omisit confice re inuentarū ꝓsumitur adire hereditatem lucrosam ꝛ tenetur vltra vires hereditarias ſm Bald.in.l.filium quez habentem vlti.char.C.fami.her.non tamen tunc perdit legitimam ſm glo.et

docto.in auk.hoc amplius.C.de fideicō. et per Bal.in auk.sed cū testator.C.ad l.fal.z in auk.de here.z falci.§.si vo.col.f. et Lud.pon.in auk.similiter.C.eo.tit.et in l.fi.§.sin autē.C.de iure deli.z Paul. de castro in consi.xc.qō not. ¶ Succes
50 sive quero quid de procuratore an teneatur cōficere inuentariū. Rñ.sic,s.ratiōe administrationis reddende nō rationē officij.sm Bald.in auk.sed cū testator. prealiega.z per Bart.in d.§.cū igit.quo casu ab ipso procuratore dz subscribi sm Bar.z Bal.in.d.l.si.§.j.q est verum 33
si quid ad eam ex administratione perueuerit,vt tenet Bald.in.l.nulli.tertia
51 col.C.de epi.z cle. ¶ Consequēter ḡro quid de curatore. Rñ.q curator bonorum tenetur cōficere inuentarium sm Bald.in.d.auk.sed cū testator.adeo qō pōt ei obijci exceptio inuentarij nō cōfecti sm Bald.ibi.z ego alīs de facto obtinuit,vt no.in.l.j.§.fi.z ibi Bar.ff.de ven. in posse.nu. Ange.in auk.vt lice.ma.et auie.in prin.col.viij.qō est verū nisi sit curator ad vnā rem tantū sm Spec.de instru.edi.§.xiiij.ver.sed an teneat inuentariū.z in titu.de actore.ver. pubes. Et idē si est datus hereditati iacenti.qz etiā tūc dz apud acta insinuari fz Bal.in auk.si oēs C.si vt se ab here.absti.si vero est curator ad litem nō tenet conficere inuentariū nisi post inceptaz administrationē dz tñ cauere rē pupi. sal.forte sm Bar.in.l.j.ff.de cura.bo.dā. Angel.in.l.j.C.qui pe.tu. Bal.in addi. Spec.de cur.ver.j.vide glo.Bal.z doc. in.l.de creationibus.C.de episco.z cle. z Bal.in.d.l.nulli.iij.col.co.ti. Bartho. in.l.si vacātia.de bon,vacā. lib.x.z in.l. 34
tutor qui repertoriū.j.col.vbi tenet simpliciter qō curator nō tenet facere inuētariū.z in.l.si hereditas.in fi.pnci.ff.de testa.tu.z in.l.ij.si ad speciē.ff.rē pu.saltem forte,vide in Spec.vbi.§.d.ver.pubes.z ibi Jo.an.in additio,qō nō te-
52 neat.qō nota. ¶ Ulteriꝰ quero qd de executore testamēti. Rñ.qō tenet cōficere inuētariū si est datꝰ ad distributionē vniuersoꝝ bonorū nō si ad certā rē sm Spec.de instru.edi.§.xiiij.v.§ an teneat inuentarium.z ibi Bal.in addi.ver.executor tenet.sed Bal.in.d.l.nulli.iij.col. C.de epis.z cle.dicit qō tenet facere de perceptis tantū.si tñ nō faciat nō tenetur vltra vires sicut heres qō est verū nec iure fori nec iure poli.i.in foro conscientie sm Ang.in.l.j.in prin.§.hec stipulatio.§.all'.z Jo.an.in addi.Spe.vbi.§. ver,an teneat inuentariū.qō no. ¶ Item quero an actor tutoris teneat conficere inuentariū.Rñ.nō sm Bar.in.d.l.tutor qui repertoriū.de admi.tut. Coadiutor vero tutoris sic sm Barthol.ibidem. ¶ Quid dicemus de fisco.dic q nō tenet sm Bar.in.l.j.§.an bona.ff.de iure fisc.qō est verū qñ bona perueniunt ad fiscum ex cōfiscatione vt ibi.z tenet Ange.in.d.§.hec stipulatio.z Bald.in.l.fin. iiij.q.C.de iure deli.vbi dicit fiscum nō teneri cōficere inuentariū sine succedat ex delicto sive in bonis vacantibꝰ.secus si succedit vt heres.qō si nō cōficit perdit falcidiā z tenetur ad integra legata.tex.est cū glo.z ibi Ang.in auk.de here.z falci.§.fi.col.j z tenet Ange.in.d.§. hec stipulatio.j.col. Restituit tñ in integrū fiscus sicut minor si nō conficit inuētariū sm Ang.in auk.vt cū de appel.co gno.§.si vnū.Bal.tñ in.l.iij.C.ad.l.falci. simpliciter dicit fiscum nō teneri ad inuentariū cōfectionē qz nō tenet vltra vires bonoꝝ.z ideo cedendo hereditati liberat.sed in.l.j.C.de here.ven.dicit qō nō tenet conficere inuentariū. ¶ Predictis adde qō si hereditas perueniat ad fiscum nō vt hereditas sed bona fiscus nō tenetur vltra vires bonoꝝ etiā si nō cōfecit inuentariū vt tenet Bar.in rubri.ff.de acq.here.z Bald.in.l.si infanti. 34
ij.col.de iu.deli. ¶ Quero quid de ecclesia. Rñ.qō nō tenet conficere inuentariū de hereditate delata ad eā quia pōt adire dānosam etiā sine beneficio legis z inuentarij.z tñ non tenet vltra vires in auk.sicut alienatio.z ibi Bald. C.de sacro,san,eccle.imo pōt eam dimittere sine beneficio restitutionis in integrum.vt tenet Bald.in.l.fi.v,col.de iure deli.z Ange.in.d.l.j.§.hec stipulatio.et in auk.de al.z emphi.§.si vero quidam, de here.z fal.§.fi.et Barto.in.l.j.iiij.q. quarte principalis.C,de sacro.san.ec-

cle.vbi dicit idem in pauperibꝰ vel clericis institutis intuitu ecclesie vt non teneantur vltra vires etiam si non fecerint inuentarium.idē tenet Bar.in ecclesia et ecclesiastice persone in.l.fin.§. tor.C.ad.l.fal.vbi arguit pro z contra. 35
¶ Ulterius quero quid de patre legitimo administratore bonoum filij.Respon.q non tenetur conficere inuentariū quando in bonis habet vsumfructū 37
sm Marti.fil.in.l.cum oportet.§.ne autem.versi.ratiocinia.z ibi Bald.in prin. C.de bo.que lib.z tz Bal.in auk.causa que fi.de epis.z cleri. Ange.in.d.§.hec stipulatio.z Cy.in.d.l.cum opz.iiij.q.et Franc.por.in tractatu de duo.fratri.j. parte.q.xlix.Spe.tz contrariū in tit.de instru.edi.§.fi.ver.qd de patre.qz licet nō teneat reddere rationē tñ nō potest alienare.z subdit in Spe.quod si nō habet vsumfructum indubitanter tenet cōficere inuentariū pro filijs tutoris.est opi.Spe.licet nō sit cōmunis.Si tñ pater succedat filio nō tenetur facere inuentariū nec etiā de bonis arrogari fz Bal.in.l.inbemus.vl.col.C.ad treb.Item nec filius q̄ solā legitimā acceptauit sm Bal.i.l.j.vij.col.C.qñ nō pe.par. ¶ Quero etiā an monasteriū teneat conficere inuentariū de bonis ingressi.z fi.nō sm Bal.in.d.l.inbemus.vlti.col.C.ad treb. et Ange.in.d.§.hec stipulatio.in.iij.col. 36
¶ Quid dices de fideicōmissario.Rñ. qō tenet conficere illud alīs tenet vltra vires hereditatis sm Ang.in.d.§.hec stipulatio.z in.l.j.§.is qui quadringenta.ff.ad treb.Bal.z doc.in.l fin.C .de iu. deli.z Bal.in.l.filium quem habentem pe.col.fa.her.z Spe.de instru.edi.§.fi. ver.quid si heres.z se.z ibi Joā.an.in addi.vide Bar.in.l.in ratiōe.§.qō vulgo.ad.l.fal.z in.l.j.§ fin.C.de iu.deli.Et adde q fideicommissarius vniuersalis 38
sm Bald.in.l.cū sm.C.de fideicō.qō tps currit ei a die cedeñ.fideicō.ita quod peti possit nisi per heredem difficultas ingerat qz recusset restituere.currit cēm tūc tps a die recusationis sm Joan.an. in addi Spe.vbi §.d.ver.qd si heres

qō no.Sed an fideicō.gaudeat bñficio inuentarij confecti ab herede.vide per Bar.in.d.l.in ratione.§.quod vulgo.et Ang.in.d.§.hec stipulatio.z in auk.de here.z fa.§.hic nobis.xij.q.z Bal.in.l.filiū que.pe.col.C.fami.hercis.z in.l.fi.§.j. xij.col.z Paul.de ca.in.§.z si ptatā de iure delib.Bal.in auk.sed cū testator.ad l.fal.in Spe.vbi.§.§.fi.versi.quid si heres rogatus.z ibi Joan.an.in additio.
¶ Ultimo ad materiaz addo q hospitalarius tenetur cōficere inuentariuz alīs nō pōt agere in iudicio.l.orphanotrophos z ibi Bal.C.ō epis.z cle.z Spe. d.§.fi.versicu.orpha.Sunt etiā orphanotrophi.z ibi Joan.An.in addi.q̄ ola tene menti. ¶ Decimotertio ḡro an epus solus sine capitulo possit recipere canonem post tempus ab emphiteota qui cecidit a iure suo propter canonon solutum in tempore. Respon.q non ad preiudicium ecclesie que poterit emphiteotam expellere nisi capitulum postea ratificauerit solutionem factam episcopo. c.pastoralis.de his q̄ fi.a prel.fz Spec. ti.de loca.§.vj.ver.xxvj.tenet quod imo preiudicet arg.l.aduersus.C.de vsu.vbi Bald.dicit non preiudicari ecclesie si episcopus recipit minorem canonem. quod no.bene. ¶ Sed vtrum episcopus possit remittere felloniam vasallo. vide per Bal.in.c.j.vj.col.qui feud.da. pos.in vsi.feud. Adde quod emphiteota ecclesie non cadit a iure suo propter canonem non solutum nisi ecclesia velit sm Bart.in auk.qui rem.C.de sac.san. ec.z plenius in.l.ij.C.de iure emphi.et Bald.post Specu.in addi.Specu.versicu.loca.emphiteota cadit.z Angel.in auk.de non ali.§.si vero.col.ij.idem est in emphiteota primato sm Bald.vbi §.et Bart.et in.l.j.ff.si ager vectigal. et in.d.l.ij.C.de iure emph.Et quo inser
tur ¶ q exceptio canonis non soluti non potest opponi per tertium sed solum p dominum sm Bart.in.d.l.ij.j.questio,z in.d.l.j.z in tractatu represal.v.q.prin. et Bald.in additio.Specu.de loca.ver. exceptionem canonis.z ibi Spec.§.vj. ver.lxvj.z se.z Bald.ibi in ver.si emphiteota cecidit.z plenius in.l.solennibus,

C.de rei.ven.z in.d.aut.qui rem de sa. ecc.z Imo.in.c.potuit.de loca.z in.c.fi. x.char.de prescrip.vide Angel.in.d.§. si vero. Pōt th p tertiū opponi exceptio emphiteosis finite fm Bal.i addi. vbi ℨ.v.si emphiteota cecidit.qō no. ¶ Decimoquarto q̄ro an p act⁹ episcopales gestos ab episcopo dicatur ecclesia sua esse in quasi possessione iuris episcopalis.Rñ.sic.fm Bal.in.l.ij.xvj.col.ver.sed pone q⁹ eps.C.de serui.z aqua.qō not.

39 pro articulis. ¶ † Decimoquinto quero an episcopus possit inquirere pro legatis pijs factis pauperibus.Rñ.sic. Iz inquisitio nō cadat in causis ciuilib⁹ fm Bar.in.l.si vacantia.z ibi Ange.in versi.proles,puncie.C.de bo.vac.lib.x. Ratio est quia dicitur episcopus pater pauperū.vt dicit Bal.in.l.precibus.xx. col.C.de impu.z ali.substi.vnde ad ipm tanq̄ ad patrē ptinet cura filioz.ar.l. si.C.de bo.que li.z l.j.C.de bo.ma.z dicemus.j.in materia executorū. ¶ Decimoseptimo quero vtrū eps possit sine decreto transigere de rebus eccle.Rñ. sic si habet plenā administrationē.vt tz Bal.in.l.quoties.C.de fideico.Bar.no. in.l.nulli.ff.de transac.dicit q̄ pōt eps transigere si res apud ipsuz remaneat per transactionē.licet per ea det vel faciat aliquid non sibi rem tradat alteri. qō dicit verū si ipse possideat rem.sec⁹ si aduersari⁹ Bal.aūt in.l.preses.C.de transac.dicit q⁹ eps pōt transigere de rebus ecclesie nō incorporatis.i.que nō sunt de mēsa z sine decreto superioris: sed secus dicit in rebus corporatis que sunt de mensa et ab episcopo bonafide possessa z pacifice.qz incōsulto papa nō possunt p eūm alienari ꝓpter iuramētū quod prestant epi generaliter in ꝓmotione eoum fm Host.in.c.vt sup.de reb.ec.nō alie.z Bal.in.d.l.preses.vide th Inno.z doc.in.c.decetero de trāsac. illud etiam perpetuo no.qō dixit Bald. in marg.ver.rector.ver.j.post Inno.in c.veniēs,de trāsac.vez q⁹ epi autoritas requirit in trāsactione rectoris ecclesie

40 duratura post eius mortē. ¶ Decimoseptimo quero an eps possit remittere quartam sibi debitā de relictis pijs factis a testatore.Rñ.sic.qz illa sibi debetur vt.ℨ.nō vt ecclesie fm Bal.in.l.preses.C.de transac.Quartā ꝙo doctrinaz sibi debitā nō pōt donare sine consensu capituli fm gl.doc.z Hosti.i.c.de quarta.de prescri.z gl.iij.q.iij.c.j.in fi.no.xij. q.iij.c.fina.et in.c.pastoralis.de donas. Scias aūt q⁹ epalis pars regulariter debeť episcopo de relictis factis ad piū vsum ex dispositione canonū.ideoq̄ canonica est appellata ꝓbatur.x.q.j.de his z.c.antiquos.xij.q.ij.nobis.c.vultrane.z.c.ꝓcesso.c.quatuor.c.de reddit⁹. z.c.cognouimus.xvj.q.j.ꝓstitutus. et.c.ad hec.de offi.ordi.c.cōquerente.de testa.c.officij.z.c.requisisti.z ibi p Inn. c.fi.de succes.ab intestato.c.de quarta de prescript.Que pars episcopo debeť ex lege iurisdictionis ꝟz Inn.i.c.j.de statu mona.Debetur autem in compensatione onerum que suffert a singulis ecclesijs sue diocesis.vez quod episcopi on⁹ est in celebrando:ordinis conferendo: chrisma conficiendo:oleum sacrum benedicēdo:basilicas dedicando:monias benedicendo:predicādo:penitētias iniungendo:z alia exercendo que pertinent ad eius officium vt plene ponit Spe.in.d.c.j.z Pe.de peru.in tractatu canonice episcopa.j.c.Item scias quod de iure communi dicta pars canonica est quarta.d.c.vulterane.z.c. nobis.c. concessio.z.c.de reddit⁹.c.de quarta. et.c.conquerente.z ibi Hosti.z Jo.an. cōtra gl.dicūt verū nisi consuetudo aliter se habeat.qz eam alterat.et tenet Jo.an.in.d.c.requisisti.z hoc verū hodie.olim vero erat tertia.xiij.q.j.de his et.c.decernim⁹.xvj.q.j.ꝓstitut⁹.Aliquā do erat medietas.x.q.j.antiquos. hec tz Pe.vbi.ℨ.c.ij.in princi. Nec ignores dictā canonicā deberi episcopo de relicto facto ecclesie sue diocesi.etiam si dē testatore episcopo reliquit aliud quia relictū ipsum in quarta nō cōputaťnō.in c.de offi.de testa.z tz.d.meus Jo.de,por. in.l.si cū dotē.§.si pr̄.ff.sol.mat.vide th oio Pe.in.d.c.ij.j.q.Itē debeť ei quarta canonica de relictis factis hospitali autoritate epi constructos fm Bald.in l.orphanotrophos.C. de epis.z cle.z ut

l.si quis ad declinā.§.in oib⁹.co.ti.xij. col.vbi vide oio z in aut.hoc ius porrectū.de sa.san.ec.z in suo cōsi.In Christi noie amen.Quidaz ciues ameliani ꝛc. ston aūt q̄n constructū fuit sine autoritate epi fm Bal. vbi.ℨ.indubio ꝙo nec hospitale soluere dz si p tps qō nō sit memoria in cōtrariū se tuetur qō non solverit alis secus vt firmat Bald.in.d. §.in oibus.xv.col.versi.ij.q.hec est.vbi vide omnino.Sed pleni⁹ loquitur do. Pe.vbi.ℨ.iij.c.xiij.quest.ibi decimoterti⁹.ꝛc.ver.quo ad primaz.q.z.ver.quo ad secundam.q.z p Jo.an.in.d.c.requisisti.de testa.ver.pijs locis.vbi dicit qō pōt eps petere quartā de relictis hospitali nisi relicta sint ad priuilegiatos vsus.de qb⁹ in.c.fin.de test.Item debeť epo quarta de legato ad piū vsum licet res legata non sit apta ad p tium vsum fm Bald. in.l.si filius.C.:fami.hercis. Itē debeť etiā de relictis factis monasterijs exēptis fm Inno.in.d.c.j.de statu.mo.z Bal.in.d.§.in oib⁹.xv.col.vbi dicit verū qñ monasteriū habet exēptionē canonicā z generalē non sic ꝓpriaz z specialē per quā locus eximitur a lege diocesana.z a lege iurisdictiōis sed vide plenius p Pe.vbi.ℨ.iij.c.q.v.cum se.z se.Itē debet eps eū habere etiam si in testamēto non sit nominat⁹ fm Bal. in.d.§.in oib⁹.ij.col.p.l.fideicom.§.interdum.de leg.iij.Item epo quarta debeť etiā de his q̄ testator infirmus inter vinos dispensat.ter.est cū glo.in cle.dudū. ver.indirecte.de sepul.Pe.vbi.ℨ.c.iij. Itē de relictis factis p mortuarijs z funeralibus de omnibus que pro anima perueniunt ad ecclesiā parochialē fm Bald.in.d.§.in oib⁹.ix.col.versi.ad tertiū.videt eps q⁹ est verū etiā de cādelis que dant ad man⁹ distributim in funere.gl.est no.in.d.cle.dudū.ver.funeralibus.z dic esse casum in.c.cōquerente.de offi.ordi.z i.c.offi.de testa.q⁹ de mortuarijs debeť quarta epo z Pe.vbi.ℨ.vij.c. vlti.char.ver.qd si relinquat pro mortuarijs.z ibi declarat mortuaria dici q̄ds pro anima sua reliquit in morte fm Jo.an.in.d.c.cōquerēte.Itē z ea q̄ offe-

41 runtar p mortuis vt ibi p Jo.de lig.Fu nerabilia vero dicunt ea q̄ cum funere deferunt.d.cle.dudū.ver.funeralibus. et Pe.vbi.ℨ.itē quarta debeť de quarta parochiali debita ecclesie fm Joan. an.in.c.certificari.de sepul.z Bal.in.d. §.in oib⁹.x.col.vbi dicit verū nisi ecclesia parochialis sit extra diocesim.vt ibi ver.z hoc est verum.xj.col.z Fed.de sens in cōsi.vj.Itē quarta debeť epo de relictis factis ecclesie etiā nō curate fm Bal.vbi.ℨ.xj.col.ver.sed hic querit.Itē quarta debeť vnica ambobus episcopis de relicto facto ecclesie site in confinibus duarū dioceſum fm Bal.ibi ver. vlterius q̄rit an si.Itē debeť de relictis factis hospitali pro male ablatis nisi aliud obstet epo fm Bal.in.d.§.in oib⁹. xvj.col.ver.sed nūc incidenter.item de relicto facto vultui sancto vel imagini virginis picte in aliquo certo loco fm Bal.ibi.xvj.col.ver.vlt. circa hanc.idē debeť quarta epo de relictis factis ecclesie fratrum minoz sancti Francisci fm Pe.vbi.ℨ.c.iiij.ad fi.vbi cōcludit cōtra Fede.de sen.in cōsi.cxlvj.cū aliqui boni viri ꝛc.ſz Bal.in.d.§.in oibus.xij.col.tz opi.Fede.in.d.ꝙsi in quo casu tpe meo fuit iudicatū z ꝙsultū ꝙ tra bone memorie do.N.de capranica epm firmanum ꝓ eccle anūtiate ꝓ hereditate Antonij luce inter ꝙs etiā ego ad instantiā fratris Jacobi de mōtebranduno sctē vite viri ꝙsului satis diffuse p.dicta ecclesia. Itē debeť q̄rta de relictis fraternitati scopatorū vel alteri fraternitati vt vī cōcludere Bal.in.d.§.in oib⁹.xij.col.ver. demo q̄rit vbi plene.sed pleni⁹ vide per Pe.vbi.ℨ.iiij.c.xiij.q.ver.quo ad quartā qōnē.vbi vide.itē debeť quarta de relicto facto pauperibus certi loci vel hospitale.nō si factū est pauperib⁹ in gñe fm Bald.ibi.xiij.col.ver. ego enim dico fm Petr. vbi.ℨ.v.c.vj.q.dicit quod vtroq̄ casu debeť q̄rta nisi legatū factū sit pauperib⁹ vt singularib⁹ psonis.puta cuilibet paupi p tunica.qz tūc nō debeť quarta epo. Alios multos casus in qb⁹ epo q̄rta debeť de pijs relictis.vide latius per do.Pe.in.d.tracta.canonice.

41 ¶ † Sed subdendi sunt pleriq̄ casus in quibus quarta nō debetur.vez de reli-

cto facto pauperibus in genere.c.requisisti.de test.& tz Pe.vbi.ſ.c.ix.ſ.Itē ſi executor datus.& Fed.de ſe.ꝓſi.rlvj.et Pau.in.l.id qō pauperibus.xvij.q.& in auē.ſimiliter.ad fi.C.ad.l.fal. vbi dicit verū maxime ſi certis perſonis nominatim relictū ſit.qō etiā dixi.ſ.prox.ſm d.Pe.Itē nec a nō ſubditis eccl̄ō ſm Joan.in.c.cū in officijs.de teſt.& Bald.in mar.ver.libel.ver.j.& in.d.Ḣ.in omnib⁹. iij.col.vbi vide.Itē nec de relicto facto vni ex fratribus minoribꝫ ꝓ libris vel alimentis ſm Bal.in.d.Ḣ.in omnibus. v.col.item nec de relicto ꝓmiſſis dicendis ſm gl.in.d.cle.dudū.de ſepul.& Bal. vbi.ſ.ver.& p hoc apparet q opi & plenius per Pe.vbi.ſ.vij.c.principali.item nec de relicto ad fabricā vel alium certū vſum ſm Bal. vbi.ſ.v.col.ver.ſcōa cōcluſio eſt.quod eſt verū etiā ſi relictū ipſum fit factum arbitrio titij.& titi⁹ arbitrek de eo ſup fabricā ſm Bart.no.in l.vnum ex familia.Ḣ.j.de leg.ij. Itē nec de relicto nullo facto fratrib⁹ minoribꝫ ſancti Franciſci ſm Bal.vbi.ſ.v.col.v. tertia concluſio eſt.Itē nec de relicto ꝓ fabrica facto fratribus predicatoribus niſi aliter inter eos & epiſcopum aliter pactum ſit initum ſm Bald. vbi.ſ.vj. col.ver.venio ergo ad queſtionem.Ita nec de relictis factis eccleſie ſue extra dioce.ſuam ſm Bald.ibi.rj.colum.verſicu.vlterius queritur ꝛc.Item nec de relictis factis vniuerſitati ſcholarium vel merchatorum ſm Bald.ibi.rij.colū.in fi.Item nec de relictis ad certos vſus.c.fi.de teſta.& Bar.tz in.d.l.vnum Ḣ.j.de leg.ij.Itē nec de relicto facto eccleſie nō paſa ſed ob magnuz ſeruitū ab eccleſia teſtatori collatū ſm Inno. in.c.officij.de teſta.& Bal.vbi.ſ.rvj.col. ver.adde dicit Inn.itē nec de relicto vi due facto & p eā poſtea donato hoſpitali vel eccleſie ſm Bal.ibi ver.ſed pone itē nec ꝓ relicto facto ad pingendum imaginē Chriſti vel ſanctoꝝ vel ꝓ calice & ſm Bal.ibi.rvij.col.ver.ſi aūt relinquatur.et Pe.vbi.ſ.vij.c.principali vbi plenius.Reliquos caſus in quibus ceſſet quarta epiſcopalis.vide latiꝰ per do.Pe.in.d.tracta.& maxime in.viij.c.ſ.

42 in princip.¶ Circa p̄dicta ſciendum eſt q quarta epiſcopalis peti debet ꝓ eccl̄īs ab eccleſijs q̄b⁹ ſunt facta relicta non ab heredib⁹ teſtatoris ſm Bal.in d.Ḣ.i omnib⁹.ij.col.ſed aliter loquit̄ domi.Pet.vbi.ſ.in.d.ij.principali vbi vide.idē tñ Pe.in cōſil.cū ḡrit an ante annū dicit quartam eſſe petendā ab executorib⁹ ſz ſolutis legatis debet peti a legatarijs eccleſijs.& allegat Hoſti.et Joan.an.in.c.de his.de ſepul.& hec magis placet.Reliq̄ circa materiā quarte epiſcopalis.vide ꝓ Pet.in.d.tracta. & Bal.in.d.Ḣ.in oibus.& Pau.de caſt.in cōſi.cclxj.cum ſe.vbi ponit an de relicto fructuū adſcultū certe capelle debeat

43 quarta eccl̄ō.vide ibi.¶ Decimooctauo quero vtrū ſol⁹ epiſcopus ſine capitulo poſſit aliquē inueſtire de feudo antiquo vel emphiteo. Rñ.q ſic.q tūc nō dicit alienare ſm Abba.anti.in.c.ij.de feu.& Bal. in mar.ver. prelatus.ver.ſi. Et iō dicit q ſol⁹ prelatus ſine capitulo pōt cōcedere inueſtiturā vt tz Bald.in l.pe.in prin.C.ad velle.qō vez eſt poſt cōfirmationē fuit non ante ſm Ber.in c.trāſmiſſa.de elec.& Bal.in.c.j.qui ſuc cc.feud.in vſi.feud. Non tamen poteſt epiſcopus inueſtire de feudo nouo ſine conſenſu capituli ſm Pau.de caſt.conſilio.clx.in.j.dubio.ij.col.vide etiam per Bal.in.c.ij.qui feud.da.poſſ.ij.col.& ibi etiam vide.An ſuperior poſſit dare in feudum res eccleſie habentis aliū prelatum inferiorem immediatum.vide ꝓ eū in quarta columna.¶ Pro predicta deci.facit q emphi.iterū dari pōt alicui ſine ſolēnitatibus iuris q̄n res fuit ſolita dari in emphi.al's non ſm Barto.in auē.qui rē.C.de ſac.ſan.eccle.An autē concedat feudū maſculo & femine ſimul ſtāte ꝓſtitutione vel cōſuetudine q feudum detur maſculo.vide ꝓ Bald. in.c.j.ver.cōſuetudo q̄ feu.da.po.in vſi. feu.vbi plene.¶ Decimonono ḡro an poſſit epiſcopus dare emphi.cū pacto quod emphiteota non cadat a iure emphi.ob canonem non ſolutum.Rñd.ſic quia & tunc omnis emphiteota cogitur ſoluere canonemata tenet Barth.in.l. fundi.C.de fun.patri.li.rj.& in.l.ij.iij.q.

C.de iur.emphi.& Bal.in addi.Spe.de loca.ſ.an valeat.poſt Spe.ibi & Pau.

44 de ca.in cōſi.cxxxvij.¶ Vigeſimo ḡro an eccl̄ō antiquam emphi.finitaz teneatur cōcedere ſucceſſoribus emphiteote & ſic illis de quarta generatiōe.Rñ. ſic excluſis extraneis ſm Bart.in.l.j.Ḣ. Pinittik.ff.de aqua quoti.& eſt.& in.l.j. de priuil.cred.& l.ſi mihi & titio de ver. ob. Lud.pō.i.l.j.iij.col.i ius vo.vt eant. et Bal.in addi.Spe.de loc.ver.emphi. debet potius & ibi Spe.qō eſt verū niſi deſcēdens ille ſit paup miles vel minor ſm Joan.de imo.poſt Joan.and.in.c. potuit de loca. Et intellige predicta in deſcendente non in agnatis emphiteote in cuius patria finita eſt emphiteoſis nec in aſcendente.vt ſentit Bart.in d.Ḣ.permittit.q loquitur per verū deſcendentē non ꝓ verū ꝓximiorē vel ſi. idem ſentit Bald.in.d.ver.emphi.vbi dicit de poſteris & ſolēnis doc.d.Ant.de gradania de facto conſuluit.qui refert Pet.de anch.in conſi.plene & ſubtiliter conſultū reperi ꝛc.Et ita hoc anno cōſultus rñdi cuidā ciui Ceſenenſi.qō te ne menti q alij nō tangūt.in inquilino aūt ſec⁹ eſt cui finito tpe non cogit dñs domū locare tz de vbamtate locare deberet ſm Hoſti.Joan.an.& But.in.c.j. de loc.& eſt caſus in.l.ne cui.& ibi Bald. C.loca.vbi dicit vez niſi eiſdē ſit ꝓmiſſa relocatio.qō not.¶ Vigeſimoprimo quero an pōt eccl̄ō auferre colono fundū

46 eccleſie meliorātū & alteri locare maio rem penſionē offerenti. Rñ.q non vt tz

45 Pau.de ca.cōſi.lxj.¶ Vigeſimoſecundo quero an poſſit eccl̄ō augere cenſum vel penſionē colono vel emphiteote pro fundo meliorato induſtria emphiteote vel coloni.Rñ.nō ſm Bal.in.l.fi.C.de alluuiōñ.& Bart.in.l.q̄cūq̄.C.de oi agro deſer.li.xj.qō nota.¶ Vigeſimotertio.q̄ro nunquid poſſit epiſcopus conſanguineis dare feudum vel emphi.Reſpon. quod non ad imperpetuum.ſed ad tem ſm Bar.not.in auē.quibuſcunq̄.vbi vide per Bal.C.de ſa.ſan.ecc.& per Bald. in.c.j.vlti. col.'qui feud.da.po.& in.c.j. poſt glo.vlti.col.ſi inter do.& vaſſis oni. imo ſi imperpetuuz cōcedat intelligit.ſ. in tertiā gñationē & nō vltra ſm Alb. de ro.ſingulariter in ꝓmio.C.ver.perpetuū.quod ſemper no.¶ Predicta itelligе niſi concedatur deſcendentibus in infinitum expreſſum quod poteſt fieri non autem extraneis heredibus in infinitum q tunc non egredit tertiā gñationē ſm Bal.in auē.defuncto.C.ad tertul.quod no.¶ Vigeſimoquarto quero an prelatus concedens in emphiteoſim poſſit adducere pacta contra naturam contractus emphi.Rñ.non ſm Pau.de ca.in conſi.clx.quod tene menti.poteſt tamen concedere in emphi.caſarenum eccleſie cum pacto quod edificetur.domus in eo.& poſt certū tp̄s ad eccleſiaz reuertat vt tz Bar.in.l.iubemꝰ.Ḣ.ſane. C.de ſa.ſan.ec.Sed ꝓ quanta penſione poteſt dare in emphi.caſarenū vel res eccle ruinoſas & ſteriles vide Bar. et doc.in auē.ppetua.C.de ſa.ſan.ec.et in auē.qui rē.eo.ti.vbi dicit qō pōt concedi talis res cum diminutione ſexte partis penſionis ſi plus non inueniturals ſecꝰ vt detur reſtitutio in integruz ꝓ captu.j.de in integ.reſti.¶ Vigeſimo quinto quero an emphi. eccleſiaſtica conſueta dari per eccl̄ō ad tertiā gñationē maſculinā poſſit dari ad tertiam maſculinā & femininā.Rñ.qō non vt tz Bart.in.d.auē.qui rem.cui adde nota. per Bal.in.c.j.ver.cōſuetudo q̄ feu.da.

46 poſ.in vſi.feud.¶ Vigeſimoſexto.quero nunqd eccl̄ō rem ſolitam emphiteoti cari ad tēpus poſſit concedere in perpetuum.Reſpon.non ſm Barto.in.d.auē. qui rem.C.de ſacro.ſan.eccle.quod not. ¶ Vigeſimoſeptimo quero an eccl̄ō poſſit res eccleſie nō ſolitas dari in emphi. cōcedere.Rñ.nō q ſolū cōſuetas dare pōt in emphi.c.j.de feu.& in ti.eccl̄m vel Abb.in vſi.feu.& Bar.in.l.ſi vacantia. C.de do.vac.lib.x.& doct.in.c.potuit.de loca.& Pau.conſilio.cxxxvj.Quinetiā rez emphiteoticari ſolitā non tenetur eccl̄ō ampliꝰ dare ſi eā apud ſe retinuit eāq̄ de menſa effecit ſm Bar.in.d.ſi vacantia.dicitur aūt de meſa res eſſe effecta ſeu incorporata quando deſcripta eſt in libro continente res menſales vel q̄

epūs declarauerit rem esse de mēsa fm Bar.ibidē vbi dicit esse casum vel statiz q̄ arma epi sunt ꝓposita rei ꝺz esse mensalis fm Ang.no.in.d.l.si vacātia.videth,p cano.ꝛ Jnno.in.c.vt sup.de re eccl. nō alienā.ꝛ ibi Joā.de imo.qui tenet cōtra Jnno.in eo q̄ dicit rem retentam a predecessore per annū dici mensalem.

47 ¶ † Vigesimooctauo quero nunquid epūs possit agere ꝓ rebus ecclie sibi subiecte.Rn.q̄ sic.ſ.noie ecclie nō suo fm Bartho.Bal.ꝛ doc.post gl.in.l.sciēduz. C.de sac.san.eccle.rō est q̄ epūs hz interesse generale in rebus ecclesiaꝝ oīm sue dioce.ꝛ facit q̄ no.i.c.cū olim.de restitu. spolia.per Jnno.vbi dicit eū agere posse ꝓ iniuria ꝛ dāno dato ecclie.ꝛ q̄ no. in.c.dilectus.de app.ꝛ in.c.ex parte.de rescri.ꝛ i.c.cū dilect⁹.de succeſ.ab itesta. q̄ verū si eccl'a vacat vt ibi no.ꝛ tenet Spe.ti.de actore.ver.itez epūs ꝛ qlibet. vlti.col.Et ideo si ecclesia vel altare nō vacat,nō preferr̄ rectori ei⁹ habēti speciale interesse fm Bart.ꝛ Bal.vbi.ſ.itē verū si epūs esset suſpect⁹ de dilapidatio
49 ne qz nō admittit̄ ad agēdū nisi caueat fm Spe.vbi.ſ.ver.in summa notāduz. Agit etiā epūs ꝓ suo capło eū cautione de rato etiā si bona sunt diuisa fz Bal. in marg.ver.plat⁹.ver.vj.post.gl.ꝛ Jnn. in.c.edocceri.de rescrip.¶ Et no.q̄ rectorias petit noie suo sedres ecclesie noie ecclesie fm Jnn.i.c.literis.de resti.spolia.ꝛ Bal.vbi.ſ.ſ.ꝛ.Et intellige q̄ epūs debet agere ꝓ ꝓcuratorē nō ꝓ se.xuij.q. ſ.c ſ.cū gl.v.q.in.c.fi. Nec agēs ꝓ re ecclesie ꝺz soluere decimā vigore statuti fm Bar.no.in auſ.sed hodie.C.de epiſc. ꝛ cle.ꝛ Bal.in.l.nulli.co.ti.arguendo de forense ad clericum.sed pria opi. verior est iudicio meo Scias aūt q̄ sicut epūs ꝺz agere noie ecclie ita ꝛ tutor noie pupilli.vez tutorio noie ſz Bar.in.l.ſ.ſ.ſufficit.de admi.tu.l.ſi quis.ſ.ſ.iudi.solu.

48 ¶ † Vigesimonono quero nunqd epūs possit inḡrere ꝓ reb⁹ ecclesiaꝝ ptra detētatores. Rn.q̄ sic lz in ciuilib⁹ alꝭ inquisitor nō admittat de iuris⁹ singulariū ꝓsonarū fm Jnn.ꝛ.c.ad nostrā.el.ij. de iureiur.ꝛ Bald.in.l.scim⁹.C.de sac. san.cc.ꝛ in.l.in ciuile.C.de sur.q̄ not. q̄ regulariter inḡsitio est ꝓhibita in⁹ ciuilibus vt.ſ.ꝛ.l.rescripto.ſ.ſi q̄s.ff.de mu. ꝛ ho.ꝛ Bar.i.l.ij.ſ.ſi publico.ff.de adulte.nisi i casib⁹ no.i.c.ſ.vtecclia bñ.ꝓ gl. ꝛ Bal.in.l.iubem⁹.C.de ꝓba.ꝛ ꝓ Ange. in.l.si vacātia.C.de bo.vac.li.x.ꝛ ꝓ Jnno.in.d.c.ad nostrā.vbi dicit papā posse inḡrere oī casu.Idē ꝛ q̄n aliq̄d cōmittit si res ecclie fm Jnno.in.c.q̄n frequenter.ſ.sunt ꝛ alij.vt lib.nō cōte.ꝛ Bal.in d.l.sancimus.ꝛ in mar.ver.inḡsitio.x.ij. Idē ꝛ ratiōe publice vtilitatis.l.ſ.ſ.ius publicū.ff.de iuſti.ꝛ iu.ſ.di.ius publicū. et Bal.in.d.ver.ij.ꝛ Bar.in.d.l.si vacantia.Idē etiā ratione miserabiliū ꝓsonarū in ea ꝓ vtilitatē.l.nequicq̄.ſ.aduocatos.de of.pcōſu.ꝛ leg.ꝛ Bar.i.l.iij.ſ. hoc aūt.de dā.inſec.ꝛ Lu.pon.in ſin.ſ.in quisitio.vbi Jnn.dubitat.Idē etiā rōne ꝓpie cause fm Bal.in.l.ij.C.si manci. ve.ne ꝓſti.ꝛ Bar.in.d.l.si vacātia.si contra tenentes bona distribuenda in piā cām.q̄ no.Idē in ꝓdiū vsurariorum fm Bal.in.c.iniuria.v.col. de pa.iur.fir.in
49 vſi.feu.q̄ ola no.¶ † Trigesimo q̄ro an epūs ꝓcedēs castrū cū iuris⁹ suis videat ēt ꝓcedere iura spūalia.Rn.nō fm Jnn. in.c.ex literis.de iurepa.vbi dicit q̄ nō videt ꝓcedere ius cōferendi bñficia nec ius colligēdi decimas nec alia spūalia vt refert Lud.pon.in ſing.ver.epūs.Jus vero patronatus annexū castro venit in venditioe castri fm Jnn.in.d.c.ex literis.ꝛ Bal.in mar.ver.castrū.ver.ſ.gl. in.l.in modicis.ff.de ꝓtrahē.emp.ꝛ in.l. quedā.de acq̄.re.do.ꝛ Bar.i.l.hāc legē de ꝓtrahen.emp.doct.in.d.c.ex literis. Pau.de ca.in cōſi.lv.idē dicit in feudo ꝛ emphi.nōi locatiōe castri vel ville.Itē venit ꝛ in pignore castri.c.cū Bertold⁹. de re iudi.Nō tn̄ pōt special⁹ pignorari vt ibi ſz patronat⁹ liberti sic exā fm Bar.i.l.ſi is q̄.ſ.iura.ff.de pign.Itē pōt dictū ius patronatus locari,d.c.ex lītis.ꝛ ibi doc.Itē pōt vēdi cū vniuersitate.c. cū fm.eo.ti.ꝛ Bal.in.l.ſ.in fi.C.de bo.lib. ꝛ in.l.fi.pe.col.C.de edi.dini.adri.tol.do cto.ꝛ Pau.de ca.i.l.ſ.in fi.ꝑn.ff.de of.ci⁹ cui mā.est iur. Nō aūt specialiter.c.de iure.de iurepa. Sicut nec donari sine epi licētia. Sz cū licētia sic fm Fede.de sen.cōſi.

sen.cōſil.ccxvij.q̄ incipit.si opinio.Jo. ꝛ not.in.d.c.ex literis.ꝛ ibi Jnno.ꝛ p gl. in clemē.fi.co.ti.ver.relicti. Nec etiā venit in donatione oīm iuriū fm Bald.in d.l.ſi pe.col.vbi plene.ꝛ adde quod not, Bal.in.l.ſ.C.de in.pa.ꝛ in.l.a ꝓcuratore.C.mādati.Sciendū etiā q̄ lz ius patronatus cum hereditate trāseat in heredē vt etiā anteq̄ heres sit missus in possessionē bonoꝝ possit heres pñtare fm Bal.in.d.l.pe.col.tñ in fideicō.nō venit vt tenet Bal.in.l.cū virū.v.q.in lec. anti.ꝛ in lec.noua.vlti.col.de fideicō.et in.d.l.fi.q̄ est mirabile.Trāsit etiā ad heredē extraneū.gl.est in.l.si operaruz. ff.de ope.lib.et Bal.in.c.decedēti.ij.col. qui feu.da.pos.ꝛ in.l.venia.C.de in ius vo.ꝛ glo.ꝛ Archi.xvj.q.vij.cōsiderādū doc.in.c.ſ.ꝛ in cle.fin.co.titu.de iurepa. Nō tn̄ trāsit ad filiuz nō heredē nec ad filiā dotatā ꝓ statutū exclusam ob existē tiā masculi fm Fed.de se.an cōſi.cxxix. Item q̄rit an filius ꝛc.sed bene transit ad bonoꝝ possessorē fm Fede.in.d.ꝓſil. ccxvij.vbi dicit illud posse in codicillis reliqui.q̄ est not.Et scias q̄ ius patronatus non venit in venditione palatij in quo est ecclesia patronata fm Jnno. in.d.c.exlītis.ꝛ Bal.in marg.ſ.castrū.ſ. ſ.sed Bartho.in.l.ſi mercedem.ſ.ſ.ff.de act.emp.notabil⁹ dicit ius patronat⁹ ecclesie nō venire i vēditiōe fundi in quo est eccl'a ad quā sit aditus ex via publica ꝛ nō ex fundo.vide gl.i.l ſi vēditor.ff. de rei.ꝛ sum.fu.ꝛ q̄ ꝓ Bartho.in.l.cui
50 fundus.ff.de ꝓmi.cre.ꝛ Ludo.pom.in ſing.vſi.vēditio facta de fundo. † Tenēti q̄ vēditio fundi nō cōprehendit ecclesiā etiā si nō sit aditus ad eā nisi ꝓ fundū fm Bald.in.l.fi.pe.col.C.de edic. di.adri.tol.¶ Sed quero vtrū in gſali cōfiscatione bonoꝝ veniat ius patronatus ecclesie.Rn.nō fm glo.But.ꝛ doc.in c.pastoralis.de re iudi.lz Bar.bziri.tenera si ꝓfiscatio est facta p iudicē secularē vt.ſ.secus si p eccl'asticū fm Jo.de imo
51 in.l.in insulā.ff.so.ma.vbi loquit sub dubio forte.ar.not.ꝓ glo.in.c.q̄ diuersitatē.de ꝓcef.ꝓbā.Flo.ꝛo in.l.viā.ſ.ſi fundus.ff.de serui.indistincte loquēs lz ius patronatus in cōfiscatione cōprehēdit.

¶ † Incidēter q̄ri pōt quo intelligat cōcessio castri facta p ꝓncipē.Rn.q̄ intelligit cū oibus iuribus suis cū iurisdictione ꝛ autoritate sua fm Bar.ꝛ Ange.in l.ij.in fi.C.de bo.vac.lib.x.Dy.in.l.ſ.ſ. damus.ff.de suſpec.tut,Bartho.in.l.in periū.de iurisdi.oim iudi.in.l.ij.de ver. sig.ꝛ in.l.ſ.vlt.col.de iurisd.om.iud.ꝛ in l.ſ.ſ.ſ.de offi.ꝓfec.vr.ꝛ Bal.in.l.fi.in ꝑn. C.de bo.q̄ lib.ꝛ in.ſ.item si is.q̄.mo.feu. amit.ꝛ in.d.c.ſ.de app.q̄ cur.vē.ꝛ in.c. ſ.de ꝓto.inue.ꝛ Joan.in addi.Spe.de iurisdi.om.iu.Jnn.in.c.ex lītis.de iurepa.ꝛ Bal.in.l.pe.ij.col.C.de cōdi.inſer. vbi dicit q̄ iurisdictio venit in vēditione castri.et intellige de iurisdictione q̄ describit̄ a territorio nō de ea q̄ esset cōcessa in priuilegiū ꝑsonale alicui forte ꝓfessori vēdentis.Idem bal.in.c.ad hec iij.col.de pa.iur.fir.dicit q̄ iurisdictio non venit tacite.sed demum si concedatur expresse nisi talis iurisdictio ibi prescripta quia etiam tacite venit in quaslibet castri concessione etiā simplici.idē Bal.in.l.a ꝓcuratore.C.mandati.dicit q̄ vēdito fundo cū oibus iurib⁹ non cōprehendit iurisdictio coherēs fundo in quo furce sunt erecte.quod bene nota. Item nota q̄ talis ꝓcessio castri simpliciter facta intelligit̄ saluo iure tertij ibi vasallorū fm Bal.in.l.cū non solū.in ꝑn. C.de bo.q̄ lib.Item intelligit̄.ſ.cū oibus pertinētijs fm Bal.in.l.benefi.ff.de consti.pun.et Bartho.cepo.in tractatu de serui.ru.ti.de mare.Itē intelligit̄.ſ.cum iurib⁹ iurisditionalib⁹ ꝛ cū honorificētia fm Bal.i.l.fi.pe.col.de edi.di.a.tol.Itē intelligit̄.ſ.cū mero ꝛ mixto imperio fm Paul.de ca.cōſi.cxxxij.ſ.col. Item intelligit̄.ſ.cū siluis ꝛ fluminibus fm Bal.in c.ſ.de cap.qui.cur.ven.Itē intelligit̄.ſ. cū tota supellectili armoꝝ fm Bal.in.c. ſ.ſ.si q̄s de māso.iij.col.de cōto.inue.ꝛ Bar.cep.de serui.ru.ti.de fluminib⁹.q̄ ola no.sed practica seruat q̄ ola ꝓdicta
52 specificenk in ꝓcessione. ¶ † Trigesimo primo q̄ro vtrū epūs possit relictū factuz ad certū piū vsum cōuertere in aliū piū vsum.Rn.fm Bal.q̄ nō in.l.ſi q̄s ad decli.ſ.in oibus.v.col.ver.iuxta hoc q̄rit do,Berta

Jac.but.de epis.& cle.vbi dicit sic fuisse
indicatū p legistas & canonistas.& bal.
in.l.j.ad fin.C.de his q̄ pe.no.& Pau.de
ca.in cōsi.xvj.& no.aū cle.q̄ eōtingit.in
prin.de re.do.ver.solum autoritate pa-
pe fieri posse tradit.q̄ intellige de ple-
nitudine ptātis qua nunc̄ vti videt ni
si adjiciat clausulā non obstāte ita q̄
clare appareat de eius mente.& sic dz
intelligi.d.cle.fm Bal. no.i.l.si testamē
tū.ff.de test.vbi etiā dicit id p papaz fie
ri nō posse de ordinaria potestate p il-
lū tex. q̄ verū est nisi q̄n inferioub⁹ ef-
fect̄ processum id faccre qz & tūc papa idez
potest de ordinaria potestate fm Bal. 53
tbi inferior aūt vt episcopus nō pōt alte-
rare relicta nisi de eā hāat vocatis
his quorū interest.vt ibi p Bal. itē nisi
relictū ad certū pium vsum puta ad fa
bricā capelle nō sufficiat.q̄ pōt in aliū
conuerti fm Bal.in.d.l.j.ad fi.C.de his
q̄ pe.no.& no.i.l.legatū.& ibi Bar.ff. de
admi.re.ad cui.pti.& Ang.in.l.si seru⁹
ff.ad.l.fal.vbi dicit hāc.q. posse termina
ri p.l. gñaliter §. si q̄s alienum.ff. de fi-
deicō.lib. nec tūc pōt episcopus cogere
heredes ad supplendū id q̄ deficit fm
Bal.in.d.l.j.p.l.q̄ alicna.§ libertus.ff.
de neg.ge. Sed q̄d si supsit. R̄ñ. q̄ illud
plus dz p executores testi restitui her e
dibus non aūt cōuerti in aliū piū vsuz
fm Ang.i.l.j.§.de ipēsa.ff.ad.l.falci. ad
illius ter. sed melius ꝑbat in.l. luci⁹.§.
a te.de leg.ij.ver. Dy. dicit notāter q̄
ambasiator q̄ recipit pecuniā p sum.pti
bus .p vno mense si expediuit ante mē-
sem & reuersus est dz residuū pecunie
restituere q̄ tene mēti. dictū ꝑo Ang.
intellige q̄n simplr fuit factū relictum
.p fabrica capelle de centū nau si aliter
factū sit puta q̄ testator reliquit centū
titio vt cōstrueret capellā id q̄ supest
non dz restitui heredi.sed apud legata
rū remanet & de eo residuo falcidia de
trahit.q̄ non dicit ad pium vsum scōm
Ang. singulr in.l.si seruus.cū.l.iul.ff.ad 54
l.falsi. ¶ Circa p̄dicta adde q̄ si testa-
tor reliq̄t mille dispēsanda .p male abla-
tis si male ablata nō ascendēt ad istaz
summā dz residuū querti ad aliū pium
vsum dūmodo testator nō ꝓhibuerit q̄
tūc esset heredi instituendū fm Bal.in
d.l.si q̄s ad decl.vlt. col.C. de epis.& cle.
Quid si capella nō pōt ꝓstrui in loco in
quo testator iussit & ꝓpterea reliq̄t an
possit querti per epm in fabricā capelle
in alio loco ꝓstruēde. R̄ñ.sic.sed si posset
ꝓstrui i loco a testatore et esignato nō pos
set cōuertere eps vel alterari vt alibi
ꝓstruatur.scōm Bal.in.l.j.vlt.col.C.de
his q̄ pe.no.& in.d.l.si q̄s ad decli.iiij.co
lū.& i marg.v. capella.& in.l.dictā.C.de
ꝑdi.ob cām.ff. dicit verū nisi testator
aliud inserit cuius volūtas seruanda
est si in loco deputato fieri nō possit. vi-
de p Jn. no.i.c.nos q̄dē.de testa.† Sz q̄d
si sit factū relictū pauperib⁹ an pot.ēt
eps illud querere in fabricā eccle. dic
q̄ sic fm Bal.in.d.c.si q̄s ad decli.iiij.co
lū.& Jo.an.i.c.fi. & testa.li.vj.i nouella.
Idē tz. Bal.i.l.oēs.j.col.C.de epi.& cle.
cū & appellatiōe pauperū ecclesia cōti-
neat vt ibi.nec dicit tūc alterari vel mu
tari relictū: vt ibi. Et hoc allegaui i.q.
de facto cora Reuerēdo dño meo Epo
firmano q̄ iusse mot⁹ coegit hēdes ru
sticī de belmōte ad soluēdū centū flore
nos in fabricā turris ecclie cathedra-
lis quos testator reliq̄t monti pietatis
ad vsū pauperū. Idē & si picturā quer
tatur q̄ pōt: q̄ pictura & fabrica eōpa
rantur scōm Bal.i.d.l.si q̄s ad decli.§.
in omnib⁹.vj.col. Si ꝑo sit factū relicti
diuiti .p alienētis pōt ēt .p epo querti in
aliū piū vsum fm Bar.i.l.j.§.q.ij. prin.
C.de sa.san.eccl.q̄ no. Rector aūt hospi
talis nō pōt mutare in alios vsus relic-
ta facta hospitali nisi cū autoritate pō
tificis fm Bal.in.l.orphanotrophos.C.
de epis.& cleri. Doc.i.c.quest⁹.de so.cō
pe.p cle.q̄ ꝓtingit.de reli.do. ¶ Queri
tur ēt an relictū p vgintib⁹ maritādis
factū possit p epm querti i aliū piūvsuz.
R̄ñ.nō fm Bal.in.l.j.i vlt.col.C. de his
q̄ sub mo. imo nec ēt p testi executores
scōm Fab.i aut.nisi rogati.iij. col.C.ad
treb. ¶ † Sz ēt scias q̄ relictū p eccla
ꝓstruēda pōt p epm querti in vsum ec-
clesie iā ꝓstructe fm Bar.in.fi.ff. de ope.
pub.& sic no.q̄ tale relictū vz. vt ibi p.l.
si seruos.de ali.leg. Quid de relicto fa-
cto certis fraticellis q̄ postea p papam

sunt reprobati. R̄ñ. pōt p supiorē querti
i aliū piū vsuz. Fz Bal.i.l.monumēta.C.
de leg.sec⁹ si sūt trāsmutati ad aliū locū:
qz eos sequit relictū: vt ibi p Bal. Sz si
reprobat relictū debet eccle romāe fm
Bal. ibidē vel ēt pape fm Bal.in.l.post
mortē.pe.co.C.de fideicō.vbi dicit mōa
sterio destructo legata ei facta pape dā
da. Et q̄ dici pōt idē esse de legato facto
mōti pietatis vt mōte sublato debeat i
alium piū vsum querti.ar.no.p Bal.ibi
q̄ etiā habui de facto & ita ꝓsultus rēn
di. ¶ Subsequēter q̄ro si testator reli-
quit domos ad cōstruendā ecclīaz vel
certā quātitatē reliq̄t pro ecclesia tali
certo loco construēda a fratribus mēdi
cātibus. an si ibi nō possit cōstrui eccle-
sia. qz eps nolit possit legatū in aliū piū
vsum cōuerti. dic q̄ sic vz vt fratres ipsi
in ecclesia quā habēt capellā cōstruant
pro alia testatoris fm Bal.i.l. cū alienā 56
C. de le. Fz Bar.in.l.legatū. de vsufr. leg.
dicit in alium piū vsum posse conuerti.
Bal.no. reprobat loquēs extra Bar. in
aut. ingressi. vij. col. v. uxta hoc q̄ro. C.
de sa.san.ec. vide ēt p Barr. in aliquib⁹
lect. in.d.l.cū alienā. & in.l. apud iul. §. cō
stat. de le.j. & in.l.j.viij. op. C. de insti. et
substi. vbi vide. ¶ Ulterius q̄ro q̄d de
relicto .p missis cantādis in tali ecclesia.
R̄ñ. q̄ si misse cantari non possunt pro
pter interdictū pōt relictum in aliū piū
vsum cōuerti fm Bar. in.d.l. legatum. &
in.l.j.ff. de condi. insti. Bal. in.l ab eo. in 55
fi. C. de fideicō. ¶ † Quid de legato facto
pauperibus .p eor⁹ sustētatione an pōt
querti in redēptionē captiuor⁹: die q̄ nō
no. de epi. & cle. Itē nec p statutū potest
querti relictū ad vnū piū vsum in alte-
rū. vt tz Bald. in.l.si testamētū. C. de te-
sta. Et ideo relictū pauperibus solutz di-
cari certe ecclesie nō pōt p statutuz di-
sponi q̄ detur alteri. p.c. ad apostolu-
sa. de sepul. fm Bar. in.l. priuilegia. de
stru. edi. §. nūc ꝓo aliqua. & Lud.i sin. v.
res testi. R̄ñ. no. ēt si hēat a testōre ptā-
tem querēdi fm Bal.i.l. executorē. ij.
col. C. de excu. rei iudi. Sz Bar. in.l. cā- 57

ptatorias. in fi. de testamē. milī. dicit q̄
executor dz heredē reqrere q̄n testōris
voluntatē vult mutare in aliū vsuz. q̄
dictū vel nō .p cedit si verū est q̄ ꝓius
dixi. s. q̄ executor nō possit mutare vel
verius est dictū Bar. q̄ etiā posset intel
ligi limitare dictum Bal. cogita. Pōt tñ
executor gñalis dat⁹ ad piā cām distri
buere .p refectione dom⁹ eius q̄ est pau
per fm. d. Bart. cepol. de serui. vrba. c.
lviij. in fi. Sed nō pōt legatū factū pro
puellis maritādis distribuere executor
inter puellas nōdū nubiles: vt tz Bal.
in.l. sancimus. C. de nup. ¶ Queri pōt
an legatū factū hospitali ꝓstructo sine
epi autoritate possit p epm cōuerti pro
alumētis pauperū Bal. tz q̄ sic. in.l. de-
leri. C. de fideicō. lib. vbi ēt dicit q̄ si fiat
legatū .p ꝓstruēdo hospitali itelligit. s.
si eps autorek & debek etiā si eps nolit
autorari. ¶ † Postremo q̄rit si legatuz
piū fiat caducū an querit ad aliū pium
vsum. R̄ñ. q̄ aut testōr pncipal r cām re
sperit: qz i aliū piūvsum reliq̄t respectu
certe psone. & tūc nō fit caducū legatuz
sed querit in aliū vsum si postea ipleri
nō pōt. d.l. legatū. & c. nos q̄dē. de test.
vbi oino vide p gl. no. & doc. & idē si relic-
tū sit fcm .p aia certe psone q̄ si nō ēt
testōr reliq̄sset alteri. & tūc ea psona de-
functa legatū dabit aliis paupib⁹ p.d.
iura. aut ē fcm relictū vni psone vel col
legio magis respectu collegij q̄ cause. &
tūc fit caducuz legatū & remanet apud
heredē gr auatū. l. pr. §. tusculan⁹. de le.
ij. vbi sic ad lr̄az dicit Bar. quē ēt vide i
l.j.iij. q. vj. pn. C. ō sa. eccā. & in.l. cū pr. §.
a filia ō le. ij. & Bal. i.l. post mortē. pe. col.
C. ō fideicō. Et addit Bar. i. d. §. tuscula-
nus. & fi. q̄ si i legato ē exꝑssa cā & psona
magis ꝑsumit fcm relictū respectu ēt fa
uore religionis q̄m psone. q̄ō no. ¶ Ulte
rius p̄dicta i .b̄. articulo an & q̄n legatū
adynū piū vsū possit querti ad aliū. vide
oino p. p. et. de pu. i trac. canōice epalis
vij. c. i. iiij. char. vbi plene. ¶ † Cōgruē
ter h̄ dicēdū est q̄ & q̄t modis dicant le-
gata pia dicunt em. j. fiūt legatū. p̄gi
nib⁹ maritādis. qz deo fcm vr fz bal. i. l.
post mortē. pe. col. C. ō fideicō. Itē si fiat
.p via faciēdavl reficiēda pōte vl fōte rz

glo. in lege prima. §. ad municipium. ff. ad legem falcidiam. Bal. in aut. similiter. eodē titulo. & Pet. in tract. canonice ēpa. & c. qō relictū etiā incertū valet §z Bal. in l. primlegia. C. de sac. san. eccle. et Bar. in l. si cui annuū. de an. leg. & i. l. quidā testamēto. de leg. ij. vbi dicit tm̄ ventre in legato ꝯtum sufficiat dūmodo non sit magna impensa. Itē si fiat viduis pupillis peregrinis infirmis vel senibus si sunt pauperes nō si diuites vt tenet Spe. de instru. edi. §. nūc vero aliqua. ver. lxiij. & scias qō. Itē si fiat pauperi pro refectione domus siue. l. si quis pro redēptione. §. fi. de dona. & tz Bart. cep. de serui. vbi. c. lxix. Item si fiat pro anima sm Bal. i. l. iiij. C. ad. l. fal. & in. l. eaz quam de fideicō. in aut. silr. C. ad. l. fal. & in §. donare. q̄ seu. al. po. in vsi. seu. et Bar. in aut. sed in eadem. C. ad. l. fal. et Pe. de pe. vbi. §. pl. nemini. C. de sac. san. eccle. & gl. in. l. si qs titio. de leg. ij. et intelligitur qō tunc dek̄ ecclesie vel pauperibus sm Pe. vbi. §. quod no. Itez p quocūcz actu vergēte in salutē anime principaliter sm Bal. in. l. j. iiij. col. C. cō munia deleg. & in dicto §. donare. et in Marg. ver. testator. & in addi. Spec. de instru. edi. ver. que dicantur. & Bart. in l. j. q. ij. princip. C. de sac. san. eccle. & in iij. q. Itē si fiat monasterio ecclesie vel pio loco. c. fi. de testa. quod verū est etiā si simplr̄ fiat nō exp̄sso qō pro alia scōm Ang. in. aut. de san. epi. & cle. §. si qs el v. & Bal. in Marg. ver. testator. & i. l. illud. de sa. san. eccl. & in aut. similiter. C. ad. l. fal. & no. in. c. requisisti. de test. Dicuntur aūt pia loca ecclesie vel hospitalia in qbus infirmi & senes & miserabiles & pauperes habētur. l. si quis ad dedi. & l. orphanotrophos. de epi. & cle. et Pe. vbi. §. Itē si fiat miserabilibus psonis sm Pe. ibi. & Bal. i. d. aut. similiter. et in. d. §. testator. Itē si fiat religiosis & ecclesiasticis psonis vt ibi p pe. Item si fiat ad custodiā ciuitatis scōm quosdā: ar. c. j. et. ij. de imu. ecc. C. de dos. l. pe. & Bal. in. d. aut. similiter. Sz ar. §. in. l. illud. de sa. san. ec. sm pe. vbi. §. Item si fiat pro ornamētis ecclie vel p fabrica vel p luminoribus ecclesie vel p alijs necessarijs ad cultū diuinū. d. c. fi. scōm pe. vbi. §. & Bald. in. d. l. si qs ad decū. ij. col. de epi. & cle. Item si fiat p incertis male ablatis sm Bar. in. l. j. iij. q. ij. p̄n. de sac. san. eccle. vbi etiā dicit tūc nō detrahi falci. si prohibeā vere deberi & cui fiat restitutio al's sic: p quo vide in. l. si vxor. de aur. & arg. le. vbi aliter loquit̄ et est verū q̄ dixi dūmodo fiat pauperibus vel ecclesijs nō si fiat vxori amicis vel cōiūctis vel vicinis scōz gl. in. d. illud. et Pe. vbi. §. & Jo. an. in addi. Spe. in. d. §. & scias. & Ang. in. l. nam & si parentibus. de inofficio. testamē. Sed Joā. An. vbi. §. dicit verū nīsi tales p̄sone coniūcte amice vel vicine sint pauper etiam si sit mater. qō etiā tz glo. in. c. ij. de sepul. & Bal. i. l. j. ij. col. C. de sac. san. eccle. Item si fiat altari: glos. est in. l. titia. §. secta. de an. & arg. leg. Item si fiat pro sepultura fieda cū sit ad decus ecclesie. & ideo nō patiē fal. scōm Ang. in. l. j. §. de impēsa. ff. ad. l. fal. Quod legatū p fabrica sepulchri debeā etiā si testator deceā sit ercōicat⁹ nō si intestabilis. vt tenet Bal. in. l. j. in fi. C. de his q̄ pe. no. Itez si fiat meretrici vt exeat de meretricio §z Bal. in imperialis. s. col. C. de nup. Itē si fiat simplr̄ legatū nō exp̄ssa cā nec p̄sona qi intelligit factū pauperibus et p sia sm Jo. an. in addi. vt. §. & Pe. vbi. §. Itē si fiat pro alimētis. l. si cui. ff. de alle. & Pe. vbi. §. & gl. & doc. in. d. l. si qs titio. de le. ij. q̄ verū est si fiat pauperibus nō si certe p̄sone diuiti sm. d. gl. & Bar. in. l. diu⁹. ff. ad. l. fal. la p̄ma. & in. l. alio. ff. de ali. le. & in. l. j. ij. q. ij. p̄n. C. de sa. san. ec. Bal. i aut. silr. vbi Z. u. pō. C. ad. l. fal. Ang. i aut. vt cū de app. cog. §. si qs. vel etiā si fiat filiomonacho §z Bal. i. d. aut. silr. Itē si fiat p redēptiōe captiuoꝝ. l. nulli. C. de epi. & cle. & l. si qs p redēptione. de do. Bal. i. d. l. illud. & Pe. vbi. §. qō verū etiā si sint carcerati p maleficio §z Bal. i. d. au. silr. & i. d. l. illō. & i. l. ꝯmis. Soma. & no. i aut. de ec. ti. §. iter dicim⁹. col. xj. Itē si fiat p ecclia fabricāda vel repārāda vel p pictura i ecclia faciēda sm gl. & doc. i. d. aut. silr. Bar. in. l. linea. §. si. ff. ad. l. fal. vbi dicit falcidiā non vetra hi. Bald. in Mar. ver. testator. Angel.

in. l. j. §. ad municip. ff. ad. l. fal. & Pe. vbi supra. Itē si fiat pro remissione pctōrz c. conquestus. de fo. cōpe. Itē si fiat deo simpliciter. d. §. ad municip. sm Pe. vbi §. Item pro mortuorio. c. cōquerente. de offi. ord. Item pro oblationibus & maxime tempore infirmitatis de qua decedit scōm Pet. vbi. §. & Host. in summa. de sepul. §. de quibus. Item si fiat prelato ab extraneo qz intuitu ecclesie dicitur factum. d. c. requisisti. vij. q. ij. pontifices. quod verum etiā si exprimatur nomen propium & nomen dignitas sm Pe. & Abb. in. d. c. requisisti. & Pe. de peru. vbi §. an fi. Item si relinquantur cōsanguineo pauperi nō si diuiti sm Bal. in. d. l. illud. vbi dicit qō magis inspicitur causa quā p̄sona: si causa congruit p̄sone: quare p̄sona sit inops: & ibi est gl. per quā limitatur alia glo. no. in. c. ij. de sepul. sm Bal. in. l. j. ij. col. C. de sac. san. ecde. Idē etiā tenet Bal. in. d. aut. similiter. & Bartho. in. d. l. diuus. & in. d. l. alio. qō tm̄ intellige si testator credidit eū esse diuitē cui leganit: nā si credidit eum esse inopē cū sit diues etiā ꝺ: ad piū vsum. & idē si est diues inops tm̄ sm qualitatem suā vt qz sit nobilis erubescēs mendicari sm Bar. i. l. j. ij. q. ij. principalis. C. de sa. san. ec. Idē si relinquak. fraternitati scopatoꝝ qz ꝺz erpēdi in opa pietatis ne decipiatur voluntas testatoris sm Bal. in. d. l. si qs ad decū. §. in oibus. xiij. col. Iz eidē Bal. Sūm direxit in. d. l. illō. j. colū. Valet ēt tale legatū sm Bar. i. l. cū senat⁹. ff. de reb. du. ¶ Nūc videam⁹ ac cessorie ꝺdā specialia legatorum piorū q̄ passim per corpus iuris inueniūtur. ¶ Not. ergo in primis legata ad piam causam modis ꝺdictis facta per vsuras riū nō ꝑstita cautiōe de restituēdis vsuris vel facta per occisum in crimine vel furto deprehensum vel per occidentem seipsum vel p mortuum in pctō mortali non gaudent p̄uilegijs indultis a iure relictis ad piam causam sm Bar. in. l. j. vj. q. x in. iij. q. ij. p̄in. C. de sac. san. ecle. Item & aliud scire debes qō legata pia debentur a quocūcz successore quātercunq̄ succedat sm Bal. in. l. eā quā v. col. C. de fideicō. Et petenda sunt offi. ehi vel iudicis tantū laici cōiunctim vel diuisim sm Bar. in. l. solent. ff. de adi. leg. Nec requirunt additionē hereditatis talia que dilationē non recipiunt vt p se pultura vel p infirmis sm Bal. in. d. l. eā quā. v. col. Nec etiā alia relicta cū sola morte ꝑfirmēt sm Bal. in aut. si qua mulier. vlti. col. C. de sa. san. ec. & in. l. fi. v. col. C. de codi. nīsi sit relictum p anima certo pauperi qz requiritur additio sm Bal. in aut. hoc amplius. iiij. col. de fideicō. adeo quod pro legatis pijs ante additionem datur officium iudicis. Sed post dantur alie actiones prodite pro alijs legatis sm Bal. no. in. l. j. ij. col. C. cōmunia deleg. de hoc tm̄ articulo: vide p Bald. plene. in. d. l. eā quā. in lec. anti. vij. col. & in lec. noua. iij. & v. col. & Ang. in. l. qui filium. §. seruo. de here. insti. vbi dicit quod non debētur legata pia nisi aditio fiat ex testamento vel ab intestato. Idem Ang. in. l. si qs omissa. ff. si qs omiserā. te dicit qō de iure canonico debenk̄ qñ non fit aditio ex testamento: §z idē Ang. in. l. qz aūt. §. certe. eo. titu. dicit qō si heres tenet tanq̄s bona vacantia tenek̄ ad oīa legata etiam non pia per tex. sing. ibi tu vide Bal. in. l. j. C. si quis omiss. causa te. & in addi. Spe. de instru. edi. & an non adita. & ibi Spec. ver. sed pone quod ex eo. & per Bar. in. l. j. in lec. & in repe. iij. q. vj. princ. C. de sac. san. eccl. vbi dicit qō non requiritur aditio per. d. l. j. & Bar. in. l. j. C. de bo. va. li. & in aut. si captiui. C. de epi. & cle. vbi idē tenet. & hoc est verius. ¶ † Sciendū est etiā qō legata pia ante oīa deducunt tanq̄s es alienū etiā si alijs legatis bona non sufficiant sm Old. in consi. cc. & Pau. de ca. in. l. si qs testamēto. §. apud iul. ff. de leg. j. §z Bar. tz Jtium in aut. sed in eadem. C. ad. l. falci. Item & legatum dotis deducitur tanq̄s es alienum sm Bar. in. l. ij. §. j. ff. de p̄uileg. credi. & Jo. de pot. in. d. §. apud iul. licet regulariter secus sit: qz alia legata diminuūtur pro rata vt oib⁹ sufficiāt. d. §. apud iul. & ibi Doc. q̄ est verū etiā si vnum sit in specie. aliud in quantitate sm Wyn. Ang. & Jo. de pot. in. l. querebatur. ad. l. fal. & Rapha. cu. l. l. filiusfa. §. apud mar

cessum. de lega. j. ¶ Sed quid si sunt legata alimenta pauperibus ab vsurario q̃ etiã reliquit p restitutione vsurarũ an legatum alimentorũ detrahatur ante omnia. vide Dy. & Ang. in. l. doli. clausula. de ẏ. obl. ¶ Aduerte tñ aduñ 61 q nunc de facto vertitur de hereditate Antonij ser. Marini qui heredes instituit suos nepotes ex fratre: filie ẏo matritate legauit quartam partem bonorum suorũ. dubitatur an filia teneatur ad onera hereditaria p rata. Ego consului eam non teneri: sed legatũ sibi deberi ante omnia deductũ ex quo legata est quarta pars bonorũ: secus si esset legata quarta pars hereditatis. casus est no. in. l. si quis seruũ. ℌ. fi. cum. l. seq. q̃ incipit. cũ aũt. de leg. j. & ibi Bar. quem etiam vide in. l. cum filius. ℌ. Iucio. co. ti. quidam tñ aduocatus ex nostris parũ studens dicebat contrariuz nihil tamẽ allegans. sed postea mutauit opi. q no. ℌ 59 ¶ Redeo ad materiam & subdo q quilibet de populo põt petere pia legata p solui. l. si quid relictũ. & ibi Bar. & de leg. j. & l. ciuitatibus. co. tit. Sed an possint legata pia per testatorem viuum solui peti ab herede iterũ solui. dic q nõ. l. Lucius. & ibi Bar. de leg. ij. possunt autem pia legata minui pro dote & donat. propter nup. fm Bal. in aut. res q̃ pe. colũ. C. cõmu. deleg. nõ tñ ppter expẽsas nuptiales: vt ibi p Bal. qõ no. ¶ Et sciendũ q legatum factũ incapaci debetur ei si fiat monachus vel conuersus. Et hoc fauore pie cause fm Barto. in. l. in 60 tercidit. in fi. ff. de cõdi. & demõ. ¶ Dubitari potest an valeant legata pia in testõ nõ cõtinente institutionẽ heredis sed testõr iussit omnia sua bona distribui inter pauperes. dic q sic: qr ẽt testm valet sed Pau. de cast. in consi. crlv. In pñi note amen sup primo puncto. j. col. & Bar. in. l. j. iij. q. vj. q. princ. de sac. san. ec. q no. Pone q testator moriuus miraculose resurgat: vt cõtigit in Lazaro an possit reuocare legata pia facta in testõ ante mortem. Bart. tz. q sic in. l. j. iij. q. v. q. punci. C. de sa. san. ec. ¶ Quid si legatũ fuit arbitrio tertij nõ expresso ad quid. Rñ. q in dubio dz intelligi ad pia cãm. qz sic dz bonus vir arbitrari & vz tale legatũ nec ẽt captatorũ. c. cum tibi. de testa. Sed legatũ ad volũtatem tertij nõ vz tanẽ captatorij etiã si exprimat ad pias causas fm Bart. in. d. l. j. iij. q. v. prin. de sa. san. ec. ¶ Et pro hoc declarat quõ debeat intelligi q voluntas captatoria ad pia causam vz vt tz Bar. in. d. l. j. iij. q. p. d. c. cũ tibi. et ibi doc. & Dy. & Bar. i. l. captatorie. de leg. j. & in. l. theopompus. de dote ple. & Bal. in. l. captatorias. de test. mi. quia verum est quo ad distribuẽdũ hereditatẽ non quo ad instituẽdũ. & sic intelligit Inn. in. d. c. cũ tibi. quẽ sequit Bal. in. l. vt i epla. C. de fideicõ. dicẽs fm verã lec. d. c. cum tibi. q vz instõ dicẽtis vltimã volũtatẽ meã cõmitto dispẽsi titij q̃titius intelligit heres p pauperib⁹ nõ. p se. & limitat. d. Bar. vt intelligatur de volũtate distributoria nõ q possit facere aliquẽ heredẽ ad faciẽdũ heredẽ vlem testõri. Jdẽ ẽt tz Bal. mar. ẏ. testator. ẏ. j. Qui etiã tz instõ pauperũ eligẽdor⁹ p tertiũ fm Bar. i. l. illa instõ. de here. instit. & i. l. captatorias. co. ti. & in. l. captatorie de leg. j. & in. l. captatorias. C. de testa. milz regulr instõ certi heredis nõ valeat. l. quoties. la. ij. & ibi Bar. ff. de here. instit. & plen⁹. in. l. q̃dã. i prin. de re. du. ℌ fiũt aũt legata pia peti. vsq; ad. xl. annos: vt ℌ. ptalib⁹. in aut. de ec. ti. col. ix. & Bal. in addi. Spe. de instru. edi. ẏ. no. q relicta & debẽt iudicari tz ius canonicũ nõ ob. aliqua lege ciuili cor. vel speciali vel statuto fm Bar. in. l. j. in fi. rep. C. de sa. san. ecc. ¶ Ultimo no. hoc q legata etiã pia in testõ imperfecto facta nõ debent fm Bal. in. l. ex ea. in prin. ff. de te. Ualẽt aũt pia legata corã duob⁹ testib⁹ facta relatũ. el. j. de test. in Spe. de instr. edi. ℌ. cõpendiose. ẏ. Jtẽ p ius canonicũ & sentit Bar. in. l. j. in fi. ff. de his q̃ p nõ scripha. vbi dicit sec⁹ eẽ i alijs legatis cũ. v. testes ad. pbationẽ eorũ requirant vt ibi & tz Pau. de ca. in cõsi. crlv. no. i. l. fi. ℌ. fi. de codi. & in. d. c. relatum. Et ideo no. dicit Bar. i. d. l. j. i fi. q legatũ corã duob⁹ testib⁹ factũ titio cũ onere ſ. q mortuo titio reuertat ad ecclam nõ debeẽ titio ex quo. v. testes nõ affuerũt fz remanet

apud heredẽ cũ illo onere in cui⁹ oneris pbatione sufficiũt duo testes: qr omne est in pia causam qõ sing. no. ¶ Sed an legata pia vitient ex cã ꝑtitionis vel exheredationis: vide Bar. in. d. l. j. iij. q. vj. prin. C. de sa. san. ec. ¶ Addo ẏ aliõ fauore pie cause inductũ: qr si soci⁹ iussit i domo cõi fieri eccliaz vel hospitale p heredẽ cogit alter soci⁹ vẽdere ptẽ suã ne impediat ꝓstructio ecclie vl hospitalis fz Bal. no. i. l. fi. C. de cõi ser. ma. qõ no. ad l. nec emere. C. de iure delib. Et q̃ iterũ q soci⁹ põt rẽ cõem legare ad pia cãm: vt ibi no. & i. l. locũ. de vsuf. & in. l. si ꝺ sepulcrũ. de reli. qõ adde ad. l. nemo. ff. p fo. Jdẽ adde aliõ qr tz piũ legatũ iz exe- 64 cutor dat⁹ sit ihabilis: qr eps supplet fm Jo. an. i addi. Spe. de loca. ℌ. nũc ẏo aliq̃ ẏ. lxxvj. ¶ Jtẽ no. q femina põt eẽ executrix ad pia cãm fm Bal. i. l. id qõ paupib⁹. iij. col. C. de epis. & cle. de q̃ ẽt vi de bar. i. l. a filio. ff. de al. leg. & i. l. femine. de reg. iu. & Lãfr. i tra. de arb. ij. pte 62 in pn. ¶ Quero post ꝺicta an legata pia diminuãt legitimã filio debitã iure nature. Rñ. nõ ẽt de iure canonico: qr pr volẽs filios suos exheredare & instituere ecclias aliũ ꝓ ysilto grãt ẽs augustinũ no. i. l. si ꝺs ad decli. de epi. & cle. & vij. q. iiij. c. fi. Et iõ pr nõ põt legitimã filio auferre vt det ꝓ deo vel ad pia cãm. & sic ltima detrahit relictis pijs: vt tz bal. & aut. si q̃ mlier. ẏ. fz no. de sa. san. ec. qõ tene mẽti: & facit qr nõ dz qꝺ discooperi fz & si qꝺ. & ibi bal. iiij. col. C. cõia dele. & i opz epos. ℌ. fz necq; d. si aũt. ℌ. fi. ꝺ aq̃ plu. Bar. i. l. j. j. q. vj. pn. ꝺ sa. san. ec. & i aut. ta pia minuunt p ltimã. Jdẽ dic i ltima 63 pñi obita fz Bar. i. d. l. j. q no. ¶ Quere dic q nõ i aut. siñr. & ibi doc. & Bal. C. Bal. C. de fideicõ. q est verũ nisi eidẽ ꝓ sone sit factũ legatũ nõ piũ: qr tũc falc. detrahit fm Ang. sing. i. l. si seru⁹. ad. l. iij fi. pn. co. ti. sec⁹ si alteri fm Ang. i. d. l. nõ est ℌ gl. ibi. & est gl. & doc. in. d. aut. siñr. Jtẽ verũ nisi de relicto pio aliqd supsit qr de residuo falcidia detrahit fm ang. sin. i. l. si seru⁹. & i. l. iuſt. c. ti. Jtẽ verũ nisi ali⁹ vt pius loc⁹ heres. qr detrahit falc. de legatis factis aliꝭ pijs locis fm Ang. sin. in aut. de epi. & cle. ℌ. fz hoc de pñti. & Lud. põ. in. d. aut. siñr. Jtẽ verũ si ne heres sit i mora sine nõ fm Bal. i. d. aut. siñr. Miror tñ q Bal. i. l. & i legatis e. ti. dicat q falcidia nõ detrahit ꝺ legato facto sicut nec ꝺ legato fctõ pncipi vt ibi. cũ legatũ factũ deo dicat ad pia cãz l. j. ℌ. ad municipiũ. ff. eo. ti. sed in hoc casu caruerũt due rõnes. s. pia cã & eqpa- 64 ratio ad principẽ. q no. ¶ Successiue q̃d de trebellianica. Rñ. fm cõem opi. docto. q nõ detrahit. de fideicõ. pio. fm Pau. de ca. cõsi. cxxxj. vl. charta. ad fi. & Bar. in aut. fz in eadẽ. C. ad. l. fal. & in. l. marcellus. & ibi Ang. & doc. ff. ad treb. & Ang. in aut. de here. & fal. ℌ. si ẏo exꝑssim. col. j. v. col. & bal. i. l. vt in epla. C. de fideicõ. & i aut. siñr. C. ad. l. fal. & i. l. si q̃s ad decli. de epi. & cle. & in addi. Spe. de instru. edi. ẏ. in relictis. Cy. & doc. i aut. sed cũ testator. ad. l. fal. Jdẽ tz Bart. in mar. ẏ. filij. ẏ. ve. in fi. dicit p. c. si pr. de testa. i. vj. q dicta cõis opinio nõ hz locũ qñ filij⁹ est heres grauat⁹ fideicõ. pio qr tũc detrahit treb. fz tz Bal. in. l. quib⁹ xx. col. ẏ. sequẽs. q. C. de ipub. & al. substi. dicẽs q substõ pauperũ facta pupil. est directa & treb. nõ detrahit: fz legitimus tñ ex ꝑsona filij. fz vide Pan. de ca. ꝑsi. ccxlviij. Sz an detrahat trebellianica de fideicõ. facto hospitali cõstructo sine autoritate epi. vide Pau. de cast. consi cccv. ¶ Cõsequẽter gro Ian in ecclam substitutã hered. transeant iura vtilia ipso iure etiã nõ facta restõne p heredẽ Rñ. qꝺ sic ex spali fauore pie cause fm Bal. no. i. l. pe. ℌ. fi. C. ad treb. p. l. fi. C. de sa. san. ec. & ibi Bal. v. col. & in addi. spec. de test. ver. fi. & in. l. fi. ij. q. C. de edic. di. adri. tol. & in. l. fi. C. de codi. & Bar. in. l. fi. C. de sacr. san. eccle. & in. l. j. vj. q. princi. co. ti. & in. q. titius filiũ &c. & doc. i. l. j. ℌ. de illo. ff. ad treb. & Pau. de ca. in cõsi. cxxxj. Alias aũt requirit restõ fm Doc. vbi Jo. & l. restituta. ff. ad treb. & i. l. pe. C. c. ti.

Requiritur aũt traditio alꝫ in eccleſiã nõ tranſſerꝝ poſſeſſio fideicõ. ꝛ bonoꝝ ſm Bal. in. d. l. pe. ad fi. ¶ Nam ex ſolo titulo non queritur poſſeſſio eccleſie ſi traditor nõ accedit ſm Jnno. in. c. in p̃ſentia. de prebẽ. ꝛ Bal. in marg. ver. poſſeſſio ver. viij. ꝛ in. d. l. fi. iiij. col. C. de ſacroſan. eccleſijs. ꝛ in. l. j. C. de re pmu. Qꝺ eſt verũ niſi qñ quis ingredꝝ monaſterij dedicãs ſe ꝛ ſua bona: qꝛ tũc tranſit dñiũ ꝛ poſſeſſio in monaſteriũ ipſo iure ſm Bald. in aut. ingreſſi. iij. col. C. de ſa. ſan. eccl. vz ſi ingreſſus hz vtrũq; apud ſe. ꝛ tz Bal. in aut. niſi rogati. in fi. ꝛ in l. hereditatis. C. de pactis ꝙuẽ. ꝛi. l. j. C. cõmunia dele. ꝛ Bar. in. l. ſi adoptauerꝝ. ff. de preca. ꝛ in. l. q̃ vniuerſas. §. aut ſi is. de acq. poſſ. ꝛ Flo. in. l. ſeruitutes. iiij. col. ff. de ſerui. ꝛ qꝺ p Barto. in aut. ſi qua mulier. pe. col. C. de ſac. ſan. ec. Jtẽ verũ niſi ex conſuetudine p quam in inſtitura tranſferꝝ quedã ficta poſſeſſio ſm Bal. in. d. l. j. C. cõmunia deleg. et in. d. l. pe. in fi. de ſac. ſan. eccl. p tex. in. c. ex parte. de cõſue. ꝛ ibi doc. ꝛ Flo. vbi. ℨ.

65 ꝛ alꝫ plene dixim⁹. ℨ. in alio li. ¶ † Ulterius q̃ro an executor ad piã cãm datus poſſit nondũ facta reſtitutione fideicõ. agere ꝓtra debitores hereditatis. Rñ. ſic ſm Bar. in. q. titius filiũ ꝛc. Et Bal. in. l. fi. v. col. C. de ſacroſan. eccl. Et ſi velit vẽdere nõ poteſt haberei fidẽ de prẽtio niſi habeat liberã ſm Bar. in. l. alio. ff. de ali. leg. que etiam vide in. l. a diuo. §. ſed ſi emptor. ff. de re iud. ꝛ Bald. in. l. in ciuile. C. de rei ven. vbi dicit verum niſi de minima parte prẽtij. alꝫ nõ ſm Bal. in. l. fi. §. ſi nautem lega. C. de bo. q̃ lib. vide etiã Bal. in addi. Spe. de emp. ꝛ ven. ver. qñ cõmiſſarij. ꝛ. J. alꝫ dicem⁹.

¶ Quero etiã an fideicõ. ad piam cauſaz debeatur nõ adita hereditate. Rñ. ſic ſm Bal. in. l. eam quã. vij. col. ꝛ i. xiiij. q. in lec. anti. C. de fideicõ. ꝛ in. l. fi. v. col. ver. Jtẽ not. C. de codi. Quinetiã dicit Bal. in. d. l. eã quã. vij. q. in lec. anti. qñ fideicõ. ad piã cauſaz vz etiã ſi heres moriaꝝ viuo teſtõre. ꝛ probaꝝ in. l. tractabatur. ff. de teſta. mi. ꝛ p Bar. in. l. j. xij. col. ver. vlteriꝰ q̃ro. ꝛ in. l. ſi pater. iij. op. de vul. ꝛ pup. ꝛ bonus tex. in. l. thais. §. ſplẽdophorus. ff. de fideicõ. li. et p Bar. l. l. lex cor. ad fi. ff. de vul. pu. ꝛ pau. de ca. in ꝙſi. cxlvj. ꝛ habeo nũc de facto. ¶ Jnſup no. qꝺ fideicõ. piũ inunctũ legato facto corã duobꝰ teſtibus ꝛ ſic inualido remanet inualidũ ꝛ debeaꝝ ab hẽde cui legatũ remãſit ꝛ ſic eſt mirabile qꝺ in ſtipite ſicco ſint viridis rami. quia in legato inualido ꝙſeruaꝝ fideicõ. validum ſm Bar. ſing. in. l. j. in fi. ff. de his q̃ p nõ ſcrip. ha. ꝛ dixi. ℨ. ea. q. qꝺ no. perpetuo. Ultra p̃dicta liga tibi ad digitũ qꝺ fideicom. piuz ipoꝛaꝝ p verba teſtõis: pono bona mea ꝛ animã meam in manibus hẽdis ſm Jnn. ꝛ Abb. anti. i. c. cũ tibi. de teſta. ꝛ Bal. in mar. ver. teſtator. ã p̃ſi. vbi etiã dicit qꝺ fideicõ. piũ poteſt reſtituꝛ ſpurio teſtatoris ſi pauper ſit. ſ. p alimẽtis nõ ſi ſit diues nec tanꝯ filio qꝺ

66 bene no. ¶ † Predictis adde quod ſaluare pie cauſe mulier phibita alienare ſine cõſenſu propinquorũ p̃t aliena re ſine dicto cõſenſu in piã cãm qꝛ ſtatutũ inducẽs ſolẽnitates in donationibus vel teſtis non hz locũ in teſtamentis vel donationibus p̃ſs: no. in. l. illud. ꝛ ibi Bal. C. de ſa. ſan. ec. ꝛ Bal in. l. gñaliter. eo. tit. gl. in. l. ſancimus. de dona. et Pau. de ca. ꝙſi. xxx. ꝛ ꝙſi. cccij. ſic etiã ſolẽnitas alias req̃ſita. puta inſinuationis nõ hz locũ in ℨctibus p̃ſs. d. l. illud p Bal. q̃ etiã i. d. l. j. col. ſubdit qꝺ dõatio pia fieri p̃t ẽt nemine ſtipulãte p pauperibus ℨ gl. ibi. Hec p nũc dicta ſufficiãt ad mãm pie cauſe incidẽter hic deductã. p reliq̃s vide Bar. in. d. l. j. C. de ſa. ſan. ec. ꝛ Lu. in. d. auk. ſiſtr. ꝛ doc. in. d.

67 c. cũ tibi. ꝛ. c. relatũ: el. j. de teſt. ¶ † Triceſimoſecũdo q̃ro an epiſcopus poſſit taxare p̃tia rerũ venaliũ: puta pãnoꝝ ꝛ victualiũ ne nimis care vẽdãt. Rñ. qꝺ ſic: qꝛ cũ ſit pr̃ pauperꝝ ad eũ ptinet cura eoꝝ. ℨz Bal. no. i. l. j. C. de epi. au. Jdẽ ẽt fieri p̃t p ſtatutũ tpe caritie: vt plene p Bar. i. l. j. §. cura carnis. ff. de offi. p̃fec. vr. no. i. l. negotiatores. ꝛ ibi Bar. C. de epi. au. ꝛtz Flor. i. l. ſi pẽdẽtes. §. ſi qꝺ cloacarij. ff. de. vſufru. qꝺ eſt verꝝ niſi tale ſtatutũ fiat ꝓtra decuriones. l. decurriones. de admi. re. ad ciui. perti. ſecundũ Lud. põ. in ſin. ver. ciuitas rõne

caritie. Quinetiam dico quod eps põt punire cõmittentes fraudẽ in arte ſua ſm Jo. an. Ange. ꝛ Abba. in. c. j. in fi. de emp. ꝛ ven. ꝛ Ludo. in ſingu. ver. epiſcopus vult ꝛc. ¶ Trigeſimotertio quero an eps cogat ad obſeruantiã cõtractus non ſolẽniter celebrati eum qui cum eccleſia cõtraxit nõ ſeruatis ſeruandis: ſed contractus eſt vtilis eccleſie preſupposito qꝺ eps velit ꝓtractũ cõfirmare. Reſpon. qꝺ ſic ſm Jnno. in. c. j. de his que fi. a prela. ſine cõſenſu capituli: facit gl. in. c. j. ne ſe. vacan. ꝛ in. l. cum hi. §. eam. de tranſac. ꝛ Lau. de fano in rub. de re. ecc. nõ alie. xvj. q. li. vj. quod ppe-

68 tuo not. ¶ † Trigeſimoquarto quero an autoritas epiſcopi requirak in alienatione rerũ eccleſiaſticarũ quam facit capitulum vel inferior, ℟ ſic. ſic, xix. q. ꝛ nullã: ꝛtz Bal. in. l. quacũq;. C. de bo. q̃ lib. xvij. q. iiij. in venditionibus. xij. q. ij. placuit. ꝛ. c. Abbatibus. ꝛ. c. paſtoralis. de p̃uileg. ꝛ in Spe. de emp. ꝛ. venꝺi. §. nunc dicendũ reſtat ad fi. ꝛ in ti. de rerum permu. c. j. ver. ceterum. Epiſcopo tñ abſente ſufficit autoritas iudicis laici ſm gl. no. xij. q. ij. c. ſine exceptione, facit. l. bonorũ. C. q̃ admit. l. vbi abſunt. ff. de tu. ꝛ cu. da. ab his. quod no. Req̃ritur aũt autoritas illius epiſcopi q̃ eſt immediꝛtate ſuperior eccleſie cuiꝰ res alienatur. l. qui debet de rectore eccleſie. pnidere: nõ aũt autoritas maioris ſuperioris ſm Bar. in auk. hoc ius por. C. de ſac. ſan. eccl. qꝺ verũ niſi autoritas pape accedat: qꝛ tũc vz alienatio etiam ſi eps nõ autoꝛetur ſm Bald. in. l. illud. C. qñ decre. opus non eſt. Jtẽ intellige vtriuſq; epi autoritatẽ requiri qñ res eſt ſita in aliena dioceſi ſm Bal. in. l. ſi prẽdium. C. de predi. mi. vz ad cautelaz nõ de neceſſitate vt ibi etiam per Cynũ ꝛ Doc. ꝛ Ange. poſt Alber. in. l. j. C. vbi pe. tu. ꝛ Nic. de neap. in. l. iuris peritos. §. j. ff. de exc. ꝛ temp. ea. ꝛ Alber. de roſa. in Rubr. C. de in lit. dã. tu. Bal. vero in. l. j. C. de contrahen. emp, dicit qꝺ req̃ritur ſaltẽ decretũ iudicis vel epi loci in quo cõtrahik. ꝛ ſubdit ſufficere decretũ vtriuſq; diuiſim. Nic. de neap. vbi ℨ. Dicit qꝺ imo requirik decretũ iudicis loci in quo eſt res que alienak. ꝛ ℨz loquatur in alienatiõe rei minoris tñ idẽ eſt in re eccleſiaſtica cũ Doc. in hoc argumentatiue ꝛ mirum loquank: ſed Bar. in. d. l. ſi prediũ. dicit ſufficere decretum cuiuſlibet de per ſe. l. vnum ſine altero. Guil. de mẽte lau. dicit in cle. j. de re. ecc. non alie. qꝺ ſufficit autoritas epi cui ſubeſt clericus alienans etiam quo ad res alibi ſitas. Pau. vero de leaz. ibi dicit qꝺ cũ petik licentia prelati qui nõ eſt eps nõ curak an ſit eiuſdẽ dioceſis vel vlteriꝰ. ſed ſi etiã querenda eſſet autoritas epi refert multas opin. ¶ Prima fuit Jo. q. ij. hoc ius por. xij. q. iiij. in vẽditiõiꝰ. vbi Jo. dixit petẽdã eẽ licẽtiã epi in cuiꝰ dioceſi ſitũ eſt p̃diũ p. d. l. ſi p̃diũ. de prediꝛ. mi. ꝛ. c. ſane. de fo. cõpe. ¶ Secunda fuit opi. Jnno. ꝛ Hoſti. in. c. paſtoralis. de p̃uil. qui dixerũt requiri licentiã eiꝰ in cuius dioceſi res ſita ſit eccleſia cuius res alienak. ¶ Tertia eſt opi. alioꝝ qui voluerũt vtriuſq; decretũ eſſe neceſſariuz. arg. l. iuriſperitos. de excu. tuto. Jſta opinio tutior eſt a qua nõ recedo. ſed Pau. vbi. ℨ. ꝛz opi. Jnno. ꝛ Hoſti. qꝛ nõ intereſt prelati in cuius dioceſi res ſita eſt: ſed plati cui ſubeſt eccl'ia rei patrona cũ ad eum ſpectet cura eccl'ia cum dote ꝛ rebus ſuis. x. queſtio. j. regẽda ꝛ. c. decretũ licet eꝫ poſſit eccleſia ꝓ ipſa recõuenire corã eẽ loci in quo res ſita ẽ. d. c. ſane. tñ cõuenire p̃t etiã corã iudice domicilij. C. vbi in rem actio. l. fi. not, de reſcrip. c. dilectus. el. ij. ꝛ in. c. fi, gloſſ. pen. de fo. compe. Nec obſtat ſm Paulũ. d. l. ſi prediũ. qꝛ loquitur in minore in quo alia ſolẽnitas requirik q̃m in eccleſia cũ requirak decretũ qꝺ eſt iudiciale ꝛ in ipſo actu p̃ſtak. no. de ꝓſue. c. cũ cõſuetudinis. ꝛ. c. j. co. tit, ꝛ li. ꝛ in Spec. eo. ti. §. nũc dicẽdũ. ℨ, hoc quoq;, ſed in eccl'ia ſufficit cõſenſus ſuperioris q̃ precedere ꝺz alienatiõnẽ ſm Archidiaconũ i. c. j. de reb. eccl. nõ alie. in. vj. Uñ nõ eſt mirũ ſi i alienatiõe minoris req̃rik decretũ iudicis vbi ẽ ſita res cũ ipe ſit q̃ ꝺr deꝛa iudicare. Sz i alienatiõe rei eccl'ie cõſenſus ſuperioris requirik ad relaxãdã p̃tẽ inferioris q̃ relaxatio cũ nõ ſit iudicialis p̃t oĩ tempore, fieri, de hac

tñ qōne vide etiā no. p. d. M. d. Lau. de
fano in Rubri. de reb. ecc. nō alie. in. vj.
xviij q. ¶ Redeundo ad qōnē ppositam
adde requiri autoritatē epi in aliena-
tionibus rerū hospitalis cōstructi auto
ritate epi. gl. in auk. de nō alie. col. ij. als
sec⁹. no. in. c. inter dilectos. de do. Item
requirit autoritas epi in transactione
facta p rectorē ecclesie. vt trāfactio va-
leat vltra tps vite rectoris: vt tz Inno.
in. c. veniēs. de trāfac. fm Bal. in mar.
ff. testator. l. j. Itē requirit autoritas
epi in alienatiōe rei ecclesie etiā haben
tis cōuentū fm gl. in. c. j. de reb. ecc. non
alie. in cle. p. c. placuit. ꝛ. c. abbatib⁹. xij.
q. ij. ꝛ. c. in venditiomb⁹. xvij. q. iiij. Non
tñ requirit autoritas epi in venditione
fructuū nec in locatione vel oblatione
eorū fm Ber. contra Jo. in. c. alienatio-
nes. xij. q. ij. q⁹ intellige ad modicū tem-
pus sicut dicit in tutore qui eos sine iu-
dicis decreto pōt alienare l. lex q tuto-
res. C. de admi. tuto. Itē nec potest mi-
nor platus emere bona sue ecclesie cum
autoritate maioris prelati sue ecclesie:
vt tz Bal. in l. cum ipse. C. de cōtrahen.
emp. Itē nec in alienatione q fit cū au-
toritate legati etiā si alienans iurauit
nō alienare sine autoritate epi tz Bal.
l addi. Spe. de dispen. ver. qui iurauit.
Itē nec requirit autoritas archiepi qñ
eps vel capitulū alienat res sue eccle-
cathedralis fm Inno. in. c. j. de his que
fiunt a prela. ꝛ in. c. statutū. de transac.
et Bal. in marg. ff. eps. ver. xiij. q⁹ vez
est nisi obstet iuramentum fm Bal. in
marg. ver. autoritas. ver. si. sed gl. in. c. 69
j. de reb. eccle. nō alie. in. vj. dicit contra
rium. s. q si eps alienet rē mense sue re-
quiritur cōsensus capituli et autoritas
Archi. q etiā tz Bal. i auk. hoc ius poz.
xiij. col. C. de sa. san. ec. vbi etiā dicit req-
ri autoritatem pape si eps nō habet ar
chiepiscopū supra se. ꝛ ideo Bal. ibi fir-
mat nō posse epm vendentē rē sue eccle
sie suo cōtractui autoriare cōtra Inno.
in. c. statuimus. de. transa. Quinetiā non
pōt eps ꝓsentire alienationi rei ecclesie
in ipsum facte fm Angel. no. in auk. de
ec. re. immobi. al. col. v. Autoritas cnim
in facto p̄prio non perficit. l. j. ff. sed si
actor. ff. de auk. tu. r. q. ij. hic versus. in fi.
de insti. c. fi. ꝛ gl. ordi. in cle. fi. de reb. ecc.
nō alie. in Spe. de his q fi. a prela. in fi.
qō vez est nisi qs palā ꝛ bona fide con
trahat ꝛ autorek. i. pñte iudice et amī
cis vel propinquis eius cū quo cōtra-
hit fm Bart. no. in. l. frater a fratre. iij.
q. xvj. col ff. de cōdi. inde. ꝛ Lud. pond. in
l. j. ff. huit quesitū. ff. ad treb. Barto. in. l.
fi. ff. quod me. cā. ꝛ in. l. transactione. et
ibi Bal. C. de trāfac. ꝛ Bal. in. l. polle. C.
de his qui. vt indi. ꝛ in. c. Itē sacra. iij.
col. de pa. iur. fir. Itē vez nisi cum prio
collegij creat ꝓcurator collegij de con-
sensu ꝛ autoritate sua fm Bald. sing. in
l. filiusia. ff. veterani. de ꝓcur. ꝛ Lu. pon.
in sing. ver. tū scis ꝛc. Et Arch. in. c. pre
sentiū. de testi. j. vj. Pōt tñ tutor autora
ri etiā in eo in quo in consequentiā hz
cōmodū fm Bar. in. l. ij. col. ff. si qs in ius
vo. non ie. Sed nō pōt dici autorari in
donatione causa mortis facta sibi vel fi
lio suo p filiam suam fm Bal. in. l. si vxo
rem. j. col. C. de cōdi. inser. Confessus ve-
ro pōt prestari ad cōmodū propriū fm
Bal. in. l. j. ꝛ in. l. bonorū. C. q admit. que
etiā vide in. l. j. C. vnde vir ꝛ vxo. ꝛ in. l. j.
si furiosi. C. de nup. ꝛ qō no. in. l. fistulas
. ff. qui fundū. de contrahen. emp. ꝛ in. l.
si ꝓcul. ff. de adop. ꝛ Paul. ō ca. ꝓsi. eccl. xx.
vbi patrē posse renūtiationi filie cōsen-
tire. qō semp no. Non aūt pōt laic⁹ ha-
bens in feudū decimam ab ecclesia con
cedere eā epō ne eps in facto ꝓpuo au-
torek. sed bñ pōt eā cōcedere capitulo
cū autoritate epi. gl. no. i. cle. fi. de re. ecc.
non alie. ¶ Sed nunqd plat⁹ inferio- 70
ab epo sicut est plebanus sancte Marie
de pouzano firmane diocesis possit au
torari in alienatione rei ecclesie sibi sub
iecte pleno iure. Rñ. sic fm gl. no. in cle.
j. de reb. eccle. nō alie. q allegat Innoc.
in. c. statuimus. de transac. facit qō ha-
bek in cle. attendentes circa princip. de
sta. mo. ꝛ in auk. de al. ꝛ emphi. in prin.
Ratio etiā qr habet iurisdictionem epa
lem vel quasi. c. abbates. de prim. in fi.
li. vj. ꝛ ita seruat practica fz. d. gl. q. fa-
cit ꝓ ser. Anto. de mōte giberto in cā. cō
promissa p eū i mālib⁹ ꝓreuerēdissimi dñi
epi firmani. ¶ Trigesimoqnto ḡro ꝛ suc
cessiue vtrū episcopi autoritas requi-
ritur tpe Jctus in alienatione rei eccle.
Rñ. qō sic als aūt alienatio est ipso iure
nulla etiam si est vtilis eccīe: vt tenet
Bal. i. l. fi. ff. necessitatē. vij. col. C. de bo. q
libe. ꝛ Archi. xix. q. ij. nullā. ꝛ p doc. post
gl. in. c. dudū. de re. ec. nō alie. ꝛ Lau. de
fa. in rub. co. ti. li. vj. ꝛ xix. q. ꝛ in. v. q. et
plem⁹ p But. i. c. cā vos. de his q fi. a pla.
fz Pau. de cast. post gl. in. l. cū hi. ff. si pre
tor. ff. de trāf. ꝛ in. l. ij. ff. j. ff. de offic. ei⁹ cui
mā. est iur. dicit valere ali. rei ec. et sine
solēnitate iuris facta si facta sit melior
ꝯditio eccīe. Sec⁹ aūt ōr in re minoris
p gl. in. l. si fundū. ff. de re. eo. in tñ qō cō-
firmatio epi sequēs ꝓfirmat Jctū initiuz
sine sua autoritate si vtile est eccīe: vt
tz Bal. in. l. cōueniz. j. col. C. de bo. q lib. sed
idē Bal. i auk. res q. i fi. C. cōia dele. dicit
sing. valere alienationē si cōditio eccīe
sit. facta melior ꝓ no. i. c. vt sup. de re. ec.
nō alie. ꝛ als infra dicem⁹. ¶ Sed nō 70
omitto q vbi autoritas reqrit dz adhi-
beri in ipso actu. vt dicit Bal. i. l. si vxori
j. col. C. de ꝯdi. inser. ꝛ in rub. C. de insti-
to. vide etiā p Bald. in. l. si decretū. C. de
cō. ser. ma. ꝛ in Wag. ver. differūt vbi di
cit qō in pn. actus dz autoritas pstari
Bar. no. in. l. obligari. ff. tutor. ff. de auto.
pstā. dicit idē ꝛ subdit qō et parū añ pōt 72
pstari nō post iterueniēte actu ꝓtrario
gl. in. l. ait ptor. ff. nō solū de minori: dicit
qō autoritas dz icōtinēti ꝛ ex pte añ p̄-
stari. ꝛ ita cōsulit Dy. p. l. illud. ff. decu
riones. ff. qō cu. vni. nor. l. obseruare. ff.
pe. ꝛ ibi doc. de offi. pcon. ꝛ leg. ꝛ Bal. in
l. j. pe. col. C. qui admitti. Ange. tñ in. l. si
qs mihi. ff. insſtuz. ff. de acq. here. dicit qō
ptāte statuto qō autoritas requirak cer
to actu pōt iterponi in ipso actu vel in-
cōtinenti post: p̄dictis adde no. p Bar.
i. l. q hz ff. si pupil. ff. de tu. ꝛ Bu. i. d. c. cū
vos. ꝛ Lau. de fa. vbi. ff. ꝛ als dixim⁹. ff.
eo. ¶ Trigesimosexto quero an eps 71
ipse possit alienare res eccīe ptiosas si
ne cōsensu capituli. Rñ. nō p. c. j. de his
que fi. a pla. xvi. q. ij. sine exceptione. ꝛ in
Spe. de his q fi. a pla. in pn. q⁹ intelligesi
eccīa capitulū habeat quo casu reqrit
ꝓsens⁹ canonicoz⁹ vez subscriptiōe eoz
accedēte. d. c. j. ꝛ ibi Jo. an. Als ꝓ eo cū re-
quirit ꝓsensus nō reqrit subscriptio fm
Archi. ꝛ Jo. fan. in. d. c. sine. vide p Lau. i
d. rub. de re. ec. nō alie. ix. ꝛ xvij. q. Ubi et
dicit verū si canonici sunt pñtes qr sub-
scriptio absentiū nō requirit. r. q. ij. hoc
ius poz. ꝛ qō p Innoc. in. c. ij. de ope. no.
nū. Sz si eccīa nō hz capitulū vt eccīa
tusculana sūt adhibēdi honestiores cle-
rici sue diocesis. xij. q. ij. pla cuit. de offic.
or. pastoralis. de app. c. fi. facit. l. vbi ab-
sunt. de tu. et cu. da. ab his ꝛ tz Lau. de
fan. in. d. rub. xvij. q. Itē itellige nisi ma
gna necessitas subsit eccīe qr tūc et iz
ptiosas pt alienare eps res sine ꝓsensu
capli fm Archi. xij. q. ij. terrulas. vt re-
fert ꝛ sequit Bal. in. c. j. vij. col. q feu. da.
pos. in vsi feu. vbi etiā ponit Bal. q plati
possint in cōsulto papa alienare ꝛ q nō.
Itē itellige nisi ꝓsuetudo alr se habeat
q facit valere Jctū alienatiōis rei eccīe
cū minori solēnitate q̄ a iure sit introduc-
ta fm Inn. in. c. statuim⁹. de trāfac. Ar
chi. ꝛ doc. post glo. in. d. c. dudū. de reb.
eccl. nō alie. in. vj. ꝛ Host. i summa fm Bal.
aliter loquit in auk. hoc ius poz. iiij. col.
C. de sa. san. ec. vbi vide. ꝛ p Inn. in. c. cū
cā. de re iud. ꝛ q⁹ p gl. in cle. fi. de re. eccl.
nō alie. ꝛ no. in. c. ea nascit. de his q fi. a
pla. ꝛ in. c. iij. de ꝓsue. ꝛ q⁹ p Pau. de ca.
ꝓsi. in. l. diuturna. ff. ō legi. C. ¶ Predictis
adde q⁹ hodie de iure canonico alienā-
tio rei eccīe reqrit aliā solēnitatē q̄ in
ductā a iure ciuili p auk. hoc ius poz. de
sa. san. ecc. cum requirat forma tradita
in. c. sine exceptiōe. xij. q. ij. ꝛ in. c. j. cū gl.
de re. ec. nō alie. in. vj. vt dicit Bar. i. d.
auk. hoc ius poz. ¶ Et no. dictā solēnita-
tē nō requiri in alienationib⁹ rerū eccle
siasticarū fratrū p̄dicatoꝝ sancti Pdi-
ci fm Arch. xxvij. q. j. de viduis. ꝛ Bald.
in. c. cū cā. de re. iu. ꝛ in auk. si qua mu-
lier. v. col. ꝛ in auk. hoc ius poz. vij. colū.
C. de sa. san. ec. Secus tñ dicit in aliena-
tione rei eccīe fratrū sancti Aug. vt di
cit Ange. in auk. de nō ali. ff. vt aūt. ho-
die tamen per consi. Paulinam indiffe
renter prouisum est vt nullatenus te-
neat alienatio rerum cuiuscunq; eccle.
cōstitutio vbiq; seruatur. ¶ Sed an re-
quir autoritas ꝛ solēnitas iuris i aliena
tione rei sterilis ꝛ minime. dic q⁹ si ne-

cessitas subsit.xij.quest.ij.terrulas.imo
eps alienans rem minimam nō punit
vt ibi no.ꝛ p gl.in.c.j.vij.q.iij.que dicit
verū si res ipsa licet minima sit inutilis
ecclie.nā si vtilis sit quoquomodo pu-
niendus est alienās vt dicit.d.c.j.et sic
cōcordat cū.d.c.terrulas.q bñ no.Mi-
nores tñ predīū etiā sterilis nō pōt alie
nari ſm Bar.no.in.l.ij.C.de agri.ꝛcen-
sib.xj.Adde p̄nādū esse administra
tione prelatū q̄ sine solēnitate res eccle
sie distrahit.l.iubemus.ꝛ ibi Barto.et
doc.C.de sa.san.eccle.vide in.c.ij.de re.
73 ec.non alie.in.vj.j.dicetur. ¶ Inci-
denter querit an papa possit sine con-
sensu cardinalū dare in feudū ciuita-
tes ecclesie.Rñ.nō.ſz castra sic ſm Bal.
in.l.pe.C.de bo.que lib.vbi etiā subdit
posse papā vendere de reb.ec.nō tamē
ad impinguandū cōsanguineos suos.
Et adde q̄ pōt papa cōcedere in feudū
res cuiuscunq ecclesie ſm Bald.in.c.j.
pe.col.qui feu.da.pos.Quinetiā pōt pa
pa sine cōsensu cardinalū alienare de
bonis ecclesie vt no.in.c.ad audientiā.ꝛ
ibi doc.de prescrip.ſz cōtrarium no.tij.
q.ij.nō liceat pape.ꝛ ibi vide plene per
Archi.ꝛ p Jo.an.in.c.sup eo.de here.
in.vj. Pōt etiā solus papa cōcedere lai
co iurisdictionē tpalē ꝛ alia iura ptinē
tia ad romanā eccliā.d.c.ad audiētiā.
ꝛ ibi doc.dicit tñ Pau.de ca.in.l.j.ff.de
leg.q papa nihil graue facere pōt sine
cardinalib⁹.sed hodie pulsuz est aliter
p constitutiones sacri concistorij quas
an papa seruet ignoro.An aūt sol⁹ pa-
pa possit sine cardinalibus facere negō
tia ardua.Jo.an.in.d.c.super eo.de he
reti.in.vj.dicit q̄d nō.q est verū de ptā
te ordinaria.secus vero de potestate ab
soluta qr oia pōt vt tz Albe.de rosa.in
d.rub.ff.de legi.ꝛ domi.Gemi.in.d.c.su-
per eo.ꝛ Pau.de ca.vbi.ſ.q̄ oia no.per
74 petuo.ſz de his nihil ad nos. ¶ Tri-
gesimoseptimo quero ex q̄bus causis pos
sit eps alienare bona ecclesie. Rñdeo
quod ex causa necessitatis qr debitum
vrgeat.Jtē ex causa pietatis vt pro re-
demptione captiuorum vel pro alimo-
nia pauperū.Jtē ex cā vtilitatis.Item
ex causa incommodatis.gl.est oīdi.xij.
q.ij.i summa q̄ etiā dicit oēs alias cāu
sas posse reduci ad istas tanq̄ princi-
pales.ꝛ tz Lau.de fano.in.d.rub.i.de
reb.eccle.nō ali.Aliter vero nō est per-
missa alienatio.xij.q.ij.monem⁹.quod
75 no. ¶ Trigesimooctauo quero an tra
ctatus requirat in alienatione rerū ec
clesiasticaꝝ.Rñ.sic saltē vnicus de reb.
eccl.nō alie.in.vj.c.j.ꝛ ibi doc.facit gl.in
de.causam.§.veruz.in gl.licet error.de
elec.ꝛ tz Jo.an.in addi.Spe.de loca.§.
sequit.ver.scias.vbi dicit verum nisi in
monachis nigris sancti Benedicti vi-
gore constitutionum dicti ordinis req̄
rentiū tractatus duorū dierū interpo
latorū.Sed que sit forma tractat⁹ vi
de in Spe.vbi ſ.etiā dicit q debet istru
mentum fieri de per se de ipso tractatu
vt ibi in ver.scias.ꝛ Pau.de cast.consil.
lxxxix.ꝛ Lau.in clemē.j.de re.eccle.nō
alie.ꝛ alⁱs dicemus. ¶ No.tñ q in alie
nationibus tpalib⁹ vel ad vitā non re-
quirit tractatus.ſm Host.ꝛ Jo.mo.q̄
causa pietatis cōcedit alicui ad vitam
aliqua possessio.imo tūc nulla solēnitas
requirit ſm eos p.c.possessiones.xvj.q.
j.ꝛ c.illud.ij.q.vj.quinimo sol⁹ eps sine
capitulo eas facit ſm Archi.in.d.c.pos-
sessiones.nisi faciat in fraudem eccleſie
xij.q.ij.eps.ſm Archi.vbi.ſ.Jtē nisi con
cedant spūalia.p.c.ea noscit.de his que
fi.a pla.q̄ intellige etiā in concessione
bñficij ecclesiastici quā nō facit eps sine
cōsensu capituli.sed papa vel legatus
sic.c.si abbatem.de elec.de offi.leg.c.vile
ct⁹.c.j.ꝛ.ij. eo.ti.li.vj. de verb.signi.c.j.
j.rñ.ſm Lapū.ꝛ Abb.Jta dicit.d.Lau.
in.d.rub.de reb.eccl.nō alie.xxiij.q.vbi
firmat cōcessionē spūaliū tpaliū fieri
debere p plātū cū expresso cōsensu capi
tuli adeo q̄ nō sufficit p̄sentia p gl.in.c.
j.ver.perpetuis.de reb.eccle.nō alie.in
vj.ꝛ Archi.xxiij.q.v.in summa.Valet
tñ cōsuetudo q̄ eps sol⁹ alienet res ec-
clesie si ptiū recipiat ꝛ quertat i vtilita
tē eccliē de cui⁹ necessitate cōstet no.in
c.cū causa.ꝛ ibi Sicu.ꝛ doc.de re indic.
Sed non valet consuetudo q̄ fiat alie-
natio sine solēnitate.c.sine excep.xij.q.
ij.vt ibi quod no.sed in hoc vltimo alī
ter diximus.§.q.xxxvj.vbi vide omnino.

¶ Trigesimonono quero an licentia
alienandi concedenda epo ppter papā
vel clerico p eſm debeat esse specialis.
Rñ.sic qr generalis nō sufficit.c.ij.de re.
ec.nō alie.in.vj.facit.c.ij. de preben.eo.
lib.ꝛ.c.qui ad agendum de.pcu.eo.libr.
gl.in clemen.j.de offi.ordi.no.in.c.ne ca
prande.de cōcess.preben.in.vj.ꝛ in.l.ma
gis.§.ne tñ.ff.de re.eorum in.lob es.C.
de pred.mi.ꝛ Lau.de ta.in.d.rub.i.iij.
q.ideo Bar.in.l.in pupillo.§.si ptor.ff.
de reb.eor dicit q̄ male facit epūs si con
cedit licentiā alienandi rē minus dāno
sam nisi rem specificet.vel saltē dz epūs
concedere pure dictā licentiā que con-
76 cessio valet ſz Bar.ibidē. ¶ Quadra
gesimo quero an valeat alienatio rei
ecclesiastice solēnis facta p eſm vel cle-
ricū in casu.pbito.Rñ.no ſm veram
opi.ꝛ cōem Anto.de bur.in.c.j.de in in
teg.resti.p.c.in.iij.rōne.ō re.ec.nō alie.
in.vj.ꝛ idē tz Jo.de imo.p.c.ij.eo.ti.i.vj.
ibi in forma.ꝛ casib⁹.ꝛ Archi.in.d.c.ij.ſz
glo.Jo.teneat cōtrariū.xij.q.ij.in sum.ꝛ
c.sine p.c.fi.de re.ec.non ali.in.vj.iij.q.
Tu potes saluare glo.Joā.ſm But.in
d.c.j.ꝛ in.c.cū vos.ꝛ in.c.tua.de his que
fi.a pīcla.vt teneat alienatio que cōmu
ni opi.reputabat esse vtilis eccliē ſz nō
esset:fuit tamen facta solenniter.aita p
cedat.d.gl.alⁱs vero procedat opi.But.
Jmo.ꝛ aliorū quod est notandū perpe
tuo. ¶ Quadragesimoprimo q̄ro vtrū
eps vel clericus alienās res eccliē casu
quo nō teneat cōtractus ſz rescindatur
debeat restituere ptiuz emptori.de hoc
no.in.c.ſi qua de reb⁹.xij.q.ij.dic ſz Jo.
de imo.in.c.ſi q̄s presbyterorū.de re.ec.
nō alie.q si eps hz bona ppria tenet de
euictione emptori rei eccliē sine solēni-
tate emētis ab ipso epo.ꝛ sic eps empto
ri dz de bonis ppriis pretiū restituere
sine emptor fuerit bone fidei sine male.
Sz gl.in.c.vulteranē.xij.q.ij.distinguit
inter bonā fidem emptoris ꝛ malam vt
emptor bonefidei repetat putiū.nō aūt
si est malefidei ꝛ licet emens rē eccleſie
sine solēnitate iuris semp dicat male fi-
dei:qr cōtra iura mercatus:vt in regu
la qui contra iura.in.vj.l.quēadmodū.
C.de agri.ꝛ cen.lib.xj.glo.in.l.j.C.de fi.
instru.ꝛ iur.ha.ſi.lib.x.ꝛ tenet Bald.in
l.qui a quolibet.de ptatiē.emp.verum
est ſm glo.vbi.ſ.quo ad vsucapionē vt
rē emptā non p̄scribat.non aūt vt igref
sus cōtra venditorē nō habeat hanc di-
stinctionē de bona ꝛ mala fide.ꝛ tz gl.ꝛ
Jo.an.in.c.ad audiētiam.de re.ec.non
alie.ꝛ Uin.Odof.ꝛ Lau.in.d.c.vulteran
ne.ꝛ Jnno.in.d.c.siquis presbyterorum.
et gl.ꝛ Bal.in.l.iubemus.§ sana.vbi vi-
de de sac.san.eccle. Pet.de anch.in.d.c.
si quis dubitās se nō firmat.sed in.d.c.
ad audientiā.tz q̄ indistincte agat ad
pretiū.ꝛ ibi idē tz But.qui in.d.c.si q̄s
sequit p̄al.distin.ꝛ tō Jnn.vbi cōtra sub
dit quosdam tenere ꝛ nō male q̄ conduc
tores rerū ecclesiasticarū si sunt bone
fidei habeāt actionē contra locatores.
Alⁱs nō nisi sibi de euictiōe p̄sperent
facit.l.j.ꝛ ij.C.ne rei do.vel tēp.de hec
tñ latius loquit.d.in.d.Lau.in.d.rub.
77 in.j.charta.vbi vide. ¶ Sed q̄ro inci
denter q̄d si q̄s emat rem fideicō.subie
ctā que vendi nō pōt regulariter.iuxta
aut.res q̄.C.cōia deleg.an repetat pre
tiū si res euincat ab eo.Rñ.q sic etiam
si scienter emit sed ad duplā nō agit et
si sit stipulat⁹ quinetiā perdit meliora-
mēta.si vero bonafide emit agit ad du
plaz ꝛ repetit meliorameta.casus est
no.in.l.fi.§.fi.C.cōia deleg.ſz ergo cōtra
legē mercatus sit tñ ptiū nō pdit vt ibi
ſz secus sit fauore eccleſie qr pdit ptium
l.iubemus.§.iconomus.ꝛ ibi doc.ꝛ Bal.
C.de sa.san.ec.ꝛ.ſ.dixim⁹. ¶ Ex q̄bus
inferr ad.q.q̄ de facto mihi occurrit di-
cit statutū ciuitatis firmane q̄ forēsis
nō acquirat immobilia:certe forensis
emēs nō pdit ptiū ſz emptio nō valeat:
vt firmat singulariter Bal.in.d.l.fi.§.fi.
C.cōia dele.q tene mēti.Idē dico in ca
su alteri⁹ statuti firmani disponentis
nō valere cōtractū non insinuatum qr
si fiat vēditio nō seruata forma statuti
quo casu est nulla.pōt tñ pretiū repeti
p predictā q similiter no.ꝛ facit q emp
tor ex cōtractu a lege reprobato re si
bi emcta pretiū repetit si illud fuerit si
bi stipulatus in casu eniction⁹is ſm Bar.
no.in.l.j.in fi.C.in q̄.ca.colo.cē.li.xj.alⁱs
illud pdit.l.j.C.de prescrip.xxx.an.vbi

emens a fisco rē vt alienam nō repetit pretiū rei sibi euicte.vide ibi gl.Bart.ꝛ doc.An aūt ꝛ qñ emptor pdat ptiū cuz vēditio rescindit vide vltra pdicta text. no.ꝛ Bar.l.l.iij.ff.de his q̄ utra.cre.et p Bal.in.c.j.§.notādū.q̄ feu.da.po.ꝛ in c.j.v.demū.de.phi.feu.alie.p fede.ꝛ in
78 l.habi.§.fi ita.de leg.j. ¶ Predictis ad de quod emens scienter rem alienam etiā pretiū nō repetit nec de euictione agit fm Bal.in.l.nō dubitaī.C.de euic. et in.l.si fundus eo.ti.sed bñ agit ex capite rei nō defense ad interesse fm Bal. in.l.si status.in fi.C.de euic. ¶ Sz pone q̄ ds emt bona heretici q̄ postea vēdicat inquisitor heretice prauitatis vtrū pretium debeat emptori restitui.Rñ.q̄ nō fm Bal.in.l.fi.§.fi.C.cōia de leg.Sed Bar.i.d.l.iij.in fi.ff.de his q̄ in frau.cre. 80
distinguit q̄ aut ptiū fuit cōuersum in vtilitatē venditoris.ꝛ tūc tenet inquisitor restituere emptori ne hanc rem et ptiū aut nō.ꝛ tūc secus.idē tz Bar.in.l. cyrographis.§.fi.de admi.tu.dicit simpliciter ptiū nō restitui.de hoc etiā vide per Cy.ꝛ moder.in.l.fi.C.ad.l.iul.maie. ¶ Postremo singulariter no.q̄ si executor testamenti vendidit rem heredis in casu nō pmisso transfert in emptorē vsu capiēdi cōditionē.ꝛ publicianā.ꝛ si ptiū est cōuersum in vtilitatē heredis non tenet emptor restituere heredi rē nisi pretiū ei restituat hīs vt tz Bald.in.l.fi.C. de vx.mili.vbi refert se hec audiuisse a Bar.viue ꝙcis oraculo.nō tene menti
79 ppetuo.† ¶ Quadragesimosecūdo quero vtrū plat⁹ vel clericꝰ alienans ꝑ formā iuris res ecclie sue possit ppria autoritate q̄uenies, apprehendere possessionē rei quam alienauit.dic q̄ sic vt in aut.de cetero commu.re.ec.§.decetero. col.v.ꝛ tz Lau.in.d.rub.de re.ec.non al. in.vj.xy.q.vbi vide.Qd verū est in iconomo qui pōt pro ecclesia occupare propria autoritate rē pmutatā et cū pncipe q̄ eā trāstulerit in aliū vt in Spec.de actore.§.Zte q̄ vult nono.Pōt aūt platus alien⁹ cōtrauenire.l.iubem⁹.§.sane.ꝛ ibi gl.ꝛ Bar.Bal.ꝛ doc.C.de sacro. 81
san.ec.ꝛ Pau.de ca.in.cōsi.cxxxiij.ꝛ in c.si q̄s ꝓsbyteroꝝ.de re.ec.non al.q̄ est verū etiā si iurauit.c.intellecto.de iure iu.ꝛ Lau.vbi.§.xiij.q. Nec mirū q̄ pōt ds venire ꝑ sinū ꝛctū q̄ de iure nō tenuit l.j.ꝛ ibi Car.ꝛ doc.ꝛ Bal.C.de lib.cā.c. nosti.ꝛ ibi gl.de elec.q̄ verū est p interesse alteri⁹ non pro suo vt ibi ꝛ.l.si is q̄. §.fi.ff.de exe.rei iud.lz gl.i.l.modestin⁹. ff.de exec.ꝛ ita tz Flo.in.l.vēdicoz.in fin. prin.ff.cōia pd.de quo p Bart.in.l.post mortem.ff.de adop. ¶ Quid de marito alienāte fundū dotalē.Rñ.pōt cōuenire fm gl.no.insti.q̄ aī nō lz.l.j.§.ꝛ cū lex.et ibi Cy.C.de re.vx.ac.ꝛ Bar.cōtra gl.in l.cū vir.ff.de vsucap.Idē ꝛ in minore q̄ cōtraueniens nō repellitur exceptione dñij sicut nec prelatus cōtraueniēs fm Bar.in.l.si alienaz.ff.sol.matri.ꝛ in.d.l. iubemus.§.j.ꝛ Bar.in aut.hoc ius por. 80
C.de sac.san.ec.† Uēditor etiā pōt venire cōtractū simulatū fm Bar.in.l.emptor.ff.de aqua plu.ar.ꝛ in.l.quēadmodū.C.de agri.ꝛ cē.lib.xjlz aliter loquat Bar.in.l.sicut.§.superuacuū.in fi.ff.quimo.pi.so.vbi vide.Quid de.phibito alienare.Rñ.q̄ pōt venire ꝑ alienationē a se factā.l.quoties.ꝛ ibi Bal.C.de fideicom.ꝛ Pau.de ca.consilio.xiij.vbi dicit verū in phibito allege nō a testatore et vide etiā per Pau.de ca.in cōsi.xvij.et qō no.in.l.j.C.de cōtra.iudi.ꝛ in.l.fi.C. si ma.fac.Quid dices de donatione dicti cōtract⁹ sed extraneus sic fm Bar. in consi.Martinus de eugubio ꝛc.in fi. Idē dic in alienante rē litigiosaz q̄ nō pōt reuocare alienationē fm Inn.in.c. inter dilectos.de dona. ¶ No.tñ quod cōtra factū suū quis venire nō pōt et ex persona alterius.l.si nō sor.§.si filius.et ibi Bar.ff.de ꝙd.inde.Sz an venditor possit euincere rē vēditā.Rñ.non.l.seruum.ꝛ ibi Bar.ff.man.q̄ est vez etiam si dñm sibi superuenerit fm Bal.in.l.j.C. de here.vend. ¶ Et sciendum quod si ius est alteri quesitum non potest quis venire contra factum suum.l.si ds ius. et ibi Bal.C.de reb.cre. Nec pōt q̄ actū facit soleniter allegare nullu⁹ fm Dy. consi.xij. ¶ † Sed quid de consentiente alienationi an possit venire cōtra eam. Bar.post gl.in.l.cū pater.§.libertis.de

lega.ij.dicit notabiliter q̄ sic.quod est verum nisi dolose consenserit.qz tūc non admittitur ad revocandum alienationē cui dolose consenserit fm Bald.in.l. quoties.C.de fideicom.ꝛ ita ꝙsultus rñdi socio meo dño Prospero aduocato insigni. ¶ Adde etiā q̄ vxor q̄ consensit viro obliganti rē suā creditori pōt vendicare rem ab emptore etiā ptio nō restituto.q̄ etiā potest heres matris.l.si 83
scies.ꝛ ibi Bal.C.ad velle.Pone q̄ miles cōtrahētū soluit gabellā an possit quilibet eoꝝ opponere de nullitate cōtract⁹.Rñ.sic fm Bal.no.in.l.acceptaz. xxij.q.C.de vsu.vbi dicit hoc esse ratiōe publici fauoris.sed cōtra in.l.cū mulier. et ibi doc.ff.solu.ma.ꝛ in.l.fin.§.pe.ff.de eo q̄ quē fac.er. ¶ Et sciendū q̄ nō pōt quis allegare vel excipere q̄ non iure exercuit officium qz sufficit de facto exercuisse.l.j.ꝛ ibi Fran.de capi.li.post Bal. in.vj.col.de eden.quod est notandum. ¶ Postremo querit qd de rege q̄ immoderate donauit iura regni.Rād.q̄ pōt cōtrauenire fm Pau.de castr.in consi. lxxij. ¶ Ultimo no.ad ꝓpositū q̄ procurator falsus q̄ egit nō pōt dicere se nō esse procuratorem qñ successit dño.vt dicit
82 Barto.no.in.l.modestinus.ff.de excep. ¶ † Quadragesimotertio quero vtruz prelatus vēdēs rē ecclesie possit habere fidē de ptio.Rñ.nō fm Bal.in.l.in ciuile.C.de rei vē.idē tz ibi Bal.in ꝓcuratore fisci p.l.si.pcu.§.si ab eo.ff.ō iure fis. qō etiam tenet Bald.in.l.in contractibus.§ fz qñ.C.de non nu.pec.vbi idem dicit in procuratore minoris vel ecclie. Idē in ꝓcuratore priuati specialis non in gñali.qz specialis ꝓcurator vendēs nō pōt habere fidē de pretio.sed gñalis sic.nisi sit ei ꝓphibitū fm Bart.in.l.j.ff. de offi.pcu.cesa.ꝛ in.l.j.ff.de vsu.rei iud. et in.l.a diuo.§.fecī si emptor.ff.de re in. vbi etiā dicit qō ꝓcu.specialis ad vēdē dū certū fundū ꝑ certo ptio nō pōt hre fidē de ptio.nec aliter trāsfert dñium in emptorē sicut nec vendendo pro minori ptio quā hēat i mādato.sz si nō hz mādatū limitatū ad ptiū distinguit.vt per Bar.in.d.§.fz si ēptor ꝛ Bal.i.d.l i ciuile. q̄ aut erat expressa causa que ex pretio erat de presenti implenda.ꝛ tunc nisi impleatur non potest habere fidem de pretio.aut nō erat adiecta causa:ꝛ tūc potest dūmodo bona fides adsit vt qrem carius vendat ad vtilitatez domini:qz tunc perinde est ac si haberet speciale mandatum nisi in ꝓcuratore fisci ecclesie et minoris:vt per doc.vbi.§.et dictum est.§. ¶ † Sed quid de executore testamenti vendente pro satisfactione cause pie.Respon.q̄ non potest habere fidē de pretio fm Bar.in.d.§.sed si emptor.de re iudi.ꝛ Bal.i.d.l.in ciuile. et in addi.Spec.de emp.ꝛ vendi.versi. quando commissarij contra Specu.ibi ver.interdum.quod est verum nisi habeat liberam fm Barto.in.l.alio.ff.de ali.ꝛ ci.leg.Et predicta vera etiā si habeatur fides de minima parte pretij qz non transfertur dominium in emptorē fm Bal.in.d.l.in ciuile.ꝛ sentit Bart.in l.fistulas.§.qui fundum.ff.de contrahen.emp.ꝛ dicit Bald.vbi.§.contractū valere et ex eo agi posse.vide omnino ibi ꝛ tenet Bald.in.l.cum vendente.C. vbi cen.fil.sed idem Bald.in.l.fina.§.si autem legata.C.de bo.que libe.dicit quod talis executor non potest habere fidem de pretio.ꝛ si habeat non tenet contractus.Possunt tamen dicti executores vendentes confiteri recipisse pretium fm Specul.vbi.§.q̄ intellige fm Bar.in.d.§.fz si emptor.si in instro dicitur quod habuit ꝛ recepit dictum ptiū vel si constet pretiū conuersum esse in causam ob quā fuit facta venditio qz tunc ꝙfessio tāquā vera valet i fm Bar. ididem qui subdit iufficere si in instro dicitur q̄ recepit pretium q̄ confessus est versum esse in talem causaz licet aliꝰ non constet de conuersione in illā causam si causa in mādato fuit expressa vel etiam si causa vere fuberat vt ibi per Barto.quod no.Idem dic de procuratore fisci cuius cōfessio de re cepisse sufficit fm Barto.in.d.l.si procurator.§.si ab eo.ff.de iure fisci.per.l.ij.§ fina.C.de quad.prescrip. ¶ Adde circa predicta plene no.p Bar.i.l.iij.§ no tñ.ff.de iusti.ꝛ Pau.de cast.i.l.finaute.ff.de pac.ꝛ no.p Jo.pe.papi.i ꝑma de execu.sen.§.

84 per publicū nūtiū. ¶ Quid de factore mercatorū seu institore dic eū posse habere fidē de ptio cū vēdit nisi sit ei ꝓhibitū vel nisi dolo versēt vēdēdo alicui recessuro vel de fuga suspecto vel cui diligēs paterfa.nō vēderet nisi pūti pecunia vt firmat Bal.in.d.l.in ciuile.quod
85 bñ no. ¶ Subsequēter ḡro q̄d de creditore vēdēte pignꝰ. Rñ.q̄ pōt hr̄e fidē de ptio p.l.elegāter.§.si vēdiderit.ff.de pig.ac.ꝛ ibi Bar.rō est q̄ ptiū ipe habiturꝰ est ergo pōt expectare quātū vult: ex quo sequit q̄ de residuo q̄ restituere dz debitori nō posset hr̄e fidē q̄ cessaret tūc dicta rō:ꝛ p hoc credo posse limitari q̄ dr in.d.§.si vēdiderit. Jn tutore ꝙo dic idē q̄ in ꝓcuratore minoris
86 vt.§.dictū est. ¶ Q̄n aūt dicat haberi fides de ptio. Rñ.q tūc.s.q̄n actū est q̄ pretium soluatur ad certum terminuz. Nā de ptio q̄ ds se statim recepturuz putauit nō dicit habita fides.l.iij.ꝛ ibi Bar.ff.de pig.act.vbi Bal.notabiliter dicit fidē nō dici habitā ab eo q̄ decipit q̄ no.ꝛ hec semp exclamabat in scholis do.Joā.de ꝓrato. Jtē nec q̄n actū est inter cōtrahentes q̄ ptium incōtinēti soluat ſm gl.ꝛ Bal.in.l.ciuile.C.de rei vē. vide etiā gl.in.§.vēdite.insti.de ꝓtrahē. emp. ¶ Et no.q̄ si vendēs dicit emptori.ego cōfido de te vsq; ad.x.dies ꝛ non vltra reuertit dñiū ad ipsum vendentē post.x.dies sine retraditione rei ptio nō soluto infra.x.dies.gl.est no.ſm Bal.in
87 d.l.in ciuile.q̄ semp no. ¶ Quadragesimoquarto ḡro vtrū ep̄s possit mutuare pecuniā eccl̄e sine auctoritate superioris.Bal.tz q̄ sic in.l.etiā.C.ō fidei cō.imo nulla solēnitas requirit in eius alienatione ſm gl.xij.q.ij.in summa.p.l. lex que tutores.§.fi.C.de admi.tu.l.fi.C. q̄n dec.opꝰ nō est.xcvj.dist.bene.Scias aūt q̄ in dubio p̄sumit mutuū fauore eccl̄ie cui expedit q̄ dominū trāseat in recipiētē ꝓpter periculū q̄ posset cōtigere ſm Bald.in.d.l.etiā.Sz aduertat Platus q̄ peccat mortaliter mutuando pecuniā eccl̄esie quinetiā excōicatꝰ ſm Archi.et Jo.fantu.in.c.qui rp̄i.xij.q.ij. Jtē punit mutuās pecuniā fiscalē q̄ deportat ꝛ bona ꝓfiscant.l.ij.C.de his qui ex pu.rō.mu.actio.lib.x. Recipiēs vero pena q̄drupli punit.l.j.eo.tit.fiscꝰ aut̄ ꝛ eccl̄ia equparant.l.fi.C.de sa.ſan.ec. ꝛ.c.j.de in itegrū restit.in.vj.ꝛ tz Lau.de fano.i.d.rub.de rebꝰ ec.nō alie.in.vj.ar. q.q̄ no. ¶ Jncidēter ḡro si recipiēs mutuaz pecuniā eccl̄ie emat p̄diū ex ea an sibi acquirat.dic q̄ sic non aūt acquirit eccl̄ie.Secꝰ si Platꝰ vel monachꝰ emat de pecunia eccl̄ie q̄ eccl̄ie acquirit etiā ipis inuitis ꝛ Jniū pacisc̄tibꝰ cū vēditore vt tz Bal.i.d.l.et ad finē vbi etiā subdit nō valere ꝓtractū emptiōis ꝛ vēditōis cū pecunia eccl̄ie sciēt̄ibꝰ emptore ꝛ vēditore.sz recipiēs pecuniā eccl̄ie ꝓ ptio nō cōmittit furtū.vt ibi q̄ no. Sed an res ēpta ō pecunia eccl̄ie sit eccl̄ie. Rñ. sic p p̄dicta nisi pecūa eccl̄ie fuerit alteri mutuata q̄ p mutuū trāsiit pecunie dominū in recipiētē ꝙ postea emēs ex ea sibi acq̄rit non eccl̄ie.secꝰ ꝙo si emat de pecunia eccl̄ie nō mutuata ſm Bal. no.i.d.l.et.ꝛ.§.prime dictū est. Q̄n si cardinalis mutuat pecuniā nepoti ad emē dū posse.nepos emēs ex ea sibi acq̄rit. vt tz Bal.in.c.eccl̄ia.vt lit.pē.q̄ verum credo nisi ꝓstet de fraude.l.fraus.de legi.l.mācipia.C.si q̄s alteri vel sibi.secꝰ si pecunia esset eccl̄ie p.l.q̄ties.C.de rei vē. Jdē dic in re empta de pecunia pupi.q̄ efficit pup.ſz empta ex pecunia redacta ex vēditiōe rerū pupilli nō est pupilli no.in.l.titū ꝛ menū.§.altero.ꝛ ibi Bar.ff.de admi.tu.ꝛ p Bar.i.l.circa.co. ti.ꝛ in.l.iperator.§.fi.de leg.ij.ꝛ i.l.ij.q̄n ex facto tu.ꝛ in.l.q̄uis.C.de pig.ꝛ no.in l.patruꝰ.C.cōia vtri.iudi.ꝛ Bar.cep.in l.labeo.§.itē si dñs.de ꝛbo.signi.q̄ intelligе si empta sit a tutore nō si a negotiorū gestore.l.filie.de sol.ſz Bar.in.d.§.altero.ꝛ in.d.l.ij.q̄n ex facto tu. Jtē intelligе esse in electiōe pupil.an velit pecuniā repetere vel velit vēdicare rē emptā ex ea.l.curator.C.arb.tu.et si velit rē cōpetit sibi ꝓ ea vtilis rei vēdicatio. Jtē ꝛ hipothecā pōt eligere ſm glos.et Bar.in.l.idēq̄.ff.q̄ po.in pig.ha.ꝛ no.in d.l.quāuis.q̄ not.q̄ ſpecialis ē in pupi. Jdē in eccl̄ia ſm gl.ꝛ Bald.in.l.si tutor. C.de communi ser.manu.in alijs esſi se cus est si res empta ex pecunia alien.ꝛ non sit ſpāliter hipothecata:q̄ nō dat hipotheca ad rē ipsam dño pecunie.d. l.q̄uis.ꝛ ibi Bar.ꝛ Bal.vide tñ in.l.ij.ꝛ ibi doc.ꝛ Ang.C.q̄ po.i pig.ha.vbi dr nō dari hipothecā in re nisi exīsse sit cō stituta.ꝛ sic dz intelligi.d.l.ij.ſm glo.et Bar.in.d.l.idēq̄.q̄ no. Dat aūt hipothecaria si ad emptionē ipsiꝰ rei fuit pecunia mutuata.l.fi.ꝛ ibi Bar.C.de pig. Facit etiam q̄ res empta de vsuris est hipothecata ei a quo fuerūt extorte vsure p emptorē si vsurariꝰ est effectꝰ non soluēdo ſm Spec.de vsuris.§.j.ꝛ.pone vsurarius.ꝛ ibi Bal in addi.et Lap.in allega.lxxviij.ꝛ Bar.cepo.in.d.§.Jtē si dñs.v.q. ¶ Circa p̄dicta sciendū q̄ res empta p̄sumit de pecunia puenta ad manus emptoris ſm Bar.in.l.imperator.§.fi.de leg.ij.p.l.fi.C.de pig.ꝛ Bar.in.l. fi.§.fi.C.ad maced.q̄ intellige.s.de ea q̄ puenit ad eū parum ante emptionē p no.in l.si vētri.§.fi.ꝛ ibi Bar.ff.de priui.
88 cre. ¶ Querit etiā quid de re empta de pecunia dotis. Rñ.q̄ censet dotalis vere vel putatiue ſm q̄ erat pecunia ipsa dos vera vel putatiua.no.in.l.si cōstante.ff.de iure dot.ꝛ tz Bar.in.l.si cū dotē.§.fi.ff.solu.ma.licet contrarium no. in.l.ex pecunia.C.de iure do.Sed glos. ibi concordat. vbi vide. ¶ Predictis adde q̄ res empta de pecunia vroris donata viro pōt vēdicari.l.vror marito ff.de dona.inter virū.ꝛ ibi Bar.Jtē adde q̄ res empta de pecunia mea nole redis.l.ad p̄bationē.la.j.et ibi Bal.C. peculij fiat peculiaris.dic q̄ sic.et ideo est inter fratres diuidēda sicut reliquū pecularij ſz Bal.in.l.certū.iij.col.C.fa.
89 here. ¶ Jtē ḡri pōt q̄d de re empta ex ptio pignoris vēditi p creditorē. Rñ.q̄ efficit creditoris.l.fi.ꝛ ibi Bal.C.de distra.pig. Sed q̄d de re empta p vrorez de pecunia viri. Rñ.non pōt vēdicari p heredes viri cū ad ptiū detur eis actio ꝙo p filiū.l.j.ꝛ ibi Bal.C.si q̄s alteri vel sibi. Res di paterni assignati filio p alimētis dr ꝓfectitia ꝛ ḡri patri nisi filiꝰ esset emā cipatus ſm Bar.in.l.cū opz.in p̄n.ij.col.

C.de bo.q̄ libe.q̄ no. Et q̄.§.in p̄n.hui q.diximus posse prelatū mutuare pecuniā eccl̄ie sine solēnitate ḡro de rōne.et rñdeo q̄ pecunia est res mobilis q̄ pōt alienari sine decreto. Jta dicit Bal.in d.l.etiā.C.de fideicom.ꝛ no.in.l.j.§.fuit q̄situm.ꝛ ibi doct.Ludo.pō.ff.ad treb.et est not.ter.in.l.iulia.ff.de peti.heredi.et Ange.in aut.de nup.§.ꝛ q̄ parū.ꝛ q̄ p Bar.in.l.vrorē.§.legauerat.de lega.iij. glo.ꝛ Bar.in.l.interdū.ff.de cōdi.inde. Tñ seruādo seruari pōt pecunia ſm gl. in.d.§.fuit q̄situm.ꝛ Ange.in.l.j.ff.sol.ma. q̄ verū.s.vt cōseruet ad oculū nō vt afferat vtilitatē ad vsum ad q̄ destinataz est ſm Bar.in.d.§.fuit.ꝛ sic dz intelligi.d.l.iulia.vide Bar.i.l.pōt.ff.de auto. tuto. Et no.q̄ sine decreto pōt alienari pecunia.l.ler q̄ tu.C.de admi.tu.nisi ad emptionē p̄diū sit destinata.l.q̄d ergo.§. q̄d ergo de Juo iudi.tu. Ray.Bal.ꝛ Ange.in.l.cetera.§.sz.si parauerit.de leg. j.ꝛ Ludo.in.d.§.q̄d ergo.ꝛ in sing.ꝛ.tutor.ꝛ.pecunia.vbi etiā dicit p.d.§.q̄d ergo.q̄ nō pōt tutor sibi satisfacere de pecunia pupi.desti.ad emp.p̄diū.sz posset alꝰ ꝓpria autoritate.argu.l.fistulas.§. j.de ꝓtrahē.emp.Dicūt tñ Bal.ꝛ Ange. in.d.§.sed si parauerit.q̄ statutū loq̄ns de bonis mobilibꝰ hz locū etiā in pecunia destinata ad emptionē p̄diū.q̄ est no. Et q̄ dictū est pecuniā cēseri rē mobilē intellige verū etiā si est redacta ex vēditione rei immobilis vt tz Bal.in.l. ea demū.C.de colla.q̄ tene menti ꝓpe
90 tuo. ¶ Quadragesimo q̄nto ḡro vtrū ep̄s iurās nō alienare bona eccl̄ie possit ea donare capō.Bal.in.l.volūtas.in lectu.antiqua.C.de fideicō.ꝛ in.l.dudū.C. de Jhē.emp.tz q̄ sic.facit q̄ no.in cle. fi.de reb.eccle.nō ali. Jmo etiā canonicꝰ co vni de capō potest ep̄s donare vt ibi no.ſm Bald.in.d.l.dudū. Pro quo facit q̄ ꝓhibitꝰ alienare pōt alienare in cōsortes.l.fi.C.de habi.metro.lib.xj.§.cuz pater.§.xv.ꝛ ibi Bart.de lega.ij.ꝛ in.l.si domus.§.fi.de leg.j.ꝛ in.l.si mihi.ꝛ titio. de ob.obli.ꝛ in.l.volūtas.ꝛ ibi Bar.C.de fideicō.q̄ est verū ſm Bal.ibi in.j.col. nisi sit ea dē ratio ꝓhibitiōis:q̄ no. Et adde q̄ ꝓhibitus vēdere extra famili ā

põt donare vni de familia puta sorori
scõm Bal.in.d.l.volũt.ſ.col. Quinetiã
põt dare in dotẽ sorori sue vel eius viro
vel etiã cõstituere sibi dotẽ põt femina
prohibita alienare scõm Bal.ibi.ij.col.
vide no.in auẽ.res q̃.C. ꝓmunia de leg.
et Pau.de ca.cõſi.xiij. vbi ponit an cer
ta res ꝓhibita alienari a testatore poſ
ſit in dotẽ dari. Nota tñ quod ꝓhibit⁹
alienare extra familiã ſi alienat libe
ratur solnẽs penã quã ſi non ſoluat fa
mille debetur res alienata scõm Bal.
no.in l.ſ.xj.q.C.de his q̃ pe.no.põt aũt
prohibitus alienare extra familiã alie
nare partẽ alterius p ipſius redẽptã.d.
ℌ.xv.z ibi Bar.qõ ſupra no.aℨ.Itẽ põt
alienare in eũ qui fuit de familia tẽpo
re mortis vel tpe testamẽti ſm Bald.in
d.l.volũtas. in fi.Itẽ põt alienare in ex
traneũ ſi in familia nullus ſit niſi alie
nãs qz nõ ſit q̃ reuocare poſſit ℨ Pau.
de ca.ꝓſi.xliij. Itẽ põt alienare de con
ſenſu illorum de familia in quẽcũq; ex
traneũ l.q̃ rome.ℌ.coheredes.z ibi Dy.
Bar.z doct.de verborũ oblig.facit.l.ni
hil.ℌ.oib⁹.de leg.ſ.l.quoties.z ibi Bar.
et doc.C.de fideicõ. Item põt alienare
partẽ ſibi aliter q̃ſitã q̃ p ius accreſcẽ.
vt tz Bal. Imo.z Jo.de por.in.l.ſi testa
mato.in pun.de vul.z pu. Itẽ ſi alieneẽ
primo in vnũ de familia põt ille ſecũdo
in extraneũ alienare.d.ℌ.xv.z ibi Bar.
z tz Bal.i.d.l.volũtas.z ẽ.dixi. Jdeoq;
Ray.de ſor.in.d.ℌ.xv.dat cautelã q̃ ꝓ
hibitus alienare alienet in vnũ de fami
lia qz tũc poſtea põt in extraneũ alie
nari.q̃ no. ¶+Sed nunq̃d prohibitus
alienare poſſit conſentire alienãti.Rñ.
q̃ aut q̃s eſt prohibitus alienare rõne
iuris vt vſufruc.z põt conſentire pro
prietario alienãti fundũ in quo ſibi de
betur vſufruct⁹.C.de vſur.l.nihil. Aut
eſt ꝓhibit⁹ ratione imbecillitatis vt qz
minor.l.mili.z tũc poteſt conſentire alie
nanti ſicut nec alienare vt tz Bar. no.
poſt gl.z Dy.in.l.ſi fundus.ℌ.fina.ff.de
pig.vide etiã Bar.i.l.fi.ij.col.C.de pac.
z in.l.cũ pater.ℌ.libertis.poſt gl.de leg.
ij.z in.l.nubem⁹.C.ad velle.z q̃ p Bald.
in.d.l.volũtas.z meh⁹ i.l.ij.C.ſi aduer.
dona.vbi dicit poſt Ja.but.q̃ ſtatutuz
ꝓhibens minori alienationẽ bonorum
ſuoꝝ videtur etiã ꝓhibere ne conſenſa
tiat alteri alienãti. qõ eſt notandum.
92 ¶+Quero etiã vtrũ ꝓhibitus aliena
re poſſit actiones in iudicio intentare.
Rñ.non.l.ait pretor.ℌ.ſ.ff.de in.de libe.
Sed excipere poteſt ſm Bar.in.l.liber
tus.i fi.ff.de in ius voc.Sed an ꝓhibit⁹
alienare niſi in legitimos videaẽ tacite
grauatus de reſtituendo legitimis
Bal.tz q̃ ſic.in.l.ſ.i fi.C.de dona. cauſa
mor. Idẽ z ſi teſtator ꝓhibeat heredeꝫ
alienare qz videẽ tacite eos inuicẽ gra
uare de reſtituẽdo alter alteri gl.eſt ſin
gu.ſcõz doc.in.l.codicil.ℌ.inſtituto. ver.
ſimis.de leg.ij.z tz Bar.in.l. vel ſing.de
vulg.z pu.z Bal.i.l.ab eo.C. de fideicõ.
¶Quero an ꝓhibitus p cõtractũ poſ
ſit alienare p vltimã volũtatẽ.dic q̃ nõ
ſm Bal.i.c.qz.v.de iud.z Lau.de fa.in
l.i quotũ.C.de pig.xvij.colũ.vide oino p
Bal.i.l.ea lege.ij.q.C.de cõdi.ob cãm.z
i.l.ſi qs.ℌ.certũ.C.de ſecũ.nup.z in.l.cũ
ſerums.ℌ.fi.de leg.ſ.z glo.in rub.C.non
tice.habita.me.lib.xj.z p Bal.in.l. ſi ita
ℌ.ea lege. de verboꝝ obli.z no.i.l.pe.ℌ.
in.l.de le.ij.z ſ.eo. ¶+Quero ẽt an ꝓhi
bitus alienare poſſit alienare in eccleaz
vl clericũ. Rñ.q̃ ſic.qz talis ꝓhibitio ẽn
p ſtatutũ inducta itelligiẽ de foreſi.vt in
eũ nõ poſſit alienari.qõ ſtatutũ tz ꝑter
quã quo ad eccleſias vel clericos ſcõm
Bar.no.in.l.filiuſſa.ℌ.diui.iij.col.de le
ga.ſ.z in.l.ſ.C.nõ licere habi.me.z i.l.
dudũ.de Jhẽ.em.z in.l.ſi ita qs.ℌ.ea le
ge.de ẋbo.obli.z p Bal.in.l.ea lege.vi
q.C.de ꝑdi.ob cãm.z in.l.volũtas.de fi
deicõ.z in.l.iubem⁹.z in ſ.v. col.de ſac
ſan.ecc.Pau.de ca.in.ꝓſi.cxciij.z Fe.de
de ſe.ꝓſi.lxxx.z Jo.de pla.i.l.q̃.C.de ꝑd
naui.li.xj.z alꝫ ꝑ anno ſcõſulni i ar dua
q. ẋtẽte de hꝛditate do. Catherine de
ſeruigliano relicta hoſpitali de amãdu
la qõ veniẽtes ab itestato tẽtarũt ex
cludere vigore ſtatuti firmani ꝓhiben
tis foreſes acãrere in territorio ciuita
tis.Iz quidã alij ſequẽtes ꝓſiliũ ſolẽnis
doc.dñi. Cataldini de viſſo tẽtauerunt
cõtrariũ z male z Joem ſniam doc.vbẽ
ſ.quã etiãtz Pau.de ca.i.ꝓſi.ccxcvſ. et
Bar.i.d.l.ſi de ſa.ſan.ec.Jo.an.i.cſi.de

timu.ecc.z doc.cañ.in.c.eccliaſctẽ Ma
rie. de ꝓſti.qõ maxime ꝓcludebã qõ ta
le ſtatutũ nõ ob. quin ſaltem eſtimatio
rerũ ꝓhibitaꝝ acq̃rere debeaẽ.Iz ipas
relictas ſibi acquirere z acq̃ſitas tene
re nõ poſſet vigore ſtatuti.vt tz Bart.
no.i.l.filius.ℌ.ſi q̃d.de leg.ſ.z Bal.in.l. 96 ꝑterito. ¶+Põt etiã dubitare nunq̃d
cũ q̃ſtio.in.fi.C.de leg.z in.l.cãm ſeruus ꝓhibitus alienare poſſit iuramẽtum
ℌ.fi.de leg.ſ.z do.Lau.in.l.in quorum. deferre.z dic quod non.l.iuſurandum
de pig.Adde qõ predictũ ſtatutũ nõ hz ex conuentione.ℌ.pupil.z ibi Barto.de
locũ contra filios q̃ cum debeant nomi iureiurã.Quod ſi teſtator ꝓhibeat res
natim exheredari.l.nominatim.de lib. eccleſie legatas alienari. Rñdeo q̃ in
z poſthu.z dictũ ſtatutũ ſapiat quandã telligiẽ etiã de ſolẽnitate iuris vt alie
exheredationẽ filiorũ foreſium ſuccede nari nõ poſſint ſm Pau.de ca.i.d. cõſi.
re ꝓhibitorũ tenẽdum eſt eos nõ com xv.An aũt ꝓhibitus alienare in potẽ
prehẽdi a ſtatuto expreſſe nõ loquente tiorem poſſit alienare in filium ꝓpriũ
de filijs.vt tenuit Jo.de imo.in.d.l.ſi ita corporis.Reſpon.quod ſic.ſz nõ in ado
q̃s.ℌ.ea lege. de ẋbo.obli.quẽ ꝓſulendo ptiuũ.Item z in patrẽ ſm Bald.in.l.ea
refert z ſequit clariſſimus doctor domi. lege.v.q.C.de condi.ob cauſam. vbi vi
Bñdictus capra in conſilio ſuo ſcõm q̃ de omnino in.ix.col. Item an ꝓhibit⁹
ego ꝓſultus pluires reſpondi de facto. alienare poſſit obligari ad alienãdum.
94 ¶+Jurta predicta q̃ri põt an ꝓhibi Reſpon.non.l.ſi reſoluendã. z ibi Bar.
tus alienare teneaẽ curare etiã ne per C.de predi.mi.Sed an poſſit promitte
aliũ alieneẽ. Rñdeo ſic. vt no. in.d.ℌ.ea re.Rñ.qõ ſic.qz ꝓmittere nõ eſt alie
lege.z p Bal.in rubri.C.q̃ admit.in fin. nare ſm Bal.in.l.ij.ℌ.fi.C. cõmunia de
qõ no. Imo nõ poteſt dare occaſionem 97 leg.quod no. ¶+Dubitari poſſet an ꝓ
qõ alieneẽ ſm Bal.l.q̃ties.C.de fideicõ. hibitus alienare certã rez poſſit de ea
p tex.ſing.in.c.ſ.ℌ.fi.de inueſti.de re.alꝫ trãſigere. z dico qõ ſic etiam dimittẽdo
fac.in vſi.feu.z glo.in.d.ℌ.ead.l.Itẽ q̃ro rem parti cum qua tranſigit: qz tunc
an prohibitus alienare poſſit habere non dicitur alienare scõm Bal. ſingu.
res pro derelictis. Rñ. nõ p no.in.l.ſer in.c.ſ.in fin.de contro.inter vaſal.et alꝫ.
nus.ff.de ſtirp.ſer.ſm Bal.in.d.l. volũ in vſi.feu.ſed in.l.quoties.C.de fideicõ.
tas.in fi.Quõ aũt intelligitur ꝓhibitio dicit q̃ non ſi prouocat ad iudicium.ſe
alienãdi extra familiam. Rñ. intelligi cus ſi prouocatus.z ſi habet plenã ad
ſ.vſq; ad quartũ graduz:ter.eſt ſingu.z miniſtrationem vt vaſallus prelatus z
ibi Jac.de bel.in auẽ.de reſti. fideicõ.p tutor alꝫ nunq̃ tenet trãſactio. Et ad
quẽ do.meus Joã. de prato ſic de facto de quod alienationis appellatione ve
cõſuluit. ¶Succeſſiue querik an ꝓhi nit tranſactio.l.ſ.ff.ſi quid infra.patro.
bitus alienare poſſit repudiare heredi ſm Bal.in.l.ſ.C.ſi aduer.tranſac. q̃ eſt
tatẽ. Rñ.ſic.l. qui aũt.de his q̃ in frau verum ſi res tradaẽ nõ alꝫ ſm Bar.in
dem.l.ſi ſponſus.ℌ.ſi marit⁹.de dona.in l.nulli.ff.de trãſac. q̃ facit contra dictũ
ter vir.ſm Pau.de ca.i cõſilio.cccvij.qõ 98 Bar.in.d.c.i.fi. ¶+Circa ꝑdicta tene
no. ¶Nunq̃d prohibitus alienare poſ meti q̃ ꝓhibit⁹ alienare nõ põt vſufru.
ſit permutare. Rñ.nõ ſm Bald.in auẽ. cõſtituere ẽt p mẽſem. ſz bñ poteſt eũ lo
per Joã.an.in addi. Specula.de reruz care ad tps nõ longũ. Itẽ poteſt ꝓmit
ꝓmuta.vlti.col.z Pau.de caſt.in conſi. tere fructus dare z ad centum annos
55 xvj. ¶+Item queri poteſt nunquid ſcõm Bal.in.c.ſ.vij.colum.qui feu.da.
ꝓhibitus alienare poſſit irrenocabi poſ.Ang.vero in auẽ.de non alie.ℌ.hoc
liter alienare in extraneum. Reſpon. igitur.col.ij.aliter loquitur. vide Bar.
quod ſic ſi ipſe inſtituit heredeꝫ vnum z Bal.in.l.codicil.inſtituto. de lega.fi.
vbi dicũt q̃ ꝓhibitus alienare poteſt

promittere vel vendere fructus rei ad mille annos nisi vēdēdo fructus cōstituat emptori ius vsusfructus sm Bar. ibi. ꝛ est tex. in l. fi. C. de re. al. nō alie. q̄ nec vsumfructū ꝓstituit q̄ nō pōt alienare. vt ꝛ. ff. dicit scōm Bal. in. d. vij. col. pōt tñ fructus alienare. d. l. fi. ꝛ Bart. tz in d. ℣ instituto. ꝛ Bal. in. c. j. ℣. donare. in pun. qualiter seu. ol. po. al. Nec omitto q̄ ꝓhibitus alienare sub pena potest impune cōstituere hipothecam verbalē tz nō pignus tradere sm Bal. in. c. j. ℣. rursus. vlt. colū. q̄. mo. seu. amit. sed Bar. in. l. q̄ habebat. de leg. iij. dicit qō pōt pignorare dūmodo nō pignoret ꝑ tāta q̄titate vt nō sit spes luitiōis. Idē tz Bar. i. l. legata. ℣. fi. de sup. leg. ꝛ in l. rē legatā. in fi. ff. de adi. le. ꝛ Bal. in. l. vo lūtas. pe. col. C. de fideicō. ꝛi. l. fi. C. de re. al. nō ali. Adde etiā q̄ prohibitus alienare nō potest in ꝓtractu fideiubere ꝑ alienante sm Bal. in. l. exceptione. C. de euic. Iterē adde qō prohibitus alienare ꝑ testatorē pōt renuntiare fauori ꝓhibitioni sui cā introducte. vt tz pau. de ca. cōsi. xvj. ꝛ Jo. an. in. c. raynuctus de
99 testa. ꝛ no. ¶ Sed numq̄d prohibitus alienare patiat̄ ꝑscriptionē. gl. no in. l. j. C. si aduer. vē. tz q̄ nō. ꝛ est tex. cū glo. ꝛ ibi Bar. i. l. alienationis. de verbo. signi. et Bal. post gl. in. l. ij. de vsuc. pro emp. ꝛ pau. de ca. in consi. xvj. Barto. in. l. vbi lex. ꝛ ibi vide. ff. de vsucap. ꝛ plenius ꝑ Bal. in. l. filiusfa. ℣. diui. de leg. j. in fi. et ibi dicit q̄ res ꝓhibita alienari si alienetur pōt ꝑscribi q̄ res est maiorus. vt de etiā ꝑ doc. Sicu. ꝛ do. Balto. in. c. cū nō liceat. de ꝑscrip. ꝛ q̄ ꝑ Bal. in. l. fi. pe. col. C. in q̄. ca. in iteg. resti. nō est necesse. ꝛ in. l. acceptā. xxij. q. de vsur. Illud etiaz tene mēti qō dicit Bald. i. l. volūtas. iij. col. C. de fideicō. q̄ ꝓhibit⁹ alienare nō pōt inuestire corpaliter tz ꝑ anulū sic nisi
100 in corporalib⁹. ¶ Post ꝓdicta quero vtrū ꝓhibit⁹ alienare possit heredē isti tuere ꝛ dic q̄ nō. l. si qs. ℣. certū. ꝛ ibi bal. C. de fideicō. nup. ꝛ Bal. in. l. humanitatis. ij. col. C. de ipu. ꝛ ali. substi. qō verū nisi quo ad effectum mutādi iudiciū. qz tūc non dicit alienare qs instituendo heredez. l. ex hoc. ℣. alienare. ꝛ ibi Bar. ff. de al. iudi. mu. causa. fac. Iterē nec potest transferre ab intestato. l. codicillis. ℣. matre. ꝛ ibi Bart. de leg. iij. de quo tñ vide Bar. in. l. quēadmodū. C. de agri. ꝛ cē. li. xj. ꝛ plene ꝑ Bal. in. l. ea lege. iij. q. viij. col. C. de cōdi. ob cām. vbi dicit q̄ aut ꝓhibitio exprimit ab intestato succedētium qualitatē. ꝛ tunc videtur prohibiti etiā ab intestato succedere: aut prohibitio nō facit mentionem de talibus quibus a iure defert ꝛ in eos non videt extendi prohibitio. ꝛ vide Bal. in rub. C. qui admit. ad fi. vbi etiā dicit q̄ ꝓhibitio alienandi intelligit̄ etiā ne qs ab intestato succedat. ꝛ ꝑ ꝓtratab. Idē in. l. em ārtpati. penul. col. C. de col. tz q̄ prohibitus alienare tenetur prouidere ne sibi ꝑ ꝓtratab. succedat̄. Sz Bar. in. d. l. quēadmo. dicit q̄ ꝓhibitus alienare in certas ꝑsonas nō potest eis ex testamēto relinquere nec legare. Item dz curare ne ab intestato pueniat sec⁹ si alienatio sit simpliciter prohibita et indistincte. qz potest prohibitus relinq re ex testamēto. vt ibi per Barto. ꝛ vi
101 de oino Pau. de ca. ꝙsilio. cclxxix. ¶ Intra premissa ītur nunq̄d ꝓhibit⁹ alienare possit alienare ex causa necessitatis. Respondeo sic. l. pater filium. in ꝓncipio. ꝛ ibi Bar. de leg. iij. not. ff. de fun. dot. in. l. j. ꝛ ibi Bart. C. de predi. mino. l. alienationes. fami. hercis. ꝑ Bart. in. l. filiusfami. ℣. diui. de leg. j. in. l. peto. ℣ predium. de leg. ij. vbi dicitur posse ꝓpter debita testatoris. vide etiam per Alb. de rosa. in trac. statutorū. ij. parte. ij. q. vbi tz idē. Item etiam propter dotē vel donationem propter nup. sm Bart. in d. ℣. diui. ꝛ tex. Bart. ꝛ doc. in auk. res q̄ C. cōmunia delega. ꝛ ꝑ Bal. in. l. ij. in fi. C. si aduer. vē. pig. vbi dicit posse de re canonico vēdi ꝑ vtorem credtricem viri defuncti relictas domos ꝓ cōstruēdo hospitali ꝛ alienari prohibitas a testatore. sed hospitale fieri debet alibi facta mutatione loci arbitrio episcopi. q̄ est notandum. Sed limita sm Bald. in auk. hoc ius porrectum. de sac. san ecc. vt verum sit si non sint alia bona testatoris de quibus possit vtoi vel creditoribus satisfieri. Quinetiam dicit ibi

Bal. q̄ ex quo relicta est dom⁹ ad certū pium vsum puta ad hospitalitatē ibi tenendā: nā pōt in aliū vsum mutari autoritate pape. ꝛ sic nō pōt creditor eas distrahere. q̄ no. ad id qō. ℣. proxime diri sm Bal. in. d. l. ij. ꝛ vide tex. cum glo. no. in auk. ꝛ al. ꝛ emphi. ℣. sanctissimas. vbi contrarium probatur de iure ciuili. s. qō non possit etiā in casu necessitatis distrahi res alienari ꝓhibita. q̄ maxime procedit in relicto facto ecclesie cū prohibitione de nō alienādo: qz vt verba testatoris aliquid operent̄ iurta. l. si qñ. de lega. j. intelligit̄ facta prohibitio etiā in casibus a iure ꝓmissis. sm do. m. Bar. cep in rub. ff. de ver. sig. xiij. col. ꝑ d. ℣. sanctissimas. col. ix. vide ibi Ang. in
102 ℣. hoc etiā. iij. col. vbi dicit veritatē esse q̄ si sunt alie res ecclesie quas alienando possit satisfieri non poterit res relicta ecc. cum prohibitione de non alienā do alienari vt sic intelligitur dictū Jnno. in. c. raynaldus. de testa. ꝛ quod no. in. d. ℣. sanctissimas. ꝛ in. c. verum. de cōdi. appo. ꝛ sentit Bal. in. d. vlt. col. vbi. ℣. sed si alia bona desint prohibitio non astringit. d. l. pater filium. de lega. iij. qō no. ¶ Adde alias causas necessitatis ex q̄bus pōt prohibitus alienare. s. ꝓpter
103 famē. l. ij. C. de pa. qui fil. di. Itē ꝛ ꝓpter causam remunerationis sm Bar. in. j. consti. ff. in prin. vlt. col. ꝑ. l. iubem⁹ nullum. C. de sa. fam. eccle. ꝛ adde no. ꝑ Bal. in. l. imperialem. de prohi. feu ali. per Fede. ꝛ in. ℣. liuellarie. quibus mo. seu. ami. ꝛ in. l. hac edictali. ℣. his illud. C. de secun. nup. Subde ad materiaz ꝓdictā q̄ prohibitio alienādi cū causa dicitur facta quando apponitur ꝑsona in quā res deueniat si contra prohibitionem alienetur alꝫ eīn dicitur nuda sm Cy. in. l. ea lege. C. de cōdi. ob causam. Bar. in. l. filius. ℣. diui. de leg. j. ꝛ i. l. pater. ℣. iul. agrippa. de leg. iij. ꝛ in. l. iij. ℣. sed si non cōstat. ff. vbi pupi. ed. deb. ꝛ in. l. lucius. in prin. de leg. iij. ꝛ in. l. quoties. et
104 ibi Bal. ꝛ doc. C. de fideic. ꝛ Pau. de ca. cōsi. cccxxij. i. iij. col. ꝛ ī ꝑsi. xciij. ¶ Ultimo scias q̄ nō nocet ꝓceptū fctīs heredi de nō alienādo si nō est datus sibi substitut⁹ ad quē res pueniat. Casu quo alienatio fiat vt cōsuluit Ange. no. cōsi. Jndei nōie amē. punct⁹ talis est Andreas ꝛc. Secus si sit datus sibi coheres ꝑ gl. sing. ꝛ doc. in. d. l. codicillis. ℣. instituto. de leg. ij. ꝛ Bar. in. l. vtorē. ℣. heres. de leg. iij. ꝛ in cōsi. proponit q̄ in testō ꝛc. ꝛ vide Bal. in auk. cui relictū. iij. col. C. de indi. vi. tol. ꝛ in. l. j. vij. q. C. de his q̄ pe. no. Ang. i auk. de nup. ℣. ꝑfate. Pau. de ca. in Linter oēs. ff. q̄ satisd. cog. in Spe. de testa. ℣. pen. ver. Item q̄d si instituto. Bar. in. l. parteria. in fi. ff. de here. insti. ꝛ in. l. vtorē. ℣. heres. de leg. iij. in q̄bus iuribus decidit̄ qsdā similis. vez cui debeatur hereditas alicui relicta sub conditione non dato sibi substituto vel coherede in defectū ꝓditiōis. ¶ Quadragesimosexto quero si ep̄s iurauit nō alienare bona eccle an possit vendere fructus possessionū eccl. ad. x. vel. xx. annos. Rñ. sic sm Archi. ꝛ Jo. fan. in. c. ab batib⁹. xij. q. ij. ꝑ gl. pe. ℣. q̄ritur. de leg. iij. ꝛ tz Zau. de fa. i rub. de reb. ecc. nō alie. vj. q. lib. vj. Et adde qō tale iuramentum dz intelligi de bonis mense episcopalis non de feudalibus vel emphiteoticis sm Bal. in auk. hoc ius porrectū iij. col. C. de sa. san. eccle. ꝑ no. in. c. vt super. de reb. ecc. non alie. ꝛ in. c. ij. de feu.
105 quod est no. ¶ Quadragesimoseptimo quero an gesta per episcopum intrusum valeant. Rñ. aut loquimur de his que non fiunt per modū iurisditionis vt cōtractus de nō valētia facti ab intruso ꝙ facto nec a scismatico. xij. q. ij. alienationes. cū gl. Jdeo bal. in. l. si is q̄ ff. de eo qui ꝑ tu. sing. dicit. q̄ ꝓlatus intrusus in quasi possessione ꝓlature ēt cū autoritate supiorus nō pōt alienare. q̄ verū credo nisi ex cōi errore habeat ꝓ legitimo vt. j. dicē. aut loquimur qñ autoritas supiorus inualida interuenit vt qz exēcat⁹ fuerat ꝑfirmat⁹ q̄ erat habilis ad spūalia. sm Jnn. i. c. nihil. de elec. Si act⁹ erat necessari⁹ vz. si volūtari⁹ ꝙcernēs ꝓprietatē rerū nō vz. sec⁹ si vsumfructū. qz vz celebriat⁹ a ꝓlato bonefidei ꝛ hñte administrationē facti tz non iuris seu ius plenū. Jtz tradit bar. in. l. barbarius. ꝛ. col. ff. de off. ꝓto vbi ēt subdit q̄ gesta ꝑ ꝓlatū apostatā prō-

motum per papã ignoꝛãter valent licet
vere nõ valeat promotio ꝛ non sit epꝰ:
qꝛ cõis error eum approbat. Secus tñ
in homicida qui promotus ad epatum
est epꝰ donec remoueaꝛ fm Barto. ibi
post Inno. in. c. cũ nostris. de cõcess. pbẽ.
si tñ pdicti scienter promoueantur per
papam videtur cum eis dispensatum ꝛ
indistincte valent gesta coꝝ fm Bald.
vbi. ℣. Quinetiam Barto. post glo. in. l.
iusurandum ex cõuentione. ℣. j. ad fi. de
iurciurã. dicit q cõtractus plati nõ le-
gitime electi nõ valet nisi ex cõi errore
habeaꝛ pro plato quo casu valent eius
gesta vt. ℣. diꝛi fm Bar. in. d. l. barbari⁹.
Et idẽ si a prin. tenuit elec. vel instõ pla-
ti. sed eꝛ postfacto fuit eꝛ iusta ratione
cassata qꝛ prius gesta tenẽt fm Bar. in
d. ℣. j. in fi. ꝛ in. l. quoties. ff. de acq. hered-
di. ꝛ in. d. l. barbarius. adde etiã no. in
d. ℣. j. in. l. ij. ff. qõ sal. tu. ꝛ. p Bal. post glo.
in. d. l. si tutoꝛ. C. in qui. cau. in inte. Nec
ptereo dictũ Bart. in. l. Barbarius. xj.
col. q pcessus factus coꝝ ẽpo putatiuo
valet etiã eo remoto. lz secus sit in eius
cõstitutionib⁹: sed pcessus factus cũ pla-
to vel epo putatiuo nõ valet. lz secus
sit cum putatiuo tutoꝛe. qõ ppetuo no.
sed an excõicatus a falso plato si cele-
braꝛ fiat irregularis sciens cum esse fal
sum platũ. vide p Bar. in. l. ij. C. de serui.
Et scias q epꝰ non canonice cõfirmat⁹
nõ remouetur. qꝛ sufficit error cõis fm
Inno. in. c. nihil. de elec. ꝛ Bal. in marg.
105 ver. epꝰ ver. iiij. ¶ Quid de excõicatione lata ab eo qui est in quasi possessione plature. Rñ. nõ ꝟ si vere non est prelatus fm Innoc. in. c. cum dilectus. de consue. ꝛ Flo. in. l. scruitutes. vij. col. ff. de serui. dicit eñ lata ab incompeten
ti iudice que est nulla. c. j. ℣. cos de priui. in. vj. ij. q. j in primis. de cõsue. ad audiẽ
tiam de iud. at si clerici. l. j. si a non com
pe. in. sed Bar. in. d. l. barbarius. xl. colũ.
tenet contrarium in spiritualibus tñ.
Potest autẽ epꝰ non canonice electus:
sed toleratus ordinare clericos. j. q. j. si
qui. sed an epꝰ non legitime institutus
possit autoꝛari alienationibus rerũ ec-
clesiasticarũ quas facũt clerici. Credo
q nõ. qꝛ phibitus alienare nõ põt alie
nanti ꝓsentire. l. si fundus. ℣. j. ꝛ ibi Bar.
ff. de pig. ꝛ p Bar. in. l. fi. C. de pac. ꝛ in
l. ij. C. si aduer. ven. pig. ꝛ in. l. voluntas
C. de fideicõ. ꝛ in. l. cum pater. ℣ libertis.
de lega. ij. ꝛ diꝛi. ℣. in alia. q. xlv. cogita-
sciendũ tñ q ꝓsumit pro eo qui diu fuit
in quasi possessione plature fm Ange.
no. in. l. qui in aliena. ℣. j. ff. de acq. here.
qõ no. ¶ Quadragesimooctauo quero
an epꝰ cogat vsurariũ ad restitutionẽ
vsurarum ei remissarum. Rñ. q sic. vcz
vt eas soluat pauperib⁹ fm Bal. sing.
in aut. habita. C. ne fil. pro pa. ꝛ Ludo.
pon. in sing. ver. vsurarius. ℣. cõis cõclu
106 sio ꝛc. Quod no. ¶ Quadragesimo
nono quero vtrũ epꝰ feudatarius cõ
mittens seloniã pdat feudũ. Rñ. q sic.
in vita sua tñ cum post mortẽ eius feu
dũ ad eius ecclesiã reuertatur cui noce
re nõ ꝺz relictũ prelati fm doc. post Ar
chi. in. c. verũ. de foro cõpe. Eꝛ quo pz q
delictũ plati vinẽtis nocet ecclie nõ au-
tẽ post mortẽ prelati. qõ etiã tz Bal. in. l.
meminerint. C. vnde vi. vbi simpliciter
dicit delictum prelati non nocere eccle
cuius bona cõfiscari nõ possunt ob deli-
ctũ plati. Tu dic verũ esse nisi delictũ sit
cõmissum a plato ꝛ conuentu. qꝛ illud
necet ecclesie cui non noceret delictũ so
lius plati. gl. est no. in. c. ij. de ordi. colũ.
xvj. q. vj. si epm. ꝛ. c. placuit. ꝛ ℣. si ergo.
xxv. q. ij. ita nos. C. de sa. san. eccle. l. iu-
bemus. ꝛ qõ. p Bald. in prelud. fen. vlti.
col. Delictũ vero plati cõmissum ante ꝑ-
laturã ad nocetꝛ eccle. vide p Bal. in. c.
j. de capi. coꝝ. Sed cõmissum post prela-
turã vtrum noceat. vide vltra predicta
etiã p Bal. in. c. j. ℣. liter do. ppri. pri. in
vsi. feu. Et no. q in acquirẽdis feudis
factũ prelati nocet ecclesie ꝛ maxime. in
penis querendis fm Bal. in. c. finitur.
in fi. de prohi. feu. al. p Fede. qõ dicit ve
rum nisi in magnũ ꝓiudiciũ ecclesie ver
teꝛet. ¶ Et vltra pdicta an delictũ pla-
ti noceat eccle. vide glo. Bar. ꝛ doc. in
l. si quis in tantam. C. vnde vi. ꝛ in. d. l.
meminerint. eo. titu. ꝛ in. d. l. iubemus.
107 in fi. per Bar. Bald. ꝛ doc. ¶ Quid si
epꝰ non soluat qõ ꝺz. Respon. cũ priua
ri feudo in vita sua tantum scõm Bald.
in. c. j. ℣. fi. de capi. coꝝ. In vsi. feu. ꝛ. ℣. di-

ctũ est. Sed an preiudicet eccle epꝰ re
cipiẽdo canonẽ ab emphiteota iam pri
uato. vide in Spe. de loca. ℣. nunc vero
aliqua. ℣. xxvj. ꝛ seq. ꝛ ibi Bal. in addi. ℣
si platus. vbi tz q sic sicut sindicus cõis
pindicat hoc casu cõi. vt ibi p Spe. ꝛ bal.
q no. Idẽ in priuato dño recipiente ca-
nonẽ qꝛ videꝛ sibi recõciliare emphiteo
tam priuatum. vt ibi p Bal. ℣. eotpso. ꝛ
Spe. ℣. xxiij. ꝛ ver. xxiiij. vbi dicit veruꝝ
si sciens receperit. Secus si ignorans
vel cũ protestatione saluo iure suo ꝛc.
108 ¶ Accessorie queritur an delictũ pa-
tris noceat filio in feudo. ꝛ dic q non si
feudum fuerit antiquũ. ſ. de quo annus
fuerit innestitus. sed si incepit a patre. ꝛ
tunc aut pater stipulatus est illud pro
se ꝛ filijs suis. ꝛ dicendũ est qꝛ cũ sit ex
cõtractu quesitũ ius filio delictũ patris
nõ nocet filio. ar. l. fi. de pactis. Secus si
simpliciter qꝛ tunc tendũ transit ad fi-
liũ. c. cum vero cotradus. ℣. feu. da. po. q
verũ si sit ꝛes patris vt in ti. an agna.
vel fil. ꝛ tũc delictũ patris nocet filio. de
iure ciuili. de consuetudine vero feudo
rum dic q si delictum concernit ꝑsonaꝝ
domini vt qꝛ in consulto domino alie-
naut vel feloniam in dominum cõmisit
vel innestiturã non petijt. ꝛ tunc nocet
filio indistincte. d. ℣. deniqꝫ. Secꝰ si nõ cõ
cernit ꝑsonã dñi qꝛ tunc aut fuit con-
cessum pro se ꝛ filijs ꝛ non nocet filijs in
distincte fm Cy. ꝺ. et. Bal. ꝛ Bar. in. l. ij.
C. de li. ꝛ eoꝝ lib. aut simpliciter quo
casu ꝛ ad descendentes transit infinituꝝ
ꝛ nocet filijs non aũt agnatis qui veni-
re poterant in defectũ filiorũ. d. c. si va-
sallus culpã. ꝛ. c. j. si vasall⁹ feu. pri. Ita
dicit Pau. de cast. in. d. l. adoptiuũ. Sed
tu etiam vide Bald. in. l. qui se patris.
viij. col. C. vnde lib. vbi dicit q delictum
patris viuo auo cõmissum non nocet si
licet pater sit eo priuatus facto suo q
no. ꝛ vide omnino Bald. in. c. j. de censi.
iiij. col. q feu. da. pos. ꝛ l. c. j. vj. col. q. mo.
feu. ami. ꝛ in. c. j. ℣. j. de sic. feu. ꝛ plen⁹
in. d. c. j. si vas. feu. priue. ꝛ Bal. in. l. j. de
re. dim. ꝛ in. l. adoptiuũ. de in ius voc. et
in. l. j. de bo. lib. ꝛ in. c. insuper. iij. colũ. de
prohi. feu. al. per Fede. per Barto. in. l.
109 in. d. l. adoptiuũ. ¶ Itẽ qro q̃d de de-
licto pfisin maiestatẽ pncipis. Rñ. no
cet filijs masculis vt repellant ab oim
et extraneorum successione. l. quisquis.
ver. filij. ꝛ ibi doc. ꝛ Sali. C. ad. l. iul. ma
ie. sed filiabus feminis nocet quo ad
successionẽ paternam ꝛ maternam nisi
in legitima. d. l. quisquis. versi. ad filias.
non aũt quo ad successionẽ extraneoꝝ
omnimodã. vt ibi p Sali. Delictũ vero
fratris nõ nocet alteri in portione inno
centis fm Bal. in. l. eã quã. v. col. C. de
110 fideicõ. q no. ¶ Quinquagesimo qro
vtrũ epꝰ habeaꝛ loco filij ita q excludat
substitutũ qñ volẽs ingredi monasteriũ
pfessus est in manibus epi nõ inuento
monasterio qõ cum reciperet. Rñ. sic se
cut ꝛ monasteriũ fm Bal. in aut. nisi ro
gati. in fi. C. ad treb. q intellige verum
nisi locus pius sit substitutus fm Ang.
in aut. de sanctis. epis. ℣. ꝛ hoc de pñti. l
prin. col. ix. ter. ꝛ Bal. in aut. nisi rogati.
ꝛ ibi glo. Bar. ꝛ doc. Itẽ verũ nisi in ca
bus in iure expressis tãtũ. vt ibi p Bal.
versicu. ꝛ. quero in aut. si qua mulier.
ij. col. de sac. san. ec. Itẽ verũ nisi fuerit
dictũ de filijs de proprio corpore natis
fm doc. ibidẽ. ꝛ Bald. in. l. deo nobis. C.
de epis. ꝛ cleri. ꝛ Bar. in cõsi. narnensis
ꝺã. Itẽ nisi sit dictũ sine herede mascu
lo qꝛ monasteriũ non habeaꝛ loco here-
dis masculi. ꝛ ideo non habeaꝛ loco filij
nec excludit substitutũ fm Bald. ibi in
pe. col. Item nisi dictum sit. si filium nõ
genuerit fm Bal. ibidẽ. Itẽ nisi ponens
dictam conditionem si sine liberis de-
cesserit loquatur de seipso. nam si ipse
ingreditur monasteriũ tunc substituẽs
vel legatarij⁹ vel donatarius succedit
put disposuit nec tũc monasteriũ habe
tur loco filij cum ꝑsona cui apposi-
ta est conditio sit eadẽ cũ ꝑsona appꝛ-

uente nō diuersa. vt sing. dicit Jo. and. in addi. Spe. de sta. mo. ver. v. in addi. m. ꝛ Bal. in. d. auk. nisi rogati. vlti colū. Item habeꝯ p filio ꝛ excludit substitutū etiā a bonis sibi reseruatis p heredē ingressum tpe ingressus fm Bal. ibi. Itē nisi heres grauat⁹ ingrediat monasteriū vltimo vite spū vel qñ ingrediatur in vltima sua senecta. scōm Bald. ibi vlti. col. imo reuocatoria actio cōpetit substituto ℨ monasteriū vt ibi q⁹ no. Itē nisi in monasterio sororum tertij ordinis q⁹ nō habetur p filio ꝛ substitutum nō excludit fm Bal. ibi ad fi. Itē in monasterio fratrū minorū sancti Francisci q⁹ est incapax successionis. ꝛ p filio non habeꝯ fm Bal. sin. in v. substitutio. Itē nisi quo ad emphiteosim ingressi i qua monasteriū nō habetur loco filij cum in eā nō succedat nisi in vita monachi cui fuerat fm Inno. in. c. in pñtia. de pba. ꝛ Bal. in auk. nisi rogati. iij. col. quē etiā vide omnino in auk. ingressi. ꝛ ibi Bar. de sa. san. eccle. ꝛ in Spe. de loca. ℌ nunc vero aliqua. ℣. no. ꝛ Bal. in. c. j. de eo q̄ ar. be. de. ꝛ Bar. i. l. si ita quis. ℌ ea lege. de ver. ob. ꝛ Flo. i. l. an vsufr. ff. de vsufr. Itē nisi i trebelliānica debita ingressa q̄ tāq̄ fili⁹ ei⁹ nō detrahit monasteriū fm Ang. sing. l. l. marcell⁹. ℌ fi. ff. ad trebel. Itē verū q⁹ hꝫ p filio ꝛ excludit substitutū ēt si testator phibuit fm bal. ibi. ij. col. Itē nisi ꝺdītio filiorū sit apposita in contractu q⁹ tunc nō habeꝯ monasteriū p filio fm Bal. ibi. iij. col. ℣. Itē si ecclesia p glo. p. l. si ita quis. ℌ ea lege. de ver. ob. ꝛ in. c. j. de mil. vas. qui cōtu. est in vsi. feu. q⁹ verū etiā in ℨctu emphiteotico vel feudali vt q⁹ quis stipulaꝯ emphiteosim vel feud. p se vel filijs nō intelligiꝯ de monasterio fm Bal. i. d. auk. iij. col. se. ꝛ plenius in auk. ingressi. vij. colū. ꝛ. ℨ. dici. Itē nisi in his q̄ sui natura nō transeunt ad heredē extraneum vt feudū in quo monasteriū p filio non habeꝯ fm Bal. in. d. auk. nisi rogati. ℌ si extra no. ꝛ vide Bal. in. l. q̄ se patris. j. col. C. vnde lib. ℣. in. d. auk. ingressi. ℣. q̄d de feudo. ꝛ in. d. c. j. de eo q̄ ar. bel. Item nisi q̄ñ succedēdū est in certis rebus nō in vniuersis fm Bal. in. d. auk. nisi rogati. iiij. col. Itē nisi quo ad reuocādum donationem fm Bal. ibi in vlti. colum. ¶ Predictis sing. adde q⁹ grauatus fideicō. si sine filijs decesserit si ante ingressus testatus ꝛ partē bonorum reliq̄d extraneo partē monasterio subdit⁹ admittit ad ptē extranei nō ad ptē monasteriū fm Bal. ibi in vlti. colū. ¶ Ultimo adde hic q⁹ ecclesia cuius rector clericus est a patre institutus ꝛ grauatus fideicō. si deceat sine filijs habeꝯ pro filio ꝛ excludit substitutū. vt nota. dicit Bar. i. l. heredib⁹. ℌ. titi⁹. ff. ad trebel. q̄

111 ola tene mēti ppetuo. ¶ † Qui quagesimo mo ḡro an eps possit exigere a suis subditis aliquid p̄ter solitū vl̄ p̄ter ius. Rñ. nō. xvj. q. j. nulli epoz ꝛ c. ℌ licator. alꝫ sibi de iure resisti p̄t nisi ostēdat sibi a iure cōcessum esse q⁹ petit fm glo. ibi p. c. hoc tm̄. ꝛ c. eleutherius. xvij. q. ij. ix. q. iij. c. cōquestus. Quinetiā de iure siue diocesis nō p̄t eps quicquā minuere. xvj q. j. cōstitutū. sicut nec imperator q̄ ℣ semp augustus. no. in procemio instit. ff. ꝛ C. p gl. ꝛ doc. ¶ Quinq̄gesimo secundo ḡro an eps debeat habere in ecclesia iconomū q̄ bona ministret ꝛ dispēset. Rñ. sic. xvj. q. vij. qñ in quibusdā ꝛ ibi glo. ordi. Qui iconomus ꝺz p ipsum epm eligi. ix. q. cū scimus. de epi. ꝛ cle. l. omne. ꝛ ibi vide oino p Bal. nisi cōsuetudo sit q⁹ capitulum eligat. c. cū cāz. de elec. fm. d. gl. ¶ Et p̄t dari iconomus etiā ecclesie p̄tuali. d. c. cū scimus ꝛ tz. d. gl. Dicit aūt iconomus cui res ecclesie gubernāde mādanť. l. iubemus ℌ iconom⁹. de sa. san. ec. Pōt vero iconomus constitui in perpetuum ꝛ ad tempus scōm Innocen. in. c. ad hec de rescrip. post Hostien. Et no. q⁹ propriē dicit iconomus in rebus canonicoꝝ. nam in episcopalibus dicitur vicedominus scōm Bal. in addi. specu. de his qui ab. not. in iud. deue. in versi. iconomus ꝛ gl. in. d. c. qñ in quibusdā. lxxxix. distinctio. volumus. Item not. q⁹ iconomus debet esse de clero. d. c. qñ. et ibi gloss. nec potest esse laicus ea. q̄ō. in ir-

112 vbi vide. ¶ † Qui quagesimo tertio q̄ro vtrum episcopus vel rector ecclesie obligetur p procuratorez q̄ recipit mutuum pro ecclesia. Rñ. non nisi in tribꝰ casibus. ¶ Primo qñ ꝓcurator habet mandatū speciale ad recipiendum mutuum. ¶ Secundo qñ est ꝓpositus contractibus seu negotijs ecclesie. ¶ Tertio qñ est procurator gñalis cū libera. alꝫ vero nō obligaꝯ dñs nisi sit versum in eiꝰ vtilitatē. Et ꝓpterea mutuās factor vel ꝓposito ad recolligendū fructus vel ad custodiā locorū nō repetit a domino nisi sit versum in eius vtilitatē. Ita dicit no. Bal. in auk. hoc ius por. vj. col. C. de sacrosan. eccle. post Innoc. in. c. post q̄busdam de fideiuss. vbi vide omnino. ¶ Sed nunq̄d cōfessio dicti procuratoris sufficiat. Rñ. fm Bal. ꝛ Bart. in. d. auk. ius por. qō si ꝓcurator habet mandatū ad recipiendum mutuū ꝓ alio pro aliqua causa sufficit cōfessio de receptoꝝ mentiaꝫ cōfitēs. Secus si ℌz mādatū gñale q⁹ nō sufficeit cōfessio ad obligandū dñm. sed requirit ꝓbatio p cōiecturas. Si vero nullū ℌz mādatū. ꝛ tūc requirit vera ꝓbatio cōuerse pecunie mutue in vtilitatē dñi cū cōfessio sola recipiētis nō sufficiat. vt ibi quod no.

113 ¶ † Adde etiā q⁹ ꝓfessio de receꝓto facta a ꝓcuratore nō vz ad p̄iudiciū dñi nisi re vera ꝓcurator recepit fm Bal. no. in l. ad hoc. C. de quad. ꝓscrip. qō est verum si procurator ℌz mandatū ad recipiendū mutuū vel etiā ad cōfitēdū. q⁹ intelligiť. s. ad confitendū de recepta tantum vt singulr tz Bart. i. l. ij. in fi. ff. si. ser. pe. ꝛ in. l. non absimilit. C. de noua. vbi vide oino. Secus tñ esset in ꝓcuratore habēte mandatū pingnius. s. ad cōfitendum recepisse etiā si re vera nō receperit per

114 no. vbi ℨ. qō perpetuo not. ¶ † Quinquagesimo quarto quero vtrū epi succedens in episcopatu teneaꝫ stare locationi ad centū annos facte p̄ predecessorē de re ecclesiastica. Rñ. nō fm Bal. in. c. j. ver. cōsuetudo q̄ feu. da. po. in vsi. feu. qō credo verū nisi talis locatio facta sit cū solēnitatib⁹ requisitis in alienationib⁹ rei ecclīasticaꝫ cū locatio rei ecclie ad cētū annos sit alienatio fm Dy. ꝛ Bar. ꝓtra gl. in. l. codicillis. ℌ instituto. de leg. ij. Joā. de imo. in. l. si filio. ℌ. fi. ff. sol. matri mo. gl. in cle. j. de rebus ecd. non alie. ꝛ

iō ꝓhibita est. imo etiā ad. xxiij. annos nisi ex causa vtilitatis. in auk. de alie. ꝛ emp. ℌ locationis. fm Bal. in. l. quecūq. in prin. C. de bo. que lib. alꝫ enim fieri nō p̄t ꝛ facta irritatur in totū fm Bal. ibidē. Et cū pmissa est requirit solennitas iuris in alienationib⁹ requisita. c. alienationes. xij. q. ij. ℨ Bal. vbi supra.

115 ¶ † Aduertas etiā q⁹ ꝓlat⁹ nō p̄t locare res ecclesie i ꝓpetuū vel ad vitā suā vel cōductoris q⁹ nō p̄t locare nisi ad modicū tps fm doc. ꝛ Joā. de imol. in. l. si filio. ℌ. fi. ff. sol. matrimo ꝛ no. in cle. j. de reb. ecc. non alie. ꝛ Bald. in. l. iubemus. in prin. de sa. san. ec. hoc verū est nisi cū solēnitate iuris. s. cū cōsensu superioris et cōuent⁹ si sit p cle. j. ℌ si ḍs aūt. et ibi Stepha. de reb. eccle. non alie. ꝛ Lau. in rub. co. ti. lib. vj. vlt. q. ꝛ. ℨ. dixi. Item p̄t locare in quinquēniū in clausula quod finito vno quinquennio aliud incipiat fm Lapū in deci. xij. ꝛ Butri. i. c. ad apostolice. de don. ꝛ Bal. in ti. q̄ feu. da. po. in vsi. feu. iiij. col. Itē p̄t locare ad nouē annos fm Bal. in. d. l. iubem⁹. ꝛ doc. et Imo. in. d. ℌ. fi. q⁹ verū etiaꝫ cōsanguineis suis quib⁹ ad longū tps locare nō p̄t. nec in emphi. dare nec aliter alienare nec pecunias eccl̄ie cōcedere fm Bal. in auk. q̄buscunq. C. de sa. san. eccl. Et q⁹ ℨ. dixi in ppetuū itellige. s. de. xxx. annis q̄ locatio ad. xxx. annos dicit perpetua nō aūt locatio ad. xxix. annos fm Bal. in addi. Spec. de loca. ver. locatio. ad. xxix. annos q̄ etiā nō pmittitur vt ℨ. diximus. ¶ Sed q̄d si ꝓlat⁹ vendat fruct⁹ ecclesie nō ad modicū tps et statim recipit pecuniā an contractus valeat solēnitate iuris. Rñ. q⁹ nō si ꝓlat⁹ vendit ius p̄cipiendi fructus ad longū tps vel locat. Non ob. cle. j. ℨ. alleg. quia euadendū penam sufficit superiorib⁹ licētia nō aūt ad contractus validitatē. Sed si ꝓlatus venḍat fructus percipiendos p ipsum ꝛ tradendos religioso sufficit forma. d. cle. prime in laico vero tz alienatio in p̄iudiciū alienātis nō in p̄iudiciū successoris. c. fi. ne prela. vi. su. ꝛ ita tz Paulus in. d. clemen. ꝛ domi. Lau. vbi. ℨ. vl. q. ¶ Nunquid aūt possit episcopus concedere ad vitam pro pen

sione quatuor librarū quādā rē cuidā
tanq̄ bñmerito q̄ eccleſiā in futurū pro
mittat defendere. Rñ. non tz cōceſſio in 118
preiudiciū ſucceſſoris ſm Old.in conſil.
cxxiij.quez ſequit domi.Lau.vbi.ℨ.in
xxviij.q.qō no.¶Queri pōt an ſi prela
tus locauit nomine eccleſie ſed inutili
ter vel etiā vtiliter forma tñ nō ſeruata
poſſit ſucceſſor reuocare.Inno.ꝛ Hoſt.
dicunt q̄ ſic in.c.cū vos.de his queſt.a
prela.de.pen.c.ij.Sed ſi fuit ſolennitas
ſeruata ꝛ cōtractus nō fuit vtilis tz cō
tractus ſed reſtitutio in integrū datur.
c.pe.de in integ.reſti.Joā.fan.in.c.abba
tibus.ꝛ in.c.fine exceptione.xij.q.ij.di
ſtinguit q̄ aut contractus eſt factus no
mine eccleſie aut nomine ꝓprio.primo
caſu aut in vtilitatē eccleſie aut non.ſi
in vtilitatem.ꝛ tunc aut interuenit au
toritas epi aut non.ſi vero nō in vtilita
tem eccleſie.ꝛ tunc aut fuit ſeruata ſo
lēnitas aut nō.primo caſu eſt nulla.ſe
cūdo caſu nō tenet ſucceſſor ſtare cōtra
ctui.ita refert.do.Lau.vbi.ℨ.vij.q.quin
116 etiā vide in.xij.q.¶Iuxta p̄dicta etiā
ſubnectendū eſt q̄ locatio nō dicit alie
natio niſi fiat in ꝑpetuū pro modica pē
ſione ſm Bal.in.c.j.ℌ.donare. qualiter 119
117 ſeu.po.al. ¶Sed poteſt dubitari an
ꝓlatus teneatur ſtare colono p̄ceſſoris
ſui.dic q̄ non ar.l.ſi filio.ℌ.ꝛ ibi doc.ff.
ſolu.matri. ſm Bal.l.Iubemus.in pu.
C.de ſacroſan.eccle.ꝛ in.l.j.ℌ.cūq; ex ſti
pulatu.de re.vro.ac.vide no.l.l emptio
nē.p doc.C.loca. ¶Adde predictis loca
tionē factā p prebendariū finiri morte
locātis.no.in.c.querelā. ne prela.vi.ſu.
et tz Bal.in.l.ſi quis domū.in princ.in
xij.no.ff.loca.ꝛ.j.dicēt. An aūt eps tene
tur ſtare infeudationi facte p ſuū p̄ceſ
ſorē.dic q̄ ſic,vt p Archi.xxv.q.ij.deceſ
ſorum.ꝛ Bal.in.c.j.ver.marchio.q̄ feu.
dare poſ.qō verū ſi infeudatio fuit pfec
ta,ſecus ſi inchoata.qz eā ſucceſſor pfi
cere non tenet ſm Bal.in.c.j.qui ſuc.di.
Idē ꝛ ſi p̄ceſſori cōceſſa fuerit per papā
licentia infeudādi.qz nō tenetur ſucceſ
ſor infeudare ſm Bal.in.d.verſic.mar
chio.Qui etiā ſucceſſor prelati nō tenet
inueſtire de feudo euenīente die illum
cui p̄deceſſor conceſſit feudū ꝛ inueſtiuit
de feudo duraturo vſq; ad illā diez ſm
Bald.no.in.c.j.ij.col.q̄d iure.ſi alie.fue.
inue.de feudo in vſi.feu. ¶Sed nūq̄d
ſucceſſor teneat ſtare infeudationi fiat
p̄deceſſoris deponendi omnino ꝓlatura
ꝛ beneficio.vide Bal.in.d.c.j.vbi
etiam dicit q̄ prelatus ſuperior media
tus pōt reuocare infeudationem illici
te factā p̄ ꝓlatū inferiorem de re eccle
ſiaſtica.Sed an ſuperior mediatus in
feudet.vide Bal.in.c.j.iij.col.q̄ feu.da.
poſ.in vſi.feu.Itē an prelatus poſſit re
mittere feloniam vaſallo eccleſie.vide
Bal.i.c.j.vj.col.q̄ feu.da.poſ.in vſi.feu.
¶Quid de rege ſucceſſore in regno ꝓ
cēſſoris tenetur ſtare infeudationi p̄ceſſoris
ſm Bal.in.d.c.j.vlti.col.q̄ feu.da poſ.et
no.in.c.nouit.de iud.Pōt tñ rex ſucceſ
ſor reuocare donationes factas a pre
ceſſore enormiter regnū ledentes.non
aūt ſm Spe.de inſtru.edi.ℌ nunc autē
in fi.ꝛ ibi Bal.verſ.q̄d ſi rex.ꝛ Pau.de
ca.cōſi.lxxij.vbi etiā dicit q̄ ipſemet rex
donans hoc pōt.qō no.cōtra pontifices
inmoderate donantes iura eccleſiaſti
ca.aūt ſm Spe.ℨ.Qñ aūt rex ligetur pacto
p̄ceſſoris.ponit Bald.in.l.digna vox.C.
de leg. ¶Circa predicta etiā ſciendū 120
eſt q̄ ſucceſſor in eccleſia tenet ratifica
re geſta p̄ceſſoris ſm Archid.in.d.c.
deceſſorū.ꝛ Bal.i.c.j.j.col.qui ſuc.di.ra
tio eſt qz ſuccedit in onere ꝛ honore ſm
Bal.in mar.ver dignitas.verſi.j.ſz ma
le geſta tenet renocare ſm Bal.i.l.que
cūq;.C.de bo.que lib.vbi etiam dicit in
papa q̄ pōt reſcindere geſta p̄ceſſoris
cōtra ſtatutū eccleſie.ꝛ.j.dicēt. ¶Que
ro q̄d de canonico dic eū nō teneri ſta
re locationi p̄deceſſoris.c.ſi.ꝛ ibi not.ne
prela.vi.ſu.ꝛ ibi gl.ꝛ doc.ꝛ gl.in.c.ali
enationes.xij.q.ij.ꝛ ibi Archi.dicit verū
qñ fundus locatus erat fertilis.ſecus ſi
ſterilis.idē tz Hoſtē.in.c.nulli.de reb.
eccle.nō alie.Bal.in.l.emptorez.C.loca.
et in.l.ſi q̄s domū.ff.eo.titu.ꝛ in.l.j.C.de
iure emphi.ꝛ in conſi.cui canonicꝰ ſuc
ceſſor.Itē tenet ſtare ꝑductori ſm Bal.
in.d.l.j.i.j.col.ꝛ doc.in.l.ſi filio.ℌ.ſi.ſolu.
matri.ſz intellige vt.ℨ.Creditor vo miſ
ſus in poſſeſſionem ex ſecundo decreto
tenet ſtare colono ſm Bar.in.l.in vēdi
tione.ℌ.j.ff.de bo.que.in.po.quod not.
¶Queri pōt ſubſequenter an ſucceſ
ſor obligetur ex cōtractu p̄deceſſoris ad
debitū ꝛ ad forum etiā ſi in eo fuit renū
tiatum p̄uilegio fori. Bal.tenet q̄ ſic
in.c.j.qui ſuc.di.vbi vide omnino ꝛ not.
in.c.dilecti.ꝛ ibi doc.de foro cōpeten.et
glo.no.c.ſi.de pac.in.vj.p.c.j.de ſol.qō li
gatur pacto p̄deceſſoris qō verum eſt ſi
debitū fuit cōtractū per vtilitatē eccle
ſie.aūs nō per no.in.c.j.ꝛ.ij.de ſol.ꝛ glo.
in.c.ſi.de offi.ordi.in.vj.et Abb. anti.in 121
d.c.j.ꝛ Bal.in mar.verb.ſucceſſio.ꝛ i.l.
ij.C.de lib.prete.ꝛ no.in.c.dilecti.Paul.
de caſt.conſi.lj.ꝛ Joā.de imo.in.d.l.ſi fi
lio.ℌ.fi.vide etiā per Inno.in.c.cū fz.de
preb.ꝛ in.d.c.ſi.ne prela.vi.ſu.ꝛ Bal.in
marg.ℨ.prelatus.ver.iiij.vbi dicit poſt
Inno.in.d.c.ſi.q̄,ſi prelatꝰ cōtraxit nolē
ꝓprio nō obligatur ſucceſſori.ſi vero cō
traxit nolē officij vel dignitatis obligat
ſucceſſor.qō procedit etiā in rectore ec
cleſie.ratio eſt qz vtriq; loco vſufructua
rij ꝛ ꝓcuratoris hȝ.ſecus dicit in p̄ben
dario qui tantū loco vſufructuarij hȝ.
Ideo nō obligat ex cōtractu p̄ceſſoris.
ſm Inno.ꝛ Bal.vbi.ℨ.ꝛ tz.Bal.in.c.j.j.
colū.qui ſuc.de.ꝛ in.l.ij.C.delibe.prete.
quod not.Et adde Bald.in.d.verſicu.
iij.q̄ ſucceſſor in prelatura bene tene
tur ex contractu p̄deceſſoris legitimo
non in preiudicium eccleſie.ſecus ſi in
vtilitatē ꝓprie ꝑſone redundauit.quia
tūc tenet ſucceſſor.Ad penā vero inuen
etā ꝛ cōmiſſam cōtra prelatū p̄deceſſorē
tenet ſucceſſor.ita demū ſi ad eā teneat
p̄deceſſor nolē ꝓlature nō ſi nolē ꝓprio
ex ꝓprio delicto.tūc em̄ ſucceſſor nō tene
tur niſi quatenus ſua ꝓlatura ſit locu
pleta ſm Bar.in.l.j.ff.de priua.delic.p 122
not.in.c.dilecti.de ordi.cogni.quod not.
¶Sed an teneat ſucceſſor ſtare cōtrac
tui in diē vel cōditionali facto p̄ceſſo
rē.Bal.tenet q̄ nō.in.c.j.quid iuris.ſi
aūs.fue.inue.de feu.et.ℨ. ¶Et qz tetigi
paulo ante de ratificatiōe quero hic an
ſucceſſor in prelatura poſſit ratificare
geſta nolē prelati p̄deceſſoris.ꝛ dic q̄ ſic
in dubio.vel ſi ſunt geſta nolē tanq̄ ꝓla
ti ꝛ nolē eccleſie.ſecus ſi nolē tanq̄ ꝓla
ti ſm Bar.uo.in.l.bonorū.ad fi.ff.rē ra.

ha.de quo etiā per Bar.in.l.ſi quis.ℌ.ſi
creditor.ff.de ſolu.ꝛ Dy.in regula ratū
in.vj.ſecus tamen dicit Bar.in.d.l.bono
rum.in canonico cuius nolē geſta non
poſſūt ratificari p ſucceſſorē in canoni
catu.qz ſucceſſor ſuccedit in ꝓbendam.
ſed in iuribus canonicatus ſuccedit ca
pitulū ſm Bar.ibi ꝛ Dy.vbi.ℨ.ꝛ qō per
Inno.in.c.qō ſicut.de electio. ¶Ulteriꝰ
quero qd de ſucceſſore in iuriſdictione
vel caſtro.dic q̄ non tenet ſtare colono
ſm Bal.i.l.ſi filio.ff.ſo.mat. ¶Poſtre
mo queritur nunq̄d epūs teneatur ſtare
cōpromiſſo p̄deceſſoris.ꝛ dic q̄ ſic.no.in
c.ꝑſentata.ꝛ ibi doc.ꝛ Imol.de teſti.qō
eſt verū ſi ſit vtile eccleſie.aūs non.vt tz
Specu.ti.de arbitro.ℌ finitur.ver.qd
ſi prelatus.ꝛ Lāfran.brixi.eo.tit.vj.pte
j.col. ¶Quinetiam not.poſt p̄dicta qō
epiſcopus ſucceſſor tenetur exequi et
obſeruare preceptū ſeu cōmiſſionez fa
etā p̄deceſſori ſuo per papā ſm doc.poſt
glo.ſi.l.tale pactū.ℌ fin.ff.de pac. Non
aūt ſucceſſor ſuccedit in tutelā nec in cō
promiſſum delatā p̄ceſſori ſm Bal.not.
in.l.ij.ℌ ſed ꝛ ſi quis.iij.colū.C.cōmunia
deleg.qō adde ad no.in.c.qñ abbas.de
offi.deleg.ꝛ per docto.in.l.qui liberis.ℌ.
hec verba.de vulga.ꝛ pup.cū ſimi.Sed
an ſuccedat in officio executorie teſta
mēti delate p̄ceſſori.vide Spe.de iſtru.
edi.ℌ.xiij.verſi.ſed quid erit in prelato.
et Bart.in.d.ℌ hec verba.qui tz q̄ ſic ſi
fuit appoſitū nomen appellatiuum vi
de etiā per Bar.in.l.a filio.in principio.
ff.de ali.leg.ꝛ Bal.in.l.ſi.xxvj.q.C.de he
re.inſti.quem etiā vide in l.cum propo
nas.C.de fideicom.lib.ꝛ per Lanfran.
ti.de arbi.vj.parte.ij.col.ꝛ.j.dicetur tit.
de epō executore. ¶Succeſſiue dubi
tat an epūs ſuccedat in legato facto p̄ceſ
ſori ſub nomine dignitatis.ꝛ dico q̄ ſic
per l.quod principi.de lega.ij.niſi factū
ſit vicario epiſcopi ſm Bar.ibi in fi.qō
not.Sed an reſcriptum impetratuz cō
tra p̄deceſſorem afficiat ſucceſſorem.vi
de in Specu.de reſcript.preſenta.ℌ ij.
Item quid de citatione a p̄deceſſore.vi
de in Specula.de cita.ℌ iiij.verſiculo.
et not. ¶Ultimo non eſt ſilentio in
uoluendum qō prelatus ſucceſſor te=

nec ad funeralis ꝛ ad sumptꝰ infirmitatis sui precessoris.qz ecclesia arctatur ad id onꝰ cū ex bonis ecclesie sit alendꝰ prelatus.xij.q.pre.illi autē qui.xvj.q.j. quoniā q̄q̄d.j.q.ij.clericos.Item dz de eisdē curari infirmus.c.j.ꝛ.c.de rectoribus.de cle.egro.facit.l.verbo victus.de verborū significa.ꝛ quod no.in.l.alimēta.C.de nego.gest.Itē ꝛ dz sepeliri prelatus vel rector sumptibꝰ ecclesie etaz si velit eps vel prelatꝰ ipse pro hoc largiri centesimam bonoꝝ ecclesie.xij.q.ij. bone rei.de donatio.c.apostolice.qō intelligē.f.in vita.qz id nō pōt i testamēto disponere pro magnificando sepulcro suo ſm Joā.an.ꝛ doc.in.d.c.apostolice. qō tñ nō est in prelato inferiori.qz tātū largiri non potest.vt.ſ.Et intelligē sepeliri debere sumptibus mense sue etiā separatis a mensa capituli ſm do.pet. de perusio in tractatu canonice paro.c. xiij.vbi etiā plene vide.q̄d de papa.q̄d de cardinali.ꝛ quid de abbate.ꝛ quid de aliis clericis cuius sumptibꝰ sint sepeliēdi. ¶Quinquagesimoquinto q̄ro an prelatus cuius ecclesia est heres instituta cū onere fideicommiſ.facti de restituendo alteri ecclesie possit restituere sine capīlo.Bal.dicit q̄ sic.in.l.pe.in pīnc.C.ad treb.vbi et dicit posse restitui etiā soli prelato ecclesie cui fieri dz talis restitutio.qō est perpetuo notandum.

123 ¶Quinquagesimosexto q̄ro an eps vel ecclesia sua habens bona cōia cum alio possit diuidere ea.Rñ.q̄ nō nisi prouocet ad diuisionem a socio ſm Bar.ꝛ Bal.in.l.iubemus.C.de sac.san.ec.gl.et doc.in.l.j.C.de fun.do.Itē nisi expediat eccle.vt q̄ habeat sociū rixosū fz Bar. vbi.ſ.ꝛ Ang.in.d.l.ij.Item verū nisi in bonis stabilibus secus in fructibꝰ quos potest indiſtincte diuidere.vt ibi p Bar. sicut ꝛ minor ſm Joan.andr.in addit. Spe.de cur.in.j.addi.ꝛ Lau.de fano in rubri.de reb.eccl.nō alie.lib.vj.in.xiij. q.Et que dicta sunt de episcopo ꝛ ecclesia intelligē nisi bona habeant communia cū alia ecclesia.quia eam potest ad diuisionem aduocare ſm Bal.no.in.l. fi.C.commun.diui.Itē intellige nisi tructus dilapidenť p̄sciū uta q̄ predium esset quodā modo inutile ecclesie.ꝛ maxime si socius ecclesie sit vir potens ſm Buil.ꝛ Sali.in.d.l.iubemus.qō no.Itē nisi sociꝰ sit inhonestus: quia inducat mulieres in predium commune.ar.glo.not.in.l.non aliter.ff.de vſu.ꝛ habi. predicta locum habent etiam in pupillo vt .puocari possit ad diuisionē nō prouocare nisi sibi expediat.d.l.fi.ꝛ ibi doc. et Bard.in.d.l.iubemus.ꝛ.l.si pupillorum.ff.de rebus eoꝝ vel q̄ habeat socium rixosum ſc̄m Bald.in.d.l.fin.et fi.ꝛ Ang.in.d.l.ij.C.de fun.dota.Bart. in.l.inter pupillos.de aut.prestan.ꝛ in l.qō dicit.de tutellis.ꝛ in.d.l.iubemus. et in.l.si cōuenerit.ff.pro socio.ꝛ Bal.in consilio diuisio facta a pun.Ubi etiam dicit qō diuisio facta sine decreto iudicis nō tz p.l.nō solū.ꝛ.l.Et vectigale.de pred.mi. ¶Et no.ppetuo q̄ si pupilli habeāt sociū maiorem q̄ eos .puocet ad diuisionē debet fieri diuisio nedū inter ipsos ꝛ sociū fz etiā inter ipsos pupillos ſm Barto.in.d.l.inter pupillos.ad fin.

124 ¶Quinquagesimoseptimo q̄ro an epš possit emere bona sue ecclesie.Rñ. nō etiā palā ꝛ bona fide ſm Cyan aut. quibuscūq;.C. de sacrosan.eccle.ꝛ Ludo.in sing.ver.tutor.ℵ.administrās ꝛc. qō est vex ſm Cy.ibi etiā cū autoritate sui superioris.ꝛ Bald.in.l.cum ipse.C. de ℨhē.emptio.Secꝰ tñ dicendū est in tutore q̄ pōt palā ꝛ bona fide emere bona pup.cū autoritate tutoris ſm doc.ꝛ Ludo.vbi.ℨ.p gl.no.in.l.neq;.C.de pcu.l.pupilli.ℨ.itē ipse:ꝛ ibi Bar.ꝛ doct. in.l.tutores.ff.de aut.tuto.ꝛ no.in.d.l.cū ipse.ꝛ ibi Bal.doc.ꝛ Bar.dicit vex palā ꝛ bona fide.i.p iusto ptio:ꝛ ℨct sic pupillo vtilis:idē no.in.l.si in emptiōe.ℨ.fi. et ibi gl.ꝛ doct.ff.eo.titu.ꝛ Lud.pon.in l.j.ℨ.fuit quesitum.ff.ad trebel. ¶Quid autem in executore testamenti.dic ez posse emere ab altero suo collega in executoria factis subastationibus palā et bona fide pro iusto pretio non aūt gratis accipere ſm Bal.in.d.l.cū ipse.et in d.aut.quibuscunq;.ꝛ Barto.in.l.alio de ali.lega.ꝛ in.d.l.fi.in emptione.ℨ.tutor.et Joan.andr.in addi.Specula.de loca.ℨ.nūc ℵo aliqua.ver.sed q̄d erit in

ℵ addi.in.q̄ no.Alius ℵo administrator pōt emere palā ꝛ bona fide ſm Bar.in d.aut.quibuscūq;.ꝛ pōt aūt epš emere a capīlo sine decreto superioris ſm Bal.i l.voluntas.in prin.C.de fideicō.ꝛ Joan. 125 An.i mercu.in regula q̄ tacet. ¶Quinquagesimooctauo quero an ꝛ qualiter epš dicatur possidere bona ecclesie.Rñ. q̄ nō ie suo dicitur habere naturalem possessionē.sed nōie ecclesie naturalem et ciuilem ſm Jnno.in.c.in literis.de restitu.spolia.ꝛ Flo.in.l.seruitutes.v.col. ff.de seruitu.Bal.in.l.ij.xix.col.C.eo.tit. Quid de vsufructuario. Rñ.dicit possidere naturaliter in Specu.de loca.ℨ.j. ver.illud.l.naturaliter.in prin.ff.de acq̄ ren.possess.ꝛ Bar.in.l.si fur.ff.de vsufru. Et ideo fructꝰ nō cedūt vsufructuario nisi sint a solo separati p ipsum vel aliū eius ioie:vt ibi ꝛ no.in.l.j.ℨ.interdum. Et per Bart.in.l.idem est.ℨ.vñ vi.ff.de vi ꝛ vi arma.ꝛ in.l.si quis in tantā.C.vñ vi.sed vsufructuarius dz possidere ciuiliter ꝛ naturaliter ſm glo.ꝛ Bar.in.l.si plures.ℨ.deiectū.ff.de vi ꝛ vi arma.glo. et Bar.in.l.ait ptor.ℨ.is aūt.ff.exq̄.cau. maio.ꝛ in.d.l.naturaliter.Bald.in.l.j.C. cōia.de succesſo.ꝛ Ang.in repertorio.ℵ. vsufructuarius.Colonus autez non dz possidere.l.si pignus.ꝛ ibi gl.ff.de pign. act.glo.ꝛ Bar.ꝛ doc.in.l.j.C.cōia de vsufruc.l.peregre.ℨ.q̄b;.de acquirē.possess. glo.ꝛ Bar.in.l.nō solū.ℨ.q̄ vulgo.ff.de vsucapio.Bar.in.l.qui legator.ℨ.q̄ vulgo.de vsucap.pherede.q̄ē verū.p senaz pro dño dz possidere.d.ℨ.dus.ꝛ tz Bar.in.d.l.si quis in tantā. Tutor etiā nō dz possidere ſm Bar.in.l.j.pe.col.vſi. sed pone in tutore.ff.de acquirē.possess. Itē nec ꝛductor vel inquilinꝰ in Spec. de loca.ℨ.v.ℵ.sed nunq̄d finito.ꝛ.ℨ.vj.ℵ. iij.Creditor aūt cui pos.corpalis pignoris tradita est dz possidere naturaliter et ciuiliter ſm Pau.de cast.in.l.j.ℨ.per seruū.el.ij.de acquirē.possessio.no.i.l.iij. ℨ.fin.ff.eo.tit.ꝛ in.l.sciēdū.ver.Creditor. 126 ff.qui satisda.cogan. ¶Quid de emphiteota.dic q̄ dicit habere possessionē naturalem ꝛ dñs ciuilē ſm Bar.in.l.ij. j.q.C.de iur.emā.i.l.si vt certo.ℨ.si duobus.in fi.ff.commodati.Monachus vero ꝛ seruus non dicuntur possidere.l.ꝛ possidentibꝰ.ꝛ ibi Bal.C.de rei vēdica. Presumit vero possidere noie ecclesie ſm Jnno.in.c.cum in officijs.de testa.ꝛ Bald.in aut.licentia.C.de episco.ꝛ cleri. ¶Quinquagesimonono quero an epš presumat facere cū consensu capli. Rñ.nō ſm Bar.in.l.actor.ad fi.ff.rē ra. ha.de quo vide Jnno.ꝛ doc.in.c.ea noscitur.de his q̄ fi.a pla.vbi est casus gl.q̄ nō pōt platus inferior sine capīlo pntare epš ꝛ no.in.c.nouit.eo.ti.Possunt aūt esse in ea dē ecclesia plures plati.ſ.superior ꝛ inferior ꝛ vnꝰ sub altero q̄ subalterneť alteri ſm Jnno.in.c.cū ecclia.de prebē.ꝛ Bal.in marg.ver.platus.ℵ.xj.

127 ¶Sexagesimo quero an epš excusetur ignorātia iuris:dic q̄ nō ſm Jnno. in.c.cōstitutꝰ.de appel.et Bal.in marg. ver.bñficiū.versi.iij.ꝛ ideo dz q̄ epš dz esse ℨfatus sufficiēter.c.cū in cunctis.de elec.ꝛ plene dixi.ſ.in lib.ij.Sz an excuset alios ignorātia iuris i lucro vel q̄si. Rñ.nō.l.si emācipata.ꝛ ibi Bar.de iur. ꝛ fa.igno.Itē nec mulieres vltra q̄ masculos nisi in casibus a iure exp̄ssis ſm Bart.in.l.nec passim.C.eo.ti.Nec in illis excusat si potuit cōsulere peritiores. alꝫ sic.l.iuris.ꝛ ibi Bal.ꝛ doc.C.q̄ admitti.vbi etiā dicit Bal.post Bar. p̄sumi p ea vbi nō est copia peritorū.ſ.q̄ nō potuerit cōsulere peritiores.alꝫ secus qō no.Itē nemině excusat ignorātia iuris etiā villicū si clam tacit actū ſm gl.in.l.j. C.de interdic.matrimonio.ꝛ in.l.q̄ contra.C.de incest.nup.ꝛ Lud.pō.in sing. ver.ignorātia.ver.nullꝰ.l.ij.ꝛ ibi Bart. ff.si q̄s in ius voc.nō ie.ꝛ i.l.si q̄s id qō. vers.dolꝰ mali.ff.de iurisd.om.iudi.Itez nec rusticū stantē i ciuitate vel ppe ad quā cōmode venire pōt:secꝰ si stat i mōtibꝰ ꝛ nō quer sēk in ciuitate vel loco vbi est copia peritorꝝ fz gl.no.in.l.athlete.ff. de excusa.tuto.ꝛ tenet Bal.ꝛ doc.in.d. l.iuris ignorantia.C.q̄ admitti.ꝛ Bal. in.l.scripture.C.de fide instrumē.vbi refert se alꝫ tenuisse nō excusari rusticū qui potuit consulere peritiorē ꝛ nō consuluit.licet contrariū tenet Rapha.in d.l.iuris.ꝛ ibi Frāc.de capi.liste.ꝛ idē si consuluit imperitū cum potuerit con

fulere peritiores ꝛz Bal.ibi.vide Bar.
128 i.l.bonoꝝ.ff.de bono.posset.¶ Et nota rusticũ non excusari ignorãtia iuris in his que sunt ad cõseruandũ iuris rigorem.l.ambiguitate.ꝛ ibi Doc.ꝛ glo.C. de testa.Bal.ꝛ Pau.de ca.in.d.l.iuris.ꝛ ideo dicit ibi Bal.no.emissionem forme a rustico factã vitiare:licet per errorẽ omissa sit qõ tene mentꝛ.Item sciendũ q̃ nõ excusat rusticitas in his q̃ sunt cõtra honestatẽ ꝑm Bal.in.l.quicũqꝫ.pe. col.C.de seruis fugi.Presumitur aũt ꝑ rustico.i.q̃ ignoret ius ꝑm Bal.in.l.ij. C.de fideicõ.per.l.pater.in ꝓn.ff.de doli excep.¶ Seragesimoprimo querit nõ est dubiũ q̃ epi ꝑõt concedere ad vitaz alicui ꝑ benemeritis de bonis ecclesie. xvij.q.j.possessionis ꝛ alꝫ plene dicim⁹ in alia questione An si hoc ꝺr in instrumento sit satis absq; eo q̃ aliter merita ꝓbentur.Rñ.non:qꝛ speciale est fauore ecclesie.ꝓma de reb.eccl.nõ alie.Lau. de fano.in Rub.co.ti.in.vj.q.Et iõ istrumẽtũ in quo dicit precedẽte tractatu legitimo nõ ꝓbat in preiudiciũ ecclie nisi aliter cõstet de tractatu per aliud istrumentũ.qõ etiã tenet Specu.de loca.H. sequit.versi.scias.ꝛ Pau.de cast.consil. lxxxix.ꝛ Bar.in auk.si qs in aliquo.ad fi.C.de rel.ꝛ alꝫ dixi.ẽ.in.q.de tractatu. Sic in simili ꝺr q̃ instrumentũ sententie nõ ꝓbat in verbis viso libello lit.ꝓte. ꝛ nisi alr constet de libello ꝛ actis ꝑm Doc.ꝛ Bal.plene in.d.auk.si quid in aliquo.iij.col.ꝛ Bar.ꝛ Doc.in.l.sciendum.de verbo.obl.ꝛ doc.in.c.q̃m cõtra. de proba.qõ est verũ quo ad ꝓtes non quo ad iudicẽ qui cũ nõ posset iudicare nisi nouerit acta.satis ꝺr acta nouisse si in sua sñia sint ulla verba.visis actis ficq; sñia tenet que sine illis verbis esset nulla ꝑm Bar.ꝛ Doct.in.l.ij.ff.de iudi. etiã si sñia esset iusta ꝛz Bar.doc.ꝛ Jo. de ꝓa.in.l.multũ.ff.de cõdi.et demonst. bar.in.l.ꝓperandũ.§.ꝛ si quidẽ.C.de iudi.ꝛ in.l ij.C.de eden.ꝛ.no.in.l.j.C.de rela.qõ est notandũ q̃n opponitur de nullitate sñie q̃ iuder acta nõ viderit.si autem opponit contra.d.sñia etiã cõtinet dictã clausulã.Visis ꝛc.dicẽsdicta acta nõ precessisse obtinẽt.quãuis dicta cla esset in sñia:qꝛ nõ probant acta per illa verba.Visis ꝛc.vt.ẽ.dictũ est nisi trãsierit in rem iud.quo casu ꝑ ea presumitur etiaz quo ad acta ex verbis sñie visis actis ꝑm Jnno.ꝛ doc.in.c.bone.el j.de elec.ꝛ Cõposito.in.c.in presentia.de renun.ꝛ dñi de Ro.in dec.lxxxij. Paul.de cast.in consi.iij.ꝛ.d.m. Frã.de capi. liste.in.d.auk.si quis in aliquo.et q̃ ꝑ Bar.in.l.emãcipatione.C.de fide istru. Pro sententia esñ que transiit in rem iud.ꝑsumit q̃ fuerit lata rite.ꝛ recte est si acta nõ producant.no.in.c.cũ inter.et ibi Doct.ꝛ Capra de re iud.Sicu.in.c. sicut.eo.tit.ꝛ Jnno.in.d.c.bone.Item verum ꝑm Paul.de cast.in.d.consi.iij. nisi in sententia sit clausula viso libello cuius tenor talis est.vez qꝛ si tenor actorũ ꝛ libelli sit registratus in sentẽtia ꝓbatur acta per sñiam q̃ no.perpetuo.Itẽ verum nisi addatur in sñia viso libello lit.conte.ꝛ actis de quibus ego notarius rogatus sum ꝑm Lãfran.brix.sing.post Host.in.c.q̃m cõtra falsaz.de proba.xircol.Item nec sñia lata esset parte ꝑnte ꝛ nõ cõtradicẽte vel etiã cõtra absentem citatum ꝛ contumacẽ ꝑm Pau.de ca.in. d.cõsi.iij.Jnno.in.d.c.cũ in iure.de offi. deleg.Bart.in.l.fi.ff.q̃n ap.sit.ꝛ in.l.j.et ibi Pe.de sun.C.de rela.ꝛ Bar.in auk. si qs in aliquo:in fi.ꝛ Ang.in.l.optimã. C.de contrahen.ꝛ cõmit.sti.ꝛ in auk.vt spõ largi.ꝛ hoc insuper.iij.col.doc.Moder.in.l.sciendũ.de verb.ob.ꝛ Bald.in Marg.ver.sñia.v.col.ꝛ in addi.Spe.de app.ver.ꝛ q̃n Secꝰ aũt si sit lata cõtra absentẽ nõ cõtumacẽ qꝛ acta nõ ꝑsumũtur nisi ꝓducant ꝑm Jnnoc.in.d.c.cũ in iure.ꝛ in.c.nnotuit.de eo q̃ fur.oz.su.Iz Butri.cõtra.ꝛ male.in.c.in ꝓtis.de renun.q̃ dicit idẽ si cõtra absentẽ ꝛ contumacẽ.sed primũ veriꝰ ꝑm ꝑ Pau.de ca. in.d.cõsi.iij.ꝛ videt sequi Bart.in.d.l.j. C.de rela.qõ no.Itẽ nisi sit sñia antiqua.qꝛ pro ea ꝑsumit etiã quo ad acta ex verbis visis actis nõ sine dictis verbis nisi sint alia verba.vz sñialiter pro mulgata que idem importãt ꝑm Paul. in.d.consi.iij.col.Jnno.in.d.c.cum iure.ꝛ Bar.in.l.admonendi.x.col.ff.de iurẽtur. Cy.ꝛ Bal.in.l.emancipatione.C.de fi-

de instru.instit.de fideicom.§.si Abbas. et docto.in.d.cum inter.de re iudi.Jo. and.in.d.§.quoniam contra.de proba. Joan.pe.papi.in summa titu.de sententia.versicu.visa.lit.conte.Dicitur autem sententia antiqua.scilicet lata per biennium ante:ꝑm Host.ꝛ doc.in.d.c. cũ inter.qõ no.ꝓpetuo.ꝛ ita intelligitur d.ctũ Bart.in.l.illud.ff.de acqui.here. dum dicit acta nõ presumi.Iz sententia ꝓducañ.¶ Predictis sñ.adde qõ si petañ executio laudi qõ ꝓducĩ sine cõpromisso nõ ꝑõt petens obtinere ꝑm Bald. sing.in Marg.ver.lit.cõtest.ver.lis mota.Sed Ang.ꝛ Jnno.dicũt cõtrariũ in l.sciendũ.de ver.ob.tu intellige dictum Bal.verum si latũ fuit laudũ parte absente.Si enim pars fuit presens ꝓcedit opi.Ange.ꝛ Jmo.vel aliter potes concordare opi.ſ.vt ꝓcedat opi.Bal.i laudo nouiter lato.in antiquo vero procedat opi.Ang.ꝛ Jmo.ꝛ ita ꝛz Bald.ipse sing.in cõsi.Jn christi nomine amen.qꝛ
130 in ꝓuilegio ꝛc.qõ no.perpetuo ad itel lectũ eius qõ dicit Bal.in addi Specu. de app.ver.ꝛ qñ formatũ.i fi.vbi dicit presumi pro laudo.ꝛ ꝛz Dy.in ꝙsi.Thomeus manentis:facit.l.herennius.§. gaia.ff.de euic.Pro predicta concordia facit qꝛ delegatio presumit ex sentẽtia antiqua in qua tenor delegatiõis est insertus ex sententia de recenti si opponatur ꝑm doc.ꝛ Jnn.in.d.c.cum in iure. et Jo.pe.papi.in sum.de sñia diffi.v.cu-
129 ius quidẽ tenor.¶ Redeo nũc ad materiã huius qõnis principalis de meritis probandis aliter quã per confessionẽ prelati donantis de bonis ecclesie ꝑ dñ meritis.dic rationẽ esse qꝛ prelatus aliter nõ posset ꝓcedere de bonis ecclesie sine meritis ꝓcedentibꝰ merito sue cõfessio nõ ꝓbat merita precessisse cũ alꝫ sola confessio donantis sufficeret q̃n donator esset talis qui nullis precedentibus meritis posset donare ꝑm Bal.no. in.l.si forte.ff.de ca.pe.ꝛ ita ꝛtellige plene no.de ꝓbatione meritoꝝ ꝑ Bal.in.l. ij.C.ne li.po.añpe.q.ꝛ in l.si donatione. C.de collꝛ.ꝛ in prelud.feu.v.char.ẽ.dubitatur de tali.q.ꝛ in i.liberi.de inoffi.testamen.ꝛ in.l.illud.C.de sac.san.eccle.et per Barto.in.l.si tibi.§.si pactum.ff.de pac.ꝛ in.l.per diuersas.C.man.Pro cõclusione predicta qua dixi confessionez prelati circa merita non nocere ecclesie facit quia et confessio administratoris reipublice vel curatoris non nocet reipublice vel minori quod recepit pecuniam communis seu in causam communis vel minoris si aliter de vera numeratione nõ constet ꝑm Bar.in.l.a diuopio.§.sed si emptor.de re iudi.in.l.si curator.ff.de iure fisci.ꝛ in.l.ciuitas.si cerpe.ꝛ in.l.ambitiosa.de dec.ab ordi.faci.vbi etiam dixit confessionem prelati nõ nocere ecclesie:ꝛ alꝫ dixi.ẽ.eo.¶ Ultimo predictis est subuertẽdum quod merita precedẽtia faciunt presumi donationem ꝑm Bal.in.c.si cautio.de fide instru.ꝛ in.l.ij.C.de iure do.ꝛ Pau.de ca.in.l.traditionibus.C.de pactis.quez casum adde ad Bar.post gl.in.l.q̃ dotis solu.matri.dum enumerat casus in
130 q̃bꝰ donatio ꝓsumit.¶ Seragesimosecũdo ꝙro nunq̃d epi ꝑõt possit cõmittere curã rez ecclĩastic⁹ vel officioꝝ alicui laico.ꝛ dic qõ nõ.lxxxix.di.iudicatum. et marie.ppinq̃s:vt ibi ꝛ in.§.ppinq̃s. et in.c.deceter:qõ no.ꝺ epm recanatensez.d.Andre.de fano q̃ res ecclie sancte Marie de loreto cõmisit Alberto fratri suo cõtra dictos canoñ.Et adde qõ nõ ꝑõt epi de bonis ecclesie dare cõsanguineis suis nisi pro sustẽtatiõe.ꝛ.q.ij.epi et dixi plenius.ẽ.in alia.q.¶ Seragesimotertio quero an epi agere possit ꝑ quarta sibi debita ex legatis ꝓis.Respon.sic valet cõtra executores testamẽtarios pro legatis nõdũ solutis,sed pro solutis agit cõtra legatarios ꝛz.d.Pe. de Perusio in consi.cũ queritur an ante annũ.ꝛ Host.ꝛ Joan.an.in.c.de his de sepul.ꝛ dixi.ẽ.in.q.de quarta cẽali.
131 q.xvij.in fi.vbi vide olim.¶ Seragesimoquarto ꝛ vltimo quero si epi iurauit nõ alienare bona ecclesie papa inconsulto.an potest alienare bona que desierunt esse de mensa.Respondeo.sic qua dictum iuramentũ intelligit de bonis mẽsalibus tantũ nõ de aliis.causa est in.c.fi.de feu.ꝛ tenet.d.Pau.de cast. in consil.cxxxiij.

¶Quinta pars quarti libri. De potestate z autoritate epi circa iudicia.

1 ☞ Eps agēs p sua ecclia repelli pōt exceptione q nō sit legitime electus.
2 Agēs alieno nōie dz mādatū ostēdere.
3 Procurator post litis contestationē cogitur mandatum ostendere.
4 Tutor agens pro pupillo mandatum ostendere debet.
5 Eps qualiter se epm probet.
6 Tabellio q̄liter ds esse probetur.
7 Eps quando in causa ecclesie possit procuratotem constituere.
8 Pater in causa filij procuratorem constituere potest.
9 Curator qñ in causa adulti possit ꝓcuratorem instituere.
10 Eps pōt esse procurator capituli.
11 Eps in cā sue ecclie pōt testis esse.
12 Canonicus vel q̄libet alius de capitulo in causa epi vel capli potest testificari.
13 Affectio presumpta diminuit aliquid de fide testium.
14 Eps pōt esse iudex in causa sue ecclie.
15 Eps de cā sue ecclie arbitrari potest.
16 Notarius doctor effectus non vtetur notariatu.
17 Eps non fm suam conscientiam iudicare tenetur.
18 Eps extra diocesim existens an possit causam delegare.
19 Episcopus est iudex scholarium in locis studiorum.
20 Eps est iudici laico iūgēdus ordinario recusato velut suspectus.
21 Episcopus p populo suo appellare potest sine mandato.
22 Libellus qñ concipiendus sit epō ad iura episcopalia agente.
23 Gestum contra episcopum sede vacante est invalidum.
24 Episcopus agens tanq̄ eps respondere tenetur.
25 Eps ecclesiam suam defendere tenet.
26 Eps ecclesias ab alio detentas autoritate propria non occupabit.
27 Eps absq̄ mādato speciali petere pōt ecclesiā in integrum restitui.
28 Procurator qualis requiratur ad petendā in integrum restitutionem.
29 Juramentum epi non impedit ecclesiā in integrum restitui.
30 Eps statuta z alia dubia corā se occurrentia interpretari potest.
31 Statutum a iure cōmūni interpretationem recipit.
32 Jurisditio epi firmior q̄z sui vicarij.
33 Judex laicus quando clericū condemnare possit.
34 Clericū in fraudem factum nō pōt punire iudex laicus.
35 Eps an teneatur exequi sententiam in dicis lacici.
36 Eps contra compositionem factam cū suo vicario venire potest.
37 Eps sniam archidiaconi pōt exequi.
38 Exceptio nullitatis sententie executionem non impedit.
39 Eps de causa suo vicario delegata cognoscere potest.
40 Cōpromissum factum in epm nō trāsit ad successorem.
41 Eps causam coram vicario suo vertētem ad se potest aduocare.
42 Laicus falsum deponēs coram nō suo iudice per eundem punīri potest.
43 Eps iudicem laicū ꝓhibere pōt ne testamentum illicitū exequatur.
44 Restitutio in integrum a pretore ciuitatis concedi debet.
45 Eps in quocūq̄ loco sue dioceſis tribunal erigere potest.
46 Judex laicus ordinarius in loco consueto ius reddere debet.
47 Arbitri causa suspitionis electi tribunal ad nutum sibi eligere possunt.
48 Episcopus iudicis laici sententiā seruare debet z exequi.
49 Delegatus in causa ordinaria sibi andicak ordinarius an vero delegatus.
50 Consensus episcopi non requiritur qñ clericus agit in iudicio.
51 Monachus in iudicio sine abbatis cōsensu nec agere nec cōueniri potest.
52 Filius absq̄ patris assensu in iudicio stare non potest.
53 Filiusfamilias in aduētitijs patre absente potest agere.
54 Consensus si in vna cā filij z gñat in qualibet alia cā ꝓsteꝝ cā ꝓnte itelligit
55 Cōsensus non p solā ꝓstatur ꝓniam.

Uiuere

56 Uiuere q̄s ꝓtumit nisi mortuus ꝓbet.
57 Exceptio de consensu patris deficiente opponi potest quandocunq̄.
58 Eps sine ꝓsensu capituli agere nequit.
59 Capln agere nequit absq̄ epi ꝓsensu.
60 Eps de crimine inquisitus innocentiā suā p domesticos suos ꝓbare potest.
61 Testes domestici qui dicantur.
62 Episcopus est iudex totius collegij ex clericis z laicis mixti.
63 Eps ad forū iudicis sc̄laris trahi nō dz z
64 Clericus corā laico cōueniri nequit.
65 Episcopꝰ expulsus an possit agere interdicto possessionis recuperande.
66 Interdictū vti possidetis contra iudicē primā iurisditionē occupātem datur.

1 ¶Unc q̄nto loco videamus de ptāte z autoritate epoꝝ circa iudicia. ¶Primo igit q̄ro en eps agens p ecclesia sua repellak exceptione qō nō sit eps legitime electus vel ꝓfirmatus. Rñd.sic. xliij.di.in mādatis.xxij.q.iiij.c.tres psonas.vij.q.j.nouatianus.z.c.factꝰ.lxij. di.c.j.z.ij.xij.q.ij.alienatiōes. de elec.c. qualr.c.p inq̄sitionē.c.nosti.z.c.bone.el. j.viij.q.iij.c.talia.z se.z dz Specu.tit.de actore.§.j.ꝑli.itē ℑ prelatū. ¶Aduerte tñ ad formā excōicationis ℑ platū agētem: q nō dz dici tu nō es eps: sed dz dici tu non es eps nec in quasi possessione epi scopatus: nec haberis p epō quo casu dz ipse ante lit.ꝓte.docere se esse epi scopū et de sua possessione vel quasi fm Spec.vbi.§.ꝑ.sed pone quidā.in fi.vbi sic concludit reiectis multis opi.aliorū q̄ dicebāt posse ꝓbari vsq̄ ad sniam se esse epm: vide tñ p Bal.in.l.ij.xx.col.C. de serui.vbi dicit q̄ agens nōie ecclie dz ꝓbare se esse epm z canonice institutū: nec sufficit quasi possessio: sed si agit nōie suo sic vt ibi: z p Inn.in.c.in literis. de resti.spo. debet ergo omnino ostēdere electionē et prelaturā suā: alꝰ succūbit z tenet glo.z doct.in.l.ij.C.de eo qui p tutore. Adde tñ q̄ eps vel prelatus ex possessione presumit eps q̄n lis nō est instituta de ꝓlatura vel de eccl̄ia sed de alia re agat vt ꝓlatus fm Bald.no.in

Tracta.de epo

addi.Spe.de arbitro.ꝑsi. Sed q̄d si cōpromittit cā donationis fm Ang.in.l.q̄ aliena.§.j.ff.de acq̄.he.dicit q ꝓlatus q̄ diu fuit in quasi possessione ꝓlature ꝓsumit fuisse canonice institutꝰ. ¶No.etiā q q̄n dubitak de eiꝰ ꝓlatura admittit cū cautione de rato fm Ang.in.l.tutores. C.de admi.tu. Clericꝰ ℘o agēs ad bñficiū dz ꝓbare se clericū alr q̄s p possessionē habitꝰ z tōsurevt tz Flo.in.l.sicuti.§. si q̄rat.ff.si ser.vē.qō no. ¶Sz q̄ro q̄d de tutore vel alijs ꝓsonis agētibꝰ nōie alieno. Rñ.q̄ añ li.ꝓte.oñdere dz se esse talē quali nōie agit fm Spe.vbi.§.ꝑ.fz pone.vbi idē dicit in iconomo sindico z p curatore.nec mirū q̄ de ꝓsonis ꝓmo q̄rēdū est.l.si q̄ramꝰ.ff.de testa.l.ꝑficiunt. ff.de iure codi. Et ideo ꝓcurator dz añ li.ꝓte.ꝓducere mādatū.l.lz.z ibi doc.C. de ꝓcu.z Bar.in.l.dāni.§.q̄ alieno.ff.de dā.infe.qō est verū ēt si sit ꝓcurator in rē suā.i.cessionariꝰ intētās actiones directas nō ciuiles.vt.§.fm Bal.i.l.j.iiij. q.in fi.C.de ac.z ob.z bar.i.l.q̄ stipēdia. C.de ꝓcu.z sic dz intelligi Spe.vbi.§.q̄ dixit cessionariū posse post li.ꝓte.oñdere cessionē qō intelligit.l.si intētat vtilē: qō no. Procurator tñ pōt q̄cunq̄ vsq̄ ad sniaz ꝓducere mādatū z iudiciū validak nisi sit via ꝓclusa ad ꝓducēdū vt dicit statutū q̄ ꝓcurator añ li.ꝓte.ꝓducat mādatū: vt dicit statutū ciuitatis firmi fm Bal.not.in.l.falsus.xiij.col.C.de furtis.z i.l.si vrorē.ij.col.C.ō ꝓdi.inser. q statutū nō itelligit de ꝓcuratore i rē suā fm bal.no.i.l.j.C.de j acti.z obli.qō ꝑpetuo tene mēti in practica. ¶Et pulchre not.q̄ ꝓcurator hñs duo mādata s.gñale z ꝑsāle: si ꝓducat gñale in cā rēq̄rēte ꝑsāle vz iudiciū: si postea ꝓducak ꝑsāle tꝝ tñ quo nō sit ꝓclusa via ꝓclusioni fm Bal.no.in.d.l.falsus.ꝑ.ad tertiū. ¶Nec ptereo q̄ ꝓcurator ℑ q̄ nō ē opposita exceptio mādati añ li.cōte.cogit iudicis officio post lit.ꝓte.nō vi exceptionis ꝓducere mādatū lz pars petierit copiā mādati dūtaxat: gl.est sing.in c.j.de elec.i.vj.fm Bal.in.l.exceptionē. ij.col.C.de ꝓba. Curator ℘o dz oñdere mādatū seu curā ad instātiā actoris fz Spe.de instr.edi.§.xvij.ꝑ.pe.z.§.xvj.ꝑ.

do.Berta. O

4 itē cautꝰ. ¶ Quinimo statutū de ꝓcuratore q̄ oñdat mādatū intelligit etiā de tutore ⁊ curatore. vt tz no. bal. i. l. q̄ si no lit. §. q̄ in ꝓcuratore. ff. de edi. edi. pro quo facit q̄ curator equiparat procuratori. l. neq; ⁊ ibi Bar. C. de procura. ⁊ Bar. in l. cū semel. i. ff. de tutel. ergo statutū de vno habet locū in altero equiparatorū p gl. sing. §m Pet. de Ancha. in c. si postquā. §. fi. de elec. in. vj. facit glo. in clemē. Abbates. de rescriptis. ⁊ in. c. ij. de cōcessis: libro sexto q̄ no. Jn ꝓcuratore nō in rē suam dictū statutū non hz locū vt. §. prime diximus §m Bal. in l. j. C. de ac. ⁊ ob. tene mētoīa predicta.

5 ¶ Secūdo successiue ḡro q̄ cōs ꝓbet se esse cōm vel platū q̄ sibi opponitur exceptio q̄ nō sit cōs. Rñd. q̄ multiplicīter. s. p bullas seu literas electiōis. vt plene in. Spe. de elec. §. j. Itē p ordinis collationē sibi factā q̄ similiter scripturā exigit. ij. q. j. legū. gl. ij. q. vj. i summa. ⁊ tz Abbas sic. i. c. bone. el. ij. de elec. Itē tertio, pbat platura p cōmunē opi. q̄ p plato habeat. vt tz Spe. de pba. §. j. vsi. qualr aūt aliqs. Item ex diuturnitate tpis q̄ facit ꝓsumi platum canonice ꝓmotuz fuisse §m Ang. i. l. q̄ aliena. §. j. ff. de acq. heredi. ⁊ Jnn. in. c. bone. de electio. nisi defect ostet ex ispectione scripture §m Jnn. in. c. ꝓposuisti. de pba. ⁊ Pau. de ca. i ꝓsi. xlviij. ⁊ Bar. in l. hi qui ad ciuilia. C. de app. Nō aūt pbat platura p ꝓscriptionē cū nullo tpe ꝓscribat §m Bal. no. in. l. j. iij. col. C. de eman. libe. hic etiā repete dicta. §., prima q̄one

6 in. j. col. ¶ Sed incidēter ḡro de q̄one simili. vez ād modo q̄s. pbet esse tabellio. Et rñdeo q̄ multiplr. primo p instrumentū siue creatiōis a principe §m Jnno. in. c. cū. p. tabellio. de fid. iſtru. vel ab inferioribus habentibus potestatē a principe. vt hodie videmus in comitibus palatinis. ar. l. j. C. de cman. li. c. accedētibus. de cōcess. pbē. Jnno. ⁊ Host. in c. Sappetuꝰ. de fid. instr. ⁊ Bal. i marg. ff. notariꝰ. ff. xvj. ⁊ i. l. j. vj. q. C. de testa. ⁊ Bar. i. l. j. ff. de offi. pcō. ⁊ leg. vel a regibus suffmā ptātē habētibus ḥz Jnn. i. d. c. cū. p. tabellio. Uel a q̄libet su pioze habēte subditos q̄ pōt eos creare notarios §m Ja. de bel. in. d. auk. de tabel. ar. §. vt tñ. co. tit. Bar. in l. nec. ei. §. fi. ff. de adop. no. i auk. de defenso. ciui. §. idē. et in auk. de nūdi. §. vnoquoq;. col. vj. no. in l. ex. puncti. C. de falsa mone. C. de of. comit. largi. l. ꝑcepit. ⁊ Bal. in mar. ff. notarius. ff. v. lz idē Bal. in tracta. de tabel. teneat cōtrariū in. j. q. vide Jnnoc. vbi. §. ⁊ Ang. in auk. de tabel. in princi. nō tñ potest notarius creari a iudice §m Bal. i rub. C. de fide istru. j. col. Sz a populo vel ciuitate sic q̄ tñ nō pōt extra territoriū instrumēta conficere: sed facta in territorio valēt vbiq; locorū scōm Bar. in. d. l. nec ei. §. coz. ⁊ in. l. j. §. de of. procō. ⁊ leg. ⁊ Jo. de ligna. i tractatu de sen. exco. ix. charta. ff. ij. dicebā. Jtez ꝓbat quē esse notarū p testes deponentes q̄ talis publice fungebat officio tabellionatus ⁊ q̄ plura instrumēta cōficit pluribus ꝑsonis §m Jnn. in. d. c. fi. de fide istr. Bar. post Guil. de cu. ⁊ Jac. de bel. in. l. barbariꝰ. ff. de of. ꝓto. ⁊ Bald. in tractatu de tab. iij. q. quē etiā vide i addi. Spe. de instru. edi. ff. cōsuetudo. ff. ex sola. ⁊ ff. lz q̄s. Ang. in auk. de tabel. in ꝓn. ⁊ in auk. de here. ⁊ sal. §. hinc nobis. col. j. Itē pbat p famā publicā et cōem opinionē q̄ sit habitus ⁊ reputatus p no. §m Bal. in. d. iij. q. ⁊ in. d. ff. lz q̄s maxime iūcto exercitio §m Jnn. i. c. j. de fi. istru. ⁊ Bal. i marg. notariꝰ. ff. xvij. Azo. in summa de fide. istru. Bar. i. d. l. barbarius in fi. vide Bal. in. d. l. j. vj. q. C. de testa. vbi ēt dicit q̄ q̄ nō est notarius si gerat se ꝓ notario tenet de falso. p. l. eos. §. q̄ se. ff. de falsis. Nec tūc valēt instrumēta p eū cōfecta p. l. si aliq̄d. C. de suscep. ⁊ arch. li. xij. ⁊ Bar. in. d. l. barbarius. ix. col. vbi ēt dicit q̄ tūc tenet̄ partibus ad interesse. q̄ nō. Itē pbat ꝑmptiue q̄ merit notarius q̄n instrumentū est antiquissimū §m Jnn. no. in. c. venies. de ob. sig. ⁊ Bal i aūt. quas actiones. ad fi. C. de sac. san. eccl. q̄ tene mēti p instrumētis antiq̄s. Nō tñ. pbat q̄ sit notariꝰ ex sua quasi assertione i instrumēto. Et ego. T. notariꝰ ⁊c. ḥz Bal. no. in. d. ff. lz q̄s. Itē nec p quasi possessionē tabellionat q̄n fuit ꝓhibit ecclesiasticus §m Bal. i. d. iij. q. ⁊ vide Bart. i. l.

herēnius. ff. de decur. Itē nec p matricula §m Doc. Bal. ⁊ Pau. de cast. l. scriniarios. C. de testa. mil. Bar. in. l. ex eo. in fi. ff. eo. tit. nisi alia accedāt vt exercitū officiū q̄ iunctū matricule. pbat §m Bar. i. d. l. scriniarios. ⁊ in. l. petitionē. de aduo. diuer. iud. p Bal. q̄ tñ in. d. l. scriniarios. sentit Jnū p. l. si solennibus. C. de fide istrumē. dū dicit ꝑsumi ꝓ matricula. vide Bar. i. l. matriculā. C. de ꝓpo. ag. i re. li. xij. ¶ Tertio ḡro an eps possit in cā eccle ꝑstituere ꝓcuratorez post lit. ꝓtest. vel añ. Rñ. q̄ sic. §m Spe. ti. de ꝓcur. §. ij. ff. Itē q̄ fuit ꝑstitut vbi plene. ⁊ ibi Bal. in addi. ff. pſ. añ lit. ꝓte. nō pōt. ⁊ Bar. i. l. j. C. de bo. mſ. ⁊ in. l. nec ciuitatis. ff. de ꝓcura. glo. oz. v. q. iij. c. fi. Rō est q̄ hz eps plenā non nudā administrationē vt ibi. ⁊ alꝫ dixim Bar. i. l. j. ff. de ꝓcura. dicit simplr q̄ pōt eps ꝓ ecclesia ꝑstituere ꝓcuratorē vl̄ sindicū. ⁊ no. in. c. petitio. de ꝓcur. Sz ⁊ actorez cū autoritate supiorus §m gl. in. l. Item eorū. §. actor. ff. q̄ cuuſ. vniuer. nomine. ¶ Quero etiā q̄d de patre. Rñ. q̄ tanq̄ legitimꝰ administrator ⁊ habēs vſumfructū pōt cōstituere ꝓcuratorez: ⁊ ante lit. ꝓtesta. vz vt agat ad vſumfructū sibi debitū in bonis filij nō si ad ꝓ- 9
prietatē q̄ cū spectet ad filiū nō hz pater ius agēdi merito tñ post. lit ꝓte. constituit ꝓcuratorē nō ante §m Spe. vbi §. sed q̄n poterit. ⁊ ibi Jo. an. ⁊ Bal. ibi i addi. ff. pater. ⁊ Lud. pō. in. cōsi. ccxxxvij. spectabilis. d. ⁊c. quod no. ad glo. in. l. j. C. de bo. mater. ⁊ d. And. Zaffi. de ꝓsis in ꝓſil. in questione qua queritur an hoc modo. Et singu. subdit Lud. pō. consilio ꝓallegato q̄ iudicium est nullum 10
nisi filiꝰ maior infante post cōsentiat iudicio ⁊ constitutioni dicti procuratoris per. l. cum nō solum. ver. vbi autem in viuum. C. de bon. que liber. Pater vero ante lit. contest. non potest procuratorem constituere pro filio nisi vt. §. dictū est. sicut nec alia coniuncta persona ḥz 11
Bald. in addi. spe. vbi. §. ⁊ tenet spec. in d. §. ij. versi. quid si canonicus. Cy. in. l. exigēdo. viij. q. C. de procur. ⁊ Ludo. in dicto consilio. Ex quibus infert ed questionē que nūc de facto vertitur in foro

7 firmano in causa pauline cuius maritus cōstituit procuratorē añ lit. contestatā ad agēdū in causa nō dotali nec parafrenali cū vxor. nō ꝓsenserit administrationē marito de bonis suis nō dotalibus: ⁊ sic de tertia spē bonorū. questio est de qua loquit Bar. in. l. maritꝰ. C. de ꝓcur. ⁊ in. l. fi. C. de pactis conuē. dico em q̄ cōstituere non potuit talem ꝓcuratorē ante lit. cōtest. non tanq̄s coniuncta ꝑsona. ar. l. sed ⁊ he. in prin. ff. de ꝓcura. que cōiuncta persona nō cōstituit ꝓcuratorem pro cōiuncta ante lit. cōtest. vt. §. dictū est. Item nō tanq̄s administrator legitimꝰ q̄ posset si haberet administrationē. Uñ cū nō sit administrator fatuū est dicere q̄ possit cōstituere ꝓcuratorē cū hoc casu sit maritꝰ tanq̄s ꝑsona extranea q̄ sine mādato non cōstituit ꝓcuratorem pro alio. per no. in l. maritꝰ. C. de ꝓcura. ⁊ patet q̄ procurator non pōt alū cōstituere nisi post lit. contest. q̄ fit tunc dñs litis. l. nihil. ⁊ l. nulla. ⁊ l. q̄s. ⁊ ibi Doct. C. de procur. ⁊ in. l. añ lit. ff. eo. tit. quod not. ꝓpetuo. ¶ Aliud notabile dictum addo hic. q̄ pater vel mater pōt ꝓcuratorez cōstituere i causa matrimoniali filij sui c. accedēs. ⁊ ibi Doc. de ꝓcura. ¶ Quid de curatore. Rñ. q̄ ante lit. contest. non pōt ex ꝑsona sua constituere ꝓcuratorem. sed ḥz autorari minori cōstituenti. l. neq; ⁊ ibi Bar. C. de ꝓcur. sed post lit. conte. potest ex ꝑsona sua. vt ibi Itē verū in actiōe hereditaria. sec in actione q̄sita ex cōtractu suo. vt p Bart. in. l. ij. ff. de cur. bo. dā. ⁊ vide de hoc in Spe. de instru. edi. §. xiij. ff. sed nunquid ante lit. cōte. ¶ Quarto ḡro an episcop possit esse ꝓcurator capitulū. Rñd. sic. c. pñtium. de testi. ⁊ Jo. de prato tz in. l. licet. §. is cui. ff. de ꝓcur. ¶ Quito ḡro an solus eps possit revocare ꝓcuratorē cōstitutū ab ipso ⁊ a capitulo. Rñ. q̄ sic. §m Bar. no. i. l. si per epistolā. ff. de acq. heredi. quod est notandum. ¶ Sexto ḡro an eps possit esse testis in causa ecclesie sue. Respond. sic. c. insuper. de testi. quod verum est nisi causam agat p se: q̄ nō potest esse actor ⁊ testis. c. fi. de iura. cal. vnde cautela est q̄ cām p aliū

agat p.d.c.insup.& tz Spec.tit.de teste
§.j.ver.sed nunqd rector. Joā.an.in.c.
pñtium.de testi.li.vj. Itē nō pōt esse te-
stis in causa in qua ipse agit post reno-
cationem pcuratoris nisi aliū procura
torem cōstituat ad eā agitandā sm Ho
sti.& Jo.an.i.d.c. pñtium. in nouella in
prima col.& no.in.d.c.insuper.in capitu
lo cū nuntius.de testi. Sz potest esse te
stis de ptractu p ipsum celebrato p ec-
clesia sm Archd.i.c.fi.de testi.lib.vj. et
Jo.an.in nouella.& in Spe.eo.tit.§.j.ñ.
sed pone q̄ administrator.& ibi Jo. an.
in addi.quē vide oīno et maxime circa 13
q̄stionem an administrator ecclesie fini
to officio possit esse testis p ecclesia de
contractu p euz celebrato: qz distinguit
plures casus. vide Pau. de liaza. ibi in
d.c.insuper.& in.c.cū nūtius. Q̄ñ autem
bona sunt distincta potest eps esse testis
in causa ecclie sm Bal.in.l.parētes.C.
de test. Quid de abbate. dic q̄ potest es
se testis in causa monasteriū si ipse cum
capitulo constituit procuratorē ad cau
sam nō si ipse solū: vel si ipse eām agitat
d.c.pñtium. de testi.in.vj.& spec.vbi su
pra.ver.sed nunqd rector.& Bart.in.l.
qui testamēto.in principio.ff.de testamē.
licet Bal. in addi. specu. de iuramē. ca-
lum. ver. abbas indistincte dixerit Ab
batem esse testē in causa monasteriū. fz
12 intellige vt.§.& tene menti. ¶ Septi-
mo q̄ro nunqd quilibet de capitulo pos
sit esse testis in causa episcopi vel capi
tuli. Respon. sic. xiij. q.ij. sup prudētiaz:
de testi.c.insuper.& c.cuis.& c.veniēs: el
scō quod est verū tā in causa crimina
li quā ciuili vt ibi.& i.c.cū nūtius.eo. tit.
ij.q.vij. latoz. de accu. olim. de simonia.
c. licet.& tenet Spe. de de teste.§.j. ver.
sed nunqd in causa: q̄ veruz in defe-
ctū aliorū̄ non aliter scōm spe. ibi per. c.
& si christus. in fi. de iure iur. & Bal. ibi
in addi. ver. ij. xij. q.ij. c.j. in fi. Item ve-
rum nisi testis de capitulo sentiat com-
modū particulare vt singuli scōm Joā.
An. ibi in addi. d. ver. fz nunqd. & in. d. c. 14
cū nuntius. in nouella. doc. & Bart. in. l.
untātum.§. vniuersitatis. ff. de re. diui.
& in. l. sed si hac.§. q̄ manumittit. ff. de in
ius voca. Et iō Bal. in. l. parētes. C. de
testi. dicit q̄d si testis sentit cōmodum
burſale repellit in causa vniuersitatis
als non. idē Bal. in. l.j.§. cū aūt. C. de ca
du. tol. dicit q̄d q̄ñ agit de publica vtili
tate principali. licet de priuata in conse
quētiaz testes admittunt qz nō debet
publica vtilitas impediri ratione pri-
uate: q̄d no. Itē admittat singuli de vni
uersitate in his q̄ sciri non possunt nisi
p illos de capitulo vt cōstitutio sindici
electio plati & similia: fz Bar. i.l.si libra
rius in fi. de re. iur. in. c. veniēs. de testi-
no. in. l. ex. sensu. C. de re. pub. & Bar. in
d.§. vniuersitatis. ¶ Aduerte tñ q̄d di
ctis testiū diminuit aliquātulū de fide
rōne plumpte affectionis sm Jo. an. in
addi. Spe. vbi.§. quē refert & sequitur
Bal. i. d.§. vniuersitatis. dicēs de fide di
minui p motu & arbitrio indicis q̄ñ nō
pcernit pmodū singulorū: q̄d etiā tz Bu
tri. in. c. cū nuntius. de testi. & Bartho.
cep. in tractatu de serui. rusti. ti. de ser-
ui. pascēdi. vbi singulr loquit in hoc ar
ticulo. Si tñ pcurrunt cū aliis extra ca
pitulū cozū fides preferr testibus de ca
pitulo sm Odof. singu. in. l.j. C. vti pos.
et Lud. de interanē. in pli. In dei nomi
ne amen. In accusatione pdicta &c. In
instrumēto aūt sindicatus possunt esse
testes illi in capitulo sm Bal. i. d.§. vni
uersitatis. & Bartho. i. d. l. si librari⁹. in
fi. ¶ Nec est omittendū q̄d pōt reus in-
ducere p se testes de vniuersitate q̄ñ
actor eis vsus est ne plus videat licere
actori quā reo. gl. est. no. in. d. c. cū nun-
tius. p. l. nō dz. de reg. iur. In crimina li
vero cā fz cap'lm pñt subditi testificare
etiā si accuset ab vno de cap'lo fz Spe.
in. d. ver. fz nunqd in causa. per. c. in o i.
in princip. eod. ti. ar. ij. q. vij. latoz. & c. ex
parte. de accu. c. per inq̄sitionē de elec.
Secus si vnus de vniuersitate accusat
extraneū qz nō potest vt testis de vni
uersitate vt tenet Spe. ubi dē per. c. sup
xiij. q.ij. & c. de accusatoribus vero. & c.
accusatores. iij. q. v. ō accu. c. repellant.
q̄ est no. ¶ Octauo q̄ro nunquid eps
possit esse iudex in causa ecclesie sue. Re
spond. sic secundum docto. Bartho. et
Bald. in. l. prima. C. ne quis in sua cau-
sa. & Bartho. in. l. est receptum. ff. de iu-

risdi. om. in. c. si clericus laicum. in fi. de
to. cōpe. & tenet Spe. tit. de arbi. §. sequi
tur. ver. sed nunqd Abbas sicu. & Bald.
in. c. cum olim. de pscrip. & Jo. de imo. in
c. cū venissent. de iud. & i Spec. de deleg.
§. superest. ver. qd si prelatus alicuius ec
clesie. & p Hostiē. in summa. de sen. & re
iud. §. quis dz. ver. sed nūquid pōt eps.
Joā. an. in. c. venerabili. ō censi. añ fi. gl.
in. Sed pōt eps recusari tāq̄ suspect⁹ si
cut p sanguine⁹ epi fz gl. & doc. i. c. cū sup 16
de offi. deleg. & in. d. c. cū venissent. Cy. &
Pe. in. d. l. Jo. an. butr. & Imo. & Abb. i. c.
inuniuāte. ō off. deleg. & Phi. in. c. postre-
mo. de app. Itē potest eps esse iudex in
causa sui officialis cōuenti coram eo sm
Bal. in addi. Spec. de cōpe. iud. ad ver.
officius. Sñō tñ dicit iudex in causa pro-
pria q̄ñ cognoscit de causa vel iniuria
ecclesie sm Inn. in. c. ut refragabi. in fin.
de offi. or. Itē & papa potest eē iudex in
causa ppria per se vel delegatū suū sm
Bar. in. d. l. & est receptū. de iurisdi. om.
iud. & Bal. in. l. cū antiquioribus. C. de iu
re deli. Idem in rege sm Bartho. vbi.§.
& Inno. in. c. ex parte. de verb. sign. Idē
in comite vel barone: vt ibi p Bartho.
Idē in imperatore. l. proxime. & ibi Bar
tho. ff. de his que in testa. delen. l. & hoc
ita §. tiberius. & ibi Barth. ff. de here. in
sti. & in. d. l. & est receptū. & in. l. spadonē
§. si ciuitatis. ff. de excu. tu. & Bal. i. d. l.
cum antiquioribus. Idē in ciuitate nō 17
recognoscente superiorē sm Bar. i. d. l. p
xime. & in. d. §. tiberi⁹. & in. l.j. C. ne quis
in sua causa. Idē in domino feudi si est
in quasi possessione vasallagij vt in cau
sa ppria cōtra vasallū iudicet sm Bal.
in addi. Spe. tit. de feu. sed in. c. fi. j. col.
de prohibi. feu. alie. p Fede. dicit q̄d pa
res curie. i. alij vasalli cū iuramento in
dicant vel papa q̄ñ dñs nō recognoscit
superiorē & vasalli magis fauēt dño vez
q̄ñ iustitia deficit. inter vasallos &o dñs
iudex est sm Bal. i. d. c. fi. p. c. si clericus.
de fo. cōpe. & adde do. Bal. in. c. ad hoc
17 ad fi. de pace iur. fir. in vsi. feu. ¶ No
no querit successiue nunqd eps possit
esse arbiter de causa ecclesie. Rñ. sic. sed
etiam arbitrator scōm But. & doct. in. c.
cum olim. de prescrip. & in Spec. de ar-
bitrio §. sequit̄ versi. sed nunqd Abbas
& Jo. and. in. c. insuper. de test. quod no.
qz cōpromissum de causa ecclie fieri pōt
in epm. Itē etiā in rectore ecclie fieri po
test. de re ecclie sue. d. c. cū olim. & ibi do
cto. & Jo. And. & Spec. vbi.§. Nec finit
cōpromissum factū in epm qui postea
fiat archieps sm Jo. an. no. in addi. spe.
de lega. §. restat. vbi idem dicit in dele-
gatione. & Jo. de pra. in. l. falsa de condi.
& demon. quod est notandū. ¶ Aduer
te tñ quod si notarius creatur doctor
perdit officium notarij. ita q̄d non pōt
instrumenta conficere sed confecta bñ
valent sm Bartho. in. l. vniuersos. C. de
decur. li. x. & l.ij. C. de tabu. eo. li. iij. eo.
ti. & q̄d no. in. l. si quis decurso. C. de fal
sis. Sed intellige q̄d perdit exercitium
non esse desinit esse notarius sicut nec
doctor factus comes vel miles desinit
esse doctor. Ideo admittitur ad priores
dignitates sm Bar. in. l. alexandrinis.
C. de decu. li. x. & Jo. de pra. in. l. falsa. de
condi. & demon. pro hoc facit qz forēsis
factus cuius nō perdit beneficiū q̄d pri⁹
habebat scōm Joan. de pra. ibi. arg. d. l.
¶ Decimo quero an eps possit iudica-
re de his q̄ fecit vna cū canonicis dum
ipse erat canonic⁹. Bart. tenet q̄d sic in
l.j.§. solent. ff. q̄ñ ap. sit. ber. in. c. cū i lite-
ris. de iureiur. Inn. in. c. irrefragabili.
de offi. or. no. in. c. postulasti. de concess.
preben. vbi vide p doc. ¶ Undecimo q̄
ro an eps debeat iudicare sm conscien
tiā suā. R ñ. non sed scōm acta sm Bald.
in. c. sacramentum. in fi. de consue. rect.
feu. in vsi. feu. & Joā. an. in nouella post
Inno. in. c. venerabili. de cēsi. Iz Bal. in
l. eam quā. iij. col. C. de fideic. dicat epm
iudicare debere sm veritatē. papa &o
& imperator q̄ sunt supra legē possunt
iudicare sm conscientiam sm Bar. in. l.
j. in fi. C. vt que desunt aduo. par. sed iu
dices inferiores debent iudicare scōm
acta. l. illicitas. §. veritas. ff. de offi. pre-
si. & tenet Bal. in. l.ij. in fi. C. de sen. ex pe
ri. reci. doc. in. l. apud. C. de fi. instru. An
ge. in aut. de testi. in pun. glo. doc. & Ce
mi. in. c.j. de re iu. in. vj. & gloss. institu. de
actio. §. pe. quod verum nisi quando iu
dex iudicat de etate qz tunc sm suū con

scientiam etatem alterius existimare pōt.l.minor.xxv.an.ex aspectu.ff.de mi no.ꝛ ibi Bar.Itē nisi iudicet de notorio etiā p acta nō improbato ſm Bal.in.d. §.veritas.p no.in.l.j.ꝛ ibi glo.C.q̄ ꝛ ad uersus quos.Et subdit ibi Bald.qō iudex probationē factā dz seruare ꝛ probatio fieri nō debuerit.qōetiā tenet Jn no.in.c.cū bertoldus.de re iud.in gloss.

Jtem verū nisi iudicet in causa confinium.l.ad officium fi.regu.vbi no.dicit Barto.qō iudex dz accedere ad locum de quo est questio confinium qñ opus est ꝛ oculis inspicere ꝛ sibi creditur.in fi.alibus ēm iudicijs oculata fides multum operat.l.pe.ff.fini.regun.in tantū qō ceteris probationibus prevalet probatio per inspectionem oculorum scōm Azo.no.in sum.C.ad.l.aquil.ꝛ Bald.in l.j.C.si aduer.lib.ꝛ in.l.cōtra negantez. C.ad.l.aquil.ꝛ Pau.de ca.in.pſi.xlviij.ꝛ consi.clxxviij.ꝛ qō p Jnno.in.c.proposui sti.de proba.ꝛ qō p Bald.in rub.C.eo. ti.j.col.Plus dico q talis probatio oculata pōt fieri qñcunq; etiā post publicatas attestationes.imo etiā post conclusum in causa ſm Bal.sing.in.l.j.C.quā-
do proue.nō est ne.qō nota ad limitatio 19
nem no.in.c.fraternitatis.de testi.cum ſi.¶Adde singlariter q qñ iudex vult ire ad inspiciendū oculis locum litis dz partes monere vel citari facere ad interessendū tali die ꝛ loco ſm Bar.no.in l.qui bona.§.huic stipulationi.ff.de dā. infec.item dicta regula de qua supra q iudex iudicare dz scōm acta procedit nisi iudex videat aliquē arma portare: qz potest eum punire sine alia probatione ſm Bal.no.in.l.ad officiū.preal. Et sciendum qō iudex iudicat ſm conscientiam in his que cōstant sibi vt iudici ex actis nō vt priuato ſm Barto.in d.§.veritas.Nec pretereo q iudex si vi det coram se delictum cōmitti pōt illud punire etiā si delictū aliter non probet ſm Ang.in.l.ij.ff.de fer.sed Pau.de ca. tenet cōtra.in consil.cxcvj.vide qō dicit gl.in.d.l.j.C.qui ꝛ aduer.quos.Ego tñ i practica semp sum secut⁹ opi.Ang. ne delicta remaneant impunita ꝛ ma-
rime puniui plures blasphemos ex solo 18
auditu meo.¶†Duodecimo q̄ro an epūs existēs extra diocesim possit delegare causam alicui.Spe.tit.de rescripti pre senta.§.vj.in fi.tenet qō nō ar.l.iij.ff.de of.pſi.l.fi.ff.de iurisd.om.iu.l fi.de of.pfec. vigi.c.ercōicatis.ꝛ.c.fi.de offi.leg.ſz Jo. and.in addi.ibi tenet contrariū per.c. nouit.de offi.lega.Tu adde qō epūs dele gando causam videtur eam abdicare a suo vicario per no.per Jnn.in.c.roma na.de app.ſm do.Phi.in.c.dilecti.ij.q. eo tit.quod no.¶Decimotertio quero q̄ epūs cōdemnat criminosum an possit in sententia sibi penas applicare.Bal. tenet q non in aut.bona dānatorū.C. de bo.dā.ꝛ Ang.in aut.vt nul.iudi.§.vt autem.in puncpio.Quinetiam dicit Bal.in.l.ij.C.de epis.audien.q non dz epūs penā siue camere applicare qñ de iure dz eam inter pauperes erogare. alōs sic qō bene notent epi ne perditum cant animas suas.de iure enim debēt oēs penas in pios vsus cōnertere non sibi vl̄ sine camere applicare nisi ex cau sa necessitatis ſm Joan.an.in.c.irretra gabili.ꝛ.c.dilectos.de offi.ordi.in nouel la.ꝛ Ang.vbi.§.qui dicit p epos hodie
seruari contrarium.¶†Decimoquar- 19
to quero an epūs sit iudex scholarum in locis studiorū.Rñ.sic in aut.habita.C. ne filius pro patre.qō est verū ſm Bal. in.v.colū.si cōueniantur non si agant. Itē verum in causis ciuilibus nō in cri minalibus.Item verū simul cum rectore studij ꝛ potestate ciuitatis quib⁹ tñ maior intelligitur vt ibi p Bal.in.vj.q. ver.si dubitatur.Adde q tale officium ꝛ quodlibet aliud attributū epo transit ad eius successorem in prelatura scōm Bal.in.l.fi.in.xxvj.q.C.de heredi.institu-
en.ꝛ no.in.c.quoniam abbas.de. offi-
cio.deleg.ꝛ alias diximus supra.¶De eimoquinto quero an epūs agens pro rebus ecclesie teneatur soluere sportu las vel capita soldorum stante statuto q agens soluat sportulas.Respon.non ſm Bal.in aut.sed hodie.C.de epis.ecle ri.sed cōtrarium tenet Bal.in.l.cum cle ricis.eo.ti.Jdē tñ Bal.in.l.nulli.eo.tit. tenet cum opinione Bart.statuta enim laicorum clericos non afficiunt.not.in

aut.cassa.C.de sa.san.eccle.ꝛ no.p Bar to.in.l.cunctos populos.vj.q.C.de sum ma tri.ꝛ fid.catho.ꝛ Pau.de cast.consi. ccxcvj.Et ideo statutum de declinante forum laici clericū nō cōprehendit ſm Bar.in.l.si quis sub conditione.in fine ff.de condi.insti.qō bene no.¶Decimo- sexto quero an epūs loci sit adiungēdus iudici laico ordinario recusato pro ſm specto.Respō sic aut.si vero.C.de iud.ꝛ no.in.l.apertissimi.eo.ti.in Spe.de re cusa.§.ij.circa princi.ꝛ Lanfrā.in.c.qñ cōtra.ver.recusationes.ij.col.de proba. ordinarius ēm de iure ciuili nō pōt tan q̄ suspectus remoueri.Sed sibi datur adiunctus.d.aut.si contigerit.qō fallit in casu.l.j.C.si qua.predi.po.vz.qñ in der infert partī iniuriam fieri.qz tunc facta protestatione de tali iniuria cōtra eum pōt in totum tam ipse q̄ tota sua familia recusari.casus est singula.scōm doc.ꝛ Bar.in.d.l.j.ꝛ tenet Bar.hoc de clarans in.l.si quis.C.de appel.¶Fal lit scōo qñ ordinarius succedit alteri ex litigatoribus.l.iul.ff.de iudi.¶Tertio quādo infirmitate perpetua infirmat. l.si longius.ff.eo.ti.non si febre ſm doc. ꝛ Petr.de sun.ibi p.l.ij.ff.de vaca.mun.
¶Quarto si fuit in causa aduocat⁹ ſm 21
Bal.in.d.l.apertimi.ij.col.ꝛ doc.in.l.pre tor.ff.de iurisd.om.iudi.ꝛ Pet.de sun.in d.l.iul.¶Quinto qñ est suspitio q sit si bi cōtrarius.l.oēs.de appel.ꝛ Bal.in.d. l.apertissimi.ꝛ Lāfran.vbi supra.de iu re vero canonico etiā ordinarius cū cau sa recusatur.c.suspitionis.ꝛ.c.cum spe ciali.de offi.delega.c.ij.requiris.de ap pel.c.legitimā.eo.tit.in.vj.c.inter mo nasterium.de re iudi.c.iij.de fo.cōpe.Et quod diximus supra ēm adiungendū esse ordinario seculari recusato intelli ge nisi causa sit epi agentis.quo casu alter iudex associabitur.arg.in aut.de epi.§.scimus.de fo.cōpe.c.si q̄s contra. vel ad superiorē recurritur.xj.q.j.pue nit vel ad arbitros.xj.q.j.si clericus.ſm Spec.de recu.§.j.versi.sed cū diximus. Quod dirim⁹ de delegato intellige etiā ad vniuersitatem causarum ſm Bald. in.l.fi.C.de iudi.contra.al.ibi in delega to vero speciali idem est p capitulū in-
spitionis.cū similibus.Quinetiā dico q delegatus in vna causa si sit aduersa rius meus in alia causa potest recusari ſm But.in.c.j.de iudi.ꝛ glo.in.c.cū sup. de offi.deleg.¶Adde predictis q etiaz vnus ex plur ibus iudicibus potest re cusari nedum qñ solus est in causa.c. causam.de offi.deleg.ꝛ.c.cū super.eo.ti. ꝛ tenet Philip.in.c.postremo.vlt.col.de appel.Potest etiā iudex indiscretus et qui cōsueuerit esse iniquus recusari ſm Bal.in.c.ad nostrā.in fi.de probationi. Sed ꝛ compater patris qui iudex est po test recusari gl.est in.c.cū.R.de offi.dele ga.sed Jo.and.in.c.romana.§.quod si obijciatur.de app.in.vj.dicit talē causam nō esse determinatā a iure ſz essedu biā vide Jo.an.ꝛ Jnn.in.viij.col.ꝛ Sici. in.d.c.speciali.ꝛ in Spe.de app.§.nunc dicamus.j.col.ꝛ Jmo.in.c.prudentiam de offi.deleg.ꝛ Philip.in.d.c.postremo. vlti.col.Et no.q recusatio iudicis fieri pōt etiā p tertiū.c.cū sup.ꝛ ibi doct.de offi.dele.Potest etiā impetrans ignorā ter delegatū recusare q̄ sit coniunctus alteri parti ſm Jo.and.Jmo.ꝛ Phil.in d.c.postremo.qō no.Reliqua plene dicta circa materiā recusationis dirim⁹ §.eo.in alia.q.vbi vide oīno.¶†Deci moseptimo q̄ro an epūs possit sine mā dato speciali appellare p ppō suo vel sub ditis cōdemnatis.Respon.sic.c.dilectis prope princ.de ap.ꝛ tz Spe.eo.ti.§.j.ꝛ pe.ꝛ ibi Bal.in addi.ver.epūs.ꝛ quilibet Jdē dicit in hōc tz supiore q̄ pōt sine mā dato pro subditis appellare.arg.d.c.di lectis.ꝛ.c.cōsuluit.el.iij.eo.ti.ij.q.vj.nō solēt.ꝛ Spe.vbi.§.q̄ dicit verū qō ap pellare pōt tam nomine proprio q̄s suo rum.Jdē dicit Specu.in.c.vt appellare possit pro episcopo negligente p.c.dile cti.de ma.ꝛ obe.Alius aūt p alio regu lariter in causa ciuili nō pōt appellare sine mandato ꝛ si ratum habeat is pro quo appellatur.d.c.non solent.ꝛ.c.dile cto.de prebē.ꝛ Spe.vbi.§.ver.itē dice rūt.lz idē Spe.eo.ti.ꝛ §.in ver.porro.di cat cōtra.qō alius p alio possit appella re ꝛ is p̄ quo appellat ratū habeat in fra tēpora appellandi.l.bonorū.ff.rē ra. ha.in criminalibus vero dic qō ¢libet.

de populo pōt appellare sine mandato
pro cōdemnato ad mortē l. non tantuz.
z ibi doc. z Bar. ff. de app. l. abditas. C.
eo. ti. z de epis. aud. p Bar. qō est veruz
etiā si condemnatus renuntiauit appel
lationi. qz renuntiatio non nocet extra
neo fm Bar. in. d. l. abditos. C. de epis.
audi. Itē verum etiā p clericū in spe. de
aduo. ℍ. j. ver. in causa aūt criminali. no
in. c. sniaz. de cle. vel. mona. Ang. z Imo
in. d. l. non tantū. de app. Item verū taz
nomine condēnati ℔ appellationis vel
simpliciter scōm Bar. z Imo. in. d. l. non
tantum. Item verū etiā si sit condēna
tus ad mortē ciuilē vel ad mutilationē
mēbri sub cōditione. vt p Bar in l. sticū
ff. de pec. leg. Bal. in. l. fi. de nego. gest. et
Ang. are. in trac. maleficiorū. ver. appel
lante. j. col. vbi etiā ponit an si condēna
tus ad mortem appellauit possit terti⁹
prosequi. de quo ibi z p Jo. de imo. in. d.
l. nō tantū. z Bal. in. d. l. abditos. vbi vi-
22 de. ¶ † Decimooctauo quero qūo libel-
lus concipiatur qñ eps agit ad iura epi
scopalia. Rñ. si peto talē cōdēnari ad p̄
standū mihi epo talis eccīe iura epalia
cōpetentia in tali ecclesia ꝛc. vel sic qñ
eps vult petere eccīam aliquā cū iuri- 24
bus suis dico talem eccīam ad me ptī
nere tanℨ epm talis eccīe. vz in tpali
bus z spūalibus quā tenet occupatam
indebite titius. Quare peto eum cōdē
nari ad restituēdū mihi dictā ecclesiaz
cū oibus dotibus decimis possessionib⁹
z iuribus suis, ita tradit Spe. in ti. de
offi. or. ver. epūs. sed vide pleni⁹ in Spe.
de reli. vbi ponit formā petendi ecclias
z iura ecclesiarū z dignitates. forma au
tē de qua. ℍ. pcedit nō obstante gñali
tate cū libell⁹ gñalis sup iure epali ad
mittatur. c. olim. de prescri. c. ij. de libel.
obla. c. conquerente. de offi. or. Sed qūo
formetur libell⁹ qñ est q̄stio inter duos
epos de quadā eccīa vide i Spe. de. p.
ver. qd si sit. z in tit. de reli. do. vbi ple-
ne. ¶ † Decimonono quero an valeat
qđ geritur sede vacāte p̄tra epatū. Rñ.
nō sedest renocandū. qz eccīa fungitur
vice minoris. de in integ. resti. c. j. xij. q.
ij. si qua de rebus. de iureiur. c. sicut. fm
℔ pe. tit. ne se. va. ver. z nota. vbi etiam
subdit posse tunc pcuratorē vel visita
torē ꝑstitui q̄ tractet causas et negotia
epatus. lxj. di. obitū. z. c. se. vij. q. j. ꝑstitu
tū. in hoc tñ cap̄m. puidet de consuetu
dine creādo pcuratorē p. c. is q̄. de ma.
z obe. fm Spe. vbi. ℍ. z Jo. an. i. c. j. nese.
va. in. vj. Phili. i. c. bone. de app. z Ray.
de fo. in. l. a tutoribus. ℍ. fi. ff. de admi.
tu. Potest etiā ipsum capitulū habere
curā z custodiā rerū ecclesie vacantis
fm Jnn. in. c. j. vt ecclesia benefi. z Bal.
in mar. ver. mors. ver. fi. Nec mirum qz
tūc iurisditio est apud cap̄m Bar. in. l.
vbi absunt. ff. de tu. z cura. da. ab his. nō
tñ quo ad collationē bñficioꝝ fm doc. z
Jo. an. i. c. j. ne se. vacā. Collegium vero
cardinaliū sede papali vacāte hz iuris
ditionē si piculū iminet z in causis ar
duis fm gl. z doc. in. c. j. de scisma. in. vj.
vide gl. i. cle. ne romani. de elec. z pe. do
cto. i. c. cū ex eo. de prebē. Pōt etiā capi
tulū ꝑfirmare electū subditum epo vel
metropolitano sede vacāte. c. cū olim. z
ibi glo. z doc. de ma. z obe. fz vide glo. or.
in. c. his. eo. ti. q̄ ponit oia q̄ potest capi
tulū se. va. z no. eo. tit. c. cū olim. z. de he
re. c. ad abolendā. z de offi. or. c. rrefra-
gabili. ¶ † Vigesimo q̄ro an eps agēs
teneat rñdere tanℨ eps quare recōue
nitur. Rñ. sic vt tz Spe. ti. de actore ℍ.
Itē ℨ platū. ar. l. q̄ neq. ff. de re. eoz. z. c.
cū ꝓputati. de iud. Sz si nolit rñdet nō
iō remouebit fm Spe. ti. de reo. ver. et
nunqd erit. Secꝰ tñ est in tutore vel cu
ratore nolētibus rñdere qz tūc remoue
ri pñt ab officio fm Spe. ibi. ℍ. itē tutor.
p. l. iij. C. de pcura. qō est verū fm Joā.
an. ibi si iudici videat hz secꝰ sit i pēe qz
cogit oino defendere et cū remoueri non
possit fm Spe. vbi. ℍ. ℍ. sed quare vtrū
pater. in fi. ¶ Aduerte tñ q eps dū sa
cra collit nō pōt citari fm Bar. z doct.
et Fran. padua. in. l. ij. ff. de in ius vo. et
alias dixi. ℍ. eod. Illud tñ not. q episco
pus repetens mala alienata non po
test reconuenīri scōm Specu. tit. de re
conuē. z doc. in. c. j. de mu. peti. imo po
test episcopus propria autoritate ingre
di possessionem rei ecclesie que fuerit
alienata nō seruata iuris forma i aut.
vt decetero pmu nō fi. ℍ. decetero col. v. z

Lau. de sano. in rubrica de re. eccle. non
alie. in. vj. xv. qō. z. ℍ. eo. quarta parte.
25 ¶ † Vigesimoprimo q̄ro vtrū eps tenea
tur defendere suā eccleſiam dic q sic. c.
pe. de iura. cal. z Spe. tz in ti. de resti. in
integ. ℍ. j. ver. sed nunqd ꝑlatus. imo dz
mortē subire ꝓ defensione sue ecclesie z
fidei xp̄iane. gl. est no. xxiij. q. viij. conue-
nior. qđ intelligē si ecclesia iustā cām fo
ueat. alꝰ nō. imo peccat si negligit ec-
clesiā defendere cū iustitiā fouet nisi ve
risimiliter speret ad tps posse sine lite
rē ecclesie recuperare fm Jnno. z Abb.
in. c. nihil de prescri. vbi no. q eps pōt li
cite dimittere iura ecclesie vel paupez
qñ nō pōt sine ꝓtentioso iudicio recupe
rare. Et adde q eps z clericus tenent
patrocinari in causis z negotijs eccle-
sie sue. gl. est no. iij. q. j. nulli. Itē et alꝰ
operas impēdere puta fabriles si sciat.
gl. est not. xvj. q. j. vos aūt. qđ no. Sz an
debeat defendere ecclesiā vacātē. vide
in Spe. de actore. ver. itē eps. vbi plene
q sic. z not. i. c. cū dilectꝰ. de suc. ab itest.
Peccat etiā eps si iniuste exigat ꝓ eccle
sia. xiij. q. ij. qđ debeť, z gl. ea. q. c. j. q̄ di-
cit q nō dz eps agere malā causam ec-
clesie. Jdeo do. Jnno. z But. post glo. in
c. fi. de ꝓscri. z gl. in. c. boue. de postu. pla.
el. ij. z in. c. gñalis. liiij. dist. z ibi Archi.
dicūt q ꝑlatꝰ nō teneť cōtra cōscientiā 27
et cōtra iustitiā tueri iura ecclesie si no
toria est iniustitia. imo pōt solꝰ rē per ec
clesiā iniuste possessam restituere si ec-
clesia habet rem sine causa vel ex causa lu
crativa nō si ex onerosa qz emerit. q̄ ca
su dz dño denuntiare vel ecclesia agat
postea de euictione. nec tūc dz restituere
fm Jmo. in. d. c. fi. fz si ē notoria iniu-
stitia z solus ꝑlatꝰ sciat nō dz restituere
sed tacere nec tūc retinēdo peccat nec
defendendo fm Archi. vbi. ℍ. si vero et
alij sciant nō pōt solꝰ ꝑlatꝰ restituere ni
si cū ꝓsensu capituli fm Host. in sūma de
ꝓscrip. rei immobilis. ℍ. q̄ exigunť. z si ca
pitulū contradicat repetitioni q̄ fit per
dñm. ꝑlatꝰ dz lauare manus suas z di-
mittere defensionē capitulo fm Joā. de
Jmo. z. d. Balio. de perusio in. d. c. fi. qō
26 not. † Et scias qō nō dz eps occupare. p
pria autoritate ecclesias ab alio deten 28
tas. alꝰ pdit ius suū. xvj. q. vj. placuit.
vbi etiā p gl. Predicta cardinalis face
re pōt nō p se cū litigare debeat p pcu-
ratorē vt in Spe. de actore. ver. item in
illustribus. z not. in. l. pe. cū aut. C. de ꝓ-
cu. sed an potestas vel defensor vniuer
sitatis teneat eā defendere. Rñ. sic fm
Spe. de resti. in integ. ℍ. ij. ℍ. qđ nunqd
ꝑlatꝰ. z no. in. l. defensores. C. de defen. ci
ui. z in. l. cū q̄. C. de pcu. Sic etiam tutor
dz pupillū defendere etiam si pro alio
prius fuit aduocatus in causa illa. vt in
Spe. de aduo. ℍ. j. ver. sed nunqd cleri. z
ℍ. iij. ver. pe. Dicit aūt tutor nō defende
re qñ nō facit ea q̄ faceret quilibet se de
fendens. l. generaliter. z ibi Bart. ff. de
adi. tu. vt si nō soluat salarium iudici ꝓ
curatori aduocato vel notario fm Bar
tho. ibi qō no. ¶ Et no. q tutor ꝓmittēs
defendere pupillū intelligit. s. in causa
iusta fm Bal. in. l. fi. ℍ. defensionē. C. de
admi. tu. Dz aūt tutor ꝓmittere defen
dere pupillum sine vlla cunctatione fm
doc. z Bar. in. l. j. in princ. ff. de tu. z ra.
di. quo casu debet reꝓmittere rem
pup. saluā fore fm Bal. in. d. ℍ. defensio-
nē. illud etiā scire debes q prelatus et
pretor vniuersitatis fungunť vice tuto
ris. vt in Spe. vbi. ℍ. ver. prelatus. ideo
quilibet teneť ad defensionē vt. ℍ. plene
ostensum est. ¶ † Vigesimosecūdo q̄ro
an eps sine mādato speciali petat resti
tutionē in integrū ꝓ ecclesia. Rñ. sic fm
Spe. de resti. in integ. ℍ. ij. ℍ. ꝑlatus aūt
noīe. idē dic in actore vniuersitatis pa
tre tutore curatore z quolibet alio legi
timo administratore fm Bart. in. l. j. C.
etiā p procur. causam rest. in integ. agi
pos. p. l. pater. ff. de resti. in inte. z Spe.
vbi. ℍ. vbi etiā dicit idē in sindico. z tz gl.
in. l. respublica. C. ex q̄. cau. ma. Bart. et
Bal. in. d. l. j. Secꝰ tñ est in cōiunctz ꝑso
na q̄ sine speciali mandato nō pōt pete
re restitutionē in integrū ꝓ cōiūcta p. l.
pcurator. ff. de mino. fm Spe. C. vbi. ℍ.
¶ Sed hic q̄ro incidēter an pcurator
possit tractare cām restitutiōis in integ.
Rñ. sic si est specialis. qz ex pte actoris.
nā ex parte rei cēt pcurator gñalis dic-
tā causam tractat fm Spe. ibi. ver. ve
rū cā. ¶ † Successiue q̄ro q̄lis procura-

tor requirat ad petendã restitutionem in integ. Rñ. qõ generalis sufficit si restitutio incidẽter petat vt ibi per Spe. ℣. sed nunqd̃ pcurator. ℞ ibi Joan. an in addi. ℞ no. in. c. suscitata. de resti. in integ. ℞ tenet Bar. ℞ Bal. in. d. l. j. C. etiã p procur. ℞ Bar. in. l. illud. §. si talis. ff. de minor. ℞ Pau. de cast. ꝑsi. xxvj. ℞ Joã. pe. papi. in summa in libello rei. ver. simon. ꝑcurator. Ang. in. l. si qs mihi bona. §. sed vtrũ. de acq. here. no. in. l. corã. de resti. in integ. in Spe. de ꝑcu. §. ratione igit. sz als requiritur speciale mãdatum. s. qñ ꝑncipaliter petẽda est vt dictis iurib⁹. ℞ tenet Bar. in. l. indebitã. ff. de condi. et demon. ℞ in. l. cũ ꝑcuratoꝛ. in pũn. de ope. no. nun. Bar. tñ in. d. §. si talis dicit semp requiri speciale mandatũ de quo si dubitẽt sufficit ratihabitio seu cautio qõ ne. Et intellige verũ etiã ũ petatur aduersus interlocutoriã que grauat ẽt post. x. dies ſm Joã. an. ℣. in. d. c. corã. qõ not. Dic aũt esse speciale mãdatũ qñ exprimit. ſin tali causa cõtra talẽ ſm doc. ℞ Bar. in. d. §. si talis. ℞ in. d. l. j. ℞ in. l. titius. in pnc. de lib. ℞ post. ℞ in. l. generali. de ritu nup. ℞ in. d. §. sz vtrũ. ℞ p Barth. in. l. filiusfa. §. j. ff. de doñ. sic als non dicitur speciale mandatũ ad ꝓtrahendum matrimoniũ nisi exprimat ꝑsona cũ qua ꝓtrahatur. c. fi. de procu. i. vj. l. generali. ℞ ibi Barto. ff. de ritu nup. que oia tene

29 mẽt. ppetuo. ¶ Vigesimotertio quero 31
an epi iuramentũ sup contractũ impediat restitutionẽ in integrũ pro ecclesia Rñ. non qr imo ecclesia restituit aduersus contractũ epi etiã iuratum. c. j. cum glo. de resti. in integ. in. vj. ℞ ibi doc. ℞ in c. grauis. de ꝑposi. i nouella. ℞ tz Bar. i l. generali. in pn. C. de re. cre. ℞ ureiur. ℞ i. §. ite sacramẽta. xiij. col. de pa. iur. fir. in vsi. seu. Sec⁹ tñ dicendũ est in iuramẽto sindici vniuersitatis ſm Bald. in. d. l. generaliter. Idẽ in iuramẽto minoris q̃ nõ restituit aduersus ꝓtractũ iuramento vallatũ ſm Bart. in anẽ. sacramẽta. C. si aduersus. vẽ. ℞ in. l. nã ℞ postea. §. si minor. ff. de iureiur. ℞ Bar. in. d. c. ite sacramẽta. in pn. de pa. iur. fir. in vsi. seu. qõ est notandũ qr est vn⁹ de casibus in quib⁹ eccl̃ia et minor equiparant cum

als sec⁹ sit vt als. ℣. dirimus. ¶ Vigesimoquarto quero an ꝑsensus epi. vel licẽtia requirat in ꝓgatione iurisdictiõis quã facit clericꝰ Rñ. sic. ſ. in expressa nõ in tacita vt tz Paul. de cast. in. l. j. ff. si qs in ius vo. nou ie. ℞ no. in. c. dilecto. et ibi per Inno. de offi. archi. sic ergo clericꝰ exẽſm nõ põt prorogare iurisdictionẽ alteriꝰ iudicis sine expsso cõsensu epi. c. significasti. ℞ c. romana de so. cõpetẽ. gl. ℞ Bartho. in. l. j. ff. de iud. ℞ Bal. in marversi. clericꝰ. ℣. xxj. qõ verũ est qñ iudex est oino non suus. sec⁹ si oino nõ est incõpetẽs ſm Inno. in. d. c. dilecto. vt refert d. Ludo. põ. in sing. ver. clericus nõ põt.

¶ Vigesimoquinto quero nũquid epi posſit interpretari statuta ℞ alia dubia occurẽtia corã epo Rñ. sic no. xvij. di. nec licuit. ℞ c. inter alia de sen. excõ. ℞ tenet Bar. cepo. in rub. de ẽbo. sig. vlti. parte principali. q. iij. Als dz q̃ interptatio statutoꝝ fit a ꝓductoribus ſm Bart. in in. l. oẽs ppli. iij. q. vj. princip. xvij. col. ff. de iusti. ℞ in. Dicit aũt fieri interpretatio statuti qñ fit extensio vel reseriptio ſm Bal. in rubri. C. de verbo. sig. in pũn. de qua materia vide plene p Bar. i. l. oẽs ppli. vj. q. pn. de iusti. ℞ in. ℞ Pau. de cacõsi. lj. ℞ in ꝑsi. crevj. Et nota q corã papa vel imperatore nõ põt fieri statutorũ interptatio ſm Bal. in. l. cũ de nouo. C. de leg. ℞ Bar. cepo. vbi. ℣. ver. quero tertio qñ. † Item nota q statutũ dr recipere interptationẽ a iure cõi nisi qñ p aliud statutũ phibeatur ſm Bald. in. l. maximũ vitiũ. v. col. C. de lib. ꝓcte. vel phibeatur per. l. sz Bal. in. l. iubemus. §. fi. C. ad treb. Intellige tñ q statutum remouẽs interpretationẽ intelligatur de extrinseca que põt circũscribi nõ de intrinseca ſm Bal. in. l. iij. C. de libe. ꝓcte. Itẽ itellige de frinola sz Bar. ℞ Bal. i. d. l. oẽs ppli. vbi dicit posse fieri interptationẽ passiuã a iure cõi etiã stante dicto statuto vt ibi. ℞ tz do. Anto. rosel. i arbo. cõsan. lxxv. col. Operat tñ ꝑdictũ statutũ q̃ argui nõ possit ex mẽte interpta ta vt tz Bar. in. l. labeo. ff. de sup. leg. ce Balan. l. nõ, dubiũ. C. de legi. Itẽ operat q cõis vsus loquẽdi nõ admittatur ſm Bar. in. d. labeo. Itẽ operat q statuta

nõ extẽdant ex identitate rationis ſm Bal. in. l. ij. C. de pac. q̃ fil. distr. Itẽ q̃ expressa vulgaris nõ ꝺtineat tacitã pupillarẽ ſm Bal. in. l. habus. C. de impub. et ali. substi. ℞ de. de ancha. in. c. j. vlt. col. de consti. in. vj. vez qñ in statuto dicat q̃ verba intelligant ad literam ſm Bal. vbi. §. Itẽ opat vt in alijs statutis non habeat locũ argumentũ a cõtrario sensu ſm Bal. in. l. cũ patrẽ. C. de condi. inser. Itẽ intelligẽ de interpretatione extensiua non de restrictiua ſm Bal. in. l. non dubium. vij. col. C. de legi. quod no.

31 ¶ Vigesimosexto quero an epi iurisdictio sit firmior q̃ iurisdictio vicarij sui. Rñd. q sic nisi in casibus no. in. c. ij. de offi. vica. in q̃b⁹ regulariter dz vicarius adijci vt dicit Ang. in alphabeto suo. ℣. vicarius: habent tñ ambo eãdẽ iurisdictionẽ in qua tñ epus dicitur esse maior. Ideoq̃ põt phibere ne delegatus sui vicarij ꝓcedat in causa ſm Bar. in. l. iudicij solmit. ff. de iud. ℞ dicek. j. in rubr. de vic. epi. ¶ Vigesimoseptimo quero an epus rogatus punire clericũ cõdemnatũ a iudice seculari ꝑ crimine anteq̃ efficeret clericꝰ. Bar. tenet q sic. in. l. cum q̃dã. in pũn. de iurisd. om. iudi. ℞ Cyn. in. l. ꝑperandũ. §. si aũt. C. de iudi. Inno. in c. j. de offi. or. dicit q sic sed nõ cogitur a laico. sed laicus ab epo cogit exequi. qõ

33 no. j. q. xiij. ¶ Circa hanc. q. scias q̃ inder laicus nõ põt cõdemnare clericum nisi ratiõe preuente iurisdictionis ante clericatũ. ℞ iõ sibi nõ ꝑdest si captus ꝑ laicũ fiat clericus cũ captura sit citatio realis q̃ induat preuẽtionẽ. vt tz Joan. an. in. c. j. de obl. ad ratioci. ℞ tz Bart. in l. j. ff. de pe. Itẽ nisi rõne degradationis subsecute actualiter iuxta. no. in. c. ij. de penis. in. vj. vz qñ degradatio est facta nõ pro termino pene sed pro preambulo alterius pene ſm Jaco. But. in. l. ij. si ex nora. causa aga. Itẽ nisi in fraudem ordo clericalis assumat. vt tenet Bald. in. l. officiales. C. de epis. ℞ cle. Presumit vero in fraudẽ qñ donec est in carcere fit clericus. vel qñ de crimine diffamatus est ſm Bart. in. d. l. j. ff. de penis. vel qñ

34 est accusatus vt ibidem quod nota. §. † Et sciendũ q qñ clericꝰ sit in fraudẽ nõ põt eũ laicꝰ punire in corpus de facto nisi prius eum degradet epus ſm Bal. i d. l. officiales. ℞ in aut. causa que. co. ti. vbi dicit Cy. ℞ Dy. audiuisse hoc in voce a Joã. an. in scholis. ℞ tz Bar. in l. nemo. l. j. ff. de reg. iur. ℞ in. d. l. j. ff. de penis. ℞ Bal. in. l. j. C. an seruus ex facto suo. Ante clericatũ nõ cõdemnatus per laicũ nõ eximit ab eius iurisdictiõe ſm Bar. in. d. l. cũ quedã. quẽ etiã vide i. d. l. j. de penis. vbi dicit q factus clericus post sniam nõ eximit a iurisditiõe laici si ad clericatũ puenit suo ꝓpio motu: sec⁹ si tractus sit a superiore vt sic possit fieri executio in rebus suis. Primo casu qñ ꝓpio motu. als non. In personã vero nunqñ fit executio nisi precedat degradatio. vt. §. diri. ſm Joan. andr. ℞ Barth. Et adde q Bal. in. d. l. cũ ẽdam. dicit scholarẽ si fiat clericꝰ post delictum tz nõ euitare iurisdictionẽ laici nisi ante delictum fecerit votũ de se clericãdo qr tũc si clericat⁹ post euitat penã ℞ iurisdictionẽ laici. ℞ p Bal. i. l. j. i fi. C. an seruꝰ ex facto suo. ¶ Nec ꝓtereo hic qõ clericꝰ pendente lite factus euitat executionẽ nõ cognitionẽ iudicis laici. vt tz Bald. in addi. Spe. ti. de reo. ver. si lite pendẽte. ℞ ibi Spe. ver. tz q̃d si est. vbi loquit in criminalib⁹. ℞ §. dixi. sed etiã vide no. p Barth. in. l. si qs postea. ℞ ibi Pet. de sun. ff. de iudi. ℞ Bal. in. d. l. j. ℞ Tancre. in summa de iurisdictiõe. q. vi. ¶ Illud etiã not. q clericus in minoribus cõstitutus de clinans iurisdictionem laici si postea vrorẽ deposito habitu clericali nõ põt puniri a iudice sed dz puniri ꝑ eũ cui ante delicti subditus erat vt sing. tenet Bald. in. l. affinitatis. C. communia de succes. ¶ An autem episcopus

35 teneatur exequi sententiam iudicis laici Bald. tenet q non in. l. j. C. de excusa. re. iudica. predicta in criminalibus. In ciuilibus vero dic q clericat⁹ assumptꝰ in fraudẽ nõ liberat debitorẽ ab obligatiõe priꝰ cõtracta. l. officiales. ℞ ibi Bal. C. de epis. ℞ cle. ℞ in aut. causa que. eodẽ tit. ℞ no. in. d. c. j. ℞ ibi Jo. an. in nouella. de obli. ad ratioci. ℞ in Spe. de reo. ver. sed q̃d si pendẽte. vbi dicit causam esse siniendam coram iudice laico coram quo

fuit cepta ante clericatū assumptū.qō si scuisset compater meus ser.Jacobus grassus ꝓcurator filioꝝ morbide de moliano nō fecisset eos clericari post sniam latas ꝑ tra eos a iudice singulari ꝓpter qō postea fuit occisus. ¶Et nota in ꝓposito q debitor facit clericꝰ ꝑdit bñficiū statuti cōcedētis inducias quinquēnales fm Joā.an.in.c.fi.de excep.in.vj.

36 in nouella. ¶†Uigesimonoctauo quero an epūs possit venire cōtra cōpositionez factā cū vicario suo de pena depositionis in pecuniariā transmutata pro crimine Rñ.q sic vt firmat Pau.de ca.cōsi.cxvij.j.col.vbi dicit q cōpositiōe ꝓ vicariū facta nō obstante pōt epūs de nouo inquirere ꝛ eū cōuictū deponere.qz pena depositiōis nō pōt in pecuniariā transmutari nisi per eum qui habebat potestatē dispensandi de crimine.c.lz.ꝛ ibi gl.de pēnis.ꝓ Host.in.l.archiepiscopatu.de rapt.ō coll.dete.c.j.ꝓ gl.ꝛ Jnn. Nec intelligit vicario in dubio cōcessa potestas dispēsandi de criminibus fm Pau.in.d.cōsi.Quinetiā epūs dispensando sine causa cū pena depositionis peccarēt transmutando eā in pecuniariā c.irrefragabili.de offi.ord.C.de deserto. l.j.lib.xij.ꝛ Jnno.in.c.diuersis.de cleri. qui.ꝛ in.c.veniens.de fil.presbyt.Quecōpositio de crimine an ꝛ qñ fieri possit.vide gl.no.q.ij.si pūmates. Adde qz dispēsatio in crimine causaz requirit.c.inno tuit.de elec.j.q.vij.nisilz de iure sola voluntas pape vel principis dispēsantis habeat pro causa.c.cū nostris.versi.qd vero.de ꝛcess.ꝑbē.fm Bal.in.l.rescripta. C.de preca.impera.offe.ꝛ Anto.rosel.in tractatu legitimatio.ij.lib.in causa formali in.xiij.col.qō no. ¶Postremo sciendū q si epūs cōcedat vicario licentiā com 38
ponēdi intelligitur.l.de delictis lenibꝰ et in qbꝰ pena est arbitraria nō in grauibus in qbus pena est a iure taxata. not.in.c.dilectus.de offi.ord.di.de pēns. c.j.ꝛ Pau.de ca.lz in.d.cōsi.cxvij.qō sem

37 per not. ¶†Uigesimonono ḡro vtrum epūs tanq superior exequi possit sniam archidiaconi.dic q sic.imo pōt etiā de nullitate cognoscere exequēdo ꝛ restitutionē in integrū ꝛcedere rescindēdo eā. vt in Spe.de execu.sen.§.nūc videndū. versi.vt aūt.Scias aūt q als executor snie nō tenet seruare ordinem iuris fm Jnn.in.c.ex rōne.de appel.ꝛ in.c.ad petitionē.de accu.ꝛ Bal.in.l.j.pe.col.ꝛ fi. C.de iur.ꝛ fac.igno.ꝛ Bal.in mar.versi. executio.versic.ix.ꝛ sequenti.Debet tn ꝓtius videre snīam q̄ exequi fm doct.ꝛ Pet.de sun.in.l.si pretor.ff.de iudi.Sed an executor cognoscat de viribus snie vide in.c.pastoralis.ꝛ in.c.ad audiētiā. de offi.delega.Itē an cognoscat de erro re snie.vide Bar.in.l.pe.in fi.ff.de ꝛcef. Non tn pōt executor pnūtiare sup exceptione nullitatis.Sed dz remittere ad iudicē pmū.Sec⁹ in alijs exceptionibus q possunt opponi post sentētiā fm Bar.i.d.l.pe.ī fi.ff.de cōfessis.ꝛ Jmi.i.d. c.cū in iure.de offi.deleg.Ang.in.l.si vꝑponis.la.ij.C.qūo ꝛ qñ iuder.Qō aūt exceptio nullitatis opponi possit coram executore etiā delegato ad exequendū. no.in.c.de cctero.ꝛ doc.de re iudi.et in l.j.ꝛ ibi Bart.C.de execu.re.in.Sed an talis exceptio nullitatis impediat executionē snie.vide Bart.ꝛ doc.in.l.iiij.§. cōdēnatū.de re iudi.l.si pretor.in fi.ff.de iudi.in.l.j.ff.qō vi aut dā.in.l.j.C.qñ.ꝑ uo.nō est ne.ꝛ in.l.j.C.ne lice.in vna cā tertio ꝓuo.in.l.fi.C.si ex fal.instru.in extrauagāti ad reprimendā.ver. summatie.ꝛ Bal.in auk.q̄ supplicatio.C.de hēi. impe.offe.ꝛ in addi.Spe.de execu.sen. ver.ſz qūo possint.ꝛ in Mar.ver.iudex a quo Ang.in.l.j.ff.ml no.ap.pē.ꝛ in.d. l.j.qñ ꝓuo.nō est ne.ꝛ plenꝰ ꝑ Pau.de ca.in.l.si seriatis.ff.de fer.ꝛ in cōsil.xcvj. et Lāfran.in cle.sepe.ver.summarie.de ver.sig.ꝛ in.c.qñ cōtra.ver.snia.ver.vi deamus hic.de ꝓba.ꝛ in ver.exceptiones.vbi plenius. ¶†Sed vnū singulare hic nō omitto quod exceptio nullitatis nō impedit executionē snie qñ snia ex forma statuti hz execution̄ parata fm Pau.de ca.in.d.ꝓsi.xxxj.vbi allegat Ang.sing.hoc dicentē in.d.§.cōdēnatū. de re.iu.quod no.ꝓ statuto firmano.

¶Trigesimo quero an episcopus agere possit ꝓ obedientia sua. Respō.sic fm Jnnocē.in.c.edoceri.de rescrip.ꝛ dz Bal.in mar.ver.platꝰ.ver.vj.vbi vide.

¶Trigesimoprimo ḡro an epūs possit citare clericū suū repertū in curia pape. dic vt.§.iij.parte huius quarti lib.v.q.

39 ¶†Trigesimosecūdo ḡro vtrū epūs possit cognoscere de causa delegata suo vicario. Respon.sic si est delegata sub nomine dignitatis tantū.nō si sub ꝓprio noie tantū vel sub noie ꝓprio.ꝛ dignitatis.qz cognoscit epūs vicario remoto vel mortuo si sub noie dignitatis tantū cā fuit vicario suo cōmissa vt.§.si nō ecō tra.qz vicarius nō cognoscit de causa delegata epō.Ita Jnno.in.c.cū te.de rescrip.sed vide doct.in.c.qñ abbas.de offi.dele.ꝛ in.c.statutū.ꝛ ibi glo.in pn.de rescrip.in.vj.ꝛ cle.ij.eo.ti.ꝛ in Spec.de legi.C.fi.ver.quid si causa.et Phi.in.c. dilecti.v.q.de app.Hic addit q delegatio facta alicui sub noie dignitatꝭ trāsit ad successorē eius fm Bart.ꝛ doc.in.l.q liberis.§.hec verba.de vul.ꝛ pu.ꝛ Bal. in.l.fi.xxvj.q.C.de here.inſti.ꝛ in.d.l.qñ abbas.ꝛ ibi doc.de offi..dele.idē tn Bal. aliter loquit.in.l.ij.§.sed ꝛ si qs.ij.col.C. cōia dele.ꝛ in.l.si plures.pe.col.C.de cōdi.inser.per.c.statutuz.de rescrip.in.vj. vide gl.in.l.tale.§.fi.ff.de pactis.Bal.in l.cū ꝓponas.C.de fideicōmiss.liber.dicit q cōmissio facto alicui sub noie dignitatis etiā expresso noie ꝓprio transit ad successorē.in dubio aūt ꝑsumitur facta sub ꝓprio noie.l.cuius bonis.ff.de curfur.l.antepe.ff.de tut.Bal. Ange.ꝛ imo.

40 in.l.maritū.ff.so.ma. ¶†Iuxta ꝑdicta quero q̄d de cōpromisso facto in epz vel abbatē an transeat ad successorē et dic q nō etiā si sit factū sub noie dignitatis fm Bar.in.d.l.qui liberis.§.hec verba. et Bald.in.d.l.fi.xxvj.q.ꝛ in.d.§.sed et si qs.ij.col.vide tn Bal.in.c.j.§.marchio. qui feu.da.pol.ꝛ in.d.l.cū ꝓponas.C.de fideicom.lib.in auk.si tn.C.de tēpo.app. ꝛ in ti.de inuesti.in mari.fac.in vsi.feud. et Flor.in.l.si societatē.§.arbitroz.ꝓ soc.ꝑ Bar.in.l.more.ff.de iurisd.om.iud. Jnno.in.c.fi.de offi.dele.ꝛ plene per Lā fran.in tractatu de arbitro.vj.ꝑte.ij. col. ¶Et adde q cōpromissum factū in regē nō transit ad successorē in regno fm Bal.in.d.l.ij.§.sed ꝛ si qs.ij.col.C.cōia dele.quē etiā vide in.vj.col.ver.querit hic pe.ꝛc. Officiū vero executoris cōmissum alicui sub noie dignitatis transit ad successorē fm Bar.ꝛ doc.in.d.l.qui li

41 beris.§.hec verba.qō no. ¶†Trigesimotertio quero vtrū epūs possit aduocare ad se causam vertentē cozā suo vicario. Rñ.sic.secus est tn in causa vertēte cozā alio inferiore ordinario.ſ.archi.vl abbate.c.pe.de for.cōpe.ꝛ tenet Archi. xj.q.j.de pſona.Jo.de imo.in.c.pastoralis.de offi.ord.Phi.in.c.vt nostrū.iij.no. ꝛ in ver.vlti.de app.predicta decisio est vera.qz epūs pōt ex toto reuocare vicariū suū ad libitū suū in cle.ij.de rescrip.ꝛ glo.in cle.fi.de procura.ꝛ Phi.in.c.dilecti.ij.q.de app.ergo multofortius pōt ei auferre partē iurisditionis.i.notionem vnius cause tm fm Jnno.in.c.romana. de app.ꝛ Phi.vbi.§.ꝛ doc.ꝛ pe.de sun.in l.iudiciū soluk.ff.de iudi.qō tene menti. ¶Trigesimoquarto quero si epūs agit ꝓ tra abbatē ad iura episcopalia.an in dicio veniant tā iura que dz abbas et monasterium.epūs iura que debent laici. Bal.tenet q sic.i.l.si ex multis.C.de anna.exceptio. ¶Trigesimoquinto quero an possit epūs prohibere iudici laico ne ꝓcedat ꝓ tra clericū qui falsum deposuit testimoniū cozā ipso laico.Rñ.q nō fm Bal.ꝛ Pet.de sun.i.l.j.C.qūo ꝛ quādo iuder glo.ꝑ et de sun.ꝛ doc.in.l.nullum.C.de testib.Ang.in.l.si vacātis.ix. char.C.de bon.vacā.libro.x.Lāfrā.in.c. qñ ꝓ tra.ver.confessiones.vj.col.de ꝓba.ꝛ Ang.are.in tractatu malefi.versi. falsario.Fede.de sen.consi.lxxxviij. Archidia.ꝛ Jo.de paradiso magister Joan.in.c.presbyter.cl.ij.sed Butri.ꝛ Hostien.in.d.c.verū.tenēt cōtrariū.ꝛ Lud. pon.in sing.ver.testis.x.pōt iuder per rationē Jo.an.in.c.at si clerici.de iudi.et in.c.j.de mutu.peti.Jnno.in.c.pē.de pē. ꝛ in.c.verū.de foro cōpe.ꝛ hoc credo verius p no.in.l.si qs i ꝛscribēdo.C.de pac. ꝛ in.c.si diligēti.de for.cōpetē.ꝛ i auk.statuimꝰ.de episco.ꝛ cle. Sz retēta prima opi.no.q laicus ꝓ delicto nō possit puniri per laicū.xj.q.j.clericū nullꝰ.xcvj. distinctio.in scripturis.c.si iuder.de sentēn.excōica.in.vj nisi in casibus ibi no. per glo.ꝛ als §.diximus tamen etiam

fallit qñ clericus delinquit coꝝ ipso laico iudice falsum deponēdo vt.ff.dictuꝫ est.ꝛ sic rōne periurij cōmissi coꝝ laico ſm doc.ꝛ Bald.post Cy.in.d.l.nullum.

42 ¶ Incidenter queri pōt qd de laico deponente falsum coram nō suo iudice an p eū puniat.dz alꝫ nō esset cōpetens et dico q sic.ſm doc.ꝛ Barth.in.d.l.nullū.vbi dicit posse puniri testez falsum a iudice causaꝫ ciuiliū coꝝ quo falsuꝫ deposuit.qō etiā tz Barthol.in.l.pe.C.de ꝓba.ꝛ in.l.diuus.la.ij.ff.de falsis.ꝛ per glo.in.l.simili.C.eo.ti.ꝛ p Angel.in.l.si vacantia.ver.sed tūc quero.de bon.vacan.lib.x.ꝛ Ange.aret.vbi.ſ.in.vj.col.

Et no.perpetuo q testis aconitanus examinatꝰ p iudicē firmanū ad instantiam capitanei anconitani pōt puniri per iudicē firmanum examinantē et p capitaneū ancoñ.committentem.quin etiā p pretorez ancone inter quos tres habet locū preuētio.sed si vtrobiqꝫ fiat cōdemnatio.potior est cōditio exequentis.Ita dicit singu.Bal.in.l.nullū.Sed Joan.pe.papien.in summa de iuramēto testis.ver.falsitatē.in fi.aliter loquit dicens qō pena extraordinaria imponitur p examinantē.sed ordinaria per cōmittentē.qō adde ad Bal.in.d.l.nullū.

Et scias qō dicta regula non ꝓcedit in arbitro examinante.qz testē falsarium nō pōt punire.vt tenet Spe.ti.de teste.in prin.ver.itē excipit qō est corruptus.

delegatus vero punire eū pōt sicut ordinarius.d.l.nullū.ꝛ ibi doc.ꝛ Cy.ꝛ Jo.pap.vbi.ſ.Sed qua pena puniat.Rñ.qō extraordinaria.i.arbitrum ſm gl.ꝛ doc.in.d.l.nullū.ꝛ Jo.pa.vbi.ſ.Intelligē qō ſi arbitraria sit minor quā ordinaria suppleat p ordinariā ſm glo.doc.et pe.de sun.in.d.l.nullū.cōtra pet.et Cy.

43 ibi. ¶ Trigesimosexto ḡro successiue an epūs possit prohibere iudici laico sub pena excōicationis ne exequaꝫ testamētū in quo incestuosus sit heres institutus.Rñ.sic ſm Bald.in.l.cōsulta.C.de testa.Item ne exequaꝫ testamentum vsurarij vt ibidem per Bal.item potest phibere iudici laico ne ꝓcedat in causa clerici litigantis coram ipso laico ſm Inno.in.c.contingit.de sen.excom.et tz Bal.in marg.ver.iudex ver.lxxix.Bal.et pe.de sun.in.l.j.ff.de rei ven.vbi etiā dicūt qō pōt epūs cū repetere ꝛ alꝫ.ff.diximus plene.Alꝫ tñ Bal.in.l.j.ij.col.C.quomodo ꝛ qñ iudex dicit qō nō potest epūs iudicē laicū excōicare.qō nō credo semp verū p predicta.ꝛ qō p Inno.in c.j.de offi.or.ꝛ Bal.in Marg.ver.iudex ver.xxj.ꝛ ff.dixi in alia.q.tene mēti pdicta qz quotidiana. ¶ Trigesimoseptimo ḡro vtrū epūs restituat in integrum aduersus ſniam sui vicarij.dz sit idē tribunal ꝛ appellatio.ꝺ̄ ad alium non ꝓmittaꝫ per.c.ij.de consue.in.vj.Respō. sic ſm docto.ꝛ phi.in.c.dilecti.ix.q.de app.ꝛ Abb.i.c.ex literis.vj.col.de resti.in integrū Ang.in repertorio ver.vicarius.ꝛ pe.de sun.in.l.a proconsulibus.C.de app.Item restituit epūs aduersus ſniam suā.c.pe.de resti.in integ.et doc.in.c.cū Bertoldus.de re iudi.Itē contra vicarius restituit aduersus ſniam epi ſm Ang.vbi.ff.facit.l.prefecti.de mino.ꝛ l.ſi.C.vbi ꝛ apud quem ꝛ no.in.d.c.ex literis.Philip.in.d.c.dilecti.x.q.cōtra abbatē.in.d.c.ex literis.j.col.ratio est qz est vtrusqꝫ idē tribunal ꝛ par iurisdictio.d.c.ij.de cōsue.Alꝫ etiam dicit qō idē iudex restituit aduersus ſniam suā.d.l prefecti.ꝛ.d.c.pe.Legatus vero aduersus ſniam pape nō restituit tz aduersus suā sic.d.c.ex literis.ꝛ gl.ꝛ doc.

44 in.d.c.cū Bertoldus. ¶ Et not.quod regulariter restitutio in integrum dz concedi a pretore ciuitatis.l.j.ꝛ ibi doc.C.vbi ꝛ apud quem.ꝛ p Ange.in.l.cum pretor.ff.de iud.ꝛ in.l.si vacantia.C.de bo.vac.lib.x.ꝛ Bartho.in.l.j.de offi.prefe.vr.ꝛ in.l.j.de of.consu.ꝛ per Bal.in.l. quod in rerum.ſ.si quis post.de lega.j. Quod verum est in laico non aūt in clerico minore qui etiam pro bonis patrimonialibus petit restitutionē in integrū coꝝ epo p ter.sing.l.c.ꝓstitutis.de resti. in integ.qō est mirabile cū alꝫ regulariter clericus nō sit ptūlegiatꝰ in rebus suis patrimonialibus ſm glo.no.ꝛ vj.q. iij.possessiones Itē fallit in collectis.c. ſ̄q̄.de censi.in.vj.ꝛ ibi doct.ꝛ Archid. Item fallit in alijs casibus expressis in iure ſm Butri.Jmo.ꝛ Sicu.in.c.ſi diligēti.de ꝓscri.p no.in Spe.de resti.in integ.ſ. sed ḡliter.ver.ſz nunqd.et i.c.pe.de iudi.et in.c.cū dilectꝰ.de cōsue.ꝛ in.c.ecclesia.de cōsti.in.c.fi.ꝛ ibi gl.de vi.ꝛ hoc.in.c.ex literis.ꝛ ibi gl de pigno.in.c.j.de cleri.coniu.in.vj.ꝛ Joan.de imo.in c.fi.in fi.repe.de ꝓscri.Et qz supradixi vnum esse tribunal vicarij ꝛ epi ꝛ idem officiū.dic adeo verū esse qz excōicatio vel suspensio de epo afficit vicariuꝫ ei ſm gl.ꝛ doct.in.c.j.de offi.vi.in.vj.quinctā recusatio epi afficit eius officiales ſm Jmo.in.c.insinuante.de offi..delega. Quod aūt facit vicarius dicitur facere epūs glo.est in.c.j.de capel.mo.in.vj.Et pōt epūs cognoscere de nullitate sententie vicarij sui.ꝛ ecōtra ſm Bal.in.d.c.dilecti.ꝛ ibi phi.xj.q.de appel.Item potest epūs reuocare interlocutoꝛā sui vicarij sicut posset ipse vicarius ſm Bal.in.d. c.dilecti.ꝛ ibi phi.xij.q.ꝛ gl.in.c.j.de cōsue.in.vj.qō intelige qñ vicariꝰ posset nō alꝫ tz.d.phili.p no.in.c.cū cessante. de app.Itē pōt epūs reuocare admissionē appellationis p vicariū factam omni casu quo posset ipse vicarius ꝛ econtra ſm.d. Phili.in.d.c.dilect.in.xiij.q.p not.in.d.c.ij.de consue.in.vj. ¶ Ultimo no q epūs qui duos vicarios insolidum constituit pōt adherere sententie vniꝰ cui vult qñ illi cōtrarias ꝓtulerunt ſm

45 Bal.in.d.c.dilecti.vl.col.ꝛ Phi.xv.q.q not. ¶ Trigesimooctauo ḡro an epūs possit eligere sibi tribunal in quocunqꝫ loco sue diocesis.Rñ.sic.c.cū epūs.de offi. ord.l.vj.ꝛ tz Bal.i.l.test.C.de testa.no. in.c.qua fronte.de app.vbi etiā dicitur verū sive in ecclesia sive in palatio.Ita ꝛ i camera sua ſm doc.i.d.c.cū epūs.Predicta vera si eligat p loco iuridico ſm doc.ꝛ Archid.ibidē.ꝛ facit.ij.q.ij.preceptū.nō tñ in domibus laicorū qñ causa est spūalis vt cōfirmatio electionis ꝛ si. q tñ cōfirmatio facta etiā in domo laici valet ſm Inn.Host.ꝛ doc.in.d.c.q fronte.ꝛ ibi Bal.ꝛ Phil.ꝛ dixi.ff.in materia cōfirmationis.ij.pre ꝓncipali. Scire aūt debes q deputatio loci ad ius reddendum dicit interlocutoua que reuocari ꝛ mutari pōt si partibus innotescat ſm Bal.in.c.fi.penul.col.de ꝓphi.feu.al.per

46 Fede.in vsib.feud. ¶ Sed quero qd de iudice laico ordinario.Rñd.q dz ius reddere in loco cōsueto.gl.est in.l.ij.ff.de arb.ꝛ in.l.pen.ꝛ ibi Bartho.de iusti.ꝛ iure.ꝛ per Bar.in.l.cū ſniam.C.de sent.ex in.lj.C.de sentē.ex peri.rec.ꝛ in.l.j.C.de confessis.qō est verū nisi cōsensu ptium alter ꝓpudeatur.qō fieri pōt etiā extra territoriū nisi alter iudex illius loci ꝓhibeat ſm Bartho.in.d.l.pen.ꝛ.j. Item nisi ex necessaria causa.vt qz ruina minetur locus solitus iuris.c. statuim⁹.de offi.ordi.in.vj. Itē nisi ex causa ꝓcedatur de plano.qz tūc in quolibet loco ius reddi pōt ꝛ suba ferri ſm Bartho.i.l.ne quicqꝫ.ſ.vbi decretū.ff.de offi. ꝓcon.ꝛ lega.ꝛ in.l.j.ij.col.C.de confessis. Item verū nisi sit iudex nō habens certum tribunal.vt baricellus vel capitaneus mōtanee ſm Bal.in.d.l.penul.et Ange.in tracta.maleficioꝝ.ver.ad bāchū iuris.ꝛ Bal.in.c.fi.pe.col.de prohibi.feud.alꝫ per Fede.per gl.in.l.cū sententiā.C.de sentē.ꝛ vide Bal.in.l.testā. C.de testa.Itē verū nisi ptibus placeat alius locus.qz loci prorogatio fieri pōt ſm Bartho.Bal.Ang.ꝛ pet.de sun.in d.l.cū ſniam.ꝛ Bal.in.d.c.fi. penul.colū. de phi.feu.alꝫ per Feu.ꝛ Bartho.in.l. pen.de iusti.ꝛ iure. Lāfran.in.q.qñ cōtra.ver.ſnia.ver.ꝓterea est de solēnitate.de ꝓba.ꝛ dixi.ſ. prime. In delegato dic qō ipse locū eligit qui ptibus non sit incōgruꝰ.l.ſi locus.ff.de iudi.qō intelige.an territorio delegantis ad quem partes possint cū honestate venire ſm doc.ibi.ꝛ Spe.ſ. reſeri.pñta.ſ.fi.versi. pe.vide etiā in.ſ.j.versi.quid si vagaꝫ. Arbiter aūt dz laudare in loco exꝑsso in cōpromisso si locus est expressus.l.si cuz dies.ſ.si arbiter.ff.de arbi.Quinetiam locus potest quādocūqꝫ a ptibus eligi in quo arbitri cognoscant ꝛ laudent ſm doc.ibi.ꝛ in Spec.de arbitro.ſ.fi.versi. de loco.ad fin.In dubio vero locus facti compromissi debet seruari vt ibi ꝛ doc. et Pet.de sun.i.d.ſ.si arbiter. Et intelige de loco in genere.id est de ciuitate et territorio non de loco stricte vt de domo secundum docto.vbi.ſ. et Ludo.in fin.ver.sententia arbitri. Itē intellige

vel in ptinentib⁹ edificijs.d.Ḣ.si arbiter. et ibi Barth. Itē intellige de loco compromissi si partes ibi domiciliū habeāt alīs tacite videt actuz de loco domicilij
47 partium ſm Guil. et doc. ibidē. ¶ Et no. q arbitri suspitionis causa electi eligunt sibi tribunal nec cogunt iudicare in loco iudicis recusari dummodo deputent locū idoneum ſm Bald. ſin. in d. c. fi. pe. col. de phi. feu. alī. p Feder. Arbiter vero laicus in ecclesia non pōt locū eligere sed cleric⁹ sic ſm Bal. in l. ij. ad fi. C. de sac. san. eccle. Et p̄dicta p̄cedūt quo ad acta et ſnīam. Executio aūt sententie corporalis. dz fieri in loco solito et nō alibi etiam in loco confederato ſm Bal. no. in rub. C. de fi. instru. in fi. et in. l. executorē. xiij. col. C. de execu. rei iud. nisi ex causa fieret alibi ſm Bal. in d. rubr. in fi. qs no. pro practica. ¶ Trigesimonono q̄ro vtrū reductio ad arbitriū boni viri a laudo lato per duos arbitros quoz vn⁹ sit clericus aliter laicus petatur coram eo. Et rn. q sic ſm Bal. et Pe. de sun. in l. pe/pum⁹ vl. col. C. de appel. et Lāfran. in trac. de arbitro. vij. parte. q. xliij. vbi plene. Idē q qn laudū est iuramentū qz rōne iuramenti in dubio petit coram eo. no. in. c. cū. C. laicus. de fo. cōpe. in vj. et in. c. venerabilē. de ele. et tz Butri. et Capra i. c. quintauallis. de iureiur. Itē si laudū sit latū super matrimonio vel alia re spūali. d. c. quintauallis. et ibi do. Itē si laudū nutriat euidens peccatū. c. nouit. de iudi. c. ij. de arbi. Item si pro patre ecclesie petat reductio qr eps est iudex cū ecclesia reū trahat ad forum suum. c. cū sit gnale. de fo. cōpe. ſm doc. et Capra in. d. c. quintauallis. ℣. circa quartuz. vbi plene. ¶ Quadragesimo q̄ro an eps possit agere in iudicio p iniuria illata vicario suo vel alteri subdito. Rn. vt dixi. ℣. eo. lib. iij. parte. xj. q. vbi vide. ¶ Quadragesimoprimo q̄ro an eps pnſsit agere pro rebus eccl̄ie. vide ℣. eo. lib. quarta parte. xxviij. questione.
48 ¶ + Quadragesimosecūdo q̄ro an eps obseruet ſnīam iudicis laici et exequat eā. Inno. tz q sic. in. c. j. de offi. ordi. quez sequit Bal. in mar. ver. inder. ver. xrj. sed Bal. in l. j. C. de exe. rei. iud. dicit q nō tenet exequi. qō verū. ſ. cogente iudice laico. sed econtra sic ſm Innoc. in d. c. j. qō no. sed an eps cogat ad aliquid iudicē laicū p ecclesiasticā censurā. dixi mus. ℣. eo. in alia. q. ¶ Quadragesimotertio q̄ro an eps cui papa cōmisit causam sibi refutatū. i. episcopo dicat delegat⁹ vel ordinarius. Rn. aut cōmissio est facta pſone. et dicit nō ordinar⁹ sed delegatus. aut est facta dignitati et dicitur ordinar⁹. Ita tz Spe. ti. de lega. Ḣ. finit. ver. pone ergo. et ibi Bal. in addi. ver. legatus est. vbi etiā dicit Bald. q si cōmissio sit facta alicui nō habenti territoriū dicit delegatus. legat⁹ vero vt ordinar⁹ adeo q eius iurisditio non finit morte pontificis ſm Bal. ibi q dicit idem in iurisditione epi vel presidēs. Verit aūt legat⁹ vices pape. c. cū venerabilis. de cōsue. et. c. mādata. de p̄sump. et oia pōt nisi q papa sibi reseruauit. c. ij. et. c. q trāslationē. de offi. leg. vnde nō pōt reuocare ſnias delegatoz. c. ij. eo. titu. Nec retractat negotia ad superiorē delata per relationē. c. lz trāſ. eo. ti. vel p appellationē. c. cōstitutus. de appellationib⁹. Nec p̄mittit nō vacātes ecclesias vel p̄bēdas. de p̄bē. c. dilectus. Ita tz gl. et ibi p doc. in. d. c. q trāslatio nē. Itē pōt legat⁹ q̄cq̄d pōt eps in sua dioceſi. argu. c. j. et. ij. de offic. lega. et in Spe. de lega. Ḣ. xxix. et se. et Ang. de amelis in cōsilio. Reuerēdissimus in xpo pater. Itē maior est oibus in sua p̄uincia post p̄incipē. l. iō. de offi. p̄con. et lega. l.
49 iij. ff. offi. p̄esi. ¶ + Quero in q̄dēter an delegat⁹ in cā sibi ordinaria dicat delegatus vel ordinar⁹ Rn. q est delegatus etiā si in delegatiōe sint verba p̄ceptiua glo. est in. d. c. cū aliquib⁹. de rescrip. in. vj. et ibi p doc. Itē vez si dicit i rescripto autoritate nostra p̄cedas vel si q̄d addit vel detrahit q̄d alīs posset tāquā ordinarius. Alīs vero dicit ordinarius et cōmissio dz suscitatio iurisditiōis ſm Ang. et Ludo. pon. in. l. j. Ḣ. si q̄s simpliciter de verboz obliga. et Abb. l. c. lz in corrigēdis. et ibi no. de offi. ordi. Sz fr tūc sungit vice delegātis i causa delegata etiā in qua sit alius ordinari⁹. l. si pretor. et ibi Bar. ff. de offi. eius cui man. est iurisd. alīs est l. ij. Ḣ. et si pretor. et ibi Ange. vide Guiel. de cu. post gl. in. l. sepe. de re iudi. et Bal. in addi. Spe. de leg. ver. sed q̄d si ꝓmissio. vbi dicat q in cognoscendo erit delegatus in iudicādo erit ordinar⁹ et
51 ꝓpter hoc infert cū cōmissio sit ēpo a p̄cessu dz appellari ad papāz a ſnia ad metropolitanū ſm Jac. bu. in. l. q̄ pcurato. dat. ff. ō pcu. Ez Bal. p̄cludit i totū esse ōlegatū ne diuerso iure cēseat. l. cū q̄. de vsuc. ex cui⁹ opi. ifero q̄ ei sportule debent q̄ ex forma statuti vel cōsuetudinis debent delegato lz ordinario nō de
50 beant q̄ō not. ꝑpetuo. ¶ + Quadragesimoquarto q̄ro vtrū ꝑsensus epi requirat q̄n clericus vel canonic⁹ q̄ possunt habere ꝓpriū. rij. q. j. certe agit in iudicio. Rn. non vt not. in. c. ex literis. de pb. et tz Spe. ti. de actore. Ḣ. j. k. sed nūquid abbas manacho. et pleni⁹ in ver. q̄d de clericis cōuentu aliū ecclesiarū. glo. not. in cle. j. de re. ecc. non alie. dicit q Jnn. tenet in. c. cū et plātare. Ḣ. i ecclesijs. et ibi Host. de priui. q p̄sbyteri nō possunt agere magnas cās sine cōsensu patronoz exemptoz qr tales gerūt vices epi scopoz ar. xij. q. ij. si qua. et. c. placuit. vbi vide oino Jo. de imo. in. d. c. ex lris. q̄ dicit nō requirī ꝑsensu epi q̄n clericus agit
52 ꝓ aliū clericū secus si contra extraneuz tatē. ℣. col. C. de bo. q̄ lib. q̄ō no. ¶ + Nūc quero q̄d de ardua et vtili. q. vtrū filiusfa. possit stare in iudicio sine cōsensu patris. Rn. q non post lit. contest. l. fi. Ḣ. necessitatē. et ibi gl. et doc. C. de bo. q̄ lib. nā in li. conte. necessarius est patris cōsensus non ante si non opponat ſm Bald. ibi et in. l. j. C. qui admit. Et sufficit vnius cōsensus in li. conte. p tota cā scōm Bal. ibi. vj. col. et ibi Bart. et tenet Pan. de cast. ꝑsi. lū. et in Spec. vbi. ℣. k. sed nūq̄d sufficit. et. l. dicet q̄ō est verū etiā si ꝑsteat curatori filiofa. minori qr sufficit in toto iudicio et in executiōe scōm Bal. in d. l. fi. Ḣ. si autem. eo. tit. quo casu si q̄n curator agit etiā pater dz cōsentire vt ibi et. j. dicet. Et p̄cedit dicta regula q cōsensus requirat etiā in causis in q̄bus pater nō habet vsumfructū. qr nō vult quo casu in signū etiā redrit consensus ſm Bar. in. d. Ḣ. necessitatē. et in Spe. de actore ℣. hoc quoq; et ibi Jo. an. in addi. do. Berta.

Tertio cū consensu epi sui. Quarto cū consensu vtriusq; partis. Non aūt eps cogit clericum ad progandū iurisdictionem iudicis nō sui ſm gl. et doc. in. d. c. significasti. de fo. cōpet. ¶ + Quero q̄d de monacho. Rn. d. nec agere nec q̄ueniri pōt in iudicio sine ꝑsensu abbatis. et idē dico de canonico regulari. vel quocūq; subdito obedientie alteri⁹. c. j. de sindico vj. q. j. monachi. qr p mortuo habet monachus et nihil habet. xvj. q. j. c. j. et. ij. placuit. in aut. de monachis. Illud quoq;. Ḣ. si vero. xij. q. j. non dicatis. et in aut. apud quos opz cām dice. mo. col. vij. de sta. mo. c. cū ad mona. l. repetita. in fi. de epis. et cle. et Spec. titu. de actore. Ḣ. j. ℣. itē excipit ℨ actorē. q̄ō est verū nisi sit in studio cū licentia abbatis. qz pōt ibi stare in iudicio sine licentia abbatis p cōtractu inito causa studij vel p iniuria si bi facta in studio ſm Spe. ibi gl. et Bar. in. l. si longius. Ḣ. si filiꝰ. ff. de iudi. et Bal. in aut. habita. C. ne fi. p pa. et q̄ō not. in c. ex parte tua. de accu. recte dictū est cū licentia. qr sine licētia abbatis exiltēs in studio est exōicatus ſm Jo. and. vbi ℣. in addi. et tex. cum gl. in. c. ij. ne cle. vel mo. lib. vj. q̄ō tene menti. Item nisi monachus accuset ſm Bal. in. l. fi. Ḣ. necessi

inter quos vbi etiã dicit in fi. q̃ q̃ncũq; ꝑstari põt dicto casu ⁊ ita de facto vidi pluries practicari ⁊ sic debet intelligi glos. no. in l. iij. ·ℌ· si filio. ff. cõ. di. ⁊ quod p Bar. in. l. iij. ·ℌ· vsuras. ff. de cõtra. iudi. tu. ⁊ in. l. quoties. ff. de nora. ⁊ gl. in. d. ·ℌ· necessitatẽ. Si vo pater nõ habet vsũfructũ q̃ nõ põt ⁊ tũc ci⁹ cõsensus nõ requirit ſm Bar. ibi. ⁊ est expressum in. c. fi. in fi. de iud. in. vj. ⁊ tenet Bar. in. l. inter liberos. ·ℌ· ff. de adul. vide in Spe. vbi. ſ. ver. sed quid si dubitatur. Itẽ ꝓcedit dicta regula q̃n filius agit nolente ꝓcuratore nõ si nolente alieno tanq̃ ꝓcurator alteri⁹ q̃ ꝑtis cõsensus nõ requirit. c. qui gñaliter. de ꝓcura. in. vj. ⁊ Bar. i. l. filiussa. ·ℌ· ipse quoq; ff. de ꝓcu. ⁊ in. l. si lõgius. ·ℌ· si filius. ff. de iudi. post gl. ⁊ in. d. ·ℌ· necessitatẽ. ⁊ in Spe. de actore. ℣. sed an egeat. ⁊ ibi Jo. an. in addi. ⁊ gl. in. c. fi. in fi. de iud. in. vj. q̃ facit filiussa. etiã inuito ꝑre vt tenet Bal. i. d. ·ℌ· necessitatẽ. ij. col. Idẽ si agat filiussa. rãq̃ tutor alteri⁹ q̃ nec tũc cõsensus requirit. vt ꝛ Spec. vbi. ſ. versi. sed nũquid tutor. ⁊ ibi Joan. an. in addi. ⁊ Bal. in. d. ·ℌ· necessitatẽ. iij. colum. ⁊ ibi Bart. post glo. quod est verũ etiã si agat cõtra suũ patrẽ tanq̃ tutor alterius quo casu põt agere sine cõsensu ꝑtis etiã venia non petita ſm Bal. in. d. ·ℌ· necessitatẽ. iij. col. quod no. Itẽ ꝓcedit dicta regula si filius agat iure actionis ⁊ sic iure ordinario. secus est cr officio iudicis non ꝑpetrato in forma iudicij vt in bonorũ possessiõe. l. j. per Ray. Bar. ⁊ Bal. C. qui admitti. ⁊ ibi glo. no. ⁊ sing. ſm Ludo. in. l. j. iij. col ff. de arbi. Itẽ verũ nisi in casib⁹ in quibus minor põt agere sine tutoris vl curatoris autoritate. quia in his agit sine consensu patris filiussa. ſm Spec. vbi. ſ. versi. sed nũquid in casibus. ⁊ ibi Jo. and. in addi. ⁊ Ludo. in sing. versic. filiussa. põt. Casus vo ꝑdicti ponunt in c. er parte. de ⁊ est. spo. vbi vide per doc. Itẽ verũ nisi in filia ꝑ dote materna vl aduẽtitia vel absente ꝑre. in aut. q̃ locũ. ⁊ ibi Bar. Bal. ⁊ doc. C. de col. ⁊ Bal. in. d. ·ℌ· necessitatẽ. j. col. Non aũt ꝑ sua dote repetẽda. vt in Spec. vbi. ſ. ℣. itez filia fuit. Itez nisi in causa criminali ad se defendendũ cõpareat filiussa. l. nora. ⁊ li iudicio. ⁊ ibi Bar. i. l. quoties. ff. de nora. ⁊ Bar. in. d. l. si lõgi⁹. ·ℌ· j. ⁊ Bal. in. d. ·ℌ· necessitatẽ. Sed nec agẽdo requirit cõsensus in cã matrimoniali siue in crimine publico siue in priuato ſm Bald. ibi. v. col. in. l. si lõgi⁹. ·ℌ· j. ꝓbal. ⁊ Bar. post gl. in. d. ·ℌ· necessitatẽ. ⁊ Spec. in. d. ℣. sed q̃d si dubitaꝝ. ad fi. ⁊ ℣si. ſz nunq̃d in publicis. ⁊ Bart. i. l. filiꝰ. ff. de his q̃ sunt sui vel alie. iur. nisi in cã iniuriarũ ciuili⁹ ſm Bal. vbi. ſ. ⁊ vide in Spe. vbi. ſ. ver. q̃d si filiussa. egit iniuriarũ. Et q̃ diri de causa criminali intellige verũ nisi statuto caueatur q̃ pater teneaꝝ ꝓ delicto filij ſm Bal. in. d. v. col. q̃ not. Item verũ nisi in cõpromisso q̃ facit filiussa. sine cõsensu ꝑtis. sed cozã arbitro nõ litigat sine cõsensu ſm Bart. ⁊ Ange. in d. ·ℌ· necessitatẽ. Sed ibi Bald. in. vj. col. tenet cõtrariũ post glo. ſ. q̃ nõ requiratur cozã arbitro cõsensus ꝑtis. ⁊ Joan. an. in add. Spe. de in. om. iu. ·ℌ· expedito. vbi tenet q̃ etiã postea nõ requirit cõsensus. ⁊ tenet Hostien. in summa de arbitro. ·ℌ· de qua re. ℣. impeditur. ⁊ tenet Spec. ti. de actore. ℣. sed an filio. vbi vide Jo. an. in addit. vbi distinguit inter arbitrũ ⁊ arbitratorẽ. Cozã arbitratore vero indistincte nõ requirit cõsens⁹ ſm Inno. in. c. quintauallis. de iureiur. ⁊ Bar. in. l. si societatẽ. ·ℌ· arbitrorũ. ꝓ so. ⁊ ita alias de facto consului. ⁊ adde q̃ Bar. in. l. licet. ·ℌ· fz ⁊ si. in lectura nua. ff. de pac. dicit q̃ filiussa. põt cõpromittere sine cõsensu ꝑtis ꝑ illũ ter. ⁊ ibi Guil. de cu. gl. ⁊ Bal. in. d. ·ℌ· necessitatẽ. vbi Bal. dicit verũ etiã si statutũ dispo nat q̃ filiussa. nõ possit obligari sine cõsensu ꝑtis. Si tñ filiussa. agat cr laudo lato requirit cõsensus ꝑtis. sec⁹ si agat ex cõtractu ſm bar. in. d. ·ℌ· fz ⁊ si. Itẽ verũ nisi filiussa. agat ꝓ viatico absẽte ꝑre vel ꝑ furto vel actiõe i factũ. l. in factũ. ⁊ ibi bar. de actio. ⁊ obl. ⁊. i. dicẽ. Itẽ ni si agat de pecunio. l. vsq; ad mated. ⁊ ꝛ Spec. vbi. ſ. ver. itẽ cũ agit. vbi plene. ⁊ ibi Jo. an. in addi. Itẽ nisi in interdicto q̃ vi aut clã. in actiõe depositi ⁊ i actione ꝓmodati. ⁊ in actiõe iniuriarũ fz ſpe. vbi. ſ. ℣. fz in alijs quatuor. p. l. filiussa.

ff. de ac. ⁊ obli. ⁊ in. l. lex cor. ·ℌ· in lege. ff. de iniur. in. l. si lõgius. de iud. Itẽ nisi pater sit vilis ꝑsona vel bãnit⁹ ſm Jo. an. in addi. Spe. vbi. ſ. ℣. sed ⁊ filiꝰ. ꝓ. l. si cũ dotẽ. ·ℌ· si ꝑ. ff. so. ma. Itẽ nisi in castreñ. vel quasi. gl. est. in. d. c. fi. in fi. de iud. i. vj. l. filiussa. in ꝑn. ⁊ ibi Bar. ⁊ doct. de ꝓcu. ⁊ ibi Joan. de ꝓra. in. d. l. filiussa. q̃ no. in practica. Itẽ nisi in bõis clerici filiussa. qui agit ad quesita sibi etiã sine iussu ꝑtis vel cõsensu. d. c. fi. ·ℌ· fi. Bal. in. d. ·ℌ· necessitatẽ. iij. col. ⁊ spe. vbi. ſ. ℣. fz cũ clerico ꝓ. Itẽ in cã bñficiali. d. c. fi. de iudi. in. vj. ⁊ Jo. de ꝓra. vbi. ſ. itẽ nisi pater sit furiosus. ter. est sing. ſm Bar. in. l. cũ heres. ff. de acqui. heredi. itẽ nisi filiussa. sit in studio quia videt pater ei cõsensisse vt ageret ſm glo. ⁊ Bar. in. d. l. si lõgius. ·ℌ· si filius. sicut dixim⁹ supra de monacho in alia. q̃. ⁊ spec. ver. itẽ excipitur cõtra actorẽ. item nisi pater sit absens in longinquis partibus. d. l. si longius. ·ℌ· primo. ff. de iudi. ⁊ ibi per Bar. ⁊ doct. ⁊ Bal. in. d. ·ℌ· necessitatẽ. iij. col. ⁊ in autẽ. quod locũ. in prin. de col. quo casu filiussa. minori datur curator ad litẽ nõ persone ſm Barto. in. d. ·ℌ· j. ⁊ in. l. si infanti. C. de iure delib. ⁊ in spec. ver. quid si scholaris minor. quod verum in causis ſpualibus vel criminalibus in quibus pater non autoratur cũ sibi nihil quẽratur ſm bar in. l. ⁊ si infanti. Et idem quando pater non habet vsumfructũ: quia ⁊ tunc filio minori dandus est curator ad litem. l. ñ. ·ℌ· sin autẽ. ⁊ ibi Bar. de bo. que lib. ⁊. ℣. eo. sine pater sit presens sine absens ſm Bal. in. d. ·ℌ· necessitatẽ. in prin. quod no. Et scias q̃ curatorẽ predictũ petit filiussa. sibi dari etiã sine cõsensu ꝑtis fz bal. in. d. ·ℌ· necessitatẽ. iij. col. idẽ i alijs ꝓparatorijs iudicij vt ibi q̃ est notãdũ. ¶ Et circa ꝑdicta fz sciẽdũ est q̃ si ꝑ est absẽs filiussa. agit etiã i aduẽtitijs dũmodo caueat de rato fz bal. i. l. j. C. de bo. ma. Q̃ diri de curatore dãdo filiosa. minori. dic verũ tã i cãl criminali q̃ ciuili vt ꝑ ⁊ curator simul liti adsint ſm Spec. ſ. eo. ver. fz quid si dubitaꝝ ad fi. vbi vide oino. ⁊ ibi Bal. in addi. ver. quando conuenitur. ⁊ ibi Spe. ver. quid si scholaris. vbi tenet q̃ nõ admittit sine curatore ⁊ tenet Bal. in. d. ·ℌ· j. col. Itẽ nisi pater nolit cõsentire ⁊ cãm ustam no hz ſm Bald. in. d. aut. quod locũ. Item nisi pater reperiri non possit. d. ·ℌ· si filius. ⁊ ibi Bar. Itẽ nisi in causa ſpuali scom Bart. in. d. l. si infanti. itẽ nisi sit tutor aduocatꝰ assessor magistratus ⁊ executor testamẽti q̃ oia potest sine ꝑtis cõsensu scom Bar. post glol. ⁊ Bal. in. d. ·ℌ· necessitatẽ. ij. et iij. col. ⁊. ℣. eo. tetigim⁹. itẽ nisi filiussa. petat executionem sñie ꝑ eo late si in ꝑmo iudicio ꝑ ꝑsensit. vt ibi ꝑ Bal. pe. col. item nisi filiussa. sit cõtumax in iudicio ⁊ latitet q̃ potest bãniri etiam sine ꝑtis ꝑsensu vt ibi ꝑ Bal. iij. col. ⁊ pau. de ca. ꝑsi. lij. itẽ pari⁹ missionem in possessionẽ etiam sine ꝑsensu patris filius ꝓtumax. sed cautela est q̃ pater tũc citetur scom Spe. vbi. ſ. ℣. sed q̃d si ꝙeritur. item nisi in petitione insinuationis ne currat ꝓscriptio statuti ad insinuandũ ſm Bal. in. ꝛxj. oppo. C. q̃ admitti. et Bal. in. d. ·ℌ· pe. col. ⁊ do. Tinda. in tract. insinua. vj. q. in fi. item nisi ad interrũpendũ ꝓscriptionẽ quãdo sufficit solacitatio nõ quãdo lit. cõte. etiã queritur ſm bal. in. d. ·ℌ· pe. col. ⁊ in. d. l. j. ij. col. vbi tamẽ simpliciter loquitur. Item nisi in interdictis si filius caueat de rato ꝑ patre ⁊ agat de profectitijs non de aduẽtitijs ſm Bald. in. d. ·ℌ· vlti. colũ. per l. j. C. si ꝑ vim vel alio modo. Item nisi filiussa. minor heres extranei petat curatorẽ dari hereditati dũmodo sit sal tem pupillus doli capax ſm bal an. l. fi. ·ℌ· sin autẽ. C. de bo. que libe. Itẽ nisi in causa recõuentionis filij si in. j. cã quẽtionis pater ꝑsentit ſm Bal. i. d. ·ℌ· necessitatẽ. pe. col. Item nisi in causa appellationis si prestitus sit in causa principali secundum Bald. in. d. pe. col. secundum Ray. de fori. tenet contra in consi. casus talis est an si fuerit adhibitus. Item nisi in extraordinarijs patre absente secundum Baldum ibidem. item nisi filiussa. agat cõtra patrẽ. quo casu dandus est

curatoꝛ liti qua finita cessat cura scom spec. vbi. ē. ver. q̄d si filiusfa. cōtra ipsuz ⁊ gl. Bar. ⁊ doct. in. d. ℣. necessitatē. sed q̄bus casibus agere possit filius contra patrē vide gl. in. c. fi. in fi. de iud. in. vj. ⁊ no. i. l. lis nulla. ff. de iud. ⁊ ibi doc. Itez nisi filiusfa. recipiat p̄ceptū garetigiatū si pater sit extra ꝓuinciā vel si filius meritus sit de patria ptāte vel si est in quasi possione suꝝ iuris ꝺz Bal. sing. in d. ℣. col. ꝺz ibi Bar. alꝛ loquaꝝ. ꝺz Spe. in ℣. ꝺz nunq̄d tz p̄ceptū. dicit simpliꝛ p̄ceptum fieri nō posse filiofa. sine cōsensu patris. Bal. in addi. Spe. de sen. ℣. filius. dicit idē in p̄cepto simplici ꝺz garētigiatū dicit valere sine patris ꝓsensu. vide Bal. i addi. Spe. n. de app. ℣. minoꝛ. xxv. annis. vbi loquiꝝ aliter. itē nisi pater sit monachus qꝛ caret ꝓsensu ⁊ est mortuus mūdo. q̄ntiā p ingressum amisit patriā ptātē ꝺz Spe. de sta. mo. ver. xij. qō no. Cōsensus aūt patris incipit esse necessarius in ꝓtest. lit. nō añ. ꝺz ⁊ Bal. in. d. ℣. tij. col. ⁊ in. d. l. j. ij. col. q̄ admitti. vbi dicit q̄ in p̄paratoꝛijs iudicij nō requiriꝝ ꝓsensus. sed in li. cōte. vel añ. orta tñ causa litis nondū mote pōt p̄stari ſm Bal. in. d. ℣. vij. col. qō no. si tñ supervenīat post nō vz ſm Bart. in. l. si q̄s mihi bona. ℣. iussum. de acquirē. here. sed i. d. ℣. necessitatē. residet in ℟ia opi. q̄ sufficiat q̄cunq̄ p̄stari. qō etiaz firmat Jo. an. post Specu. i addi. tit. de actore. ℣. ꝺz pone q̄ lit. cōte ⁊ ē. dixi. ⁊ p gl. ⁊ Jo. de pra. in. l. filiusfa. ff. de pcur. ⁊ Pe. de sun. i. l. ꝺz. de iudi. vera opi. est q̄ pōt pꝛ postea ꝓsentire si a principio. litis fuit absens ſm gl. sing. ⁊ Joan. de pra. ⁊ doc. i. l. filius. de pcu. q̄ gl. ēt no. vult ſm Ang. ⁊ Bal. ⁊ Jo. de pra. ibi q̄ si pater reuersus nō cōsentit iudiciū nō vz. qō est notādū. Non tñ potest pater reuersus retractare iudiciū ſm Spe. vbi. ē.
54 ℣. sed pone q̄ filius. ¶ Jllud etiā not. q̄ si ꝓsensus sit prestitus in vna causa filij. ⁊ generaliter in qualibet alia causa. intelligiꝝ de causa presente nō de futura nisi expressim ⁊ de futuris dictum sit ſm Bal. in. d. ℣. necessitatē. vij. colū. Debet aūt p̄stari cōsensus etiā ambobus filijs inuicē litigantibus. non tñ potest pater litē cōtestari pro ⁊ ecōtra ſm Bal. ibi pe. col. Et sufficit cōsensus etiā generalis nisi in criminalibus. itē nisi ad petendū restitutionē in integrū. itē nisi in his que reqꝛunt speciale mādatum. itē nisi qñ indefinita nō eqpollet vniuersali ſm Bal. ibi. vlti. col. ⁊ i Spe. ver. sed q̄d si pater filio. ⁊ ibi vide oino per Jo. an. in addi. ⁊ in ver. sed nunq̄d sufficit. Bar. ⁊ Bal. i. d. ℣. necessi. ⁊ Pau. de ca. in. d. cōsi. liij. Potest etiā p̄stari consensus a patre p nuntiū vel epistolā ſm gl. ūno. Ange. ꝺz doc. i. l. si cū dotē. l. si patri. so. ma. ⁊ Bar. i. d. ℣. iussum. ⁊ in. l. filiꝰ. i fi. de dona. l. honotes. de decur. ⁊ Bal. in añ. causa q̄. C. de epis. ⁊ cleri. vbi singu. dicit verū si filiusfa. ꝺz est maioꝝ. xv. annis. alꝛ cū requiriꝝ q̄ p̄ns consentiat. idem firmat Bar. ⁊ Bal. in. d. ℣. necessitatē. ⁊ tenet Spe. ℣. sed nunq̄d poterit. qō intelige ſm Jo. an. in addi. si pater est nō ꝓsens in iudicio. nā si est absens extra ꝓuinciā nō requiriꝝ eius cōsensus vt. ē. dictū est. q̄ō dixi de nuntio: intellige ēt de nō spāli ſm Bal. no. i rub. C. de cōfessis. ⁊ Lud. pō. in. sing. ℣. cōsensus. ℣. glo. ordinaria ꝛc. + Et scias ꝓsensum nō p̄stari p solā p̄nūciā. sed solū p verbū cōsentio. ſm Bal. in. d. ℣. viij. col. Alꝛ dicit p̄stari p̄sumptiue. qꝛ pater absens p̄sumiꝝ in dubio cōsentire filio agēti ſm Bar. in. l. j. i fi. C. de decur. lib. x. ⁊ Ang. in. d. ℣. si pꝛ. Itē importaꝝ p alia signa vt qꝛ pater fauet cause filij cū aduocatis ſm Bal. vbi. ē. Itē si simul agant pater ⁊ filius ſm Bal. i. l. fi. C. ad mace. ⁊ Bar. in. l. cū pater. ℣. libertis de leg. ij. itē et si pater pro filio fideiubeat de iudicio sisti ſm Jo. an. in addi. Spe. de actore ℣. sed q̄d si p̄nte. Idē si pater dedit ei generale vel speciale mādatum ſm specu. ver. sed quid si pater filio. Non potest aūt pater reuocare cōsensum iā prestitum ſm Bal. in. d. ℣. v. col. Sed an cogaꝝ pater consentire dic q̄ sic. ſ. captis pignoribus ⁊ mulcta i dicta ſm glo. Bar. ⁊ docto. in. d. ℣. necessitatem. ⁊ ibi Bal. d. qui etiam dicit ⁊ per bannū cogi. ꝺz specu. vbi. ē. ver. sed quid si pater nolit. et ibi Jo. an. i addi. quod est verū etiā si pater iurauit nō consentire vt ibi ver. ꝺz q̄d si iurauit. Idē ⁊ si iurauit filius etiā cum pene promissione renūtiando dispōni d. ℣. necessitatē. ſ. utigare sine cōsensu patris ſm Spe. ver. sed nunq̄d filiusfa. potest pacto. ⁊ ℣. seq. Item verum nisi in- 57
sta causa proponatur ex qua pater nolit consentire ſm Spe. vbi. ē. ver. sed q̄d si pater. in fi. At si pater nolit cōsentire ꝺz iudiciū maxime li iudex interloquaꝝ p̄cedendū esse vel se ratificaturū totuz iudiciū ſm Bal. ꝺz nō firmet i. d. ℣. ⁊ Jo. an. in addi. ver. sed quid si pater molit.
¶ Circa predictā materiā singulariter
56 adde q̄ ex quo q̄s p̄sumiꝝ viuere nisi cōstet. de morte p̄sumitur litigās esse filiusfa. cuius pater viuere p̄sumiꝝ scom glo. ⁊ Bal. no. in. l. sed si de sua. in princ. de acqui. here. ⁊ Fede. de semis cōsi. ccix. Et ideo iudicium agitatū p titū tanq̄ heres patris est nullū nisi ꝓbet de morte patris cū pater viuere p̄sumaꝝ no. in l. nec nos. ⁊ ibi Bal. C. de capt. ad quod adde no. p Bal. in. d. ℣. necessitatē. in fi. ⁊ ita hoc anno de facto obtinui p Antonio de offida. Predicta tñ vera sunt nisi agens esset in quasi possessione sui iuris p longū tp̄s qꝛ pꝛ eiꝰ p̄sumiꝝ mortuꝰ ⁊ iu- 58
diciū vz ſm Spe. ver. sed si iste est alieni gena. vbi etiā dicit q̄ si pater est alieni gena. nō pōt filio agēti exceptio obijci. de cōsensu patris deficiēte cū etiā patre absente de longinq̄ filiꝰ agat vt ibi ⁊ ē. dixi pleniꝰ. Quinetiā dicit ibi Spe. q̄ pōt de morte patris doceri p famam q̄ō no. ¶ Et no. vltra p̄dicta q̄ etiā si publicato processu opponiꝝ de patria potestate pōt actor ꝓbare de morte patris qꝛ articulus est diuersus ſm Spe. vbi ℣. ꝺz si postq̄ qō no. in practica si forte contingat q̄ cautus aduocatus rei opponat paulo ante sniam cōtra ꝓcessum actoris de nullitate rōne cōsensus paterni deficientis cū pater actoris viuus p̄sumatur vt sic faciat ruere iudiciū. aduocatus actoris statim probet mortē patris actoris ⁊ obtinebit p p̄dicta. Sz hoc verū eēt nisi p statutū esset p̄clusa via ꝓbāndi post publicationē ꝓcessus. tūc esset posset moꝛs ꝓbari nisi forte dicas etiā posse cū nouus sit articulꝰ. vt ē. dixi ſm Spe. ⁊ hoc credo veriꝰ tñ cogita. Cautius tñ est q̄ actor in termino ꝓbatorio ꝓbet esse liberū a patria ptāte p mortē p̄is vel aliter ne sibi postea opponatur p̄sumptio vite paterne ad
ruinā iudicij p predicta. ¶ + Postremo no. q̄ qñcūq̄ pōt opponi exceptio de cōsensu patris deficiēte i iudicio maxime si reus a principio ignorauit ſm Spec. vbi. ē. ver. sed q̄d si p̄sente. ⁊ ℣. se. ⁊ doct. in. d. ℣. necessitatē. de qua exceptione vide plene in spe. de excep. ℣. dicta. ver. q̄d de illa nō habes. Adde vltimo q̄ ratihabitio patris nō validat iudiciū factū p filiūfa. sine cōsensu p̄is ſm gl. ⁊ doct. in. d. ℣. necessitatē. quā sequunt docto. ⁊ Pet. de sun. l licet. ff. de iudi. Joā. de pra. in. l. filiusfa. ff. de ꝓcura. ⁊ Bar. in. l. q̄ bona. ℣. iussum. de acqui. here. qō verū est si pater est p̄sens. secus ꝺz si fuit absens. qꝛ pōt qñcunq̄ reuersus ratificare ⁊ ꝓsentire. vt tz gl. ⁊ doc. in. d. l. filius. ⁊ ē. dixi. Itē verū nisi interdictis ſm Bal. in. d. ℣. necessitatē. vlti. col. Itē nisi ratificet in signū repudiati vsusfructꝰ ſm Jo. and. in addi. Spec. de actore in addi. inter quos. ⁊ Bar. in. d. ℣. necessitatē. ⁊ in. d. ℣.
iussum. qō bene no. ¶ + Quadragesimo quinto q̄ro an eōs agere possit sine consensu capituli. dic vt plene no. in. c. edoceri. ⁊ ibi p doc. de rescrip. in. c. causam. de iud. ⁊ in Spe. de accu. ver. itē si vnus ⁊ se. ⁊ Lau. de sa. in rub. de re. eccle. non aliena. in. vj. xxvij. q. vbi tz q̄ non Spe. tit. de actore. ver. itē obijciꝝ plato agenti refert multas opi. cōtrarias quas concordat in ver. cū platus. dicēs q̄ sic agit suo nōie puta ꝓsequēdo causaz electionis sue. ⁊ pōt agere tā p se eōs p. pcuratorē sine ꝓsensu capituli. Si ℣o agat nōie ecclie p se ⁊ causa ad ipm tantū pertinet nō requiritur cōsensus capituli nec etiā cautio rati. si aūt causa est cōis epō ⁊ capitulo tunc agit p parte sua sine cōsensu capituli. Idē etiā p parte capli. sz cū cautiōe rati. qñ aūt causa est cōis sibi a capitulo agit eps sine mandato ⁊ sine cōsensu capli tñ post lit cōte. si vult agere p. pcuratorē. ⁊ idē qñ cā spectat ad ipm tñ. vel qñ. p pte sua vult pcuratorē p̄stituere. Sed si p pte capli vel qñ cā tota ptinet ad capm post lit. cōtest.

pōt cōstituere ꝓcuratorē nō ante ꝛ hec vera sunt qñ eps velit agere. Sed cū velit defendere pōt sine cōsensu capli sue cā sit tñ sua sine cōis. Jn cā vero q̄ solū ptinet ad capl̄m vel si est cōis ꝓpte capituli tñ pōt defendere sine mandato ꝓstita tñ cautione de rato sicut posset q̄ libet alius vel clericus illius ecclie. hec est summa verborū Spe. vbi. §. q̄ etiam subdit in ver. vl aūt. q̄ epi abbates platj ꝛ oēs pſone hñtes legitimā administrationē vt tutores ꝛ curatores possūt agere ꝛ cōueniri sine cōsensu alterius. siue sint bona diuisa. siue cōia iter epm ꝛ capl̄m. Cū eps vel plat⁹ sit oim administrator. ꝛ eorū q̄ cedūt in vsum capli nisi capl̄m habeat aliū ieconomū vel administratorē ꝓpetuū vel tpalē ad agendas causas vel nisi ꝓsuetudo vel cōstitutio aliter disponat ꝓ no. i. c. ex literis. de ꝓba. Arduas tñ causas nō pōt ꝓlatus tractare sine cōsensu capli. ar. de maio. ꝛ ob. c. humilis. ꝛ no. in. c. j. de ꝓcur. fm spe. vbi. §. Preterea dū nō ē q̄ si eps fuerit negligit appellare capl̄m appellat etiā sine mādato. vt i Spe. de ap. §. j. ver. fi. p. c. dilecti. de mai. ꝛ obe. q̄ no. §9 finaliter tenet mēti q̄ in omni actu etiā si sit talis q̄ ꝓueniat soli epo subintelligit capl̄m cū epo. fm Bal. no. in. l. j. C. de contrat. ab. no. in. c. ij. de accu. in. vj. ꝓ archi. ꝛ doc. sic ꝛ canonici intelligunt. i. totū capitulū. gl. est in. c. ij. de off. ord. l. vj. q̄ no. pro delegationib⁹. ¶ Quadragesimosexto q̄ro ecōtra. An ꝓsensus epi requirat qñ capl̄m agit. ꝛ dico q̄ sic. c. causam q̄. de iudi. ꝛ no. i. d. c edoceri. de rescrip. ꝛ tz Spe. de actore. versi. sequit videre an capl̄m. ratio est q̄ ꝓlatus dicit caput ecclie. vij. q. j. scire. vnde nihil pōt sine eo. c. nouit. de his q̄ fi. a ꝓla. c. cū nō liceat. de ꝓscrip. vide Host. in summa de rescrip. §. q̄ possunt obiici. in §. j. ver. xcix. ꝛ se. ¶ Et no. q̄ capl̄m litigās sine ꝓlato equiparat minori litigāti sine curatore. c. causam. ꝛ ibi doc. in fi. de iudi. ꝛ glo. in. c. significāte. de app. quod est verū scōm Bal. Abb. ꝛ Phi. ibi quo ad lesionē vt restitui possit in integrum sicut minor. ꝛ vide glo. v. q. iij. c. fi. Potest aūt capitulū litigare cū suo ꝓlato sine eius cōsensu ac etiā tūc sibi creare sindicū. d. c. edoceri. ꝛ tz Bald. in. l. si ita. C. de cōmuni ser. mañ. ꝛ c. significante. ꝛ ibi doc. de ap. c. cū ecclia vulterana. de eleno. in. d. c. fi. v. q. iij. facit. c. dilectionū. de testi. cog. c. cū olim. ꝛ causa pos. ꝛ ꝓpter. c. cū sup abbatia. de offi. deleg. ꝛ. c. dilecti. de app. Adde etiā q̄ capitulū ꝛ esse vbi est maior pars. ꝛ ideo pōt maior ps capl̄i creare ꝓcuratorē in cā vertēte inter ipsos de capitulo. ſ. inter maiorem partē ꝛ minorē. q̄ tñ ꝓcurator sumptib⁹ maioris partis. ꝛ cōstituētiū nō totius capituli causam aget. Sed qñ causa est cū extraneo ꝛ ꝓcurator cōstituj cū consensu oim de capitulo. nec tunc maior pars sufficit. gl. ſ. in. c. ord. in. c. cū intercano. in prin. de elec. quā no. ꝛ ibi etiam vide ꝓ doc. ¶ + Quadragesimoseptimo quero si eps est de crimine inquisit⁹ vel accusatus. an pōt se defendere ꝓbando innocentiā suā ꝓ suos familiares et domesticos. Rñ. sic fm Bal. i. addi. Spe. de inquisit. ver. episcopus. post Specu. ibi. sic ergo domestici epoꝝ. qr sunt ꝓnes graues ꝛ honeste ꝛ in dignitate cōstitute admittunt ad testimoniū ꝓ epo in crimnibus vt ibi. ꝛ no. doc. in. l. etiam C. de testi. vbi tñ Bar. ꝛ Bal. dicūt esse i arbitrio iudicis qō nō displicet mihi ne indifferenter credamus famulis ei⁹ ad custodiā equorū deputatis ꝛ capellano epi vel camerario. secus est dicendū in famulis scholariū vel artificū vel officialiū vt nō admittant fm Bald. in. d. l. etiā Regulariter vero testes domestici nō admittunt. d. l. etiaz ꝛ. ff. eo. l. pe. c. in literis. eo. tit. iij. q. iij. c. j. iij. q. v. §. j. et in summa. ꝛ. c. j. §. ij. ꝛ alj. de accu. c. cū. ꝓ. de ꝓba. c. instrumenta. de testa. §. in testibus. C. q̄ accu. nō po. l. pe. lxxj. di. c. cū oīs. xviij. q. ij. §. j. ꝛ ij. ꝛ. c. j. ꝛ tz Spe. ti. de teste. §. primo. ver. itē excipitur q̄ est domesticus. ¶ Fallit primo in domesticis epoꝝ vt. §. dictū est. qō intellige nisi stēt cū epo ꝓ solis sumptibus vite qr eis nō credit indistincte fm Car. zaba. i. c. insinuante. de offi. deleg. ꝛ Läfr. in. c. qñ cōtra. ver. testes. ver. quero ergo. de ꝓba. ¶ Secundo fallit in crimine lese maiestōm docto. et Pet. de sun. in. d. l. etiam

per gl. in summa. xiij. q. ij. quā ibi allegat. d. Pe. est esū glo. ordi. ꝛ vide ea. q. §. de eo. in. c. q̄squis. ꝛ j. dicēt. ¶ Tertio fallit in casib⁹ in q̄bus ꝓpter vitas aliter nō pōt haberi q̄s ꝓ domesticos. l. ꝓsensu. ꝛ ibi doct. ꝛ Bal. C. de repud. ꝛ Spe. vbi. §. ꝓ. c. veniens. el. ij. de testi. in fi. ꝛ pbāt. in. c. ꝛ si ꝛps. in fi. de iureiu. ꝛ in. c. puenit. de testi. xiij. q. ij. §§. ꝛ doc. in. c. insup. de testi. l. lex q̄ tutores. ꝛ ibi Bald. C. de admi. tu. ꝛ Bal. in. l. parētes. C. de testi. vbi dicit idē in vxore ꝛ fratre. ꝛ Bal. in. l. fi. §. licentiā. C. de iure delib. vbi idē dicit in familiaribus ꝛ Bar. in. l. in tantū. §. vniuersitatis. de rerū diui. Ang. in. d. l. consensu. C. de repud. dicit esse verū in tribꝰ tātū casib⁹. f. in crimine lese maie. adulterij ꝛ plagij sed doc. cōiter dicunt idez in oībus criminibus. Sali. §o in. l. fi. C. de sica. dicit domesticos posse testificare de criminib⁹ domestici vt ꝓ qs voluerit vxorem necare ꝛ si. Sed qs ꝓbet aliter veritatē haberi nō posse. Rñ. q̄ is q̄ probauit ꝓ domesticos vt dicūt Ant. de but. Jmo. ꝛ Bemi. in. c. dilectionū. de testi. cog. Et intelligit in his q̄ solita sunt ptractari solū inter domesticos non alis qr sic esset in ptāte inquirētis allegare carentiā testiū fidedignorū ꝛ recipere nō idoneos. i. domesticos fm. d. Jo. frā. do. Ang. de gnidonib⁹ de qusio. in consi. plectis ac visis scripturis. ꝛ But. consi. videt primo mō admittendā ꝛc. in fi. cui⁹ verba sunt hec. vz. Non obstant iura q̄ dicūt testē recipi posse vbi alia ꝓbatio deficit. qr loquit in casib⁹ in quib⁹ habitu ꝛ actu attēto cōi cursu testes alij nō habent vt qr cōiter gerunt alijs exclusis. sed vbi actus attento cōi cursu sic se exhibeat q̄ de eo alij testes haberi possint licet forte nō habeant in actu nō recipiunt testes nō integri. qr pars allegaret se alios testes nō habere facit ꝓ hoc glo. ij. in. c. iij. de ꝓba. hec Butr. ¶ Quarto fallit regula. d. l. etiā. in ꝓbatione sup pellectiliū. qr ēt ꝓ domesticos fieri pōt §; Bar. Bal. ꝛ Ang. i. d. l. ler q̄ tutores. ꝛ ibi no. ¶ Quinto fallit in probatione infirmitatis fm Bar. in. l. q̄sitū. in fi. de re iudi. ¶ Sexto fallit in factis antiqs deficientibus alijs ꝓbationibus fm Bal. in. c. vasallus. ad fi. si de feu. fuc. contro? ¶ Septimo fallit i estimatiōe rerū derobatarum fm Bar. in. l. si qñ. vlt. col. C. vnde vi. qō intellige simul cū iuramēto derobati sine quo testes domestici facerent solū indicū ꝑ derobantē fm Bal. sing. in marg. ver. testis. iij. col. per text. sing. in. d. l. si quando. qō no. perpetuo. ¶ Octauo fallit in probatione defensionis vt in Spe. de inquisit. §. j. ver. sed nū quid reus. ꝛ Bal. in. d. l. parētes. ¶ Nono fallit in ꝓbatione immissorum in nauim vel in domum ꝛ sit cōtrariū. d. nauis vel domus fm Bar. in. l. quoties. C. de naufrag. lib. xj. ꝛ in. l. fi. §. licentiā. C. de iure delib. ꝛ Spe. tit. de teste. §. j. ver. quid si aduersarius. vbi dicit semp contra dñm admitti domesticum ꝛ cogi nisi domesticus debeat reuerentiā sicut libertus ꝛ vxor. ¶ Decimo fallit ad ꝓbā duz ꝓ uno ꝛ ad interpretādū signa eius fm Bar. in. d. l. multū. in princ. de acqui. heredi. j. ¶ Undecimo fallit in instrumentis. quia placuit partibus. eos adhiberi scōm Bal. ꝛ docto. in. d. l. etiā. ꝛ Lanfran. in. c. quoniam contra. de probatio. xiij. charta. versi. testes. vbi nihil allegat nisi qr cessat suspitio. ex quo partibus placuit faciunt no. per Bald. in. l. instrumenta. in fi. C. de proba. ¶ Decimoscōo. fallit qñ agitur de probatione subtractionis rerum post confectionez inuentarij per heredē fm Bald. in aut. sed cū testator. ad. l. fal. ¶ Decimotertio fallit fauore ecclesie qr admittuntur domestici clericorum scōm glo. in. §. de eo. xiij. q. ij. ꝓ. c. insuper. de testi. ꝛ diui. §. in alia. q. ¶ Decimoquarto fallit quando pariter est domesticus vtriq; parti. qr indistincte admittitur secundū gloss. et doc. in. d. l. etiam. ꝛ ibi Bar. ꝛ Bal. dum dicit admitti testem domesticū qñ est q̄stio inter domesticos. ꝛ tenet Bal. in. c. postremo. ꝛ ibi. d. Phi. in. ix. col. de app. facit. l. nō solū. de ritu nup. vide Bal. in l. instrumēta. C. de ꝓba. ¶ Decimoquinto qñ testis deponit ꝓ vtraq; parte secundum doc. ꝛ Pet. de sun. in. d. l. etiam. ¶ Decimosexto si pars videns produci testem domesticum tacuit quia debet stare dicto eius. Spec. de teste. §. j. ver.

quid si vidit testē ⁊ ibi Joā. an. in addi. vbi dicit verū q̄ stabitur eius dicto licet sit domesticus. pōt tñ vt falsus reprobari. qō no. ℨ Bal. ⁊ doct. in. d. l. etiā. post Nic. de mat. dicunt cōtrarium. s. q̄ etiaz parte non opponente repelluntur domestici. cogita. ¶ Decimoseptimo fallit cum canonici accusant prelatum. ij. qō. vij. latoz. fm glo. not. in. §. de eo. xliij. q. ij. ¶ Decimooctauo fallit q̄n accusat matrimoniū ppter consanguinitatē. xxxv. q. vj. c. j. fm. d. gl. Intellige aūt dictā regulam. l. etiā siue sint propie domestici vt filius ⁊ seruus siue impropie. vt familiares siue impropriissime vt coloni ⁊ laboratores ⁊ mercenarij fm glo. i summa. xliij. q. ij. doc. ⁊ Albe. in. d. l. etiā. ⁊ gl. in. §. in testibus. insti. de testa. Itē intellige vt si plures domestici probēt plene vnus vero faciat indutiū fm Bar. sing. in. l. ij. in prin. ff. de excu. tuto. Itē intellige vt si dubitet an si domesticus recipiatur eius dictū discutiendū tēpore allegationis fm Jo. an. in addi. tit. de teste. §. j. ver. q̄d si dubitet. Itē intellige si aduersarius sciat esse domesticū: nam eo ignorante non facit preiumptionē eius dictū vt ex eo deferat iuramentum in supplementū probationis fm Spe. vbi ℨ. ver. q̄d si testis domesticus. Itē intellige si tpe testimonij ⁊ iuramēti erat domesticus. qz nō. pbat etiā de his q̄ vidit ante vt p Bar. i. l. j. §. Itē si seruꝰ. ff. de q̄sti. Bar. Bal. ⁊ doc. i. d. l. etiā. ⁊ p Bar. i. l. vniꝰ. §. etiā. ff. de q̄sto. Jo. an. post Spe. in addi. vbi. ℨ. ver. q̄d si tpe quo. Ang. in cōsi. j. Ang. ⁊ Sali. in. l. seruos. C. de q̄sti. Lāfr. in. c. q̄m ℨ. ver testes. de proba. ℨ. ēro ergo. Et ideo cautela tradit vt testis abiciat de domo dūmodo nō p fraudē fiat q̄ deprehendit si post testimoniū incōtinenti reuertat in domū fm doct.

61 vbi. ℨ. ¶ Dicūt ho testes domestici seruꝰ colonus libertꝰ ascriptitiꝰ mercēnarius cliens ⁊ alij viuētes sumptibus .pducētis. vt i Spe. de teste. §. j. ver. itē excipit q̄ est domesticus. ⁊ ver. ℨ nunq̄d agnati. vbi idē dicit in agnatis ⁊ cognatis. ⁊ Bar. in. l. j. ad sil. Itē oēs de familia .pducentis siue liberi siue serui. Itē largomō ⁊ oēs cohabitātes. Itē vir ⁊ vxor. pēt filius: vt. d. ver. sed nunq̄d agnati. et ꝛ. sc. Itē ⁊ spōsa fm doc. Bal. post glo. in d. l. etiā. ⁊ ibi Bar. q̄ idē dicit in viro. predicta etiā. pbank in. l. respiciēdū. §. furta. ff. de fur. ⁊ in. l. lecta. in pn. p glo. ff. si cer. pe. ⁊ in. l. psente. §. ser. bi. C. de his q̄ ad ec. cōsti. bar. i. l. j. in pn. ff. ad silla. gl. in. d. §. i testibꝰ. ⁊ in. c. in lris. de testi. per glo. ⁊ Jnno. ℨ Hec dicunt domestici nisi stēt in domo fm bar. in. d. §. furta. Sed idē bar. in. d. l. etiā. dicit esse domesticos oēs habitātes in eadē domo ⁊ familia. Jdeo fm bal. ibi dicunt domestici. i. quos cōtingit domꝰ stat⁹ intelligēdo p domū oēs psidētes ⁊ subiacētes ⁊ seruitores. q̄ oia bñ no. ¶ Quadragesimo

62 octauo quero tan eps sit iudex totius collegij in quo sint clerici ⁊ laici. Respō. sic fm Bal. in addi. Spe. de appo. ver. magis dubiū. ⁊ hoc facit .p rectore vniuersitatis i qua sunt legiste ⁊ canoniste vt debeat esse clericꝰ talis rector fm Bar. in. l. cū senatꝰ. ff. de re. du. ⁊ i. l. fi. ff. ó col. illi. ⁊ ibi subdit q̄ si puer fiat laicꝰ ñ tenent clerici de vniuersitate ei iurare obediētiā sed laici sic. ⁊ vide Bal. in auk. habita. pe. col. C. ne fil. .p pre. ℨ an debet esse legista Rñdeo sic si maior pars scholarium sint legiste. als sit canonista fm Ang. post Bar. in. d. l. fi. ff. de coll. illi

63 q̄s est notādū ad multa. ¶ Quadragesimonono q̄rovtrū eps trahi possit ad forū iudicis secularis Rñ. nō. xj. q. j. c. j. ⁊. c. cōtinua. imo nec etiā cora principe. xxj. q. v. c. fi. q̄s vex est siue pro cā ciuili siue .p criali xj. q. j. nullus epōrum. Itē vex ēt si sit depositꝰ ea. q. c. ij. .p gl. lxxxj. distin. c. dictū. Jdē in clerico. d. c. j. ij. iiij. v. c. si q̄s. c. xpianus. c. silueste. c. relatū. c. si q̄s cū clerico. c. de psona. ⁊ p totū. Jq̄s verū est hodie etiā cū cōsensu epi fm gl. in. d. c. ij. p. c. si diligēti. de fo. cōpe. ⁊ .pbak. xj. q. j. clericus null⁹ subaudiēdo ibi verū maxime. Itē vex etiā cū psensu suo. d. c. si diligēti l. nō plures. C. de sac. san. ec. nota. in. l. penulti. cum glo. C. de pac. nisi quādo non incedit in habitu ⁊ tonsura fm Ray. in summa. de aposta. Item verū etiā si vxorat⁹ est post delictum ⁊ fori secularis declinationem. quia tempore delicti erat in minoribus constitutus et

tutus ⁊ sub epo fm Bal. no. in. l. affinitatis. in fi. C. cōia de succ. Itē verū nisi pro causa feudi. c. verū. ⁊ ibi doc. post Jnno. de fo. cōpe. ⁊ Bal. in marg. versi. clericꝰ. ver. xxij. ⁊ in. c. j. iij. col. de cōtro. feu. iter. pa. ter. ⁊ in auk. clericꝰ. C. de epi. ⁊ cle. nō tñ pōt clericus vasallus etiā rebellis capi p dictū suū fm doc. ⁊ Archi. in d. c. verū Itē verū nisi sit incorrigibilis xvij. di. nec licuit. ⁊ ibi gl. ot. xj. q. j. si q̄s sacerdotū in gl. ⁊ no. de iudi. c. cū non abhoie. ⁊ in. c. dictū. lxxxj. di. ⁊ gl. ordi. xxiij. q. v. principes. Itē verū nisi sit scismaticus ⁊ excōicatus cōtēnat. xxiij. q. v. de liguribus ⁊ gl. in. d. c. principes. Itē verū nisi sit ambitiosus. lxxix. di. si quis pecunia. ⁊ tz. d. gl. Itē verū nisi fidē velit subuertere. d. c. ne licuit. lxxxj. di. q̄ inue. ⁊ in c. j. xxiij. q. v. ⁊ gl. vbi ℨ. Itē verū nisi cū tributū petat ab ecclesia fm. d. gl. per. c. cōuenior. xxiij. q. viij. Itē vex nisi in causa reconuentionis. xij. q. viij. cuius in agēdo doc. in. c. j. de mu. peti. glo. in summa. xj. q. j. Quo casu clericus succumbēs in causa reconuentionis appellat ad superem laici fm Archi. ij. q. vj. non ita. sed Jnn. cōtra q̄ uno debeat ad eps appellare in. c. lz ex suscepto. ver. tuā. de foro cōpe. fm do. phili. in. c. duobꝰ. §. deniq. vl. col. de appel. Itē verū ppter negligētiā iudicis ecclesiastici. c. qualiter in fi. de accus. ⁊ gl. in summa. xj. q. j. Itē verū nisi ppter defectū potestatis ecclesie xxiij. v. q. de liguribus. ⁊ gl. in. d. c. nec licuit. ⁊ in. d. c. principes. Itē verum nisi sit eps inobediens vel ei cōuitia vel iniuriam inferat vel paret insidias. xj. q. j. si q̄s sacerdotum. cū gl. Itē verū nisi ex causa falsitatis deposite cora iudice laico. vt plene dixi. ℨ. in alia. q. xxxv. vbi vide. Item verum nisi clericus assumat ⁊se iudicū. eiectionis. qz cora iudice litigat fm quosdā doct. ⁊ Jmo in. c. q̄m frequēter. §. in alijs. vt lit. nō cōte. ⁊ Bal. in. l. j. C. vbi in rem. act. ⁊ Lāfr. in tractatu de arbi. vij. parte. q. iiij. de quo ēt per Bal. in. l. emptori. C. de euic. ⁊ doct. post gl. l. vēditor. ff. de iudi. sed cōtrariū in hoc tz Spe. ti. de. j. ⁊. ij. decreto. §. restat. ver. q̄d si vēditor clericꝰ est. ⁊ glo. in. d. c. clericū null⁹. lz quidā referentes dicant. d. gl. tenere cōtrariū. Audio q̄s Archi. in. d. c. clericū nullus pro concordia opinionū dicit primā opinionē .pcedere q̄n licentia epi data est. als pcedit ij. opi. pro hac cōcordia ego adduco. ter. xiij. q. ij. q̄. ℨ. vbi clericus q̄n de veritate aliter nō apparet pōt esse testis in cā laici cora iudice laico de licentia epi nō aliter. q̄ nota. Itē verū nisi clericus sit heres laici. qz coram iudice seculari dz citari ad insinuationē testamenti ij per statutū deputatus est iudex laicus ad insinuandū fm Bal. in. l. testamenta. C. de testa. Itē verū nisi clericus sit executor testamenti. qz debet inuentariū facere cora laico iudice fm Ang. q̄ loquit de epo in. l. j. §. hec stipulatio. xv. col. ff. si cui plusquam. per. l. fal. ⁊. §. diximus in q. de inuentario. Itē verū nisi succedat predoni laico. qz cora iudice laico pōt clericus heres predonis cōueniri ad restitutionē rei predate fm Bal in. l. fin. vj. q. C. de edi. di. adri. tollen. non tñ pro aliis causis etiā si testator mandauerit fm Bal. in. l. ij. C. vt in pos. leg. et Pe. de sun. post Bart. i. l. heres absens. in prin. ff. de iudi. Sed etiā pro collectis ꝑdictoꝝ nō pro psonalibus. s. intelligendo quod iudex laicus capiat res pro collecta nō persona clerici. l. de his. ⁊ ibi Bal. C. de episco. ⁊ cle. itē vex nisi clericꝰ sit .p quo laicus fideiussit ⁊ fideiussor coactus est soluere .p secularē qz pōt idē iudex ēt clericū cogere vt soluat fideiussori vel de indēnitate ei prouideat fm Bal. Ange. ⁊ Pe. de sun. in. l. fina. C. de vsur. rei iudi. Clericus tñ pro laico fideiubens in casibus a iure permissis nō pōt coram laicō cōueniri fm Bal. no. in addi. Specu. de cōpe. iudi. adi. ver. laicus. ⁊ Bartho. in. l. j. ff. si q̄s i ius vo. nō ie. itē nisi sit artifex vel negotiator. qz cora cōsulibꝰ artis vel mercatorū cōueniri pōt clericꝰ. qz tunc nō gaudet immunitatibꝰ. vt tz Bal. in addi. Spe. de reo ver. scholaris clericꝰ. ⁊ de cle. coniug. ver. ij. Et predicta vera sunt adeo q̄ clericꝰ litigās in predictis casibus cora iudice seculari ligatur statutis secularium limitantibꝰ tempora instātie fm Anto. de bu. sing. c. q̄ clericus. viij. col. de fo. compe. et ibi

Joan.de imo.j.col.Item ꝛ alijs statutis laicorū ligat clericus si eorum viam eligat.qz sibi imputet ex quo potuit eligere viā iuris cōis ſm Bal.in.l.edicto.C. de edi.di.adri.tol.ꝛ in.l.j.in fi.C.de contrahē.emp.ꝛ /in.l.ol/nouatiōe.C.de ſſac. ſan.ecc.ꝛ j.l.de ſſbꝰ.ff.de legi.ꝛ Marchꝰ de Petruſio in cōſi.querit nunqd ꝓſcriptio.Jdē in eccleſia dicēdū eſt ſm Bal. in.l.ꝛ in legatis.C.ad.l.fal.Adde qđ clericus nō ſeruans formā ſtatutorū non gaudet eoꝝ bñficijs.vt tꝛ /Bal.in.l.ſi.§. ſi vero.C.de iurei delibe.Sed an clericꝰ gaudeat beneficio ſtatutorū fauorabilium.vide Bart.ꝛ Pau.de caſt.in.Loēs populi.de iuſtitia ꝛ iure.ꝛ Pau.de caſt. conſi.ccxevj.vbi tenet qđ ſic.Ligaꝫ etiā clericus litigās in foro laici conſuetudine laicorū ꝛ fori ſecularis ſm Bal.in.l. cū clericus.de epi.ꝛ cle.Et quod dixi §. nō poſſe clericū cōſentire in iudicē laicū dic verū eſſe.ſed in /aliū cōpetentem ſic quatuor cōcurrentibus de quibꝰ loquitur Spe.in ti.de compe.iudi.adi.§.j.ꝛ. in clericis aūt.ꝛ ibi Jo.an.in addi.ꝛ §.

¶ 4 dixi in alia.q.¶ Juxta ꝓmiſſa ſciendū eſt quod clericus coram laico cōueniri,non poteſt etiam ſi papa faciat legem generalem quod clerici conuenirī poſſint in curia ſeculari ſm Card.zaba.in.c.perpendimus.de ſen.excom.in repe.quem refert ꝛ ſequit Lud.pon.in ſing.ver.papa.verſic.quero nunqd ꝛc. Quinimo clericus nō declinans forum laici punit extraordinaria pena quaſi tranſgreſſor /canonis ſm Bal.in.l.j.ad fi.C.de indi.vidu.tol.quod dicit ibi verū etiā ſi per ſtatutum declinare ꝓhibeat ſub pena qz nō valet.qđ not. Non autē dicaꝫ clericus declinare forum laici qñ eps illum ad ſe reuocat de curia ſeculari.adeo qđ nō incurritur pena ſtatuti de declinante forum laici ꝛ maxime ſi proteſtetur quod ipſe reuocatus nō intendit declinare forum.vt tꝛ /Bal.no.in l.ab adminiſtratione.C.de lega.ꝛ qđ ꝑ Ang.in.l.nolle adire.de acqui.here.vide etiam per Bartho.cepo.in cautela cciij.que incipit.in ciuitate Florentie. ſed Ang.tꝛ cōtra in cōſilio ſtatuto caue tur florentino.Ang.in.d.l.nolle.ꝛ Bar. cep.vbi.§.dicunt qđ clericus cōparcat coram laico ꝛ dicat ſe paratū ſubire iudicium ſi poſſit qz tunc iudex laicus/tenetur eū remittere ad epm/ꝑ capitulꝫ ſi iudex laicus.de ſen.excom.Sed declinare debet forū laici clericꝰ ſtatim q ei oſtendit habitū ꝛ tonſuram.Iz cautus facit qñ ei ꝓteſtaꝫ q intēdit declinare forum ipſius:vt inquit Bal.in.l.j.C.de natu.lib.¶ Quinquageſimoquero ſi eps expellaꝫ an agat/interdicto recupe. poſ.vel qūo.Rñ.q reſtitutionem iuris epiſcopalis vel prelature petere debet noie ſuo: ſed reſtitutionē bonorū petet noie eccleſie ſm Bal.an.l.ij.xviij.colū.C. de ſeruī.poſt Jnno.in.c.in literis.de reſti.ſpolia. Sed an habeat interdictum adipiſcende.vt mittaꝫ in poſſeſſionē dignitatis ꝛ prelature.Rñ.nō:ſed habet officium iudicis.ſecus eſt in canonico cui cōpetit interdictū adipiſcende vtile ſm Bald.in.d.l.ij.xviij.col.verſicu./ſed iuxta hoc.hic adde q interdictum vtile vti poſſi.datur quaſi poſſeſſori,iuris ne turbetur in quaſi poſſeſſione/ſui iuris.c.licet cauſam.in principio.ꝛ in fin. de proba.facit.l.ſicuti.§.ariſto.ꝛ.l.ſi qs duuturno.ff.ſi ſeruī.vendi.ꝛ tꝛ Pau.de ca.in conſil.v.quod no.Et qz.§.dixi de interdicto recuperande in eo reqrī ordinē iuris etiam contra contumacem.c. ij.vt lit.non conteſtata.et ſic patet q requirit libellus lit.conteſt.ꝛ ſi ſm Bart. poſt gl.in.l.naturaliter.§.nihil commune.ff.de acquir.poſſeſſ.ꝛ no.in cle.ij.i pncipio:vt lite pendeū.Doc.ꝛ Jmo.in.c.di lecti.de ma.ꝛ obe.ꝛ Philip.in.c.bone. de appella.Jn interdicto vero vti poſſi.qñ qs timet ne turbetur in poſſeſſione non requirit libellus et ordo iudicij probata poſſeſſione ſua coꝝ iudice ſm Bal.in.l.ſi.ij.col.C.de edi.di.adria.tol. len. ¶ Ultimo ſcias interdictum vti poſſi.dari etiam contra iudicem occupantem primazam iuriſdictionem tꝛ Bar. in.l.fin.ff.vti poſſ.quod no. ¶ Reliqua circa hanc materiam vꝫ/qualiter eps ſe habeat circa iudicia.ſupple per ea que diximus.§.in.q.de primilegijs epiſcoporum in.ij.parte principali huius quarti libri ad finē vbi vide omnino.

¶ Sexta pars.De autoritate ꝛ poteſtate epi circa vltimas volūtates alienas.

1 ¶ Eps in volūtatibus vltimis decedentiū ſe intromittere poteſt.
2 Teſtator in teſtō executorē cōſtituens aliū loco mortui ſufficere non poteſt.
3 Eps teſtamenti executionē ad ſe deuolutam alteri cōmittere nequit.
4 Executor teſtamentarius per ſubſtitutum non poteſt exequi.
5 Executores teſtamēti ſi plures ſint pōt alter alteri vices committere.
6 Epiſcopus ſuccedit,executori teſtamētario inhabili.
7 Reſtitutio male ablatorum per eos fieri debet.
8 Eps an poſſit exequi teſtamentū cōtra teſtatoris prohibitionem.
9 Executor teſtamenti an poſſit de bonis hereditarijs vēdere pro teſtamenti ſatisfactione.
10 Dominiū nō traſſertur ex venditione executoris.
11 Executor rei vēdicatiōe nō gaudet ſed potius iudicis officio.
12 Executor teſtamēti ꝑliter poſſit cogi.
13 Heres ſine executore legatū ſoluēs an poſſit ꝑ epm cogi ad ſoluēdū iterum.
14 Executor ſi in exequēdo male arbitretur an poſſit eps corrigere.
15 Eps curare debet ne ꝑ teſtamentarios executores fraus cōmittatur.
16 Executores teſtamētarij nō pñt ſibi ap plicare de bonis hereditarijs.
17 Eps in teſtamēto executor dari pōt.
18 Fratres minores nō poſſunt eſſe teſtamentorum executores.
19 Eps executor teſtamētarius inuentariū coꝝ iudice laica cōficere debet.
20 Spurius pōt eſſe executor teſtamenti paterni.
21 Eps an ſit citandus ad defenſionē alis cōfectionē inuentarij per heredē fiēdi.
22 Usurarius poſt cautionez ꝓſtitam non reſtituens vſuras perinde habetur ac ſi non cauiſſet.
23 Epiſcopus ſocium vſurarij ad reſtitutionem cogere poteſt.
24 Edictū generale proponi debet quādo reſtitutio vſurarum fienda eſt.
25 Epiſcopꝰ bona peregrini defuncti inteſtati in pauperes erogare poteſt.
26 Epiſcopus aliū in locum executoris teſtamentarij defuncti ſubrogare pōt.
27 Epiſcopus ſuccedit in locum executoris teſtamentarij defuncti.
28 Executor teſtamentarius contra heredem acturus coram quo iudice debeat eum conuenire.
29 Executor teſtamenti epiſcopo rationez reddere debet.
30 Tutor rationem reddere non poteſt ſine contutore.
31 Redditio rationis vt valeat que requirat.
32 Calculatores petere poteſt quiſ rationem reddere debet.
33 Pater rationem adminiſtrationis filio de aduentitijs reddere non tenetur.
34 Filius curator patris furioſi rationez reddere tenetur.
35 Succeſſor epi executoris teſtamentarij ſuccedit in officio executoris.
36 Capitulū an ſuccedat in officio exequē di epo legitimo executore mortuo.
37 Teſtū defuncti ī mari qs poſſit exeq.
38 Executor moueꝫ ad,exequēdū per mortem teſtantis.
39 Eps qualiter alimēta inter pauperes diſtribuat.
40 Executor teſtamenti an poſſit inuito herede exequi.
41 Executor teſti an poſſit fundum dare pauperib⁹ quē eiſdē teſtator dari iuſſit.

Tranſeamus nūc ad ſextā partē principalem huius quarti libri in qua de poteſtate et autoritate epi circa vltimas volūtates alienas ꝛ teſtamenta defunctoꝝ videndū eſt. ¶ Primo igitur quero vtrū epiſcopus poſſi.t ſe intromittere in vltimis volūtatib⁹ decedentiū in ſua dioceſi.ꝛ reſpō.q ſic.vez poſt annū. ſi infra annū executor teſtamētariꝰ nō impleuit officiū ſuū.l.nulli.ꝛ ibi Doc.et Bal.C.de epi.ꝛ clc.c.nos dđē.de teſta.ꝛ ibi etiā ꝑ Doc.qđ ē verū ſiue ī ciuitate ſiue ī caſtro vꝫ villis ſue dioceſis ꝑs bal. i.d.l.nulli.col.iij.i fi.dz eñ eps eē fautor teſtōrū no.i.d.lunlli.ꝛ tꝛ Bal.i.l.j.vl.q.

C.de his que pe.nomi.Itē verū nisi q̄litas officij duret post annum ſm Bal.in d.l.nulli.ij.col.& an.l.id q̄ pauperibus
4 j.q.co.ti.vbi dicit in.iiij.col.q̄ si fieri dz mon aſterīū q̄ infra annū nō pōt construi durabit executoris officiū etiā post annuz ſm Federi.de ſe.in ꝓſi.xxiij.alʒ infra dicē in alia.q.Itē veruz nisi post annū ſit a teſtatore ꝓuſum : vt.j.dicemus in proxima.q.vbi vide oīno.Item verū in his tantū que pertinent ad causas pias nō in alijs.l.ij.§ ſed & si q̄s.et ibi Bal.iij.col.C.cōia deleg.Item si executor teſtamētarius ſit de iure vel facto ipedit⁹.q̄ tūc dz eps exeq̄ ſm Speci.de inſtru.edi.§ nunc vero aliq̄.x.xl.& ibi Bal.in addi.ver.vbi executor.& Bal. in.l.ij.§ ſed & si q̄s.v.col.C.cōmu⁹. deleg. Quib⁹ oībus casibus dz eps exequi cū forma tradita executori teſtamentario. puta de ꝓſilio guardiani ſm Bal.no.i.l. fi.C.si manc.ita fuc.al⁹.pro quo facit q̄ licet ſit receſſum a perſona ꝓpter demerita.nō tñ videt receſſum a forma .clemen.q̄ regulares.de ſupplen.negli.p̄la.& adde not.p Jo.an.in.c.publicatio.
2 de elec.¶ +Scdo quero nunq̄d teſtator cōſtituens executorē in ſuo teſtamento poſſit ſurrogare aliū loco ei⁹ si mouerē. Rñ.nō ſm Jo.an.in.c.j.de procura.l.vj. in nouel.& Bal.in.l.executorē.ij.col.C.de execu.rei iudi.poſſet tñ diſponere q̄ eo nō exequēte.j.annū.alius puta titius exequat:vt ſic eps excludat poſt annuz de officio exequēdi ſm Bal.in auē.lz de epiſc.& cle.& in.l.j.C.de ca.tol.& in.l.ſi fundum.§ ſtichū.& ibi Rapha.& Jo.de pot. de leg.j.q⁹no.& adde ad id q̄ diximus. Ż.prima.q.& intellige vez nisi ipſemet prim⁹ executor ſit ſibi ſubſtitutus poſt annū.ſ.quoties executor eſſe deſierit toties denuo incipiat ſm Bal.ſingu.in.d.
3 l.j.vnde dubitat q̄ no.¶ +Tertio q̄ro 5 vtrū eps poſſit executoriā teſtamēti deholutā ad ſe p lapſum ℔anni cōmittere alteri.Rñ.q̄ ſic ſm Bal.in.l.ij.§ ſed & si q̄s.ij.col.C.cōia delega.i lectu.anti.& in l.j.C.de bo.ma.vbi dicit q̄ eps eſt loco dñi.Jdeoq̄ pōt ad exequēdū ꝓſtituere ꝓcuratorē.& tenet Jo.an.in addi.Spe. de inſtru.edi.§ nūc vero aliq̄.ver.lxxxj. in addi.in.v.q̄rit etiā Nic.de mat.ꝛc.et ibi dicit q̄ ſic ſi executor ſit eps vel aliq̄ vir magne dignitatis.¶ +Sed q̄d de alio Rñ.q̄ teſtamētari⁹ executor mer⁹ nō pōt exequi p ſubſtitutū not.in.c.Joānes.de teſta.& Archi.i.c.ſi eo.ti.in ſexto & Bal.in.d.l.nulli.ij.col.& Joan.and.in addi.vbi.§.v.ſed nunq̄d ante lit.ꝓteſt. ratio eſt q̄ datus eſt executor ſub noīe ꝓprio ſm Joā.an.in.c.vt circa.de elect. in.vj.not.in.c.tua.de teſta.Oldra.tenet in ꝓſi.xcv.Ludo.pon.in ſingu.ver.executor.ver.quero vtrū.& Joan de pot.in.l. qui liberis.§.hec ẋba.de vulgari.& pupilla.q̄ eſt verū nisi ad piā causam vel q̄ſi non eſt merus executor ſm Pau.de caſt.no.in cōſi.cxlvj. vbi tenet q̄ tunc pōt facere ꝓcuratorem ad exequēdū.ſ. ad piam causam vel q̄ eſt talis qui ab iſto teſtatore habeat actionē ad exequēdum quib⁹ casibus pōt ante lit.conteſt. conſtituere ꝓcuratorem talis executor ſm Pau.in.d.conſi.& Joan.an.in addi. Spe.vbi.Ż.verſi.ſed nunq̄d ante lit.cōteſt.& ibi Bal.in addi.verſi.executor ad pias causas.& Bal.in.l.id q̄ pauperibus.vj.q.C.de epiſco.& cleri.in.v.col.et in.d.l.nulli.& Jo.de pra.& doct.in.l.ſ.ff. de ꝓcu.Jdē tñ Bal.in.d.l.nulli.dicit q̄ non pōt executor exequi p ſubſtitutum niſi certū quid q̄ ipſe declarauerit ſic fieri debere.& ſic cū certa forma ſubſtitutio data ad exequendū ſm Joā.and. in nouel.poſt Archi.i.c.ſi.6 teſta.in.vj.& ita dz intelligi.c.tua.de teſta.ſm Bald. ibi.q̄ not.Predicta vera ſunt in executore teſtamentorū.in alijs vero dicidez q̄n cōmiſſio de exequēdo ſimpliciter eſt vz exequaris. Sec⁹ si dicak in ea compellas vel ꝓuideri facias.q̄ tūc ſubſtitutus admittitur ſm Jnno.& Jo.an. in.c.ſi.de offi.delega.& Bald.in Mar.v. forma.¶ +Sed nūq̄d ſi plures ſunt executores teſtamentarū poſſit vnus alteri cōmittere vices ſuas & dic quod ſic ſm Bartho.poſt Dy.in.l.in vēditione.§ ſi. ff.de bo.auē.iudi.poſ.q̄ eſt verum ſm Bartho.ibi quādo talis executor habet poteſtatē ſubſtituendi ſibi alium in officio ſuo.quod quando ſic.diximus.Ż.proxime.& vide quod not.in.c.fin.in fin.de

teſta.in.vj.¶ Subdendū eſt notāter & si duo executores cōmittāt vni conſocio vices eoruz cum ſpeciali forma.ſ.q̄ ſic exequaē.& ille aliter exequitur.ſed dicit ſic executū.magis creditur illis duobus glo.eſt no.c.cū ab vno.de re iudi.lib.vj. & ibi vide doc.¶ Quarto quero nunq̄d eps poſſit alium ſurrogare loco executoris priuati ꝓpter male geſtū officiuz.et dic q̄ ſic ad piā causam tantū ſm Bal. in auē.hoc amplius.j.col.C.de fideicom. Quinetiaz pōt eps cogere executorem emēdare q̄ male geſſit.c.tua.de teſta. ſm Spe.in.d.§.nunc vero aliqua.ver. lv.vbi etiam dicit q̄ eps poteſt remouere executorē ſuſpectum & nemine accuſante ad inſtar tutoris.imo pōt eps ac
6 heres teſtatoris vel legatarius vel q̄libet cuius intereſt impedire malā adminiſtrationē teſtamentarij executoris ꝛz Spe.vbi.§.An autē poſſit eps reprobare ſtatim malos executores ad piā causam datos vel demū cum incipiūt male exequi.vide Bald.in.l.ij.§ ſed & si q̄s in lect.anti.C.cōia delega.¶ +Et no q̄ ſi teſtamētarius executor eſt ihabilis ſuccedit ei eps ne pereant pia legata ſm Joan.an.in addi.Spec.vbi.§.§.nūc vero aliqua.ver.lxxvj.in addi.per.c.nos quidē de teſt.& auē.de eccle.tit.§.ſinautem.colla.ix.¶ Quinto quero an eps hereditatē vel legatū pauperib⁹ relictum debeat inter pauperes diſtribuere.Rñ. ſic.l.ſi quis ad declinandā.& ibi Barth. & doct.C.de epi.& cleri.& per Jnno.in.c. cum tibi.de teſta.& Bal.in Marg.verſi. teſtator.ver.tertio. Quinetiā ſi ſimpli- 8
citer eſt relicta hereditas quā executor diſtribuat intelligitur ſcz ad pias causas ꝓ anima teſtatoris iter pauperes. vt tenet Bald.in.l. executorē.ij.col.C.de execu.rei iudi.vbi dicit de hoc eſſe caſum not.in.d.c.cū tibi.quod no.Et intellige p̄dicta de pauperib⁹ loci in quo teſtamentū factum eſt & vſure extorte vel alia male ablata ſm Bald.in.l.j.C.de bo.auē.iudi.poſ.vide tamen in Specu. vbi.Ż.verſicu.lxv.& ibi Joan.and.in addi.¶ Et ideo not.dicit Bald.in.c.vniuersa.ij.col.de pa.iur. fir. + quod reſtitutio male ablatorum incertorum et rapi
7 narum debet fieri per epiſcopos locorum in quibus rapine facte ſunt.et ꝛz Bal.in.d.l.j.Quinimo dicit Bald.in.d. ij.col.q̄ bona ſunt dictis epiſcopis cōſignāda ad diſtribuēdū non vt hi ea ibi retineāt.Debent etiā dicti epi ea diſtribuere i alimēta pauperū vel i redēptionē captiuorū vel in ſuſtentationē filiorū illo⁹ predonis vel vſurarij ſi ſunt inopes & eſo videat ꝛz Bal.vbi.§.& Ray. in ſumma.¶ Sed nunq̄d executor teſtamēti poſſit diſtribuere bona inter pauperes cuiuſcūq̄ alterius loci q̄ in quo ſunt facte rapine.Bal.in.d.l.id q̄ pauperib⁹.xiij.q.tenet q̄ ſic:q̄ nō refert q̄bus pauperib⁹ denē dicta bona ſm Federi.de ſenis cōſil.xxxj.& p Bar.in auē. oēs peregrini.C.cōia de ſucceſ.& Ang. in repertorio. verſic.vſure.& ſ.dicetur in alia queſtione:lz Hoſt.Ż in.c.cum tu. de vſur.vbi dicit eſſe diſtribuēda inter pauperes loci in quo extorte fuerūt vſure.q̄ no.Nec pretereo q̄ legatū factū pauperibus ꝓ alimētis debeē pauperibus hoſpitalis ſi in loco teſtamenti conditi ſit hoſpitale alis eps debet erogare inter alios pauperes q̄ ſunt in loco conditi teſtamenti ſm Ang.in auē.de eccl. titu.§.ſi q̄s aūt ꝓ.col.ix.ꝓ tex.not.in.l.ſi quis ad declinandā.de epiſ.& cle.& Jo. de pra.in.l.q̄ conditio.§.cū ita.ff.de conditio.& demon.Bal.in.d.l.ſi quis.Ang. in queſtione.Aſtenſis miles ꝛc.& Jo.an. in.c.j.de teſtamen.li.vj.& intellige de hoſpitali pauperiore.d.l.ſi quis.& ibi Bar. qui dicit hodie hoc eſſe arbitrio epi.q̄ eſt notandū.¶ +Sexto quero an eps poſſit exequi teſtamentū in quo nō eſt datus alius executor ſi teſtator in teſtamento prohibuit eū exequi.Rñ.ſic ꝛz Ange.in auē.de eccl.titu.colla.ix.in.§.ſi quis aūt pro.q̄ eſt verū niſi heres preuenerit eū in exequendo ſm Bald.in d.l.nulli.ij.col.vbi etiam dicit q̄ pōt eps exeq̄ ſi nō ſit datꝰ aliꝰ executor a teſtatore ſed tacita eſt per teſtatorem ſua diſtribuēda niſi heres preuenerit in exequendo.ſ.quod not.¶ Septimo quero nunquid eps poſſit vendere bona ſtabilia vt diſtribuat inter pauperes ſi teſtator prohibuit ea vendi dicit q̄ ſic:vt

tz Bal.in.d.l.si qs ad declinandã.ij.col. et ibi etiã vide Bar.de episc.ꝛ clericis. quod intellige verũ si desunt nota debitorũ ꝛ bona mobilia i qb⁹ primo dz executor ponere manũ vez pu⁹a nominib⁹ debitorꝫ est inchoandum ẽ ad mobilia veniendũ pro satisfactiõe testamentorꝫ ſm Nicolaũ de neapo.in.l.magis puto ·Ꝟ in primis.ff.de rebus eorum.secũdo ad mobilia pruſcẽ ad immobilia ſm Bal.in.l.ſi·Ꝟ·si autem lega.C.de bon.q̃ libe.ꝛ Bart.in.l.alio.ff.de alimen.ꝛ cibaria lega. Nec põt eps vel executor testamenti plus de bonis vendere q̃ ſit op⁹ de satisfactione testamenti.d.·Ꝟ.ſi aũt legata.ꝛ ibi Bal.vbi etiam no.q̃ pro patruo debito non debet executor ponere manum ad res magnas.qõ etiã tenet Ange.in auc.de alie.ꝛ empti·Ꝟ·hoc ẽt. v.col.colla.ix.ꝛ in.l.iij.C.qñ decre.opus nõ est.ꝛ ibi gl.q̃ sic debet intelligi.als reprobat p.l.magis·Ꝟ·idẽ.ff.de reb⁹ eorũ. ſm Bart.ibi.ꝛ Nico.de neapo.in.l.j.in principio.ff.eo.vbi dicit q̃ nõ põt vendere rem meliorẽ.¶ +Sed numqd executor testamẽti possit vẽdere de bonis hereditarijs p satisfactione testamenti.ꝛ dic regulariter q̃ non ſm Barto.in.d.l. alio.fallit qñ executor essent heres vniuersalis.Itẽꝛ qñ nõ posset aliter satisfieri volũtati testatoris ſm Spec.vbi.ꝟ.ver. sed an executor.ꝛ ver.qd si nõ.ꝛ ibi Bal. in addi.ver.an executor vltime.Itẽ fallit qñ testator dedit licentiã vẽdẽdi de bonis suis ſm Bar.ꝛ Nicol.de neapo. in.l.j.·Ꝟ·j.ff.de rebus eor̃.quo casu vẽditio facta p executorẽ pmissi testatoris põt ratificari per heredẽ ſm Bal.sing. in auc.si captiui.vlt.col.C.de episcopis et clericis.ꝛ ita de facto consuluit.Ex his patet quomodo debeat intelligi dictuz Joan.and.in additio.Spe.vbi.ꝟ.versi. sed quid erit.vbi tenet executorez testamenti posse vendere de bonis hereditarijs pro satisfactione legatorum. Sed an possit executor vendere coniunctis ſims. Respondeo sic.ſ.palam ꝛ bonafide ſm Bal.in.d.l.id quod pauperibus.vſq. quem etiam vide in.c.j.vlti.col.si inter do.ꝛ vasal.lis oria.i vſi.feud.¶ Dubitari etiã potest an executor vendens teneatur promittere de euictiõe.ꝛ dic q̃ non.l.qui erat.ꝛ ibi Bar.ff.famil.herciscun. Imo nec tenetur de euictiõe ſm Bar.in.l.alio.de alimen.lega.in fin.nisi cum vendit non ostendit se esse executorẽ:qr tũc tenetur de euictiõe ſm Bald. no.in.l.j.C.credi.euic.pigno.nõ de.Als aũt tenetur heres de euictiõe ſz Bar. no.in.d.l.alio.in fi.+Et tene mẽti quod ex venditione executoris non transfert dominium.nec possessio in emptorem si heres rem venditam possidet;ꝛ contra dicit venditioni.sed potest agere actor ex contractu contra heredem ad consequendum dominium ꝛ possessionem iudice inducente.nec põt p vim expellere heredẽ possidentem.vt tz sing.Bal.i.d. l.id qõ pauperib⁹.viij.q.vide Bar.in.d. l.alio.l.iij.col.vñ ꝑcludat i libello ad dãdũ ꝛ tradendũ.¶ Octauo ẽro vtrũ eps distributor bonorꝫ inter pauperes habeat actiões hereditarias sicut heres et executor testamentarius.Respõ.sic ſm Bart.in.d.l.si qs ad decli.vbi.in.iij. col.,ppterea dicit eps esse mittendum in possessionẽ hereditatis relicte pauperibus ad distribuendũ.qõ intelligez.ex beneficio.l.fin.C.de edic.diui.adri. tol.ſm Bart.in.d.l.ſi.vij.col.q̃ idẽ dicit in executore ad piã causam.qõ etiaz tz Bal.ibidẽ in Marg.ver.testator.vbi dicit verum si executor est datus:als eps mitti dz in possessionẽ, pro pauperibus ſm Inno.in.c.cũ tibi.de testa.Adde q̃ eps cogit ex officio implorato p supplicationẽ ei postrectam solui legatum pictantie factũ fratribus ſm Bald.in.l.j. ij.col.C.de fideicom.ꝛ in.l.eã quam.iij. col.C.eo ti.vbi dicit q̃ pia legata petuntur officio, ẽi vel etiam officio iudicis secularis.vt tz Barto.in.l.solent.ff.de alleg. Nec prętereo q̃ procurator ẽi mitti põt i possessionẽ hereditatis:sic eps etiã p vicariũ ipsius ẽi ſm Bal.in.d.l.si qs ad decli.iij.col.vbi dicit sic practicari.et tenet Bal.in addi.Spe.de testa.ver.sic. sed quid de epo:vbi etiã dicit et coram ipso epo posse ꝓcuratorẽ eius agere cũ possit tũc eps esse iudex ꝛ pars in causa pauperũ.Sed an executor testamentarius habeat actionẽ ad consequendum

bona hereditaria distribuẽda p ipsum. Rñ q̃ sic.ſm Bar.in.d.l.si qs ad decli. et in.l.si qs titio.de leg.ij.ꝛ in.d.l.alio.ꝛ Bal.in.d.l.nulli.j.col.ꝛ in.l.id quod pauperibus.v.col.ꝛ Pau.consil.clxlvj.Sed Bar.in.d.l.si quis titio:dicit q̃ qñ executor nõ habet actionẽ hz officiũ iudicis per.l.quintus.ff.de an.lega.+Scias tñ q̃ executor nõ habet rei vendicationẽ. sed officiũ iudicis ſm Bal.in.l.ij.in pnc. C.communia dele.ꝛ Ang.in.l.lucius.·Ꝟ·meuia.ff.ad trebel.vbi simpliciter dicit dari officiũ iudicis ꝓ legatis vero pijs et alimentorũ habet executor actionem sine dubio ſm gl.ꝛ doc.in.d.·Ꝟ·meuia:qõ est verũ etiã in mero executore.vel etiã si habet mandatũ ſm Spec.in.d.·Ꝟ·nũc vero aliqua.versi.ꝛ scias.Et adde qõ executor habet actionem demũ eueniente cõditione nõ ante.l.quidã testamento·Ꝟ·si scripto⁹.ꝛ ibi Bar.de leg.j. Itẽ intelige qõ executor hz exercitũ actionũ que competunt legatarijs non aũt habet nouas actiones ſm Bar.in.d.l.si qs titio.sed ntrũ executor habeat actionez pro legato pio soluto p heredẽ q̃ preuenit executorẽ in exequẽdo.Bart.querit et nõ solut in.l.cũ quidã.de fideicõ.libego credo qõ non.ar.no.per Bald.in l. post mortez.pe.col.C.de fideicõ.licet ar; contra ex no.p Barth.in.l.cũ pater·Ꝟ·a filia.de lega.q.ꝛ infra dicet in alia.q.cogita.¶ Nono quero an eps cogere possit executorẽ testamentariũ ad vẽdendũ et distribuendum in piam causam.Rñ. qõ sic.vt tenet Speci.in.d.·Ꝟ·nunc vero aliqua.ver.lix.ꝛ versi.lvij ibi cogek autem per tex.in auc.de eccle.titu.·Ꝟ·si qs edificantẽ.col.ix.ꝛ tenet Bald.in.d.l.id qõ pauperibus.vlti.colũ.de epi.et cle; vbi dicit esse verũ etiã vsqꝫ ad.xl.annos per tex.in auc.vbi ·Ꝟ·pro tẽpore alibus; Itẽ verũ etiaz si executor sit religiosus exẽptus nõ obstante fori prinilegio ſm Bal.in.l.interdum·Ꝟ·senator.ff.de iudi. Quinuno ꝛ quilibet de populo põt denunciare legata ad piam causam facta ſm Bal.in.d.l.nulli.iij.col.qõ est verum etiã si sit religiosus exẽptus vt.·Ꝟ·prime dixi ſm Bar. Et nedũ põt de nũtiare sz etiã petere heredẽ cogi ad ꝓsoluenduz pia legata ſm Ang.in auc.de eccle.ti·Ꝟ· sin autem sanctiſ.ꝛ in Spec.vbi.·Ꝟ·. ver. lxvj.ibi.sz nõne quidẽ ꝛc.imo etiã executorẽ cogi petit q̃cquã ſm Spec.ibi.·Ꝟ· sed nõ cuilibet.ꝛ Bart.in.l.ciuitatibus. de leg.j.¶ +Quo aũt cogatur executor. Rñ.qõ causatiue qr perdit cõmodũ ex testamento sibi proueniens quod simul cũ officio trãsit ad eps.d.l.nulli.ꝛ Spe. ver.lviij.in princi.vbi dicit verũ nisi testator fuisset illi als relictur⁹ als vero cogitur executor ;monitione premissa;ꝓ episcopum.c.tua.ꝛ.c. Joannes.de testa.xij.qõ.ij.indigne. Item cogitur per sententiã excõicationis vel suspẽsionis vel interdicti ſm negotij qualitatez de verb.significa.c.querenti.c.ij.de penis. de sen.excõ.in.vj.c.cũ medicinalis.ꝛ.c.sacro.eo.ti.de offi.dele.c.fane.ꝛ.c.pastoralis.Itẽ cogit arbitrio ẽpi per quẽcunq; modũ sibi videat sine multa indicta sine carceratione sine captis ꝛ distractis pignoub⁹ ſm Spe.in.d.versi.lviij.ibiq; dicit Jo.an.no.in addi.qõ durante contumacia executoris põt ẽps exequi. qõ no. Requirit tñ libellus ꝛ ordo iudicij si proponit ·Ꝟ·executorẽ cõditio ex.l.nulli. de epi.ꝛ cle.sine actio ex testõ sine actio in factũ sine officium iudicis nisi petat cogi ad piã causam.secus si simpliciter petat cogi monitione premissa ad exequendũ.quo casu nõ reqrit libellus nisi iuste cõtradicat executor ſm Spe.in.d. ver.lviij.qõ no.¶ Decimo quero si legatum est factum pauperibus post mortẽ heredis an si heres soluit illud in vita sua possit iterũ eps cogere ad soluendũ post mortez heredis ꝛ dic q̃ sic.vt dicit Bar.in.l.cũ pater·Ꝟ·a filia.de lega.ij.ſz contrariũ tenet Bal.in.l.post mortem; pe.col.de fideicõ.vbi plene ꝛ ibi concludit q̃ põt heres in vita de cõsilio ẽpi eligere pauperes ꝛ ꝑstare legatum qõ sit prestandũ post mortẽ suam. Ex quo ibi Bal.secundo notabiliter infert q̃ vxor heres in vita sua graduata post mortez distributione bonorũ inter puellas nubiles potest in vita sua puellas eligere et maritare.Item dicit ibi Bald.q̃ heres põt in vita sua monasterio dare hereditatẽ quã testator reliquit monaste

rio post mortē heredis. Scias autem q̄ executor datus ad distribuendum post mortē heredis nō pōt distribuere vino herede. fm Angel. no. in l. ex facto. §. si ds rogatus. el. ij. ff. ad treb. vbi Angel. dicit verū nisi de consensu heredis. ⁊ tz
15 Bal. in. d. l. post mortē. ¶ Sz dd si heres sine executore solut legatum an cogat̄ per eām iterū soluere. Rñ. sic si solvit legatū piū nō diuisum p testatorem. Secus si solut iuxta diuisionē testatoris. s. quantū cuiq̄ testator reliquit fm Specu. vbi. §. ver. lxij. denuo querit ⁊c. 14
vbi etiā dicit nō cogi heredē iterū solvere si ipe bñ ordinauit ⁊ vtiliter erudiscere te. i. quantū quisq̄ prudens ⁊ deuot⁹ fideicōmissarius facere potuisset. alīs nō ne videatur vsurpasse officiū alienum per. c. tua. de homi. ⁊ in regula nō est. li. vi. ⁊. l. culpa est. ff. de reg. iur. quod tenementi perpetuo q̄ vtile est. ¶ Undecimo quero numq̄d eps cogat testamentarios executores discordes ad se concordandū ⁊ exequendum. Rñ. sic. vz termino eis prefixo ad cōcordandū q̄ elapso et eis discordātibus ipse exequitur fm Bal. in. l. id q̄ pauperib⁹. ver. iij. quero. v. col. C. de episco. ⁊ cleri. qđ est verū in relictis pijs nō in alijs in quib⁹ preses. i. eps loci est diffinitor fm Bal. in. l. ij. §. j. C. com. delega. Itē pōt tūc eps cui vult gratificare fm Bal. ⁊ Pau. de ca. in. l. ⁊ nū. §. hodie. ff. de pac. ⁊ Bal. in addi. Spe. de instru. edi. ver. inter executores. ⁊ ibi Spe. §. nunc vero aliqua. ver. dd si plures. ⁊ ver. sed qđ erit. ⁊ Bal. in ver. si executores. co. ti. qđ dicit verū si partes discordantes sunt equales. alīs
15 maiori parti standū est fm Bald. in. d. versicu. inter executores. quem etiam vide in. l. vidue. C. de nup. vbi aliter loquitur ⁊ limita fm Specu. vbi. §. versi. ij. sed qđ erit quod verū sit nisi minor pars opponet ⁊ ꝓbet aliquid rationabile ⁊ dicit ibi Jo. an. in addi. quod tertius de tribus impedit actū duorū. ꝓhibendo. Sed tūc inder est adeundus qui iudicet. que causa sit potior. Sz Lambe. quod no. ad. l. duo ex tribus. de re iudi. cū si. ¶ Circa ꝑdicta tñ no. q̄ ꝓefertur voluntas executoris cōsanguinei testatoris volūtati alterius nō consanguinei fm Salu. singulariter in. l. imperatores. ff. de pac. quē refert Ludo. pon. in singver. executor. ver. si executores. ¶ Ultimo nō obliuiscaris q̄ si sunt executores testamentarij quorū vnus cōcordet cū volūtate heredis in transmittādo locū ecclesie cōstruende iussit testatoris: qz si heres ⁊ vn⁹ executor nolut transmutari ꝑferē eorū volūtas voluntati duoꝝ executorū volentiū locū mutare fm Joan. singulariter in addi. vbi. §. ver. lxv. 14
in addi. vide quod ibi. ¶ Duodecimo q̄ro si executor male arbitratur in exequendo an eps corrigat. Respō. sic. fm Bal. in aditio. Spe. de instrumē. edi. §. executor si male. vbi Spe. §. q̄d si male. Jdeo Bald. in. l. ij. §. j. C. cōia deleg. dicit no. arbitriū executoꝝ corrigi arbitrio iudicis. ⁊ allegat Spe. vbi. §. tu intelligere de eo vt dictū est. Et adde q̄ pōt eps surrogare alīū si executor testamētarius ad pias causas nō sit sufficiēs fm Ang. in aut. de eccle. ti. §. si ds edificium. col. viij. ⁊ alīs §. dirimus. ¶ Decimotertio q̄ro an eps possit declarare post annuz si is cui testator cōmisit declarationē. j. annū nō declarauit psonas qb⁹ aliq̄d dandū erat vel vsuras restitui. Rñ. sic vt tz Bal. in. l. ij. §. sed ⁊ si quis. iiij. col. C. cōia delega. ¶ Decimoquarto q̄ro contra quē agat eps ad quartā sibi debitā de pijs legatis. Rñ. q̄ agere dz ꝓtra executores testamentarios ꝓ legatis nōdū solutis. alīs cōtra legatarios fm Petrū de peru. in ꝑsi. cū q̄rit. an ante annū. ⁊ Hosti. ⁊ Jo. an. in. c. de his. de sepultu. ⁊ alīs §. dixi i qōne 6 q̄sta eꝑah. ¶ Decimoquinto quero an eps curare teneat ne cōmittatur fraus p testamentarios executores. Rñ. q̄ sic imo si ad ipm devolutum executio nō dz fraudē cōmittere nec sibi aliq̄d applicare. vt tz Bal. et Flor. in. l. altius. ff. si ser. ven. cū enim sit merus executor nō dz aliq̄d lucrari fm Bal. ibi qui dicit: q̄ eñi hoc male obseruant. ¶ Et. no. q̄ Jo. an. in addi. Spec. vbi. §. ꝓ. sz dd erit. in addi. m. dicit eām emere posse de bonis expositis venalibus palā tñ ⁊ bona fide: nō clā ⁊ malā fide. ⁊ ita dicit seruare dños cardinales qui sunt

qui sunt executores testāmentoꝝ aliorū car-
16 dinalū. ¶ Sed numq̄d executores testamentarū possint sibi applicare de bonis ⁊ inter se destribuere: dic q̄ nō etiā si sunt paupes fm Odof. et Bald. in. l. si mādauero. §. si tibi cētum. ff. mādati. et Bal. in. l. ci q̄. C. de distra. pig. ⁊ i. l. si ds ad. decli. §. in oib⁹. C. de epi. ⁊ cler. ⁊ in. l. id q̄ pauperib⁹. cod. ti. ⁊ in. l. si is. C. de fur. ⁊ flo. in. d. l. altius. Itē nec ꝓuinctis suus nisi sint pauperes ⁊ bona fide dent fm Bal. in. d. l. id q̄ pauperib⁹. vij. q. ⁊ in. c. j. vlt. col. si inter do. ⁊ vasal. lis ori. ⁊ Jo. an. in addi. m. ⁊ Barth. in. l. tutor petitus. §. j. ff. de excu. tu. vbi dicit q̄ nec filijs suis executor potest dare nisi sint paupes: ⁊ ꝑ ipse dās nō habeat vsum-
17 fructū in his q̄ dat. ¶ Decimosextoq̄ro an eps possit dari executor in testō. Rñ. q̄ sic sine ad piā causam sine ad ꝓphanā fm Spe. vbi. §. ꝑ. lxxxviij. de epo sūt. ⁊ ibi idē dicit in archiepo patriarcha ⁊ cardinali. ⁊ extrauagāti Joānis frange panē. in prin. Ex quo no. q̄ eps ⁊ alij supiores prelati pñt se immiscere negotijs secularib⁹: vt ibi q̄ est verum nisi in cā sanguinis ⁊ in alijs ꝓhibitis xxiij. q. iij. sepe. xv. q. iij. c. j. i fi. de rapto. in archiepiscopatu. ⁊ Spec. vbi. §. vnde pōt esse iudex ⁊ arbiter de cōsensu ptiū de episcopa. au. l. episcopale. et. l. si q̄ ex cōsensu. c. ex parte. de arbi. Itē pōt eps gerere curā carceratoꝝ ⁊ pauperū. d. l. nulli. de epis. ⁊ cle. d. l. si ds ad decli. co. titu. et ꝓpterea dr eps. i. supintendens vel Spe. xxj. dist. cleros. ⁊ dixi. §. i fīlud. 19
In alijs ꝙo secularib⁹ negotijs si se immiscet eps reḡiend⁹ est a clero. lxxxviij. dist. eps. nec dz causis secularib⁹ se intromittere ne vilescat dignitas eꝑalis ea. di. prelatū. Item nec debet tuitionē testōrum assumere nisi tanq̄ ordinarius c. nos q̄dē. c. tua. ⁊. c. Joannes de testa. nec etiā casis ratiociniorū se dz inuoluere: vt plene p Spec. in. d. §. de episco
18 po autē. ⁊ dixi. §. in alia. q. ¶ Jncidenter querit numq̄d fratres minores ordinis sancti Frācisci possint creari executores testamentoꝝ in testamēto: ⁊ dico q̄ nō per de. criui de peradiso. de §. §. ⁊ tenet Bar. in. l. a filio. de alī. lega. ⁊ in. l. j. iij. col. de leg. ij. possunt tñ dari cōsultores executorib⁹ fm Bal. in auc. ingressi. ij. col. C. de sa. san. fm Bart. in. l. j. §. si plures. v. col. ff. de exercito. dicit cōtrariū: sz q̄ nisi consultores dari pñt. ⁊ si dari non valet datio: imo potest executor sine eorum cōsilio exequi. qđ etiā tenet Bald. in rub. de institu. iij. col. nisi testator vltra ꝓesserit anullando actū executoris exequēdis sine cōsilio dictorū fratrum fm Bald. ibi. in. iiij. col. vide tñ Bartho. in. iij. lib. minoricarū. ⁊ in. l. q̄dā. §. pap. ff. de admi. tut. ⁊ in. l. cū pater. §. hereditatē de legatis. ij. ⁊ Bal in. d. l. id q̄ pauperib⁹. iiij. col. C. de epi. ⁊ cle. q̄ not. Alij vero religiosi nō possunt sine licentia suprioris executoꝝ officio fungi. c. religiosus. de testa. i. vj. ⁊ Pau. de ca. consi. cclvj. Sed monachus nō pōt esse executor nisi ad piā causam ⁊ de licētia Abbatis. c. ij. de testa. i. vj. ⁊ Spe. de instru. edi. §. nūc vero aliqua. §. lxxiij. vbi plene. ⁊ ibi Jo. and. in addi. hoc firmat dicēs q̄ vacāte monasterio reḡrī lnia episcopi. q̄ nō. Jdē dic de canonico reḡulari fm Spe. vbi. §. ꝑ. lxxv. Abbas ꝙo et plati iferiores pñt executores creari fm spe. §. lxxvj. ⁊ Pau. vbi. §. seruus. Assi executor dari nō pōt fm Jo. an. in addi. vbi. §. ⁊ Bal. in. d. l. id q̄ pauperib⁹ vi[illegible] fiat legatū piū valet ḡius exe- potest tus esse non possit. vt ibidē p Jo. an. an.
¶ Et no. q̄ tz sine superioris voluntate fuerit religiosus executor cōstitutus potest tñ exequi fm Fede. de se. ꝑsi. rcrit. ⁊ consi. xxvj. ⁊ Lu. pon. in sing. §. ¶ Decimoseptimo quero numq̄d eps executor testamētarius debeat conficere inuentariū cora iudice laico ⁊ dic q̄ sic fm Ang. i. l. j. §. hec stipulatio. ff. si cui plusq̄ p. l. fal. xv. col. ⁊ Spec. vbi. §. ver. lvij. ibi cogēt aūt. ⁊ ꝑsi. lxxv. sed numq̄d iudex. p d. l. nulli. ij. rñso. ⁊ alīs dixi. ¶ Dicimooctoquo q̄ro an eꝑo allegāti testamētariū executorē nō fecisse executionē. j. annū ⁊ sic ius exequēdi esse devolutū ad eū incūbat onus ꝓbādi negatiuā. Rñ. q̄ sic dz Bal. ⁊ doc. in. l. fi. in fi. ff. vbi pu. edu. deb. ꝑ quo facit q̄ negatiua debet ꝓbari p allegantem q̄n est cā intētionis sue fm Jnno. in. c. sup his. de accu. ⁊ Bar. ⁊ doc.

in.l.In illa. et in.l. hoc iure. de ver. ob. ℟ Bar. in.l. ergo. ff. ex qui. cau. ma. ℟ in.l. si per aliū. §. docere. ff. ne quis eum. ℟ in.l. ei. ℟ in.l. ab ea. ff. de pba. ℟ in ꝑsi. Wartinus de eugubio. ℟ in.l. si ds. C. de fabri. li. xj. ℟ in.l. ij. post Cy. C. de iur. emphi. ℟ in.l. actor. per Bal. C. de. pba. ℟ alꝫ diui. ¶ Decimonono ḡro vtrum epꝰ possit hereditatē distribuēdā inter pauperes vare spurio testatoris. R̄ñ. non etiam pro alimētis lz alimenta spurio debeātur per. c. cū haberet. de eo q̄ du. in vxo. qđ est verum etiā si testator prohibuit suo spurio alimēta prestari ſm Bald. in d.l. id quod pauperibus. vlt. col. ver. vlt. queritur. Ita determinat Bal. i. d.l. id. penul. col. versic. quero vlterius facit. l. ſi. ff. de excep. Si tñ episcopus spurio cōcessit non pōt fiscus eam ei auferre tanq̄ ab indigno. lz epꝰ sic ſm Bal. vbi. §. per no. per Inn. in capitulo in literis. de off. deleg. ¶ Nec spurius potest prescribere res sibi datas etiam per longū tēpus. q̄ titulus suus est reprobatus: sed lōgissimo tpe sic propter bonam fidem ꝓsumpta autoritate superioris. argu. l. et generaliter. ff. de noxa. vt tenet Bal. [illegible] supra qđ no. ꝓpetuo. Et subdit Bal. [illegible] cōiunctorum appellatione spurij nō [illegible] mentur ſm Dynum consil. xviij. In [illegible] nomine. Cōsiderata ꝛc. vide gl. [illegible] §. de baptis. Innocē. in capitulo nonnulli. de rescrip. ℟ Bar. in.l. j. de accu.

20 ¶ + Sed queritur nunqđ spurius pōt creari executor testamēti paterni. R̄ñ. sic ſm Bald. in.l. eam quā. xv. q. C. de fideicom. in lectu. antiqua. ℟ in.l. si ds ad declinā. vlti. col. C. de epis. ℟ cleri. ¶ Itez queri potest vtrū executor testamentarius possit eligere spuriū testatoris ℟ ei restituere hereditatē inter panpes distribuendā. R̄ñ. q̄ non. sicut nec epꝰ. vt supra dixīt lz Bal. in. d.l. id qđ pauperibus. ante pe. col. C. de episco. ℟ cleri. vide tñ no. per Bar. ℟ Ang. in.l. Lucius. §. in testamēto. de legatis primo. Jo. an. in addi. m. Idē nisi sit pauper. quo casu ei vt pauperi nō vt filio pōt dari de bonis distribuēdis si nō demeruit. qđ no. Potest tamen executor eligere filiū testatoris legitimū si est pauper non alꝫ ſm Bal. not. in. c. j. §. iniuria. iiij. colū. de pace iura. fir. in vsi. feu. ¶ Vigesimo q̄ro vtrū epꝰ post annū possit eligere pauperes infra annū non electos per habētem ius eligēdi eos ex testamēto. R̄ñd nō lz debet distribuere bona inter pauperes electos ab executore post annū. lz executor sit priuatꝰ ob non factā executionem. i. distributionē ſm Bart. in.l. §. lz ℟ si ds. in fi. cō. del. ℟ Bar. i.l. cū qdā la. §. de leg. ij. ℟ in.l. executores. C. de exrei iudi. ℟ butr. in. c. nos qdem de testa. Sed Bal. ipse alr loquit in.l. captatorias. de testamē. mili. ℟ in.l. illa institutio. de her. insti. ℟ in.l. id quod pauperibus. de episco. ℟ cleri. ℟ in. d. §. sed ℟ si ds. ver. quero testator. ℟ Francis. de capiliste. in.l. quādiu. C. qui admitti. vbi dicit post Bar. vbi. §. q̄ executor priuatus per lapsum anni potestate exequēdi potest eligere post annū. ℟ epꝰ debet inter electos dispēsare dicta bona. tu dic. vt p cano. in. d. c. nos quidē. ℟ p Pau. de cast. in consi. cxlv. in fi. Hic etiā subdo q̄ epꝰ post annū elapsum ℟ qui declarare debeat vigore testamēti cum monasterio deberetur legatum dz declarare ſuo re pie cause. alꝫ eñ heres dz declarare ſm Bal. no. in.l. ij. §. sed ℟ si ds. iiij. col. C. cōmunia deleg. qđ est no. ℟ lz Bal. i. d.l. captatorias. ¶ Vigesimoprimo an epꝰ sit executor ad distribuēdum male incerta ablata si nō apparet is cui fuerit ablatū. Respon. sic ſm Bald. i aut. alearū vsus. in prin. C. de ales. quo casu dz fieri distributio inter pauperes loci in quo rapine facte sunt ſm Bal. no. in.l. j. C. de bo. auc. iud. pos. ¶ + Vigesimosecūdo quero vtrū epꝰ sit citādus ad desentionē inuētarij fiendi p heredē scriptum in testamēto cōtinēte relicta in piā cām facta. Ange. lz q̄ sic in aut. de hered. et fal. §. fi ꝛo expſſim. col. j. in. x. col. vbi etiā ponit formā dicte citationis. Quinctiā epꝰ videt heredes nō exeq̄ testamēta pōt eis bona cū fructibꝰ interdicere vt voluntas defuncti penitus ipleat. c. ſi heredes. de testa. qđ intellige si post annū nō adſit ſm gl. ibi p aut. hoc amplꝰ. C. de fideicō. ℟ in aut. de eccl. tit. §. si ds edificationē. col. ix. alꝫ hꝰ ꝓuak cū se faciat

indignū q̄ nō obedit iussibus testatoris ff. q. j. silvester. ibi vt indignis hereditas ꝛc. Et hic dz q̄ epꝰ dz esse fautor testamētorū ſm Bal. i. l. j. vlt. q. C. de his q̄ pe. no. vel ēt dz defensor testamētorū. ℟. d. c. li hꝰdes. ℟ ibi gl. l. hꝰditas. §. si defuncto. de peti. hꝰd. ℟ gl. i. d. §. nos qdē. de testa. Itē dz tutor vltimarū volūtatū q̄ nō dz pati laicos occupare spūalitatē. vt inḋt Bal. in. l. si testamētū. C. de testamētis. qđ not. ¶ Vigesimotertio ḡro vtrū epꝰ possit esse executor testi p vsurarū facti nō prestita cautione de restituēdis vsuris. R̄ñ. nō. vt lz Bal. in. l. executorē. iij. col. C. de exccu. rei iudi. vbi ēt dicit Bal. q̄ epꝰ nō pōt dare licentiam vsurario vt testet cautiōe nō ꝓstita. qđ no. q̄ nō valet testamētū vsurarij nisi ꝓstet dicta cautio vel nisi ipse restituat anteq̄ testet. c. quāq̄. ℟ ibi doc. de vsur. i. vj. de quo plenius vide p Pau. de cast. ꝑsi. cccl xxxiij. ℟ Ang. in. l. gall. §. j. ℟. §. fortitā. de lib. et post. i suo repertorio. ℣. testamētū. ℟ Jo. de imo. in.l. filio ꝓterito. in repeti. ff. de iniusto testa. ℟ Bal. in. l. falsus. v. col. C. de fur. ℟ in §. fi. C. si a nō ꝓpe. iudi. ℟ in.l. pactū inter hꝰdes. C. de pac. ℟ in. d.l. executorē. ℟ Bar. in.l. palā. §. nō solū. ff. de ritu nup. ℟ in.l. qđ si fugitiuus. in prin. C. de edi. edic. ℟ i ꝑsi. existens ꝛc. Pau. de ca. i l. ꝓtor. §. si dñs. ff. de edē. Predicta vero in vsurario manifesto. d. c. q̄q̄. ℟ tenet Barto. in.l. ij. in prin. ff. de fur. Item verumetiam ad pias causas vt lz Barto. in. l. j. vj. q. C. de sacr. san ecclē. in repe. Item verum etiam si habeat licentiam testādi ab epō sine dicta cautiōe lz Bal. in. d.l. executorē. Itē nec dz testamentū ēt cū dcā cautione si postea testator ꝑsueret in exercēdis vsuris ſm Bal. in. d.l. executorē. viij. col. ℟ Jac. bu. in ꝑsi. sup facto nostre qōnis. qđ verū nisi clā faciat vsuras ſm Bal. vbi. §. Confirmat aūt testamentū vsurarij p superuenientem cautionem predictam ſm veram et cōmunē opi. doc. ℟ Bal. in. l. ij. C. de cōtra. tab. ℟ in.l. seruus. C. de leg. ℟ in.l. exliberis. i. fi. C. de suis ℟ legi. ℟ in.l. vniuersa. C. de ꝑt. impera. offe. ℟ i. l. j. §. filiusta. post Cy. i apostillis de leg. iij. ℟ i. d.l. executorē. ℟ in addi. Spec. de testa. §. j. ℟ Bar. i l. qui soluēdo. de here. insti. ℟ in. d.l. filio ꝓterito. pe. col. ℟ fi. ℟ ibi Joā. de imo. in.l. si filiusfa. la. §. p Bar. de testamē. Nico. de mata. in ꝑsi. cum in confectione. Ang. in aut. de nup. §. j. quidē. col. iij. Jo. an. ℟ doctō. in. d. c. q̄q̄. ℟ in cle. j. de vsu. ℟ Lau. de fa. i. l. in quorum. xvij. col. ff. de pig. q̄ cōis opi. ꝓcedit potius de eḡtate q̄ de rigore iuris. ℟ est vera etiā si dicta cautio ꝓstetur in articulo mortis ℟ sic post testamētū ſm Jo. an. in. d. c. q̄q̄. ℟ Bal. in dicta. l. executorē. viij. col. Testamentum vero non vsurarij vel vsurarij nō manifesti rumpit si post testōr incipiat fenerari ſm Bal. no. in. l. ij. in fi. de contra. tab. ¶ + Et no. q̄ si vsurarius post ꝓstitā cautionē iterpellatus vt vsuras restituat sit in mora habet ꝓinde ac si nō cauisset ſm Bal. in aut. cui relictū. iij. col. de iudi. vi. tollē. Debet aūt cauere vsurarius volēs testari. d. c. q̄q̄. etiam si hz priuilegiū a papa de libere testando ſm Bar. in. l. si quādo. §. illud. C. de inoff. testamen. Quā cautionē potest vsurarius prestare etiā coram honestis ꝑsonis qñ aliter staret per episcopum vel sacerdotem quin eam prestet vel quando esset apud barbaros vbi nō esset epꝰ vel sacerdos ſm Bal. in. d.l. executorē vbi etiā vide per. Bal. qđ iuris sit quando vsurarius non inuenit fideiussorem potest tamen vsurarius testari. ꝓhibitus non prestita cautione donare causa mortis vel interviuos omnia sua bona lz Bal. in dicta. l. executorem. iij. colum. ℟ Pau. de ca. in cōsilio. cccl xxxi. vbi etiā singulariter dicit domi. Pau. q. d. c. q̄q̄. hz locū in mero vsurario. i. in eo qui mutuat ad vsuram qui ꝓpue dicitur vsurarius ſm Hostien. in summa de vsu. in princi. Nō autem in mercatoribus vendentibꝰ ad terminum in credentiam pro pretio carioru vel alios cōtractus vsurarios celebrantibus ex quo principale propositum eorum est mercari non fenerari. quod tene menti. ¶ Sciendum est etiā quod vsurario promittente sacerdoti restituere vsuras in articulo mortis queritur actio et exceptio eis quibus restitutio fieri debet: nota in dicto capitulo quamq̄. ℟ Speculator tenet vbi

§.ver.item pone cū quidā. ¶ Subsequē ter notandū est q̄ potest vsurarius in testō facto nō seruata forma.c. ēpūs̄ con stituere executorē etiā si oia bona sint restituēda p vsuris qui executor preferri debet episcopo nisi cōstitutio sit in cōtrariū vel nisi fraudis suspitio deprehē datur vt tenet Bal. in.d.l.nulli.ij.col.ꝛ Pau.de ca.in cōsi.eccl.xxxiij.in fi. Sz q̄d de substitutione pupillari facta pupillo vsurario nō seruata forma.d.c. quāq̄. Bal.in.l.humanitatis vlti.col.C. de im pu.ꝛ ali.substi.tenet eā valere in bonis substituēdis nō in alijs quod est notandū. Postremo scire debes q̄ nō pōt vsurarius vēdere bona sua nisi saluo iure hypothece in eis p restitutione vsurarū vt tenet Bal.in.d.l.executorē.§.col.C. 23 de exec.rei iu.q̄ not. ¶ Uigesimoq̄rto quero vtruz episcop⁹ cogat ad restitutionē vsurarū etiā socij vsurarij qui participauit de vsuris. Bal.tenet q̄ sic in.l.§.xv.q.C.p soc.q̄ verū intellige.§. in loco i quo vsure extorte sunt fz Pau. de ca.in.l.ait ptor.§.sed si dñs.de eden. Item verū.i. personis a quib⁹ extorte sunt si certe sunt ꝛ cōpareant vel heredes alias pauperib⁹ sunt dāde.§.loci in quo extorte sunt fm Pau.de ca.in.d.§. sed si domin⁹.ꝛ Fede.de se.in cōsi.xxij.ꝛ no.in.c.cū tu.ꝛ ibi Jo.and.de vsuris.de qua restitutiōe vide,plene p glo.ord.in regula pactū.li.vj.Ange.tñ in repertorio.vsi.vsure.dicit posse restitui paupe rib⁹ cuiuscūq̄ loci.facit.xij.q.§.c.ex his. ꝛ alias.§.dirim⁹. Idē si vagabūdus sit is cui fieri dz restitutio.q̄ p eo pauperibus sunt restituēde si expēse itineris excederēt quātitatē vsurarū fm glo.in d.c.cū tu.ꝛ ibi p doc. Idem ꝛ si is a quo sunt extorte nō repetat fm An. not.i.c. ij.de vsu.ꝛ Ang.in.d.ver.vsure. Debet autē restitutio fieri p vsurariū.d.c.cum tu.ꝛ.c.sicut dignū.§. ecce de homicidio. xiij.q.v.c.pe.Jnno.in.c.pleriq̄.de imuni.eccle.facit.j.q.§.nō est.vel etiā p eōm loci in subsidiū.not.i.d.c.ij.de vsu.in.vj. ꝛ Hostiē.in.d.c.cū tu.cui⁹ dictū nisi intelligaf sic.§.in subsidiū nō esset verus fm Angel.vbi.§.ꝛ Archidia.in.d.c.ij.ꝛ ibi Jo.an.in nouella.ꝛ Pau.in consil.146.

¶ Circa p̄dicta nō est omittēdū q̄ si q̄s habet furnū vel molēdinum ꝛ mutuas p̄sonis vt vadāt ad furnū vel molēdinū suū & vsurā exercere ꝛ dz fieri restō talis vsure estimāde fm quātitatē accessus ꝛ lucri pauperib⁹ illi⁹ loci nō p̄sonis quibus mutuauit.vt no.Jo.cal.in.c.fi. de vsu.quē refert ꝛ sequit̄ Pe.de perut. in tractatu de societatē quarta parte. ix.col.ver.sed nūquid si dñs.q̄ no.per petuo.quia quotidie de facto contingit. 24 ¶ Pro practica vero sciēdū est q̄ q̄n fit restitutio vsurarū dz edictum gñale p̄poni vt cōpareāt omnes q̄ soluerint vsuras tali.ꝛ hoc si certi nō sunt hi a q̄bus extorte fuerūt alias em̄ notatim sunt citandi.no.in.c.ij.de vsu.in.vj. Jnno.in c.significauit.de testa.ꝛ Ang.i.d.v.vsure. Judei etiā possunt cogi ad restitutionē vsurarū p indirectū.§. priuando eos cōmunione christianorū. gl.est in.c. de terris. de decimis.p.c.post miserabile 25 de vsu.vbi vide §z nō seruat. ¶ Uigesimoquinto an episcop⁹ possit distribuere inter pauperes bona peregrini mortui intestati ꝛ dico q̄ sic per tex.in aut. omnes peregrini.C. cōia de success. vñ no.q̄ eōs etiā cause intestati est distributor fm Bal.ibi q̄ est verū si non sint agnati vel legitimi heredes vt ibidem. Dicitur aūt peregrinus is q̄ est extra suam patriā in aut. vt diffe.ind.in p̄n. et ibi Ja.de bel.in lec.ꝛ no.in.l.cūes.in fi.C.de iccl.li.x. Itē q̄n non est in loco vbi habitat scōm Bar.in.l.§.habitare.ff. de his q̄ dcte.vel effu. Et potest tanq̄ vagabundus vbiq̄ conuentri Bal.in l.cū longi.C.de ꝛon.tēp.prescrip. Sz q̄ dicta aut. loquit̄ etiā de aduenis scias q̄ aduena dicit quasi incola.l.pupillus.§.aduena.de verborū signi.ꝛ no.in.l.heres absens.§.si quis tutela.z.ff.de iudi. Intellige tamē de incola. qui recessur⁹ est scōm Flo.post glo.in lege in.l.aūl.si delerū.ff.ad.l.aūl. ¶ Et ꝓpterea in questione de facto tenui alias simul cum vicario reuerēdissimi domini episcopi firmani cōtra cōmune firmi.q̄ episcopus tanquam distributor bonorū succedere debeat cuidā lombardo qui itestatus decessit in firmana dioces.ꝛ sine agnatis

licet habitauerit in dioces per duos annos.q̄ propie aduena dicebat.i.quasi incola.non ꝓprie incola.q̄ recessurus per predicta. Aduene vero veniunt appellatione populariū scōm Bald.no.in c.§.de forma fide.in vsi.feu.per tex.sing. 26 in aut.de questore. ¶ UigesimoseXto quero si vnus de tribus vel quatuor executoribus testamentarijs mortuus sit an eōs aluum surroget in locum illi⁹. An vero alij superstites exequantur p eo. Respon.q̄ fauore vltimarum voluntatum alij exequuntur. siue vnus sit 27 mortuus.siue absens i remotis sine notit exequi.c.fi.in fi.de testa.in.vj.q̄ est verum nisi testator aliud iusserit.vt ibi ꝛ Bar.in.l.q̄ ꝓprio.§.si duobus.ff.de procur. Sed Bal.in.l.nulli.vlti.colū.de epis.ꝛ cle.dicit idē.ꝛ addit q̄ non potest eōs alium loco mortui surrogare nec se illi adungere.q̄ nō supplet in casū fortuito sed in dolo ꝛ negligentia sic.Spe. in.d.§.nunc vero aliqua.ver.q̄d si sunt plures.dicit q̄ si testator mandauit executoribus solui certas res certis p̄sonis possunt cōsocij executores defuncti vel absentis soluere.Iz male faciant si modo requirant absentem.sed si mandauit res vendi vel pecuniam distribui arbitrio executorum non pōt vnus sine altero exequi.si vero iussit testator fieri ecclesiam vel aliud opus nouū fieri ad piā causam debent oēs non vnus sine altero interuenire si th vnus discordet dz eōs cogere oēs nec dz tunc alius surrogare etiā altero mortuo oibus th vnus discordantibus vel negligentib⁹ eōs gratificat illis q̄ pauperibus locis vel personis ꝓdere intēdunt.ita tradit Spe.vbi.§.ꝛ ibi Joā.and.in addi.ꝛ Bald.in addi.versi.inter executores. Itē ibi Jo.an.in addi.§.dicit q̄ vno mortuo absente vel nolente exequi alter requirit nisi testator aliter cauerit.d.c.fi. in fi.de testa.in.vj.vbi etiā glo.ꝛ docto. Sed an executoribus absentibus eōs exequatur.vide Bal.in.c.§i facta si de feu.fue.contro.in vsi.feu. Item quid si de duobus tantum executoribus alter decesserit.Specu.vbi.§.versicu.xlix. dicit post multas opi.q̄ si testator eos cōstituit cōiunctim vel simul ꝛ insolidū distributio accrescit alteri.Secus si disiūctim ꝛ in partē q̄ loco defuncti alius p eōm surrogak q̄ nō tenetur cauere sicut nec si tuisset testamētarius dūmodo surrogationi ipsius cōsenserint legatarij. Jo.an.in addi.refert opi.Jaco.de arct. q̄ solus superstes non possit nisi cōstet de cōtraria volūtate testatoris Iz in tutoribus sit speciale.q̄ no.si th de quatuor duo sint mortui possunt supstites exequi fm Pau.de ca.cōsi.cclvj.p rōnē. c.fi.ꝛ ibi doc.de testa.i.vj. ¶ Quid aūt si vnus tantū.executor datus est ꝛ decessit. Rūdeo si decessit re integra eōs succedit ꝛ exequit̄.al⁹ heres executoris.vt tenet Spec.ver.lxxxj.ꝛ ibi Jo.an.in addi.vbi etiā Bal.in versi.si oēs.vbi dicit eōm exequi si oēs sunt mortui qui dati fuerūt executores fm Spe.in ver.l.dicit q̄ si solus datus est ꝛ decessit vel plures ꝛ oēs mortui sunt exequit̄ heres.q̄ si nō est certus dz eōs tanq̄ legitimus executor exequi.§z nullo dato executore eōs deputabit.fm vo quosdā Spec.ibi v.lxxxj.dicit i fi.q̄ mortuo executore pōt eōs aliū surrogare vt ibi ꝛ in.versi.lxix. sed si aliter.et versicu.seq. An autem vnus executor possit sine altero exequi Bal.in addi.Spe.vbi.§.v.inter executores dicit q̄ debēt simul oēs conuenire sed vno nolente pōt alter exequi.c.fi.de test.in.vj.fm Bar.in.l.q̄ ꝓprio.§.si duobus.ff.de ꝓcur.ꝛ tz Jo.an.in addi.in v. an executor.tu etiā vide Bal.in.d.l.nulli.ꝛ.l.si apud.ꝛ ibi Pe.de sun.C.de ap.ex in.l.ij.§.j.C.cōia dele.ꝛ Dy.in.l.si plures.ff.de admi.tu. Sed an executio pōt diuidi inter eos.vide An.bo.in apostillis.i.l.si q̄s titio.de le.ij.vbi dicit fieri §z q̄ no.i.l i vēditiōe.§.fi.ff.de bo.au.iud. posſ.ꝛ insti.de sus.tuto.§.q̄ō sine.Et sciēdū mortuo executore i certorū restituēdorū succedit eōs eius loco fm Bald.in addi.Spec.vbi.§.v.si morit.ꝛ ibi Spec. v.sed pone.ꝛ ver.sed q̄d erit.quod not. ¶ Uigesimoseptimo q̄ro vtrū eps executor cogat filios testatoris soluere q̄ testator reliquit p anima arbitrio filiorū. Rñ. sic nō obstāte q̄ in legato non sit expressa quātitas vt tz Specu.in.d.§.

nūc ꝙ aliqua.ver.xxvj.qđ intelligit ibi Jo.an.i addi.vt peti possit inspecta cōditione psone numero filiorum ⁊ facultatib⁹ defuncti qđ nō.qz spāle est hoc casu vt valeat legatū incertū fauere pie cause.⁊ tz Bal.i.l.nulli.ij.col.C.de episc. ⁊ cle. ¶ Vigesimooctauo ḡro vtrū si heres nolit eligere a debitorib⁹ hereditarijs qūo succurrat pauperib⁹ vel legatarijs. Respōdeo qđ eps cogere dz ad agendū ne volūtas defuncti impediat vt in Spe.vbi.ē.ver.xxxix.vbi etiā dicit cogi posse officio iudi.vel ꝺdi.ex.l.nulli. de epis.⁊ cleri.ad instantiā legatariorū qđ no.Et adde q si heres conuentus p executorē testamēti excipit ꝺ eū q̄ agere nō possit aliqua de cā cogit mero officio epi vel ptoris tradere rē legatā legatario ſm Spe.in versi.xlj.ibi vide et
28 ita de facto vidi seruari. ¶+ Quero corā q̄ iudice agat executor cōtra heredē vel debitorem hereditariū vel etiā legatarius cōtra eosdē vel cōtra executorē. Respon.q̄ corā epo loci in quo defunct⁹ domiciliū habuit vel originis vel etiaz corā iudice laico vtriusq̄ loci ſm Spec. vbi.ē.ver.xlviij.vbi vide oino.et in ver. lxxxvij.qđ si eps in cuius.⁊.c.seq.qđ intellige ſm Jo.an.ibi.in addi.in princi. diuisim nō coniunctim.i.simul ⁊ semel. Adē etiā dicit ibi Joā.in epis qz quilibet exequek i sua dioceſi qñ testator bo-
30 na possedit in diuersis locis sub diuersis epis.qđ intellige si habuit bona in dioceſi originis ⁊ in dioceſi domicilij.si vero in neutra sed in tertia.⁊ tunc prefert eps originis. Sz si dioceſis originis est dubia ꝓferet eps domicilij.ꝺ quo et si dubita bik ꝓferet eps loci in quo defunctus est ꝑz Jo.an.ibi p dicta nulli qđ bñ
29 no. ¶+ Vigesimono ḡro virū executor testamenti debeat reddere rationem episcopo. Respondeo sic ſm Bald.in addi.Specu.de instru.edi.versicu.ois executor ⁊ in.l.id quod pauperib⁹ vlti. col.de epis.⁊ cle.⁊ plen⁹ in.l.nulli.iij.colum.co.tit.⁊ ibi Specu.ver.xlvij.quod dicit verum presentibus heredibus et legatarijs etiā quibus non sit integre
31 solutū cum ipsorum interſit. Jdē in tutore curatore ⁊ gestore negotiorum ſm Specu.ibidē p.l.ij.ff.nego.gest.l.j.in ꝑn. de tu.⁊ cu.da.ab his.l.actus.ff.de admituto.C.eo.titu.l.rationes.C.de arb.tu.l. tutorem.cum simi.qđ no.Et intellige q̄ ratio addi dz epo.vt.ē.per cle.eos qui. de testa.per quā pz etiā exemptos nedū subditos teneri ⁊ posse p eſm delinquentes puniri.imo tenent offerre rationis redditionem etiam non petita.z: vt ibi p glo.⁊ tenet Joā.an.in addi.in.d. ver.xlvij.qđ etiā no.Et subdit ibi Joā. an.q̄ etiam officio nondū finito tenetur reddere rationē de male gestis lz secus sit in tutore.l.si finita.⁊ ibi Bar.ff.de tu. ⁊ rati.distr.l.aduersus.⁊.l.rationes.C.de admi.tu.l.j.ſ.finito.de cōtr.iudi.tu.bar. in.l.j.in ꝑn.ff.iudi.fol.⁊ ꝑin.l.iij.ſ.ij.co.tit. ⁊ Jo.an.ibi.ff.qđ est verū etiā ſi sit suspectus ⁊ hz adiunctum ſm gl.⁊ Bart.in l.si tutor.ſ.si tutori.ff.de tut.⁊ ratio.distrahē.secus tñ in curatore vt ibi.⁊.l.cū curatore.⁊ ibi Bar.de admi.tu. Et sciē dū ſm Jo.an.in addi.q̄ tutor vel curator de gestis ante tutelā vel curam pōt cōueniri durāte tutela vel cura.⁊ alter ꝙtutor vl curator autorizat;z si ꝙsocius nō hz dād⁹ ē curator.ꝑ gestis ꝙ tpe tutele vel cure ex officiū vt ꝑ furto vel iniuria oritur actio durāte officio que tñ non intentatur nisi finito officio.sivero actus concerneret officiū non nascitur
30 actio ꝙ eo nisi finito offō. ¶+ Nec pretereo q̄ si sunt plures tutores vel executores nō pōt vnus reddere rationez sine altero ne ratio diuidatur cū simul tota reddi debeat ab oibus ſm Bald. no.in.l.si plures.vij.col.C.de condi in ser. Et dz rationē reddi nedū pupillo sed etiā agnatis eius heredibus ab intestato.l.si pater.⁊ ibi Bal.C.cōmunia. de suc. Nec dz reddi amplius ēꝫ semel si is qui reddidit hz apochā de ratione reddita.l.semel.⁊ ibi Bar.C.de apo.pu-
31 lib.x. ¶+ Requirunt autē in redditiōe rationis plura. Primo q̄ charte rationum exhibeantur ꝙ pupillo reddant l.fi.ſ.inter cetera.⁊ ibi Bartho.ff.de libe.lega.⁊.l.si ita fuerit.⁊ ibi Barth.de ma.test.in.ſ.queritur.l.si cui libertas. ⁊.l.cum seruus.in fi.et ibi Barto.⁊ Jo. de ꝓta.de condi.⁊ demon.⁊ Ja.de ꝓta.

in.l.j.ſ.officio.⁊ ibi Barto.ff.de tu.⁊ ratio. distra. ¶ Secdo q̄ reddat quicqđ pupillo soluēdū est.l.non solū.ſ.is qui reddidit.de libe.lega.l.si quis ita.ſ.duo.de sta.lib.l.cuius.de condi.⁊ demon.l.cum testamento.ff.de ma.testa. ¶ Tertio q̄ ostēdantur debitores pupilli fuisse idoneos tempore cōtractus initi cum eis a tutore. ¶ Quarto q̄ ei cuius patrimonium administratum est ratio reddatur ostendatur ⁊ computetur.d.l.cū seruus. ¶ Quinto q̄ reddatur ratio de non gestis que geri debuerunt sicut et de gestis ⁊ certus q̄ tutor ex causa fide iussionis agnouit.C.de here.tu.l.pe.l.
33 q̄ heredes.⁊ l.aduersus. ¶ Sexto q̄ instrumenta reddant pupillo ꝙ quibus pōt in lite iurare cōtra heredes tutoris dolo vel lata culpa nō restituentis: l.aduersus.⁊.l.is q̄.C.de in li.iur. ¶ Septimo q̄ etiam fructuum ⁊ reddituum ratio habeatur ſm q̄ cōmuniter ꝓcipi potuissent.ff.de admi.tut.l.si sine.ſ.modestinus.el.ij. Ita tradidit no.Lud.dō. in consi.ol potentis dei postulato suffragio quo ad primum ⁊c.quod vide ⁊ omnino ꝑ glo.Bal.in.l.cum testamento.C. de testa.man. ¶ Octauo addere requiri q̄ ratio reddatur plene et bona fide ſm Bald.in.l.pe.vij.col.C.de condi.inser. ¶ Nono q̄ ostendatur primo in-
34 troitus ēꝫ exitus ſm Nico.de neapo. in.l.spadonem.ſ.ratiocinatio.ff. de excu.tuto. ¶ Predictis adde q̄ cum ratio redditur probatur nihū esse subtractuz eoipso q̄ non probatur contrarium secundum Barto.in.l.qui sub conditione de condi.et demon.Dicitur autem reddita ratio quando potest iuuari benigna et probabili suppletione ſm Bald. in.l.j.vij.col.C.de ser.fugi.Et sciendum q̄ rationis redditio potest a testatore remitti.l.cum necessitatem.⁊ ibi Bar. C.de fideicom.l.aurelius.⁊ ibi Barto. de li.leg.Debet vero reddi ratio in loco vbi gesta est.C.vbi de ratioci.agi. oportet.l.j.⁊ ibi gloſſ.docto.et Bald.
32 ¶+ Et no.q̄ is qui debet rationē reddere pōt petere poni calculatores qui reuideant ⁊ iudicēt de reliqs.l.sicut libertas.⁊ ibi Bar.ff.ō ꝺdi.⁊ demō.Et q̄ ꝺ.prime dictū est q̄ pōt remitti redditio rationis.dic talē remissionē nō oparī liberationē ab eo qđ debet nec a dolo.l.si seruꝰ vetitus.⁊ ibi Bar.de lega.j.⁊ Jo. an.in addi.Spe. vbi.ē.ver.notandū.in addi.q̄ est in fine forme ibi posite circa cōstitutionē executoris.qđ tenet mēti q̄ quotidie de facto occurrit.Operak autē talis remissio dūtaxat ne scrupulosa fiat exactio ſm Bar.no.in.l.ne quicquā ſ.de plano.ff.de offi.procō.⁊ leg.Idem est etiā qñ testator cōmittit conscientie executorū ſm Jo.an.ſing.in addi.Spec. vbi.ē.versicu.xlviij.⁊ Bald.in.d.l.nulli.
33 ¶+ Sed an pater teneak reddere ratiō nē administrationis filio de aduēntitijs. Rñ.non.l.cū opz.ſ.non autē.⁊ ibi doc.⁊ Bar.C.de.bo.que libe.l.cū non solum.ſ. hoc ꝑculdubio.eo.titu.qđ verū est nisi administrauerit vt datiuus.l.si supstite C.de dolo.l.aureli⁹.ſ.titio.ff.de lib.leg. ſm Lud.pon.in sing.ē.rō ꝺo.ḡro vtruz ꝑ. Itē nisi sit tutor filij em ꝛcipati sc̄ſm Bal.in.d.l.si supstite.⁊ in.l.lz.in fi.ad.l. fal.⁊ in aut.eisdē.de secū.nup.in.l.cum opz.ſ.fi.de bo.q̄ lib.⁊ hoc voluit dicere Lud.vbi.ē.vide tñ Bal.in.l.orphanotrophos.C.de epis.⁊ cle.⁊ glo.⁊ Bar.in l.si is qui.l prin.ff.de tu.⁊ cu.da.ab his. ⁊ Ang.i aut.de nup.ſ.sed qđ sci.col.iij.
34 ¶+ Quid ꝓ raan filius curator patris furiosi teneak reddere rōnē gl.tenet q̄ sic in.d.l.si is qui.secundus Ludo.pon. vbi.ē.Jdē dic in matre tutrice que teneak reddere rōnē.l.hac edictali.ſ.is illud.de secū.nu.l.ij.C.qñ mul.tu.of.fun. po.l.sciāt.C.ꝺ suis ⁊ legi.cū si. Supra diximus q̄ executor tenek reddere rationem epo.ſz an consocio executoi. Joā. an.tz q̄ sic in.d.addi.in.in spec.vbi.ē.ē. an executor.p.l.iij.ſ.j.de admi.tuto.vbi cōtutor rationē erigi a contutore.qđ dixit verū.f.ex iudiciū nō ī iudicio p.l.ij.C. de admi.tu.vbi no.q̄ curator a ꝙcuratore rōnē nō exigit.⁊.l.act⁹.ff.eo.ti. Executores ergo debēt sibi inuicē actus cō municare quos faciūt alias q̄ nō facit vel q̄ nō cōcat socio administrationez pōt vt suspect⁹ deferri q̄ accusatio ē publica ⁊ cuilibet cōpetit fauore pie cause valet qñ executor vnus non admitte-

ret sociū ad exequēdū in piā cām ⁊ maxime si ipse nō fideliter exequeret. Idez ēt esset q̄ ad alia relicta nō pia rōne pio rū ſm Jo.an.vbi.ſ.in fi.⁊ tz Ba.i addi. d.ff.inter executores.vide ēt bar.in.l.q̄ ppio.ſ.si duob⁹.ff.de .pcu.tex.gl.⁊ doc. in.c.fi.de test.in.vj.vbi ē no.casus. ¶ Sz nunq̄d sit standū libro executoris cuius iuramento testator stari iussit. Spec.tz q̄ sic in ver.xlviij.vbi dicit verū nisi ma le gesserit in offō ⁊ de mēdatio arguat, qō no.probat aūt liber executorū i nūmis nō in magnis expēsis vt tz Bal.in l.id qō pauperib⁹.vlti.col.C.de epis.et cle. Probat etiā ei⁹ iuramētū si epō vi deatur ſm Bal.ibidē.qō est verum in nūmis vt dicit idē Bal.in.l.nulli.iij.col. co.ti. quē etiā vide in rub.C.de fide.in strū.⁊ Pau.de ca.cōſi.xv.vbi bn̄ loquit ⁊ Dy.in.l.j.ſ.de officio.ff.de tu.⁊ ra.di. 35 q̄ oia tene mēti ppetuo. ¶ Trigesimo quero an successor episcopi testamenta rū executoris succedat etiā in officio exe cutoris.Spe.in.d.ſ.nunc vero aliqua. ver.sed q̄d erit in prelato tz q̄ sic.⁊ alle gat multa iura vel ſm eū pōt distingui qō si factus est executor testamenti.epūs expresso nomine proprio sine nomine di gnitatis non transit eius officiū ad suc cessorē.si vero est expressus nomē digni tatis sine noīe ppio ⁊ tunc trāsit cum successor succedat in onere ⁊ honore ſz si vtrūq̄ nomē est expressum ⁊ tūc idē.ſ. vt nō succedat in tali officio ſm Jo.and. ibi.in addi.vbi addit hunc tertiū casuz. Bar.tn̄ in.l.qui liberis.ſ.hec verba.de vulg.⁊ pup.⁊ in.l.a filio.in principio.ff. de ali.leg.⁊ Bal.in.l.fi.xxvj.q.C.de he re.insti.dicūt contrarium in hoc tertio mēbro.ſ.vt transeat ad successorem tale officiū.si fuit appositum nomen appella tiuum.de quo etiā vide p Bal.in.l.cum proponas.C.de fideicō.li.⁊ Lanfran.in tractatu de arbitro.vj.parte.ij.col.Po test etiam distingui ſm Spe.vbi.ſ.q̄ si testator erat extraneus prelato videat habitus respect⁹ ad dignitatem ⁊ per cōſequens successor admittitur.si vero erat coniunctus.⁊ tunc secus cum re spectu sanguinis potius quam dignita tis presumat eius officiū a testatore cō missum. Jta etiā tz gl.not.in.c.fi.ſ.fi.ad fi.de testa.in.vj.per.c.req̄sisti. de testa. xij.q.ij.pontifices. que distinctio satis placet ⁊ bona est. ¶ Trigesimoprimo que ro an episcopus executor testamēti pos sit distribuēdo bona de illis ecclesie sue. Rndeo sic.si hz consocium quo casu etiā sibi ⁊ coniuncto suo pauperi et ecclesie sue dare posset nō si sit solus nisi valde indigentibus scōm Joā. and.in addit. vbi.ſ.hic.sed q̄d erit.in addit.m.quod singu.no.de executore aūt quid iuris di 36 xi.ſ. ¶ Trigesimosecundo quero an mortuo episcopo executore legitimo suc cedat cap̄lm in officiū exequendi. Spe cula.tenet qō non.⁊ Joā.and.in addit. vbi.ſ.versiculo item circa legitimos.de quo ēt p Jo.an.i.c.Joānes. de testamē. in nouella.versiculo diocesanū. Itē dic verū esse epō infirmo vel absente scōm Spec.⁊ Jo.an.vbi.ſ. versiculo. quid. si episcopus. Archiepiscopus vero nō suc cedit in dictū officiū episcopo mortuo vt absente.ſz demū episcopo negligente se cūdum.c.pe.vbi.ſ.versic. itē nunq̄d ar chiepūs. Sciēdū tn̄ est q̄ epō mortuo suc cedit capitulū in officio cōpellendi exe cutores ad exequēdū q̄ officiuz cōpete bat episcopo.qz talis cōpulsio est iuris dictionis in quā succedit cap̄lm sede va cāte.vt tz Jo.an.i.d.c.Joānes.⁊ i.d.addi.qō no.Juder etiā secularis implere pōt officiū exequēdi epō mortuo vel ab sente ſm Spe.vbi.ſ.ver.ſz nunquid in der secularis.qō tene cordi. ¶ Trigesi motertio q̄ro si testatore mortuo cepit distribuere epūs loci in quo testator, de cessit.nunq̄d possit postea episcopus ori ginis impedire. Rnd.non.ſz quilibet co rum admittitur cū habeant parē pote statē.p.l.nulli.de epi.⁊ cle. Nec vn⁹ pōt retractare quod alter legitime secit ſm Spe.vbi.ſ.ver.q̄d si epūs in cuius. Itez et epūs loci originis ⁊ epūs domicilij ha bet parem potestatē distribuēdi.d.l.nul li.p̄suppōsito q̄ testator natus in vno lo co habeat domicilū in altero ſm quos dam. Alij vero dixerunt epm domicilij preferendum nisi in loco originis sint fa cultates defuncti distribuēde. vt tenet Spe.ibi.ſ.ſz q̄d si fuit natus. Tu dic ſz

Joā an.ibi in addi.alterū epm cogi ad exequēdū literas alterius epi pnūtian tis.Bal.aūt in.d.l.nulli.vlt.col.post gl. dicit q̄ si bona sunt in vtraq̄ dioces.ſ. originis ⁊ domicilij vterq̄ epūs exequit quilz̄ rex sitas in sua dioces.ſi in vna tn̄ ille solus exequit.ſi vero in neutra. ſz in tertia ⁊ tūc pfert epūs originis si cer ta est.ſz si est dubia pfert epūs domicilij q̄ si est dubiū exequit epūs loci in q̄ decess sit ſm Ja.de bel.ſm Bal.ibi ꝛcludit p̄ ferri cū qui cleric⁹ exequit.⁊ sic loc⁹ est 37 puētiōi.qō est notādū ppetuo. ¶ Tri gesimoquarto quero quid si q̄s in mari decessit q̄s exequet eius testm̄. Et rn̄.q̄ epūs ciuitatis p quē loc⁹ maris regitur. arg.l.insule.ff.de iudi.l.pupil.ſ.territo riū.de verbor.signi.sed si locus maris nō distringat p aliquā ciuitatē epūs vici nioris ciuitatis exequi pōt ſm Jo.and. in addi. Spe.vbi.ſ.ver.q̄d si epūs in cu ius dioces.i.facit glo.no.in.c.vbi periculū.de cle.in.vj.qō tn̄ limitat Jo.an.verū esse in his q̄ testator moriēs in mari se cum haberet in naui.⁊ nisi domicilium suū esset vicinū.ſz in loco remoto habe retur ratio loci in quo sunt res testātis. vt ibi qō nota. ¶ Ex predictis infert q̄ cuz hodie veneti distringant hoc mare Adriaticū saltē ex pscriptione tāti tēpo ris qō nō sit memoria in contrariū que prescriptio sufficit eis ad querēdā iuris dictionē maris vt no.in.d.c.vbi periculū.ver.territoriū.⁊ tenet Bal.in rub.ff. de re.diui.ij.col.Bar.⁊ Ang.in.l.sane.ff. de iniur.⁊ Ang.in consi.thema super q̄ consiliū querit.⁊.d.m. Bar.cep.in trac. de ser.rust.c.de mare. ¶ Patriarcha ve netiarū erit executor testamentorū oim q̄ in adriatico mari decedūt.qō tn̄ intelligo nisi q̄s in mari decesserit ppe aliqō litt⁹ vel oppidū p centū miliaria q̄ casu iurisditio specialis in mari cōpetit ppl'o vicino ſm Bart. sing.in tra.tiberia.ij. parte de insula.in prin.ppter qō dictū audiui.d.m.Bart.cepo.in voce se de facto obtinuisse cōtra ianuenses q̄ nauis ianuensiū capta in mari ppe modonuz p octoginta miliaria fuit iuste capta p venetos modoni dños ⁊ sic dominos lo ci maritimi.ſ.in octogintamiliaria p pe modonum.sic.in.q. nr̄a dicēdū puto epm loci ciuitatis vicine mari debere exeq̄ testm̄ defuncti infra centū miliaria ppe littus vicine ciuitatis per p:e dicta nota ⁊ cogita. ¶ Trigesimoquin to quero epūs mādat executori testamē tario ad piam causam cōstituto q̄ exeq̄ tur in tribus terminis an si executor sit cōtumax in.x.termino priuetur potesta te exequēdi.ſ.annū Bal.tenet q̄ sic in.l. iij.C.de procu. Nam si per epm monea tur habet annum ad exequendū.l.nul li.⁊ ibi doc.⁊ Bald.de epis.⁊ cle.⁊.c.nos quidem.de test. Annus vero currit exe cutori a die scientie non ignoranti ſm Bar.⁊ Bal.in.l.quinquaginta.de exec. tu.qō est vez ēt si in cōstitutiōe epi dica tur q̄ annus curat ei a die mortis. qz subaudit ⁊ scientie ſm Bal.i addi Spe. vbi.ſ.ver.executor dz exequi.in fin.vbi vide omnino.⁊ p Bar.in.l.genero.ff.de infamibus.⁊ in consilio Camerinensis epūs ⁊ Bal.in.l.j.iij.col.C.de cad.tol.vbi dicit valere cōstitutionē predictā cōtra scientes vel supine ignorantes nō con tra ignorantes iuste etiā si expresse con trariū dicat.qō etiā tz Pau.de ca.cōſi. cxlv.ij.col.Bal in.l.id qō pauperibus. ſ.iij.⁊.iiij.col.dicit q̄ p monitionē induc it scia.vel p cōstitutionē aſq̄ alia mo nitiōe.qō etiā vide p Bal.in.c. vlt.col.q̄ tempore mil.⁊ in.d.l.j.de cadu.tollē.sed in.l.captatoras.de testa.mili.dicit exe cutorē ignorantem ⁊ absentem excludi post annū p.c.fi.de .pcur.in.vj.vide ēt p Fran.de pad.i.l.quādiu.C.q̄ admitti.⁊ oino p Bal.i addi.Spe.d.ſ.executor dz exequi. Currit aūt annus ignorati si ignorantia fuit supina vt dicit Bal.in l.iij.C.de libe.cā.vt q̄ fuit p̄sens testa mento in quo creatus fuit executor.et et est cōstitutio episcopalis q̄ infra an num fiat executio quā ignorare supinū est ſm Pau. de ca.i.d.cōſi.iij.col. Itē nō currit ann⁹ si legata pia sunt in diem vel sub ꝛditione ſm Bar.⁊ Bal.i.l.qui dā testamento.ſ.sticus de lega.j.⁊ Bal. in.d.l.id qō pauperibus.ij.q.iiij.col.vbi dicit q̄ si legatur ad pias causas post mortem filij non currit tempus executo ri interim.sed demum mortuo filio.qō

no. Item currit si executor simulauit se ignorare. ſm Ang. in l. j. ff. si quis omis.
38 cau. testa. ¶ Predictis adde q̄ executor p̄ mortē testatoris monet ad exequēdū ſm Barto. in auth. hoc amplius. iiij. col. C. de fideicom. qđ supradictū est de anno intellige ſm Bald. in. d. l. nulli. ij. colū. si qualitas executionis fiēde patet. quod etiā tz Bal. i. d. l. id qđ pauperib⁹. j. q. iij. colū. dum dicit q̄ si fieri dz monasteriū qđ. j. annū i possibile est fieri. durat offi-
40 cium executoris etiā post annū ſm Fede. de se. cōsi. xxv. ꝛ dixi. ſ. i. j. q. vide omnino Specu. vbi. ſ. ver. pe. vbi dicit idē ꝛ subdit q̄ in plus legatis sex mēses sunt ad exequendū numerādi ab insinuatione testi p̄ tex. in auth. si aūt legatum. de eccl. ti. col. ix. vel a tpe bone mentionis fiēde executori ſm Spe. ibi. ꝛ ſ. dixi. Itē dicit in Spe. ſm alios terminū ad exequendū tanc̄ a iure nō taxatū esse arbitrio ep̄i vel iudicis. imo si bis monitus non exequatur priuatur officio ſm Specul. ibi. ꝛ Bal. in. l. iij. C. de ꝓcura. ꝛ ſ. dixi. qđ no. ¶ Ultimo subdit Spec. ibidē in
41 fi. q̄ ep̄s primū ep̄o cōstat de malitia executoris nolentis exequi nō est expectādus. sicut nec alīs cōtumax manifestus p. c. ibi. de iudi. ꝛ l. fi. de tempo. appellā. Pōt th̄ ex cā terminus progari p̄ eſm executori ſm Bald. in. d. l. nulli. ij. col. in fi. vz ex cā. ¶ Sed qđ si statutū breuiat tale th̄s. Rñ. q̄ breuiatū vel ꝓrogatū intelligit cū prioribus qualitatibus. l. sup uacuā. ꝛ ibi Bal. C. de tēp. i. integ. resti. pe. ꝛ l. cōtractibus. C. de nō nume. pecu. ꝛ alīs. ſ. dixim⁹ in alia. q. ¶ Trigesimo-
39 sexto ārō si ep̄s dicit se p̄didisse memoriale sibi datum continens quantitatē restituendam de bonis testatoris ꝛ psonas quibus restitutio fieri debebat et vult ipse distribuere et exequi tanc̄ in casu incerto. an audiatur. dic q̄ nō nisi cōiecture suadeant qđ ꝛ qđ⁹ sit restituēdū fz Bal. in. d. l. id qđ pauperib⁹. vij. q. ¶+ Trigesimoseptimo ārō q̄modo ep̄s distribuat alimenta inter pauperes. an det vni quantū alteri. ꝛ dic q̄ sic. vcz de cibo ꝛ potu etiā si vnus plus ēt alter comedat ꝛ bibat. vestimenta ꝛo debet prestare ſm quantitatem personaruz. vt tz sing. do. m. Bart. cepo. in tractatu de ser. rusti. ti. de aque ductu. iij. q. principio. vide omnino ꝛ tene menti ꝓpetuo. ¶ Trigesimooctauo ārō an ep̄s ꝑ̄ferat executori in testamento dat⁹ etiā ad restituenda oīa bona tanc̄ male ablata intenta. Bald. tz q̄ sic in. d. l. nulli. ij. col. C. de epis. ꝛ cleri. Jo. an. in. c. fi. de testamen. in. vi. in nouella. quod est notandum. ¶+ Trigesimonono quero an ep̄s vel executor exequi possit absente vel inuito herede. Bald. tz q̄ sic in. d. l. nulli. cū ꝓ sua conscientia nō heredis debeat distribuere. ꝛ tz Dy. in. l. legatū. ff. de vsur. lega. sed q̄o distribuant si testator nō declarauerit summā distribuē dā. Rñdeo q̄ est in arbitrio ep̄i vel executoris inspecta dignitate p̄sone testatoris numero filioꝝ ꝛ facultate bonoꝝ ſm Bal. in. d. l. nulli vbi allegat Jaco. de are. in tractatu executorum sic tenuisse qđ not. ꝛ tz Spe. vbi. ſ. xxvj. ꝛ Joan. an. ibi in addi. qđ est notandū. ¶ Quadragesimo quero an ep̄s debeat distribuere ꝓ anima testatoris si nō cōstet q̄ fuerit christian⁹. Rñdeo sic ſm Bald. in d. l. nulli. iij. col. ¶ Quadragesimoprimo quero si executor renūtiat officiū ep̄o an possit penitere. Rñ. sic vcz re integra. alīs nō. vt tenet Bal. in. l. deleri. C. de fideicō. lib. ꝛ in. l. ij. ¶ sed ꝛ si qđs. iij. q. C. cōia de-
41 leg. ¶+ Quadragesimosecūdo ārō an ep̄s executor possit dare fundū pauperibus quē testator iussit vēdi ꝛ dari pauperib⁹. Rñ. nō. nisi forte emptorē nō reperiat. vt tz Bal. in. l. volūtas. in fi. C. de fideicō. in lec. anti. qđ est no. Dto quo facit q̄ ꝓ tās obligat⁹ dare balistas cōtra nō p̄t dare pretiū eaꝝ. nec dādo illōs liberat. qz non p̄t dare aliud ꝓ alio ſm Bar. not. in. l. j. C. de fabu. lib. vj. Ego th̄ in multis preteritis meis feci cōtrariū. fz tu no. qz facit ad multa. ¶ Quadragesimo tertio quero an ep̄s possit dare fraterni tatibus legatū factū ad piū vsum. Rñ. sic siue fuerit expressus pius vsus. siue nō qz subintelligit ſm Bal. in. l. id quod pauperibus. xxj. q. de epi. ꝛ cle. Sed legatum factū pauperib⁹ gñe ep̄s distribuit tanc̄ pater pauperū. put vult. vt tenet Bal. in. l. si qđs ad decli. in principio.

iij. col. eo. ti. facit qđ not. in. c. ij. de sepul. ꝛ in. c. si pater. de testa. i. vj. ¶ Quadragesimoquarto quero nunqđ ep̄s ꝓ pau 1
peribus substitut⁹ pupillo excludat matrē pupilli. Rñ. sic ſm Bar. in. l. cēturio. ff. de vul. ꝛ pup. fz Bal. tz contrariū in. d. l. si qđs ad decli. iiij. col. quē vide plenius loquētem in. l. precibus. versic. procedo vlterius. C. de impub. et alijs substi. dic vt ibi per Bal. ꝛ docto.

¶ Septima pars Quarti libri. De vi- 2
cario episcopi.

1 ¶+ Vicarius ep̄i an dicatur ordinari⁹ vel delegatus.
2 Vicarius episcopi non potest aliū crea- 3
re vicarium.
3 Vicarius episcopi eandē habet iurisdi
tionem quā habet episcopus.
4 Vicarius an habeat curam animarum.
5 Episcopus non tenetur de vicarij sui
imperitia.
6 Potestas de gestis per officiales extra
officium non tenetur.
7 Gesta per vicarium non valent nisi de
eius mandato constet.
8 Vicarius in quo discernatur a dele-
gato.
9 Vicarius episcopi remouetur ad libi-
tum episcopi.
10 Vicarius episcopi non cognoscit de cri-
minibus.
11 Vicarius sentētias corporales sine po-
testate non potest ferre.
12 Vicarius censetur recusatus episcopo
recusato.
13 Vicarius episcopi beneficia ecclesiasti-
ca conferre non potest.
14 Vicarius episcopi clericus esse debet.
15 Vicarius primus ep̄s censetur renoca-
tus secundo constituto.
16 Delegatus prior an remoueatur per cō
stitutionem posterioris.
17 Vicarius episcopi tribunal sibi eligere
potest.
18 Vicarius ep̄i an possit restituere in in-
tegrū aduersus suam sententiam.
19 Vicarius ep̄i de causa beneficiali ciuili
ter mota cognoscere potest.

LAm restat tractare septimo loco de vicario ep̄i videlicet. + Utrū vicarius ep̄i dicit ordinarius vel delegatus. Rñ. q̄ dicit ordinarius ſm no. in. c. ij. de consue. li. vj. ꝛ ibi glo. ꝛ doc. ꝛ in. c. ij. de offi. vica. eo. li. ꝛ gl. xxv. di. perlectis. ꝛ i cle. ij. de rescrip. ꝛ ibi ꝓ doc. in Spe. de offi. ordi. ¶ j. ver. ij. arg. c. romana. in ꝓncip. de app. in. vj. ꝛ Joan. an. vbi. ſ. in addi. contra Soffre. vbi videas. ¶+ Secūdo quero an vicarius ep̄i possit creare alterum vicariū. ꝛ dico q̄ nō. ij sit ordinarius ſm Host. in. c. clericos. de offi. vica. et tz Bald. in marga. versicu. vicarius. ¶+ Tertio quero an vicarius ep̄i dicat hñe eādē iurisdictionē quā hz ep̄s. ꝛ dic q̄ sic. Iz sit maius imperiū ep̄i ēt vicarij quinimo si vicarius delegat cām alicui potest ep̄s prohibere delegato ne ꝓcedat in causa. vt tz Bar. in. Iudiciū soluitur. ff. de iud. Adde q̄ vicarius absentis vel mortui debet habere iurisdictionem ordinariam nō delegatā ſm Bar. in. l. ne quicq̄ ¶ vbi decretum. ff. de offi. procon. ꝛ lega. ꝛ in. l. j. iij. col. de offi. eius cui man. est iur. Jdeo vicarius interponit decreta voluntaria et contentiosa ſm Inn. in. c. ¶. perpetuus. de fide istr. et Bal. in marga. ver. vicarius. versi. ij. Jdeo etiā vicarij iurisditio dicitur suspensa ep̄o suspenso vel excommunicato ſm gl. ꝛ doc. in. c. j. de offic. vica. in. vj. sec⁹ in delegato excōicati. vt ibi ꝓ Arch. in fine. vbi etiam per doc. ꝛ alīs de hac materia plenius dixi. ſ. eo. ¶ Quarto quero an vicarius episcopi cognoscat de causa delegata episcopo ꝛ econtra. Respō. nō vnde episcopus nō cognoscit de causa delegata suo vicario sub nomine ꝓprio et dignitatis vel ꝓprio tantum. secus si sub nomine dignitatis tantum. quia cognoscit episcopus vicario mortuo vel remoto vt per Innoc. in c. eam te. de rescrip. ꝛ per doct. in. c. ij. abbas. de offi. deleg. ꝛ i. c. statutū. et ibi gl. de rescrip. i. vj. ꝛ gl. i cle. ij. ¶ rescrip. ꝛ in Spe. de deleg. ¶ fi. ver. qđ si causa. ꝛ Phi. in. c. dilecti. v. q. de app. ꝛ ſ. pluries dixim⁹ in plurib⁹ cōnib⁹ silib⁹ vbi vide

4 ¶ Quinto quero an vicarius dicatur habere curã animarum. Glo. tz q̃ sic. et doc. in. c. sup eo. de p̃ben. in. vj. in versic. annexe. ⁊ no. in. c. ex parte de offi. vica. ⁊ in. c. dudũ. cl. ij. de elec. ¶ Sexto q̃ro an vicarius epi possit mortuo epo pficere causas iam inchoatas viuo epo. Rñ. q̃ non p no. in Spe. de offi. ordi. §. j. versi. auditores aũt palatij. vbi loquit in auditorib⁹ palatij pape vt viuo papa dicantur ordinarij. ⁊ tñ mortuo papa nõ possunt expedire causas inchoatas vt ibi. ⁊ firmat ibi Bal. in addi. ver. ij. Nec mirũ q̃ ꝑdit vicari⁹ iurisdictionẽ morte epi. vt ibi. ⁊ tz Arch. in. c. j. in fi. de offic. vica. in. vj. Idẽ in delegato cui⁹ iurisditio cõquescit morte delegantis. l. ⁊ qr. ⁊ 8 ibi docto. ff. de iurisdi. om. iudi. vbi per Bar. ⁊ tz gl. in. l. venditor. §. j. ff. de iudi.

5 ¶ Septimo q̃ro an ep̃s teneat de imperitia vicarij sui Rñdeo nõ ꝑ Bald. in rub. C. de pena. iu. q̃ ma. iud. ⁊. c. cũ venerabilis. ẽ exce. vbi no. ꝓ Pau. de cãõsi. cxvij. sed idẽ Bald. in mar. v. epũs. §. ij. dicit post Inno. in. c. ad hec. de offi. Arch. q̃ epũs tenet de facto sui vicarij qui a sibi imputet cur talez elegerit. ¶ Quid dices de potestate ciuitatis. Rñ. nõ tenet de imperitia assessoris sui. tz de dolo ⁊ culpa sic ꝑ Bal. vbi. §. in. d. ru. vbi plene loquit. Dicitur aũt esse in culpa potestas qui conducit assessorem imperitum. not. in. l. j. §. fi. ⁊ ibi Angel. de perig. ff. de publ. ¶ Et no. q̃ potestas nõ 6 tenet de gestis extra officiũ ꝑ suos officiales nisi ad exhibendum eos si potest vel nisi mandauerit vel nisi ratum habuerit ꝑ Bal. vbi. §. ⁊ plenius in. l. obseruare. §. pficisci. de offi. pcon. ⁊ lega. ⁊ ꝑ Bar. in. l. j. §. familie. ff. de publica. Itẽ nisi potestas ex pacto expresso se obligauerit pro familia qñ in officio delinquit vel etiã qñ extra offi. ciũ gessit ꝑ Bald. no. in. d. rubri. ⁊ ita cõiter practicat ex forma electionũ. Tenet aũt potestas in dubio pro familia qñ in officio delinquit nõ vt tz Bar. in. l. tz in princip. ff. nau. cau. sta. Tenet etiam de delictis furto barratatia vel concussione commissis p officiales quos potestas misit in comitatum ꝑ Bart. in. l. j. C. de exe. ⁊ exac. lib. xij. ⁊ iõ ptãs nõ tz esse leuis officialibus suis. nec etiam subditis. l. obseruãdũ. ⁊ ibi Bar. ff. de offi. preti. ¶ Octauo 7 quero an gesta p vicariũ valeant si de eius mandato nõ cõstet. Bal. tz q̃ nõ in c. j. §. fi. in fi. inter do. ⁊ va. de inuesti. lis ori. Idẽ dic in delegato q̃ nõ potest citare nisi cum copia siue delegationis ꝑ Inno. in. c. pastoralis. de rescrip. ⁊ no. in c. preterea. de dila. Bar. in. l. ij. ff. si quis in ius voc. nõ ie. ⁊ in aut. q̃ semel. C. q̃o et q̃ iud. in. l. si q̃s ex aliena. ⁊ in. l. cum furiosus. ff. de iudi. Pau. de cast. cõsilio. xlviij. ⁊ in Spe. de cita. §. iam de citatiõe Innocen. in. c. cum in iure. de offi. delega. Ludo. in singu. versicu. habes. in. c. ij. ¶ Nono quero q̃o cognoscat vicarius a delegato. Rñdeo. ꝑ Barto. in. l. j. in fi. ff. q̃s ⁊ a quo appella. quod vicarius intelligit is q̃ gerit vices ordinarij in eodem loco ⁊ tribunali, quo consuevit ordinarius nec de vno ad alium appellatur. Delegat⁹ vero dicitur cui committitur vniuersitas causaꝝ a quo appellat ad delegantem. qz nõ est idẽ auditor ꝑ Bar. ibi qui hoc colligit ex dictis Inn. in. c. romana. de officio ordinaria. ⁊ vide Bart. in. l. ij. C. de offi. eius qui vi. al. ge. ⁊ al⁹. j. dicetur. sed melius allegasset Barto. no. in. c. romana. de app. in. vj. ⁊. c. ij. de cõsue. eo. lib. ⁊ j. declarabit. ¶ Decimoquero an vicari⁹ archiepiscopi habeat iurisditionẽ in suffraganeos eius. Rñ. nõ si archiepiscopus sit in pronuncia. ⁊ hoc ꝑpter reuerentiam dignitatis episcopalis. casus est cũ glo. in. c. j. §. fi. ⁊ ibi doc. de officio ordi. lib. vi. idẽ dicit ibi gl. in eius delegato ⁊ multo fortiꝰ cũ maior sit iurisdictio vicarij q̃ delegati ⁊ ꝑpter indẽnitatẽ tribunalis vel auditorij per. no. in. c. romana. j. rñso. de appella. in. vj. Nec preterea q̃ sententia per vicarium archiepiscopi suspendentis interdicentis vel excommunicantis suffraganeum in casu predicto valet ⁊ ligat ꝑ gl. no. in. d. c. j. ver. attentent. de officio ordin. in. vj. q̃ subdut quod tunc vicarius est puniendus. ¶ Undecimo quero si episcopus priuilegiatus vt ab eius sententia nõ possit appellari an vicari⁹ su⁹ gaudeat eodẽ priuilegio. ⁊ Rñ. q̃ nõ ꝑ Bar. ⁊ docto. post gl. in. l. a procõsulibus. C. de appel. vbi ẽt dicũt idẽ si ex forma statuti a sua ptãte ꝓhibita est appellatio vt nõ intelligat ꝓhibita a sua vicarij ptãte: q̃ etiã tz. d. Phi. in. c. dilecti. vj. q. de appel. q̃ ꝓpetuo tenet mẽti. ¶ Duodecimo q̃ro an vicari⁹ epi possit remouerl ad libitũ epi. ⁊ dic q̃ sic. not. in cle. ij. de rescrip. ⁊ tz Bal. i. l. solet. §. sicut. ff. de offi. cõsu. vbi idẽ dicit in quolibet vicario cuiuscũq̃ superioris. q̃ ẽt tz Gemi. in. c. j. de of. vica. in. vj. ⁊ Phi. in. c. vt nostrũ. de app. q̃ est verũ ẽt si sit cõstitut⁹ cũ iuramẽto de nõ reuocãdo ꝑ Inn. in. c. dilecto. ⁊ ibi Joã. an. de p̃ben. ⁊ tz Pau. de ca. no. in cõsi. lv. q̃ not. Sz an ei⁹ gesta valeãt añ reuocationẽ. dic q̃ sic ꝑ Inno. in. c. intimasti. de app. ⁊ Bald. in. d. l. solet. §. sicut. ff. de offi. consu. vide oino. 10 ¶ Decimotertio q̃ro an vicarius generalis epi: possit cognoscere de criminibus Bar. dicit q̃ nõ nisi habeat spãlem cõmissionẽ. i. l. j. §. cũ vrbẽ. ff. de offi. ꝑfec. vr. Sz potes intelligere q̃ vicarius pot inquirere de criminib⁹ vt refert epũ nõ vt puniat ꝑ Ang. in repertorio. v. vicari⁹. p. no. i. c. ij. de offi. vica. li. vj. ⁊ in. c. lai cus. de foro cõpe. ⁊. c. ad nostrã. cl. ij. de in 12 retur. ã. p Jo. an. post Inn. ⁊ Hosti. Cautela, est ergo q̃ epũs cũ vicarium constituit det ei plenam autoritatẽ ⁊ inquirẽdi ⁊ puniẽdi de criminib⁹. ⁊ ita de facto seruatur. Et q̃ dixi de speciali cõmissione intellige. s. q̃ in ea sint expressa crimina vel aliqua epũ specialiter reseruata. ⁊ postea sit adiecta clausula gñalis ꝑ gl. no. in. c. ij. de offi. vica. li vj. post Hosti. in. c. significasti. de offi. arch. et p no. in. l. sz ⁊ si q̃s. §. quesitũ. ff. si quis cautio. ⁊ no. in c. j. de commodato. ⁊ in. c. sedes. de rescrip. ⁊ in. c. qui ad agendũ. §. j. de pcu. in. vj. Er ꝑdictis ꝓ q̃o debeat intelligi dictũ Bal. in aut. ⁊ oino. C. ne vxor. p mari. vbi. ij. col. dicit vicariũ gñalẽ posse expedire oẽs cãs infra sanguinẽ p. l. suggerẽte. C. de offi. eius q̃ 13 vi. alt. ge. Quinetiã ꝑ Bald. ibi pot cõcedere repesalias. q̃ no. Adde ꝑdictis q̃ vicarius officialis principis oĩa pot ꝓter mẽbri abscisionẽ ꝑ Bart. in. l. obseruare. ff. de offi. pcõ. ⁊ leg. ¶ Sed an vicari⁹ possit ferre suas corpales sine ptãte. dic q̃ nõ nisi ptãte absente. no. in. l. ij. cũ gl. C. de off. ei⁹ q̃ vic. alte. ge. et tenet Bar. in. d. l. obseruare. ⁊ ꝓpter ea superioribus diebus irritaui suam vicarij potestatis terre sancti Archangeli latã cõtra incendiarium de qua cõmissione mihi facta per reuerendissimum. d. Jo. de amelia epũ ⁊ gubernatorẽ Cesene dñz meũ ꝓpriũ lucrat⁹ sui ꝓ sportulis. ex. aureos. Aduerte tamẽ q̃ aliter dicit q̃ gesta p vicariũ dicunt gesta per superiorẽ vel epũ. in. gl. est in. c. j. ⁊ ibi doc. de ca. monacho. li. vj. itẽ vicarius dicit omnia posse q̃ pot is cuius vices gerit ꝑ Archi. in. c. fi. de offi. vic. li. vj. maxime qz vtriusq̃ est idẽ tribunal. no. in. c. ij. de cõsue. in. vj. ⁊ in. c. romana. in prin. de app. eo. lib. ⁊. §. al⁹ diximus plurtes i alijs. q. ¶ Decimoquarto q̃ro an vicari⁹ epi possit dispẽsare cũ clerico adultero vel in casib⁹ i q̃b⁹ pot epũs. Rñdeo nõ ꝑ Pau. de ca. ofi. cxvij. vbi etiã dicit no. q̃ si vicari⁹ hz ab epo autoritatẽ cõponẽdi penas nõ pot cõponere qñ pena est a iure taxata nec i delictis grauib⁹. ⁊ al⁹. §. plene dixim⁹ in alia ptẽ vt tabula docet. ¶ Decimoquinto q̃ro an recusatio epi includat recusationẽ vicarij sui. Rñdeo. sic. c. j. sinuãte. ⁊ ibi doct. de offi. deleg. tz Bal. ꝓtra. ⁊ male. i. l. j. C. si quacũq̃ ꝑdi. pote. nisi salues Bald. et ei⁹ dictũ. ꝓcedat qñ vicari⁹ est cõstitut⁹ ab alio quã a suo ordinario nisi esset idem cã suspitionis esset in vtroq̃. ⁊ ita dicit. d. Philip. in. d. c. dilecti. xiij. q. de appel. ¶ Sed q̃d eũ. An suspecto vicario sit ẽt suspect⁹ epũs. Rñdeo nõ in. c. si ꝯ vnũ. de offi. dele. in. vj. de his dixi. §. in alia. q. in qua plene posui materiã recusationis. ¶ Decimosexto q̃ro si duo sunt vicarij insolidũ cõstituti p epũ q̃ in cã pferant cõtrarias sñias. Rñdeo q̃ ea prevalet quã ꝓfirmat epũs ꝑ Bald. in. c. dilecti. vlt. col. ⁊ ibi Phi. rv. q. de app. q̃ est notandũ. ¶ Decimoseptimo q̃ro nunq̃d vicari⁹ epi ẽt gñalis possit cõferre ecclesiastica bñficia. Rñdeo nõ nisi habeant speciale cõmissionẽ. c. cũ in gñali. de offi. vica. in. vj. pot tñ vicarius instituere

presentatus a patrono ecclesie.c.ex frequētibus.ꝛ ibi.doc.post glo.de institu.ꝛ tenet Ludo.pō.in sing.ver.rector. ver.
14 fūdatores.ꝛ ita de facto seruaꝫ. ¶ Decimooctauo quero an vicarius epi possit esse laicus dic q nō.sed assessor vel consultor sic fm Jnn.Butri.ꝛ imo.in.c.decernimus.de iudi.ꝛ Lāfran.tit.de arbitro.ij.parte ad fi.ꝛ ego alꝫ.plene dixi. ¶ Decimonono quero an vicarius epi succedat in legato facto suo pcessori sub nōe dignitatis.Bar.tenet qđ non.in.l. qđ principi.de legatis scđo ꝛ dixi supra. ¶ Vigesimo quero an vicarius epi possit cognoscere de causa matrimoniali et spirituali.Rñdeo q sic.capi.pe.in fi.de resti.in integ.ꝛ tz Ang.in repertorio.ℵ.
15 vicarius. ¶ Vigesimoprimo quero an vicarius epi primus censeaꝫ revocatꝰ per cōstitutionē secūdi.Rñdeo q sic fm Joan.an.in.c.fina.de offi.vica.in nouella.ꝛ doc.Moder.in.c.j.eo.titu.in.vj.facit.l.si quis cū procuratorio.ℌ.fi.ff.de pcura.ꝛ.c.non iniuste.eo.tit.Ex quo infertur qđ collatio beneficij ecclesiastici facta per primū vicarrū de speciali mandato epi non tenet facta post constitutionem secundi vicarij.sed dic verum si facta fuit post notificationem factā primo vicario de revocatione sua.vel de constitutione secundi.Alꝫ tz vt concludit.d.an.Joan.de pra.in.d.l.si qs cum.ℌ.
16 fi.vbi dicit sic fuisse de facto determinatum Padue in questione tunc occurrēti per.l.si forte.ff.de offi.pcon.Quinetiā dicit verum esse nisi primus fuisset amotus culpa sua.quia non teneret collatio vel alia gesta per eum etiam ignorantem de constitutione scđi per text.singu. a canonistis non ponderatum in.c.j.ℌ. adijciebatur.de cōcef.pbē.in.vj.Sz canoniste ad hoc allegant Jnn.in.ℌ qualiter ꝛ qñ.de accusa.ꝛ in.c.veritati.de dolo ꝛ cōtuma.quod no.ppetuo. ¶ Sed qđ in pcuratoribus.dic idē sz quod p cōstitutionem primus intelligit revocatus.d.l.si qs cū pcuratorio.ℌ.fi.ff.de pcurato.ꝛ ibi doc.in.c.non iniuste.eo.ti.ꝛ in Spec.eo.ti.ℌ.j.ver.item qđ est revocatus.ꝛ in.ℌ.ratione aūt forme.versic. sed cūz dato.ꝛ in ti.de legato.ℌ.finitur. ver.in summa.quod est verum si secundus sit constitutus ad idem cōtra eādē pſonā.secꝰ si ad aliud vel contra aliam fm doc.ꝛ Joan.de pra.in.d.ℌ.fina.et ibi Pau.de ca.ꝛ gl.in.l.cū semel.ff.de tutel. Itē verum nisi sit cōstitutus secundus citra revocationem primi fm docto.et Pau.de ca.in.d.ℌ.fi.Si vero non sit dictū in cōstitutione secundi non revocādo primum vel si tunc censeꝫ primus revocatus etiā si secundus renuntiauerit mādato institu.q.mo.te.ifir.ℌ posteriore.ꝛ in Spe.de pcur.ℌ.rōne aūt forme. ver.sed cū dato.ꝛ gl.in.c.si duo.eo.ti.lib. vj.ꝛ dñi de rota in deci.suis.et Pau.de ca.ꝛ Jo.de pra.i.d.ℌ.fi.ꝛ Jo.an.in addi. in.d.ver.sed cum dato.Item verū etiaꝫ si constitutio secundi pcuratoris sit nulla ipso iure fm Joan.de pra.in.d.ℌ.fi.p nota in.l plane.de leg.j.ꝛ qz voluntas inutilis voluntas est.l.fi.ff.de do.cozz. ¶ Quid aūt si vnus habet mandatum generale alter speciale.rñ.scōm pcula let scōm dominos de rota in deci.ccxcir. et Pau.de ca.in.l.non iniuste.de pcura to. ¶ Itē queritur quid in legatis pape dic quod primus per constitutionem secundi nō revocatus.c.volentes.de offi.lega.ꝛ gl.sing.xxv.q.ij.in galliarum et tz Specu.ti.de offic delega.ℌ.finitur.ℵ. in summa.ꝛ doc.mod.in.d.l.si qs cū pcu
16 ratorio.ℌ.fi.ff.de pcurato. ¶ Quid in delegatis.an p vltimū videatur revocatus primus.dic q sic.c.pastoralis.ℌ. preterea.ꝛ ibi docto.de offi.delega.et tz Ang.in.d.l.si quis.ℌ.fi.p no.in.l.cū ptor. ff.de iudi.Sz Jo.de pra.ibi distinguit q aut in secūdo rescripto fit mentio de primo.ꝛ pcedit qđ dictū est.alꝫ nō.que distinctio ꝑbaꝫ in.c.ceterum.de rescrip. ¶ Quid de ordinarijs.dic q primus nō dicit revocatꝰ et si hz gñalē iurisdictionē et scōs specialē.vt.l.j.C.de offi.prefec. vrb.ꝛ not.in.c.studiuisti.delega.ꝛ Joān.in addi.Spec.de cōpe.in.addi.ℌ.j.et qđ hℌ in.c.prudentiā.de offic.delega.ꝛ tz Joan.de pra.in.d.l.si qs cū.ℌ.fi.vide oino singu.p Bal i.l.j.ℌ.vbi aūt.C.ō cadu.tollē.ꝛ Pau.de ca.i.d.ℌ.fi.ꝛ i.l.qđ in rem.ℌ.si qs post.ff.de lega.j.ꝛ qđ p Bar. in.l.in sacris.C. de pri.sac.scri.lib.xij.et

p Bald.in aut.habita.C.ne fil⁹ pro patre.q.de inditore.ꝛ alꝫ supradixi. ¶ Penultimo q̄ro successiue qđ in tutoribus. Rñdeo qđ primus nō revocaꝫ p cōstitutionē secūdi.l.ij.C.de testa.tu.gl.ꝛ doct. in.d.l.si qs cū.ℌ.fi.ff.de pcura.Specu.in d.ℌ.finit.ver.in summa.ꝛ gl.in.d.l. gallarū. ¶ Ultimo idē dic in executoribus vltimarū voluntatū.qz p donationē secundi in codicillis factā nō censeꝫ revocatus primus in testamento datus fm Ang.ꝛ Joan.de pra.in.d.ℌ.fi.arg.gl.et ibi p no.in.c.fi.de testa.in.vj. ¶ Vigesimosecūdo q̄ro nunqđ sufficiat cōsensus vicarij epi absentis in collatione beneficij ecclesiastici qñ sine consensu epi fieri nō possit forte ꝓpter cōsuetudinē.Rñdeo sic fm Archi.q dicit se sic in curia romana de facto obtinuisse in.c.reatina.iij.disti.p tex i.c.ex frequētibꝰ.de inst. sed Fede.de se.in consi.cclviij.alꝫ consi. ꝑcv.tenet cōtrarū p.c.j.in fi.ne sede vacante in.vj.vt refert Ludo.pon.in sing. versic.vicarius.versicu.ex antiqua.sed iudicio meo.tex.in.d.c.j. in fine.potius facit p Archi.nisi velis intelligere q de consensu vicarij nihil dicit.imo tz collatio sine cōsensu absentis epi.nec dicit q sufficiat ꝛsensꝰ vicarij.sz nō sequit̄ colatio fieri pōt sine cōsensu epi absentis nō
17 pt ꝛsentire.cogita. ¶ Vigesimotertio q̄ro an vicarius epi ꝓssit eligere sibi tribunal in causis agitandis etiā in ecclesia de cōsuetudine.Rñ sic.no.in.c.quafronte.ꝛ ibi doc.ꝛ Philip.de appella.et alꝫ supradixi. ¶ Vigesimoquarto q̄ro vtrū vicarius epi absentis possit cognoscere de cā suspitiōis allegate cōtra delegatū epi.ꝛ dic q sic.si epūs est absens in longinquo loco non si est ꝓsens vel absens in loco propinquo fm Joan.an. et Abb.in.c.si cōtra vnū.de offi.delega. lib.vj.qđ no. ¶ Vigesimoquinto quero nunqđ vicarius archiepi cognoscat de appellationibꝰ iterpositis ad archiepz. Rñdeo sic.c.dilecti.ꝛ.c dilectis.ꝛ ibi doc. de app.Zdē dici vicario epi vt ibi.et tz Phi.i.d.c.dilecti.ij.qꝛ. ¶ Vigesimosexto q̄ro si vicarius epi sniaz ꝓtulit an ad epz sit appellandū.ꝛ dic q nō sed ad supiorem epi etiā si consuetudo sit in contrarium qz vtrūsqz est idez tribunal.vt in c.ij.de cōsue.lib.vj.ꝛ l.ꝑcipimꝰ in ꝓn.ibi vel vicariꝰ.ꝛ ibi doc.C.de app.qđ ē verū si vicariꝰ est gñalis nō si specialis:tunc cūm ad epm tanqz ad delegātē est appellandū cū nō sit tūc idē tribunal fm gl.in d.c.ij.ꝛ ibi no.in.c.romana.de appel.coli.Joā.andr.in cle.ij.de rescrip.Host.in summa de appel.in regula a quo ꝛ ad quē in.ℌ.vt aūt.Quod ītelligo nisi ꝓster de fraude epi q iō fecerit specialē commissionē vicario vt ad epm appellet nō ad archiepz.Cūm si epūs cōmittit specialiter vicario suo collationē alicuius beneficij vel alīū articulum dz appellari ad ipm epm fm dños de rota i deci.cccl.rr. itē si epūs.ꝛ Semi.in.d.c.ij.de ꝓsue.in.vj. ꝛ Phi.in.d.c.dilecti.iij.q.nisi vt dictum est cōstet de fraude etiā ꝓpter coniecturas.iurta no.in.c.ij.de renūtia.i.vj.tūc nisi nō appellaret ad ipm fm doct.vbi ℌ.ꝛ tz Spe.ti.de appel.ℌ.nūc tractem⁹. ver.sed fm ꝑmissa.ꝛ Abb.in.d.c.dilecti. in fi.Lappus ꝛ Semi.ꝛ Joā.mo.in.c.romana.in ꝑn.de app.in.vj.dicentes q valet sna ex cōicationis in forma constitutiōis lata p archiepm contra ordinarios hmōi fraudē cōmittētes fm Spe. vbi.ℌ.qđ no.ppetuo.A sna vo inferioris ꝑlati ad epm fieri pōt vel ad eius vicariū fm Joā.an.ꝛ doc.in.d.c.ij.de ꝓsue. li.vj.ꝛ Phi.in.d.c.dilecti.iij.q.itē a delegato vicarij appellaꝫ ad epm hz Archi.i.c.ij.de app.in.vj.ꝛ tenēt dñi de rota i deci.xxxv.itē lz ꝛ Phi.i.d.c.dilecti. iij.q.qđ no.Et subde q regit̄r appło a vicario gñali nō pōt fieri ad eū cuiꝰ vices gerit.sz ad supiorē dñi sui sic tā de iure ciuili q̄ canonico.gl.est i.l.j.ff.de app. p.l.ꝑcipimꝰ.C.eo.ti.ꝛ Bar.i.l.j.ℌ.j.ff.qs et a quo app.ꝛ Phi.in.d.c.dilecti.viij. q.sed vide in.l.a pcōsulibꝰ.p Bald.ꝛ in d.ꝑcipimꝰ.p Bar.ꝛ vbiqz p Sal.i.l.additos.C.de epi.au.ꝛ de app.ꝛ Phi.vbi ℌ.iij.q.ꝛ tz Ang.i repertorio.ℵ.vicarius.
18 ¶ Vigesimoseptimo q̄ro vtrū vicarius epi possit restituere i integrū aduersus sniaz suā sicut ꝓt epūs. Rñdeo sic p no.i.l. pfecti.ff.ō minoribꝰ.ꝛ tz Abb.i.c.ex lris. de resti.i ite.ꝛ Phi.i.d.c.dilecti.ix.q.et Ang.vbi.ℌ.itē pōt epūs ipe restituere a

nersus snlaz sui vicarij.lz in apellatione sec⁹ sit ſm no.in.d.c.ij.de cõsue.in.vſ. ita tenẽt doc.ꝛ Phi.in.d.c. dilecti.ir.q. ꝛ Pe.de sun.in.d.l.a ꝓconsulibus.idẽ et ecõtra qz vicarius restituit aduersus snlam sui epi ſm Phi.in.r.q.p.l.fi.C.vbi ꝛ apud quẽ.sed Abb.tz cõtrariũ in.c.cũ ex lris.de resti.in integ. ¶Ultimo scias q licet a snia vicarij nõ appellẽt ad epz vt.ſ.dictũ est p.d.c.ij.de ꝓsan.tñ vicari⁹ de nullitate snie late p epm ꝛ ez cognoscit ſm Bal.singu. ꝛ Phi.in.d.c.dilecti. ꝓ.q.q nor.ppetuo ad limitationẽ.d.c. ij.ó cõsue. ¶Vigesimooctauo ḡro an vicarius epi vigore rescripti papalis possit cõuenire extra diocesim. Rñdeo sic.ſ. in loco vicino ſm Jo.an.ꝛ doc.in.c.statu 1
tũ.ſ.ſi vero de rescrip.in.vi.ꝛ Ange.in
19 repertorio.ſ.vicarius. ¶+Vigesimono no quero nũqd vicari⁹ epi possit cognoscere de causa bñficiali similiter mota. Rñdeo sic.nõ tñ qñ criminaliter agitur ad pnãtionem bñficij.ſm Jo.an.in.c. ij.de offi.vic.in.vſ.ſz Lap⁹ ibi tz otra.ſ. vt vicari⁹ nõ cognoscat de institutione facta p epm sine speciali cõmissione epi ꝛrſ.dist.inferior.ꝛ ibi Arch.de electi.cle. 2
ne romani.in prin.facit.c.dudũ.ſ nos igit.de ꝓbẽ.in.vſ.ꝛ Ang.i repertorio.ſ. vicari⁹. ¶Trigesimo ḡro qñ appellak a snia epi an in libello appellationis dici possit q snia perperã lata sit sicut dicit qñ appellak a snia alioz iudicũ inferiorum vel vicarij.dic q nõ.vt tenet Spe. in ti.de app.ſ.sequit.ver.sciendũ.ꝛ dixi ſ.in.q.de priuilegijs eoꝝum.vbi vide. ¶Trigesimoprimo.quero an epi possit causam vertentẽ cozã suo vicario ad se aduocare. Rñdeo vt plene dixi.ſ.de po 3
testate epi circa iudicia.vbi dixi qđ sic ſm.d.Phi.in.c.vt nrm.de appel. ¶Trigesimosecũdo quero an epi possit agere p priuilegia illata vicario suo. Rñ.vt ſ.dixi in rubri.de autoritate ꝛ ptãte epi in tẽporalib⁹ circa personas vbi vide. ¶Octaua pars Quarti libri De degradatione ꝛ dispositione episcopi. 1

1 ☞ Degradatio quid sit 2
2 Degradatio in q differat a dispositiõe. 3
3 Degradatio quotuplex sit.

MAgredimur nunc octauã partem principalẽ hui⁹. Quarti libri i qua de degradatiõe epi p quatuor causas.ſ.efficiẽtẽ.materialẽ.formalez et finalem prout supra fecimus ꝓcedemus. ¶Primo ergo videbimus a qbus fiat degradatio cũ hoc pertineat ad causam efficientem. ¶Scõo qs epi vel clericus sit degradandus.i.er qbus causis.cuz hoc pertineat ad causaz materialẽ. ¶Tertio qualiter fiat degradatio cũ hoc spectet ad causam formalẽ. ¶Quarto vero de effectu degradationis vt sic explicetur causa finalis. Singule vero ptes infra p rubricas demõstrabunt. ¶+Sz ꝑmitto in ꝑmis q degradatio est priuilegioz ordinũ sacroz amotio vel priuatio ob crimẽ atroz facta cõtra clericum ꝓstitutũ in sacris.pbaf in.c.ij.de penis. in.vſ.ꝛ in.c.nouim⁹.de ꝛb.sig.in.c.cũ no ab hoie.de iudi.ꝛ in.c.ꝗliter ꝛ qñ.de accu.Sz depositio ẽ a dignitatib⁹ ꝛ honorib⁹ amotio.vt in Spe.de accu.ſ.ij.ver. vel dici põt.ꝛ pbaf i iurib⁹.ſ.allegatis.

†Differũt ergo degradatio ꝛ dispositio.qz degradatio ꝓprie est ab ordinibus.dispositio vero ab honoribus ꝛ dignitatib⁹ ſz Spe.ubidẽ.itẽ depositio ꝛ verbalis degradatio.ſz degradatio est actualis ſm Spe.vbi.ſ.ꝛ.degradat⁹.ꝛ.ſ.melꝛ declarabo. Itẽ differt degradatio nõ solẽnis a depositiõe solẽni.qz in maioꝛib⁹ criminib⁹ solẽnitas adhibẽt.vcz p insigniũ amotionẽ.alꝫ nõ sz incarcerak.itẽ cũ soleniter deposito sol⁹ papa dispensat alꝫ ꝛo epz ſz Spe.vbi.ſ.ꝛ.epos. ¶+Ulteri⁹ ꝑmitto qduplex ẽ degradatio.ſ.ꝛbalis ꝛactualis:formas ꝛo eaz ponem⁹.ſ.in.iij.pte principali sub rubrica qualiter fiat degradatio episcopi.

☞ Degradatio per papã et eius cõmissarium fieri potest.
Epz per legatum deponi,potest.
Sententia episcoporum concordantiũ contra episcopum non valet.

4 Abbas a quibus deponi possit. 2
5 Epi ser reꝛunk in ꝓsbyteri depositiõe.
6 Clericus in minoribus constitutus ab vno tñ episcopo deponi potest.
7 Imperator a quo seu per quem deponi possit.
8 Imperator incoꝛrigibilis pro quolibet peccato deponi potest.
9 Papa nõ põt p imperatoꝛẽ iudicari.

HIs premissis veniam⁹ ad materiã cause efficiẽtis in qua vt.ſ.,ppositum⁹ tractandũ est a qbus fiat degradatio. ¶+Primo igit ḡro an p papã vel ei⁹ cõ 1
missariũ fieri possit. et dico q sic.ir.q.iij. p principalem .j.q.j. per principalem v.q.iij.ſ.quod vero.iij.q. viij. cuius in agẽdo.iij.q.vſ.ꝗuis.ꝛ.c.dudũ.v.q. iij. c.xij.et tz Abb.in.c.nõ põt.de re iudi.ꝛ Spe.in ti.de delegato.ſ.nũc ostendẽdũ ſ.xvij.vbi plene. Causa tñ talis debet in publica ſynodo agitari.v.q.iij.null⁹ epz.itẽ debet p.xij.epos cognosci.dũmõ sentẽtia sedi aplice reseruek.d.c.duodecim ꝛ.d.ſ.qđ ꝛo.ꝛ.d.c.cuius in agendo. de trãſa.ꝓla.c.inter corpalia.iij.q.vj. accusat⁹.ꝛ.c.ꝗuis.ꝛ.c.dudũ.lz er causa 3
qñq⁹ eccla toleꝛauit aliter fieri. ea.q. hi,quippe.regul⁹ vero procedit quod ꝓprius dictum est nisi papa de mandato spãl⁹ ꝓuideat ſm gl.no.in summa v.q.iij. Predicta ꝓcedunt in epo consecrato in cuius cã requirunk.xij.epi.vt ſ.ꝛ.iij.q.viij.c.ſi.ij.q.v.nullã dãnationẽ. glo.ꝛ doct.in.d.c.non põt.qđ intellige.ſ. preter ꝓpriũ metropolitanũ.xv.q.vij.c. 4
j.ꝛ.ij.ꝛ.c.ſi qs timidus .c.felix.ꝛ.c.ſi a utẽ.l.dist.ſtudeat.ir.q.iij.saluo.et.d.c.inter corpalia.ꝛ tenet Spec.de accusa.ſ. iij.ſ.illud.ꝛ.d.c.hoc quippe.Si ꝛo episcopus nõ est ꝓsecratus ser epi sufficiũt in sua cã cognoscẽda.xxiij.di.c.illũ.ꝛ ibi glo.no.Archidi.iij.q.viij.in summa.Sicul.ꝛ Balio.ꝛ doc.in.d.c.non põt.Cardinalis aũt a solo papa deponi nõ põt nisi 5
et collegiũ cardinaliũ prestet assensum ſm Jnn.in.c.ex gestis.de cle.nõ resi.qđ verum de ptãte ordinaria secus de absoluta.ꝛ ita procedit opi.Abb.ibi Zua.

qđ est notandum. ¶+Scõo ḡro an epz possit deponi p legatũ. Rñ.sic accedẽtibus alijs epis vt.ſ.ſm Spe.in ti.de lega.ſ.nũc ostendẽdũ.ſ.xvij.vbi idẽ dicit in patriarcha. ¶Tertio ḡro qđ sit in ꝓuincia nõ sint tot epi quot ſupradixim⁹ esse necessario. Rñ.tũc vocãdos esse epiſcopos vicinos.lxv.di.ſi forte.vſ.q.iij.c. j.ꝛ.ij.alioquin fieri non põt ſm glo.in.c. ſi.iij.q.viij.qđ no. ¶Quarto ḡro an dictus numer⁹ epoꝝ requirak in distincte. Rñ.nõ sed demũ qñ cã principal⁹ agit. Jeũ p viam accusationis.non si p viaz exceptionis quo casu sufficit maioꝛ numerus cũ cã p ꝓcuratoꝛẽ agi possit ſm glo.in.d.c.illud. ¶Quinto ḡro an dict⁹ numerus epoꝝ requirak in sentẽtia vel in actuali degradatione. Rñ.q in sententia requirit vt tz Spe.ti.de accu.ſ. ij.ſ.ꝛ est notandũ q in hac exeꝛcutione. ꝛ no.in.c.non põt.de re iudi.ꝛ ibi Abb. ꝛ Balio.ꝛ in.c.ij.de pe.lib.vi.ꝛ ibi Joã. an.ꝛ doc.vide plene.sed idẽ Spec.vide ſ.ſ.degradari non ab ordinib⁹ dicit q qñ.fit degradatio ab ordinibus est necessaria ꝓtia epoꝝ.ꝛ alia solẽnia.qđ ẽt tenet.co.ti.ſ.iij.ſ.ceterũ cũ.ꝛ ibi plene. et not.in.c.latores.de cleri.excom.mi. ¶+Sexto ḡro an valeat ſnia eporũ cõtra epm si oẽs non sunt ꝓcordes. Rñ.nõ lz em in alijs iudicib⁹ sufficiat maioꝛis partis cõcordia.tñ ſpãle est in hoc.que em cõcordia requirit.vi.q.iij.c.j.ij.ij.ꝛ iij.ꝛ spe.tit.de acc.ſ.iij.ſ.ſed nunqđ.et tunc dz snia ꝓferri p metropolitanũ vicine ꝓuincie.d.c.j.ꝛ.ij.alꝫ ad primatẽ ꝓuincie recurrẽdũ est.ea.q.c.ſi iter epos.

¶+Septimo ḡro de depositione abbatis. Rñ.q solus epz cum abbatib⁹ vicinis deponit abbatẽ ab abbatia non ab ordine si est negligens abbas deponendus vel si est ſuꝑbus fornicatoꝛ vel crudelis.xviij.q.ij.ſiqs abbas.cũ gl. ¶Octauo ḡro quot episcopi requirank in cã depositionis diaconi ꝛ ſubdiaconi. Rñ.q tres.de ser.nõ ordi.c.miramur.ꝛ ibi gl. ꝛ doc. ¶+Nono ḡro quot epi requirank in depositione ꝓsbyteri.dic q ser nisi qñ fit ꝓpter hereſim.qz vnus tñ sufficit cõuocatis tñ abbatib⁹ ꝓlatis religiosis.ꝛ literatis diocesis.c.j.de here.in.vi.ꝛ ibi

glo.ꝛ doc.ꝛ Sicu.ꝛ Balio.in.d.c.nō pōt. glo.xv.q.vij.si aūt.ꝛ seq.c.eps.xvij.q.ij. nullaꝫ.gl.i.d.c.ij.de pe.i.vj.ꝛ Spe.de accusa.§.ij.ver.degradatio.ꝛ in.§.iiij.ver. illud.ꝛ intellige fm doc.vbi.ff.q̄ episcopus ꝓpe dioceſim nō ꝓputak i dicto numero.xv.q.vij.felix.ꝛ.§.ſi autem.c. seq.ꝛ Spe.in.d.§.iiij.ff.illud.vbi vide de hoc.

6 ¶ Decimo quero quot epiſcopi req̄rantur in depoſitione clerici in minoribus cōſtituti. Reſpōdeo vnus tm̄ ſuffi- 1
cit.d.c.ij.in prin.de pe.in.vj.ꝛ docto. in 2
d.c.non poteſt.q̄ eſt verum cū ꝑſentia 3
ſui capituli fm.glo.in.d.c.ij.p.c.qualiter 4
el.ij.de accuſa.ꝛ.c.j.de exceſ.prela.ꝛ.xv. q̄.vij. epiſcopus niſi conſuetudo ſit in 5
contrarium.c.iij. de conſuetu. et gloſſ. in.d.c.ij.Solus vero epiſcopus non co- 6
gnoſcit contra conſtitutum in ſacris.d. 7
c.felix.ꝛ ſe.d.c.nō pōt.in ſpe.ti.de ſentē- 8
7 tia.§.viij.ver.ſ.ꝛ.§.dixi. ¶ Ultimo quero inciděter a quo deponi debet impe- 13
ratoꝛ gl.no.in.c.ad apoſtolice.de re iudi.in.vj.tenet q̄ a papa.idē tenet Bar. 14
in.l.ſi.C.de legi.ꝛ Bal.in.l.reſcripta.C. C.de ꝑci.impe.offe.ꝛ Spe. in ti.de legato.§.nunc oſtendendū.ver.xx.Itē a populo romano a quo habuit poteſtatem 16
fm Bar.poſt Guliel.de cu.in.l.non ambigitur.ff.de legi.ꝛ vide Bald.poſt gl.i c.j.vlti. col.ſi inter do.ꝛ vaſal.lis oria.i vſibus feu.ꝛ Bar.in.l ſed reꝓbari.in 18
8 princi.ff.de excu.tu. ¶ Et no. q̄ imperatoꝛ incoꝛrigibilis poteſt ꝑ quolibet pctō deponi.gl.eſt no.xl.diſtin. ſi papa. in gl.m.in fi. Papa vero ꝓpter hereſim deponik.d.c.ſi papa.cū gl.ꝛ in.c.ad apoſtolice.de re iud.q̄ eſt verū ſi non velit coꝛrigi alꝫ ſecus §.d.gl.in.d.c.ſi papa. Non tm̄ ꝓpter inſufficientiā licet ob eā alij ꝓlati poſſint deponi.vt eſt glo.in c.j.de renū.in.vj. Et q̄ dictum eſt de papa heretico verū eſt etiā.ſi papa ſtatuerit ſe nō poſſe deponi ꝓpter hereſiz 19
9 vel accuſari fm gl.i.d.c.ſi papa. ¶ §3 nunquid papa poſſit ab imperatoꝛe iudicari. Rñdeo non.xcvj.diſt.in ſcripturis. Item nec ab alio.q̄ ſuperioꝛē nō hꝫ ix.q.iij.ptz.ꝛ ꝑ totū.ij.q.iij. mādaſtis ꝑ glo.ꝑ.c.aliorū.ix.q.iij.ꝛ.c.nemo. ead.q. Pōt tm̄ ſe ſubijcere.ꝓſilio gñali.ij.q.vij. 1
nos ſi incōpetēter.ꝛ doc.poſt Bart.in.l. ꝛ eſt receptū.ff.de iuriſdi.om. iudi. Alꝫ ab eo iudicari nō pōt fm glo.in.d.c. nemo.ꝛ in.d.c.mandaſtis.ꝑ.§.hinc ēt.xvij. di.ꝛ in.d.c.ſi papa.xl.diſtin.

¶ Secūda pars de de cauſa materiali degradationis vel depoſitionis.

¶ Quis deponi debeat ꝛ quare.

☞ Eps ꝓ crimine enormi deponit.

Dies egyptiaci nō ſunt ſeruādi.

Matrimoniū an ſit diſſoluēdum ꝓpter impotentiā cocūdi.

Remediū q̄ dek aduerſus maliā matrimonij copulā impedientē.

Tranſactio de crimine vim cōfeſſionis habet.

Depoſitio fit ꝓpter homicidiū.

Citatio in notoꝛijs nō eſt neceſſaria.

Depoſitio ꝓpter q̄ crimina fiat.cū.iiij. nu.ſequentibus.

Eps dignitatē indigno cōferēs poteſtate cōferendi priuat.

Eps vel clericus tabernas frequētās deponi poteſt.

Eps deponit qui ꝑ fauoꝛē epiſcopatū adipiſcitur.

Eps circa panperū defenſionē negligēs coꝛripi debet.

Eps in dioceſi aliena clericos ordinās deponitur.

Eps deponi debet querens loco viuētis promoueri.

Eps ꝓ quibus deponitur criminibꝰ. cum.iij. nu.ſeq.

Clericꝰ adulter i quo puniak ꝛ qualr.

Sacerdos cōfeſſionē reuelās deponit.

Eps ſimoniacus deponitur.

Notarius ꝓ quo mercedem recipere teneatur.

Decimie verbū in ſcriptis poſitū ſtricte eſt intelligēdum.

Eps ꝓſtitutiones cōciliꝫ nō ſeruans deponi debet.

Eps alienās deponendus eſt.

Scamus nūc ſcēo loco de cā materiali degradationis.videlicet q̄s degradari vel deponi poſſit.ꝛ ſic ex q̄bus cauſis. ¶ Circa hoc igit̄ q̄o an

eps enormibus criminibus irretitus deponat.ꝛ rñdeo ſic.q̄ ſine cauſa nunq̄ fieri pōt degradatio vel depoſitio.vt c.nō pōt. Et ibi doct.de re iudi. ſit ergo ꝓpter crimina enormia.de q̄bo . ſigni. nouimus.c.qualr ꝛ q̄ſ.de accu.ꝛ.c.tua. de pe.vt puta ꝑ crimē hereſis cap. ad abolendā.de here.ꝛ ibi Butri. ꝛ doct.c. excōmunicamus.eo.tit. Itē ꝓpter falſitatē ꝓmiſſaꝫ i literis apoſtolice ſedis.c. ad falſarioꝝ.de falſis.Itē ꝓpter cōiu- 4
rationem cōtra epm . xj.q.j. facerdotū. ꝛ.c.cōiurationū.ꝛ ſeq.ſed ꝛ talis alia pena punik ea.q.c.ſtatuimus.in princ.iij. q.iiij.clericus.Item ꝓpter ſortilegiuꝫ xxvj.q.vij.admoneant.ꝛ tenet Spec. de cōpe.iudi.adi.§.j.verſic.in q̄buſdā.Itē ſi ſit incantatoꝛ.d.c.admoneāt.Itē ſi cō ſuluit incātatores magos vl̄ aruſpices xxvj.q.v.ſi q̄s epiſcopus . vbi dicitur q̄ debet deponi.imo ꝛ degradari.d.c.admoneāt.pertinet eim̄ ad curam epoꝝ extirpare icātatores ꝛ ſortilegos.xxvj. q.v.contra idolorum.ꝛ.c.epiſcopi eoꝝ. Qui vero dicank magici.qui nigromātici.q̄ idromātici.q̄ augures.q̄ ꝓſtiges.q̄ aruſpices.vide plene ꝑ tex. not.xxvj.q. v.nec mirū. ¶ Predictis adde nō eſſe
2 ſeruandos dies egyptiacos ſeu hereticos vel calēdas et certa tēpora.xxvj.q. vij.nō obſeruetis.c.ſi quis calen.ꝛ.c. nō licet.et.c.quis exiſtimaret . Nec credat quis incātationes poſſe infirmitatibus prodeſſe.c.admoneāt.preal. licitum eſt tm̄ infirmis vti herbis ꝛ lapidibus virtuoſis ea.q.c.ſi.iuxta illud in herbis et lapidibus ſunt virtutes.vt plene ponit Plinius de naturali hiſtoria ꝑ totum ꝛ maxime i vltimis libris.ꝛ ſimiliter. So-
3 linus ꝛ alij naturales. ¶ Quero hic inciděter de queſtione de facto vertente in curia reuerēdi dñi mei epi firmani.duo.ſ.vir ꝛ vxor ſimul ſteterūt ꝑ biēnium nec vnq̄ obſtāte malia potuerūt cōſummare matrimoniū adeo q̄ ſe innuicem odiūt vq̄ ad mortē ꝛ thoꝛi querūt ſeparationē non eſſe eis ante trienniuꝫ cōcedendā per epiſcopum.ex quo ſtati de ipedimēto copule non conſtat q̄ nō ſunt frigidi naturaliter.ſed ſunt ꝑ accidēs maleficiati quo caſu debent ꝑ trie-
niū conari ad coitū.ꝛ ſi interim copula carnalis ſeq̄ nō poſſit ꝛ ambo ſic aſſerāt ꝛ iurēt accedēte etiā iuramēto ſeptem ꝓpinquoꝝ ſi ſint vel ſeptē vicinoꝝ in defectū ꝓpinquoꝝ q̄ iurēt ſe credere q̄ 4
2iuges aſſeruerunt.ſ.ſit carnalr nō potuiſſe coire.ꝓnūtiandū eſt ꝑ epm eis licere cū alijs ꝛ here.ter.eſt cū gl.not.i.c. laudabilē.de frigi.ꝛ ma.c.fi. eo.tit.ꝛ in Spe.eo.ti.xxxiij.q.j.i ſumma.ꝛ.c. reqſiſti.ꝛ.c. ſi ꝑ ſortilegias. ¶ §3 q̄ſ ſit remediū §.d.maliā impedientē mūmonij copulā.Spe.refert ridiculoſuꝫ dictū Hoſ. q̄ antiquos incātatores dicit mādaſſe cuidā maleficiato tenere ꝑ diē ꝛ noctez brachas ſuas i capite. Ego didici aliud a Sbardelato de ſctā victoria noſtri tē poris incātatore famoſo q̄ a me tūc dicti oppidi ꝓtore captus ꝛ in tortura examinatus inter cetera confeſſus fuit ſe liberaſſe a dicta malia Dominicū Bartolini de petritulo q̄ ꝑ triēniū cū vxore ſua re nō potuerat.mādauit eim̄ q̄ Dominicus ꝛ vxor in aurora diei quā hic nō inſero ſoli recedētes de domo irent ad molendinū nec ſe vnq̄ retrouoluerent ſtatiq̄ molēdinū molere facerēt ꝛ ante molē ſic coirēt . iuſſus feciſſe Dominicꝰ retulit.ꝛ diabolicū hoc remediū ſibi ꝓfuiſſe aſſeruit additis certis inq̄s ꝟbis q̄ hic nō infero ne q̄s diſcat ꝛ tali remedio forte vtak in ꝓiudiciū anime mee q̄ in eternū de mala doctrina cruciaret ſicut in eternū ſcriptura doceret ꝛ loq̄retur iurta no.in Spe.de exc.ꝛ repli.§. iij.verſi.itē no.fm Ober.ij.col. vbi plene loquik cōtra ſcribētes malam doctrinā. Salubre vero ꝛ licitū remediū eſt q̄ ꝓdidit ignarus Trieñ.archieps vide licet q̄ cōiuges ſic impediti corde cōtrito ꝛ ſpū humiliato deo et ſacerdoti ſua pctā ſingula cōfiteank ꝛ ꝓfuſis lachrymis largioribus eleemoſynis orationibus ꝛ ieiunijs dño ſatiſfaciāt q̄ vel libe-
rabunt ſicut domꝰ abimelech orationibus abrae vel epo ꝓmittente ſepabunt vt pulere ponik i.d.c.ſi q̄s ꝑ ſorticarias. q̄ bñ no.Itē fit depoſitio epi vel clerici ſacrato ꝓpter icoꝛrigibilitatē.c.cū non ab hoie.de iudi.xvij.diſt.nec licuit ſcōm Spec.in.d.§.j.ver.in q̄buſdam de com-

pe.iudi.adi.ꝛ doct.in.d.c.ij.de pe.in.vj. et glo.ordi.in.c.ad reprimendaz.de offi. ordi.ꝛ Ange.are.in tractatu maleficiorum ver.caput.sed non statim pro prima contumacia scom glo.lxxxj.distin.c. j.Item propter homicidiū quis deponitur ꝛ in monasterium detrudit.c.si quis viduam.ꝛ c.si episcopus.l.distī.ꝛ in.c.j. cū glo. de homicidio.ij.q.vij.¶. qz ergo. et glo.in.d.c.j.quod est verum etiā si ꝓpter irā sit cōmissum. licet animꝰ occidē di defuerit.l.di.¶.si vero.ꝛ c.studeat.nō si ꝑ casum tūc essꝫ clericus homicida nō deponit ab ordie.l.di.clerico.ꝛ c. sequē. alꝫs sic. vt.¶. quia debet episcopus vel sacerdos cauere ne se morti aliene immisceat.xxiij.q.viij.si i morte.hinc dicitur quod clericus homicida nō potest exercere officium sacerdotale.l.distinc. miror. Et ꝓdicta vera etiā si qs homicidium cōmisit ante baptismum dicto facto auxilio vel mādato. quia si post fiat clericus deijci debet.d.c.si quis viduaz. l.dist.Item vera sunt verba liter intelligendo nō actualiter sm But.post Host. in.c.at si clerici.de iudi.c.ij.de homici.p Host. ¶ Et no. qꝫ si episcopꝰ cōfessus est se dedisse vel promisisse centum titio ne ipsum accuset de homicidio. non oportet deponi quia ꝓsumitur dedisse vel promisisse causa vitande vexationis sm Bal.i.c.iniuria.vij.col.depa.iur.firmā. in vsi.feudo.Jo.an.in.c.j.de accu.in.vj. in nouella.ꝛ ibi Jo.mo.ꝓ quo facit.qz metu future litis.licet de lite trāsigere. l.ij.ꝛ.l.trāsigere.ꝛ ibi Bart.ꝛ doct.C.de trāsac.qꝫ verū est nisi i crimine adulterij vt ibi.ꝛ Pau.de ca.ꝓsi.cxvij.de quo etiā vide gl.in auc.vt lice.ma.ꝛ auie.¶.fi.Jtē nisi crimen sit tale ꝓ quo de iure est pena corporalis. Iz ex forma statuti est pecuniaria sm Cy.ꝛ Bal.ibi.in.vij.col. ꝛ Bart.in.l.Iz.¶.idē.vlti.col.in lec.noua ff.de pec. ¶ Et sciendum est qꝫ trāsactio de crimine hz vim ꝓfessionis per glos.in l.si duo.ff.de iureiur.ꝛ in.l.qm.ff.de infami.ꝛ per Bar.in.d.l.trāsigere.qꝫ veruz nisi trāsigat de ꝓsequēda lite corā tali iudice.c.cuis.de elec.i.vj.ꝛ Iz Ang.in repertorio.v. trāsactio. ¶ Nec retinendū est qꝫ transactio de crimine quando fieri potest non impedit inq̄sitionē a statuto ꝓmissam de delictis sm Bart.ꝛ Bal. in.d.l.trāsigere.ix.col.Iz in.vj.col.Bart. referat.Jac.de beuil. disputasse Ziū.ac cusationē ꝛo impedit indubitāter vt tenet Bar.in.l.accusationis.C.quod mecausa. ¶ Ultimo scias qꝫ prohibita trāsactione ꝑ statutuz super furto intelligit de pena criminali nō de restitutione rei sm Bal.sing.l.iurisgē.¶.si paciscar.ff.de ꝓpac. ¶ Redeo ad materiā homicidij ꝛ dico quod propter homicidiū fit depositio.vt.¶.l. per sententiam non ipso iure etiam si sit notorium sm Bal.i.l.cū frātrē.C.ad silꝫ. Notorij enī requirit sententiam.c.cum sit romana.¶.j. de appet Bar.in.l.emptorem.¶.j.de act. emp.ꝛ Bal.in.c.j.qualiter do. ꝓpric.pue. vbi dicit qꝫ licet culpa sit notoria requiritur sententia. quia notorium pro sententia nō habetur quādo requirit iudicis ministeriū ad puniendum vel puniendus vt tenet Bal.in.l.j.C. ne fil.pro pa. dum dicit patrē pro filio obligatū pro filio teneri demū lata sentētia ꝛ qꝫ notorius nō tenet pro sententia.q̄bus adde no. in.c. proposuit.de app. ¶ Citatio vero nō requirit in notorijs si constet nō competere defensionē.alꝫs sic.c.fi.de offi.deleg.in vj. Inn.in.c.tua.de coha.cle.ꝛ mul. sicin.c.cū olim.de re iudi. Phi.in.c. ex insinuatione.in fi.de app.gl.in.c.ad nostrā. cl.ij.de iureiur.no.an.c.iij. de testi. cog. Innocen.in.c.in tua.qui ma. accu. posꝛ in.c.ꝓ inquisitionē.de elec.ꝛ Bald.in d.l.cū frātrē.C.ad silꝫ.ꝛ in marga.v. notorij.¶.ij.gl.i.l.j.C.q̄ ꝛ aduersus q̄s. cuz si. ¶ Jtē fit depositio ꝓpter falsum testimonij platū vel ꝓpter falsitatē in aliq̄ charta ꝓmissam.c.si epūs.cū gl.l.di.xix.di. i memoriā.v.q.vj. ¶ Byzteri. ¶ Jtē ꝓpter debuetatē si nō abstineat.xxxv.di.epūs nō tñ ꝓpter vnicā tñ sm Spe.ti. de accu. ¶.ij.¶.no.itē ꝓpter ludū vt ibidē Iz neutrū istoꝝ sernak. ¶ Jtē si epūs nō iure electū superior ꝓsecrat quo casu cōsecrās ꝛ cōsecrādus deponēdi sunt.lxij.dist.nullus.ꝛ ibi glo.cum simi.ibi alleg. ¶ Item q̄ consecrat indignū.l.dist.ex penitētibꝰ lj.dist.aliquātos.ꝛ gl. in.c.illud.xxij.di. ꝓsecrās vero sacerdotē ꝛ habilē ꝓmittitur eo ordine quem inhabili contulit.j. q.j.si qui episcopi.ꝛ ibi glo.ꝛ diri.¶.i.iij. lib.iij.parte principali. ¶ Jtem ꝛ superior deponi qui confirmat electum non confirmandū qꝫ sit indignus non idoneus vel alꝫs electio nō subsistat si sciēter ꝓfirmauit.lxxxj.dis.trātis sm gl.i.c.nihil.de ele.q̄ refert varias penas ꝓgatas ꝛ promouentes indignum. Quia quandoqꝫ ꝓmanat potestate iterum conferendi ordinem illum quem illicite concessit alteri.j.q.j.si qui episcopi.xxxvj. distin.qui ecclesiasticis.l.dist.ex penitētibus. Quando suspenditur a celebratione misse per annum.l.distin.nullus. Quandoqꝫ deponitur.lxxxj.distin.tantis. ¶ Et scias qꝫ episcopus conferens dignitatem indigno vel inhabili ratione etatis priuatur potestate conferendi que deuoluntur ad capitulum vel ad metropolitanum.c.cum incumbentis.ꝛ ibi glo.ꝛ docto.de elec. Et qm̄ supradixi de cōfirmante nō confirmandū adde qꝫ si fuit negligens in inquirendo de qualitate electionis ꝛ electi priuat potestate confirmandi successorem confirmati. Jtez ꝛ suspenditur a beneficio suo donec restituatur.d.c.nihil.ꝛ ibi doct.item deponitur superior ꝓmouēs dignum inutilem ꝛ reluctantem.d.c.nihil.per glo.lxxxiij.di.vbi item deponitur a cōione qui recusat venire ad synodum quando vocatus est a metropolitano si causa sibi iusta non adest.xxiij. distin.si quis episcoporum. Quinetiaz excōmunicandus est epūs ꝓ duos menses si clero suo non communicat ea. que gesta sunt in synodo metropolitani.xviij.distin.c.vlti. ¶ Item deponi debet epūs vel clericus qui retinet vel frequentat tabernas.xliij. distin. nulli licet.ꝛ c.pe.de vi.ꝛ hone.cleri.qꝫ verum est nisi causa necessitatis.vt cū sit in itinere.d.c.pe.ꝛ ea.dist.cleri. Item deponitur si vsuras exerceat.xlvij.dist. episcopus.ꝛ se.ꝛ glo.in.c.maritū.xxxiij. di.quo casu etiā debet degradari.xlvij. di.si quis.ꝛ c.quoniam.xiij.q.iij.quoniam.imo non potest se sacramētis immiscere.d.c.si quis.cum glo. Cum talibus th̄ nuntius egit quando qꝫ reuerēdissimus.d.meus epūs firmanus hoc anno cum pius sit in suos. ¶ Jtem dz deponi epūs q̄ in adipiscendo episcopatu est vsus regio fauore vel seculari potestate.lxij.di.ois electio.xvj.q.vij.si qs deinceps.ꝛ se. Item qui consentit vel tolerat fornicationes clericis suis.lxxxiij. di.si qs epūs.ꝛ ibi glo. Quinetiam dicit canis impudicus qui suorum clericorū delicta consentit cū ꝛ clerici sub nomine sanctitatis delinquentes dicantur ecclesiam matrē destruere.ea.dist.nemo. Nam error cui non resistitur approbatur.ea.di.error.ꝛ in.c.negligere.ij.q.vij. Nec sufficit epūs bñ viuere quo ad se si vitia subditoꝝ nō corrigat ea.di.qđ em̄ dz aut cōsentire epūs q̄ nō corrigit corrigēda.ea.di.c.cōsentire. Iz ēt dz miserimus epūs q̄ gloriaꝫ laudari a subditis delinquentibus. sic qz parcit eorū delictis vt delinquentes ipsum laudent ne corrigaꝫ.cū pastor nullus placere possit lupis ꝛ gregibꝰ. ter. est no. i.c.fi.ea.di. qđ no. ¶ Predictis adde qꝫ corripiendus est epūs negligēs circa pauperum defensionē releuationē oppressorū. tuitionē ecclīarū. ꝛ delinquentū subditorū correctionē. lxxxiij.di. in summa. ꝛ i.c.j. ꝛ ij. idē ꝛ si tolerat in ecclia fieri spectacula larua asqz ingredi tēpla etiā sub ꝓtextu spectaculorū. c.cū ad decorem. de vi.ꝛ ho.cle.qđ verū est nisi spectacula fiant ad pias causas. vt puta representatio passionis dñi nr̄i iesu xp̄i magorū ꝛ sanctorū memoriā veterū actuū renouātes sm gl.ibi.quā no.ꝓpetuo. Quinetiā laruari se non debent clerici vt ibi. nec etiam seculares vti debent habitu clericali vel monachali.l. mime. C. de epi.and.ꝛ in auc.de sanc.epi.¶.fi. imo nec quiuis itereſſe ꝑt epi vel clerici in q̄bus chorice saltatiōes cātatiōes ꝛ corporū motꝰ obscēti exerceaꝫ.xxxiij.di.ꝑ byteri. Sz de cōuiuio recedere debent cū ꝓdicta geri incipiāt ꝛ ioculatores supueniūt. de ꝑse.di.v. nō oportet ergo nec ipse choreas ducere pōt clericꝰ vt ibi a fortiori.arg.multo magis.C.de sac.san. eccle.ꝛ diri.¶.in rub.de vita epi.vbi plenius vide. ¶ Jtē deponi dz epūs q̄ in aliena dioceſi clericos ordinat vel altaris

ꝓsecrat nisi rogat⁹ sit a metropolitano ꝛ epis ꝓuincie.ix.q.iij.c.j.ꝛ.ij.c.eꝫ.c.epi.c. pe.ꝛ.c.nullũ.vj.q.j.eps i dioceſi.vbi dz q̃ dispẽsatiõe p annũ suspẽdit ſm gl. ibi dum cõcordat dicta iura in penis Iuꝫ. Non em̃ dz eps disponere eccleſiã alie ne dioceſis.ſicut nec vir dz alienã vxorẽ adulterare ea.q.c.ſicut. Quinetiã in ꝓ ꝓria dioceſi non poteſt eps alienos cle ricos ordinare ſine lr̃is ꝓpriꝰ dioceſani. gl.eſt no.ix.q.iij.in ſumma p.c.j.ꝛ p totũ xvij.di.dixi.ſ.in rub.de ptãte epi in ſpiritua. Nec ad hoc ſufficiunt lr̃e archidiaconi.c.ſignificaſti.el.iij.de off.ar chi. Põt tñ eps ſupior clerici ordinati ab alio epo ipm clericũ ſuſcipere i dioce ſi maxime ratificando ordinationẽ ta ctã p aliũ cp̃m.c.ſi.cũ gl.or.ix.q.iij.qꝫ no. Adde ꝓdictis q̃ nõ põt eps eccleſiã ab ipſo fundatã in aliena dioceſi cõſecra re.xvj.q.v.ſi quis.ꝛ.c.lator.oẽs em̃ ec cleſie dioceſis ſubſunt epo dioceſano. xvj.q.vij.oẽs baſilice.lxj.di.obitus.ꝛ.q. j.c.iij.ix.q.iij.xvij.q.ij.abbates.ꝛ ibi gl. x.q.ij.eps habeat.qꝫ eſt verũ niſi in his eccleſijs que ex ꝓuilegio ſpeciali ſunt exempte.de ꝓuil.c.cum ꝛ plãtare.ꝛ gl. in.d.c.oẽs.ꝛ alias.ſ.dixi.iuxta predicta ſcire debes qꝫ nõ dz eps clericum forẽ ſecz i eccliã ſue dioceſis inſtituere ꝓpriꝰ epi dimiſſorias lr̃as nõ habentẽ.xxj.q. ij.c.j.lxxj.diſt.c.j.ij.ꝛ.iij. Aliasponit eps vel excõicatione vel ad tẽpus depoſitio nis ſm glo.ibi q̃ etiã dicit requiri lite ras nec ſufficere tacitũ cõſenſum qui tñ ſufficit qñ clericus tranſit ad aliam ec cleſiã z.eiuſdẽ dioceſis. ¶ Ultimo adde circa ꝓdicta q̃ eps viſitans aliũ ep̃m in eiꝰ dioceſim dz a viſitato ſuſcipi ho norifice iuxta qualitatẽ ſui.de cuius vi ſitati licentia põt eps viſitans miſſam celebrare ꝛ verbũ dei ꝓdicare in eccliã viſitati.vij.q.j.epi.vbi idẽ dicit in pre
18 ſbyteris qꝫ no.† Itẽ dz deponi eps qui querit promoueri loco viuentis.vij.q. j.cũ qui.iij.q.ij.audiuimus.ij.q.j.i pri mis poſt principiũ.itẽ ꝛ qui cõicat ex cõicatis.xj.q.iij.theugaldum.ꝛ.c.q̃ cõi cauit.itẽ ꝛ ꝓpter ſui ſimplicitatẽ.xvij. q.ij.ſi quis abbas.cũ gl.lxxiij.di.eꝑor. itẽ ꝓpter negligentiã.lxxj.di.dictũ ſm d.glo. Abbas ſo ex cã minima põt de poni.d.c.ſi qs abbas.de ſimo.c.p.tuas. ꝛ.c.Iz hely.ſm.d.glo.vt qꝫ ſit incautus. crudelis.impius.fornicator.ebrius.ſu
19 perbꝰ.d.c.ſi quis abbas.† Itẽ deponit eps ꝓ crimine notorio.xxx.q.j.c.ſi.in gl.
20 † Itẽ ꝓ crimine capitali.l.di.ſi qs eps. Itẽ ꝓ criminibus tñ a iure exꝑſſis nõ ꝓ aljs gl.or.i ſum.xv.q.viij.ꝛ vide.lxxxj. di.c.j.ꝛ ibi gl.de tẽ.or.c.ex tenore.ꝛ.c.ſi.ꝛ
21 c.ſicut.de elec.† Itẽ deponi dz eps car naliter cognoſcens monialẽ qꝫ etiã in clerico ſtatutũ eſt.xxvij.q.j.ſi quis eps. xxx.qõ.j.ſacerdos quo caſu laicus dz excõicari.d.c.ſi qs eps.ꝛ ibi ꝓ glo.quod bene notẽt hi q̃ cũ monialibus quotide
22 coeunt.† Itẽ dz deponi eps carnaliter cognoſcens filiã ſpiritualẽ ac.xv.annis pniam agere dz peregrinãdo.demum in monaſteriũ clauſus dz deo ſemp ſer uire.d.c.ſi quis ſacerdos.ꝛ.c.nõ dz.vbi etiã dicit de ꝓſbytero qui fornicans cũ filia ſpirituali dz deponi ꝛ pegrinari. xij.annis.ſi crimen fuerit notoriũ popu lo.Si vero eps fornicaꝫ cũ vxore aliena x.annis pniam facere dz ſm glo.in.d.c. nõ dz.ſed femina laica pdit bona que ſunt pauperibus eroganda,ꝛ in mona ſterio recluſa dz ꝑpetuo deo ſeruire.d. c.ſi qs.Dicitur aũt filia ſpiritualis.i.q̃ baptizata eſt ab eo.Itẽq̃ ei ſua pctãco
23 fiteꝫ.xxx.q.j.Filia.† Clericus vero ob adulteriũ ciuiliter cõuentus beneficio priuandus eſt ſed criminaliter ꝙuentꝰ dz deponi ab ordine.c.qualiter ꝛ qñ.Ff. ſi.de accu.qꝫ verũ etiã ſi illud nõ cõmiſ ſit ſed iactauerit ſe commiſiſſe ex quo ſcandalum ſit ſecutum.c.q̃ ſit.de excel.prela.iunctis no.per Inno.in.c.bo re.de eta.ꝛ qua.facit.lxxxj.diſti.ſi quis eps.ꝛ.c.ſi qs ſacerdotũ.ꝛ Pau.de caſt. in cõſi.cxvij.vbi etiã dicit q̃ eps delin quit ſi nõ deponit clericũ adulterum cũ quo diſpẽſet ꝑmutãdo penã depoſitio nis in pecuniam.de offi.or.c.irrefra gabili.ꝛ glo.v.q.ij.ſi primates.nec põt vicarius epi cõponere de dicto crimine ꝓ pecunia vt ibi pPau.in.d.cõſi.Quin etiam dicit ibi Pau.eps poſſe diſpenſa re cũ ſimplici adulterio vel cũ leuibus criminibus.ꝓ.c.at ſi clerici.de iudi.d.c.

24 qualiter.in ꝑin.j.q.j.notũ.† Itẽ deponendus eſt eps vel ſacerdos ob reuelationẽ cõfeſſionis de peccatis ei facte in forma penitentie.de pe.di.vj.ſacerdos. iij.q.vij.c.ſi.in ꝑin.cum glo.quod verũ eſt ſi quis confeſſus eſt ei vt deo non ſi vt ſibi ſoli ſm glo.in.d.c.ſacerdos.ꝛ in.c. ſi.vj.q.ij.ad idem eſt qꝫ no.in.c.ſi ſacer dos.de off.ordi.ꝛ i.c.oĩs vtriuſq; ſexus. ver.caueant.de pe.ꝛ re.Inno.in.c.qñ. de teſti.et in.c.qualiter.de accu.ꝛ Bal. in mar.ver.ſacerdos.ver.iij.itẽ eſt ve rum niſi de conſenſu confitentis ſcõm Jo.an.in.c.conſanguinei.de re iud.ſed an ſacerdos debeat vel poſſit reuelare proditionem ſibi reuelatam in confeſ ſione penitentiali.dic qꝫ non in ſpecie ſed in genere ſic.vez dicẽdo primatibus loci fieri tractatũ.non tamẽ ſpecificando perſonas ſcõm doct.ꝛ Butr.in.d.c. omnis.Tenetur tamen ſacerdos cõfeſ ſus crimen eſo illud reuelare vigore excõicationis facte de crimine illo reue lando ſcõm gl.ꝛ docto.in.d.c.ſacerdos. qꝫ intellige vt eps.proſit non vt noceat vt ibi.Item deponi debet epiſcopus q̃ queritꝫ timeri potius verberibus q̃ ver bis.xlv.diſt.cp̃m.in fi.ꝛ in ſumma.ꝛ no. in.c.j.ij.ꝛ iij.Item ꝛ qui aſſumit curas ꝛ negotia ſecularia.lxxxviij.di.eps aũt. ꝛ.c.prelatum.xxj qõ.iij.in ſumma.ꝛ.c.j. ij.ꝛ iij.ꝛ per totum.quia nemo militãs deo ſe negotijs ſecularibus implicet d. c.j.ꝛ.ij.vbi idem dicitur de clericis.ꝛ.ſ. alias diximus ꝛ probatur.xj.q.j.te qui dem.Quinimo tanq̃ peſtis eſt fugien pus clericus negotiator.lxxxviij.di.ne gotiatorem.Poteſt tamen ꝛ debet cleri cus viuere ex artificio dummodo vacet officio et benficio cui non debet detrimẽ tum auferri per artificiũ clericũ.xcj.di.
25 clericus.ꝛ.c.ſe.ꝛ alias.ſ.† Item debet deponi epiſcopus ordinans clericum p ſimoniam.j.q.j.ſi quis epiſcopus.ꝛ.c.ſi cut ep̃m.j.q.ij.ꝛ.capit.ex̃ multis.ij.q.iij. Imo etiã ordinatus per ſimoniam ha betur pro non ordinato vt ibi.ꝛ.c.ordi nationes.ꝛ.c.placuit.j.q.j.ea que.j.qõ. iij.j.q.j.quicunq; ſtudet. Non em̃ dicit bonus paſtor ouibus qui ſimoniacꝰ eſt j.q.j.c.fertur ꝛ.c.vulnerato. Poteſt tñ epiſcopus voluntarie obla ta recipere d.c.ſicut epiſcopum.q.j.quicquid. Et di citur ſimonia etiam ſi detur poſt ordi nationem vel promotionem ſcõm Bal. in.l.ab anaſtaſio.ſ.albati.ꝛ Fit autẽ tri bus modis ſimonia.vez manu dando pecuniam vel rem q̃cunq;.Item obſe quio.Item lingua.j.q.j.ſunt nonnulli.ꝛ intelligeobſequio quãdo indignus eſt vel dignus ſi ſeruit indigne.ſi alꝫ oino ſeruiret dignꝰ digna ſeruiẽs nõ dz ſimo niaz cõmittere niſi ex pacto ſeruiat ſm gl.ibi per.c.venerabilis.de ſimo.quod dixi de lingua intellige de ꝑcibus q̃bus etiã fit ſimonia vt in.d.glo.ꝛ in.c.moy ſes.viij.q.j.ꝛ vide gl.j.q.j.in ꝑin.ꝛ alꝫs ſ.plenius dixi in.ij.lib. Sed an notariꝰ epi poſſit aliq̃d recipere ꝓ ſcriptura or dinatiõis a clerico ordinato.ꝛ dic qꝫ nõ. imo etiã nec archidiaconꝰ ꝓ examina tione ordinandorũ.d.c.ſicut ep̃m.j.q.ij. Debet autem ſcriptura cõfici de ordi natione clericorum.ij.q.j.legum.ꝛ glo. in.d.c.ſicut ꝛ tenet Abb.ſicu.in.c.bone. el.ij.de elec.Qꝫ dictũ eſt de notario epi intellige verũ ſi ſit ſalariatus ex publi co ſm gl.vbi.ſ.alꝫs ergo licite recipit.et ideo Inn.in.c.j.de ſimo.ꝛ Bal.in mar. ver.ſoluere in fi.dicit quod eſt ſimonia ſoluere notario pro mercede. Alias au tez notario debeꝫ merces pro quolibet ſcriptura vt ibi.nec ſine mercede coge reꝫ notariꝰ rogari de ſctibꝰ vl teſtamẽ tis.l.ꝓtor.in ꝑin.cum glo.ff.de eden.et vide oino Bar.in.l.j.C.de tabula.lib.x. ꝛ in.l.j.ſ.j.ff.fur.aduer.nau.cau.ſta.et in.l.munerũ.ſ.j.ff.de mu.ꝛ ho.ꝛ Bal.in l.prouidendũ.C.de poſtu. Sed cogitur notarius a iudice nõ a parte ſm Bar.
26 in.l.q̃ teſtõ.ſ fi.ff.de teſta. ¶ † Et nota q̃ notarius põt recipere mercedẽ tã ꝓ protocollo q̃ etiam pro extenſione pro tocolli vel inſtrumẽti publicatione quã petere põt officio iudicis ꝛ actione ex locato ſm Bar.in.l.largẽtarius.in ꝑin. ff.de eden.ꝛ no.in.l.ſi.C.de ꝑin.agen.i re.ꝛ i.l.in ſacris.i fi.C.de ꝓri.ſa.ſcri.li. xij.ꝛ Bul.de cu.in.d.l.argentarius.vi de etiam Bal.in tractatu de tabel.ix. q.ꝛ intellige dari ſibi actionẽ vtile ex lo caſm Barto.in.l.j.ſ.j.ff.de va.ꝛ extra

or.cogni.Sed quis soluat mercedē notario ex cōtrahentibus.Rñdeo vendito: nisi sit eccl̄ia fm Ang.in aut.de alie. ⁊ emphi.§.Hoc etiam.col.ix.vide Cy.et Bald.in.l.eos.C. de vsu.l. debet.ff. de edi.edic.tene menti. Item episcopus vendens ecclesiastica beneficia prebēdas vel altaria per simoniam concedens debet suspendi.j.q.iij.si quis episcopus.⁊ c.quesitum.cum glos.sed hoc de consuetudine non seruatur secundum Archi.x.q.j.sanctorum.vt refert Ludo.pon.in sing.ver.obligatio.versi. fructus.Et intellige simoniam commutti,siue detur pecunia.siue alie res que cunq; sint.j.q.iij.totum.vbi dicitur q̄ pecunie appellatione veniunt omnia que in terra sunt.et tenet Bart.in l.j. §.an potest.ff.de consti.pe.et in.l.quisquis.de lega.iij.l.pecunie.de verbo.significatione.bona.quod.§.fi.ff.ad trebel.imo etiam iura.d.l.pecunie.⁊ glo.in.d.c.totum.Item ⁊ species.d.l.quisquis.fm.d. glo.Item ⁊ que consistunt pondere numero vel mensura.l.talis scriptura.in prin.⁊ ibi Bar.de lega.j. Non tñ pecunia in sacculo signata vel in archa.sed numerata tm̄ fm Bar.vbi.ē.Item nec pecunia reprobata.l.elegāter.§.q̄ reprobos.de cōdi.inde.⁊ Bart.in.l.q̄uis. de au.⁊ argē.lega.Sed fm cōem vsum loquendi venit pecunia.i.nummi tantū fm Bar.i.d.l.talis.q̄ verū est in mutuo.l.iij.§.mutui.quod.ff.cū eo.Dicitur vero q̄s recipere pecuniā quocunq; recipiat cōmodum bursale.l.j.§.pecunia. ⁊ ibi Bar.ff.de calū.Dicta est aūt pecunia.q; nota pecudū primo fuit signata fm Plini.de na.histo.li.xxxiij.c.iij.⁊ibi ponit q̄ prior fuit forma in ere.⁊ quare denarius.⁊ quare quinarius.⁊ quare sextertiū fuerint dicta.⁊ q̄n primꝰ fuit
27 inuentus aureus.vide ibi.¶+Predictis adde q̄ verbū pecunie i scriptis plat̄ū intelligit̄ stricte fm Inn.in.c.sedes in fi.de rescrip.⁊ Lud.pō.in sin.ver.pecunia.ver.verbū pecunie.Itē scias q̄ appellatione pecunie veniūt etiā debita nondū exacta.vt tenet sing.Flor.in l.pcul.ff.de vsufruc.⁊ sic nota debitorū vt ibi.Et glo.in.d.c.totū.Itē ⁊ totū patrimoniū.l.cogi in principio.⁊ ibi Bar. ff.ad trebel.⁊ in.d.l.talis.hinc est q̄ q̄ hz pecuniā dicit habere oia.l.iij.⁊ ibi Bal. C.de consti.pecu.Als dicitur pecuniaz esse vitā hominis fm Bal.in.l.si tuis.de oper.lib.per no.in.l.aduocati. de aduo. diuer.iudi.⁊ Bald.in.d.l.ij.Item ⁊ pecunia dicit̄ fideiussor in necessitatibus. vt ibi ⁊ hec practica docet.Nō tñ pecunia venit appellatiōe auri,vel argēti si sculpta est si pōt expendi.secus si pecunia est antiqua vel testator nō hz aliud argentū ver aurū fm Bart.in.l.quintꝰ. ff.de auro ⁊ argen.lega.q̄ no. ppetuo. De hac ppertius Elegiam pulchram concludit.Ergo sollicite tu causa pecunia es.Per te imaturum mortis admꝰ iter.Tu vitijs hominū crudelia pabula prebes.Semina curarū de capite orta tuo.Tu petum ad phariū tundentem linthea portus.Obruis insano terq; q̄terq; mari.Nam dū te sequit̄ primo mi ser excidit ore.Et nona linginquis pisci bus esca natat ⁊c. De eadem pecunia ego alias ad fratrē meum Antoniū berthachinū Elegiā edidi ex Cassia in qua sic dixi.Carmina pro nūmis cantant̄ si mihi nūmi Sunt.nūmis cedēt carmina vana seris. Sūt nūmis fratres.sūt nūmi,vita salusq;.Et nūmꝰ sanguis delitieq; hoiz.Cui de sūt nūmi q̄s̄ sit gl̄a rois Deficit.idigenis.deficit oīs honos.
28 Hec incidēter dicta esse velim.¶+Sz redeo ad materiā ⁊ dico q̄ eps dz etiā deponi si nō seruat cōstitutiōes cōsilij vel eccl̄ie romane.si credat eccl̄iā romanā potuisse sic statuere.sz ipsi cōtēnat p libito volūtatis.iiij.distin.§.fi. Sed si credat eccl̄iā romanā nō potuisse sic statuere ponit̄ vt hereticꝰ.xix.distin.nulli fas.Ita tradidit glo.not.in.c.generali. de electio.in.vj. et glos.ij.q.vij.sacerdotes.et.§.hoc et si legibus.iiij.distinctio. vbi not. Item deponi debet si palam alienet res ecclesie cathedralis vel alterius sibi subiecte que rectorem habeat non si clam fm Archidia.xij.q.ij. monemus.per tex.in.c.vltimo.iij.q.vltima.quod Joan.fabri. dicit verum nisi rem alienatam incōtinenti restituat ecclesie.Uguitio autem dicit cū eo dispen

sandum si rem ecclesie cito restituat. Sic ergo pena epi alienantis est depositio.d.c.monemꝰ.c.apostolicos.⁊.c.diaconi.gl.in.c.si quis presbyterorum.de re.eccle.nō alie.x.q.ij.si q̄s episcopus.⁊ ibi gl.xij.q.ij.vulterane.⁊.c. abbatibꝰ. xvij.q.iiij.c.j.⁊.c.nullꝰ.xiij.q.iiij.c.j.ō re. eccl.nō alie.c.nl̄i.c.ij.co.ti.i.vj.l.inbemꝰ §.iconomus.de sa.san.ec.quod verum nisi celeriter restitutio fiat ecclesie vt.ē. diximus.⁊.d.c. si quis presbyterorum. Celer vero restitutio dicit̄ quamprimū 1 ab ecclesia interpellatur ad restituendum.ar.d.c.si quis.xxxv.q.ix.quod q̄s. 2 de elec.c.nosti.fm.d.Lau.in rub.de re. eccle.non alie.in.vj.xiij.q.⁊ glo.in.d.c.si 3 quis presbyterorum.¶Illud tñ no.q̄ si necessitas instat alienandi ⁊ alienatio celeritatem requirit vt consensus 4 capituli de facili ⁊ statim haberi nō possit vel etiam autoritas postulari ⁊ ipe- 5 trari nō habet locū pena cōtra alienātē inducta fm Pau.in cle.j.de fo.cōpe. et Lau.tz in.d.Rubri.q; xxxix.in fi.facit 6 q̄d.no.xij.q.ij.placuit.glo.in.l.diuus.de peti.here.⁊ in.l.tutor.q̄ repertorium de admi.tu.tex.in.l.si longius.ff.de iudi.et 1 in.l.si cum dotem.§.si pater.ff.solu.ma. quod no.pro excusatione prelati vel clerici alienantis non solenniter de bonis ecclesie.Adde idez esse quando alienatur res inutilis ⁊ vilis.qz non punitur fm glo.no.in.c.j.xvij.q.iij.xij.q.ij. terrulas.vide Ang.in.aut.de ali.⁊ emphi.§. hoc etiam.col.ix.⁊ Lau.de sa.in.d.rub. et in.l.in quorum.xxviij.col.ff.de pigno.
29 et als dixi.ē.co.+hic subde quod eps alienans nedum debet deponi.sed etiā debet res alienatas in casu phibito restituere ecclesie.x.q.ij.c.vlti.⁊ no.in.c.fi. de rebus eccle.nō alie.in.vj.Nec potest eps alienare bona ecclesie sine cōsensu rectoris illius ecclesie.d.c.fi.⁊ ibi gl.xij. q.ij.placuit.⁊.c. abbatibus. Sede vero episcopali vacante non pōt res ecclesie alienare.xij.q.ij.si qua de rebꝰ.⁊.c.nouit.ne sede vacā,sed vacante sacerdote sic cū autoritate epi fm gl.in.d.c.fin. per.c.fraternitatē.xxj.di.x.q.j.decretū. hec oīa no.⁊ adde.§.in rub.de autoritate epi in tpalibꝰ circa res in qōnibꝰ de alienatione rerum ecclesiasticaruz vbi plene.Ex his declarata est sc̄a pars principalis.s.causa materialis depositionis per versiculos.Iz nō p questiōes.

¶Quibus adde alium casum.s.quando excommunicatus celebrat quia deponi debet fm Spec.tit.de accusa.§.v. versi.porro.vbi vide.

¶Tertia pars.De causa formali degradationis qualiter fiat.

Degradatio ꝓbalis que sit et q̄liter fiat.

Eps degradās stare nō debet indutus habitu pontificali.

Testes quot requirantur ad episcopū deponendum.

Testes duo cōiter sufficiunt in omnibus actibus.

Testis vnicus in quibꝰ sufficiat actibꝰ.

Cardinalis legatus asserens se habere certas cōmissiones mandatum habere presumitur.

Oc causa formali degradatiōis nūc disseramus. ¶+Quero igit̄ primo de gradatio verbalis cū.§. in principio huius ptis octaue principalis diximus esse duplicē.s.verbalē ⁊ actualē et dic quod verbalis degradatio fit solo verbo vt cum hoc crimē vel cām aliquam de quibus.§.prime dixim⁹ sententia depositionis,pfert̄ sicut fecit clemens papa quartus q̄ publice tulit sententiam depositionis contra.xj.episcopos presentes qui adheserant Manfredo principi Tarentino qui regnū Sicilie occupauerat ⁊ eius coronationi interfuerunt.vt refert Spe.in ti.de accu. §.j.versi.⁊ no.quod quando forma est huiusmodi valet.Et qz nobis cōstat te tale crimen flagitiosum commisisse iō te sententialiter ab omni clericali ordine dicimus deponendū vt tradit Spe. eo.§.ver.item queritur.⁊ probatur in.c. nouimus de verb.sig.⁊ in.c.accedens.l. di.⁊ xj.q.iij.eps.⁊ in.c.veritatis.de do. et contu.⁊ in.c.qualiter et quando. de accu.Intellige tamen quod crimen in

sententia declaretur fm Specu.vbi.§. Actualis vero degradatio fit quando post sententiam verbalē de qua.§.diximus insignia ordinū sibi solenniter detrahunt.& hec dicit depositio solēnis de qua habēt.xj.q.iij eps.& in.c.ij.de pe.in vj.& in Spe.vbi.§.ver.degradat.in.¶.ij. Huius forma est qz superior degradādi coram iudice seculari cui tradi dz degradandus publice primo tondat ei caput.deinde abradat cuz vitro vel ferro loca capitis & manuū i quib⁹ vnctio facta fuit tēpore ordinationis.demū detrahat ei inducto oia insignia que collata fuerūt tēpore ordinatiōis exuatqz habitū clericalē & induāt laicalem.& dicat iudici laico q eū recipiat in suū forum. ¶Primo aūt auferat ei vestimentū quod datū fuit ordinato.post ho alīs vestes & gradatim vsqz ad vestem quā habuit in susceptione tonsure.sic ergo ptz q degradandus primo vestiri dz habitu clericari cuz ornamentis scōm qualitatem sue dignitatis & ordinum suorū vez q p̄sbyter induat cū calice in manu ac si vellet dicere missam.diaconus vero vestit vt diaconus.subdiaconus vt subdiaconus.eps vt eps.& sic de singulis. Et cū ei eruit vestis dicat eps exuens ad terrorem alioz nō ad substantiā degradationis p̄sbyter exuim⁹ vel auferimus tibi vestē sacerdotalez & te honore sacerdotali priuamus & similibus verbis vtatur in ablatione alioz insigniū. In remotione vero vltime vestis dicat auctoritate dei omnipotentis patris & filij & spiritus sancti ac nostra auferimus tibi habitum clericalem deponimus.degradamus.exuimus & spoliamus te omni ordine & priuilegio clericali.hec forma probat in.c.ij.de pe.in vj.& tradit Spe.in versiu.degradatio.

2 ¶†Secūdo quero an eps degradans debet stare indutus habitu pontificali tempore degradationis. Rñ.non de necessitate sed pōt si velit fm Specu.et ¶.ij.ver.item non est vis.de accu.quod

3 no. ¶†Tertio quero quot testes requirant in causa criminali.ad deponendū epm. Rñ q duo vel tres sufficiunt.qz in ore duorum vel trium stat omne verbuz ij.q.iiij.¶.ex premissis.c.j.c.placuit.et.c. in omni.de testibus.c.nouit.de iudicijs. c.cū esses.& c.relatū. de testamentis.l. vbi numer⁹.ff.de testib⁹. Sed ꝑtra cardinalē epm requirunt.lxxij.ꝑtra cardinalem p̄sbyterū requirunt.lxiiij.contra diaconū requirunt.xxvj.contra subdiaconum.vij.c.nullā.& c.presul.ij.q.iiij.et tz Spe.in.ti.de teste.¶.restat de numero.in princi.Qui quidē testes debēt iurare de quinq. ¶Primo dicere veritatem.iij.q.nona horta. ¶Secundo pro vtraqz parte.xiij.q.v.non sane. ¶Tertio q nō admisceant falsitatem.d.c.nullam.ij.q.iij. ¶Quarto q nec odio nec amore nec p cōmodo ppio testificent. de testi.c.q̄ties. ¶Quito q dicat q̄cq̄d de re ipsa nouerit etiā si nō fuerit interrogatus.c.cū dilectus.de accu.ita tradit no.gl.i.d.c.nullā.quā no.p forma iuramēti testiū. Cōtra papā vero duo testes sufficūt fm gl.i.d.c.p̄sul.i p̄n.p not. de pe.di.ij.p̄ncipiū.qō no.qz i hoc papa deteriozis ē cōditiōis q̄z cardinalis. Qō dictū est de cardinali intellige etiā si sit questio cōtra ipsum de commisso crimine etiā ante cardinalatū adeptum.qz d.c.presul.loquit indistincte fz quosdā Archi.tñ ibi tenet.cōtrariū.sed nō ꝑcetali priuilegio non gaudet cardinalis. gl.est in.c.j.de scisma.li.vj.in ver.cardinalis. Item intellige verū de rigore iuris & qñ testes nō sūt vsqz adeo idonei: nam si sunt idonei & vite laudate ac immutande de equitate duo sufficiunt.d. c.nullam.¶.sed hoc.& tz Jo.an.in.c.licet vniuersi.de testi.& tz Lud.pon.in singver.testis.ver.duo testes.Pro purgatione vero epi requirunt.xij.testes.ij. q.v. omnib⁹.in fi.fz in purgatiōe p̄sbyteri.vij.in purgatione diaconi tres requirunt.ea.q.si legitimi.& Spe.in.d.¶.

4 in.ij.col.qō nota. ¶†Sz qd de alijs actibus quot testes requirant. Rñ.q regulariter duo testes sufficiūt.d.l vbi numerus.qō est verū nisi expressum in aliquo casu maior numerus requiratur.vt in testamento in quo regulariter requruntur septem.l.hac cōsu.l.C.de testa.lz inter liberos duo sufficiant.in auc.hoc in-

ter liberos.eo.ti.Idem in p̄js voluntatibus.c.relatū.el.j.de testa. Idē in codicillis legatis & donationib⁹ causa mor.i qb⁹ dnqz testes sunt necessarij.l.fi.C.de codicil.l.fi.C.de dona.causa mor. Alios vero casus ꝑplures in quib⁹ req̄runt vltra duos testes vide omnino in Spe. vbi.§.d.¶.restat de numero per duas columnas.vbi vide quod dixi de codicillis & donationibus est verum nisi p statutum testium numerus minor reqrat in eis vel etiā in testamentis quod 6 statutū requirēs duos testes in testamento habet locum etiam in dona.causa mor.fm Bal.in.l.fi.C.de testa.sed cōtrarium sensit in hoc Bal.in.d.l.hac cōsul.iiij.col.ver.sed quero nunquid.C.q̄ testa.fa.pos.& Barto.in.l.ij.in fi.ff.de lega.j.vbi vide & nota.† In casibus tñ 5 vnicus testis sufficit.primo si concurrunt cum eo alia indicia vel adminicula vt iuramentum partis.l.admonēdi. ff.de iureiuran.l.in bonefidei.C.eo.ti.c. fi.eo.ti.Item in causis paruis si testis est honesta persona fm Inno.in.c.prudentiam.de offi.dele.Item quando in loco non est nisi vnus in arte peritus.l. semel.C.de re.mili.lib.xij.& Bartho.in j.consti.ff.Item & qñ testator mandat stari dicto vnius fm Bar.in.l.theopōpus.ff.de do.p̄ele.Item in nūtio vt ibidem.& per Barto.in.l.a diuo.¶.si superebus.de re iudi.Inno.in.c.quoniā contra.de ꝑba.Itē & qñ dubitatur an aliqō instrumentum esset scriptum manu alicuius notarij.quia ei credit an scripserit.l.si qs decurio.C.de fal.& ꝑ.de fum.in.l.iurisiurandi.C.de testi. Item quādo vnicus est partibus confidatus si partes consentiant in eius persona & dicto.qz tunc plene probat.secus si i persona tantum.quia tunc semiplene fm Bal.in.d.l.in bonefidei.v.col.& in Spec. de teste.¶ hoc restat.ver.hoctñ. Itē soli principi credit etiā in facto ppio & sine die & p̄sule fm Bal.in.l.ex his vl.col. C.de testa.mili.l.quero.in fin ff.de edi. edi.& Pau.de ca.consi.xxiij. Itē creditur soli regi fm Pau.in.d.cōsilio.& c.nobilissimus.xcvij.dist.& Bald.in.l.j.ff.de offi.p̄efe.p̄e. Item vnus expertus probat cōsuetudinē fm Bar.in.l.de quib⁹. de legi. Itē soli cardinali credendum est fm Bal.in marg.ver.credulitas. vbi allegat Inn.in.c.cū olim.de p̄uile.qō est vez in cōmissis sibi a papa fm Bal. in.l.iurisiurandi.C.de testi.& ꝑbat in.d. c.nobilissimus.& glo.in.c.ad apostolice. de re iudica.in.vj.q credatur cardinali legato etiam literas commissiōis non ostendenti.quod etiam tz Barto.in.l. j.C.de superindi.li.x.& Bal.in.l.si quap cal.de episco.& cleri.& alīs.¶.dixi.† Et adde q si cardinalis legat⁹ asserat se habere certas cōmissiones pura legitimandi creandi notarios restituēdi infames & si.nec ostendit literas sed publice tales act⁹ p̄esumit qō mandatū habuit & valent act⁹ rōne cōis erroris et ei credit p̄esumptiue fm Bald.in.l. exēplo.in fi.C.de ꝑba.& no.in.c.ex lris. de testi.in integ. Itē vni testi credit de insidijs factis per papam.lxxiv.distin.si quis papa.vj.q.j.¶.verū.& Spe.in.d.¶. restat de numero.iiij.col. Itē credit soli pape.gl.est in.c.j.de renū.& in.c.ad apostolice.de re iudica.i.vj.per.c.cū nobis. in fine. de testi.& ibi Bal.lz Ang.contra in.l.iurisiurandi.C.de testi. Item & de reuocatione mandati credit parti cum iuramento & vno teste.c.ex insinuatiōe. de procura.Item creditori tantum creditur super eo quod est superfluuz pretio rei vendite.l.fin.¶.si vero.C.de iure do.impe.Item quando quis probabiliter ignorauit.de sen.excommu.c.si vero. el.ij.argu.tamen contra in.c.pe.de p̄esumptio.sed ibi non erat causa probabilis.item creditur dicto vnius abbatis contra epm qui messem vicini exarauit ante misse celebrationem vel solennia. lxxxvj.di.tanta.Itē credit vni extra iudiciū seu tanq̄ socio.xvij.que.iiij.Innocēs. itē ad probandum baptismum vel ecclesie consecrationem.de consecra.dist. iiij.c.cum itaq̄.& c. paruules. & distincti.j solennitates.item cum dubitatur de voluntate muti vel mouentis argumen.xxv.q.vj. qui recedunt.& c.sequen.Item dictum vnius testis reddit sigillum dubium in testamēto positū.l. j.¶.fi.ff.quem admo.testamen.ape. Itē

in probatione terminorum creditur so 1
li vēditori. l. cos. ff. fini. regū. ſm vnā lectu. ⁊ ita ſeruatur. item ad impediendū matrimonium contrahendū. de teſtib. 3
c. ſuper eo. de ſpon. c. preterea. cl. ij. item ad faciendum indici purgationem de 4
purga. cano. c. cum in iuuentute. item creditur ſoli ſacerdoti q̄ aliquis peni- 5
tentiaz fecerit de ſimonia. c. nemo. ⁊ ar. de teſti. c. teſtimonium. de pe. ⁊ re. c. omnis vtriuſq̄. Item vni tanq̄ recitatori 6 7
propter eius fidem indubitatam. viij. q. ij. talia. xxviij. diſt. de ſiracuſañ. xxij. 8
q. iiij. inter querelas ſcōm vnam lectu. Item creditur ſoli executori de appel. 9
ccum parati. ff. de re. eorum. l. magis. ſ. ne tantum. ⁊ in Spe. de accu. ſ. j. ad fi. et 10
de cita. ſ. ſequitur. Item patri ſolo creditur aſſerenti filium inuitum eſſe factum 11
monachum. xx. q. iij. preſens. Item olim credebatur ſoli epō. xj. q. j. quicunq̄. vide. vj. q. j. ſi tantum. ⁊ ſeq. Item vn⁹ teſtis facit preſumptionē. l. ij. i fi. ff. quēadmo. teſta. aperian. l. theopomp⁹. de do. preleg. Itez credit vni teſti cū fama. vt 1
plene in Spe. de teſte. ſ. reſtat de numero. iij. col. ver. xxv. Itē vnus teſtis proficit ſed non ſufficit. qz clericus vni multi ab hoſtibus remiſſo ſuffragantibus meritis vite prioris. l. deſertorē. ſ. is q̄ ad. et. l. non oēs. ſ. a barbaris. ff. de re milit.
Itē vni credit cū iuramento ſi dicat ſe per vim pdidiſſe ꝓbata pri⁹ violentia. c. fi. qō me. cauſa. l. ſi quādo. C. vnde vi.
Itē creditur iuramēto vni⁹ circa fraudem aduerſarij. de in integ. reſti. c. ex literis. de re in. c. cū Bertoldus. Itē vni teſti credit in cauſa denūtiatiōis de teſti. c. in omni. de iudi. c. nouit. Itē vn⁹ teſtis ꝓbat ſemiplene in Spe. de ꝓba. ſ. finaliter hos caſus ponit Spe. in. d. ſ. reſtat. iij. ⁊ iiij. col. tu adde ſm Bal. in. l. ne in arbitris. C. de arbi. in. iij. col. Itē ad ꝓbandū 2
qō clericus fuerit penſius a laico. c. quenit. de teſti. cogē. Item ⁊ cā abſentie. ꝓbat̄ p vnū teſtē cū iuramento partis. c. inſinuatione. de reſti. in integ. ſm Bal. vbi. ℣. qui etiā ponit octo alios caſus. de ſupradictis. quos no.

¶ Quarta pars. De cauſa finali ⁊ effectu degradationis.

☞ Degratio ad quem finē fiat.
Degradatus conſecrēs an ꝓficiat corpus chriſti.
Degradatio non remouet characteres de anima.
Epūs depoſitus expenſas factas in rebus eccleſie poteſt repetere.
Epiſcopus depoſitus ad quem iudicez debeat appellare.
Epūs a ſuis ſubditis accuſari poteſt.
Epūs accuſatus de dilapidatione nō poteſt lite pendēte agere vel conueniri.
Epūs depoſitus an poſſit declare ſuper cōtractibus initis p ipſum tpe ꝓlature.
Geſta per epm depoſitū ſuā depoſitionem ignorantem an valeant.
Gega per procuratorem reuocatum quando valeant.
Notificatio reuocationis per procuratorem reuocari poteſt.

VLtimo cauſa finalis degradationis eſt attingenda cū qua huius operis finem cōcludemus. † Quero igitur primo ad quē finem degradatio fiat. Rñdeo vt degradatus tradatur iudici ſeculari puniendus. c. nouimus. de verb. ſigni. c. ij. de pe. in. vj. ⁊ Bal. in. l. j. C. an ſeruus ex facto ſuo. tūc enim tradit⁹ dicitur factus de foro ſeculari de iud. c. cū nō ab homine. c. nouimus. de ſen. excō. nam anteq̄ tradat̄ iudici ſeculari eſt de foro eccleſiaſtico. c. at ſi clerici. in fi. de iudi. in tantū q̄ dz viuere clericaliter ⁊ horas dicere. lxxj. di. dictū. ⁊ Spec. de cōpe. iud. ad. ſ. j. ver. in quibuſdā. ¶ Secundo q̄ro an percutiēs degradatū incidat in cañ. ſi q̄s ſuadente. xvij. q. iiij. Rñ. ſic vt p gl. ⁊ docto. in. c. ij. de pe. in. vj. ⁊ vide glo. l. diſt. accedēs. luij. diſtin. c. ij. lxxxj. di. dictū. ¶ † Tertio q̄ro ſi degradatus conſecrat de facto an cōficiat, corpus vez xpi dicendo verba. Hoc eſt enim ꝛc. gl. tz q̄ō non. in. d. c. ij. in fin. ſed vide plenius p glo. in. c. ij. de cler. excō. mi. ⁊ in ſumma. ix. q. j. de poſitus nō cōficit ſicut hereticus ſm glo. j. q. j. nos dicimus. et gl. ix. q. j. c. j. i fi. gl. m. tz reprobat̄ p Ber. ⁊ docto. Item ſi conficit illud ſacerdos

criminoſus tolerat̄. xv. q. j. vlti. c. vl. ¶ Et q̄ō cōſtitutus in mortis articulo pōt accipere pniam etiā ab heretico. xxiij. q. j. ſi quē. vide ea. q. c. pe. ⁊ fi. Itē ⁊ a laico depoſe. diſtin. iiij. ſanctū. nō tñ a ſeipſo ſm gl. de conſe. di. iiij. baptiſmi. ⁊ al's. ſ. diri in alio lib. ¶ † Quarto q̄ro an degradatio remoueat caracteres de anima. dic q̄ō nō. ⁊ iō ſi degradatus moriat̄ ⁊ miraculoſe reſurgat nō dz iterū ordinari ſm Sicu. ⁊ doc. in. c. nō pōt. de re in. per gl. in. c. ij. xxxij. q. vij. ⁊ no. in. d. c. ij. de pe. in. vj. p quo facit. q. mortuus ſi reſurgat recuperat oīa bona ſua ſm Flor. in l. ſeruitutem. ſ. ſi ſublatum. ff. de ſeruit. vrba. predio. ⁊ Barth. poſt glo. in. l. iiij. ff. de legi. vbi etiam dicit Bartho. quod et tunc recuperat filios ſed non vxorez. quod no. licet ſit de raro contingentib⁹. Addo etiā q̄ō degradatus ſi reſtituat̄ nō debet iterū ordinari. xj. q. iij. ſi epūs ⁊ Spe. de diſpen. ſ. nūc de epiſcopo. ver. lxv. q̄ō no. ¶ Sed ſcias q̄ō doctor promotus ob delictū nō pt iterū doctorari ſm Bal. in. l. ij. in fin. C. de liber. ⁊ eorū libe. 4
¶ † Quinto quero an epūs depoſitus repetat expenſas factas in rebus eccleſie ante depoſitionem. Reſpondeo ſic ſcōm Dyn. et Nico. de nea. in. l. a tutela. ff. de contrario iud. tut. Idem in quolibet adminiſtratore depoſita adminiſtratione ſm Dy. ⁊ Nic. ibidem q̄ō no. Et intellige vez niſi ſumptus ſit maior quam res in qua facta ſunt ſm glo. et Bartho. in. l. ſiue hereditaria. ff. de neg. geſt. Idē in ꝓcuratore q̄ repetit ſumptus per ipſum factos pro domino. l. j. et ibi Bal. C. mandati. l. procuratorē. cod. ti. ter. ⁊ Bar. in. l. idemq̄. ſ. idem labeo. ff. co. ti. pro quibus ſumptibus poſſunt retineri inſtrumēta cauſe. l. que oia. ſ. plane. per Bar. ff. de ꝓcu. l. ſumptus. ff. de pac. l. in rē. ſ. ſi. ⁊. l. qui ꝓpio. ſ. fi. ff. de ꝓcu. glo. in. l. j. ff. de proſene. ⁊ in. l. ſi non ſol. ſ. ſi centum. de cōdi. inde. item datur actio mandati. d. l. j. C. mandati. Et predicta vera niſi improbe facti ſint l. ſi contra. ⁊ ibi Bal. C. co. ti. idem in tutore qui expendit de ſuo. d. l. a tutela. q̄ō nota. ¶ † Sexto quero ad quē iudicem debeat depoſitus appellare. Reſpon- 7
deo quo ad papam. ij. q. v. omnes epi. c. ad romanam. ⁊ ſeq. iij. q. vj. accuſatur.
¶ † Septimo quero an epūs poſſit accuſari a ſuis ſubditis ⁊ deponatur. Rñdeo ſic. ij. q. vij. ſi q̄s. ⁊ ſ. ex his. ⁊ c. pan- 6
luus. c. lator. c. ſeq. qua ꝓpter. ⁊ c. ſi quid. quod verū niſi a criminoſis. ij. q. vij. pre 3
ſumunt. item intellige facta priuus examinatione de eis. ea. q. clericos. adde oīno ad p̄dicta. vj. q. j. ex merito. poſſunt etiam prelati a ſubditis ſuis reprehendi. ij. q. vij. admonendi. Sed an iudeus vel paganus vel hereticus poſſit accuſare chriſtianum. ℣. Rñdeo nō. ij. q. vij. pagani. c. ſi hereticus. ⁊ c. nō pōt. item nec tales poſſunt eſſe teſtes cōtra xpianū. d. c. nō pōt. ⁊ tz Bal. in. l. q̄ accuſare. C. de eden. l. quonā. ⁊ ibi docto. C. de hereti. Ang. tz in aut. inſiuran. quod preſta. ſ. j. q̄ō eſt verū niſi cum alio idoneo vel ni ſi aliud adminiculum cū eo cōcurrat ſicut infamis qui cū idoneis admittitur ſm Jaco. ⁊ Bal. in. l. ſi q̄s ex ar. in p̄nci. ff de eden. ⁊ Bal. in. l. j. C. de ſummis trini. ⁊ in. l. j. C. de teſta. ⁊ in. l. ij. C. de tab. ⁊ Pau. de ca. conſi. xcj. Itē verum ſi ex aduerſo ſunt alij teſtes idonei q̄, tunc iudex repellit. al's ſec⁹ ſm Bal. in addi. Spe. de accu. verſi. infamis. ¶ Sed an laici poſſint accuſare clericos ⁊ teſtificari ℣ eos. dic ℣ cano. q̄ nō. in. c. ipſi ap̄li. et. c. teſtes. ij. q. vij. q̄ō not. ¶ Dubitari pōt an epūs vel ſacerdos pendente accuſatione p̄dicta de crimine facta ad finē depoſitionis poſſit miniſtrare diuina. Rñdeo nō. ij. q. iij. preſbyter ſi a plebe ſm Fran. de capi. liſte in. l. reū. C. de procu. idē in clerico q̄ tñ interim nō poteſt priuari beneficio. d. c preſbyter. cuz glo. ⁊ intellige vſq̄ ad purgationē. i. excuſationem ſuā cū iuramēto cora epō ⁊ ſeptem clericis vocatis ab epō. vt ibi. An aūt interim miniſtret tēporalia. no. i. c. nihil. ſ. fi. de elec. ⁊ in. c. conſtitutus. de appel. item an deponendus antiquam deponat̄ poſſit infeudare. vide Bald. in c. j. quid iur. ſi al's. de feu. fue. inue. in vſi. feudo. Tutor vero accuſatus de ſuſpecto pōt pendēte lite adminiſtrare. l. q̄ō ſi forte. ſ. ſunt q̄dā. ⁊ ibi Bar. ff. de ſolu. et al's ſupra diximus. ¶ † Et no. perpetuo

q̄ eps̄ accusatus de dilapidatione non
pōt lite pēdēte agere vel conueniri fm
do. Francis.in.d.l.reū. Adde q̄ p̄digus 9
vel dilapidator bonor etiā notorie non
priuat ipso iure ab administratiōe bono-
rū.sed per sententiā iudicis fm Bal.
in addi.Spe.de actore.ver.ler nō inter
dicit.vbi vide oino ꝛ p Bal.in.l.cū fra-
trem.C.ad sill.vbi dicit q̄ pōt cōtrahe-
re ꝛ testari nisi sniā sit cōtra eū lata.vi-
deo omnino Bar.in.l.tres.§.non solū.de
admi.tuto.ꝛ in.l.is cui lege.post glo.de
testa.ꝛ in l.si quis cū scaret.ff.p empt.et
in.l.is cui bonis.de verb.obligatio.et
nō.in.c.ex parte.de consuet.q̄ oīa tene
menti. ¶ Octauo q̄ro eps̄ fuit deposit⁹
dein de fuit restitut⁹ per papā.ſz añq̄
presentaret capitulo literas restitutio-
nis fuit alter electus a capitulo an in
preiudiciū restituti subsistat electio.dic
q̄ nō fm gl.ꝛ doct.in.c.innotuit.de elec.
argu.ter.ibi ante susceptionē literarū.
et not.viij.q.vlti.argu.vij.q.j.eos.et.c.
transmissa.de renūtiatio.l.j.C.de man
da.pun.l.negs.C.de nuptijs.l.ij.ff.ō de
curio.et dixi.ſ.in.ij.lib. ¶ Nono quero
eps̄ depositō ,pter delictū ad quem re
nertāt iurisdictio. Rñdeo q̄ ad papam
nō ad archiepm fm Host.ꝛ Joan.and.
post gl.ꝛ ibi doc.in.c.veniēs.de pscript.
8 vbi vide omnino. ¶ Decimo quero an
eps̄ depositus possit aliq̄d declarare su
per cōtractibus initis per ipm tempo-
re prelature. Rñdeo non fm Bal.in.c.
j.ij.col.in fi.qui suc.di.in vsib⁹ feudorū
ꝛ Jo.an.in.c.ex parte.de verb. signi.in 10
nouella.q̄ nō. Et adde hic no.q̄ eps̄ su
spensus a pōtificali dignitate per annū
pōt celebrare nec fit irregularis.vt te-
net Spe.titu.de dispen.§.iiij.versi. q̄d si
eps̄. Sed quibus modis cōtrahatur ir
regularitas.vide plene ibi per Spe.in
§.iuxta per totū vbi ponit multos ca-
sus expressos i iure. Nā irregularitas
nō contrahitur nisi in casibus in iure
expressis.ter.est singu.in.c.is qui.de sen
ten.excōmunica.libro sexto fm Butri.ꝛ
Philip.in.c.dilectis.de appella.q̄ not.
¶ Undecimo quero an eps̄ possit pri-
uari prelatura ꝛ rebus ꝛ puniri perso-
naliter pro delicto. Rñdeo sic.fm Bar-
tho.in.l.j.§.item solent.ff.de offi.presect.
vrb.ꝛ not.in.c.ij.de pe.in sexto ꝛ dixi.ſ.
eo.j.questione. ¶ Decimosecundo et
vltimo quero an gesta per eṕm deposi-
tum vel translatum qui ignoret suam
depositionē vel translationē ꝛ valeant.
Bald.tenet q̄ sic in.l.falsus.vj.col.C.de
fur.ꝛ Bar.in.l.barbarus.xij.col.ff.de of
fi.preto.ar.c.audita.de restituti.in integ
grum.idem in gestis per nuntiū revoca
tū inscium sine revocationis si impro-
prie est nuntius.secꝰ si proprie fm Bal.
in.d.l.falsus.xij.col.quē etiā vide in.l.si
liberam.C.q̄ cum eo.ꝛ in.l.mandatū.
C.mandati.Sesta etiā per iudicē revo
catū inscium revocationis valēt.l.si for
te.ff.de offi.procon.q̄ verū est nisi esset
revocatus ,pter suum delictum.quia
tunc eius gesta non valerēt etiā si igno-
rauit constitutionem secundi.casus est
singu.in.c.j.§.adijciebat.de concess. pre-
ben.lib.vj.ꝛ Jnno.in.c.qualiter ꝛ quā-
do.de accu.ꝛ in.c.veritatis.de do.ꝛ ptu.
ꝛ Joan.de pra.in.l.si quis cum procura
torio.§.vnꝰ.ff.de ,pcu.adde no.in.l.me-
nunusse.de offi.,pcō.ꝛ lega.ꝛ p Bal.in.d.
l.falsus.xj.col.in ,pcuratore vero dic ēt
eiꝰ gesta valere anteq̄ sibi revocetur
revocatio sui.q̄ itelligę ſ.quo ad oblig-
gandum dñm non quo ad dominij trās
lationem re integra.secus si ,pcurator
sit obligatus ad tradendū fm Bal.not.
in.d.l.si libera.q̄ cum eo.quem etiam
vide in.d.l.mandatū.iiij.q.ꝛ per Bar.in
l.j.C.de satisdan.do.ꝛ oino per Pau.de
cast.consi.lv.in.iiij.q.vbi † dicit not ter
q̄ gesta per procuratorem revocatum
etiā ignorantē nō valent si quatuor cō-
currant. ¶ Primo q̄ sit cōstitutus ad
actus extraiudiciales. ¶ Secundo q̄ ad
actus gestus sit talis qui geri nō possit
sine expressa volūtate dñi. ¶ Tertio q̄
revocatio non redūdet in dānum pecu-
niarium tertij vel ,pcuratoris. ¶ Quar
to q̄ si fit talis actus quē dñs de neces
sitate facere nō habeat.ꝛ hec sunt ꝓba
nisi in casu cle.cum illusio.de renun.ita
Pau.vbi.ſ.per not.per Cy.Jaco.ꝛ doc.
in.d.l.mandatuꝫ. Est autē notificanda
revocatio mandati fm glo.ꝛ Bar.in.l.
si pecuniā.§.si seruū.de cōdi.ob causam.

Dy.in.l.si pater.de manumiſ.vendito.
Cy.ꝛ Bal.in.d.l.mandatum.ꝛ l.si man- 11
dassem.ꝛ ibi Bar.ff.eo.ti.ꝛ l.si ,pcurato-
rem.ꝛ ibi glo.Bar.ꝛ doc.ff.de procura-
toribus.Bar.in.l.si quis mihi.§.fina.de
acqui. heredi. Marti.fyl.in consi.factū
tale est.Petrus de ponte ꝛc.glos.in.c.j.
de renuntia.ꝛ in.c.quāuis.de procura-
toribus.in.vj.Bal.in addi. Spe.eo.tit.
ver.quando revocatur.q̄ intellige ma-
xime ne soluatur procurator a debito-
re creditoris.vt per Bar.in.l.si non sor.
§.qui filio.ff.de conditio.indebi.item in-
tellige q̄ fiat notificatio per edicta in
locis publicis affixa fm Bal.in.d.l.man
datum.vlti.col.videlicet quando perso
na est incerta.al's ei debet notificari
fm Bar.in.l.qui hominē.§.si titius.ff.de
sol.item debet fieri talis notificatio iudi
ci ꝛ parti ante conclusum in causa non
post quo casu valet sentētia.c.auditis.
de procur.ꝛ Joan.de pra.in.l.ante litez.
iij.colū.ff.de procurato.ꝛ Ludo. pon.in
singu.ver.procurator.ver.si ,pcurator.
item dic verum etiā si mandatū erat ad
maleficium cōmittendum non nominan
do certam personam.quia ei debet noti
ficari revocatio cui factū fuit mandatū
fm Jnno.in.c.ad audientiam.de'homi-
ci.ꝛ Bal.in.d.l.mandatum.ad fi.q̄ no.
idem est in consilio dato ad maleficium
cōmittendū.quia contraria dissuasione
revocari debet fm Jnno.ꝛ Bal.vbi.ſ.
Sic ꝛ notificatio revocate delegatiōis
fieri debet delegato fm Bal.in.l.man-
datum.vj.col.ſ.all.ꝛ Ang.ꝛ Pe.de sun-
in.l.iudex datus.ff.de iudi. ¶ Et nota
q̄ talis notificatio revocatiōis fieri po
test per procuratorem cum speciali mā
dato.vt per glo.ꝛ Bar.in.l.j.§.j.ff.de lib.
agno. Scienti autem de necessitate fie-
ri non debet nisi fieri deberet vt scien
aliquid faceret vel.nō faceret.l.item ve
niunt.§.petitam.ꝛ ibi Bar.ff.de peti.he
redi.ꝛ tenet Bar.in.l.ij.§.fi.ff.so.ma.quē
etiam vide in.l.quidam decedens.ff.de
adminiſt.tuto.ꝛ in.l.nomen.C.que res
pign.obli.pos.quod not. Et hic sit finis
huius tractatus cū laude ꝛ gloria Dei
optimi maximi ac virginis intemera-
te matris eius. Amen.

Dystichon.

Jnuidꝰ aut taceat nr̄i ō tractat honoris
Aut aliud melius sciscitet edat opus.

¶ Huius cōmodissimi tractatus de eṕo
per.U.J.egregium interpretem.d. Jo-
annem Bertachini de firmo finis im-
ponit. Recuditurq̄ Lugō. per Benedi-
ctum Bōnyn Anno diuine incarnatio-
nis.M.cccc.xxxiij.x.maij.

Regestum.

Aa Bb A B C D E F G H J K
L M N O P Q R. Oēs sunt qua-
terni.

Tractatus perutilis et

ꝗtidian⁹ de Jurepatronat⁹: clarissimi vtriusꝙ censure doctoris dñi Rochi de Curte Papien. Jura canonica ordinarie legẽtis in alma Ticinensi academia: per eum editus: super rubrica de Jurepatronatus: cum lectioni iuris canonici vespertine prefectus esset. Summarijs in hac vltima impressione cuilibet Verbo prepositis. Tabulaq; singularis reposita est abundãtissime singulas materias: per totum hunc tractatum dispersas: complectens.

1532